။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဒွေမာတိကာပါဠိ

ဘိက္ခုပါတိမောက္ခပါဠိ

ပုဗ္ဗကရဏံ-၄

သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။
ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ **“ပုဗ္ဗကရဏ”**န္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုဗ္ဗကိစ္စံ-၅

ဆန္ဒ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ။
ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ **“ပုဗ္ဗကိစ္စ”**န္တိ ဝုစ္စတိ။

ပတ္တကလ္လအင်္ဂါ-၄

ဥပေါသထော၊ ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ။
သဘာဂါပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊ **“ပတ္တကလ္လ”** န္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိကဿ သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ အာရာဓနံ ကရောမ။

နိဒါနုဒ္ဒေသော

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သင်္ဃော? အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ, ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယျ။

ကိံ သင်္ဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ? ပါရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရောစေထ, ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမိ, တံ သဗ္ဗေဝ သန္တာ သာဓုကံ သုဏောမ မနသိ ကရောမ။ ယဿ သိယာ အာပတ္တိ, သော အာဝိကရေယျ, အသန္တိယာ အာပတ္တိယာ တုဏှီ ဘဝိတဗ္ဗံ, တုဏှီဘာဝေန ခေါ ပနာယသ္မန္တေ “ပရိသုဒ္ဓါ”တိ ဝေဒိဿာမိ။ ယထာ ခေါ ပန ပစ္စေကပုဋ္ဌဿ ဝေယျာကရဏံ ဟောတိ, ဧဝမေဝံ ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ယာဝတတိယံ အနုသာဝိတံ ဟောတိ။ ယော ပန ဘိက္ခု ယာဝတတိယံ အနုသာဝိယမာနေ သရမာနော သန္တိံ အာပတ္တိံ နာဝိကရေယျ, သမ္ပဇာနမုသာဝါဒဿ ဟောတိ။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ ခေါ ပနာယသ္မန္တော အန္တရာယိကော ဓမ္မော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, တသ္မာ သရမာနေန ဘိက္ခုနာ အာပန္နေန ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခေန သန္တီ အာပတ္တိ အာဝိကာတဗ္ဗာ, အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခေါ အာယသ္မန္တော နိဒါနံ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

နိဒါနံ နိဋ္ဌိတံ။

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသော

တတိုယေ စတ္တာရော ဟရာဇိကာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

မေထုနဓမ္မ သိက္ခာပဒံ

၁. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ, အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတာယပိ, ဟရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

အဒိန္နာဒာနသိက္ခာပဒံ

၂. ယော ပန ဘိက္ခု ဂါမာ ဝါ အရညာ ဝါ အဒိန္နံ ထေယျသင်္ခာတံ အာဒိယေယျ, ယထာရူပေ အဒိန္နာဒာနေ ရာဇာနော စောရံ ဂဟေတွာ ဟနေယျုံ ဝါ ဗန္ဓေယျုံ ဝါ ပဗ္ဗာဇေယျုံ ဝါ စောရောသိ ဗာလောသိ မူဠှောသိ ထေနောသီတိ, တထာရူပံ ဘိက္ခု အဒိန္နံ အာဒိယမာနော အယမ္ပိ ဟရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

မနုဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပဒံ

၃. ယော ပန ဘိက္ခု သဉ္စိစ္စ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇီဝိတာ ဝေရောပေယျ, သတ္ထဟာရကံ ဝါဿ ပရိယေသေယျ, မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ, မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ "အမ္ဘော ပုရိသ ကိံ တုယှိမိနာ ဟာပကေန ဒုဇ္ဇီဝိတေန, မတံ တေ ဇီဝိတာ သေယျော"တိ, ဣတိ စိတ္တမနော စိတ္တသင်္ကပ္ပော အနေကပရိယာယေန မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ, မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ, အယမ္ပိ ဟရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသိက္ခာပဒံ

၄. ယော ပန ဘိက္ခု အနဘိဇာနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ အတ္တုပနာယိကံ အလမရိယဉာဏဒဿနံ သမုဒာစရေယျ "ဣတိ ဇာနာမိ, ဣတိ ပဿာမီ"တိ, တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂာဟီယမာနော ဝါ အသမနုဂ္ဂာဟီယမာနော ဝါ အာပန္နော ဝိသုဒ္ဓာပေက္ခော ဧဝံ ဝဒေယျ "အဇာနမေဝံ အာဝုသော အဝစံ ဇာနာမိ, အပဿံ ပဿာမိ, တုစ္ဆံ မုသာ ဝိလပိ"န္တိ, အညတြ အဓိမာနာ, အယမ္ပိ ဟရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော စတ္တာရော ဟရာဇိကာ ဓမ္မာ။ ယေသံ ဘိက္ခု အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇိတွာ န လဘတိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ယထာ ပုရေ, တထာ ပစ္ဆာ, ဟရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

ဟရာဇိကံ နိဋ္ဌိတံ။

သင်္ဃာဒိသေသုဒ္ဒေသော

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော တေရသ သင်္ဃာဒိသေသာ

ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

သုက္ကဝိဿဋ္ဌိသိက္ခာပဒံ

၁. သဉ္စေတနိကာ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ အညတြ သုပိနန္တာ သင်္ဃာဒိသေသော။

ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒံ

၂. ယော ပန ဘိက္ခု ဩတိဏ္ဏော ဝိပရိဏတေန စိတ္တေန မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံ ဝါ ဝေဏိဂ္ဂါဟံ ဝါ အညတရဿ ဝါ အညတရဿ ဝါ အင်္ဂဿ ပရာမသနံ, သင်္ဃာဒိသေသော။

ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒံ

၃. ယော ပန ဘိက္ခု ဩတိဏ္ဏော ဝိပရိဏတေန စိတ္တေန မာတုဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ ဩဘာသေယျ ယထာ တံ ယုဝါ ယုဝတိံ မေထုနုပသံဟိတာဟိ, သင်္ဃာဒိသေသော။

အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒံ

၄. ယော ပန ဘိက္ခု ဩတိဏ္ဏော ဝိပရိဏတေန စိတ္တေန မာတုဂါမဿ သန္တိကေ အတ္တကာမပါရိစရိယာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျ “ဧတဒဂ္ဂံ ဘဂိနိ ပါရိစရိယာနံ ယာ မာဒိသံ သီလဝန္တံ ကလျာဏဓမ္မံ ဗြဟ္မစာရိံ ဧတေန ဓမ္မေန ပရိစရေယျာ”တိ မေထုနုပသံဟိတေန, သင်္ဃာဒိသေသော။

သဉ္စရိတ္တသိက္ခာပဒံ

၅. ယော ပန ဘိက္ခု သဉ္စရိတ္တံ သမာပဇ္ဇေယျ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသမတိံ ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိမတိံ, ဇာယတ္တနေ ဝါ ဇာရတ္တနေ ဝါ, အန္တမသော တင်္ခဏိကာယပိ, သင်္ဃာဒိသေသော။

ကုဋိကာရသိက္ခာပဒံ

၆. သညာစိကာယ ပန ဘိက္ခုနာ ကုဋိံ ကာရယမာနေန အဿာမိကံ အတ္တုဒ္ဒေသံ ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ, တတြိဒံ ပမာဏံ, ဒီဃသော ဒွါဒသ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ, တိရိယံ သတ္တန္တရာ, ဘိက္ခူ အဘိနေတဗ္ဗာ ဝတ္ထုဒေသနာယ, တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ဝတ္ထု ဒေသေတဗ္ဗံ အနာရမ္ဘံ သပရိက္ကမနံ။ သာရမ္ဘေ စေ ဘိက္ခု ဝတ္ထုသ္မိံ အပရိက္ကမနေ သညာစိကာယ ကုဋိံ ကာရေယျ, ဘိက္ခူ ဝါ အနဘိနေယျ ဝတ္ထုဒေသနာယ, ပမာဏံ ဝါ အတိက္ကာမေယျ, သင်္ဃာဒိသေသော။

ဝိဟာရကာရသိက္ခာပဒံ

၇. မဟလ္လကံ ပန ဘိက္ခုနာ ဝိဟာရံ ကာရယမာနေန သဿာမိကံ အတ္တုဒ္ဒေသံ ဘိက္ခူ အဘိနေတဗ္ဗာ ဝတ္ထုဒေသနာယ, တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ဝတ္ထု ဒေသေတဗ္ဗံ အနာရမ္ဘံ သပရိက္ကမနံ။ သာရမ္ဘေ စေ ဘိက္ခု ဝတ္ထုသ္မိံ အပရိက္ကမနေ မဟလ္လကံ ဝိဟာရံ ကာရေယျ, ဘိက္ခူ ဝါ အနဘိနေယျ ဝတ္ထုဒေသနာယ, သင်္ဃာဒိသေသော။

ဒုဋ္ဌဒောသသိက္ခာပဒံ

၈. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ ဒုဋ္ဌော ဒောသော အပ္ပတီတော အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေယျ “အပ္ပေဝ နာမ နံ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ”န္တိ, တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟီယမာနော ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟီယမာနော ဝါ အမူလကဉ္စေဝ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ, ဘိက္ခု စ ဒောသံ ပတိဋ္ဌာတိ, သင်္ဃာဒိသေသော။

အညဘာဂိယသိက္ခာပဒံ

၉. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ ဒုဋ္ဌော ဒောသော အပ္ပတီတော အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ ကိဉ္စိ ဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေယျ “အပ္ပေဝ နာမ နံ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ”န္တိ, တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟီယမာနော ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟီယမာနော ဝါ အညဘာဂိယဉ္စေဝ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ ကောစိ ဒေသော လေသမတ္တော ဥပါဒိန္နော, ဘိက္ခု စ ဒောသံ ပတိဋ္ဌာတိ, သင်္ဃာဒိသေသော။

သင်္ဃဘေဒသိက္ခာပဒံ

၁၀. ယော ပန ဘိက္ခု သမဂ္ဂဿ သင်္ဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမေယျ, ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယှ တိဋ္ဌေယျ, သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယော "မာယသ္မာ သမဂ္ဂဿ သင်္ဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမိ, ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယှ အဋ္ဌာသိ, သမေတာယသ္မာ သင်္ဃေန, သမဂ္ဂေါ ဟိ သင်္ဃော သမ္မောဒမာနော အဝိဝဒမာနော ဧကုဒ္ဒေသော ဖာသု ဝိဟရတီ"တိ, ဧဝဉ္စ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, သင်္ဃာဒိသေသော။

ဘေဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပဒံ

၁၁. တဿေဝ ခေါ ပန ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခူ ဟောန္တိ အနုဝတ္တကာ ဝဂ္ဂဝါဒကာ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ, တေ ဧဝံ ဝဒေယျုံ "မာယသ္မန္တော ဧတံ ဘိက္ခုံ ကိဉ္စိ အဝစုတ္ထ, ဓမ္မဝါဒီ စေသော ဘိက္ခု, ဝိနယဝါဒီ စေသော ဘိက္ခု, အမှာကဉ္စေသော ဘိက္ခု ဆန္ဒဉ္စ ရုစိဉ္စ အာဒါယ ဝေါဟရတိ, ဇာနာတိ, နော ဘာသတိ, အမှာကမ္ပေတံ ခမတီ"တိ, တေ ဘိက္ခူ ဘိက္ခူဟိ ဧဝမဿု ဝစနီယာ "မာယသ္မန္တော ဧဝံ အဝစုတ္ထ, န စေသော ဘိက္ခု ဓမ္မဝါဒီ, န စေသော ဘိက္ခု ဝိနယဝါဒီ, မာယသ္မန္တာနမ္ပိ သင်္ဃဘေဒော ရုစ္စိတ္ထ, သမေတာယသ္မန္တာနံ သင်္ဃေန, သမဂ္ဂေါ ဟိ သင်္ဃော သမ္မောဒမာနော အဝိဝဒမာနော ဧကုဒ္ဒေသော ဖာသု ဝိဟရတီ"တိ , ဧဝဉ္စ တေ ဘိက္ခူ ဘိက္ခူဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျုံ, တေ ဘိက္ခူ ဘိက္ခူဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျုံ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျုံ, သင်္ဃာဒိသေသော။

ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒံ

၁၂. ဘိက္ခု ပနေဝ ဒုဗ္ဗစဇာတိကော ဟောတိ ဥဒ္ဒေသပရိယာပန္နေသု သိက္ခာပဒေသု ဘိက္ခူဟိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော အတ္တာနံ အဝစနီယံ ကရောတိ "မာ မံ အာယသ္မန္တော ကိဉ္စိ အဝစုတ္ထ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ, အဟမ္ပာယသ္မန္တေ န ကိဉ္စိ ဝက္ခာမိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ, ဝိရမထာယသ္မန္တော မမ ဝစနာယာ"တိ, သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယော "မာယသ္မာ အတ္တာနံ အဝစနီယံ အကာသိ, ဝစနီယမေဝ အာယသ္မာ အတ္တာနံ ကရောတု, အာယသ္မာပိ ဘိက္ခူ ဝဒေတု သဟဓမ္မေန, ဘိက္ခူပိ အာယသ္မန္တံ ဝက္ခန္တိ သဟဓမ္မေန, ဧဝံ သံဝဍ္ဎာ ဟိ တဿ ဘဂဝတော ပရိသာ ယဒိဒံ အညမညဝစနေန အညမညဝုဋ္ဌာပနေနာ"တိ, ဧဝဉ္စ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ , ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, သင်္ဃာဒိသေသော။

ကုလဒူသကသိက္ခာပဒံ

၁၃. ဘိက္ခု ပနေဝ အညတရံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ ကုလဒူသကော ပါပသမာစာရော, တဿ ခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, ကုလာနိ စ တေန ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယော "အာယသ္မာ ခေါ ကုလဒူသကော ပါပသမာစာရော, အာယသ္မတော ခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, ကုလာနိ စာယသ္မတာ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, ပက္ကမတာယသ္မာ ဣမမှာ အာဝါသာ, အလံ တေ ဣဓ ဝါသေနာ"တိ, ဧဝဉ္စ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဝုစ္စမာနော တေ ဘိက္ခူ ဧဝံ ဝဒေယျ "ဆန္ဒဂါမိနော စ ဘိက္ခူ, ဒေါသဂါမိနော စ ဘိက္ခူ, မောဟဂါမိနော စ ဘိက္ခူ, ဘယဂါမိနော စ ဘိက္ခူ တာဒိသိကာယ အာပတ္တိယာ ဧကစ္စံ ပဗ္ဗာဇေန္တိ, ဧကစ္စံ န ပဗ္ဗာဇေန္တီ"တိ, သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယော "မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ, န စ ဘိက္ခူ ဆန္ဒဂါမိနော, န စ ဘိက္ခူ ဒေါသဂါမိနော, န စ ဘိက္ခူ မောဟဂါမိနော, န စ ဘိက္ခူ ဘယဂါမိနော, အာယသ္မာ ခေါ ကုလဒူသကော ပါပသမာစာရော, အာယသ္မတော ခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, ကုလာနိ စာယသ္မတာ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, ပက္ကမတာယသ္မာ ဣမမှာ အာ

တသာ, အလံ တေ ဣမေ တသေနာ”တိ, ဧဝဉ္စ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, သင်္ဃာဒိသေသော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော အာယသ္မန္တော တေရသ သင်္ဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ နဝ ပဌမာပတ္တိကာ, စတ္တာရော ယာဝတတိယကာ။ ယေသံ ဘိက္ခု အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇိတွာ ယာဝတီဟံ ဇာနံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ, တာဝတီဟံ တေန ဘိက္ခုနာ အကာမာ ပရိဝတ္ထဗ္ဗံ။ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသေန ဘိက္ခုနာ ဥတ္တရိ ဆာရတ္တံ ဘိက္ခုမာနတ္တာယ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ, စိဏ္ဏမာနတ္တော ဘိက္ခု ယတ္ထ သိယာ ဝီသတိဂဏော ဘိက္ခုသင်္ဃော, တတ္ထ သော ဘိက္ခု အဗ္ဘေတဗ္ဗော။ ဧကေနပိ စေ ဦနော ဝီသတိဂဏော ဘိက္ခုသင်္ဃော တံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေယျ, သော စ ဘိက္ခု အနဗ္ဘိတော, တေ စ ဘိက္ခူ ဂါရယှာ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

သင်္ဃာဒိသေသော နိဋ္ဌိတော။

အနိယတုဒ္ဒေသော

ဣမေ ခော ပနာယသ္မန္တော ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ

ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ပဌမအနိယတသိက္ခာပဒံ

၁. ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကာယ ရဟော ပဋိစ္ဆန္နေ အာသနေ အလံကမ္မနိယေ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ, တမေနံ သဒ္ဓေယျဝစသာ ဥပာသိကာ ဒိသွာ တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ဝဒေယျ ပါရာဇိကေန ဝါ သင်္ဃာဒိသေသေန ဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ, နိသဇ္ဇံ ဘိက္ခု ပဋိဇာနမာနော တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ကာရေတဗ္ဗော ပါရာဇိကေန ဝါ သင်္ဃာဒိသေသေန ဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ, ယေန ဝါ သာ သဒ္ဓေယျဝစသာ ဥပာသိကာ ဝဒေယျ, တေန သော ဘိက္ခု ကာရေတဗ္ဗော, အယံ ဓမ္မော အနိယတော။

ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပဒံ

၂. န ဟေဝ ခော ပန ပဋိစ္ဆန္နံ အာသနံ ဟောတိ နာလံကမ္မနိယံ, အလဉ္စ ခော ဟောတိ မာတုဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ ဩဘာသိတုံ, ယော ပန ဘိက္ခု တထာရူပေ အာသနေ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကာယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ, တမေနံ သဒ္ဓေယျဝစသာ ဥပာသိကာ ဒိသွာ ဒွိန္နံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ဝဒေယျ သင်္ဃာဒိသေသေန ဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ, နိသဇ္ဇံ ဘိက္ခု ပဋိဇာနမာနော ဒွိန္နံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ကာရေတဗ္ဗော သင်္ဃာဒိသေသေန ဝါ ပါစိတ္တိယေန ဝါ, ယေန ဝါ သာ သဒ္ဓေယျဝစသာ ဥပာသိကာ ဝဒေယျ, တေန သော ဘိက္ခု ကာရေတဗ္ဗော, အယမ္ပိ ဓမ္မော အနိယတော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော အာယသ္မန္တော ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

အနိယတော နိဋ္ဌိတော။

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယာ

ဣမေ ခော ပနာယသ္မန္တော တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ

ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ကထိနသိက္ခာပဒံ

၁. နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ဒသာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ, တံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဥဒြောသိတသိက္ခာပဒံ

၂. နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ဧကရတ္တမ္ပိ စေ ဘိက္ခု တိစီဝရေန ဝိပ္ပဝသေယျ, အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အကာလစီဝရသိက္ခာပဒံ

၃. နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ဘိက္ခုနော ပနေဝ အကာလစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, အာကင်္ခမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခိပ္ပမေဝ ကာရေတဗ္ဗံ, နော စဿ ပါရိပူရိ, မာသပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တံ စီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ ဦနဿ ပါရိပူရိယာ သတိယာ ပစ္စာသာယ။ တတော စေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ သတိယာပိ ပစ္စာသာယ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပဒံ

၄. ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ပုရာဏစီဝရံ ဓောဝါပေယျ ဝါ ရဇာပေယျ ဝါ အာကောဋာပေယျ ဝါ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒံ

၅. ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဟတ္ထတော စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒံ

၆. ယော ပန ဘိက္ခု အညာတကံ ဂဟပတိံ ဝါ ဂဟပတာနိံ ဝါ စီဝရံ ဝိညာပေယျ အညတြ သမယာ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော, အစ္ဆိန္နစီဝရော ဝါ ဟောတိ ဘိက္ခု, နဋ္ဌစီဝရော ဝါ, အယံ တတ္ထ သမယော။

တတုတ္တရိသိက္ခာပဒံ

၇. တဉ္စေ အညာတကော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတာနီ ဝါ ဗဟူဟိ စီဝရေဟိ အဘိဟဋ္ဌုံ ပဝါရေယျ, သန္တရုတ္တရပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တတော စီဝရံ သာဒိတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမဥပက္ခဋသိက္ခာပဒံ

၈. ဘိက္ခုံ ပနေဝ ဥဒ္ဒိဿ အညာတကဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတာနိယာ ဝါ စီဝရစေတာပန္နံ ဥပက္ခဋံ ဟောတိ “ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန စီဝရံ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ စီဝရေန အစ္ဆာဒေဿာမီ”တိ, တတြ စေ သော ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော ဥပသင်္ကမိတွာ စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ “သာဓု ဝတ မံ အာယသ္မာ ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ စီဝရံ စေတာပေတွာ အစ္ဆာဒေဟီ”တိ ကလျာဏကမျတံ ဥပါဒါယ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယဥပက္ခဋသိက္ခာပဒံ

၉. ဘိက္ခုံ ပနေဝ ဥဒ္ဒိဿ ဥဘိန္နံ အညာတကာနံ ဂဟပတီနံ ဝါ ဂဟပတာနီနံ ဝါ ပစ္စေကစီဝရစေတာပန္နာနိ ဥပက္ခဋာနိ ဟောန္တိ "ဣမေဟိ မယံ ပစ္စေကစီဝရစေတာပန္နေဟိ ပစ္စေကစီဝရာနိ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ စီဝရေဟိ အစ္ဆာဒေဿာမာ"တိ, တတြ စေ သော ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော ဥပသင်္ကမိတွာ စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ "သာဓု ဝတ မံ အာယသ္မန္တော ဣမေဟိ ပစ္စေကစီဝရစေတာပန္နေဟိ ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ စီဝရံ စေတာပေတွာ အစ္ဆာဒေထ ဥဘောဝ သန္တာ ဧကေနာ"တိ ကလျာဏကမျတံ ဥပါဒါယ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ရာဇသိက္ခာပဒံ

၁၀. ဘိက္ခုံ ပနေဝ ဥဒ္ဒိဿ ရာဇာ ဝါ ရာဇဘောဂ္ဂေါ ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဂဟပတိကော ဝါ ဒူတေန စီဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏေယျ "ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန စီဝရံ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ စီဝရေန အစ္ဆာဒေဟီ"တိ။ သော စေ ဒူတော တံ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ "ဣဒံ ခေါ, ဘန္တေ, အာယသ္မန္တံ ဥဒ္ဒိဿ စီဝရစေတာပန္နံ အာဘတံ, ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယသ္မာ စီဝရစေတာပန္န"န္တိ။ တေန ဘိက္ခုနာ သော ဒူတော ဧဝမဿ ဝစနီယော "န ခေါ မယံ, အာဝုသော, စီဝရစေတာပန္နံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ, စီဝရဉ္စ ခေါ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ကာလေန ကပ္ပိယ"န္တိ။ သော စေ ဒူတော တံ ဘိက္ခုံ ဧဝံ ဝဒေယျ "အတ္ထိ ပနာယသ္မတော ကောစိ ဝေယျာဝစ္စကရော"တိ။ စီဝရတ္ထိကေန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနာ ဝေယျာဝစ္စကရော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော အာရာမိကော ဝါ ဥပါသကော ဝါ "ဧသော ခေါ, အာဝုသော, ဘိက္ခူနံ ဝေယျာဝစ္စကရော"တိ။ သော စေ ဒူတော တံ ဝေယျာဝစ္စကရံ သညာပေတွာ တံ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ "ယံ ခေါ, ဘန္တေ, အာယသ္မာ ဝေယျာဝစ္စကရံ နိဒ္ဒိသိ, သညတ္တော သော မယာ, ဥပသင်္ကမတာယသ္မာ ကာလေန, စီဝရေန တံ အစ္ဆာဒေဿတီ"တိ။ စီဝရတ္ထိကေန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနာ ဝေယျာဝစ္စကရော ဥပသင်္ကမိတွာ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ စောဒေတဗ္ဗော သာရေတဗ္ဗော "အတ္ထော မေ, အာဝုသော, စီဝရေနာ"တိ, ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ စောဒယမာနော သာရယမာနော တံ စီဝရံ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ, စတုက္ခတ္တုံ ပဉ္စက္ခတ္တုံ ဆက္ခတ္တုပရမံ တုဏှီဘူတေန ဥဒ္ဒိဿ ဌာတဗ္ဗံ, စတုက္ခတ္တုံ ပဉ္စက္ခတ္တုံ ဆက္ခတ္တုပရမံ တုဏှီဘူတော ဥဒ္ဒိဿ တိဋ္ဌမာနော တံ စီဝရံ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, တတော စေ ဥတ္တရိ ဝါယမမာနော တံ စီဝရံ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ နော စေ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ, ယတဿ စီဝရစေတာပန္နံ အာဘတံ, တတ္ထ သာမံ ဝါ ဂန္တဗ္ဗံ, ဒူတော ဝါ ပါဟေတဗ္ဗော "ယံ ခေါ တုမှေ အာယသ္မန္တော ဘိက္ခုံ ဥဒ္ဒိဿ စီဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏိတ္ထ, န တံ တဿ ဘိက္ခုနော ကိဉ္စိ အတ္ထံ အနုဘောတိ, ယုဉ္ဇန္တာယသ္မန္တော သကံ, မာ ဝော သကံ ဝိနဿာ"တိ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။

ကထိနဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ကောသိယသိက္ခာပဒံ

၁၁. ယော ပန ဘိက္ခု ကောသိယမိဿကံ သန္ထတံ ကာရာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပဒံ

၁၂. ယော ပန ဘိက္ခု သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဧဠကလောမာနံ သန္ထတံ ကာရာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒွေဘာဂသိက္ခာပဒံ

၁၃. နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ သန္ထတံ ကာရယမာနေန ဒွေ ဘာဂါ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဧဠကလောမာနံ အာဒါတဗ္ဗာ, တတိယံ ဩဒါတာနံ, စတုတ္ထံ ဂောစရိယာနံ။ အနာဒါ စေ ဘိက္ခု ဒွေ ဘာဂေ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဧဠကလောမာနံ, တတိယံ ဩဒါတာနံ, စတုတ္ထံ ဂောစရိယာနံ, နဝံ သန္ထတံ ကာရာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဆဗ္ဗသ္သသိက္ခာပဒံ

၁၄. နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ သန္ထတံ ကာရာပေန္တေန ဆဗ္ဗသ္သာနိ ဓာရေတဗ္ဗံ, ဩရေန စေ ဆန္နံ ဝဿာနံ တံ သန္ထတံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝါ အဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝါ အညံ နဝံ သန္ထတံ ကာရာပေယျ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

နိသီဒနသန္ထတသိက္ခာပဒံ

၁၅. နိသီဒနသန္ထတံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပုရာဏသန္ထတဿ သာမန္တာ သုဂတဝိဒတ္ထိ အာဒါတဗ္ဗာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာယ။ အနာဒါ စေ ဘိက္ခု ပုရာဏသန္ထ တဿ သာမန္တာ သုဂတဝိဒတ္ထိံ, နဝံ နိသီဒနသန္ထတံ ကာရာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဧဠကလောမသိက္ခာပဒံ

၁၆. ဘိက္ခုနော ပနေဝ အဒ္ဓာနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ ဧဠကလောမာနိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ, အာကင်္ခမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ, ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တိယောဇနပရမံ သဟတ္ထာ ဟရိတဗ္ဗာနိ အသန္တေ ဟာရကေ။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဟရေယျ, အသန္တေပိ ဟာရကေ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဧဠကလောမဓောဝါပနသိက္ခာပဒံ

၁၇. ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဧဠကလောမာနိ ဓောဝါပေယျ ဝါ ရဇာပေယျ ဝါ ဝိဇဋာပေယျ ဝါ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ရူပိယသိက္ခာပဒံ

၁၈. ယော ပန ဘိက္ခု ဇာတရူပရဇတံ ဥဂ္ဂဏှေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာပေယျ ဝါ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒံ

၁၉. ယော ပန ဘိက္ခု နာနပ္ပကာရကံ ရူပိယသံဝေါဟာရံ သမာပဇ္ဇေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒံ

၂၀. ယော ပန ဘိက္ခု နာနပ္ပကာရကံ ကယဝိက္ကယံ သမာပဇ္ဇေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ကောသိယဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ပတ္တသိက္ခာပဒံ

၂၁. ဒသာဟပရမံ အတိရေကပတ္တော ဓာရေတဗ္ဗော, တံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဦနပဉ္စဗန္ဓနသိက္ခာပဒံ

၂၂. ယော ပန ဘိက္ခု ဦနပဉ္စဗန္ဓနေန ပတ္တေန အညံ နဝံ ပတ္တံ စေတာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ တေန ဘိက္ခုနာ သော ပတ္တော ဘိက္ခုပရိသာယ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗော , ယော စ တဿာ ဘိက္ခုပရိသာယ ပတ္တပရိယန္တော,

သော တသ္မႃ ဘိက္ခုနော ပအာတဗ္ဗော ''အယံ တေ ဘိက္ခု ပတ္တော ယာဝ ဘေဒနာယ ဓာရေတဗ္ဗော''တိ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။

ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ

၂၃. ယာနိ ခော ပန တာနိ ဂိလာနာနံ ဘိက္ခူနံ ပဋိသာယနီယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ, သေယျထိဒံ – သပ္ပိ နဝနီတံ တေလံ မဓု ဖာဏိတံ, တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သတ္တာဟပရမံ သန္နိဓိကာရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ, တံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပဒံ

၂၄. ''မာသော သေသော ဂိမှာန''န္တိ ဘိက္ခုနာ ဝဿိကသာဋိကစီဝရံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ, ''အဍ္ဎမာသော သေသော ဂိမှာန''န္တိ ကတွာ နိဝါသေတဗ္ဗံ။ ဩရေနေ စေ ''မာသော သေသော ဂိမှာန''န္တိ ဝဿိကသာဋိကစီဝရံ ပရိယေသေယျ, ဩရေန''ဍ္ဎမာသော သေသော ဂိမှာန''န္တိ ကတွာ နိဝါသေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

စီဝရအစ္ဆိန္ဒနသိက္ခာပဒံ

၂၅. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ သာမံ စီဝရံ ဒတွာ ကုပိတော အနတ္တမနော အစ္ဆိန္ဒေယျ ဝါ အစ္ဆိန္ဒာပေယျ ဝါ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

သုတ္တဝိညတ္တိသိက္ခာပဒံ

၂၆. ယော ပန ဘိက္ခု သာမံ သုတ္တံ ဝိညာပေတွာ တန္တဝါယေဟိ စီဝရံ ဝါယာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

မဟာပေသကာရသိက္ခာပဒံ

၂၇. ဘိက္ခုံ ပနေဝ ဥဒ္ဒိဿ အညာတကော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတာနီ ဝါ တန္တဝါယေဟိ စီဝရံ ဝါယာပေယျ, တတြ စေ သော ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော တန္တဝါယေ ဥပသင်္ကမိတွာ စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ ''ဣဒံ ခော, အာဝုသော, စီဝရံ မံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိယျတိ, အာယတဉ္စ ကရောထ, ဝိတ္ထတဉ္စ, အပ္ပိတဉ္စ, သုဝီတဉ္စ, သုပ္ပဝါယိတဉ္စ, သုဝိလေခိတဉ္စ, သုဝိတစ္ဆိတဉ္စ ကရောထ, အပ္ပေဝ နာမ မယမ္ပိ အာယသ္မန္တာနံ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျာမာ''တိ။ ဧဝဉ္စ သော ဘိက္ခု ဝတွာ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျ အန္တမသော ပိဏ္ဍပါတမတ္တမ္ပိ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

အစ္စေကစီဝရသိက္ခာပဒံ

၂၈. ဒသာဟာနာဂတံ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ ဘိက္ခုနော ပနေဝ အစ္စေကစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, အစ္စေကံ မညမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ယာဝ စီဝရကာလသမယံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

သာသင်္ကသိက္ခာပဒံ

၂၉. ဥပဝဿံ ခော ပန ကတ္တိကပုဏ္ဏမံ ယာနိ ခော ပန တာနိ အာရညကာနိ သေနာသနာနိ သာသင်္ကသမ္မတာနိ သပ္ပဋိဘယာနိ, တထာရူပေသု ဘိက္ခု သေနာသနေသု ဝိဟရန္တော အာကင်္ခမာနော တိဏ္ဏံ စီဝရာနံ အညတရံ စီဝရံ အန္တရဃရေ နိက္ခိပေယျ, သိယာ စ တဿ ဘိက္ခုနော ကောစိဒေဝ ပစ္စယော တေန စီဝရေန ဝိပ္ပဝါသာယ, ဆာရတ္တပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တေန စီဝရေန ဝိပ္ပဝသိတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝိပ္ပဝသေယျ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

ပရိဏတသိက္ခာပဒံ

၁၀. ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သင္ဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ အတ္တနော ပရိဏာမေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ဟာစိတ္တိယံ။

ပတ္တဝဂ္ဂေါ တတိယော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော အာယသ္မန္တော တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ဟာစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

နိဿဂ္ဂိယဟာစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

သုဒ္ဓဟာစိတ္တိယာ

ဣမေ ခော ပနာယသ္မန္တော ဒွေနဝုတိ ဟာစိတ္တိယာ

ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

မုသာတဒသိက္ခာပဒံ

၁. သမ္ပဇာနမုသာတဒေ ဟာစိတ္တိယံ။

ဩမသတဒသိက္ခာပဒံ

၂. ဩမသတဒေ ဟာစိတ္တိယံ။

ပေသုညသိက္ခာပဒံ

၃. ဘိက္ခုပေသုညေ ဟာစိတ္တိယံ။

ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒံ

၄. ယော ပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နံ ပဒသော ဓမ္မံ တစေယျ, ဟာစိတ္တိယံ။

ပဌမသဟသေယျသိက္ခာပဒံ

၅. ယော ပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နေန ဥတ္တရိဒိရတ္တတိရတ္တံ သဟသေယျံ ကပ္ပေယျ, ဟာစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပဒံ

၆. ယော ပန ဘိက္ခု မာတုကမေန သဟသေယျံ ကပ္ပေယျ, ဟာစိတ္တိယံ။

ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပဒံ

၇. ယော ပန ဘိက္ခု မာတုကမဿ ဥတ္တရိဆပ္ပဉ္စတစာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေယျ အညတ္ရ ဝိညုနာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန, ဟာစိတ္တိယံ။

ဘူတာရောစနသိက္ခာပဒံ

၈. ယော ပန ဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နသ္သ ဥတ္တရိမနုသ္သဓမ္မံ အာရောစေယ္ယ, ဘူတသ္မိံ ပာစိတ္တိယံ။

ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပဒံ

၉. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုသ္သ ဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ အနုပသမ္ပန္နသ္သ အာရောစေယ္ယ အညတ္ရ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ, ပာစိတ္တိယံ။

ပထဝီခဏနသိက္ခာပဒံ

၁၀. ယော ပန ဘိက္ခု ပထဝိံ ခဏေယ္ယ ဝါ ခဏာပေယ္ယ ဝါ ပာစိတ္တိယံ။

မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ဘူတဂါမသိက္ခာပဒံ

၁၁. ဘူတဂါမပါတဗ္ယတာယ ပာစိတ္တိယံ။

အညဝါဒကသိက္ခာပဒံ

၁၂. အညဝါဒကေ, ဝိဟေသကေ ပာစိတ္တိယံ။

ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပဒံ

၁၃. ဥဇ္ဈာပနကေ , ခိယ္ယနကေ ပာစိတ္တိယံ။

ပဌမသေနာသနသိက္ခာပဒံ

၁၄. ယော ပန ဘိက္ခု သင်္ဃိကံ မဉ္စံ ဝါ ပီဌံ ဝါ ဘိသိံ ဝါ ကောစ္ဆံ ဝါ အဇ္ဈောကာသေ သန္ထရိတွာ ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရေယ္ယ, န ဥဒ္ဓရာပေယ္ယ, အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယ္ယ, ပာစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပဒံ

၁၅. ယော ပန ဘိက္ခု သင်္ဃိကေ ဝိဟာရေ သေယ္ယံ သန္ထရိတွာ ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရေယ္ယ, န ဥဒ္ဓရာပေယ္ယ, အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယ္ယ, ပာစိတ္တိယံ။

အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပဒံ

၁၆. ယော ပန ဘိက္ခု သင်္ဃိကေ ဝိဟာရေ ဇာနံ ပုဗ္ဗုပဂတံ ဘိက္ခုံ အနုပခဇ္ဇ သေယ္ယံ ကပ္ပေယ္ယ "ယသ္သ သမ္ဗာဓော ဘဝိသ္သတိ, သော ပက္ကမိသ္သတီ"တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ, ပာစိတ္တိယံ။

နိက္ကဍ္ဎနသိက္ခာပဒံ

၁၇. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ ကုပိတော အနတ္တမနော သင်္ဃိကာ ဝိဟာရာ နိက္ကဍ္ဎေယ္ယ ဝါ နိက္ကဍ္ဎာပေယ္ယ ဝါ, ပာစိတ္တိယံ။

ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပဒံ

၁၈. ယော ပန ဘိက္ခု သင်္ဃိကေ ဝိဟာရေ ဥပရိဝေဟာသကုဋိယာ အာဟစ္စပာဒကံ မဉ္စံ ဝါ ပီဌံ ဝါ အဘိနိသီဒေယျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

မဟလ္လကဝိဟာရသိက္ခာပဒံ

၁၉. မဟလ္လကံ ပန ဘိက္ခုနာ ဝိဟာရံ ကာရယမာနေန ယာဝ ဒွါရကောသာ အဂ္ဂဠဋ္ဌပနာယ အာလောကသန္ဓိပရိကမ္မာယ ဒွတ္တိစ္ဆဒနဿ ပရိယာယံ အပ္ပဟရိတေ ဌိတေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ, တတော စေ ဥတ္တရိ အပ္ပဟရိတေပိ ဌိတော အဓိဋ္ဌဟေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒံ

၂၀. ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သပ္ပါဏကံ ဥဒကံ တိဏံ ဝါ မတ္တိကံ ဝါ သိဉ္စေယျ ဝါ သိဉ္စာပေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

ဘူတဂါမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ဩဝါဒသိက္ခာပဒံ

၂၁. ယော ပန ဘိက္ခု အသမ္မတော ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပဒံ

၂၂. သမ္မတောပိ စေ ဘိက္ခု အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပဒံ

၂၃. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနုပဿယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒေယျ အညတြ သမယာ, ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော, ဂိလာနာ ဟောတိ ဘိက္ခုနီ, အယံ တတ္ထ သမယော။

အာမိသသိက္ခာပဒံ

၂၄. ယော ပန ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ "အာမိသဟေတု ထေရာ ဘိက္ခူ ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒန္တီ"တိ, ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရဒါနသိက္ခာပဒံ

၂၅. ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ စီဝရံ ဒဒေယျ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ, ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒံ

၂၆. ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ စီဝရံ သိဗ္ဗေယျ ဝါ သိဗ္ဗာပေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

သံဝိဓာနသိက္ခာပဒံ

၂၇. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဧကဒ္ဓာနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ အညတြ သမယာ, ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော, သတ္ထဂမနီယော ဟောတိ မဂ္ဂေါ, သာသင်္ကသမ္မတော, သပ္ပဋိဘယော, အယံ တတ္ထ သမယော။

နာတဘိရှဟနသိက္ခာပဒံ

၂၈. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဧကံ နာဝံ အဘိရုဟေယျ ဥဒ္ဓံဂါမိနိံ ဝါ အဓောဂါမိနိံ ဝါ အညတြ တိရိယံ တရဏာယ, ပါစိတ္တိယံ။

ပရိပါစိတသိက္ခာပဒံ

၂၉. ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ဘိက္ခုနိပရိပါစိတံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇေယျ အညတြ ပုဗ္ဗေ ဂိဟိသမာရမ္ဘာ, ပါစိတ္တိယံ။

ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ

၃၀. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကာယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဩဝါဒဝဂ္ဂေါ တတိယော။

အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပဒံ

၃၁. အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ ဧကော အာဝသထပိဏ္ဍော ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဘုဉ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဂဏဘောဇနသိက္ခာပဒံ

၃၂. ဂဏဘောဇနေ အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော, ဂိလာနသမယော, စီဝရဒါနသမယော, စီဝရကာရသမယော, အဒ္ဓါနဂမနသမယော, နာဝါဘိရုဟနသမယော, မဟာသမယော, သမဏဘတ္တသမယော, အယံ တတ္ထ သမယော။

ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပဒံ

၃၃. ပရမ္ပရဘောဇနေ အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော, ဂိလာနသမယော, စီဝရဒါနသမယော, စီဝရကာရသမယော, အယံ တတ္ထ သမယော။

ကာဏမာတုသိက္ခာပဒံ

၃၄. ဘိက္ခုံ ပနေဝ ကုလံ ဥပဂတံ ပူဝေဟိ ဝါ မန္ထေဟိ ဝါ အဘိဟဋ္ဌုံ ပဝါရေယျ, အာကင်္ခမာနေန ဘိက္ခုနာ ဒွိတ္တိပတ္တပူရာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ တတော စေ ဥတ္တရိ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ, ပါစိတ္တိယံ။ ဒွိတ္တိပတ္တပူရေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တတော နီဟရိတွာ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။

ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပဒံ

၃၅. ယော ပန ဘိက္ခု ဘုတ္တာဝီ ပဝါရိတော အနတိရိတ္တံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယပဝါရဏာသိက္ခာပဒံ

၃၆. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ ဘုတ္တာဝိံ ပဝါရိတံ အနတိရိတ္တေန ခါဒနီယေန ဝါ ဘောဇနီယေန ဝါ အဘိဟဋ္ဌုံ ပဝါရေယျ “ဟန္ဒ ဘိက္ခု ခါဒ ဝါ ဘုဉ္ဇ ဝါ”တိ ဇာနံ အာသာဒနာပေက္ခော, ဘုတ္တသ္မိံ ပါစိတ္တိယံ။

ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒံ

၃၇.ယော ပန ဘိက္ခု ဝိကာလေ ခာဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခာဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

သန္နိဓိကာရကသိက္ခာပဒံ

၃၈. ယော ပန ဘိက္ခု သန္နိဓိကာရကံ ခာဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခာဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပဒံ

၃၉. ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ပဏီတဘောဇနာနိ, သေယျထိဒံ – သပ္ပိ, နဝနီတံ, တေလံ, မဓု, ဖာဏိတံ, မစ္ဆော, မံသံ, ခီရံ, ဒဓိ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဧဝရူပါနိ ပဏီတဘောဇနာနိ အဂိလာနော အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဒန္တပေါနသိက္ခာပဒံ

၄၀. ယော ပန ဘိက္ခု အဒိန္နံ မုခဒွါရံ အာဟာရံ အာဟရေယျ အညတြ ဥဒကဒန္တပေါနာ, ပါစိတ္တိယံ။

ဘောဇနဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

အစေလကသိက္ခာပဒံ

၄၁. ယော ပန ဘိက္ခု အစေလကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ သဟတ္ထာ ခာဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ဒဒေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျောဇနသိက္ခာပဒံ

၄၂. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ ''ဧဟာဝုသော, ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိဿာမာ''တိ တဿ ဒါပေတွာ ဝါ အဒါပေတွာ ဝါ ဥယျောဇေယျ ''ဂစ္ဆာဝုသော, န မေ တယာ သဒ္ဓိံ ကထာ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ ဖာသု ဟောတိ, ဧကကဿ မေ ကထာ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ ဖာသု ဟောတီ''တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ, ပါစိတ္တိယံ။

သဘောဇနသိက္ခာပဒံ

၄၃. ယော ပန ဘိက္ခု သဘောဇနေ ကုလေ အနုပခဇ္ဇ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ရဟောပဋိစ္ဆန္နသိက္ခာပဒံ

၄၄. ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ရဟော ပဋိစ္ဆန္နေ အာသနေ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ

၄၅. ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကာယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

စာရိတ္တသိက္ခာပဒံ

၄၆. ယော ပန ဘိက္ခု နိမန္တိတော သဘတ္တော သမာနော သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ ပုရေဘတ္တံ ဝါ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျ အညတြ သမယာ, ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော, စီဝရဒာနသမယော, စီဝ

ရကာရသမယော, အယံ တတ္ထ သမယော။

မဟာနာမသိက္ခာပဒံ

၄၇. အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ စတုမာသပ္ပစ္စယပဝာရဏာ သာဒိတဗ္ဗာ အညတြ ပုနပဝာရဏာယ, အညတြ နိစ္စပဝာရဏာယ။ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပဒံ

၄၈. ယော ပန ဘိက္ခု ဥယျုတ္တံ သေနံ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ အညတြ တထာရူပပ္ပစ္စယာ, ပါစိတ္တိယံ။

သေနာဝါသသိက္ခာပဒံ

၄၉. သိယာ စ တဿ ဘိက္ခုနော ကောစိဒေဝ ပစ္စယော သေနံ ဂမနာယ, ဒိရတ္တတိရတ္တံ တေန ဘိက္ခုနာ သေနာယ ဝသိတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝသေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျောဓိကသိက္ခာပဒံ

၅၀. ဒိရတ္တတိရတ္တံ စေ ဘိက္ခု သေနာယ ဝသမာနော ဥယျောဓိကံ ဝါ ဗလဂ္ဂံ ဝါ သေနာဗျူဟံ ဝါ အနီကဒဿနံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အစေလကဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

သုရာပါနသိက္ခာပဒံ

၅၁. သုရာမေရယပါနေ ပါစိတ္တိယံ။

အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပဒံ

၅၂. အင်္ဂုလိပတောဒကေ ပါစိတ္တိယံ။

ဟသဓမ္မသိက္ခာပဒံ

၅၃. ဥဒကေ ဟသဓမ္မေ ပါစိတ္တိယံ။

အနာဒရိယသိက္ခာပဒံ

၅၄. အနာဒရိယေ ပါစိတ္တိယံ။

ဘိံသာပနသိက္ခာပဒံ

၅၅. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ ဘိံသာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဇောတိသိက္ခာပဒံ

၅၆. ယော ပန ဘိက္ခု အဂိလာနော ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော ဇောတိံ သမာဒဟေယျ ဝါ သမာဒဟာပေယျ ဝါ အညတြ တထာရူပပ္ပစ္စယာ, ပါစိတ္တိယံ။

နဟာနသိက္ခာပဒံ

၅၇. ယော ပန ဘိက္ခု ဩရေနန္ဒမာသံ နဟာယေယျ အညတြ သမယာ, ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော “ဒိယဍ္ဎော မာသော သေသော ဂိမှာန”န္တိ “ဝဿာနဿ ပဌမော မာသော” ဣစ္စေတေ အဍ္ဎတေယျမာသာ ဥဏှသမယော, ပရိဠာဟသမယော, ဂိလာနသမယော, ကမ္မသမယော, အဒ္ဓါနဂမနသမယော, ဝါတဝုဋ္ဌိသမယော, အယံ တတ္ထ သမယော။

ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပဒံ

၅၈. နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ စီဝရလာဘေန တိဏ္ဏံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ အာဒါတဗ္ဗံ နီလံ ဝါ ကဒ္ဒမံ ဝါ ကာဠသာမံ ဝါ။ အနာဒါ စေ ဘိက္ခု တိဏ္ဏံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ နဝံ စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဝိကပ္ပနသိက္ခာပဒံ

၅၉. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ သိက္ခမာနာယ ဝါ သာမဏေရဿ ဝါ သာမဏေရိယာ ဝါ သာမံ စီဝရံ ဝိကပ္ပေတွာ အပစ္စုဒ္ဓါရဏံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အပနိဓာနသိက္ခာပဒံ

၆၀. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ပတ္တံ ဝါ စီဝရံ ဝါ နိသီဒနံ ဝါ သူစိဃရံ ဝါ ကာယဗန္ဓနံ ဝါ အပနိဓေယျ ဝါ အပနိဓာပေယျ ဝါ အန္တမသော ဟသာပေက္ခောပိ, ပါစိတ္တိယံ။

သုရာပာနဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

သဉ္စိစ္စသိက္ခာပဒံ

၆၁. ယော ပန ဘိက္ခု သဉ္စိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒံ

၆၂. ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သပ္ပါဏကံ ဥဒကံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဥက္ကောဋနသိက္ခာပဒံ

၆၃. ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ယထာဓမ္မံ နိဟတာဓိကရဏံ ပုနကမ္မာယ ဥက္ကောဋေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္ခာပဒံ

၆၄. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဇာနံ ဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဦနဝီသတိဝဿသိက္ခာပဒံ

၆၅. ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ဦနဝီသတိဝဿံ ပုဂ္ဂလံ ဥပသမ္ပာဒေယျ, သော စ ပုဂ္ဂလော အနုပသမ္ပန္နော, တေ စ ဘိက္ခူ ဂါရယှာ, ဣဒံ တသ္မိံ ပါစိတ္တိယံ။

ထေယျသတ္ထသိက္ခာပဒံ

၆၆. ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ထေယျသတ္ထေန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဧကဒ္ဓာနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ, ပါစိတ္တိယံ။

သံဝိဓာနသိက္ခာပဒံ

၆၇. ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဧကဒ္ဓာနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ, ပါစိတ္တိယံ။

အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒံ

၆၈. ယော ပန ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ ''တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ, ယထာ ယေမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ''တိ, သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယော ''မာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ, မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ, န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ, န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ, အနေကပရိယာယေနာဝုသော အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာ''တိ။ ဧဝဉ္စ သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ ယာဝ တတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပဒံ

၆၉. ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ တထာဝါဒိနာ ဘိက္ခုနာ အကဋာနုဓမ္မေန တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌေန သဒ္ဓိံ သမ္ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, သံဝသေယျ ဝါ, သဟ ဝါ သေယျံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ကဏ္ဋကသိက္ခာပဒံ

၇၀. သမဏုဒ္ဒေသောပိ စေ ဧဝံ ဝဒေယျ ''တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ, ယထာ ယေမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ''တိ, သော သမဏုဒ္ဒေသော ဘိက္ခူဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယော ''မာဝုသော, သမဏုဒ္ဒေသ ဧဝံ အဝစ, မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ, န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ, န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ, အနေကပရိယာယေနာဝုသော, သမဏုဒ္ဒေသ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာ''တိ, ဧဝဉ္စ သော သမဏုဒ္ဒေသော ဘိက္ခူဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သော သမဏုဒ္ဒေသော ဘိက္ခူဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယော ''အဇ္ဇတဂ္ဂေ တေ, အာဝုသော, သမဏုဒ္ဒေသ န စေဝ သော ဘဂဝါ သတ္ထာ အပဒိသိတဗ္ဗော, ယမ္ပိ စညေ သမဏုဒ္ဒေသာ လဘန္တိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ဒိရတ္တတိရတ္တံ သဟသေယျံ, သာပိ တေ နတ္ထိ, စရ ပိရေ, ဝိနဿာ''တိ။ ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ တထာနာသိတံ သမဏုဒ္ဒေသံ ဥပလာပေယျ ဝါ, ဥပဋ္ဌာပေယျ ဝါ, သမ္ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, သဟ ဝါ သေယျံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

သပ္ပာဏကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

သဟဓမ္မိကသိက္ခာပဒံ

၇၁. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော ဧဝံ ဝဒေယျ ''န တာဝါဟံ, အာဝုသော, ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ သိက္ခိဿာမိ, ယာဝ န အညံ ဘိက္ခုံ ဗျတ္တံ ဝိနယဓရံ ပရိပုစ္ဆာမီ''တိ, ပါစိတ္တိယံ။ သိက္ခမာနေန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနာ အညာတဗ္ဗံ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ပရိပဉ္ဟိတဗ္ဗံ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။

ဝိလေခနသိက္ခာပဒံ

၇၂. ယော ပန ဘိက္ခု ဟတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ ဧဝံ ဝဒေယျ "ကိံ ပနိမေဟိ ခုဒ္ဒာနုခုဒ္ဒကေဟိ သိက္ခာပဒေဟိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေဟိ, ယာဝဒေဝ ကုက္ကုစ္စာယ ဝိဟေသာယ ဝိလေခါယ သံဝတ္တန္တီ"တိ, သိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏကေ ဟာစိတ္တိယံ။

မောဟနသိက္ခာပဒံ

၇၃. ယော ပန ဘိက္ခု အန္ဝဒ္ဓမာသံ ဟတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ ဧဝံ ဝဒေယျ "ဣဒါနေဝ ခေါ အဟံ ဇာနာမိ, အယမ္ပိ ကိရ ဓမ္မော သုတ္တာဂတော သုတ္တပရိယာပန္နော အန္ဝဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတီ"တိ။ တဉ္စေ ဘိက္ခုံ အညေ ဘိက္ခူ ဇာနေယျုံ နိသိန္နပုဗ္ဗံ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ ဒ္ဝတ္တိက္ခတ္တုံ ဟတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ, ကော ပန တ အော ဘိယျော, န စ တဿ ဘိက္ခုနော အညာဏကေန မုတ္တိ အတ္ထိ, ယဉ္စ တတ္ထ အာပတ္တိံ အာပန္နော, တဉ္စ ယ ထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော, ဥတ္တရိ စဿ မောဟော အာရောပေတဗ္ဗော "တဿ တေ, အာဝုသော, အလာဘာ, တသ္ သ တေ ဒုလ္လဒ္ဓံ, ယံ တ္ဝံ ဟတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေန သာဓုကံ အဋ္ဌိံ ကတ္ဝာ မနသိ ကရောသီ"တိ, ဣဒံ တသ္မိံ မောဟနကေ ဟာစိတ္တိယံ။

ပဟာရသိက္ခာပဒံ

၇၄. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ကုပိတော အနတ္တမနော ပဟာရံ ဒဒေယျ, ဟာစိတ္တိယံ။

တလသတ္တိကသိက္ခာပဒံ

၇၅. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ကုပိတော အနတ္တမနော တလသတ္တိကံ ဥဂ္ဂိရေယျ, ဟာစိတ္တိယံ။

အမူလကသိက္ခာပဒံ

၇၆. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ အမူလကေန သင်္ဃာဒိသေသေန အနုဒ္ဓံသေယျ, ဟာစိတ္တိယံ။

သဉ္စိစ္စသိက္ခာပဒံ

၇၇. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ သဉ္စိစ္စ ကုက္ကုစ္စံ ဥပဒဟေယျ "ဣတိဿ မုဟုတ္တမ္ပိ အဖာသု ဘဝိသ္ သတီ"တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတ္ဝာ အနညံ, ဟာစိတ္တိယံ။

ဥပဿုတိသိက္ခာပဒံ

၇၈. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခူနံ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ ကလဟဇာတာနံ ဝိဝါဒါပန္နာနံ ဥပဿုတိံ တိဋ္ဌေယျ "ယံ ဣမေ ဘဏိဿန္တိ, တံ သောဿာမီ"တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတ္ဝာ အနညံ, ဟာစိတ္တိယံ။

ကမ္မပ္ပဋိဗာဟနသိက္ခာပဒံ

၇၉. ယော ပန ဘိက္ခု ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ ဆန္ဒံ ဒတ္ဝာ ပစ္ဆာ ခီယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ, ဟာစိတ္တိယံ။

ဆန္ဒံအဒတ္ဝာဂမနသိက္ခာပဒံ

၈၀. ယော ပန ဘိက္ခု သင်္ဃေ ဝိနိစ္ဆယကထာယ ဝတ္တမာနာယ ဆန္ဒံ အဒတ္ဝာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကမေယျ, ဟာစိတ္တိယံ။

ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပဒံ

၈၁. ယော ပန ဘိက္ခု သမဂ္ဂေန သင်္ဃေန စီဝရံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ခီယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ ''ယထာသန္ထုတံ ဘိက္ခူ သင်္ဃိကံ လာဘံ ပရိဏာမေန္တီ''တိ, ပာစိတ္တိယံ။

ပရိဏာမနသိက္ခာပဒံ

၈၂. ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ သင်္ဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာမေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

အန္တေပုရသိက္ခာပဒံ

၈၃. ယော ပန ဘိက္ခု ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓာဘိသိတ္တဿ အနိက္ခန္တရာဇကေ အနိဂ္ဂတရတနကေ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိသံဝိဒိတော ဣန္ဒခီလံ အတိက္ကာမေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ရတနသိက္ခာပဒံ

၈၄. ယော ပန ဘိက္ခု ရတနံ ဝါ ရတနသမ္မတံ ဝါ အညတြ အဇ္ဈာရာမာ ဝါ အဇ္ဈာဝသထာ ဝါ ဥဂ္ဂဏှေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာပေယျ ဝါ, ပာစိတ္တိယံ။ ရတနံ ဝါ ပန ဘိက္ခုနာ ရတနသမ္မတံ ဝါ အဇ္ဈာရာမေ ဝါ အဇ္ဈာဝသထေ ဝါ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝါ ဥဂ္ဂဟာပေတွာ ဝါ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ ''ယဿ ဘဝိဿတိ, သော ဟရိဿတီ''တိ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။

ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပဒံ

၈၅. ယော ပန ဘိက္ခု သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ ဝိကာလေ ဂါမံ ပဝိသေယျ အညတြ တထာရူပါ အစ္စာယိကာ ကရဏီယာ, ပာစိတ္တိယံ။

သူစိဃရသိက္ခာပဒံ

၈၆. ယော ပန ဘိက္ခု အဋ္ဌိမယံ ဝါ ဒန္တမယံ ဝါ ဝိသာဏမယံ ဝါ သူစိဃရံ ကာရာပေယျ, ဘေဒနကံ ပာစိတ္တိယံ။

မဉ္စပီဌသိက္ခာပဒံ

၈၇. နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ မဉ္စံ ဝါ ပီဌံ ဝါ ကာရယမာနေန အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကံ ကာရေတဗ္ဗံ သုဂတင်္ဂုလေန အညတြ ဟေဋ္ဌိမာယ အဋနိယာ။ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပာစိတ္တိယံ။

တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပဒံ

၈၈. ယော ပန ဘိက္ခု မဉ္စံ ဝါ ပီဌံ ဝါ တူလောနဒ္ဓံ ကာရာပေယျ, ဥဒ္ဒာလနကံ ပာစိတ္တိယံ။

နိသီဒနသိက္ခာပဒံ

၈၉. နိသီဒနံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပမာဏိကံ ကာရေတဗ္ဗံ, တတြိဒံ ပမာဏံ, ဒီဃသော ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ, တိရိယံ ဒိယဍ္ဎံ, ဒသာ ဝိဒတ္ထိ။ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပာစိတ္တိယံ။

ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပဒံ

၉၀. ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ, တတ္ရိဒံ ပမာဏံ, ဒီဃသော စတသ္သော ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ, တိရိယံ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော။ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပဒံ

၉၁. ဝဿိကသာဋိကံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ, တတ္ရိဒံ ပမာဏံ, ဒီဃသော ဆ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ, တိရိယံ အဍ္ဎတေယျာ။ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

နန္ဒသိက္ခာပဒံ

၉၂. ယော ပန ဘိက္ခု သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ စီဝရံ ကာရာပေယျ, အတိရေကံ ဝါ, ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ ။ တတ္ရိဒံ သုဂတဿ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ, ဒီဃသော နဝ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ, တိရိယံ ဆ ဝိဒတ္ထိယော, ဣဒံ သုဂတဿ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏန္တိ။

ရတနဝဂ္ဂေါ နဝမော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော အာယသ္မန္တော ဒွေနဝုတိ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

ပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါဋိဒေသနီယာ

ဣမေ ခော ပနာယသ္မန္တော စတ္တာရော ပါဋိဒေသနီယာ

ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ပဌမပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒံ

၁. ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌာယ ဟတ္ထတော ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ သဟတ္ထာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာ “ဂါရယှံ, အာဝုသော, ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပာယံ ပါဋိဒေသနီယံ, တံ ပဋိဒေသေမီ”တိ။

ဒုတိယပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒံ

၂. ဘိက္ခူ ပနေဝ ကုလေသု နိမန္တိတာ ဘုဉ္ဇန္တိ, တတြ စေ သာ ဘိက္ခုနီ ဝေါသာသမာနရူပါ ဌိတာ ဟောတိ “ဣဓ သူပံ ဒေထ, ဣဓ ဩဒနံ ဒေထာ”တိ။ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ သာ ဘိက္ခုနီ အပသာဒေတဗ္ဗာ “အပသက္က တာဝ ဘဂိနိ, ယာဝ ဘိက္ခူ ဘုဉ္ဇန္တီ”တိ။ ဧကဿပိ စေ ဘိက္ခုနော န ပဋိဘာသေယျ တံ ဘိက္ခုနိံ အပသာဒေတုံ “အပသက္က တာဝ ဘဂိနိ, ယာဝ ဘိက္ခူ ဘုဉ္ဇန္တီ”တိ, ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ “ဂါရယှံ, အာဝုသော, ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိမှာ အသပ္ပာယံ ပါဋိဒေသနီယံ, တံ ပဋိဒေသေမာ”တိ။

တတိယပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒံ

၃. ယာနိ ခော ပန တာနိ သေက္ခသမ္မတာနိ ကုလာနိ, ယော ပန ဘိက္ခု တထာရူပေသု သေက္ခသမ္မတေသု ကုလေသု ပုဗ္ဗေ အနိမန္တိတော အဂိလာနော ခါဒနီယံ ဝါ, ဘောဇနီယံ ဝါ သဟတ္ထာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒေယျ ဝါ, ဘုဉ္ဇေယျ

ယ တ, ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာ “ဂါရယှံ, အာဝုသော, ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပာယံ ပါဋိဒေသနီယံ, တံ ပဋိဒေသေမီ”တိ။

စတုတ္ထပါဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒံ

၄. ယာနိ ခေါ ပန တာနိ အာရညကာနိ သေနာသနာနိ သာသင်္ကသမ္မတာနိ သပ္ပဋိဘယာနိ, ယော ပန ဘိက္ခု တထာရူပေသု သေနာသနေသု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိသံဝိဒိတံ ခါဒနီယံ ဝါ, ဘောဇနီယံ ဝါ အဇ္ဈာရာမေ သဟတ္ထာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အဂိလာနော ခါဒေယျ ဝါ, ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာ “ဂါရယှံ, အာဝုသော, ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပာယံ ပါဋိဒေသနီယံ, တံ ပဋိဒေသေမီ”တိ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော စတ္တာရော ပါဋိဒေသနီယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

ပါဋိဒေသနီယာ နိဋ္ဌိတာ။

သေခိယာ

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော သေခိယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပဒံ

၁. ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၂. ပရိမဏ္ဍလံ ပါရုပိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သုပ္ပဋိစ္ဆန္နသိက္ခာပဒံ

၃. သုပ္ပဋိစ္ဆန္နော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၄. သုပ္ပဋိစ္ဆန္နော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သုသံဝုတသိက္ခာပဒံ

၅. သုသံဝုတော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၆. သုသံဝုတော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩက္ခိတ္တစက္ခုသိက္ခာပဒံ

၇. ဩက္ခိတ္တစက္ခု အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၈. ဩက္ခိတ္တစက္ခု အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥက္ခိတ္တကသိက္ခာပဒံ

၉. န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၁၀. န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ဥဇ္ဇဂ္ဃိကသိက္ခာပဒံ

၁၁. န ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၁၂. န ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥစ္စသဒ္ဒသိက္ခာပဒံ

၁၃. အပ္ပသဒ္ဒေါ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၁၄. အပ္ပသဒ္ဒေါ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကာယပ္ပစာလကသိက္ခာပဒံ

၁၅. န ကာယပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၁၆. န ကာယပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဗာဟုပ္ပစာလကသိက္ခာပဒံ

၁၇. န ဗာဟုပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၁၈. န ဗာဟုပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေနိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သီသပ္ပစာလကသိက္ခာပဒံ

၁၉. န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၂၀. န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥဇ္ဇဂ္ဃိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ခမ္ဘကတသိက္ခာပဒံ

၂၁. န ခမ္ဘကတော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၂၂. န ခမ္ဘကတော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဂုဏ္ဌိတသိက္ခာပဒံ

၂၃. န ဩဂုဏ္ဌိတော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၂၄. န ဩဂုဏ္ဌိတော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥက္ကုဋ္ဋိကသိက္ခာပဒံ

၂၅. န ဥက္ကုဋ္ဋိကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပလ္လတ္ထိကသိက္ခာပဒံ

၂၆. န ပလ္လတ္ထိကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သက္ကစ္စပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒံ

၂၇. သက္ကစ္စံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တသညီပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒံ

၂၈. ပတ္တသညီ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သမသူပကပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒံ

၂၉. သမသူပကံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သမတိတ္တိကသိက္ခာပဒံ

၃၀. သမတိတ္တိကံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ခမ္ဘကတဝဂ္ဂေါ တတိယော။

သက္ကစ္စဘုဉ္ဇနသိက္ခာပဒံ

၃၁. သက္ကစ္စံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တသညီဘုဉ္ဇနသိက္ခာပဒံ

၃၂. ပတ္တသညီ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သပဒါနသိက္ခာပဒံ

၃၃. သပဒါနံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သမသူပကသိက္ခာပဒံ

၃၄. သမသူပကံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နထူပကတသိက္ခာပဒံ

၃၅. န ထူပကတော ဩမဒ္ဒိတွာ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဒနပ္ပဋိစ္ဆာဒနသိက္ခာပဒံ

၃၆. န သူပံ တ ဗှုဍ္ဍုနံ တ ဩဒနေန ပဋိစ္ဆာဒေဿာမိ ဘိယျောကမျတံ ဥပာဒါယာတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သူပေါဒနဝိညတ္တိသိက္ခာပဒံ

၃၇. န သူပံ တ ဩဒနံ တ အဂိလာနော အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥဇ္ဈာနသညီသိက္ခာပဒံ

၃၈. န ဥဇ္ဈာနသညီ ပရေသံ ပတ္တံ ဩလောကေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠသိက္ခာပဒံ

၃၉. နာတိမဟန္တံ ကဗဠံ ကရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အာလောပသိက္ခာပဒံ

၄၀. ပရိမဏ္ဍလံ အာလောပံ ကရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သက္ကစ္စဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

အနာဟဋသိက္ခာပဒံ

၄၁. န အနာဟဋေ ကဗဠေ မုခဒွါရံ ဝိဝရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဘုဉ္ဇမာနသိက္ခာပဒံ

၄၂. န ဘုဉ္ဇမာနော သဗ္ဗဟတ္ထံ မုခေ ပက္ခိပိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သကဗဠသိက္ခာပဒံ

၄၃. န သကဗဠေန မုခေန ဗျာဟရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပိဏ္ဍုက္ခေပကသိက္ခာပဒံ

၄၄. န ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠာဝစ္ဆေဒကသိက္ခာပဒံ

၄၅. န ကဗဠာဝစ္ဆေဒကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အဝဂဏ္ဍကာရကသိက္ခာပဒံ

၄၆. န အဝဂဏ္ဍကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟတ္ထနိဒ္ဓုနကသိက္ခာပဒံ

၄၇. န ဟတ္ထနိဒ္ဓုနကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သိတ္တာဝကာရကသိက္ခာပဒံ

၄၈. န သိတ္ထာဝကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဇိဝှာနိစ္ဆာရကသိက္ခာပဒံ

၄၉. န ဇိဝှာနိစ္ဆာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

စပုစပုကာရကသိက္ခာပဒံ

၅၀. န စပုစပုကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

သုရုသုရုကာရကသိက္ခာပဒံ

၅၁. န သုရုသုရုကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟတ္ထနိလ္လေဟကသိက္ခာပဒံ

၅၂. န ဟတ္ထနိလ္လေဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တနိလ္လေဟကသိက္ခာပဒံ

၅၃. န ပတ္တနိလ္လေဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဋ္ဌနိလ္လေဟကသိက္ခာပဒံ

၅၄. န ဩဋ္ဌနိလ္လေဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သာမိသသိက္ခာပဒံ

၅၅. န သာမိသေန ဟတ္ထေန ပါနီယထာလကံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သသိတ္ထကသိက္ခာပဒံ

၅၆. န သသိတ္ထကံ ပတ္တဓောဝနံ အန္တရဃရေ ဆဍ္ဍေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဆတ္တပါဏိသိက္ခာပဒံ

၅၇. န ဆတ္တပါဏိဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဒဏ္ဍပါဏိသိက္ခာပဒံ

၅၈. န ဒဏ္ဍပါဏိဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သတ္ထပါဏိသိက္ခာပဒံ

၅၉. န သတ္တဟာဏိသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အာဝုဓပါဏိသိက္ခာပဒံ

၆၀. န အာဝုဓပါဏိသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သုရုသုရုဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

ပါဒုကသိက္ခာပဒံ

၆၁. န ပါဒုကာရုဠ္ဟဿ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥပါဟနသိက္ခာပဒံ

၆၂. န ဥပါဟနာရုဠ္ဟဿ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ယာနသိက္ခာပဒံ

၆၃. န ယာနဂတဿ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သယနသိက္ခာပဒံ

၆၄. န သယနဂတဿ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပလ္လတ္ထိကသိက္ခာပဒံ

၆၅. န ပလ္လတ္ထိကာယ နိသိန္နဿ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဝေဌိတသိက္ခာပဒံ

၆၆. န ဝေဌိတသီသဿ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဂုဏ္ဌိတသိက္ခာပဒံ

၆၇. န ဩဂုဏ္ဌိတသီသဿ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဆမာသိက္ခာပဒံ

၆၈. န ဆမာယံ နိသီဒိတွာ အာသနေ နိသိန္နဿ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နီစာသနသိက္ခာပဒံ

၆၉. န နီစေ အာသနေ နိသီဒိတွာ ဥစ္စေ အာသနေ နိသိန္နဿ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဌိတသိက္ခာပဒံ

၇၀. န ဌိတော နိသိန္နဿ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပစ္ဆတောဂမနသိက္ခာပဒံ

၇၁. န ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တေ ပုရတော ဂစ္ဆန္တဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥပ္ပထေနဂမနသိက္ခာပဒံ

၇၂. န ဥပ္ပထေန ဂစ္ဆန္တော ပထေန ဂစ္ဆန္တဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဌိတောဥစ္စာရသိက္ခာပဒံ

၇၃. န ဌိတော အဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ကရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟရိတေဥစ္စာရသိက္ခာပဒံ

၇၄. န ဟရိတေ အဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ခေဠံ ဝါ ကရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥဒကေဥစ္စာရသိက္ခာပဒံ

၇၅. န ဥဒကေ အဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ခေဠံ ဝါ ကရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပာဒုကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ အာယသ္မန္တော သေခိယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

သေခိယာ နိဋ္ဌိတာ။

အဓိကရဏသမထာ

ဣမေ ခေါ ပနာယသ္မန္တော သတ္တ အဓိကရဏသမထာ

ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အဓိကရဏာနံ သမထာယ ဝူပသမာယ သမ္မုခါဝိနယော ဒာတဗ္ဗော။

သတိဝိနယော ဒာတဗ္ဗော။

အမူဠှဝိနယော ဒာတဗ္ဗော။

ပဋိညာယ ကာရေတဗ္ဗံ။

ယေဘုယျသိကာ။

တဿပာပိယသိကာ။

တိဏဝတ္ထာရကောတိ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော အာယသ္မန္တော သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မန္တေ, ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

အဓိကရဏသမထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခော အာယသ္မန္တော နိဒါနံ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ စတ္တာရော ပာရာဇိကာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ တေရသ သင်္ဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ဒွေ အနိယတာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ဒွေနဝုတိ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ စတ္တာရော ပါဋိဒေသနီယာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ သေခိယာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ, ဧတ္တကံ တဿ ဘဂဝတော သုတ္တာဂတံ သုတ္တပရိယာပန္နံ အန္ဝဒ္ဓမာသံ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတိ, တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သမဂ္ဂေဟိ သမ္မောဒမာနေဟိ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

ဝိတ္ထာရုဒ္ဒေသော ပဉ္စမော။

ဘိက္ခုပါတိမောက္ခံ နိဋ္ဌိတံ။

။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဘိက္ခုနီပါတိမောက္ခပါဠိ

ပုဗ္ဗကရဏံ-၄

သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။
ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ **"ပုဗ္ဗကရဏ"**န္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုဗ္ဗကိစ္စံ-၅

ဆန္ဒ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ ဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုနိဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ။
ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ **"ပုဗ္ဗကိစ္စ"**န္တိ ဝုစ္စတိ။

ပတ္တကလ္လအင်္ဂါ-၄

ဥပေါသထော၊ ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခုနီ ကမ္မပ္ပတ္တာ။
သဘာဂါပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊ **"ပတ္တကလ္လ"** န္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စာနိ သမာပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိကဿ သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ အနုမတိယာ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတုံ အာရာဓနံ ကရောမ။

နိဒါနုဒ္ဒေသော

သုဏာတု မေ အယျေ သင်္ဃော, အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ, ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယျ။

ကိံ သင်္ဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ? ပါရိသုဒ္ဓိံ အယျာယော အာရောစေထ, ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမိ, တံ သဗ္ဗာဝ သန္တာ သာဓုကံ သုဏောမ မနသိ ကရောမ။ ယဿာ သိယာ အာပတ္တိ, သာ အာဝိကရေယျ, အသန္တိယာ အာပတ္တိယာ တုဏှီ ဘဝိတဗ္ဗံ, တုဏှီဘာဝေန ခေါ ပနာယျာယော, "ပရိသုဒ္ဓါ"တိ ဝေဒိဿာမိ။ ယထာ ခေါ ပန ပစ္စေကပုဋ္ဌဿာ ဝေယျာကရဏံ ဟောတိ, ဧဝမေဝံ ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ယာဝတတိယံ အနုသာဝိတံ ဟောတိ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယံ အနုသာဝိယမာနေ သရမာနာ သန္တိံ အာပတ္တိံ နာဝိကရေယျ, သမ္ပဇာနမုသာဝါဒဿာ ဟောတိ။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒော ခေါ ပနာယျာယော, အန္တရာယိကော ဓမ္မော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ, တသ္မာ သရမာနာယ ဘိက္ခုနိယာ အာပန္နာယ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခာယ သန္တီ အာပတ္တိ အာဝိကာတဗ္ဗာ, အာဝိကတာ ဟိဿာ ဖာသု ဟောတိ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခေါ, အယျာယော, နိဒါနံ။ တတ္ထာယျာယော ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယျာယော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

နိဒါနံ နိဋ္ဌိတံ။

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသော

တတြိမေ အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

မေထုနဓမ္မသိက္ခာပဒံ

၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဆန္ဒသော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ, အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတေနပိ, ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ။

အဒိန္နာဒါနသိက္ခာပဒံ

၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂါမာ ဝါ အရညာ ဝါ အဒိန္နံ ထေယျသင်္ခါတံ အာဒိယေယျ, ယထာရူပေ အဒိန္နာဒါနေ ရာဇာနော စောရံ ဂဟေတွာ ဟနေယျုံ ဝါ ဗန္ဓေယျုံ ဝါ ပဗ္ဗာဇေယျုံ ဝါ စောရာသိ ဗာလာသိ မူဠှာသိ ထေနာသီတိ, တထာရူပံ ဘိက္ခုနီ အဒိန္နံ အာဒိယမာနာ အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ။

မနုဿဝိဂ္ဂဟသိက္ခာပဒံ

၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဉ္စိစ္စ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ, သတ္ထဟာရကံ ဝါဿ ပရိယေသေယျ, မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ, မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ “အမ္ဘော ပုရိသ, ကိံ တုယှိမိနာ ပါပကေန ဒုဇ္ဇီဝိတေန, မတံ တေ ဇီဝိတာ သေယျော”တိ, ဣတိ စိတ္တမနာ စိတ္တသင်္ကပ္ပာ အနေကပရိယာယေန မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ, မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ, အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ။

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မသိက္ခာပဒံ

၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနဘိဇာနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ အတ္တုပနာယိကံ အလမရိယဉာဏဒဿနံ သမုဒာစရေယျ “ဣတိ ဇာနာမိ, ဣတိ ပဿာမီ”တိ, တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟီယမာနာ ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟီယမာနာ ဝါ အာပန္နာ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခာ ဧဝံ ဝဒေယျ “အဇာနမေဝံ, အယျေ, အဝစံ ဇာနာမိ, အပဿံ ပဿာမိ, တုစ္ဆံ မုသာ ဝိလပိ”န္တိ, အညတြ အဓိမာနာ, အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ။

ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာသိက္ခာပဒံ

၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ အဝဿုတဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ, အဓက္ခကံ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလံ အာမသနံ ဝါ ပရာမသနံ ဝါ ဂဟဏံ ဝါ ဆုပနံ ဝါ ပဋိပီဠနံ ဝါ သာဒိယေယျ, အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ။

ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာသိက္ခာပဒံ

၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နံ ဘိက္ခုနိံ နေဝတ္တနာ ပဋိစောဒေယျ, န ဂဏဿ အာရောစေယျ, ယဒါ စ သာ ဌိတာ ဝါ အဿ စုတာ ဝါ နာသိတာ ဝါ အဝဿဋာ ဝါ, သာ ပစ္ဆာ ဧဝံ ဝဒေယျ “ပုဗ္ဗေဝါဟံ, အယျေ, အညာသိံ ဧတံ ဘိက္ခုနိံ ‘ဧဝရူပါ စ ဧဝရူပါ စ သာ ဘဂိနီ’တိ, နော စ ခေါ အတ္တနာ ပဋိစောဒေဿံ, န ဂဏဿ အာရောစေဿ”န္တိ, အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ။

ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာသိက္ခာပဒံ

၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂေန သင်္ဃေန ဥက္ခိတ္တံ ဘိက္ခုံ ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနေန အနာဒရံ အပ္ပဋိကာရံ အကတသဟာယံ တမနုဝတ္တေယျ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယာ “ဧသော ခေါ, အယျေ, ဘိက္ခု သမဂ္ဂေန သင်္ဃေန ဥက္ခိတ္တော, ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနေန အနာဒရော အပ္ပဋိကာရော အကတသဟာယော, မာယျေ, ဧတံ ဘိက္ခုံ အနုဝတ္တီ”တိ, ဧဝဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ။

အဋ္ဌဝတ္ထုကာသိက္ခာပဒံ

၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ အဝဿုတဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံ ဝါ သာဒိယေယျ, သင်္ဃာဋိကဏ္ဏဂ္ဂဟဏံ ဝါ သာဒိယေယျ, သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ, သလ္လပေယျ ဝါ, သင်္ကေတံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ, ပုရိသဿ ဝါ အဗ္ဘာဂမနံ သာဒိယေယျ, ဆန္နံ ဝါ အနုပဝိသေယျ, ကာယံ ဝါ တဒတ္ထာယ ဥပသံဟရေယျ ဧတဿ အသဒ္ဓမ္မဿ ပဋိသေဝနတ္ထာယ, အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော, အယျာယော, အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ။ ယေသံ ဘိက္ခုနီ အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇိတွာ န လဘတိ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ယထာ ပုရေ, တထာ ပစ္ဆာ, ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ။ တတ္ထာယျာယော, ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယျာယော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

ပါရာဇိကံ နိဋ္ဌိတံ။

သင်္ဃာဒိသေသုဒ္ဒေသော

ဣမေ ခော ပနာယျာယော သတ္တရသ သင်္ဃာဒိသေသာ

ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ဥဿယဝါဒိကာသိက္ခာပဒံ

၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥဿယဝါဒိကာ ဝိဟရေယျ ဂဟပတိနာ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တေန ဝါ ဒါသေန ဝါ ကမ္မကာရေန ဝါ အန္တမသော သမဏပရိဗ္ဗာဇကေနာပိ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

စောရီဝုဋ္ဌာပိကာသိက္ခာပဒံ

၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ စောရိံ ဝဇ္ဈံ ဝိဒိတံ အနပလောကေတွာ ရာဇာနံ ဝါ သင်္ဃံ ဝါ ဂဏံ ဝါ ပူဂံ ဝါ သေဏိံ ဝါ, အညတြ ကပ္ပါ ဝုဋ္ဌာပေယျ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

ဧကဂါမန္တရဂမနသိက္ခာပဒံ

၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧကာ ဝါ ဂါမန္တရံ ဂစ္ဆေယျ, ဧကာ ဝါ နဒီပါရံ ဂစ္ဆေယျ, ဧကာ ဝါ ရတ္တိံ ဝိပ္ပဝသေယျ, ဧကာ ဝါ ဂဏမှာ ဩဟိယေယျ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

ဥက္ခိတ္တကဩသာရဏသိက္ခာပဒံ

၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂေန သင်္ဃေန ဥက္ခိတ္တံ ဘိက္ခုနိံ ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနေန အနပလောကေတွာ ကာရကသင်္ဃံ, အနညာယ ဂဏဿ ဆန္ဒံ ဩသာရေယျ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

ဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏပဌမသိက္ခာပဒံ

၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ အဝဿုတဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဟတ္ထတော ခာဒနီယံ ဝါ, ဘောဇနီယံ ဝါ သဟတ္ထာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခာဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

ဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏဒုတိယသိက္ခာပဒံ

၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧဝံ ဝဒေယျ ''ကိံ တေ, အယျေ, ဧသော ပုရိသပုဂ္ဂလော ကရိဿတိ အဝဿုတော ဝါ အနဝဿုတော ဝါ, ယတော တွံ အနဝဿုတာ, ဣင်္ဃ, အယျေ, ယံ တေ ဧသော ပုရိသပုဂ္ဂလော ဒေတိ ခာဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ, တံ တွံ သဟတ္ထာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခာဒ ဝါ ဘုဉ္ဇ ဝါ''တိ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

သဉ္စရိတ္တသိက္ခာပဒံ

၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဉ္စရိတ္တံ သမာပဇ္ဇေယျ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသမတိံ, ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိမတိံ, ဇာယတ္တနေ ဝါ ဇာရတ္တနေ ဝါ အန္တမသော တင်္ခဏိကာယပိ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

ဒုဋ္ဌဒောသသိက္ခာပဒံ

၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိံ ဒုဋ္ဌာ ဒောသာ အပ္ပတီတာ အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေယျ ''အပ္ပေဝ နာမ နံ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ''န္တိ, တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟီယမာနာ ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟီယမာနာ ဝါ အမူလကဉ္စေဝ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ, ဘိက္ခုနီ စ ဒောသံ ပတိဋ္ဌာတိ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

အညဘာဂိယသိက္ခာပဒံ

၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိံ ဒုဋ္ဌာ ဒောသာ အပ္ပတီတာ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ ကိဉ္စိဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေယျ ''အပ္ပေဝ နာမ နံ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ''န္တိ, တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟီယမာနာ ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟီယမာနာ ဝါ အညဘာဂိယဉ္စေဝ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ။ ကောစိဒေသော လေသမတ္တော ဥပါဒိန္နော, ဘိက္ခုနီ စ ဒောသံ ပတိဋ္ဌာတိ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

သိက္ခံပစ္စာစိက္ခဏသိက္ခာပဒံ

၁၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဧဝံ ဝဒေယျ ''ဗုဒ္ဓံ ပစ္စာစိက္ခာမိ ဓမ္မံ ပစ္စာစိက္ခာမိ, သင်္ဃံ ပစ္စာစိက္ခာမိ, သိက္ခံ ပစ္စာစိက္ခာမိ, ကိန္နုမာဝ သမဏိယော ယာ သမဏိယော သက္ယဓီတရော, သန္တညာပိ သမဏိယော လဇ္ဇိနိယော ကုက္ကုစ္စိကာ သိက္ခာကာမာ, တာသာဟံ သန္တိကေ ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿာမီ''တိ။ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယာ ''မာယျေ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဧဝံ အဝစ 'ဗုဒ္ဓံ ပစ္စာစိက္ခာမိ, ဓမ္မံ ပစ္စာစိက္ခာမိ, သင်္ဃံ ပစ္စာစိက္ခာမိ, သိက္ခံ ပစ္စာစိက္ခာမိ, ကိန္နုမာဝ သမဏိယော ယာ သမဏိယော သက္ယဓီတရော, သန္တညာပိ သမဏိယော လဇ္ဇိနိယော ကုက္ကုစ္စိကာ သိက္ခာကာမာ, တာသာဟံ သန္တိကေ ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿာမီ'တိ, အဘိရမာယျေ, သွာက္ခာတော ဓမ္မော, စရ ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာ''တိ, ဧဝဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

အဓိကရဏကုပိတသိက္ခာပဒံ

၁၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ကိဿိဉ္စိဒေဝ အဓိကရဏေ ပစ္စာကတော ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဧဝံ ဝဒေယျ ''ဆန္ဒဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော, ဒောသဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော, မောဟဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော, ဘယဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော''တိ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယာ ''မာယျေ, ကိဿိဉ္စိဒေဝ အဓိကရဏေ ပစ္စာကတာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဧဝံ အဝစ 'ဆန္ဒဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော, ဒောသဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော, မောဟဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော, ဘယဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော'တိ, အယျာ ခေါ ဆန္ဒာပိ ဂစ္ဆေယျ, ဒောသာပိ ဂစ္ဆေယျ, မောဟာပိ ဂစ္ဆေယျ, ဘယာပိ ဂစ္ဆေယျာ''တိ။ ဧဝဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

ပါပသမာစာရပဌမသိက္ခာပဒံ

၁၂. ဘိက္ခုနိယော ပနေဝ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဒါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ, တာ ဘိက္ခုနိယော ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿု ဝစနီယာ ''ဘဂိနိယော ခေါ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဒါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ, ဝိဝိစ္စထာယျေ, ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနီနံ သင်္ဃော ဝဏ္ဏေတီ''တိ, ဧဝဉ္စ တာ ဘိက္ခုနိယော ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျုံ, တာ ဘိက္ခုနိယော ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျုံ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျုံ, ဣမာပိ ဘိက္ခုနိယော ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

ပါပသမာစာရဒုတိယသိက္ခာပဒံ

၁၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧဝံ ဝဒေယျ ''သံသဋ္ဌာဝ, အယျေ, တုမှေ ဝိဟရထ, မာ တုမှေ နာနာ ဝိဟရိတ္ထ, သန္တိ သင်္ဃေ အညာပိ ဘိက္ခုနိယော ဧဝါစာရာ ဧဝံသဒ္ဒါ ဧဝံသိလောကာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ, တာ သင်္ဃော န ကိဉ္စိ အာဟ, တုမှေဝ သင်္ဃော ဥညာယ ပရိဘဝေန အက္ခန္တိယာ ဝေဘဿိယာ ဒုဗ္ဗလျာ ဧဝမာဟ – 'ဘဂိနိယော ခေါ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဒါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ, ဝိဝိစ္စထာယျေ, ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနီနံ သင်္ဃော ဝဏ္ဏေတီ'''တိ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယာ ''မာယျေ, ဧဝံ အဝစ, သံသဋ္ဌာဝ အယျေ တုမှေ ဝိဟရထ, မာ တုမှေ နာနာ ဝိဟရိတ္ထ, သန္တိ သင်္ဃေ အညာပိ ဘိက္ခုနိယော ဧဝါစာရာ ဧဝံသဒ္ဒါ ဧဝံသိလောကာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ, တာ သင်္ဃော န ကိဉ္စိ အာဟ, တုမှေဝ သင်္ဃော ဥညာယ ပရိဘဝေန အက္ခန္တိယာ ဝေဘဿိယာ ဒုဗ္ဗလျာ ဧဝမာဟ – 'ဘဂိနိယော ခေါ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဒါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ, ဝိဝိစ္စထာယျေ, ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနီနံ သင်္ဃော ဝဏ္ဏေတီ'''တိ, ဧဝဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

သင်္ဃဘေဒကသိက္ခာပဒံ

၁၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂဿ သင်္ဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမေယျ, ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယှ တိဋ္ဌေယျ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယာ ''မာယျာ, သမဂ္ဂဿ သင်္ဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမိ, ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယှ အဋ္ဌာသိ, သမေတာယျာ, သင်္ဃေန, သမဂ္ဂေါ ဟိ သင်္ဃော သမ္မောဒမာနော အဝိဝဒမာနော ဧကုဒ္ဒေသော ဖာသု ဝိဟရတီ''တိ။ ဧဝဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စ

စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေဟယ္ယ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

ဘေအနုဝတ္တကသိက္ခာပဒံ

၁၅. တဿာယေဝ ခေါ ပန ဘိက္ခုနိယာ ဘိက္ခုနိယော ဟောန္တိ အနုဝတ္တိကာ ဝဂ္ဂဝါဒိကာ ဧကော ဒွေ တ တိဿော တ, တာ ဧဝံ ဝဒေယျုံ ''မာယျာယော, ဧတံ ဘိက္ခုနိံ ကိဉ္စိ အဝစုတ္ထ ဓမ္မဝါဒိနီ စေသာ ဘိက္ခုနီ, ဝိနယဝါဒိနီ စေသာ ဘိက္ခုနီ, အမှာကဉ္စေသာ ဘိက္ခုနီ ဆန္ဒဉ္စ ရုစိဉ္စ အာဒါယ ဝေါဟရတိ, ဇာနာတိ, နော ဘာသတိ, အမှာကမ္ပေတံ ခမတီ''တိ, တာ ဘိက္ခုနိယော ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿု ဝစနီယာ ''မာယျာယော, ဧဝံ အဝစုတ္ထ, န စေသာ ဘိက္ခုနီ ဓမ္မဝါဒိနီ, န စေသာ ဘိက္ခုနီ ဝိနယဝါဒိနီ, မာယျာနမ္ပိ သင်္ဃဘေဒော ရုစ္စိတ္ထ, သမေတာယျာနံ သင်္ဃေန, သမဂ္ဂေါ ဟိ သင်္ဃော သမ္မောဒမာနော အဝိဝဒမာနော ဧကုဒ္ဒေသော ဖာသု ဝိဟရတီ''တိ, ဧဝဉ္စ တာ ဘိက္ခုနိယော ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျုံ, တာ ဘိက္ခုနိယော ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျုံ။ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျုံ, ဣမာပိ ဘိက္ခုနိယော ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒံ

၁၆. ဘိက္ခုနီ ပနေဝ ဒုဗ္ဗစဇာတိကာ ဟောတိ ဥဒ္ဒေသပရိယာပန္နေသု သိက္ခာပဒေသု ဘိက္ခုနီဟိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနာ အတ္တာနံ အဝစနီယံ ကရောတိ ''မာ မံ အယျာယော ကိဉ္စိ အဝစုတ္ထ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ, အဟမ္ပာယျာယော, န ကိဉ္စိ ဝက္ခာမိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ, ဝိရမထာယျာယော, မမ ဝစနာယာ''တိ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿု ဝစနီယာ ''မာယျာ, အတ္တာနံ အဝစနီယံ အကာသိ, ဝစနီယမေဝ, အယျာ, အတ္တာနံ ကရောတု, အယျာပိ ဘိက္ခုနိယော ဝဒတု သဟဓမ္မေန, ဘိက္ခုနိယောပိ အယျံ ဝက္ခန္တိ သဟဓမ္မေန, ဧဝံ သံဝဍ္ဎာ ဟိ တဿ ဘဂဝတော ပရိသာ ယဒိဒံ အညမညဝစနေန အညမညဝုဋ္ဌာပနေနာ''တိ။ ဧဝဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

ကုလဒူသကသိက္ခာပဒံ

၁၇. ဘိက္ခုနီ ပနေဝ အညတရံ ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ ကုလဒူသိကာ ပါပသမာစာရာ, တဿာ ခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, ကုလာနိ စ တာယ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿု ဝစနီယာ ''အယျာ, ခေါ ကုလဒူသိကာ ပါပသမာစာရာ, အယျာယ ခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, ကုလာနိ စာယျာယ, ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, ပက္ကမတာယျာ ဣမမှာ အာဝါသာ, အလံ တေ ဣဓ ဝါသေနာ''တိ။ ဧဝဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တာ ဘိက္ခုနိယော ဧဝံ ဝဒေယျ ''ဆန္ဒဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော, ဒောသဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော, မောဟဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော, ဘယဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော, တာဒိသိကာယ အာပတ္တိယာ ဧကစ္စံ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ဧကစ္စံ န ပဗ္ဗာဇေန္တီ''တိ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿု ဝစနီယာ ''မာယျာ, ဧဝံ အဝစ, န စ ဘိက္ခုနိယော ဆန္ဒဂါမိနိယော, န စ ဘိက္ခုနိယော ဒောသဂါမိနိယော , န စ ဘိက္ခုနိယော မောဟဂါမိနိယော, န စ ဘိက္ခုနိယော ဘယဂါမိနိယော, အယျာ ခေါ ကုလဒူသိကာ ပါပသမာစာရာ, အယျာယ ခေါ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, ကုလာနိ စာယျာယ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စ, ပက္ကမတာယျာ, ဣမမှာ အာဝါသာ အလံ တေ ဣဓ ဝါသေနာ''တိ။ ဧဝဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သင်္ဃာဒိသေသံ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော အယျာယော သတ္တရသ သင်္ဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ နဝ ပဌမာပတ္တိကာ, အဋ္ဌ ယာဝတတိယကာ,

ယေသံ ဘိက္ခုနီ အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇတိ, တာယ ဘိက္ခုနိယာ ဥဘတောသင်္ဃေ ပက္ခမာနတ္တံ စရိတဗ္ဗံ။ စိဏ္ဏမာနတ္တာ ဘိက္ခုနီ ယတ္ထ သိယာ ဝီသတိဂဏော ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, တတ္ထ သာ ဘိက္ခုနီ အဗ္ဘေတဗ္ဗာ။ ဧကာယပိ စေ ဦနော ဝီသတိဂဏော ဘိက္ခုနိသင်္ဃော တံ ဘိက္ခုနိံ အဗ္ဘေယျ, သာ စ ဘိက္ခုနီ အနဗ္ဘိတာ, တာ စ ဘိက္ခုနိယော ဂါရယှာ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။ တတ္ထာယျာယော ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယျာယော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

သင်္ဃာဒိသေသော နိဋ္ဌိတော။

နိဿဂ္ဂိယ ပါစိတ္တိယာ

ဣမေ ခော ပနာယျာယော တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ

ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ပတ္တသန္နိစယသိက္ခာပဒံ

၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပတ္တသန္နိစယံ ကရေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အကာလစီဝရဘာဇနသိက္ခာပဒံ

၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အကာလစီဝရံ “ကာလစီဝရ”န္တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဘာဇာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရပရိဝတ္တနသိက္ခာပဒံ

၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ စီဝရံ ပရိဝတ္တေတွာ သာ ပစ္ဆာ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဟန္ဒာယျေ, တုယှံ စီဝရံ, အာဟရ မေတံ စီဝရံ, ယံ တုယှံ တုယှမေဝေတံ, ယံ မယှံ မယှမေဝေတံ, အာဟရ မေတံ စီဝရံ, သကံ ပစ္စာဟရာ”တိ အစ္ဆိန္ဒေယျ ဝါ အစ္ဆိန္ဒာပေယျ ဝါ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အညဝိညာပနသိက္ခာပဒံ

၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညံ ဝိညာပေတွာ အညံ ဝိညာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အညစေတာပန သိက္ခာပဒံ

၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညံ စေတာပေတွာ အညံ စေတာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမသင်္ဃိကစေတာပနသိက္ခာပဒံ

၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညုဒ္ဒိသိကေန သင်္ဃိကေန အညံ စေတာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသင်္ဃိကစေတာပနသိက္ခာပဒံ

၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညုဒ္ဒိသိကေန သင်္ဃိကေန သညာစိကေန အညံ စေတာပေယျ ယ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

ပဉ္စမဂဏိကစေတာပနသိက္ခာပဒံ

၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညုဒ္ဒိသိကေန မဟာဇနိကေန အညံ စေတာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

ဒုတိယဂဏိကစေတာပနသိက္ခာပဒံ

၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညုဒ္ဒိသိကေန မဟာဇနိကေန သညာစိကေန အညံ စေတာပေယျ ယ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

ပုဂ္ဂလိကစေတာပနသိက္ခာပဒံ

၁၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန ပရိက္ခာရေန အညုဒ္ဒိသိကေန ပုဂ္ဂလိကေန သညာစိကေန အညံ စေတာပေယျ ယ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

ပတ္တဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ဂရုပါဝုရဏသိက္ခာပဒံ

၁၁. ဂရုပါဝုရဏံ ပန ဘိက္ခုနိယာ စေတာပေန္တိယာ စတုက္ကံသပရမံ စေတာပေတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ စေတာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

လဟုပါဝုရဏသိက္ခာပဒံ

၁၂. လဟုပါဝုရဏံ ပန ဘိက္ခုနိယာ စေတာပေန္တိယာ အဍ္ဎတေယျကံသပရမံ စေတာပေတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ စေတာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

ကထိနသိက္ခာပဒံ

၁၃. နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနိယာ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ဒသာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ။ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

ဥဒောသိတသိက္ခာပဒံ

၁၄. နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနိယာ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ဧကရတ္တမ္ပိ စေ ဘိက္ခုနီ တိစီဝရေန ဝိပ္ပဝသေယျ, အညတြ ဘိက္ခုနိသမ္မုတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

အကာလစီဝရသိက္ခာပဒံ

၁၅. နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနိယာ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ဘိက္ခုနိယာ ပနေဝ အကာလစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, အာကင်္ခမာနာယ ဘိက္ခုနိယာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခိပ္ပမေဝ ကာရေတဗ္ဗံ, နော စဿ ပါရိပူရိ, မာသပရမံ တာယ ဘိက္ခုနိယာ တံ စီဝရံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ ဦနဿ ပါရိပူရိယာ သတိယာ ပစ္စာသာယ။ တတော စေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ သတိယာပိ ပစ္စာသာယ, နိဿဂ္ဂိယံ ပာစိတ္တိယံ။

အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒံ

၁၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညာတကံ ဂဟပတိံ ဝါ ဂဟပတာနိံ ဝါ စီဝရံ ဝိညာပေယျ အညတြ သမယာ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော အစ္ဆိန္နစီဝရာ ဝါ ဟောတိ ဘိက္ခုနီ, နဋ္ဌစီဝရာ ဝါ, အယံ တတ္ထ သမယော။

တတုတ္တရိသိက္ခာပဒံ

၁၇. တဉ္စေ အညာတကော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတာနီ ဝါ ဗဟူဟိ စီဝရေဟိ အဘိဟဋ္ဌုံ ပဝါရေယျ, သန္တရုတ္တရပရမံ တာယ ဘိက္ခုနိယာ တတော စီဝရံ သာဒိတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမဥပက္ခဋသိက္ခာပဒံ

၁၈. ဘိက္ခုနိံ ပနေဝ ဥဒ္ဒိဿ အညာတကဿ ဂဟပတိဿ ဝါ ဂဟပတာနိယာ ဝါ စီဝရစေတာပန္နံ ဥပက္ခဋံ ဟောတိ "ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန စီဝရံ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုနိံ စီဝရေန အစ္ဆာဒေဿာမီ"တိ။ တတြ စေ သာ ဘိက္ခုနီ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတာ ဥပသင်္ကမိတွာ စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ "သာဓု ဝတ, မံ အာယသ္မာ ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ စီဝရံ စေတာပေတွာ အစ္ဆာဒေဟီ"တိ ကလျာဏကမျတံ ဥပါဒါယ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယဥပက္ခဋသိက္ခာပဒံ

၁၉. ဘိက္ခုနိံ ပနေဝ ဥဒ္ဒိဿ ဥဘိန္နံ အညာတကာနံ ဂဟပတီနံ ဝါ ဂဟပတာနီနံ ဝါ ပစ္စေကစီဝရစေတာပန္နာနိ ဥပက္ခဋာနိ ဟောန္တိ "ဣမေဟိ မယံ ပစ္စေကစီဝရစေတာပန္နေဟိ ပစ္စေကစီဝရာနိ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုနိံ စီဝရေဟိ အစ္ဆာဒေဿာမာ"တိ။ တတြ စေ သာ ဘိက္ခုနီ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတာ ဥပသင်္ကမိတွာ စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ "သာဓု ဝတ မံ အာယသ္မန္တော ဣမေဟိ ပစ္စေကစီဝရစေတာပန္နေဟိ ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ စီဝရံ စေတာပေတွာ အစ္ဆာဒေထ ဥဘောဝ သန္တာ ဧကေနာ"တိ ကလျာဏကမျတံ ဥပါဒါယ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ရာဇသိက္ခာပဒံ

၂၀. ဘိက္ခုနိံ ပနေဝ ဥဒ္ဒိဿ ရာဇာ ဝါ ရာဇဘောဂ္ဂေါ ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဂဟပတိကော ဝါ ဒူတေန စီဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏေယျ "ဣမိနာ စီဝရစေတာပန္နေန စီဝရံ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုနိံ စီဝရေန အစ္ဆာဒေဟီ"တိ။ သော စေ ဒူတော တံ ဘိက္ခုနိံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ "ဣဒံ ခော, အယျေ, အယျံ ဥဒ္ဒိဿ စီဝရစေတာပန္နံ အာဘတံ, ပဋိဂ္ဂဏှာတု အယျာ စီဝရစေတာပန္န"န္တိ။ တာယ ဘိက္ခုနိယာ သော ဒူတော ဧဝမဿ ဝစနီယော "န ခော မယံ, အာဝုသော, စီဝရစေတာပန္နံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ, စီဝရဉ္စ ခော မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ကာလေန ကပ္ပိယ"န္တိ။ သော စေ ဒူတော တံ ဘိက္ခုနိံ ဧဝံ ဝဒေယျ "အတ္ထိ ပနာယျာယ, ကောစိ ဝေယျာဝစ္စကရော"တိ, စီဝရတ္ထိကာယ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနိယာ ဝေယျာဝစ္စကရော နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော အာရာမိကော ဝါ ဥပါသကော ဝါ "ဧသော ခော, အာဝုသော, ဘိက္ခုနီနံ ဝေယျာဝစ္စကရော"တိ။ သော စေ ဒူတော တံ ဝေယျာဝစ္စကရံ သညာပေတွာ တံ ဘိက္ခုနိံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ "ယံ ခော, အယျေ, အယျာ ဝေယျာဝစ္စကရံ နိဒ္ဒိသိ, သညတ္တော သော မယာ, ဥပသင်္ကမတု အယျာ ကာလေန, စီဝရေန တံ အစ္ဆာဒေဿတီ"တိ။ စီဝရတ္ထိကာယ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနိယာ ဝေယျာဝစ္စကရော ဥပသင်္ကမိတွာ ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ စောဒေတဗ္ဗော သာရေတဗ္ဗော "အတ္ထော မေ, အာဝုသော, စီဝရေနာ"တိ, ဒွတ္တိက္ခတ္တုံ စောဒယမာနာ သာရယမာနာ တံ စီဝရံ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ, စတုက္ခတ္တုံ ပဉ္စက္ခတ္တုံ ဆက္ခတ္တုပရမံ တုဏှီဘူတာယ ဥဒ္ဒိဿ ဌာတဗ္ဗံ, စတုက္ခတ္တုံ ပဉ္စက္ခတ္တုံ ဆက္ခတ္တုပရမံ တုဏှီဘူတာ ဥဒ္ဒိဿ တိဋ္ဌမာနာ တံ စီဝရံ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝါယမမာနာ တံ စီဝရံ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ နော စေ အဘိနိပ္ဖာဒေယျ, ယတဿာ စီဝရစေတာပန္နံ အာဘတံ, တတ္ထ သာမံ ဝါ ဂန္တဗ္ဗံ, ဒူတော ဝါ ပါဟေတဗ္ဗော "ယံ ခော တုမှေ အာယသ္မန္တော ဘိက္ခုနိံ ဥဒ္ဒိဿ

သ စီဝရစေတာပန္နံ ပဟိဏိတ္ထ, န တံ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ ကိဉ္စိ အတ္ထံ အနုဘောတိ, ယုဉ္ဇန္တာယသ္မန္တော သကံ, မာ တေ သကံ ဝိနဿာ”တိ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။

စီဝရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ရူပိယသိက္ခာပဒံ

၂၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာတရူပရဇတံ ဥဂ္ဂဏှေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာပေယျ ဝါ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒံ

၂၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နာနပ္ပကာရကံ ရူပိယသံဝေါဟာရံ သမာပဇ္ဇေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒံ

၂၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နာနပ္ပကာရကံ ကယဝိက္ကယံ သမာပဇ္ဇေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ဦနပဉ္စဗန္ဓနသိက္ခာပဒံ

၂၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဦနပဉ္စဗန္ဓနေန ပတ္တေန အညံ နဝံ ပတ္တံ စေတာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ တာယ ဘိက္ခုနိယာ သော ပတ္တော ဘိက္ခုနိပရိသာယ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗော, ယော စ တဿာ ဘိက္ခုနိပရိသာယ ပတ္တပရိယန္တော, သော တဿာ ဘိက္ခုနိယာ ပဒါတဗ္ဗော “အယံ တေ ဘိက္ခုနိ ပတ္တော ယာဝဘေဒနာယ ဓာရေတဗ္ဗော”တိ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။

ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ

၂၅. ယာနိ ခေါ ပန တာနိ ဂိလာနာနံ ဘိက္ခုနီနံ ပဋိသာယနီယာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ, သေယျထိဒံ – သပ္ပိ နဝနီတံ တေလံ မဓု ဖာဏိတံ, တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သတ္တာဟပရမံ သန္နိဓိကာရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရအစ္ဆိန္ဒနသိက္ခာပဒံ

၂၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ သာမံ စီဝရံ ဒတွာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ အစ္ဆိန္ဒေယျ ဝါ အစ္ဆိန္ဒာပေယျ ဝါ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

သုတ္တဝိညတ္တိသိက္ခာပဒံ

၂၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သာမံ သုတ္တံ ဝိညာပေတွာ တန္တဝါယေဟိ စီဝရံ ဝါယာပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

မဟာပေသကာရသိက္ခာပဒံ

၂၈. ဘိက္ခုနိံ ပနေဝ ဥဒ္ဒိဿ အညာတကော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတာနီ ဝါ တန္တဝါယေဟိ စီဝရံ ဝါယာပေယျ, တတြ စေသာ ဘိက္ခုနီ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတာ တန္တဝါယေ ဥပသင်္ကမိတွာ စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ “ဣဒံ ခေါ အာဝုသော စီဝရံ မံ ဥဒ္ဒိဿ ဝိယျတိ, အာယတဉ္စ ကရောထ, ဝိတ္ထတဉ္စ အပ္ပိတဉ္စ သုဝီတဉ္စ သုပ္ပဝါယိတဉ္စ သုဝိလေခိတဉ္စ သုဝိတစ္ဆိတဉ္စ ကရောထ, အပ္ပေဝ နာမ မယမ္ပိ အာယသ္မန္တာနံ ကိဉ္စိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျ

ယာမာ''တိ, ဝေဠု သာ ဘိက္ခုနီ ဝတ္တ ကိဠိမတ္တံ အနုပဒဖ္ဖေယျ အန္တမသော ပိဏ္ဍာယတမတ္တမ္ပိ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

အစ္စေကစီဝရသိက္ခာပဒံ

၂၉. ဒသာဟာနာဂတံ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမံ ဘိက္ခုနိယာ ပနေဝ အစ္စေကစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, အစ္စေကံ မညမာနာယ ဘိက္ခုနိယာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ယာဝ စီဝရကာလသမယံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပရိဏတသိက္ခာပဒံ

၃၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ သင်္ဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ အတ္တနော ပရိဏာမေယျ, နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။

ပတ္တဝဂ္ဂေါ တတိယော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော, အယျာယော, တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယျာယော, ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယျာယော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

သုဒ္ဓပါစိတ္တိယာ

ဣမေ ခော ပနာယျာယော, ဆသဋ္ဌိသတာ ပါစိတ္တိယာ

ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

လသုဏသိက္ခာပဒံ

၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ လသုဏံ ခါဒေယျ ပါစိတ္တိယံ။

သမ္ဗာဓလောမသိက္ခာပဒံ

၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမ္ဗာဓေ လောမံ သံဟရာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

တလဃာတကသိက္ခာပဒံ

၃. တလဃာတကေ ပါစိတ္တိယံ။

ဇတုမဋ္ဌကသိက္ခာပဒံ

၄. ဇတုမဋ္ဌကေ ပါစိတ္တိယံ။

ဥဒကသုဒ္ဓိကသိက္ခာပဒံ

၅. ဥဒကသုဒ္ဓိကံ ပန ဘိက္ခုနိယာ အာဒိယမာနာယ ဒွင်္ဂုလပဗ္ဗပရမံ အာဒါတဗ္ဗံ။ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ။

ဥပတိဋ္ဌနသိက္ခာပဒံ

၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဿ ဘုဥ္ဇန္တဿ ပါနီယေန ဝါ ဝိဓူပနေန ဝါ ဥပတိဋ္ဌေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အာမကဓညသိက္ခာပဒံ

၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာမကဓညံ ဝိညတွာ ဝါ ဝိညာပေတွာ ဝါ ဘဇ္ဇိတွာ ဝါ ဘဇ္ဇာပေတွာ ဝါ ကောဋ္ဋေတွာ ဝါ ကောဋ္ဋာပေတွာ ဝါ ပစိတွာ ဝါ ပစာပေတွာ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမဥစ္စာရဆဍ္ဍနသိက္ခာပဒံ

၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ သင်္ကာရံ ဝါ ဝိဃာသံ ဝါ တိရောကုဋ္ဋေ ဝါ တိရောပါကာရေ ဝါ ဆဍ္ဍေယျ ဝါ ဆဍ္ဍာပေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယဥစ္စာရဆဍ္ဍနသိက္ခာပဒံ

၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ သင်္ကာရံ ဝါ ဝိဃာသံ ဝါ ဟရိတေ ဆဍ္ဍေယျ ဝါ ဆဍ္ဍာပေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

နစ္စဂီတသိက္ခာပဒံ

၁၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နစ္စံ ဝါ ဂီတံ ဝါ ဝါဒိတံ ဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

လသုဏဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ရတ္တန္ဓကာရသိက္ခာပဒံ

၁၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရတ္တန္ဓကာရေ အပ္ပဒီပေ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနေကာ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ သလ္လပေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

ပဋိစ္ဆန္နောကာသသိက္ခာပဒံ

၁၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပဋိစ္ဆန္နေ ဩကာသေ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနေကာ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ သလ္လပေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

အဇ္ဈောကာသသလ္လပနသိက္ခာပဒံ

၁၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဇ္ဈောကာသေ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနေကာ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ သလ္လပေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယိကဥယျောဇနသိက္ခာပဒံ

၁၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရထိကာယ ဝါ ဗျူဟေ ဝါ သိင်္ဃာဋကေ ဝါ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနေကာ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ သလ္လပေယျ ဝါ နိကဏ္ဏိကံ ဝါ ဇပ္ပေယျ ဒုတိယိကံ ဝါ ဘိက္ခုနိံ ဥယျောဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အနာပုစ္ဆာပက္ကမနသိက္ခာပဒံ

၁၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရေဘတ္တံ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမိတွာ အာသနေ နိသီဒိတွာ သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ ပက္ကမေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အနာပုစ္ဆာအဘိနိသီဒနသိက္ခာပဒံ

၁၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပစ္ဆာဘတ္တံ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမိတွာ သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ အာသနေ အဘိနိသီဒေယျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

အနာပုစ္ဆာသန္ထရဏသိက္ခာပဒံ

၁၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝိကာလေ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမိတွာ သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ သေယျံ သန္ထရိတွာ ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဝါ အဘိနိသီဒေယျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

ပရဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပဒံ

၁၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒုဂ္ဂဟိတေန ဒူပဓာရိတေန ပရံ ဥဇ္ဈာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ပရအဘိသပနသိက္ခာပဒံ

၁၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အတ္တာနံ ဝါ ပရံ ဝါ နိရယေန ဝါ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ အဘိသပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ရောဒနသိက္ခာပဒံ

၂၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အတ္တာနံ ဝဓိတွာ ဝဓိတွာ ရောဒေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ရတ္တန္ဓကာရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

နဂ္ဂသိက္ခာပဒံ

၂၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နဂ္ဂါ နဟာယေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဥဒကသာဋိကသိက္ခာပဒံ

၂၂. ဥဒကသာဋိကံ ပန ဘိက္ခုနိယာ ကာရယမာနာယ ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ, တတြိဒံ ပမာဏံ, ဒီဃသော စတဿော ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ, တိရိယံ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော။ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒံ

၂၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ စီဝရံ ဝိသိဗ္ဗေတွာ ဝါ ဝိသိဗ္ဗာပေတွာ ဝါ သာ ပစ္ဆာ အနန္တရာယိကိနီ နေဝ သိဗ္ဗေယျ, န သိဗ္ဗာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ အညတြ စတူဟပဉ္စာဟာ, ပါစိတ္တိယံ။

သင်္ဃာဋိစာရသိက္ခာပဒံ

၂၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပဉ္စာဟိကံ သင်္ဃာဋိစာရံ အတိက္ကာမေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

စီဝရသင်္ကမနီယသိက္ခာပဒံ

၂၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ စီဝရသင်္ကမနီယံ ဓာရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဂဏစီဝရသိက္ခာပဒံ

၂၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂဏဿ စီဝရလာဘံ အန္တရာယံ ကရေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ပဋိဗာဟနသိက္ခာပဒံ

၂၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဓမ္မိကံ စီဝရဝိဘင်္ဂံ ပဋိဗာဟေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

စီဝရဒါနသိက္ခာပဒံ

၂၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂါရိကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ သမဏစီဝရံ ဒဒေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ကာလအတိက္ကမနသိက္ခာပဒံ

၂၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒုဗ္ဗလစီဝရပစ္စာသာယ စီဝရကာလသမယံ အတိက္ကာမေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ကထိနုဒ္ဓာရသိက္ခာပဒံ

၃၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဓမ္မိကံ ကထိနုဒ္ဓာရံ ပဋိဗာဟေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

နဂ္ဂဝဂ္ဂေါ တတိယော။

ဧကမဉ္စတုဝဋ္ဋနသိက္ခာပဒံ

၃၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနိယော ဒွေ ဧကမဉ္စေ တုဝဋ္ဋေယျုံ, ပာစိတ္တိယံ။

ဧကတ္ထရဏတုဝဋ္ဋနသိက္ခာပဒံ

၃၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနိယော ဒွေ ဧကတ္ထရဏပါဝုရဏာ တုဝဋ္ဋေယျုံ, ပာစိတ္တိယံ။

အဖာသုကရဏသိက္ခာပဒံ

၃၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ သဉ္စိစ္စ အဖာသုံ ကရေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

နဉပဋ္ဌာပနသိက္ခာပဒံ

၃၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒုက္ခိတံ သဟဇီဝိနိံ နေဝ ဥပဋ္ဌေယျ, န ဥပဋ္ဌာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

နိက္ကဍ္ဎနသိက္ခာပဒံ

၃၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ ဥပဿယံ ဒတွာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ နိက္ကဍ္ဎေယျ ဝါ နိက္ကဍ္ဎာပေယျ ဝါ, ပာစိတ္တိယံ။

သံသဋ္ဌသိက္ခာပဒံ

၃၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သံသဋ္ဌာ ဝိဟရေယျ ဂဟပတိနာ တ ဂဟပတိပုတ္တေန တ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယာ "မာယျေ, သံသဋ္ဌာ ဝိဟရိ ဂဟပတိနာပိ ဂဟပတိပုတ္တေနာပိ, ဝိဝိစ္စာယျေ, ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနိယာ သင်္ဃော ဝဏ္ဏေတီ"တိ။ ဧဝဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ, ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အန္တောရဋ္ဌသိက္ခာပဒံ

၃၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အန္တောရဋ္ဌေ သာသင်္ကသမ္မတေ သပ္ပဋိဘယေ အသတ္ထိကာ စာရိကံ စရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

တိရောရဋ္ဌသိက္ခာပဒံ

၃၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ တိရောရဋ္ဌေ သာသင်္ကသမ္မတေ သပ္ပဋိဘယေ အသတ္ထိကာ စာရိကံ စရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အန္တောဝဿသိက္ခာပဒံ

၃၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အန္တောဝဿံ စာရိကံ စရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

စာရိကနပက္ကမနသိက္ခာပဒံ

၄၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝဿံဝုဋ္ဌာ စာရိကံ န ပက္ကမေယျ အန္တမသော ဆပ္ပဉ္စယောဇနာနိပိ, ပါစိတ္တိယံ။

တုဝဋ္ဋဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

ရာဇာဂာရသိက္ခာပဒံ

၄၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရာဇာဂာရံ ဝါ စိတ္တာဂါရံ ဝါ အာရာမံ ဝါ ဥယျာနံ ဝါ ပေါက္ခရဏိံ ဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အာသန္ဒိပရိဘုဉ္ဇနသိက္ခာပဒံ

၄၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာသန္ဒိံ ဝါ ပလ္လင်္ကံ ဝါ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

သုတ္တကန္တနသိက္ခာပဒံ

၄၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သုတ္တံ ကန္တေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဂိဟိဝေယျာဝစ္စသိက္ခာပဒံ

၄၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စံ ကရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အဓိကရဏသိက္ခာပဒံ

၄၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ "ဧဟာယျေ, ဣမံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေဟီ"တိ ဝုစ္စမာနာ "သာဓူ"တိ ပဋိဿုဏိတွာ သာ ပစ္ဆာ အနန္တရာယိကိနီ နေဝ ဝူပသမေယျ, န ဝူပသမာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဘောဇနအနသိက္ခာပဒံ

၄၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အကရိကဿ တ ပရိဗ္ဗာဇကဿ တ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ တ သဟတ္ထာ ခာဒနီယံ တ ဘောဇနီယံ တ ဒဒေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

အာဝသထစီဝရသိက္ခာပဒံ

၄၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာဝသထစီဝရံ အနိဿဇ္ဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

အာဝသထဝိဟာရသိက္ခာပဒံ

၄၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အာဝသထံ အနိဿဇ္ဇိတွာ စာရိကံ ပက္ကမေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏနသိက္ခာပဒံ

၄၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇံ ပရိယာပုဏေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာတစနသိက္ခာပဒံ

၅၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇံ တစေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

စိတ္တာကရဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

အာရာမပဝိသနသိက္ခာပဒံ

၅၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ သဘိက္ခုကံ အာရာမံ အနာပုစ္ဆာ ပဝိသေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ဘိက္ခုအက္ကောသနသိက္ခာပဒံ

၅၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုံ အက္ကောသေယျ တ ပရိဘာသေယျ တ, ပာစိတ္တိယံ။

ဂဏပရိဘာသနသိက္ခာပဒံ

၅၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ စဏ္ဍီကတာ ဂဏံ ပရိဘာသေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ပတာရိတသိက္ခာပဒံ

၅၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နိမန္တိတာ တ ပတာရိတာ တ ခာဒနီယံ တ ဘောဇနီယံ တ ခာဒေယျ တ ဘုဉ္ဇေယျ တ, ပာစိတ္တိယံ။

ကုလမစ္ဆရိနီသိက္ခာပဒံ

၅၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ကုလမစ္ဆရိနီ အဿ, ပာစိတ္တိယံ။

အဘိက္ခုကာတသသိက္ခာပဒံ

၅၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဘိက္ခုကေ အာတသေ ဝဿံ ဝသေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

အပတရဏာသိက္ခာပဒံ

၅၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝဿံဝုဋ္ဌာ ဥဘတောသင်္ဃေ တီဟိ ဌာနေဟိ န ပဝါရေယျ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

ဩဝါဒသိက္ခာပဒံ

၅၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဩဝါဒာယ ဝါ သံဝါသာယ ဝါ န ဂစ္ဆေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဩဝါဒူပသင်္ကမနသိက္ခာပဒံ

၅၉. အန္ဝဍ္ဎမာသံ ဘိက္ခုနိယာ ဘိက္ခုသင်္ဃတော ဒွေ ဓမ္မာ ပစ္စာသီသိတဗ္ဗာ ဥပေါသထပုစ္ဆကဉ္စ ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ။ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ။

ပသာခေဇာတသိက္ခာပဒံ

၆၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပသာခေ ဇာတံ ဂဏ္ဍံ ဝါ ရုဓိတံ ဝါ အနပလောကေတွာ သင်္ဃံ ဝါ ဂဏံ ဝါ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဧကေနေကာ ဘေဒာပေယျ ဝါ ဖာလာပေယျ ဝါ ဓောဝါပေယျ ဝါ အာလိမ္ပာပေယျ ဝါ ဗန္ဓာပေယျ ဝါ မောစာပေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

အာရာမဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

ဂဗ္ဘိနီသိက္ခာပဒံ

၆၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂဗ္ဘိနိံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ပါယန္တီသိက္ခာပဒံ

၆၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပါယန္တိံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမသိက္ခမာနသိက္ခာပဒံ

၆၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသိက္ခမာနသိက္ခာပဒံ

၆၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု သိက္ခိတသိက္ခံ သိက္ခမာနံ သင်္ဃေန အသမ္မတံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ပဌမဂိဟိဂတသိက္ခာပဒံ

၆၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဦနဒွါဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယဂိဟိဂတသိက္ခာပဒံ

၆၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

တတိယဂိဟိဂတသိက္ခာပဒံ

၆၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဒွာဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု သိက္ခိတသိက္ခံ သင်္ဃေန အသမ္မတံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ပဌမသဟဇီဝိနီသိက္ခာပဒံ

၆၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဟဇီဝိနိံ ဝုဋ္ဌာပေတွာ ဒွေ ဝဿာနိ နေဝ အနုဂ္ဂဏှေယျ န အနုဂ္ဂဏှာပေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ပဝတ္တိနီနာနုဗန္ဓနသိက္ခာပဒံ

၆၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝုဋ္ဌာပိတံ ပဝတ္တိနိံ ဒွေ ဝဿာနိ နာနုဗန္ဓေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသဟဇီဝိနီသိက္ခာပဒံ

၇၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဟဇီဝိနိံ ဝုဋ္ဌာပေတွာ နေဝ ဝူပကာသေယျ န ဝူပကာသာပေယျ အန္တမသော ဆပ္ပဉ္စ ယောဇနာနိပိ, ပာစိတ္တိယံ။

ဂဗ္ဘိနိဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ပဌမကုမာရိဘူတသိက္ခာပဒံ

၇၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဦနဝီသတိဝဿံ ကုမာရိဘူတံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ဒုတိယကုမာရိဘူတသိက္ခာပဒံ

၇၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ ကုမာရိဘူတံ ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

တတိယကုမာရိဘူတသိက္ခာပဒံ

၇၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿံ ကုမာရိဘူတံ ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု သိက္ခိတသိက္ခံ သင်္ဃေန အသမ္မတံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ဦနဒွာဒသဝဿသိက္ခာပဒံ

၇၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဦနဒွာဒသဝဿာ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ပရိပုဏ္ဏဒွာဒသဝဿသိက္ခာပဒံ

၇၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏဒွာဒသဝဿာ သင်္ဃေန အသမ္မတာ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ခိယျနဓမ္မသိက္ခာပဒံ

၇၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ''အလံ တာဝ တေ, အယျေ, ဝုဋ္ဌာပိတေနာ''တိ ဝုစ္စမာနာ ''သာဓူ''တိ ပဋိဿုဏိတွာ သာ ပစ္ဆာ ခိယျနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ပဌမသိက္ခမာနနဝုဋ္ဌာပနသိက္ခာပဒံ

၇၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာနံ “သစေ မေ တွံ, အယျေ, စီဝရံ ဒဿသိ, ဧဝါဟံ တံ ဝုဋ္ဌာပေဿာမီ”တိ ဝတွာ သာ ပစ္ဆာ အနန္တရာယိကိနီ နေဝ ဝုဋ္ဌာပေယျ, န ဝုဋ္ဌာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသိက္ခမာနနဝုဋ္ဌာပနသိက္ခာပဒံ

၇၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာနံ “သစေ မံ တွံ, အယျေ, ဒွေ ဝဿာနိ အနုဗန္ဓိဿသိ, ဧဝါဟံ တံ ဝုဋ္ဌာပေဿာမီ”တိ ဝတွာ သာ ပစ္ဆာ အနန္တရာယိကိနီ နေဝ ဝုဋ္ဌာပေယျ, န ဝုဋ္ဌာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

သောကာဝါသသိက္ခာပဒံ

၇၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရိသသံသဋ္ဌံ ကုမာရကသံသဋ္ဌံ စဏ္ဍိံ သောကာဝါသံ သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အနနုညာတသိက္ခာပဒံ

၈၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ မာတာပိတူဟိ ဝါ သာမိကေန ဝါ အနနုညာတံ သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ပါရိဝါသိကသိက္ခာပဒံ

၈၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပါရိဝါသိကဆန္ဒဒါနေန သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အနုဝဿသိက္ခာပဒံ

၈၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနုဝဿံ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဧကဝဿသိက္ခာပဒံ

၈၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧကံ ဝဿံ ဒွေ ဝုဋ္ဌာပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

ဆတ္တုပါဟနသိက္ခာပဒံ

၈၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ဆတ္တုပါဟနံ ဓာရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ယာနသိက္ခာပဒံ

၈၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ယာနေန ယာယေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

သင်္ဃာဏိသိက္ခာပဒံ

၈၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သင်္ဃာဏိံ ဓာရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဣတ္ထာလင်္ကာရသိက္ခာပဒံ

၈၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဣတ္ထာလင်္ကာရံ ဓာရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဂန္ဓဝဏ္ဏကသိက္ခာပဒံ

၈၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂန္ဓဝဏ္ဏကေန နဟာယေယ်, ပာစိတ္တိယံ။

တသိတကသိက္ခာပဒံ

၈၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ တသိတကေန ပိညာကေန နဟာယေယ်, ပာစိတ္တိယံ။

ဘိက္ခုနိဥမ္မဒ္ဒာပနသိက္ခာပဒံ

၉၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ ဥမ္မဒ္ဒာပေယ် ဝါ ပရိမဒ္ဒာပေယ် ဝါ, ပာစိတ္တိယံ။

သိက္ခမာနဥမ္မဒ္ဒာပနသိက္ခာပဒံ

၉၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာနာယ ဥမ္မဒ္ဒာပေယ် ဝါ ပရိမဒ္ဒာပေယ် ဝါ, ပာစိတ္တိယံ။

သာမဏေရိဥမ္မဒ္ဒာပနသိက္ခာပဒံ

၉၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သာမဏေရိယာ ဥမ္မဒ္ဒာပေယ် ဝါ ပရိမဒ္ဒာပေယ် ဝါ, ပာစိတ္တိယံ။

ဂိဟိနိဥမ္မဒ္ဒာပနသိက္ခာပဒံ

၉၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဂိဟိနိယာ ဥမ္မဒ္ဒာပေယ် ဝါ ပရိမဒ္ဒာပေယ် ဝါ, ပာစိတ္တိယံ။

အနာပုစ္ဆာသိက္ခာပဒံ

၉၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဿ ပုရတော အနာပုစ္ဆာ အာသနေ နိသီဒေယ်, ပာစိတ္တိယံ။

ပဉှာပုစ္ဆနသိက္ခာပဒံ

၉၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနောကာသကတံ ဘိက္ခုံ ပဉှံ ပုစ္ဆေယ်, ပာစိတ္တိယံ။

အသံကစ္စိကသိက္ခာပဒံ

၉၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အသံကစ္စိကာ ဂါမံ ပဝိသေယ်, ပာစိတ္တိယံ။

ဆတ္တုပာဟနဝဂ္ဂေါ နဝမော။

မုသာဝါဒသိက္ခာပဒံ

၉၇. သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ   ပာစိတ္တိယံ။

ဩမသဝါဒသိက္ခာပဒံ

၉၈. ဩမသဝါဒေ ပာစိတ္တိယံ။

ပေသုညသိက္ခာပဒံ

၉၉. ဘိက္ခုနိပေသုညေ ဟစိတ္တိယံ။

ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒံ

၁၀၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနုပသမ္ပန္နံ ပဒသော ဓမ္မံ တစေယ္ယ, ဟစိတ္တိယံ။

ပဌမသဟသေယ္ယသိက္ခာပဒံ

၁၀၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနုပသမ္ပန္နာယ ဉတ္တရိဒိရတ္တတိရတ္တံ သဟသေယ္ယံ ကပ္ပေယ္ယ, ဟစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသဟသေယ္ယသိက္ခာပဒံ

၁၀၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရိသေန သဟသေယ္ယံ ကပ္ပေယ္ယ, ဟစိတ္တိယံ။

ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပဒံ

၁၀၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပုရိသဿ ဉတ္တရိဆပ္ပဉ္စဝါစာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေယ္ယ အညတြ ဝိညုနာ ႅတ္ထိဝိဂ္ဂဟေန, ဟစိတ္တိယံ။

ဘူတာရောစနသိက္ခာပဒံ

၁၀၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အနုပသမ္ပန္နာယ ဉတ္တရိမနုဿဓမ္မံ အာရောစေယ္ယ, ဘူတသ္မိံ ဟစိတ္တိယံ။

ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပဒံ

၁၀၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ ဒုဋ္ဌုလ္လံ အာပတ္တိံ အနုပသမ္ပန္နာယ အာရောစေယ္ယ အညတြ ဘိက္ခုနိသမ္မုတိယာ, ဟစိတ္တိယံ။

ပထဝီခဏနသိက္ခာပဒံ

၁၀၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပထဝိံ ခဏေယ္ယ တ ခဏာပေယ္ယ တ, ဟစိတ္တိယံ။

မုသာတဒဝဂ္ဂေ ဒသမော။

ဘူတကမသိက္ခာပဒံ

၁၀၇. ဘူတကမဟာတဗ္ဗတာယ ဟစိတ္တိယံ။

အညတဒကသိက္ခာပဒံ

၁၀၈. အညတဒကေ, ဝိဟေသကေ ဟစိတ္တိယံ။

ဉဇ္ဈာပနကသိက္ခာပဒံ

၁၀၉. ဉဇ္ဈာပနကေ, ခိယ္ယနကေ ဟစိတ္တိယံ။

ပဌမသေနာသနသိက္ခာပဒံ

၁၁၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သင္ဃိကံ မဉ္စံ ဝါ ပီဌံ ဝါ ဘိသိံ ဝါ ကောစ္ဆံ ဝါ အဇ္ဈောကာသေ သန္ထရိတွာ ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တီ နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ, န ဥဒ္ဓရာပေယျ, အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပဒံ

၁၁၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သင္ဃိကေ ဝိဟာရေ သေယျံ သန္ထရိတွာ ဝါ သန္ထရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တီ နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ, န ဥဒ္ဓရာပေယျ, အနာပုစ္ဆံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပဒံ

၁၁၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သင္ဃိကေ ဝိဟာရေ ဇာနံ ပုဗ္ဗုပဂတံ ဘိက္ခုနိံ အနုပခဇ္ဇ သေယျံ ကပ္ပေယျ ''ယဿာ သမ္ဗာဓော ဘဝိဿတိ, သာ ပက္ကမိဿတီ''တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ, ပာစိတ္တိယံ။

နိက္ကဍ္ဎနသိက္ခာပဒံ

၁၁၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိံ ကုပိတာ အနတ္တမနာ သင္ဃိကာ ဝိဟာရာ နိက္ကဍ္ဎေယျ ဝါ နိက္ကဍ္ဎာပေယျ ဝါ, ပာစိတ္တိယံ။

ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပဒံ

၁၁၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သင္ဃိကေ ဝိဟာရေ ဥပရိဝေဟာသကုဋိယာ အာဟစ္စပာဒကံ မဉ္စံ ဝါ ပီဌံ ဝါ အဘိနိသီဒေယျ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇေယျ ဝါ, ပာစိတ္တိယံ။

မဟလ္လကဝိဟာရသိက္ခာပဒံ

၁၁၅. မဟလ္လကံ ပန ဘိက္ခုနိယာ ဝိဟာရံ ကာရယမာနာယ ယာဝ ဒွါရကောသာ အဂ္ဂဠဋ္ဌပနာယ, အာလောကသန္ဓိ ပရိကမ္မာယ ဒွတ္တိစ္ဆဒနဿ ပရိယာယံ အပ္ပဟရိတေ ဌိတာယ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ အပ္ပဟရိတေပိ ဌိတာ အဓိဋ္ဌဟေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

သပ္ပာဏကသိက္ခာပဒံ

၁၁၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ သပ္ပာဏကံ ဥဒကံ တိဏံ ဝါ မတ္တိကံ ဝါ သိဉ္စေယျ ဝါ သိဉ္စာပေယျ ဝါ, ပာစိတ္တိယံ။

ဘူတဂါမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပဒံ

၁၁၇. အဂိလာနာယ ဘိက္ခုနိယာ ဧကော အာဝသထပိဏ္ဍော ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဘုဉ္ဇေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ဂဏဘောဇနသိက္ခာပဒံ

၁၁၈. ဂဏဘောဇနေ အညတြ သမယာ ပာစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော, ဂိလာနသမယော, စီဝရဒါနသမယော, စီဝရကာရသမယော, အဒ္ဓါနဂမနသမယော, နာဝါဘိရုဟနသမယော, မဟာသမယော, သမဏဘတ္တသမယော, အယံ တတ္ထ သမယော။

ကာဏမာတုသိက္ခာပဒံ

၁၁၉. ဘိက္ခုနိံ ပနေဝ ကုလံ ဥပဂတံ ပူဝေဟိ ဝါ မန္ထေဟိ ဝါ အဘိဟဋ္ဌုံ ပဝါရေယျ, အာကင်္ခမာနေန ဘိက္ခုနာ ဒွတ္တိပတ္တပူရာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ တတော စေ ဥတ္တရိ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ, ပါစိတ္တိယံ။ ဒွတ္တိပတ္တပူရေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တတော နီဟရိတွာ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။

ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒံ

၁၂၀. ယော ပန ဘိက္ခု ဝိကာလေ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

သန္နိဓိကာရကသိက္ခာပဒံ

၁၂၁. ယော ပန ဘိက္ခု သန္နိဓိကာရကံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, ပါစိတ္တိယံ။

ဒန္တပေါနသိက္ခာပဒံ

၁၂၂. ယော ပန ဘိက္ခု အဒိန္နံ မုခဒွါရံ အာဟာရံ အာဟရေယျ အညတြ ဥဒကဒန္တပေါနာ, ပါစိတ္တိယံ။

ဥယျောဇနသိက္ခာပဒံ

၁၂၃. ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ "ဧဟာဝုသော, ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိဿာမာ"တိ တဿ ဒါပေတွာ ဝါ အဒါပေတွာ ဝါ ဥယျောဇေယျ "ဂစ္ဆာဝုသော, န မေ တယာ သဒ္ဓိံ ကထာ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ ဖာသု ဟောတိ, ဧကကဿ မေ ကထာ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ ဖာသု ဟောတီ"တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ, ပါစိတ္တိယံ။

သဘောဇနသိက္ခာပဒံ

၁၂၄. ယော ပန ဘိက္ခု သဘောဇနေ ကုလေ အနုပခဇ္ဇ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ရဟောပဋိစ္ဆန္နသိက္ခာပဒံ

၁၂၅. ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ရဟော ပဋိစ္ဆန္နေ အာသနေ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ

၁၂၆. ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကော ဧကာယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဘောဇနဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

စာရိတ္တသိက္ခာပဒံ

၁၂၇. ယော ပန ဘိက္ခု နိမန္တိတော သဘတ္တော သမာနော သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ ပုရေဘတ္တံ ဝါ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျ အညတြ သမယာ, ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော, စီဝရဒါနသမယော, စီဝရကာရသမယော, အယံ တတ္ထ သမယော။

မဟာနာမသိက္ခာပဒံ

၁၂၈. အဂိလာနာယ ဘိက္ခုနိယာ စတုမာသပ္ပစ္စယပတရဏာ သာဒိတဗ္ဗာ အညတ္ရ ပုနပတရဏာယ, အညတ္ရ နိစ္စပတရဏာယ။ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပဒံ

၁၂၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဥယျုတ္တံ သေနံ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ အညတ္ရ တထာရူပပ္ပစ္စယာ, ပာစိတ္တိယံ။

သေနာဝါသသိက္ခာပဒံ

၁၃၀. သိယာ စ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ ကောစိဒေဝ ပစ္စယော သေနံ ဂမနာယ, ဒိရတ္တတိရတ္တံ တာယ ဘိက္ခုနိယာ သေနာယ ဝသိတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝသေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ဥယျောဓိကသိက္ခာပဒံ

၁၃၁. ဒိရတ္တတိရတ္တံ စေ ဘိက္ခုနီ သေနာယ ဝသမာနာ ဥယျောဓိကံ ဝါ ဗလဂ္ဂံ ဝါ သေနာဗျူဟံ ဝါ အနီကဒဿနံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

သုရာပါနသိက္ခာပဒံ

၁၃၂. သုရာမေရယပါနေ ပာစိတ္တိယံ။

အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပဒံ

၁၃၃. အင်္ဂုလိပတောဒကေ ပာစိတ္တိယံ။

ဟသဓမ္မသိက္ခာပဒံ

၁၃၄. ဥဒကေ ဟသဓမ္မေ ပာစိတ္တိယံ။

အနာဒရိယသိက္ခာပဒံ

၁၃၅. အနာဒရိယေ ပာစိတ္တိယံ။

ဘိံသာပနသိက္ခာပဒံ

၁၃၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိံ ဘိံသာပေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

စာရိတ္တဝဂ္ဂေါ တေရသမော။

ဇောတိသိက္ခာပဒံ

၁၃၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခာ ဇောတိံ သမာဒဟေယျ ဝါ သမာဒဟာပေယျ ဝါ အညတ္ရ တထာရူပပ္ပစ္စယာ, ပာစိတ္တိယံ။

နဟာနသိက္ခာပဒံ

၁၃၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဩရေနဒ္ဓမာသံ နဟာယေယျ အညတ္ရ သမယာ, ပာစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော "ဒိယဍ္ဎော မာသော သေသော ဂိမှာနန်"တိ "ဝဿာနဿ ပဌမော မာသော" ဣစ္စေတေ အဍ္ဎတေယျမာသာ ဥဏှသမယော

သမယော, ပရိဠာဟသမယော, ဂိလာနသမယော, ကမ္မသမယော, အဒ္ဓာနဂမနသမယော, ဝါတဝုဋ္ဌိသမယော, အယံ တတ္ထ သမယော။

ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပဒံ

၁၃၉. နဝံ ပန ဘိက္ခုနိယာ စီဝရလာဘာယ တိဏ္ဏံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ အာဒါတဗ္ဗံ နီလံ ဝါ ကဒ္ဒမံ ဝါ ကာဠသာမံ ဝါ။ အနာဒါ စေ ဘိက္ခုနီ တိဏ္ဏံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ နဝံ စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဝိကပ္ပနသိက္ခာပဒံ

၁၄၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ သိက္ခမာနာယ ဝါ သာမဏေရဿ ဝါ သာမဏေရိယာ ဝါ သာမံ စီဝရံ ဝိကပ္ပေတွာ အပစ္စုဒ္ဓာရဏံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အပနိဓာပနသိက္ခာပဒံ

၁၄၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ ပတ္တံ ဝါ စီဝရံ ဝါ နိသီဒနံ ဝါ သူစိဃရံ ဝါ ကာယဗန္ဓနံ ဝါ အပနိဓေယျ ဝါ အပနိဓာပေယျ ဝါ အန္တမသော ဟသာပေက္ခာပိ, ပါစိတ္တိယံ။

သဉ္စိစ္စသိက္ခာပဒံ

၁၄၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သဉ္စိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒံ

၁၄၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ သပ္ပါဏကံ ဥဒကံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဥက္ကောဋနသိက္ခာပဒံ

၁၄၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ ယထာဓမ္မံ နိဟတာဓိကရဏံ ပုနကမ္မာယ ဥက္ကောဋေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ထေယျသတ္ထသိက္ခာပဒံ

၁၄၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ ထေယျသတ္ထေန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဧကဒ္ဓာနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ, ပါစိတ္တိယံ။

အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒံ

၁၄၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧဝံ ဝဒေယျ "တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ, ယထာ ယေမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ"တိ။ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယာ "မာယျေ ဧဝံ အဝစ, မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ, န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ, န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ, အနေကပရိယာယေနာယျေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာ"တိ။ ဧဝဉ္စ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ဇောတိဝဂ္ဂေါ စုဒ္ဒသမော။

ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပဒံ

၁၄၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ တထာတဒိနိယာ ဘိက္ခုနိယာ အကဋာနုဓမ္မာယ တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌာယ သဒ္ဓိံ သမ္ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, သံဝသေယျ ဝါ, သဟ ဝါ သေယျံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

ကဏ္ဋကသိက္ခာပဒံ

၁၄၈. သမဏုဒ္ဒေသာပိ စေ ဧဝံ ဝဒေယျ ''တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ, ယထာ ယေမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ''တိ။ သာ သမဏုဒ္ဒေသာ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယာ ''မာယျေ, သမဏုဒ္ဒေသေ ဧဝံ အဝစ, မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ, န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘက္ခာနံ, န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ, အနေကပရိယာယေနာယျေ, သမဏုဒ္ဒေသေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ အန္တရာယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာ''တိ။ ဧဝဉ္စ သာ သမဏုဒ္ဒေသာ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏှေယျ, သာ သမဏုဒ္ဒေသာ ဘိက္ခုနီဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယာ ''အဇ္ဇတဂ္ဂေ တေ, အယျေ, သမဏုဒ္ဒေသေ န စေဝ သော ဘဂဝါ သတ္ထာ အပဒိသိတဗ္ဗော, ယမ္ပိ စညာ သမဏုဒ္ဒေသာ လဘန္တိ ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိံ ဒိရတ္တတိရတ္တံ သဟသေယျံ, သာပိ တေ နတ္ထိ, စရ ပိရေ, ဝိနဿာ''တိ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ တထာနာသိတံ သမဏုဒ္ဒေသံ ဥပလာပေယျ ဝါ, ဥပဋ္ဌာပေယျ ဝါ, သမ္ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ, သဟ ဝါ သေယျံ ကပ္ပေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

သဟဓမ္မိကသိက္ခာပဒံ

၁၄၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနာ ဧဝံ ဝဒေယျ ''န တာဝါဟံ, အယျေ, ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ သိက္ခိဿာမိ, ယာဝ န အညံ ဘိက္ခုနိံ ဗျတ္တံ ဝိနယဓရံ ပရိပုစ္ဆာမီ''တိ, ပါစိတ္တိယံ။ သိက္ခမာနာယ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနိယာ အညာတဗ္ဗံ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ပရိပဥှိတဗ္ဗံ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။

ဝိလေခနသိက္ခာပဒံ

၁၅၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ ဧဝံ ဝဒေယျ ''ကိံ ပနိမေဟိ ခုဒ္ဒာနုခုဒ္ဒကေဟိ သိက္ခာပဒေဟိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌေဟိ, ယာဝဒေဝ ကုက္ကုစ္စာယ ဝိဟေသာယ ဝိလေခာယ သံဝတ္တန္တီ''တိ, သိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏကေ ပါစိတ္တိယံ။

မောဟနသိက္ခာပဒံ

၁၅၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အန္ဝဍ္ဎမာသံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ ဧဝံ ဝဒေယျ ''ဣဒါနေဝ ခေါ အဟံ, အယျေ, ဇာနာမိ အယမ္ပိ ကိရ ဓမ္မော သုတ္တာဂတော သုတ္တပရိယာပန္နော အန္ဝဍ္ဎမာသံ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတီ''တိ, တဉ္စေ ဘိက္ခုနိံ အညာ ဘိက္ခုနိယော ဇာနေယျုံ နိသိန္နပုဗ္ဗံ ဣမာယ ဘိက္ခုနိယာ ဒွိတ္တိက္ခတ္တုံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ, ကော ပန ဝါဒော ဘိယျော, န စ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ အညာဏကေန မုတ္တိ အတ္ထိ, ယဉ္စ တတ္ထ အာပတ္တိံ အာပန္နာ, တဉ္စ ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော, ဥတ္တရိ စဿာ မောဟော အာရောပေတဗ္ဗော ''တဿာ တေ, အယျေ, အလာဘာ, တဿာ တေ ဒုလ္လဒ္ဓံ, ယံ တွံ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဒိဿမာနေ န သာဓုကံ အဋ္ဌိံ ကတွာ မနသိ ကရောသီ''တိ, ဣဒံ တသ္မိံ မောဟနကေ ပါစိတ္တိယံ။

ပဟာရသိက္ခာပဒံ

၁၅၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ပဟာရံ ဒဒေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

တလသတ္တိကသိက္ခာပဒံ

၁၅၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ တလသတ္တိကံ ဥဂ္ဂိရေယျ, ပါစိတ္တိယံ။

အမူလကသိက္ခာပဒံ

၁၅၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိံ အမူလကေန သင်္ဃာဒိသေသေန အနုဒ္ဓံသေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

သဥ္စိစ္စသိက္ခာပဒံ

၁၅၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိယာ သဉ္စိစ္စ ကုက္ကုစ္စံ ဥပဒဟေယျ "ဣတိဿာ မုဟုတ္တမ္ပိ အဖာသု ဘဝိဿတီ"တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ, ပာစိတ္တိယံ။

ဥပဿုတိ သိက္ခာပဒံ

၁၅၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီနံ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ ကလဟဇာတာနံ ဝိဝါဒာပန္နာနံ ဥပဿုတိံ တိဋ္ဌေယျ "ယံ ဣမာ ဘဏိဿန္တိ, တံ သောဿာမီ"တိ ဧတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ, ပာစိတ္တိယံ။

ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂေါ ပန္နရသမော။

ကမ္မပ္ပဋိဗာဟနသိက္ခာပဒံ

၁၅၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ ဆန္ဒံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ခီယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ဆန္ဒံအဒတွာဂမနသိက္ခာပဒံ

၁၅၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သင်္ဃေ ဝိနိစ္ဆယကထာယ ဝတ္တမာနာယ ဆန္ဒံ အဒတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကမေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပဒံ

၁၅၉. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂေန သင်္ဃေန စီဝရံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ခီယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ "ယထာသန္ထုတံ ဘိက္ခုနိယော သင်္ဃိကံ လာဘံ ပရိဏာမေန္တီ"တိ, ပာစိတ္တိယံ။

ပရိဏာမနသိက္ခာပဒံ

၁၆၀. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဇာနံ သင်္ဃိကံ လာဘံ ပရိဏတံ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာမေယျ, ပာစိတ္တိယံ။

ရတနသိက္ခာပဒံ

၁၆၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရတနံ ဝါ ရတနသမ္မတံ ဝါ အညတြ အဇ္ဈာရာမာ ဝါ အဇ္ဈာဝသထာ ဝါ ဥဂ္ဂဏှေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာပေယျ ဝါ, ပာစိတ္တိယံ။ ရတနံ ဝါ ပန ဘိက္ခုနိယာ ရတနသမ္မတံ ဝါ အဇ္ဈာရာမေ ဝါ အဇ္ဈာဝသထေ ဝါ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝါ ဥဂ္ဂဟာပေတွာ ဝါ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ "ယဿ ဘဝိဿတိ, သော ဟရိဿတီ"တိ, အယံ တတ္ထ သာမီစိ။

သူစိဃရသိက္ခာပဒံ

၁၆၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဋ္ဌိမယံ ဝါ ဒန္တမယံ ဝါ ဝိသာဏမယံ ဝါ သူစိဃရံ ကာရာပေယျ, ဘေဒနကံ ပာစိတ္တိယံ။

မဉ္စပီဌသိက္ခာပဒံ

၁၆၃. နဝံ ပန ဘိက္ခုနိယာ မဥ္စေ တ ပီဌံ တ ကာရယမာနာယ အဋ္ဌင်္ဂုလပာဒကံ ကာရေတဗ္ဗံ သုဂတင်္ဂုလေန အညတြ ဟေဋ္ဌိမာယ အဋ္ဋနိယာ။ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ဆေဒနကံ ပာစိတ္တိယံ။

တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပဒံ

၁၆၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ မဉ္စံ ဝါ ပီဌံ ဝါ တူလောနဒ္ဓံ ကာရာပေယျ, ဥဒ္ဒါလနကံ ပာစိတ္တိယံ။

ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပဒံ

၁၆၅. ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိံ ပန ဘိက္ခုနိယာ ကာရယမာနာယ ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ, တတြိဒံ ပမာဏံ, ဒီဃသော စတဿော ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ, တိရိယံ ဒွေ ဝိဒတ္ထိယော။ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ဆေဒနကံ ပာစိတ္တိယံ။

နန္ဒသိက္ခာပဒံ

၁၆၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ စီဝရံ ကာရာပေယျ, အတိရေကံ ဝါ, ဆေဒနကံ ပာစိတ္တိယံ။ တတြိဒံ သုဂတဿ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ, ဒီဃသော နဝ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ, တိရိယံ ဆ ဝိဒတ္ထိယော, ဣဒံ သုဂတဿ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏန္တိ။

ဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ သောဠသမော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ, အယျာယော, ဆသဋ္ဌိသတာ ပာစိတ္တိယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယျာယော, ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယျာယော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

ပာစိတ္တိယာ နိဋ္ဌိတာ။

ပာဋိဒေသနီယာ

ဣမေ ခေါ ပနာယျာယော အဋ္ဌ ပာဋိဒေသနီယာ

ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

သပ္ပိဝိညာပနသိက္ခာပဒံ

၁. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ သပ္ပိံ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇေယျ, ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တာယ ဘိက္ခုနိယာ "ဂါရယှံ, အယျေ, ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပာယံ ပာဋိဒေသနီယံ, တံ ပဋိဒေသေမီ"တိ။

တေလဝိညာပနသိက္ခာပဒံ

၂. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ တေလံ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇေယျ။ပေ။ တံ ပဋိဒေသေမီတိ။

မဓုဝိညာပနသိက္ခာပဒံ

၃. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ မဓုံ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇေယျ။ပေ။ တံ ပဋိဒေသေမီတိ။

ဖာဏိတဝိညာပနသိက္ခာပဒံ

၄. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ဖာဏိတံ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇေယျ။ပေ။ တံ ပဋိဒေသေမီတိ။

မစ္ဆဝိညာပနသိက္ခာပဒံ

၅. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ မစ္ဆံ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇေယျ။ပေ။ တံ ပဋိဒေသေမီတိ။

မံသဝိညာပနသိက္ခာပဒံ

၆. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ မံသံ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇေယျ။ပေ။ တံ ပဋိဒေသေမီတိ။

ခီရဝိညာပနသိက္ခာပဒံ

၇. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ခီရံ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇေယျ။ပေ။ တံ ပဋိဒေသေမီတိ။

ဒဓိဝိညာပနသိက္ခာပဒံ

၈. ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ ဒဓိံ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇေယျ, ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တာယ ဘိက္ခုနိယာ ''ဂါရယှံ, အယျေ, ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပာယံ ပါဋိဒေသနီယံ, တံ ပဋိဒေသေမီ''တိ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော, အယျာယော, အဋ္ဌ ပါဋိဒေသနီယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယျာယော, ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယျာယော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

ပါဋိဒေသနီယာ နိဋ္ဌိတာ။

သေခိယာ

ဣမေ ခေါ ပနာယျာယော, သေခိယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပဒံ

၁. ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၂. ပရိမဏ္ဍလံ ပါရုပိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သုပ္ပဋိစ္ဆန္နသိက္ခာပဒံ

၃. သုပ္ပဋိစ္ဆန္နာ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၄. သုပ္ပဋိစ္ဆန္နာ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သုသံဝုတသိက္ခာပဒံ

၅. သုသံဝုတာ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၆. သုသံဝုတာ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩက္ခိတ္တစက္ခုသိက္ခာပဒံ

၇. ဩက္ခိတ္တစက္ခုနီ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၈. ဩက္ခိတ္တစက္ခုနီ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥက္ခိတ္တကသိက္ခာပဒံ

၉. န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၁၀. န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ဥဇ္ဇဂ္ဃိကသိက္ခာပဒံ

၁၁. န ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၁၂. န ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥစ္စသဒ္ဒသိက္ခာပဒံ

၁၃. အပ္ပသဒ္ဒော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၁၄. အပ္ပသဒ္ဒော အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကာယပ္ပစာလကသိက္ခာပဒံ

၁၅. န ကာယပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၁၆. န ကာယပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဗာဟုပ္ပစာလကသိက္ခာပဒံ

၁၇. န ဗာဟုပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၁၈. န ဗာဟုပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သီသပ္ပစာလကသိက္ခာပဒံ

၁၉. န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၂၀. န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥဇ္ဇဂ္ဃိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ခမ္ဘကတသိက္ခာပဒံ

၂၁. န ခမ္ဘကတော အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၂၂. န ခမ္ဘကတာ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဂုဏ္ဌိတသိက္ခာပဒံ

၂၃. န ဩဂုဏ္ဌိတာ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၂၄. န ဩဂုဏ္ဌိတာ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥက္ကုဋိကသိက္ခာပဒံ

၂၅. န ဥက္ကုဋိကာယ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပလ္လတ္ထိကသိက္ခာပဒံ

၂၆. န ပလ္လတ္ထိကာယ အန္တရဃရေ နိသီဒိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သက္ကစ္စပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒံ

၂၇. သက္ကစ္စံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တသညီပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒံ

၂၈. ပတ္တသညီ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သမသူပကပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒံ

၂၉. သမသူပကံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သမတိတ္တိကသိက္ခာပဒံ

၃၀. သမတိတ္တိကံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ခမ္ဘကတဝဂ္ဂေါ တတိယော။

သက္ကစ္စဘုဉ္ဇနသိက္ခာပဒံ

၃၁. သက္ကစ္စံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တသညီဘုဉ္ဇနသိက္ခာပဒံ

၃၂. ပတ္တသညီ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သပဒါနသိက္ခာပဒံ

၃၃. သပဒါနံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သမသူပကသိက္ခာပဒံ

၃၄. သမသူပကံ ပိဏ္ဍပာတံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

န ထူပကတသိက္ခာပဒံ

၃၅. န ထူပကတော ဩမဒ္ဒိတွာ ပိဏ္ဍပာတံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သူဒနပဋိစ္ဆာဒနသိက္ခာပဒံ

၃၆. န သူပံ ဝါ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ ဩဒနေန ပဋိစ္ဆာဒေဿာမိ ဘိယျောကမျတံ ဥပါဒါယာတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သူပောဒနဝိညတ္တိသိက္ခာပဒံ

၃၇. န သူပံ ဝါ ဩဒနံ ဝါ အဂိလာနော အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥဇ္ဈာနသညိနီသိက္ခာပဒံ

၃၈. န ဥဇ္ဈာနသညိနီ ပရေသံ ပတ္တံ ဩလောကေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠသိက္ခာပဒံ

၃၉. နာတိမဟန္တံ ကဗဠံ ကရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အာလောပသိက္ခာပဒံ

၄၀. ပရိမဏ္ဍလံ အာလောပံ ကရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သက္ကစ္စဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

အနာဟဋသိက္ခာပဒံ

၄၁. န အနာဟဋေ ကဗဠေ မုခဒ္ဝါရံ ဝိဝရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဘုဉ္ဇမာနသိက္ခာပဒံ

၄၂. န ဘုဉ္ဇမာနာ သဗ္ဗဟတ္ထံ မုခေ ပက္ခိပိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သကဗဠသိက္ခာပဒံ

၄၃. န သကဗဠေန မုခေန ဗျာဟရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပိဏ္ဍုက္ခေပကသိက္ခာပဒံ

၄၄. န ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠာဝစ္ဆေဒကသိက္ခာပဒံ

၄၅. န ကဗဠာဝစ္ဆေဒကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အဝဂဏ္ဌကာရကသိက္ခာပဒံ

၄၆. န အဝဂဏ္ဌကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟတ္ထနိဒ္ဓုနကသိက္ခာပဒံ

၄၇. န ဟတ္ထနိဒ္ဓုနကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သိတ္ထာဝကာရကသိက္ခာပဒံ

၄၈. န သိတ္ထာဝကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဇိဝှာနိစ္ဆာရကသိက္ခာပဒံ

၄၉. န ဇိဝှာနိစ္ဆာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

စပုစပုကာရကသိက္ခာပဒံ

၅၀. န စပုစပုကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

သုရုသုရုကာရကသိက္ခာပဒံ

၅၁. န သုရုသုရုကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟတ္ထနိလ္လေဟကသိက္ခာပဒံ

၅၂. န ဟတ္ထနိလ္လေဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တနိလ္လေဟကသိက္ခာပဒံ

၅၃. န ပတ္တနိလ္လေဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဋ္ဌနိလ္လေဟကသိက္ခာပဒံ

၅၄. န ဩဋ္ဌနိလ္လေဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သာမိသသိက္ခာပဒံ

၅၅. န သာမိသေန ဟတ္ထေန ပါနီယထာလကံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သသိတ္ထကသိက္ခာပဒံ

၅၆. န သသိတ္ထကံ ပတ္တဓောဝနံ အန္တရဃရေ ဆဍ္ဍေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဆတ္တပါဏိသိက္ခာပဒံ

၅၇. န ဆတ္တပာဏိသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဒဏ္ဍပာဏိသိက္ခာပဒံ

၅၈. န ဒဏ္ဍပာဏိသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သတ္ထပာဏိသိက္ခာပဒံ

၅၉. န သတ္ထပာဏိသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အာဝုဓပာဏိသိက္ခာပဒံ

၆၀. န အာဝုဓပာဏိသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သုရုသုရုဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

ပာဒုကသိက္ခာပဒံ

၆၁. န ပာဒုကာရုဠ္ဟသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥပါဟနသိက္ခာပဒံ

၆၂. န ဥပါဟနာရုဠ္ဟသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ယာနသိက္ခာပဒံ

၆၃. န ယာနဂတသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သယနသိက္ခာပဒံ

၆၄. န သယနဂတသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပလ္လတ္ထိကသိက္ခာပဒံ

၆၅. န ပလ္လတ္ထိကာယ နိသိန္နသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဝေဌိတသိက္ခာပဒံ

၆၆. န ဝေဌိတသီသသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဂုဏ္ဌိတသိက္ခာပဒံ

၆၇. န ဩဂုဏ္ဌိတသီသသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဆမာသိက္ခာပဒံ

၆၈. န ဆမာယံ နိသီဒိတွာ အာသနေ နိသိန္နသ္သ အဂိလာနသ္သ ဓမ္မံ ဒေသေသ္သာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

နိစာသနသိက္ခာပဒံ

၆၉. န နီစေ အာသနေ နိသီဒိတွာ ဥစ္စေ အာသနေ နိသိန္နဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဌိတာသိက္ခာပဒံ

၇၀. န ဌိတာ နိသိန္နဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပစ္ဆတောဂစ္ဆန္တိသိက္ခာပဒံ

၇၁. န ပစ္ဆတော ဂစ္ဆန္တီ ပုရတော ဂစ္ဆန္တဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥပ္ပထေနဂစ္ဆန္တိသိက္ခာပဒံ

၇၂. န ဥပ္ပထေန ဂစ္ဆန္တီ ပထေန ဂစ္ဆန္တဿ အဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဌိတာဥစ္စာရသိက္ခာပဒံ

၇၃. န ဌိတာ အဂိလာနာ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ကရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟရိတေဥစ္စာရသိက္ခာပဒံ

၇၄. န ဟရိတေ အဂိလာနာ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ခေဠံ ဝါ ကရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥဒကေဥစ္စာရသိက္ခာပဒံ

၇၅. န ဥဒကေ အဂိလာနာ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ခေဠံ ဝါ ကရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟဒုကာဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ, အယျာယော, သေခိယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယျာယော, ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယျာယော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

သေခိယာ နိဋ္ဌိတာ။

အဓိကရဏသမထာ

ဣမေ ခေါ ပနာယျာယော, သတ္တ အဓိကရဏသမထာ

ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အဓိကရဏာနံ သမထာယ ဝူပသမာယ သမ္မုခါဝိနယော အာတဗ္ဗော။

သတိဝိနယော အာတဗ္ဗော။

အမူဠှဝိနယော အာတဗ္ဗော။

ပဋိညာယ ကာရေတဗ္ဗံ။

ယေဘုယ္ယသိကာ။

တဿပာပိယသိကာ။

တိဏဝတ္ထာရကောတိ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခေါ အယ္ယာယော သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယ္ယာယော ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓာ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓာ , တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓာ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယ္ယာယော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိ။

အဓိကရဏသမထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခေါ အယ္ယာယော နိဒာနံ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ အဋ္ဌ ပာရာဇိကာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ သတ္တရသ သင်္ဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပာစိတ္တိယာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ဆသဋ္ဌိ သတာ ပာစိတ္တိယာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ အဋ္ဌ ပာဋိဒေသနီယာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ သေခိယာ ဓမ္မာ,

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ, ဧတ္တကံ တဿ ဘဂဝတော သုတ္တာဂတံ သုတ္တပရိယာပန္နံ အနွဝဍ္ဎမာသံ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတိ, တတ္ထ သဗ္ဗာဟေဝ သမဂ္ဂါဟိ သမ္မောဒမာနာဟိ အဝိဝဒမာနာဟိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

ဝိတ္ထာရုဒ္ဒေသော စတုတ္ထော။

ဘိက္ခုနိပာတိမောက္ခံ နိဋ္ဌိတံ။

။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ကင်္ခါဝိတရဏီ-အဋ္ဌကထာ

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ

ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ သင်္ဃဉ္စ၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။
ဝန္ဒိတွာ ဝန္ဒနာမာန၊ ပူဇာသက္ကာရဘာဇနံ။

ထေရဝံသပ္ပဒီပါနံ၊ ထိရာနံ ဝိနယက္ကမေ။
ပုဗ္ဗာစရိယသီဟာနံ၊ နမော ကတွာ ကတဉ္ဇလီ။

ပါမောက္ခံ အနဝဇ္ဇာနံ၊ ဓမ္မာနံ ယံ မဟေသိနာ။
မုခံ မောက္ခပ္ပဝေသာယ၊ ပါတိမောက္ခံ ပကာသိတံ။

သူရတေန နိဝါတေန၊ သုစိသလ္လေခဝုတ္တိနာ။
ဝိနယာစာရယုတ္တေန၊ **သောဏတ္ထေရေန** ယာစိတော။

တတ္ထ သဉ္ဇာတကင်္ခါနံ၊ ဘိက္ခူနံ တဿ ဝဏ္ဏနံ။
ကင်္ခါဝိတရဏတ္ထာယ၊ ပရိပုဏ္ဏဝိနိစ္ဆယံ။

မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ ဝါစနာမဂ္ဂနိဿိတံ။
ဝတ္တယိဿာမိ နာမေန၊ **ကင်္ခါဝိတရဏိံ** သုဘန္တိ။

နိဒါနဝဏ္ဏနာ

တတ္ထ **ပါတိမောက္ခ**န္တိ ပအတိမောက္ခံ အတိပမောက္ခံ အတိသေဋ္ဌံ အတိဥတ္တမန္တိ အတ္ထော။ ဣတိ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန ဧကဝိဓမ္ပိ သီလဂန္ထဘေဒတော ဒုဝိဓံ ဟောတိ။ တထာ ဟိ “ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတီ”တိ (မ. နိ. ၁.၆၉; ၃.၇၅; ဝိဘ. ၅၀၈) စ “အာဒိမေတံ မုခမေတံ ပမုခမေတံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ, တေန ဝုစ္စတိ ပါတိမောက္ခ”န္တိ (မဟာဝ. ၁၃၅) စ အာဒီသု သီလံ ပါတိမောက္ခန္တိ ဝုစ္စတိ, “ဥဘယာနိ ခော ပနဿ ပါတိမောက္ခာနိ ဝိတ္ထာရေန သွာဂတာနိ ဟောန္တိ”တိအာဒီသု (ပါစိ. ၁၄၇; အ. နိ. ၈.၅၂; ၁၀.၃၃) ဂန္ထော ပါတိမောက္ခန္တိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ **သီလံ** ယော နံ ပါတိ ရက္ခတိ, တံ မောက္ခေတိ မောစယတိ အာပါယိကာဒီဟိ ဒုက္ခေဟိ, အတ္တာနုဝါဒါဒီဟိ ဝါ ဘယေဟီတိ ပါတိမောက္ခံ။ **ဂန္ထော** ပန တဿ ပါတိမောက္ခဿ ဇောတကတ္တာ ပါတိမောက္ခန္တိ ဝုစ္စတိ။ အာဒိမှိ ပန ဝုတ္တော ဝစနတ္ထော ဥဘိန္နမ္ပိ သာဓာရဏော ဟောတိ။

တတ္ထာယံ ဝဏ္ဏနာ သီလပါတိမောက္ခဿာပိ ယုဇ္ဇတိ ဂန္ထပါတိမောက္ခဿာပိ, ဂန္ထေ ဟိ ဝဏ္ဏိတေ တဿ အတ္ထော ဝဏ္ဏိတောဝ ဟောတိ။ တံ ပနေတံ ဂန္ထပါတိမောက္ခံ ဘိက္ခုပါတိမောက္ခံ ဘိက္ခုနိပါတိမောက္ခန္တိ ဒုဝိဓံ ဟောတိ ။ တတ္ထ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော”တိအာဒိကံ (မဟာဝ. ၁၃၄) ပဉ္စဟိ ဥဒ္ဒေသပရိစ္ဆေဒေဟိ ဝဝတ္ထိတံ **ဘိက္ခုပါတိမောက္ခံ**, “သုဏာတု မေ, အယျေ, သင်္ဃော”တိအာဒိကံ စတူဟိ ဥဒ္ဒေသပရိစ္ဆေဒေဟိ ဝဝတ္ထိတံ **ဘိက္ခုနိပါတိမောက္ခံ** ။ တတ္ထ ဘိက္ခုပါတိမောက္ခေ ပဉ္စ ဥဒ္ဒေသာ နာမ နိဒါနုဒ္ဒေသော, ပါရာဇိကုဒ္ဒေသော, သင်္ဃာဒိသေသုဒ္ဒေသော, အနိယတုဒ္ဒေသော , ဝိတ္ထာရုဒ္ဒေသောတိ။ တတ္ထ နိဒါနုဒ္ဒေသော တာဝ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော။ပေ.။ အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ, တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ”တိ ဝတွာ “ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခော အာယသ္မန္တော နိဒါန”န္တိအာဒိနာ နယေန အဝသေသေ သုတေန သာဝိတေ ဥဒ္ဒိဋ္ဌော ဟောတိ။ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသာဒီနံ ပရိစ္ဆေဒေါ နိဒါနဿ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပါရာဇိကာဒီနိ ဩသာပေတွာ ယောဇေတဗ္ဗော။ ဝိတ္ထာရော ဝိတ္ထာရောယေဝ ။ “အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗ”န္တိ (မဟာဝ. ၁၅၀; ပရိ. ၃၂၅) ဝစနတော ပန ပါရာဇိကုဒ္ဒေသာဒီသု ယသ္မိံ ဝိပ္ပကတေ အန္တရာယော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တေန သဒ္ဓိံ အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗံ။ နိဒါနုဒ္ဒေသေ ပန အနိဋ္ဌိတေ သုတေန သာဝေတဗ္ဗံ နာမ နတ္ထိ။ ဘိက္ခုနိပါတိမောက္ခေ ပန အနိယတုဒ္ဒေသော ပရိဟာယတိ, သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ဧဝမေတေသံ ပဉ္စဟိ စေဝ စတူဟိ စ ဥဒ္ဒေသပရိစ္ဆေဒေဟိ ဝဝတ္ထိတာနံ ဒွိန္နမ္ပိ ပါတိမောက္ခာနံ အယံ ဝဏ္ဏနာ ဘဝိဿတိ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ဘိက္ခုပါတိမောက္ခံ ပဌမံ, တသ္မာ တဿ တာဝ ဝဏ္ဏနတ္ထမိဒံ ဝုစ္စတိ။

“သုဏာတု မေ”တိအာဒီနံ၊ ပဒါနံ အတ္ထနိစ္ဆယံ။
ဘိက္ခဝေ သီလသမ္ပန္နာ၊ သိက္ခာကာမာ သုဏန္တု မေတိ။

ဧတ္ထ ဟိ **သုဏာတူ**တိ ဣဒံ သဝနာဏတ္တိဝစနံ။ **မေ**တိ ယော သာဝေတိ, တဿ အတ္တနိဒ္ဒေသဝစနံ။ **ဘန္တေ**တိ သဂါရဝသပ္ပတိဿဝစနံ။ **သင်္ဃော**တိ ပုဂ္ဂလသမူဟဝစနံ။ သဗ္ဗမေဝ စေတံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန ပဌမံ ဝတ္တဗ္ဗဝစနံ။ ဘဂဝတာ ဟိ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသံ အနုဇာနန္တေန ရာဇဂဟေ ဝုတ္တံ, တသ္မာ ယော ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသတိ, တေန သစေ သင်္ဃတ္ထေရော ဟောတိ, “အာဝုသော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ နဝကတရော ဟောတိ, ပါဠိယံ (မဟာဝ. ၁၃၄) အာဂတနယေနေဝ “ဘန္တေ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သင်္ဃတ္ထေရော ဝါ ဟိ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယျ “ထေရာဓိကံ ပါတိမောက္ခ”န္တိဝစနတော (မဟာဝ. ၁၅၄), နဝကတရော ဝါ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ယော တတ္ထ ဘိက္ခု ဗျတ္တော ပဋိဗလော, တဿာဓေယျံ ပါတိမောက္ခ”န္တိဝစနတော (မဟာဝ. ၁၅၅)။

“သင်္ဃော”တိ ဣမိနာ ပန ပဒေန ကိဉ္စာပိ အဝိသေသတော ပုဂ္ဂလသမူဟော ဝုတ္တော, အထ ခော သော ဒက္ခိဏေယျသင်္ဃော, သမ္မုတိသင်္ဃော စာတိ ဒုဝိဓော ဟောတိ။ တတ္ထ **ဒက္ခိဏေယျသင်္ဃော**တိ အဋ္ဌ အရိယပုဂ္ဂလသမူဟော ဝုစ္စတိ။ **သမ္မုတိသင်္ဃော**တိ အဝိသေသေန ဘိက္ခုသမူဟော, သော ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ သော ပနေသ ကမ္မဝသေန ပဉ္စဝိဓော (မဟာဝ. ၃၈၈) ဟောတိ – စတုဝဂ္ဂေါ ပဉ္စဝဂ္ဂေါ ဒသဝဂ္ဂေါ ဝီသတိဝဂ္ဂေါ အတိရေကဝီသတိဝဂ္ဂေါတိ။

တတ္ထ **စတုဝဂ္ဂေန** ဌပေတ္ဝာ ဥပသမ္ပဒပတရဏအတ္တာနာနိ သဗ္ဗံ သင်္ဃကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ပဉ္စဝဂ္ဂေန** ဌပေတ္ဝာ မဇ္ဈိမေသု ဇနပဒေသု ဥပသမ္ပဒဉ္စ အဗ္ဘာနကမ္မဉ္စ သဗ္ဗံ သင်္ဃကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဒသဝဂ္ဂေန** အဗ္ဘာနကမ္မမတ္တံ ဌပေတ္ဝာ သဗ္ဗံ သင်္ဃကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဝီသတိဝဂ္ဂေန** န ကိဉ္စိ သင်္ဃကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, တထာ **အတိရေကဝီသတိဝဂ္ဂေန**။ သော ပန စတုဝဂ္ဂါဒိနာ သင်္ဃေန ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ ဦနကတရေန ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, အတိရေကေန ပန ဝဋ္ဋတီတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တော။ ဣမသ္မိံ ပနတ္ထေ စတုဝဂ္ဂံ ဥပာဒာယ သဗ္ဗောပိ သမ္မုတိသင်္ဃော အဓိပ္ပေတော။

အဇ္ဇုပေါသထော တိ အဇ္ဇ ဥပေါသထဒိဝသော, ဧတေန အနုပေါသထဒိဝသံ ပဋိက္ခိပတိ။ **ပန္နရသော** တိ ဣမိနာ အညံ ဥပေါသထဒိဝသံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒိဝသဝသေန ဟိ တယော ဥပေါသထာ စာတုဒ္ဒသိကော ပန္နရသိကော သာမဂ္ဂိဥပေါသထောတိ, ဇံ တယော ဥပေါသထာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ဟေမန္တဂိမှဟဝဿာနာနံ တိဏ္ဏံ ဥတူနံ တတိယသတ္တမပက္ခေသု ဒွေ ဒွေ ကတ္ဝာ ဆ **စာတုဒ္ဒသိကာ,** အဝသေသာ အဋ္ဌာရသ **ပန္နရသိကာ** တိ ဇံ ဧကသံဝစ္ဆရေ စတုဝီသတိ ဥပေါသထာ, ဣဒံ တာဝ ပကတိစာရိတ္တံ။ "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, သကိံ ပက္ခဿ စာတုဒ္ဒသေ ဝါ ပန္နရသေ ဝါ ပာတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတု"န္တိ (မဟာဝ. ၁၃၆) ဝစနတော ပန "အာဂန္တုကေဟိ အာဝါသိကာနံ အနုဝတ္တိတဗ္ဗ"န္တိအာဒိဝစနတော (မဟာဝ. ၁၇၈) စ တထာရူပပစ္စယေ သတိ အညသ္မိမ္ပိ စာတုဒ္ဒသေ ဥပေါသထံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌာနံ ပန ပုဗ္ဗကတ္တိကပုဏ္ဏမာ ဝါ, တေသံယေဝ သစေ ဘဏ္ဍနကာရကေဟိ ဥပဒ္ဒုတာ ပဝါရဏံ ပစ္စုက္ကဍ္ဎန္တိ, အထ ပုဗ္ဗကတ္တိကမာသဿ ကာဠပက္ခစာတုဒ္ဒသော ဝါ, ပစ္ဆိမကတ္တိကပုဏ္ဏမာ ဝါ, ပစ္ဆိမဝဿံဝုဋ္ဌာနဉ္စ ပစ္ဆိမကတ္တိကပုဏ္ဏမာ ဧဝါတိ ဣမေ တယော ပဝါရဏာဒိဝသာပိ ဟောန္တိ, ဣဒမ္ပိ ပကတိစာရိတ္တမေဝ။ တထာရူပပစ္စယေ ပန သတိ ဒွိန္နံ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာနံ ပုရိမေသု စာတုဒ္ဒသေသုပိ ပဝါရဏံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယဒါ ပန ကောသမ္ဗကက္ခန္ဓကေ (မဟာဝ. ၄၅၁) အာဂတနယေန ဘိန္နေ သင်္ဃေ ဩသာရိတေ တသ္မိံ ဘိက္ခုသ္မိံ သင်္ဃော တဿ ဝတ္ထုဿ ဝူပသမာယ သင်္ဃဿ သာမဂ္ဂိံ ကရောတိ, တဒါ "တာဝဒေဝ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော, ပာတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိ (မဟာဝ. ၄၇၅) ဝစနတော ဌပေတ္ဝာ စာတုဒ္ဒသပန္နရသေ, အညောပိ ယော ကောစိ ဒိဝသော **သာမဂ္ဂိဥပေါသထဒိဝသော** နာမ ဟောတိ, ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌာနံ ပန ကတ္တိကမာသဗ္ဘန္တရေ အယမေဝ သာမဂ္ဂိပဝါရဏာဒိဝသော နာမ ဟောတိ။ ဣတိ ဣမေသု တီသု ဒိဝသေသု "ပန္နရသော"တိဣမိနာ အညံ ဥပေါသထဒိဝသံ ပဋိက္ခိပတိ။ တသ္မာ ယွတာယံ "အဇ္ဇုပေါသထော"တိဝစနေန အနုပေါသထဒိဝသော ပဋိက္ခိတ္တော, တသ္မိံ ဥပေါသထော န ကာတဗ္ဗောယေဝ။ ယော ပနာယံ အညော ဥပေါသထဒိဝသော, တသ္မိံ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ ကရောန္တေန ပန သစေ စာတုဒ္ဒသိကော ဟောတိ, "အဇ္ဇုပေါသထော စာတုဒ္ဒသော"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ပန္နရသိကော ဟောတိ, "အဇ္ဇုပေါသထော ပန္နရသော"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ သာမဂ္ဂိဥပေါသထော ဟောတိ, "အဇ္ဇုပေါသထော သာမဂ္ဂီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လ န္တိ ဧတ္ထ ပတ္တော ကာလော ဣမဿ ကမ္မဿာတိ ပတ္တကာလံ, ပတ္တကာလမေဝ ပတ္တကလ္လံ။ တဒေတံ ဣမ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သင်္ဂဟိတံ။ ယထာဟု အဋ္ဌကထာစရိယာ –

> "ဥပေါသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ၊
> သဘာဂါပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တိ။
> ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊
> 'ပတ္တကလ္လ'န္တိ ဝုစ္စတီ"တိ။ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၆၈)။

တတ္ထ **ဥပေါသထော**တိ တီသု ဥပေါသထဒိဝသေသု အညတရဥပေါသထဒိဝသော။ တသ္မိဉှိ သတိ ဣဒံ သင်္ဃဿ ဥပေါသထကမ္မံ ပတ္တကလ္လံ နာမ ဟောတိ, နာသတိ။ ယထာဟ "န စ, ဘိက္ခဝေ, အနုပေါသထေ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော, ယော ကရေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၁၈၃)။

ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ တိ ယတ္တကာ ဘိက္ခူ တဿ ဥပေါသထကမ္မဿ ပတ္တာ ယုတ္တာ အနုရူပါ, သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန စတ္တာရော ပကတတ္တာ, တေ စ ခော ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟိတ္ဝာ ဧကသီမာယံ ဌိတာ။

သီမာ စ နာမေသော ဗဒ္ဓသီမာ အဗဒ္ဓသီမာတိ ဒုဝိဓာ ဟောတိ။ တတ္ထ ကောဒသ ဝိပတ္တိသီမာယော အတိက္ကမိတ္ဝာ တ တိဝိဓသမ္ပတ္တိယုတ္တာ နိမိတ္တေန နိမိတ္တံ သမ္ဗန္ဓိတ္ဝာ သမ္မတာ သီမာ **ဗဒ္ဓသီမာ** နာမ, “အတိခုဒ္ဒကာ, အတိမဟတီ, ခဏ္ဍနိမိတ္တာ, ဆာယာနိမိတ္တာ, အနိမိတ္တာ, ဗဟိသီမေ ဌိတာ သမ္မတာ, နဒိယာ သမ္မတာ, သမုဒ္ဒေ သမ္မတာ, ဇာတဿရေ သမ္မတာ, သီမာယ သီမံ သမ္ဘိန္ဒန္တေန သမ္မတာ, သီမာယ သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရန္တေန သမ္မတာ”တိ ဣမာ ဟိ “ကောဒသဟိ အာကာရေဟိ သီမတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ”တိ (ပရိ. ၄၈၆) ဝစနတော ကောဒသ ဝိပတ္တိသီမာယော နာမ။ တတ္ထ **အတိခုဒ္ဒကာ** နာမ ယတ္ထ ဧကဝီသတိ ဘိက္ခူ နိသီဒိတုံ န သက္ကောန္တိ ။ **အတိမဟတီ** နာမ ယာ အန္တမသော ကေသဂ္ဂမတ္တေနာပိ တိယောဇနံ အတိက္ကမိတ္ဝာ သမ္မတာ။ **ခဏ္ဍနိမိတ္တာ** နာမ အဃဋိတနိမိတ္တာ ဝုစ္စတိ, ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတ္ဝာ အနုက္ကမေနေဝ ဒက္ခိဏာယ ပစ္ဆိမာယ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ကိတ္တေတ္ဝာ ပုန ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပုဗ္ဗကိတ္တိတံ ပဋိကိတ္တေတ္ဝာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဧဝံ အက္ခဏ္ဍနိမိတ္တာ ဟောတိ။ သစေ ပန အနုက္ကမေန အာဟရိတ္ဝာ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတ္ဝာ တတ္ထေဝ ဌပေတိ, ခဏ္ဍနိမိတ္တာ နာမ ဟောတိ။ အပရာပိ **ခဏ္ဍနိမိတ္တာ** နာမ ယာ အနိမိတ္တုပဂံ တစသာရရုက္ခံ တ ခာဏုကံ တ ပံသုပုဉ္ဇတလုက ပုဉ္ဇာနံ တ အညတရံ အန္တရာ ဧကံ နိမိတ္တံ ကတ္ဝာ သမ္မတာ။ **ဆာယာနိမိတ္တာ** နာမ ပဗ္ဗတစ္ဆာယာဒီနံ ယံ ကိဉ္စိ ဆာယံ နိမိတ္တံ ကတ္ဝာ သမ္မတာ။ **အနိမိတ္တာ** နာမ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နိမိတ္တာနိ အကိတ္တေတ္ဝာ သမ္မတာ။ **ဗဟိသီမေ ဌိတသမ္မတာ** နာမ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတ္ဝာ နိမိတ္တာနံ ဗဟိဌိတေန သမ္မတာ။ **နဒိယာ သမုဒ္ဒေ ဇာတဿရေ သမ္မတာ** နာမ ဧတေသု နဒိအာဒီသု သမ္မတာ။ သာ ဟိ ဧဝံ သမ္မတာပိ “သဗ္ဗာ, ဘိက္ခဝေ, နဒီ အသီမာ, သဗ္ဗော သမုဒ္ဒော အသီမော, သဗ္ဗော ဇာတဿရော အသီမော”တိ (မဟာဝ. ၁၄၇) ဝစနတော အသမ္မတာဝ ဟောတိ။ **သီမာယ သီမံ သမ္ဘိန္ဒန္တေန သမ္မတာ** နာမ အတ္တနော သီမာယ ပရေသံ သီမံ သမ္ဘိန္ဒန္တေန သမ္မတာ။ သစေ ဟိ ပောရာဏကဿ ဝိဟာရဿ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ အမ္ဗော စေဝ ဇမ္ဗူ စာတိ ဒ္ဝေ ရုက္ခာ အညမညံ သံသဋ္ဌဝိဋပါ ဟောန္တိ, တေသု အမ္ဗဿ ပစ္ဆိမဒိသာဘာဂေ ဇမ္ဗူ, ဝိဟာရသီမာ စ ဇမ္ဗုံ အန္တော ကတ္ဝာ အမ္ဗံ ကိတ္တေတ္ဝာ ဗဒ္ဓာ ဟောတိ, အထ ပစ္ဆာ တဿ ဝိဟာရဿ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဝိဟာရေ ကတေ သီမံ ဗန္ဓန္တာ ဘိက္ခူ တံ အမ္ဗံ အန္တော ကတ္ဝာ ဇမ္ဗုံ ကိတ္တေတ္ဝာ ဗန္ဓန္တိ, သီမာယ သီမံ သမ္ဘိန္နာ ဟောတိ။ **သီမာယ သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရန္တေန သမ္မတာ** နာမ အတ္တနော သီမာယ ပရေသံ သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရန္တေန သမ္မတာ။ သစေ ဟိ ပရေသံ ဗဒ္ဓသီမံ သကလံ တ တဿာ ပဒေသံ တ အန္တော ကတ္ဝာ အတ္တနော သီမံ သမ္မန္နတိ, သီမာယ သီမံ အဇ္ဈောတ္ထရိတာ နာမ ဟောတိ။ ဣတိ ဣမာ ကောဒသ ဝိပတ္တိသီမာယော အတိက္ကမိတ္ဝာ သမ္မတာ။

တိဝိဓသမ္ပတ္တိယုတ္တာ တိ နိမိတ္တသမ္ပတ္တိယာ ပရိသာသမ္ပတ္တိယာ ကမ္မဝါစာသမ္ပတ္တိယာ စ ယုတ္တာ။ တတ္ထ **နိမိတ္တသမ္ပတ္တိယာ ယုတ္တာ** နာမ ပဗ္ဗတနိမိတ္တံ, ပါသာဏနိမိတ္တံ, ဝနနိမိတ္တံ, ရုက္ခနိမိတ္တံ, မဂ္ဂနိမိတ္တံ, ဝမ္မိကနိမိတ္တံ, နဒိနိမိတ္တံ, ဥဒကနိမိတ္တန္တိ ဧဝံ ဝုတ္တေသု အဋ္ဌသု နိမိတ္တေသု တဿံ တဿံ ဒိသာဘာဂေ ယထာလဒ္ဓာနိ နိမိတ္တုပဂါနိ နိမိတ္တာနိ “ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ကိံ နိမိတ္တံ, ပဗ္ဗတော, ဘန္တေ, ဧသော ပဗ္ဗတော နိမိတ္တ”န္တိအာဒိနာ နယေန သမ္မာ ကိတ္တေတ္ဝာ သမ္မတာ။ တတြေဝံ သဏ္ဌပေတော နိမိတ္တုပဂတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ – သုဒ္ဓပံသုသုဒ္ဓပါသာဏဥဘယမိဿကဝသေန ဟိ တိဝိဓောပိ **ပဗ္ဗတော** ဟတ္ထိပ္ပမာဏတော ပဋ္ဌာယ ဥဒ္ဓံ နိမိတ္တုပဂေါ, တတော ဩမကတရော န ဝဋ္ဋတိ။ **ပါသာဏနိမိတ္တေ** အယောဂုဠမ္ပိ ပါသာဏသင်္ခမေဝ ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ ယော ကောစိ ပါသာဏော ဥက္ကံသဝသေန ဟတ္ထိပ္ပမာဏတော ဩမကတရံ အာဒိံ ကတ္ဝာ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန ဒ္ဝတ္တိံသပလဂုဠပိဏ္ဍပရိမာဏော နိမိတ္တုပဂေါ, န တတော ခုဒ္ဒကတရော။ ပိဋ္ဌိပါသာဏော ပန အတိမဟန္တောပိ ဝဋ္ဋတိ။ **ဝနနိမိတ္တေ** အန္တောသာရေဟိ တ အန္တောသာရမိဿကေဟိ တ ရုက္ခေဟိ စတုပဉ္စရုက္ခမတ္တမ္ပိ ဝနံ နိမိတ္တုပဂံ, တတော ဦနကတရံ န ဝဋ္ဋတိ။ **ရုက္ခော** ဇီဝန္တောယေဝ အန္တောသာရော ဘူမိယံ ပတိဋ္ဌိတော, အန္တမသော ဥဗ္ဗေဓတော အဋ္ဌင်္ဂုလော, ပရိဏာဟတော သူစိဒဏ္ဍကပ္ပမာဏောပိ နိမိတ္တုပဂေါ, တတော ဩမကတရော န ဝဋ္ဋတိ။ **မဂ္ဂေ** ဇင်္ဃမဂ္ဂေါ တ ဟောတု သကဋမဂ္ဂေါ တ, ယော ဝိနိဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ဒ္ဝေ တီဏိ ဂါမခေတ္တာနိ ဂစ္ဆတိ, တာဒိသော ဇင်္ဃသတ္ထသကဋသတ္ထေဟိ ဝလဉ္ဇိယမာနောယေဝ နိမိတ္တုပဂေါ, အဝလဉ္ဇိတော န ဝဋ္ဋတိ။ **ဝမ္မိကော** ပန ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန တံဒိဝသံဇာတော အဋ္ဌင်္ဂုလုဗ္ဗေဓော ဂေါဝိသာဏမတ္တောပိ ဝမ္မိကော နိမိတ္တုပဂေါ, တတော ဩမကတရော န ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန အဗဒ္ဓသီမာလက္ခဏေ **နဒိံ** ဝက္ခာမ, သာ နိမိတ္တုပဂါ, အညာ န ဝဋ္ဋတိ။ **ဥဒကံ** ယံ အသန္ဒမာနံ အာဂန္တုကရဟိတ ခဏိတဥဒကာတဇာတဿရလောဏိသမုဒ္ဒာဒီသု ဌိတံ, တံ အာဒိံ ကတ္ဝာ အန္တမသော တင်္ခဏေယေဝ ပထဝိယံ ခဏိတေ အာ

တဋ္ဌကေ ဃဋ္ဋေဟိ အာဟရိတွာ ပူရိတမ္ပိ ယာဝ ကမ္မတစာပရိယောသာနာ သဏ္ဌာမာနကံ နိမိတ္တုပဂံ, ဣတရံ သန္ဒမာနံ တ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒကာလံ အတိက္ကန္တံ တ ဘာဇနဂတံ တ န ဝဋ္ဋတီတိ။

ပရိသာသမ္ပတ္တိယာ ယုတ္တာ နာမ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန စတူဟိ ဘိက္ခူဟိ သန္နိပတိတွာ ယာဝတိကာ တသ္မိံ ကမခေတ္တေ ဗဒ္ဓသီမံ တ နဒီသမုဒ္ဒဇာတဿရေ တ အနောက္ကမိတွာ ဌိတာ ဘိက္ခူ, တေ သဗ္ဗေ ဟတ္ထပာသေ တ ကတွာ ဆန္ဒံ တ အာဟရိတွာ သမ္မတာ။

ကမ္မတစာသမ္ပတ္တိယာ ယုတ္တာ နာမ "သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ယာဝတာ သမန္တာ နိမိတ္တာ ကိတ္တိတာ"တိအာဒိနာ (မဟာဝ. ၁၃၉) နယေန ဝုတ္တာယ ပရိသုဒ္ဓာယ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မတစာယ သမ္မတာ။ ဧဝံ ဧကာဒသ ဝိပတ္တိသီမာယော အတိက္ကမိတွာ တိဝိဓသမ္ပတ္တိယုတ္တာ နိမိတ္တေန နိမိတ္တံ သမ္ဗန္ဓိတွာ သမ္မတာ သီမာ "ဗဒ္ဓသီမာ"တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ခဏ္ဍသီမာ သမာနသံတသသီမာ အဝိပ္ပတသသီမာ** တိ တဿာယေဝ ပဘေဒော။

အဗဒ္ဓသီမာ ပန ဂာမသီမာ, သတ္တဗ္ဘန္တရသီမာ, ဥဒကုက္ခေပသီမာတိ တိဝိဓာ။ တတ္ထ ယာဝတာ ဧကံ ဂာမက္ခေတ္တံ, အယံ **ဂာမသီမာ** နာမ။ အဂာမကေ အရညေ သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရာ **သတ္တဗ္ဘန္တရသီမာ** နာမ။ တတ္ထ **အဂါမကံ နာမ အရညံ** ဝိဥ္ဈာဋဝိအာဒီသု တ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ တ မစ္ဆဗန္ဓာနံ အဂမနပထေသု ဒီပကေသု လဗ္ဘတိ။ **သမန္တာ သတ္တဗ္ဘန္တရာ**တိ မဇ္ဈေ ဌိတာနံ သဗ္ဗဒိသာသု သတ္တဗ္ဘန္တရာ ဝိနိဗ္ဗေဓေန စုဒ္ဒသ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ဧကံ အဗ္ဘန္တရံ အဋ္ဌဝီသတိဟတ္ထပ္ပမာဏံ ဟောတိ, အယဉ္စ သီမာ ပရိသာဝသေန ဝဍ္ဎတိ, တသ္မာ သမန္တာ ပရိသာပရိယန္တတော ပဋ္ဌာယ အဗ္ဘန္တရပရိစ္ဆေဒော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဒွေ သင်္ဃာ ဝိသုံ ဥပောသထံ ကရောန္တိ, ဒွိန္နံ သတ္တဗ္ဘန္တရာနံ အန္တရေ အညမေကံ သတ္တဗ္ဘန္တရံ ဥပစာရတ္ထာယ ဌပေတဗ္ဗံ။ ယာ ပနေသာ "သဗ္ဗာ, ဘိက္ခဝေ, နဒီ အသီမာ"တိအာဒိနာ (မဟာဝ. ၁၄၇) နယေန နဒီအာဒီနံ သီမဘာဝံ ပဋိက္ခိပိတွာ ပုန "နဒိယာ တ, ဘိက္ခဝေ, သမုဒ္ဒေ တ ဇာတဿရေ တ ယံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သမန္တာ ဥဒကုက္ခေပါ, အယံ တတ္ထ သမာနသံတသာ ဧကူပောသထာ"တိ ဝုတ္တာ အယံ **ဥဒကုက္ခေပသီမာ** နာမ။ တတ္ထ ယဿာ ဓမ္မိကာနံ ရာဇူနံ ကာလေ အန္ဝဍ္ဎမာသံ အနုဒသာဟံ အနုပဉ္စာဟံ အနတိက္ကမိတွာ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဝလာဟကေသု ဝိဂတမတ္တေသု သောတံ ပစ္ဆိဇ္ဇတိ, အယံ နဒီသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ။ ယဿာ ပန ဤဒိသေ သုဝုဋ္ဌိကာလေ ဝဿာနဿ စတုမာသေ သောတံ န ပစ္ဆိဇ္ဇတိ, ယတ္ထ တိတ္ထေန တ အတိတ္ထေန တ သိက္ခာကရဏီယေ အာဂတလက္ခဏေန တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အန္တရဝါသကံ အနုက္ခိပိတွာ ဥတ္တရန္တိယာ ဘိက္ခုနိယာ ဧကဒွင်္ဂုလမတ္တမ္ပိ အန္တရဝါသကော တေမိယတိ, အယံ သမုဒ္ဒံ တ ပဝိသတု တဠာကံ တ, ပဘဝတော ပဋ္ဌာယ **နဒီ** နာမ။ **သမုဒ္ဒော** ပာကဋောယေဝ။ ယော ပန ကေနစိ ခဏိတွာ အကတော သယံဇာတော သောဗ္ဘော သမန္တတော အာဂတေန ဥဒကေန ပူရိတော တိဋ္ဌတိ, ယတ္ထ နဒိယံ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဝဿကာလေ ဥဒကံ သန္တိဋ္ဌတိ, အယံ **ဇာတဿရော** နာမ။ ယောပိ နဒိံ တ သမုဒ္ဒံ တ ဘိန္ဒိတွာ နိက္ခန္တဥဒကေန ခတော သောဗ္ဘော ဧတံ လက္ခဏံ ပါပုဏာတိ, အယမ္ပိ **ဇာတဿရော** ယေဝ။

ယံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သမန္တာ ဥဒကုက္ခေပါ တိ ယံ ဌာနံ ထာမမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သမန္တတော ဥဒကုက္ခေပေန ပရိစ္ဆိန္နံ, တတ္ထ ယထာ အက္ခဓုတ္တာ ဒာရုဂုဠံ ခိပန္တိ, ဧဝံ ဥဒကံ တ တလုကံ တ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ မဇ္ဈိမေန ပုရိသေန သဗ္ဗထာမေန ခိပိတဗ္ဗံ, တတ္ထ ယတ္ထ ဧဝံ ခိတ္တံ ဥဒကံ တ တလုကံ တ ပတတိ, အယံ **ဥဒကုက္ခေပေါ** နာမ။

အယံ တတ္ထ သမာနသံတသာ ဧကူပောသထာ တိ အယံ ဧတေသု နဒီအာဒီသု ဥဒကုက္ခေပပရိစ္ဆိန္နာ သီမာ သမာနသံတသာ စေဝ ဧကူပောသထာ စ, အယံ ပန ဧတေသံ နဒီအာဒီနံ အန္တောယေဝ လဗ္ဘတိ, န ဗဟိ။ တသ္မာ နဒိယာ တ ဇာတဿရေ တ ယတ္တကံ ပဒေသံ ပကတိဝဿကာလေ စတူသု မာသေသု ဥဒကံ ဩတ္ထရတိ, သမုဒ္ဒေ ယသ္မိံ ပဒေသေ ပကတိဝီစိယော ဩတ္ထရိတွာ သဏ္ဌဟန္တိ, တတော ပဋ္ဌာယ ကပ္ပိယဘူမိ, တတ္ထ ဌတွာ ဥပောသထာဒိကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ ။ ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာလေ တ ဂိမှေ တ နဒိဇာတဿရေသု သုက္ခေသုပိ သာ ဧဝ ကပ္ပိယဘူမိ, သစေ ပန သုက္ခေ ဇာတဿရေ တပိ တ ခဏန္တိ, ဝပ္ပံ တ ကရောန္တိ, တံ ဌာနံ ဂါမက္ခေတ္တံ ဟောတိ။ ယာ ပနေသာ "ကပ္ပိယဘူမိ"တိ ဝုတ္တာ, တတော ဗဟိ ဥဒကုက္ခေပသီမာ န ဂစ္ဆတိ, အန္တောယေဝ ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ ဧတေသံ အန္တော ပရိသာပရိယန္တတော ပဋ္ဌာယ သမန္တာ ဥဒကုက္ခေပပရိစ္ဆေဒော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဒွေ သင်္ဃာ ဝိသုံ ဝိသုံ ဥပေါ

သဏ္ဌာဒိကမ္မံ ကရောန္တိ, ဒ္ဝိန္နံ ဥဒကုက္ခေပါနံ အန္တရေ အညော ဧကော ဥဒကုက္ခေပေါ ဥပစာရတ္ထာယ ဌပေတဗ္ဗော။ အယဉှိ သတ္တဗ္ဗန္တရသီမာ စ ဥဒကုက္ခေပသီမာ စ ဘိက္ခူနံ ဌိတောကာသတော ပဋ္ဌာယ လဗ္ဘတိ။ ပရိစ္ဆေဒဗ္ဗန္တရေ ဟတ္ထပါသံ ဝိဇဟိတွာ ဌိတောပိ ပရိစ္ဆေဒတော ဗဟိ အညံ တတ္တကံယေဝ ပရိစ္ဆေဒံ အနတိက္ကမိတွာ ဌိတောပိ ကမ္မံ ကောပေတိ, ဣဒံ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၄၇) သန္နိဋ္ဌာနံ။ ဧဝံ **အဗဒ္ဓသီမာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣတိ ဣမံ ဗဒ္ဓသီမာဗဒ္ဓသီမာဝသေန ဒုဝိဓံ သီမံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ "တေ စ ခော ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟိတွာ ဧကသီမာယံ ဌိတာ"တိ။ တေသု ဟိ စတူသု ဘိက္ခူသု ဧကသီမာယံ ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟိတွာ ဌိတေသွေဝ တံ သင်္ဃဿ ဥပေါသထကမ္မံ ပတ္တကလ္လံ နာမ ဟောတိ, န ဣတရထာ။ ယထာဟ "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, စတုန္နံ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတု"န္တိ (မဟာဝ. ၁၆၈)။

သဘာဂါပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တီတိ ဧတ္ထ ယံ သဗ္ဗော သင်္ဃော ဝိကာလဘောဇနာဒိနာ သဘာဂဝတ္ထုနာ လဟုကာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ, ဧဝရူပါ ဝတ္ထုသဘာဂါ "သဘာဂါ"တိ ဝုစ္စတိ, ဝိကာလဘောဇနပစ္စယာ အာပန္နံ ပန အာပတ္တိံ သဘာဂံ အနတိရိတ္တဘောဇနပစ္စယာ အာပန္နဿ သန္တိကေ ဒေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သဘာဂါပတ္တိယာ ပန သတိ တေ ဟိ ဘိက္ခူဟိ ဧကော ဘိက္ခု သာမန္တာ အာဝါသာ သဇ္ဇုကံ ပါဟေတဗ္ဗော "ဂစ္ဆာဝုသော, တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိတွာ အာဂစ္ဆ, မယံ တေ သန္တိကေ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿာမာ"တိ, ဧဝဉ္စေတံ လဘေထ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ, နော စေ လဘေထ, ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော "သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ သဗ္ဗော သင်္ဃော သဘာဂံ အာပတ္တိံ အာပန္နော, ယဒါ အညံ ဘိက္ခုံ သုဒ္ဓံ အနာပတ္တိကံ ပဿိဿတိ, တဒါ တဿ သန္တိကေ တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿတီ"တိ (မဟာဝ. ၁၇၁) ဝတွာ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဝေမတိကော ဟောတိ, "သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ သဗ္ဗော သင်္ဃော သဘာဂါယ အာပတ္တိယာ ဝေမတိကော, ယဒါ နိဗ္ဗေမတိကော ဘဝိဿတိ, တဒါ တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿတီ"တိ ဝတွာ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပနေတ္ထ ကောစိ တံ သဘာဂံ အာပတ္တိံ ဒေသေတုံ ဝဋ္ဋတီတိ မညမာနော ဧကဿ သန္တိကေ ဒေသေတိ, ဒေသိတာ သုဒေသိတာဝ။ အညံ ပန ဒေသနာပစ္စယာ ဒေသကော, ပဋိဂ္ဂဟဏပစ္စယာ ပဋိဂ္ဂါဟကော စာတိ ဥဘောပိ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇန္တိ, တံ နာနာဝတ္ထုကံ ဟောတိ, တသ္မာ အညမညံ ဒေသေတဗ္ဗံ ။ ဧတ္တာဝတာ တေ ဒွေဝ နိရာပတ္တိကာ ဟောန္တိ, တေသံ သန္တိကေ သေသေဟိ သဘာဂါပတ္တိယော ဒေသေတဗ္ဗာ တ အာရောစေတဗ္ဗာ တ။ သစေ တေ ဧဝံ အကတွာ ဥပေါသထံ ကရောန္တိ, "ပါရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရောစေထာ"တိအာဒိနာ (မဟာဝ. ၁၃၄) နယေန သာပတ္တိကဿ ဥပေါသထကရဏေ ပညတ္တံ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇန္တိ။ သစေ သဗ္ဗော သင်္ဃော သဘာဂါပတ္တိယာ သတိ ဝုတ္တဝိဓိံ အကတွာ ဥပေါသထံ ကရောတိ, ဝုတ္တနယေနေဝ သဗ္ဗော သင်္ဃော အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ, တသ္မာ သဘာဂါပတ္တိယာ သတိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ နာမ န ဟောတိ, တေန ဝုတ္တံ "သဘာဂါပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တီ"တိ။ ဧတာသု ဟိ သဘာဂါပတ္တီသု အဝိဇ္ဇမာနာသု ဝိသဘာဂါပတ္တီသု ဝိဇ္ဇမာနာသုပိ ပတ္တကလ္လံ ဟောတိယေဝ။

ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တီတိ "န, ဘိက္ခဝေ, သဂဟဋ္ဌာယ ပရိသာယ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗံ, ယော ဥဒ္ဒိသေယျ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ (မဟာဝ. ၁၅၄) ဝစနတော ဂဟဋ္ဌော, "န, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနိယာ နိသိန္နပရိသာယ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗ"န္တိအာဒိနာ (မဟာဝ. ၁၈၃) နယေန ဝုတ္တာ ဘိက္ခုနီ, သိက္ခမာနာ, သာမဏေရော, သာမဏေရီ, သိက္ခာပစ္စက္ခာတကော, အန္တိမဝတ္ထုအဇ္ဈာပန္နကော, အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခိတ္တကော, အာပတ္တိယာ အပ္ပဋိကမ္မေ ဥက္ခိတ္တကော, ပါပိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ ဥက္ခိတ္တကော, ပဏ္ဍကော, ထေယျသံဝါသကော, တိတ္ထိယပက္ကန္တကော, တိရစ္ဆာနဂတော, မာတုဃာတကော, ပိတုဃာတကော အရဟန္တဃာတကော, ဘိက္ခုနိဒူသကော, သင်္ဃဘေဒကော, လောဟိတုပ္ပာဒကော, ဥဘတောဗျဉ္ဇနကောတိ ဣမေ ဝီသတိ စာတိ ဧကဝီသတိ ပုဂ္ဂလာ ဝဇ္ဇနီယာ နာမ, တေ ဟတ္ထပါသတော ဗဟိကရဏဝသေန ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ။ ဧတေသု ဟိ တိဝိဓေ ဥက္ခိတ္တကေ သတိ ဥပေါသထံ ကရောန္တော သင်္ဃော ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ, သေသေသု ဒုက္ကဋံ။ ဧတ္ထ စ **တိရစ္ဆာနဂတော**တိ ယဿ ဥပသမ္ပဒါ ပဋိက္ခိတ္တာ, တိတ္ထိယာ ဂဟဋ္ဌေနေဝ သင်္ဂဟိတာ။ ဧတေပိ ဟိ ဝဇ္ဇနီယာ နာမ။ ဧဝံ ပတ္တကလ္လံ ဣမေဟိ စတူဟိ အင်္ဂေဟိ သင်္ဂဟိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သင်္ဃော ဥပေါသထံ ကရေယျာတိ ဣမိနာ ယေ တေ အပရေပိ တယော ဥပေါသထာ သင်္ဃေဥပေါသထော, ဂဏေ ဥပေါသထော, ပုဂ္ဂလေ ဥပေါသထောတိ, ဧဝံ ကာရကဝသေန တယော ဥပေါသထာ ဝုတ္တာ, တေသု ဣတရေ ဒွေ ပဋိက္ခိပိတွာ သင်္ဃေဥပေါသထမေဝ ဒီပေတိ။ **ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယျာ**တိ ဣမိနာ ယေ တေ အပရေပိ

တယော ဥပဟေသထာ သုတ္တုဒ္ဒေသော, ပာရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော, အဓိဋ္ဌာနဥပေါသထောတိ, ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗာကာရဝ သေန တယော ဥပေါသထာ ဝုတ္တာ, တေသု ဩတရေ ဒွေ ပဋိက္ခိပိတွာ သုတ္တုဒ္ဒေသမေဝ ဒီပေတိ။ **သုတ္တုဒ္ဒေ သော** နာမ ပာတိမောက္ခုဒ္ဒေသော ဝုစ္စတိ, သော ဒုဝိဓော ဩဝါဒပာတိမောက္ခုဒ္ဒေသော စ အာဏာပာတိမောက္ခုဒ္ဒေ သော စ။ တတ္ထ

''ခန္တီ ပရမံ တပော တိတိက္ခာ။ပေ.။။

''သဗ္ဗပာပဿ အကရဏံ။ပေ.။။

''အနူပဝါဒေါ အနူပဃာတော''တိ။ (ဒီ. နိ. ၂.၉၀; ဓ. ပ. ၁၈၄, ၁၈၃, ၁၈၅)

အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာ တိဿော ဂါထာယော **ဩဝါဒပာတိမောက္ခံ** နာမ, တံ ဗုဒ္ဓာ ဧဝ ဥဒ္ဒိသန္တိ, န သာဝကာ။ ''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော''တိအာဒိနာ (မဟာဝ. ၁၃၄) နယေန ဝုတ္တံ **အာဏာပာတိမောက္ခံ** နာမ, တံ သာဝကာ ဧဝ ဥဒ္ဒိသန္တိ, န ဗုဒ္ဓာ။ ဣဒမေဝ စ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ ''ပာတိမောက္ခ''န္တိ အဓိပ္ပေတံ။

ယေ ပန ဩတရေ ဒွေ ဥပေါသထာ, တေသု **ပာရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော** တာဝ အညေသဉ္စ သန္တိကေ, အညမညဉ္စ အာရောစနဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ ယွာယံ အညေသံ သန္တိကေ ကရီယတိ, သောပိ ပဝါရိတာနဉ္စ အပ္ပဝါရိတာနဉ္စ သန္တိကေ ကရဏဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ မဟာပဝါရဏာယ ပဝါရိတာနံ သန္တိကေ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂတေန ဝါ အနုပ ဂတေန ဝါ ဆိန္နဝဿေန ဝါ စာတုမာသိနိယံ ပန ပဝါရိတာနံ သန္တိကေ ပုရိမိကာယ ဥပဂတေန ဝါ အနုပဂတေန ဝါ ဆိန္န နဝဿေန ဝါ ကာယသာမဂ္ဂိံ ဒတွာ ''ပရိသုဒ္ဓော အဟံ, ဘန္တေ, 'ပရိသုဒ္ဓော'တိ မံ ဓာရေထာ''တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတွာ ကာတဗ္ဗော, ဌပေတွာ စ ပန ပဝါရဏာဒိဝသံ အညသ္မိံ ကာလေ အာဂန္တုကေဟိ ဥဒ္ဒိဋ္ဌမတ္တေ ပာတိမောက္ခေ အဝု ဋ္ဌိတာယ ဝါ ဧကစ္စာယ ဝုဋ္ဌိတာယ ဝါ သဗ္ဗာယ ဝါ ဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ ယေ အညေ သမသမာ ဝါ ထောကတရာ ဝါ အာဂစ္ဆန္တိ, တေဟိ တေသံ သန္တိကေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပာရိသုဒ္ဓိ အာရောစေတဗ္ဗာ။ ယော ပနာယံ အညမညံ အာ ရောစနဝသေန ကရီယတိ, သော ဉတ္တိံ ဌပေတွာ စ အဋ္ဌပေတွာ စ ကရဏဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ထ ယသ္မိံ အာဝါသေ တယော ဘိက္ခူ ဝိဟရန္တိ, တေသု ဥပေါသထဒိဝသေ သန္နိပတိတေသု ဧကေန ဘိက္ခုနာ ''သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ အဇ္ဇုပေါသထော စာတုဒ္ဒသော''တိ ဝါ ''ပန္နရသော''တိ ဝါ ဝတွာ ''ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ မယံ အညမညံ ပာရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရေယျာမာ''တိ ဉတ္တိယာ ဌပိတာယ ထေရေန ဘိက္ခုနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဥက္ ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ''ပရိသုဒ္ဓော အဟံ, အာဝုသော, 'ပရိသုဒ္ဓော'တိ မံ ဓာရေထာ''တိ (မဟာဝ. ၁၆၈) တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣတရေဟိ ''ဘန္တေ''တိ ဝတွာ ဧဝမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ကာတဗ္ဗော။ ယတ္ထ ပန ဒွေ ဘိက္ခူ ဝိဟရန္တိ, တတြ ဉတ္တိံ အဋ္ဌပေတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ ပာရိသုဒ္ဓိ အာရောစေတဗ္ဗာတိ အယံ **ပာရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော**။

သစေ ပန ဧကောဝ ဘိက္ခု ဟောတိ, သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗကရဏီယံ ကတွာ အညေသံ အနာဂမနံ ဉတွာ ''အဇ္ဇ မေ ဥပေါသ ထော စာတုဒ္ဒသော''တိ ဝါ ''ပန္နရသော''တိ ဝါ ဝတွာ ''အဓိဋ္ဌာမိ''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အယံ **အဓိဋ္ဌာနုပေါသထော** တိ ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗာကာရဝသေန တယော ဥပေါသထာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္တာဝတာ **နဝ ဥပေါသထာ** ဒီပိတာ ဟောန္တိ။ တေသု ဒိဝသဝသေန ပန္နရသိကော, ကာရကဝသေန သင်္ဃုပေါသထော, ကတ္တဗ္ဗာကာရဝသေန သုတ္တုဒ္ဒေသောတိ ဧဝံ တိ လက္ခဏသမ္ပန္နော ဥပေါသထော ဣဓ နိဒ္ဒိဋ္ဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မိံ ပဝတ္တမာနေ ဥပေါသထံ အကတွာ တဒ ဟုပေါသထေ အညံ အဘိက္ခုကံ နာနာသံဝါသကေဟိ ဝါ သဘိက္ခုကံ အာဝါသံ ဝါ အနာဝါသံ ဝါ ဝါသတ္ထာယ အညတြ သင်္ဃေန, အညတြ အန္တရာယာ ဂစ္ဆန္တဿ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ။

ကိံ သင်္ဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စ န္တိ ''သင်္ဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ''တိ ဧဝံ ဥပေါသထကရဏသမ္ဗန္ဓေနေဝ ဝုတ္တ ဿ သင်္ဃဿ ဥပေါသထေ ကတ္တဗ္ဗေ ယံ တံ ''အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ဥပေါသထာဂါရံ သမ္မဇ္ဇိတု''န္တိအာဒိနာ (မဟာဝ. ၁၅၉) နယေန ပါဠိယံ အာဂတံ, အဋ္ဌကထာသု စ –

''သမ္မဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။

ဥပေါသထသ္သ တောနိ၊ ‘ပုဗ္ဗကရဏာ’န္တိ ဝုစ္စတိ။

“ဆန္ဒဟာရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒော။
ဥပေါသထသ္သ တောနိ၊ ‘ပုဗ္ဗကိစ္စ’န္တိ ဝုစ္စတီ”တိ။ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၆၈)။

ဧဝံ ဒ္ဝီဟိ နာမေဟိ နဝဝိဓံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ဒဿိတံ, ကိံ တံ ကတန္တိ ပုစ္ဆတိ။ န ဟိ တံ အကတွာ ဥပေါသထံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ ထေရေန အာဏတ္တေန အဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ ဥပေါသထာဂါရံ သမ္မဇ္ဇိတဗ္ဗံ, ပာနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ, အာသနံ ပညာပေတဗ္ဗံ, ပဒီပေါ ကာတဗ္ဗော, အကရောန္တော ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ, ထေရေနာပိ ပတိရူပံ ဉတွာ အာဏာပေတဗ္ဗံ။

ဆန္ဒဟာရိသုဒ္ဓိ တိ ဧတ္ထ ဥပေါသထကရဏတ္ထံ သန္နိပတိတေ သင်္ဃေ ဗဟိ ဥပေါသထံ ကတွာ အာဂတေန သန္နိပတိတဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ ကာယသာမဂ္ဂိံ အဒေန္တေန ဆန္ဒော အတဗ္ဗော။ ယောပိ ဂိလာနော ဝါ ဟောတိ ကိစ္စပ္ပသုတော ဝါ, တေနာပိ ပါရိသုဒ္ဓိံ ဒေန္တေန ဆန္ဒောပိ အတဗ္ဗော။ ကထံ အတဗ္ဗော? ဧကဿ ဘိက္ခုနော သန္တိကေ “ဆန္ဒံ ဒမ္မိ, ဆန္ဒံ မေ ဟရ, ဆန္ဒံ မေ အာရောစေဟီ”တိ (မဟာဝ. ၁၆၅) အယံ အတ္ထော ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ဥဘယေန ဝါ ဝိညာပေတဗ္ဗော, ဧဝံ ဒိန္နော ဟောတိ ဆန္ဒော။ အကတူပေါသထေန ပန ဂိလာနေန ဝါ ကိစ္စပ္ပသုတေန ဝါ ပါရိသုဒ္ဓိ အတဗ္ဗာ။ ကထံ အတဗ္ဗာ? ဧကဿ ဘိက္ခုနော သန္တိကေ “ပါရိသုဒ္ဓိံ ဒမ္မိ, ပါရိသုဒ္ဓိံ မေ ဟရ, ပါရိသုဒ္ဓိံ မေ အာရောစေဟီ”တိ (မဟာဝ. ၁၆၄) အယံ အတ္ထော ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ဥဘယေန ဝါ ဝိညာပေတဗ္ဗော, ဧဝံ ဒိန္နာ ဟောတိ ပါရိသုဒ္ဓိ, တံ ပန ဒေန္တေန ဆန္ဒောပိ အတဗ္ဗော။ ဝုတ္တဉှေတံ ဘဂဝတာ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, တဒဟုပေါသထေ ပါရိသုဒ္ဓိံ ဒေန္တေန ဆန္ဒမ္ပိ အတုံ, သန္တိ သင်္ဃဿ ကရဏီယ”န္တိ (မဟာဝ. ၁၆၅)။ တတ္ထ ပါရိသုဒ္ဓိ အနံ သင်္ဃဿပိ အတ္တနောပိ ဥပေါသထကရဏံ သမ္ပာဒေတိ, န အဝသေသံ သင်္ဃကိစ္စံ။ ဆန္ဒအနံ သင်္ဃဿေဝ ဥပေါသထကရဏဉ္စ သေသကိစ္စဉ္စ သမ္ပာဒေတိ, အတ္တနော ပန ဥပေါသထော အကတောယေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ ပါရိသုဒ္ဓိံ ဒေန္တေန ဆန္ဒောပိ အတဗ္ဗော။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ပန သုဒ္ဓိကစ္ဆန္ဒံ ဝါ ဣမံ ဝါ ဆန္ဒဟာရိသုဒ္ဓိံ ဧကေန ဗဟူနမ္ပိ အာဟရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန သော အန္တရာမဂ္ဂေ အညံ ဘိက္ခုံ ပဿိတွာ ယေသံ တေန ဆန္ဒော ဝါ ပါရိသုဒ္ဓိ ဝါ ဂဟိတာ, တေသဉ္စ အတ္တနော စ ဆန္ဒဟာရိသုဒ္ဓိံ ဒေတိ, တဿေဝ သာ အာဂစ္ဆတိ, ဣတရာ ပန **ဗိဠာလသင်္ခလိကာ ဆန္ဒဟာရိသုဒ္ဓိ** နာမ ဟောတိ, သာ နာဂစ္ဆတိ, တသ္မာ သယမေဝ သန္နိပတိတဋ္ဌာနံ ဂန္တွာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သဉ္စိစ္စ နာရောစေတိ, ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ ဆန္ဒဟာရိသုဒ္ဓိ ပန တသ္မိံ ဟတ္ထပါသံ ဥပဂတမတ္တေယေဝ အာဂတာ ဟောတိ။

ဥတုက္ခာန န္တိ “ဟေမန္တာဒီနံ ဥတူနံ ဧတ္တကံ အတိက္ကန္တံ, ဧတ္တကံ အဝသိဋ္ဌ”န္တိ ဧဝံ ဥတူနံ အာစိက္ခနံ။ **ဘိက္ခုဂဏနာ**တိ “ဧတ္တကာ ဘိက္ခူ ဥပေါသထဂ္ဂေ သန္နိပတိတာ”တိ ဘိက္ခူနံ ဂဏနာ။ ဣဒမ္ပိ ဟိ ဥဘယံ ကတွာဝ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ **ဩဝါဒော**တိ ဘိက္ခုနောဝါဒော။ န ဟိ ဘိက္ခုနီဟိ ယာစိတံ ဩဝါဒံ အနာရောစေတွာ ဥပေါသထံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခုနိယော ဟိ “သွေ ဥပေါသထော”တိ အာဂန္တွာ “အယံ ဥပေါသထော စာတုဒ္ဒသော ပန္နရသော”တိ ပုစ္ဆိတွာ ပုန ဥပေါသထဒိဝသေ အာဂန္တွာ “ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, အယျ, ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ပါဒေ ဝန္ဒတိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစတိ, လဘတု ကိရ, အယျ, ဘိက္ခုနိသင်္ဃော ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ (စူဠဝ. ၄၁၃) ဧဝံ ဩဝါဒံ ယာစန္တိ။ တံ ဌပေတွာ ဗာလဂိလာနဂမိယေ အညော သစေပိ အာရညိကော ဟောတိ, အပဋိဂ္ဂဟေတုံ န လဘတိ, တသ္မာ ယေန သော ပဋိဂ္ဂဟိတော, တေန ဘိက္ခုနာ ဥပေါသထဂ္ဂေ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော “ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, ဘန္တေ, ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ပါဒေ ဝန္ဒတိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစတိ, လဘတု ကိရ, ဘန္တေ, ဘိက္ခုနိသင်္ဃော ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန ဝတ္တဗ္ဗံ “အတ္ထိ ကောစိ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနောဝါဒကော သမ္မတော”တိ။ သစေ ဟောတိ ကောစိ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနောဝါဒကော သမ္မတော, တတော တေန သော ဝတ္တဗ္ဗော “ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု ဘိက္ခုနောဝါဒကော သမ္မတော, တံ ဘိက္ခုနိသင်္ဃော ဥပသင်္ကမတူ”တိ (စူဠဝ. ၄၁၃)။ သစေ နတ္ထိ, တတော တေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ “ကော အာယသ္မာ ဥဿဟတိ ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒိတု”န္တိ။ သစေ ကောစိ ဥဿဟတိ, သောပိ စ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော, တံ တတ္ထေဝ သမ္မန္နိတွာ ဩဝါဒပဋိဂ္ဂါဟကော ဝတ္တဗ္ဗော “ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု ဘိက္ခုနောဝါဒကော သမ္မတော, တံ ဘိက္ခုနိသင်္ဃော ဥပသင်္ကမတူ”တိ (စူဠဝ. ၄၁၃)။ သစေ ပန ကောစိ န ဥဿဟတိ, ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန ဝတ္တဗ္ဗံ “နတ္ထိ ကောစိ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနောဝါဒကော သမ္မတော,

ပါသာဒိကေန ဘိက္ခုနိသင်္ဃော သမ္ပာဒေတူ”တိ။ ဧတ္တာဝတာ ဟိ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတံ သကလံ သာသနံ အာရောစိတံ ဟောတိ။ တေန ဘိက္ခုနာ “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ ပါဋိပဒဒိဝသေ ဘိက္ခုနီနံ အာရောစေတဗ္ဗံ။

ဘိက္ခုနိသင်္ဃေနာပိ တာ ဘိက္ခုနိယော ပေသေတဗ္ဗာ, ဂစ္ဆထ, အယျာ, ပုစ္ဆထ “ကိံ, အယျ, လဘတိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃော ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ, တာဟိ “သာဓု, အယျေ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ တံ ဘိက္ခုံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ “ကိံ, အယျ, လဘတိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃော ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ။ တေန ဝတ္တဗ္ဗံ “နတ္ထိ ကောစိ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနောဝါဒကော သမ္မတော, ပါသာဒိကေန ဘိက္ခုနိသင်္ဃော သမ္ပာဒေတူ”တိ, တာဟိ “သာဓု အယျာ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ဣဒဉ္စ ဧကတော အာဂတာနံ ဒ္ဝိန္နံ တိဏ္ဏံ ဝါ ဝသေန ဝုတ္တံ။ တာသု ပန ဧကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဝတ္တဗ္ဗဉ္စေဝ သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗဉ္စ, ဣတရာ တဿာ သဟာယိကာ။ သစေ ပန ဘိက္ခုသင်္ဃော ဝါ ဘိက္ခုနိသင်္ဃော ဝါ န ပူရတိ , ဥဘယတောပိ ဝါ ဂဏမတ္တမေဝ ပုဂ္ဂလမတ္တံ ဝါ ဟောတိ။

တတြာယံ ဝစနက္ကမော – “ဘိက္ခုနိယော, အယျ, ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ပါဒေ ဝန္ဒန္တိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစန္တိ, လဘန္တု ကိရ, အယျ, ဘိက္ခုနိယော ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ, “အဟံ, အယျ, ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ပါဒေ ဝန္ဒာမိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစာမိ, လဘာမဟံ, အယျ, ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ, “ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, အယျာ, အယျာနံ ပါဒေ ဝန္ဒတိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစတိ, လဘတု ကိရ, အယျာ, ဘိက္ခုနိသင်္ဃော ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ။ “ဘိက္ခုနိယော, အယျာ, အယျာနံ ပါဒေ ဝန္ဒန္တိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစန္တိ, လဘန္တု ကိရ, အယျာ, ဘိက္ခုနိယော ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ, “အဟံ, အယျာ, အယျာနံ ပါဒေ ဝန္ဒာမိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစာမိ, လဘာမဟံ, အယျာ, ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ, “ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, အယျ, အယျဿ ပါဒေ ဝန္ဒတိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစတိ, လဘတု ကိရ, အယျ, ဘိက္ခုနိသင်္ဃော ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ။ “ဘိက္ခုနိယော, အယျ, အယျဿ ပါဒေ ဝန္ဒန္တိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစန္တိ, လဘန္တု ကိရ, အယျ, ဘိက္ခုနိယော ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ, “အဟံ, အယျ, အယျဿ ပါဒေ ဝန္ဒာမိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစာမိ, လဘာမဟံ, အယျ, ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ။ တေနာပိ ဘိက္ခုနာ ဥပေါသထကာလေ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ “ဘိက္ခုနိယော, ဘန္တေ, ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ပါဒေ ဝန္ဒန္တိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစန္တိ, လဘန္တု ကိရ, ဘန္တေ, ဘိက္ခုနိယော ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ, “ဘိက္ခုနီ, ဘန္တေ, ဘိက္ခုသင်္ဃဿ ပါဒေ ဝန္ဒတိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစတိ, လဘတု ကိရ, ဘန္တေ, ဘိက္ခုနီ ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ။ “ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, ဘန္တေ, ဘိက္ခုနိယော, ဘန္တေ, ဘိက္ခုနီ ဘန္တေ အာယသ္မန္တာနံ ပါဒေ ဝန္ဒတိ, ဝန္ဒန္တိ, ဝန္ဒတိ, ဩဝါဒူပသင်္ကမနဉ္စ ယာစတိ, ယာစန္တိ, ယာစတိ, လဘတု ကိရ, ဘန္တေ, ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, လဘန္တု ကိရ, ဘန္တေ, ဘိက္ခုနိယော, လဘတု ကိရ, ဘန္တေ, ဘိက္ခုနီ ဩဝါဒူပသင်္ကမန”န္တိ။ ဥပေါသထဂ္ဂေပိ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန ဝါ ဉတ္တိဋ္ဌပကေန ဝါ ဣတရေန ဝါ တေန ဘိက္ခုနာ သစေ သမ္မတော ဘိက္ခု အတ္ထိ, ပုရိမနယေနေဝ “တံ ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, တံ ဘိက္ခုနိယော, တံ ဘိက္ခုနီ ဥပသင်္ကမတု, ဥပသင်္ကမန္တု, ဥပသင်္ကမတူ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ နတ္ထိ, “ပါသာဒိကေန ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, ဘိက္ခုနိယော, ဘိက္ခုနီ သမ္ပာဒေတု, သမ္ပာဒေန္တု, သမ္ပာဒေတူ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဩဝါဒပ္ပဋိဂ္ဂါဟကေန ပါဋိပဒေ တံ ပစ္စာဟရိတွာ တထေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ, အယမေတ္ထ သင်္ခေပဝိနိစ္ဆယော။ ဧဝံ ဘိက္ခုနီဟိ ယာစိတံ ဩဝါဒံ အာရောစေတွာဝ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။ တေန ဝုတ္တံ –

> “ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒော။
> ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ ‘ပုဗ္ဗကိစ္စ’န္တိ ဝုစ္စတီ”တိ။

ပါရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရောစေထာ တိ အတ္တနော ပရိသုဒ္ဓဘာဝံ အာရောစေထ, “ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမီ”တိဣဒံ ပါရိသုဒ္ဓိအာရောစနဿ ကာရဏဝစနံ။ “န စ, ဘိက္ခဝေ, သာပတ္တိကေန ပါတိမောက္ခံ သောတဗ္ဗံ, ယော သုဏေယျ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ (စူဠဝ. ၃၈၆) ဟိ ဝစနတော အပရိသုဒ္ဓေဟိ ပါတိမောက္ခံ သောတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ တေန ဝုတ္တံ – ပါရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရောစေထ, ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမီတိ။ ဧတ္ထ သိယာ “သင်္ဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ, ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယျာ”တိ (မဟာဝ. ၁၃၄) ဝုတ္တတ္တာ ဣဓာပိ “ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿတီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, ဧဝဉ္ဟိ သတိ ပုဗ္ဗေနာပရံ သန္ဓိယတီတိ။ ဝုစ္စတေ, ဝစနမတ္တမေဝေတံ န သန္ဓိယတိ, လက္ခဏတော ပန သမေတိ, သင်္ဃဿ သာမဂ္ဂိယာ, ဂဏဿ သာမဂ္ဂိယာ, ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဒေသာ သင်္ဃဿ ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ

ဟောတိ ဟတိမောက္ခန္တိ ဣဒဥ္စေဟတ္ထ လက္ခဏံ, တသ္မာ ''ဟတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမီ''တိ ဣဒမေဝေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ။

တံ သဗ္ဗေဝ သန္တာ သာဓုကံ သုဏောမ မနသိ ကရောမာ တိ ဣတိ ဟတိမောက္ခံ။ **သဗ္ဗေဝ သန္တာ** တိ ယာဝတိကာ တဿာ ပရိသာယ ထေရာ စ နဝ စ မဇ္ဈိမာ စ။ **သာဓုကံ သုဏောမာ**တိ အဋ္ဌိံ ကတွာ မနသိ ကရိတွာ သောတဒ္ဒာရဝသေန သဗ္ဗစေတသာ သမန္နာဟရာမ။ **မနသိ ကရောမာ**တိ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ ဟုတွာ စိတ္တေ ဌပေယျာမ။ ဧတ္ထ စ ကိဉ္စာပိ ''ဟတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမီ''တိ ဝုတ္တတ္တာ ''သုဏောထ မနသိ ကရောထာ''တိ ဝတ္တုံ ယုတ္တံ ဝိယ ဒိဿတိ, ''သင်္ဃော ဥပောသထံ ကရေယျာ''တိဣမိနာ ပန န သမေတိ။ သမဂ္ဂဿ ဟိ သင်္ဃဿေတံ ဥပောသထကရဏံ, ဟတိမောက္ခုဒ္ဒေသကော စ သင်္ဃပရိယာပန္နောဝ, ဣစ္စဿ သင်္ဃပရိယာပန္နတ္တာ ''သုဏောမ မနသိ ကရောမာ''တိ ဣဒမေဝ ဝတ္တုံ ယုတ္တံ။

ဣဒာနိ ယံ ဝုတ္တံ ''ဟရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရောစေထာ''တိ, တတ္ထ ယထာ ဟရိသုဒ္ဓိအာရောစနံ ဟောတိ, တံ ဒဿေတုံ **ယဿ သိယာ အာပတ္တိ, သော အာဝိကရေယျာ** တိ အာဟ။ တတ္ထ **ယဿ သိယာ** တိ ယဿ ဆန္နံ အာကာရာနံ အညတရေန အာပန္နာပတ္တိ ဘဝေယျ။ အာပတ္တိဉ္ဟိ အာပဇ္ဇန္တော အလဇ္ဇိတာ, အညာဏတာ, ကုက္ကုစ္စပကတတာ, အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာ, ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာ, သတိသမ္မောသာတိ ဣမေဟိ ဆဟာကာရေဟိ (ပရိ. ၂၉၅) အာပဇ္ဇတိ။

ကထံ **အလဇ္ဇိတာယ** အာပဇ္ဇတိ? အကပ္ပိယဘာဝံ ဇာနန္တောယေဝ မဒ္ဒိတွာ ဝီတိက္ကမံ ကရောတိ။

ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ –

> ''သဉ္စိစ္စ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိံ ပရိဂူဟတိ။
> အဂတိဂမနဉ္စ ဂစ္ဆတိ၊ ဧဒိသော ဝုစ္စတိ အလဇ္ဇီပုဂ္ဂလော''တိ။ (ပရိ. ၃၅၉)။

ကထံ **အညာဏတာယ** အာပဇ္ဇတိ? အညာဏပုဂ္ဂလော ဟိ မန္ဒော မောမူဟော ကတ္တဗ္ဗာကတ္တဗ္ဗံ အဇာနန္တော အကတ္တဗ္ဗံ ကရောတိ, ကတ္တဗ္ဗံ ဝိရာဓေတိ, ဧဝံ အညာဏတာယ အာပဇ္ဇတိ။

ကထံ **ကုက္ကုစ္စပကတတာယ** အာပဇ္ဇတိ? ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ နိဿာယ ကုက္ကုစ္စေ ဥပ္ပန္နေ ဝိနယဓရံ ပုစ္ဆိတွာ ကပ္ပိယံ စေ, ကတ္တဗ္ဗံ သိယာ, အကပ္ပိယံ စေ, န ကတ္တဗ္ဗံ, အယံ ပန ''ဝဋ္ဋတီ''တိ မဒ္ဒိတွာ ဝီတိက္ကမတိယေဝ, ဧဝံ ကုက္ကုစ္စပကတတာယ အာပဇ္ဇတိ။

ကထံ **အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာယ** အာပဇ္ဇတိ? အစ္ဆမံသံ ''သူကရမံသ''န္တိ ခာဒတိ, ဝိကာလေ ကာလသညာယ ဘုဉ္ဇတိ, ဧဝံ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယသညိတာယ အာပဇ္ဇတိ။

ကထံ **ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာယ** အာပဇ္ဇတိ? သူကရမံသံ ''အစ္ဆမံသ''န္တိ ခာဒတိ, ကာလေ ဝိကာလသညာယ ဘုဉ္ဇတိ, ဧဝံ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာယ အာပဇ္ဇတိ။

ကထံ **သတိသမ္မောသာ** အာပဇ္ဇတိ? သဟသေယျစီဝရဝိပ္ပဝါသာဒီနိ သတိသမ္မောသာ အာပဇ္ဇတိ, ဣတိ ဣမေသံ ဆန္နံ အာကာရာနံ အညတရေန အာကာရေန အာပန္နာ ယဿ သိယာ သတ္တန္နံ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ အညတရာ အာပတ္တိ ထေရဿ ဝါ နဝဿ ဝါ မဇ္ဈိမဿ ဝါတိ အတ္ထော။

သော အာဝိကရေယျာ တိ သော တံ အာပတ္တိံ ဒေသေတု ဝါ ပကာသေတု ဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အသန္တိယာ အာပတ္တိယာ**တိ ယဿ ပန ဧဝံ အနာပန္နာ ဝါ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိတွာ စ ပန ဝုဋ္ဌိတာ ဝါ ဒေသိတာ ဝါ အာရောစိတာ ဝါ အာပတ္တိ, တဿ သာ အာပတ္တိ အသန္တီ နာမ ဟောတိ, ဧဝံ အသန္တိယာ အာပတ္တိယာ တုဏှီ ဘဝိတဗ္ဗံ။ **တုဏှီဘာဝေန ခော ပနာယသ္မန္တေ ''ပရိသုဒ္ဓါ''တိ ဝေဒိဿာမီ**တိ တုဏှီဘာဝေနာပိ ဟိ ကာရဏေန အဟံ အာယ

သမ္ဘေ “ပရိသုဒ္ဓာ”တိ ဧဝံ ဇာနိဿာမီတိ။ **ယထာ ခေါ ပန ပစ္စေကပုဥ္ဆဿ ဝေယျာကရဏံ ဟောတီ**တိ ယထာ ဧကေနေကော ပုဋ္ဌော ဗျာကရေယျ, ယထာ ဧကေနေကော ပစ္စေကပုဋ္ဌော “မံ သေ ပုစ္ဆတီ”တိ ဥတ္တ ဗျာကရေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဧဝမေဝံ ဧဝရူပါယ ပရိသာယ ယာဝတတိယံ အနုသာဝိတံ ဟောတီတိ ဧတ္ထ ကေစ္စ တာဝ အာစရိယာ ဧဝံ ဝဒန္တိ “ဧဝမေဝံ ဣမိဿာယ ဘိက္ခုပရိသာယ ယဒေတံ ‘ယဿ သိယာ အာပတ္တိ, သော အာဝိကရေယျ, အသန္တိယာ အာပတ္တိယာ တုဏှီ ဘဝိတဗ္ဗံ, တုဏှီဘာဝေန ခေါ ပနာယသ္မန္တေ ပရိသုဒ္ဓာတိ ဝေဒိဿာမီ’တိ တိက္ခတ္တုံ အနုသာဝိတံ, တံ ဧကမေကေန ‘မံ သေ ပုစ္ဆတီ’တိ ဧဝံ ဇာနိတဗ္ဗံ ဟောတီတိ အတ္ထော”တိ။ တံ န ယုဇ္ဇတိ, ကသ္မာ? အတ္ထ ထဗျဉ္ဇနဘေဒတော။ အနုဿာဝနဥ္ဟိ နာမ အတ္ထတော စ ဗျဉ္ဇနတော စ အဘိန္နံ ဟောတိ “ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္တ ထံ ဝဒါမီ”တိအာဒီသု (မဟာဝ. ၇၂; စူဠဝ. ၃) ဝိယ, “ယဿ သိယာ”တိအာဒိဝစနတ္တယံ ပန အတ္ထတောပိ ဗျဉ္ဇန တောပိ ဘိန္နံ, တေနဿ အနုဿာဝနတ္တယံ န ယုဇ္ဇတိ။ ယဒိ စေတံ ယာဝတတိယာနုဿာဝနံ သိယာ, နိဒာနုဒ္ဒေသေ အနိဋ္ဌိတေပိ အာပတ္တိ သိယာ။ န စ ယုတ္တံ အနာပတ္တိက္ခေတ္တေ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိတုံ။

အပရေ “အနုသာဝိတ”န္တိပဒဿ အနုသာဝေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထံ ဝိကပ္ပေတွာ “ယာဝတတိယ”န္တိကာဒံ ဥပရိ ဥဒ္ဒေသာဝသာနေ “ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမီ”တိ ဧဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ အာဟု။ တမ္ပိ န ယုဇ္ဇ တိ, ကသ္မာ? အတ္ထယုတ္တီနံ အဘာဝတော။ ဣဒဉ္ဟိ ပဒံ ကေစိ “အနုသာဝေတ”န္တိ သဇ္ဈာယန္တိ, ကေစိ “အနုသာ ဝေတ”န္တိ, တံ ဥဘယံ တပိ အတီတကာလမေဝ ဒီပေတိ, န အနာဂတံ။ ယဒိ စဿ အယံ အတ္ထော သိယာ, “အနုသာဝိ တံ ဟေဿတီ”တိ ဝဒေယျ , ဧဝံ တာဝ အတ္ထာဘာဝတော န ယုဇ္ဇတိ။ ယဒိ စေတံ ဥဒ္ဒေသာဝသာနေ ဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ သိယာ, “န အာဝိကရိဿာမီ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပာဒေန္တဿ နိဒာနေ သမတ္တေပိ ဝုတ္တမုသာဝါဒော န သိယာ, ကသ္မာ? “ယာဝတတိယံ အနုဿာဝိယမာနေ”တိဝစနတော (မဟာဝ. ၁၃၄) “ယာဝတတိယ”န္တိ ဣဒံ ဝစနမေဝ နိရတ္ထကံ သိယာ, ကသ္မာ? နိဒာနုဒ္ဒေသေ ယာဝတတိယာနုဿာဝနဿ အဘာဝတောတိ ဧဝံ ယုတ္တိအဘာဝတော တမ္ပိ န ယုဇ္ဇတိ။ “ယာဝတတိယံ အနုသာဝိတံ ဟောတီ”တိ ဣဒံ ပန လက္ခဏဝစနမတ္တံ, တေန ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ – ဣဒံ ဟာတိမောက္ခံ နာမ ယာဝတတိယံ အနုဿာဝိယတိ, တသ္မိံ ယာဝတတိယံ အနုဿာဝိယမာနေ ယော သရမာနော သန္တိံ အာပတ္တိံ နာဝိကရောတိ, တဿ ယာဝတတိယာနုဿာဝနာဝသာနေ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒော ဟောတီတိ။

တဒေတံ ယထာ အနုသာဝိတံ ယာဝတတိယံ အနုသာဝိတံ နာမ ဟောတိ, တံ ဒဿေတုံ **တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမီ**တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တံ ပနေတံ ဟာရာဇိကာဒီနံ အဝသာနေ ဒိဿတိ, န နိဒာနာဝသာနေ။ ကိဥ္စာပိ န ဒိဿတိ, အထ ခေါ ဥဒ္ဒေသကာလေ “အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတီ”တိ ဝတွာ “ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခေါ အာယသ္မန္တော နိဒါနံ, တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမီ”တိအာဒိနာ နယေန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ။ ဧဝဉ္ဟိ နိဒါနံ သုဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ဟောတိ, အညထာ ဒုဥဒ္ဒိဋ္ဌံ။ ဣမမေဝ စ အတ္ထံ သန္ဓာယ ဥပေါသထက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တံ “ယာဝတတိယံ အနုသာဝိတံ ဟောတီတိ သကိမ္ပိ အနုသာဝိတံ ဟောတိ, ဒုတိယမ္ပိ အနုသာဝိတံ ဟောတိ, တတိယမ္ပိ အနုသာဝိတံ ဟောတီ”တိ (မဟာဝ. ၁၃၄)။ အယမေတ္ထ အာစရိယပရမ္ပရာ ဘတော ဝိနိစ္ဆယော။

ယော ပန ဘိက္ခု။ပေ.။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒဿ ဟောတီတိ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ အဿ ဟောတိ, တေနဿ ဒုက္ကဋာပတ္တိ ဟောတိ, သာ စ ခေါ ပန န မုသာဝါဒလက္ခဏေန, “သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ကိံ ဟောတိ, ဒုက္ကဋံ ဟော တီ”တိ (မဟာဝ. ၁၃၅) ဣမိနာ ပန ဘဂဝတော ဝစနေန ဝစီဒွါရေ အကိရိယသမုဋ္ဌာနာပတ္တိ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ –

“အနာလပန္တော မနုဇေန ကေနစိ၊
ဝါစာဂိရံ နော စ ပရေ ဘဏေယျ။
အာပဇ္ဇေယျ ဝါစသိကံ၊ န ကာယိကံ၊
ပဉှာမေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ”တိ။ (ပရိ. ၄၇၉)။

အန္တရာယိကော တိ ဝိပ္ပဋိသာရဝတ္ထုတာယ ပါမောဇ္ဇာဒိသမ္ဘဝံ နိဝါရေတွာ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနံ အဓိဂမာယ အန္တရာယံ ကရောတိ။ **တသ္မာ** တိ ယသ္မာ အယံ အနာဝိကရဏသင်္ခါတော သမ္ပဇာနမုသာဝါဒော အန္တရာယိကော ဟောတိ, တသ္မာ။ **သရမာနေနာ**တိ အတ္တနိ သန္တိံ အာပတ္တိံ ဇာနန္တေန။ **ဝိသုဒ္ဓာပေက္ခေနာ** တိ ဝုဋ္ဌာတုကာမေန ဝိသုဇ္ဈိတုကာမေန။ **သန္တီ အာပတ္တီ** တိ အာပဇ္ဇိတွာ အဝုဋ္ဌိတာ အာပတ္တိ။ **အာဝိကာတဗ္ဗာ** တိ သင်္ဃမဇ္ဈေ ဝါ ဂဏမဇ္ဈေ ဝါ ဧကပုဂ္ဂလေ ဝါ ပကာသေတဗ္ဗာ, အန္တမသော အနန္တရဿာပိ ဘိက္ခုနော “အဟံ, အာဝုသော, ဣတ္ထန္နာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နော, ဣတော ဝုဋ္ဌဟိတွာ တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿာမီ”တိ (မဟာဝ. ၁၇၀) ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေပိ ဝေမတိကော ဟောတိ, “အဟံ, အာဝုသော, ဣတ္ထန္နာမာယ အာပတ္တိယာ ဝေမတိကော, ယဒါ နိဗ္ဗေမတိကော ဘဝိဿာမိ, တဒါ တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿာမီ”တိ (မဟာဝ. ၁၆၉) ဝတ္တဗ္ဗံ။ **အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတီ** တိ ဧတ္ထ **အာဝိကတာ**တိ အာဝိကတာယ, ပကာသိတာယာတိ အတ္ထော။ အလဇ္ဇိတာတိအာဒီသု (ပရိ. ၂၉၅) ဝိယ ဟိ ဣဒမ္ပိ ကရဏတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ။ **ဟီ**တိ နိပါတမတ္တံ။ **အဿာ** တိ ဧတဿ ဘိက္ခုနော။ **ဖာသု ဟောတီ**တိ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနံ အဓိဂမာယ ဖာသု ဟောတိ, အဝိပ္ပဋိသာရမူလကာနံ ပါမောဇ္ဇာဒီနံ ဝသေန သုခပ္ပဋိပဒါ သမ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော။

ဣတိ ကင်္ခါဝိတရဏိယာ ပါတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

နိဒါနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဟာရာဇိကကဏ္ဍော

ဣတာနိ ယဒေတံ နိဒ္ဒိသာနန္တရံ **တတိယံ မေ စတ္တာရော** တိအာဒိ ဟာရာဇိကကဏ္ဍံ, တတ္ထ **တတ္ထ** တိ တသ္မိံ ''ဟ တိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသိဿာမီ''တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဟာတိမောက္ခေ။ **ဣမေ**တိ ဣတာနိ ဝတ္တဗ္ဗာနံ အဘိမုခီကရဏံ။ **စတ္တာ ရော**တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒော။ **ဟာရာဇိကာ**တိ ဧဝံနာမကာ။ **ဓမ္မာ** တိ အာပတ္တိယော။ **ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ** တိ သရူပေန ဥ ဒ္ဒိသိတဗ္ဗတံ အာဂစ္ဆန္တိ, န နိဒာနေ ဝိယ ''ယဿ သိယာ အာပတ္တီ''တိ သာဓာရဏဝစနမတ္တေန။

၁. ပဌမဟာရာဇိကဝဏ္ဏနာ

ယော ပနာတိ ရဿဒီဃာဒိနာ လိင်္ဂာဒိဘေဒေန ယော ကောစိ။ **ဘိက္ခူ** တိ ဧဟိဘိက္ခူပသမ္ပဒာ, သရဏဂမနူပသမ္ပ ဒာ, ဩဝါဒပ္ပဋိဂ္ဂဟဏူပသမ္ပဒာ, ပဥှာဗျာကရဏူပသမ္ပဒာ, အဋ္ဌဂရုဓမ္မပ္ပဋိဂ္ဂဟဏူပသမ္ပဒာ, ဒူတေနူပသမ္ပ ဒာ, အဋ္ဌဝါစိကူပသမ္ပဒာ, ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မူပသမ္ပဒာတိ ဣမာသု အဋ္ဌသု ဥပသမ္ပဒာသု ဉတ္တိစတုတ္ထေန ဥပသ မ္ပဒာကမ္မေန အကုပ္ပေန ဌာနာရဟေန ဥပသမ္ပန္နော။ တဿ ပန ကမ္မဿ ဝတ္ထုဉတ္တိအနုဿာဝန သီမာ ပရိသာ သမ္ပတ္တိဝသေန အကုပ္ပတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတ္ထ **ဝတ္ထူ** တိ ဥပသမ္ပဒာပေက္ခော ပုဂ္ဂလော, သော ဌပေတွာ ဦနဝီသတိဝဿံ အန္တိမဝတ္ထုအဇ္ဈာပန္နပုဗ္ဗံ, ပဏ္ဍကာဒယော စ ဧကာဒသ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂလေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **ဦနဝီသတိဝဿော** နာမ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပဋ္ဌာယ အပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿော။ **အန္တိမဝတ္ထုအဇ္ဈာပန္နပုဗ္ဗော** နာမ စတုန္နံ ဟာရာဇိကာနံ အညတရံ အဇ္ဈာပန္နပု ဗ္ဗော။ **ပဏ္ဍကာ** ဒယော ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂလကထာယံ ဝုတ္တာ။ တေသု အာသိတ္တပဏ္ဍကဉ္စ ဥဿူယပဏ္ဍကဉ္စ ဌပေတွာ ဩပက္ကမိကပဏ္ဍကော နပုံသကပဏ္ဍကော ပဏ္ဍကဘာဝပက္ခေ ဌိတော ပက္ခပဏ္ဍကော စ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။

ထေယျသံဝါသကော ပန တိဝိဓော လိင်္ဂတ္ထေနကော သံဝါသတ္ထေနကော ဥဘယတ္ထေနကောတိ။ တတ္ထ ယော သယံ ပဗ္ဗဇိတွာ န ဘိက္ခုဝဿာနိ ဂဏေတိ, န ယထာဝုဍ္ဎံ ဘိက္ခူနံ ဝာ သာမဏေရာနံ ဝာ ဝန္ဒနံ သာဒိယတိ, န အာသနေန ပဋိဗာဟတိ, န ဥပောသထာဒီသု သန္ဒိဿတိ, အယံ အသုဒ္ဓစိတ္တတာယ လိင်္ဂမတ္တဿေဝ ထေနိတတ္တာ **လိင်္ဂတ္ထေနကော** နာမ။ ယော ပန ဘိက္ခူဟိ ပဗ္ဗဇိတော သာမဏေရော သမာနော ကာသာယာနိ အပနေတွာ တေသု သဥဿာဟောဝ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိတွာ ပုန နိဝတ္ထေတွာ သာမဏေရဘာဝံ ပဋိဇာနာတိ, အယံ ဘိက္ခူဟိ ဒိန္နလိ င်္ဂဿ အပရိစ္စတ္တတ္တာ န လိင်္ဂတ္ထေနကော, န လိင်္ဂါနုရူပဿ သံဝါသဿ သာဒိတတ္တာ နာပိ သံဝါသတ္ထေနကော။ အန္တိမဝတ္ထုအဇ္ဈာပန္နကောပိ ဧသေဝ နယော။ ယော စ ခော သာမဏေရော သမာနော ဝိဒေသံ ဂန္တွာ ဘိက္ခုဝ ဿာနိ ဂဏေတိ, ယထာဝုဍ္ဎံ ဝန္ဒနံ သာဒိယတိ, အာသနေန ပဋိဗာဟတိ, ဥပောသထာဒီသု သန္ဒိဿတိ, အယံ သံဝါသမ တ္တဿေဝ ထေနိတတ္တာ **သံဝါသတ္ထေနကော** နာမ။ ဘိက္ခုဝဿဂဏနာဒိကော ဟိ သဗ္ဗောပိ ကိရိယဘေဒော ဣမ သ္မိံ အတ္ထေ ''သံဝါသော''တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ''န မံ ကောစိ ဇာနာတီ''တိ ပုန ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တေပိ ဧ သေဝ နယော။ ယော ပန သယံ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ယထာဝုဍ္ဎံ ဝန္ဒနံ သာဒိယတိ, အာသနေန ပဋိဗာဟတိ, ဘိက္ခု ဝဿာနိ ဂဏေတိ, ဥပောသထာဒီသု သန္ဒိဿတိ, အယံ လိင်္ဂဿ စေဝ သံဝါသဿ စ ထေနိတတ္တာ **ဥဘယတ္ထေနကော** နာမ။ ဓုရနိက္ခေပဝသေန ကာသာယာနိ အပနေတွာ အန္တိမဝတ္ထုံ အဇ္ဈာပဇ္ဇိတွာ ပုန တာနိ အစ္ဆာဒေတွာ တ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တေပိ ဧသေဝ နယော, အယံ တိဝိဓောပိ ထေယျသံဝါသကော ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ ဌပေတွာ ပန ဣမံ တိဝိဓံ။

''ရာဇ ဒုဗ္ဘိက္ခ ကန္တာရ-ရောဂ ဝေရီ ဘယေန ဝါ။
စီဝရာဟရဏတ္ထံ ဝါ၊ လိင်္ဂံ အာဒိယတီဓ ယော။

''သံဝါသံ နာဓိဝါသေတိ၊ ယာဝ သော သုဒ္ဓမာနသော။
ထေယျသံဝါသကော နာမ၊ တာဝ ဧသ န ဝုစ္စတီ''တိ။ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၁၁၀)။

ယော ပန ဥပသမ္ပန္နော တိတ္ထိယဘာဝံ ပတ္ထယမာနော သယံ ဝါ ကုသစီရာဒိကံ တိတ္ထိယလိင်္ဂံ အာဒိယတိ, တေသံ ဝါ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇတိ, နဂ္ဂေါ ဝါ ဟုတွာ အာဇီဝကာနံ သန္တိကံ ဂန္တွာ တေသံ ဝတာနိ အာဒိယတိ, အယံ **တိတ္ထိယပက္ကန္တကော** နာမ။ ဌပေတွာ ပန မနုဿဇာတိကံ အဝသေသော သဗ္ဗောပိ **တိရစ္ဆာနဂတော** နာမ။ ယေန မနုဿဇာတိကာ ဇနေတ္တိ သယမ္ပိ မနုဿဘူတာဝ သမာနာ သဉ္စိစ္စ ဇီဝိတာ ဝေါရောပိတာ, အယံ **မာတုဃာတကော** နာမ။ **ပိတုဃာတကေ**ပိ ဧသေဝ နယော။ ယေန အန္တမသော ဂိဟိလိင်္ဂေ ဌိတောပိ မနုဿဇာတိကော ခီဏာသဝေါ သဉ္စိစ္စ ဇီဝိတာ ဝေါရောပိတော, အယံ **အရဟန္တဃာတကော** နာမ။ ယော ပန ပကတတ္တံ ဘိက္ခုနိံ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ အညတရသ္မိံ ဒူသေတိ, အယံ **ဘိက္ခုနိဒူသကော** နာမ။ ယော ဒေဝဒတ္တော ဝိယ သာသနံ ဥဒ္ဓမ္မံ ဥဗ္ဗိနယံ ကတွာ စတုန္နံ ကမ္မာနံ အညတရဝသေန သင်္ဃံ ဘိန္ဒတိ, အယံ **သင်္ဃဘေဒကော** နာမ။ ယော ဒေဝဒတ္တော ဝိယ ဒုဋ္ဌစိတ္တေန ဝဓကစိတ္တေန တထာဂတဿ ဇီဝမာနကသရီရေ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာယ ပိဝနမတ္တမ္ပိ လောဟိတံ ဥပ္ပာဒေတိ, အယံ **လောဟိတုပ္ပာဒကော** နာမ။ ယဿ ဣတ္ထိနိမိတ္တုပ္ပာဒနကမ္မတော စ ပုရိသနိမိတ္တုပ္ပာဒနကမ္မတော စ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနံ အတ္ထိ, အယံ **ဥဘတောဗျဉ္ဇနကော** နာမ။ ဣတိ ဣမေ တေရသ ပုဂ္ဂလာ ဥပသမ္ပဒါယ အဝတ္ထု, ဣမေ ပန ဌပေတွာ အညသ္မိံ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခေ သတိ ဥပသမ္ပဒာကမ္မံ ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိဝသေန အကုပ္ပံ ဟောတိ။

ကထံ **ဉတ္တိသမ္ပတ္တိဝသေန** အကုပ္ပံ ဟောတိ? ဝတ္ထုသင်္ဃပုဂ္ဂလဉတ္တီနံ အပရာမသနာနိ, ပစ္ဆာ ဉတ္တိဋ္ဌပနဉ္စာတိ ဣမေ တာဝ ပဉ္စ ဉတ္တိဒောသာ။ တတ္ထ "အယံ ဣတ္ထန္နာမော"တိ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခဿ အကိတ္တနံ **ဝတ္ထုအပရာမသနံ** နာမ။ "သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော"တိ ဧတ္ထ "သုဏာတု မေ, ဘန္တေ"တိ ဝတွာ "သင်္ဃော"တိ အဘဏနံ **သင်္ဃအပရာမသနံ** နာမ။ "ဣတ္ထန္နာမဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော"တိ ဥပဇ္ဈာယဿ အကိတ္တနံ **ပုဂ္ဂလအပရာမသနံ** နာမ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဉတ္တိယာ အနုစ္စာရဏံ **ဉတ္တိအပရာမသနံ** နာမ။ ပဌမံ ကမ္မဝါစံ နိဋ္ဌာပေတွာ "ဧသာ ဉတ္တီ"တိ ဝတွာ "ခမတိ သင်္ဃဿာ"တိ ဧဝံ ဉတ္တိကိတ္တနံ **ပစ္ဆာ ဉတ္တိဋ္ဌပနံ** နာမ။ ဣတိ ဣမေဟိ ဒောသေဟိ ဝိမုတ္တာယ ဉတ္တိယာ သမ္ပန္နံ ဉတ္တိသမ္ပတ္တိဝသေန အကုပ္ပံ ဟောတိ။

အနုဿာဝနဝသေန အကုပ္ပတာယပိ ဝတ္ထုသင်္ဃပုဂ္ဂလာနံ အပရာမသနာနိ, သာဝနာယ ဟာပနံ, အကာလေ သာဝနန္တိ ဣမေ ပဉ္စ အနုဿာဝနဒောသာ။ တတ္ထ ဝတ္ထာဒီနံ အပရာမသနာနိ ဉတ္တိယံ ဝုတ္တသဒိသာနေဝ။ တီသု ပန အနုဿာဝနာသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဧတေသံ အပရာမသနံ အပရာမသနမေဝ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ပန ကမ္မဝါစံ အဝတွာ စတုက္ခတ္တုံ ဉတ္တိကိတ္တနမေဝ, အထ ဝါ ပန ကမ္မဝါစာဗ္ဘန္တရေ အက္ခရဿ ဝါ ပဒဿ ဝါ အနုစ္စာရဏံ ဝါ ဒုရုစ္စာရဏံ ဝါ **သာဝနာယ ဟာပနံ** နာမ။ သာဝနာယ အနောကာသေ ပဌမံ ဉတ္တိံ အဋ္ဌပေတွာ အနုဿာဝနကရဏံ **အကာလေ သာဝနံ** နာမ။ ဣတိ ဣမေဟိ ဒောသေဟိ ဝိမုတ္တာယ အနုဿာဝနာယ သမ္ပန္နံ အနုဿာဝနသမ္ပတ္တိဝသေန အကုပ္ပံ ဟောတိ။

ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ဝိပတ္တိသီမာလက္ခဏံ သမတိက္ကန္တာယ ပန သီမာယ ကတံ **သီမာသမ္ပတ္တိဝသေန** အကုပ္ပံ ဟောတိ။ ယာဝတိကာ ဘိက္ခူ ကမ္မပ္ပတ္တာ, တေသံ အနာဂမနံ, ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒဿ အနာဟရဏံ, သမ္မုခီဘူတာနံ ပဋိက္ကောသနန္တိ ဣမေ ပန တယော ပရိသာဒောသာ, တေဟိ ဝိမုတ္တာယ ပရိသာယ ကတံ **ပရိသာသမ္ပတ္တိဝသေန** အကုပ္ပံ ဟောတိ။ ကာရဏာရဟတ္တာ ပန သတ္ထု သာသနာရဟတ္တာ **ဌာနာရဟံ** နာမ ဟောတိ။ ဣတိ ယော ဣမိနာ ဧဝံ အကုပ္ပေန ဌာနာရဟေန ဉတ္တိစတုတ္ထေန ဥပသမ္ပဒါကမ္မေန ဥပသမ္ပန္နော, အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ "ဘိက္ခူ"တိ အဓိပ္ပေတော။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇေသု ပန အညေပိ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။

ဘိက္ခူနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နောတိ ယာ ဘိက္ခူနံ အဓိသီလသင်္ခါတာ သိက္ခာ, တဉ္စ, ယတ္ထ စေတေ သဟ ဇီဝန္တိ, ဧကဇီဝိကာ သဘာဂဝုတ္တိနော ဟောန္တိ, တံ ဘဂဝတာ ပညတ္တံ သိက္ခာပဒသင်္ခါတံ သာဇီဝဉ္စ, တတ္ထ သိက္ခနဘာဝေန သမာပန္နောတိ ဘိက္ခူနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော။ **သမာပန္နော**တိ သိက္ခံ ပရိပူရေန္တော သာဇီဝဉ္စ အဝီတိက္ကမန္တော ဟုတွာ တဒုဘယံ ဥပဂတောတိ အတ္ထော။ **သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာ**တိ ယံ သိက္ခံ သမာပန္နော, တံ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာ, ယဉ္စ သာဇီဝံ သမာပန္နော, တသ္မိံ ဒုဗ္ဗလဘာဝံ အပ္ပကာသေတွာ။ တတ္ထ စိတ္တခေတ္တကာလပယောဂပုဂ္ဂလဝိဇာနနဝသေန သိက္ခာယ ပစ္စက္ခာနံ ဉတွာ တဒဘာဝေန အပစ္စက္ခာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကထံ? ဥပသမ္ပန္နဘာဝတော စဝိတုကာမတာစိတ္တေနေဝ ဟိ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ, န ဒဝါ ဝါ ရဝါ ဝါ ဘဏန္တဿ။ ဧဝံ **စိတ္တဝသေန** သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ, န တဒဘာဝေန။ တထာ "ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမိ, ဓမ္မံ ပစ္စက္ခာမိ, သင်္ဃ

ယံ ပစ္စက္ခာမိ, သိက္ခံ, ဝိနယံ, ပာတိမောက္ခံ, ဥဒ္ဒေသံ, ဥပဇ္ဈာယံ, အာစရိယံ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ, အန္တေဝာသိကံ, သမာနုပဇ္ဈာယကံ, သမာနာစရိယကံ, သဗြဟ္မစာရိံ ပစ္စက္ခာမီ''တိ ဧဝံ ဝုတ္တာနံ ဗုဒ္ဓာဒီနံ စုဒ္ဒသန္နံ, ''ဂိဟီတိ မံ ဓာရေဟိ, ဥပါသကော, အာရာမိကော, သာမဏေရော, တိတ္ထိယော, တိတ္ထိယသာဝကော, အသမဏော, 'အသက္ယပုတ္တိယော'တိ မံ ဓာရေဟီ''တိ ဧဝံ ဝုတ္တာနံ ဂိဟိအာဒီနံ အဋ္ဌန္နဉ္စာတိ ဒွာဝီသတိယာ ခေတ္တပဒာနံ ယဿ ကဿစိ သဝေဝစနဿ ဝသေန တေသု ယံကိဉ္စိ ဝတ္တုကာမဿ ယံကိဉ္စိ ဝဒတော သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ, န ရုက္ခာဒီနံ အညတရဿ နာမံ ဂဟေတွာ ပစ္စာစိက္ခန္တဿ။ ဧဝံ **ခေတ္တဝသေန** ပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ, န တဒဘာဝေန။

တတ္ထ ယဒေတံ ''ပစ္စက္ခာမီ''တိ စ, ''မံ ဓာရေဟီ''တိ (ပာရာ. ၅၁) စ ဝုတ္တံ ဝတ္တမာနကာလဝစနံ, ယာနိ စ ''အလံ မေ ဗုဒ္ဓေန, ကိံ နု မေ ဗုဒ္ဓေန, န မမတ္ထော ဗုဒ္ဓေန , သုမုတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓေနာ''တိအာဒီနိ (ပာရာ. ၅၂) နယေန အာချာတဝသေန ကာလံ အနာမသိတွာ ပုရိမေဟိ စုဒ္ဒသဟိ ပဒေဟိ သဒ္ဓိံ ယောဇေတွာ ဝုတ္တာနိ ''အလံ မေ''တိအာဒီနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ, တေသံယေဝ စ သဝေဝစနာနံ ဝသေန ပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ, န ''ပစ္စက္ခာသိ''န္တိ ဝါ ''ပစ္စက္ခိဿ''န္တိ ဝါ ''မံ ဓာရေသီ''တိ ဝါ ''မံ ဓာရေဿတီ''တိ ဝါ ''ယံနူနာဟံ ပစ္စက္ခေယျ''န္တိ (ပာရာ. ၄၅) ဝါတိအာဒီနိ အတီတာနာဂတပရိကပ္ပဝစနာနိ ဘဏန္တဿ။ ဧဝံ ဝတ္တမာန **ကာလဝသေန** စေဝ အနာမဋ္ဌ **ကာလဝသေန** စ ပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ, န တဒဘာဝေန။

ပယောဂေ ပန ဒုဝိဓော ကာယိကော စ ဝါစသိကော စ။ တတ္ထ ''ဗုဒ္ဓံ ပစ္စက္ခာမီ''တိအာဒိနာ (ပာရာ. ၅၁) နယေန ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ ဝစီဘေဒံ ကတွာ ဝါစသိကပယောဂေနေဝ ပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ, န အက္ခရလိခနံ ဝါ ဟတ္ထမုဒ္ဒာဒိဒဿနံ ဝါ ကာယပယောဂံ ကရောန္တဿ။ ဧဝံ ဝါစသိကပယောဂေနေဝ ပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ, န တဒဘာဝေန။

ပုဂ္ဂလော ပန ဒုဝိဓော – ယော စ ပစ္စက္ခာတိ, ယဿ စ ပစ္စက္ခာတိ။ တတ္ထ ယော ပစ္စက္ခာတိ, သော သစေ ဥမ္မတ္တကခိတ္တစိတ္တဝေဒနာဋ္ဋာနံ အညတရော န ဟောတိ။ ယဿ ပန ပစ္စက္ခာတိ, သော သစေ မနုဿဇာတိကော ဟောတိ, န စ ဥမ္မတ္တကာဒီနံ အညတရော, သမ္မုခီဘူတော စ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ။ န ဟိ အသမ္မုခီဘူတဿ ဒူတေန ဝါ ပဏ္ဏေန ဝါ အာရောစနံ ရုဟတိ။ ဧဝံ ယထာဝုတ္တပုဂ္ဂလဝသေန ပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ, န တဒဘာဝေန။

ဝိဇာနနမ္ပိ နိယမိတာနိယမိတဝသေန ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ ယဿ ယေသံ ဝါ နိယမေတွာ ''ဣမဿ, ဣမေသံ ဝါ အာရောစေမီ''တိ ဝဒတိ, သစေ တေ ယထာ ပကတိယာ လောကေ မနုဿာ ဝစနံ သုတွာ အာဝဇ္ဇနသမယေ ဇာနန္တိ, ဧဝံ တဿ ဝစနာနန္တရမေဝ တဿ ''အယံ ဥက္ကဏ္ဌိတော''တိ ဝါ ''ဂိဟိဘာဝံ ပတ္ထယတီ''တိ ဝါ ယေန ကေနစိ အာကာရေန သိက္ခာပစ္စက္ခာနဘာဝံ ဇာနန္တိ, ပစ္စက္ခာတာဝ ဟောတိ သိက္ခာ။ အထ အပရဘာဂေ ''ကိံ ဣမိနာ ဝုတ္တ''န္တိ စိန္တေတွာ ဇာနန္တိ, အညေ ဝါ ဇာနန္တိ, အပစ္စက္ခာတာဝ ဟောတိ သိက္ခာ။ အနိယမေတွာ အာရောစေန္တဿ ပန သစေ ဝုတ္တနယေန ယော ကောစိ မနုဿဇာတိကော ဝစနတ္ထံ ဇာနာတိ, ပစ္စက္ခာတာဝ ဟောတိ သိက္ခာ။ ဧဝံ ဝိဇာနနဝသေန ပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ, န တဒဘာဝေန။ ယော ပန အန္တမသော ဒဝါယပိ ပစ္စက္ခာတိ, တေန အပစ္စက္ခာတာဝ ဟောတိ သိက္ခာ။ ဣတိ ဣမေသံ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ စိတ္တာဒီနံ ဝါ ဝသေန, သဗ္ဗသော ဝါ ပန အပစ္စက္ခာနေန သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယ သိက္ခာပစ္စက္ခာနဿေဝ စ အတ္ထဘူတံ ဧကစ္စံ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာ။

မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျာတိ ဧတ္ထ **မေထုနံ ဓမ္မ**န္တိ ရာဂပရိယုဋ္ဌာနေန သဒိသာနံ ဥဘိန္နံ ဓမ္မံ။ **ပဋိသေဝေယျာ**တိ ပဋိသေဝေယျ အဇ္ဈာပဇ္ဇေယျ။ **အန္တမသော**တိ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန။ **တိရစ္ဆာနဂတာယပီ**တိ ပဋိသန္ဓိဝသေန တိရစ္ဆာနေသု ဂတာယပိ, အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ။ **ပါရာဇိကော ဟောတီ**တိ ပရာဇိတော ဟောတိ, ပရာဇယံ အာပန္နော။ **အသံဝါသော**တိ ပကတတ္တေ ဘိက္ခူ သဟ ဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ ဧကကမ္မာဒိကော တိဝိဓောပိ ဝိဓိ သံဝါသော နာမ, သော တေန သဒ္ဓိံ နတ္ထီတိ အသံဝါသော။ သင်္ဃကမ္မေသု ဟိ ဧသ ဂဏပူရကောပိ န ဟောတိ, အယံ တာဝ ပဒဝဏ္ဏနာ။

အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော – မနုဿာမနုဿတိရစ္ဆာနဂတဝသေန ဟိ တိဿော ဣတ္ထိယော, တာသံ ဝစ္စမဂ္ဂပဿာဝမဂ္ဂမုခမဂ္ဂဝသေန တယော တယော ကတွာ နဝ မဂ္ဂါ, တထာ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကာနံ။ ပုရိသာနံ ပန ဝစ္စ

စမဂ္ဂမုခမဂ္ဂဝသေန ဒွေ ဒွေ ကတွာ ဆ မဂ္ဂာ, တထာ ပဏ္ဏာကာနန္တိ ဧဝံ တိံသ မဂ္ဂါ။ တေသု အတ္တနော တ ပရေသံ တ ယဿ ကဿစိ မဂ္ဂဿ သန္တတဿ တ အသန္တတဿ တ, ပရေသံ ပန မတာနမ္ပိ အက္ခာယိတဿ တ ယေဘုယျေန အက္ခာယိတဿ တ ပကတိတတေန အသံဖုဋ္ဌေ အလ္လောကာသေ ယော ဘိက္ခု ကေတိလဇီဇမတ္တမ္ပိ အတ္တနော အင်္ဂဇာတံ သန္တတံ တ အသန္တတံ တ သေဝနစိတ္တေန ပဝေသေတိ, ပရေန တ ပဝေသိယမာနေ ပဝေသေန ပဝိဋ္ဌံ ဋ္ဌိတံ ဥဒ္ဓရဏေသု ယံကိဉ္စိ သာဒိယတိ, အယံ ဟရာဇိကာပတ္တိံ အာပန္နော နာမ ဟောတိ, အယံ တာဝေတ္ထ အသာဓာရဏဝိနိစ္ဆယော။ သဗ္ဗသိက္ခာပဒာနံ ပန သာဓာရဏဝိနိစ္ဆယတ္ထံ အယံ မာတိကာ –

နိဒာနံ ပုဂ္ဂလံ ဝတ္ထုံ၊ ပညတ္တိဝိဓိမေဝ စ။
အာဏတ္တာပတ္တိနာပတ္တိ-ဝိပတ္တိံ အင်္ဂမေဝ စ။

သမုဋ္ဌာနဝိဓိံ ကိရိယာ-သညာစိတ္တေဟိ နာနတ္တံ။
ဝဇ္ဇကမ္မပ္ပဘေဒဉ္စ၊ တိကဒွယဝိဓိံ တထာ။

လက္ခဏံ **သတ္တရသဓာ၊** ဌိတံ သာဓာရဏံ ဣဒံ။
ဉတွာ ယောဇေယျ မေဓာဝီ၊ တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟန္တိ။

တတ္ထ **နိဒာနံ** နာမ ဝေသာလိ-ရာဇဂဟ-သာဝတ္ထိ-အာဠဝိ-ကောသမ္ဗိ-သက္က-ဘဂ္ဂာနံ ဝသေန သတ္တဝိဓံ ပညတ္တိဋ္ဌာနံ, ဣဒဉှိ သဗ္ဗသိက္ခာပဒာနံ နိဒာနံ။ **ပုဂ္ဂလော** နာမ ယံ ယံ အာရဗ္ဘ တံ တံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ။ **ဝတ္ထု** နာမ တဿ တဿ ပုဂ္ဂလဿ အဇ္ဈာစာရော ဝုစ္စတိ။ **ပညတ္တိဝိဓိ** န္တိ ပညတ္တိအနုပညတ္တိအနုပ္ပန္နပညတ္တိသဗ္ဗတ္ထပ ညတ္တိပဒေသပညတ္တိသာဓာရဏပညတ္တိ အသာဓာရဏပညတ္တိဧကတောပညတ္တိဥဘတောပညတ္တိဝသေန နဝဝိဓာ ပညတ္တိ။ တတ္ထ **အနုပ္ပန္နပညတ္တိ** နာမ အနုပ္ပန္နေ ဒောသေ ပညတ္တာ, သာ အဋ္ဌဂရုဓမ္မပ္ပဋိဂ္ဂဟဏဝသေန (စူဠဝ. ၄၀၃) ဘိက္ခုနီနံယေဝ အာဂတာ, အညတြ နတ္ထိ။ ဝိနယဓရပဉ္စမေန (မဟာဝ. ၂၅၉) ဂဏေန ဥပသမ္ပဒာ, ဂဏင်္ဂဏူပဟနာ (မဟာဝ. ၂၅၉) ဓုဝန္ဟာနံ စမ္မတ္ထရဏန္တိ ဧတေသံ ဝသေန စတုဗ္ဗိဓာ **ပဒေသပညတ္တိ** နာမ။ မဇ္ဈိမဒေသေယေဝ ဟိ ဧတေဟိ အာပတ္တိ ဟောတိ, ဧတေသုပိ ဓုဝန္ဟာနံ ပဋိက္ခေပမတ္တမေဝ ဟတိမောက္ခေ အာဂတံ, တတော အညာ ပဒေသပညတ္တိ နာမ နတ္ထိ။ သဗ္ဗာနိ **သဗ္ဗတ္ထပညတ္တိ** ယေဝ ဟောန္တိ, **သာဓာရဏပညတ္တိ** ဒုကဉ္စ **ဧကတောပညတ္တိ**ဒုကဉ္စ အတ္ထတော ဧကံ, တသ္မာ အနုပ္ပန္နပညတ္တိဉ္စ သဗ္ဗတ္ထပညတ္တိဒုကဉ္စ ဧကတောပညတ္တိဒုကဉ္စ ဌပေတွာ သေသာနံ စတဿန္နံ ပညတ္တီနံ ဝသေန သဗ္ဗတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အာဏတ္တာပတ္တိနာပတ္တိဝိပတ္တိ**န္တိဧတ္ထ **အာဏတ္တိ** တိအာဏာပနာ ဝုစ္စတိ။ **အာပတ္တိ** တိ ပုဗ္ဗပ္ပယောကာဒိဝသေန အာပတ္တိဘေဒော။ **အနာပတ္တိ** တိ အဇာနနာဒိဝသေန အနာပတ္တိ။ **ဝိပတ္တိ** တိ သီလအာစာရဒိဋ္ဌိအာဇီဝဝိပတ္တီနံ အညတရာ။ ဣတိ ဣမာသံ အာဏတ္တာဒီနမ္ပိ ဝသေန သဗ္ဗတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အင်္ဂ** န္တိ သဗ္ဗသိက္ခာပဒေသု အာပတ္တီနံ အင်္ဂံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သမုဋ္ဌာနဝိဓိ န္တိ သဗ္ဗာပတ္တီနံ ကာယော ဝါစာ ကာယဝါစာ ကာယစိတ္တံ ဝါစာစိတ္တံ ကာယဝါစာစိတ္တန္တိ ဣမာနိ ဧကင်္ဂိကဒွင်္ဂိကတိဝင်္ဂိကာနိ။ ဆ သမုဋ္ဌာနာနိ နာမ ယာနိ "သိက္ခာပဒသမုဋ္ဌာနာနီ"တိပိ ဝုစ္စန္တိ။ တတ္ထ ပုရိမာနိ တီဏိ အစိတ္တကာနိ, ပစ္ဆိမာနိ သစိတ္တကာနိ။ တေသု ဧကေန တ ဒွီဟိ တ တီဟိ တ စတူဟိ တ ဆဟိ တ သမုဋ္ဌာနေဟိ အာပတ္တိယော သမုဋ္ဌဟန္တိ, ပဉ္စသမုဋ္ဌာနာ နာမ နတ္ထိ။ တတ္ထ **ဧကသမုဋ္ဌာနာ** နာမ စတုတ္ထေန စ ပဉ္စမေန စ ဆဋ္ဌေန စ သမုဋ္ဌာနေန သမုဋ္ဌာတိ, န အညေန။ **ဒွိသမုဋ္ဌာနာ** နာမ ပဌမစတုတ္ထေဟိ စ ဒုတိယပဉ္စမေဟိ စ တတိယဆဋ္ဌေဟိ စ စတုတ္ထဆဋ္ဌေဟိ စ ပဉ္စမဆဋ္ဌေဟိ စ သမုဋ္ဌာနေဟိ, သမုဋ္ဌာတိ, န အညေဟိ။ **တိသမုဋ္ဌာနာ** နာမ ပဌမေဟိ စ တီဟိ, ပစ္ဆိမေဟိ စ တီဟိ သမုဋ္ဌာနေဟိ သမုဋ္ဌာတိ, န အညေဟိ။ **စတုသမုဋ္ဌာနာ** နာမ ပဌမတတိယစတုတ္ထဆဋ္ဌေဟိ စ ဒုတိယတတိယပဉ္စမဆဋ္ဌေဟိ စ သမုဋ္ဌာနေဟိ သမုဋ္ဌာတိ, န အညေဟိ။ **ဆ သမုဋ္ဌာနာ** နာမ ဆဟိပိ သမုဋ္ဌာတိ။

ဧဝံ –

တိဓာ **ဧကသမုဋ္ဌာနာ၊** ပဉ္စဓာ **ဒွိသမုဋ္ဌိတာ** ။
ဒွိဓာ **တိစတုရော ဌာနာ၊** ဧကဓာ **ဆသမုဋ္ဌိတာ** တိ။

သမုဋ္ဌာနဝသေန သဗ္ဗာဝ တေရသ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ (စူဠဝ. ၁၆၅ အာဒယော), တာ ပဌမပညတ္တိသိက္ခာပ ဒဝသေန သမုဋ္ဌာနတော တေရသ နာမာနိ လဘန္တိ ပဌမပာရာဇိကသမုဋ္ဌာနာ, အဒိန္နာဒါန-သဥ္စရိတ္တ-သမနုဘာသန-ကထိန-ဧဠကလောမ-ပဒသောဓမ္မ-အဒ္ဓါန-ထေယျသတ္ထ-ဓမ္မဒေသနာဘူတာရောစန-စောရိဝုဋ္ဌာပန-အနနုညာတသမုဋ္ဌာနာတိ။ တတ္ထ ယာ ကာယစိတ္တတော သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **ပဌမပာရာဇိကသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ သစိတ္တကေဟိ တီဟိ သမုဋ္ဌာနေဟိ သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **အဒိန္နာဒါနသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ ဆဟိပိ သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **သဥ္စရိတ္တသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ ဆဋ္ဌေနေဝ သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **သမနုဘာသနသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ တတိယဆဋ္ဌေဟိ သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **ကထိနသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ ပဌမစတုတ္ထေဟိ သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **ဧဠကလောမသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ ဒုတိယပဥ္စမေဟိ သမုဋ္ဌာတိ , အယံ **ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ ပဌမတတိယစတုတ္ထဆဋ္ဌေဟိ သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **အဒ္ဓါနသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ စတုတ္ထဆဋ္ဌေဟိ သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **ထေယျသတ္ထသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ ပဥ္စမေနေဝ သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **ဓမ္မဒေသနာသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ အစိတ္တကေဟိ တီဟိ သမုဋ္ဌာနေဟိ သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **ဘူတာရောစနသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ ပဥ္စမဆဋ္ဌေဟိ သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **စောရိဝုဋ္ဌာပနသမုဋ္ဌာနာ** နာမ။ ယာ ဒုတိယတတိယပဥ္စမဆဋ္ဌေဟိ သမုဋ္ဌာတိ, အယံ **အနနုညာတသမုဋ္ဌာနာ** နာမာတိ။ ဣတိ ဣမဿ သမုဋ္ဌာနဝိဓိနောပိ ဝသေန သဗ္ဗတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကိရိယာသညာစိတ္တေဟိ နာနတ္တ န္တိ ဧတေဟိ ကိရိယာဒီဟိ သဗ္ဗာပတ္တီနံ နာနာဘာဝံ ဉတွာ သဗ္ဗတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သဗ္ဗာပတ္တိယော ဟိ ကိရိယာဝသေန ပဥ္စဝိဓာ ဟောန္တိ, သေယျထိဒံ – အတ္ထာပတ္တိ ကိရိယတော သမုဋ္ဌာတိ , အတ္ထိ အကိရိယတော, အတ္ထိ ကိရိယာကိရိယတော, အတ္ထိ သိယာ ကိရိယတော သိယာ အကိရိယတော, အတ္ထိ သိယာ ကိရိယတော သိယာ ကိရိယာကိရိယတောတိ။ တတ္ထ ယာ ကာယေန တ တစာယ တ ပထဝိခဏနာဒီသု (ပစိ. ၈၄) ဝိယ ဝီတိက္ကမံ ကရောန္တဿ ဟောတိ, အယံ **ကိရိယတော သမုဋ္ဌာတိ** နာမ။ ယာ ကာယတစာဟိ ကတ္တဗ္ဗံ အကရောန္တဿ ဟောတိ ပဌမကထိနာပတ္တိ (ဟရာ. ၄၅၉ အာဒယော) ဝိယ, အယံ **အကိရိယတော သမုဋ္ဌာတိ** နာမ။ ယာ ကရောန္တဿ စ အကရောန္တဿ စ ဟောတိ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဟတ္ထတော စီဝရပ္ပဋိဂ္ဂဟဏာပတ္တိ (ဟရာ. ၅ဝ၈-၅၁၁) ဝိယ, အယံ **ကိရိယာကိရိယတော သမုဋ္ဌာတိ** နာမ။ ယာ သိယာ ကရောန္တဿ စ, သိယာ အကရောန္တဿ စ ဟောတိ ရူပိယပ္ပဋိဂ္ဂဟဏာပတ္တိ (ဟရာ. ၅၈၂) ဝိယ, အယံ **သိယာ ကိရိယတော သိယာ အကိရိယတော သမုဋ္ဌာတိ** နာမ။ ယာ သိယာ ကရောန္တဿ စ သိယာ ကရောန္တာကရောန္တဿ စ ဟောတိ ကုဋိကာရာပတ္တိ (ဟရာ. ၃၄၂ အာဒယော) ဝိယ, အယံ **သိယာ ကိရိယတော သိယာ ကိရိယာကိရိယတော သမုဋ္ဌာတိ** နာမ။

သဗ္ဗာပတ္တိယော စ သညာဝသေန ဒုဝိဓာ ဟောန္တိ သညာဝိမောက္ခာ နောသညာဝိမောက္ခာတိ။ တတ္ထ ယတော ဝီတိက္ကမသညာယ အဘာဝေန မုစ္စတိ, အယံ **သညာဝိမောက္ခာ,** ဣတရာ **နောသညာဝိမောက္ခာ** ။ ပုန စ သဗ္ဗာပိ စိတ္တဝသေန ဒုဝိဓာ ဟောန္တိ သစိတ္တကာ အစိတ္တကာ စာတိ။ တတ္ထ ယာ သစိတ္တကသမုဋ္ဌာနဝသေနေဝ သမုဋ္ဌာတိ အယံ **သစိတ္တကာ** ။ ယာ အစိတ္တကေန ဝ သစိတ္တကမိဿကေန ဝ သမုဋ္ဌာတိ အယံ **အစိတ္တကာ** ။

ဝဇ္ဇကမ္မပ္ပဘေဒ န္တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗာပတ္တိယော ဝဇ္ဇဝသေန ဒုဝိဓာ ဟောန္တိ လောကဝဇ္ဇာ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာ စာတိ။ တတ္ထ ယဿာ သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ ဟောတိ, အယံ **လောကဝဇ္ဇာ,** သေသာ **ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာ**။ သဗ္ဗာ စ ကာယကမ္မဝစီကမ္မတဒုဘယဝသေန တိဝိဓာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ ကာယဒွါရေ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာ **ကာယကမ္မ**န္တိ ဝုစ္စတိ, ဝစီဒွါရေ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာ **ဝစီကမ္မ**န္တိ ဝုစ္စတိ, ဥဘယတ္ထ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာ **ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မဥ္စာ**တိ, မနောဒွါရေ အာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ။ ဣတိ ဣမိနာ ဝဇ္ဇကမ္မပ္ပဘေဒေနာပိ သဗ္ဗတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

တိကဒွယဝိဓိန္တိ ကုသလတ္တိကဝေဒနာတ္တိကဝိဓိံ။ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇမာနော ဟိ အကုသလစိတ္တော ဝါ အာပဇ္ဇတိ ကုသလာဗျာကတစိတ္တော ဝါ, တထာ ဒုက္ခဝေဒနာသမင်္ဂီ ဝါ ဣတရဝေဒနာဒွယသမင်္ဂီ ဝါ။ ဧဝံ သန္တေပိ သဗ္ဗသိက္ခာပဒေသု အကုသလစိတ္တဝသေန ဧကံ စိတ္တံ, ကုသလာဗျာကတစိတ္တဝသေန ဒွေ စိတ္တာနိ, သဗ္ဗေသံ ဝသေန တီဏိ စိတ္တာနိ။ ဒုက္ခဝေဒနာဝသေန ဧကာ ဝေဒနာ, သုခဉပေက္ခာဝသေန ဒွေ, သဗ္ဗာသံ ဝသေန တိဿော ဝေဒနာတိ။ အယမေဝ ပဘေဒော လဗ္ဘတိ, န အညော။

လက္ခဏံ သတ္တရသဓာ, ဌိတံ သာဓာရဏံ ဣဒံ, ဥတ္တတ တိ ဣဒံ နိဒ္ဒါနာဒိဝေဒနာတ္တိကပရိယောသာနံ သတ္တရသပ္
ပကာရံ လက္ခဏံ ဇာနိတ္တတ ယောဖေယ္ယ မေဓာဝီ။ **တတ္ထ တတ္ထ ယထာရဟ** န္တိ ပဏ္ဏိတော ဘိက္ခု တသ္မိံ တသ္မိံ
သိက္ခာပဒေ ဣဒံ လက္ခဏံ ယထာနုရူပံ ယောဇေယ္ယာတိ အတ္ထော။ တံ ပန အယောဇိတံ ဒုဗ္ဗိဇာနံ ဟောတိ, တသ္မာ နံ
သဗ္ဗသိက္ခာပဒာနံ အသာဓာရဏဝိနိစ္ဆယပရိယောသာနေ ဣမံ မာတိကံ အနုဒ္ဓရိတ္တတဝ ယောဇေတ္တတ ဒဿယိဿာမ။

ဣမေ ပနဿ အယံ ယောဇနာ – ဣဒံ ဝေသာလိယံ သုဒိန္နံ တွေရံ အာရဗ္ဘ မေထုနဝီတိက္ကမဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တ
တံ။ “မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယ္ယာ”တိ အယမေတ္ထ ပညတ္တိ, “သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယာ”တိ စ “အန္တမသော တိရ
စ္ဆာနဂတာယပိ”တိ စ ဒွေဝ အနုပညတ္တိယော။ **အနုပညတ္တိ** စ နာမေသာ အာပတ္တိကရာ စ ဟောတိ အညတ္ထ
သိက္ခာပဒာဒီသု (ပာစိ. ၉၅ အာဒယော) ဝိယ, အနာပတ္တိကရာ စ အညတ္ထ သုပိနန္တာတိအာဒီသု (ပာရာ. ၂၃၆-၂၃၇) ဝိယ,
အာပတ္တိဥပတ္ထမ္ဘကရာ စ အဒိန္နာအနာဒီသု (ပာရာ. ၉၁) ဝိယ , ဣမေ ပန ဥပတ္ထမ္ဘကရာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣတော
ပရံ ပန ယတ္ထ အနုပညတ္တိ အတ္ထိ, တတ္ထ “အယံ အနုပညတ္တိ”တိ တွေကမေဝ ဒဿယိဿာမ။ ဌပေတ္တတ
ပန အနုပညတ္တိံ အဝသေသာ ပညတ္တိယေဝါတိ သဗ္ဗတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္နဝတ္တ
ထုသ္မိံယေဝ “ယော ပန ဘိက္ခူနိ ဆန္ဒသော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယ္ယာ”တိ ဇံ ဘိက္ခုနီနမ္ပိ ပညတ္တိတော သာဓာရဏပ
ညတ္တိ။ အာဏတ္တိယာ အနာပဇ္ဇနတော အနာဏတ္တိကံ။ ဘိက္ခုံ ပန အာဏာပေန္တော အကပ္ပိယသမာအနာပတ္တိ
တော န မုစ္စတိ, မေထုနရာဂေန ကာယသံသဂ္ဂေ ဒုက္ကဋံ, ဇိဝမာနကသရီရဿ ဝုတ္တပ္ပကာရေ မဂ္ဂေ သစေပိ တစာဒီ
နိ အနဝသေသေတ္တတ သဗ္ဗသော ဆိန္နေ နိမိတ္တသဏ္ဌာနမတ္တံ ပညာယတိ, တတ္ထ အန္တမသော အင်္ဂဇာတေ ဥဋ္ဌိ
တံ အနဋ္ဌကာယပ္ပသာဒံ ပီဠကံ တ စမ္မခိလံ တ ပဝေသေန္တဿာပိ သေဝနစိတ္တေ သတိ ပာရာဇိကံ, နဋ္ဌကာယပ္ပ
သာဒံ သုက္ခပီဠကံ တ မတစမ္မံ တ လောမံ တ ပဝေသေန္တဿ ဒုက္ကဋံ, သစေ နိမိတ္တသဏ္ဌာနမတ္တမ္ပိ အနဝသေ
သေတ္တတ သဗ္ဗသော မဂ္ဂေ ဥပ္ပာဋိတေ, တတ္ထ ဥပက္ကမတော ဝဏသင်္ခေပဝသေန ထုလ္လစ္စယံ, တထာ မနုဿာ
နံ အက္ခိနာသာကဏ္ဏစ္ဆိဒ္ဒဝတ္ထိကောသေသု သတ္ထကေန ကတဝဏေ တ, ဟတ္ထိအဿာဒီနဉ္စ တိရစ္ဆာနာနံ ဝ
တ္ထိကောသနာသာပုဋ္ဌေသု ထုလ္လစ္စယံ။ တိရစ္ဆာနာနံ ပန အက္ခိကဏ္ဏနာသာဝဏေသု အဟိမစ္ဆာဒီနံ ပဝေသနပ္
ပမာဏဝိရဟိတေ အဏုနိမိတ္တေ သဗ္ဗေသဉ္စ ဥပကစ္ဆကာဒီသု သေသသရီရေသု ဒုက္ကဋံ။ မတသရီရေ နိမိတ္တေ ဥပ
မုက္ခာယိတတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ န ကုထိတံ ဟောတိ, တာဝ ထုလ္လစ္စယံ။ ကုထိတေ ဒုက္ကဋံ, တထာ ဝဋ္ဋကတေ မုခေ
အစ္ဆုပန္တံ အင်္ဂဇာတံ ပဝေသေန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ ဩဋ္ဌတော ဗဟိ နိက္ခန္တဇိဝှာယ တ ဒန္တေသု တ ထုလ္လစ္စ
ယံ။ နိမိတ္တတော ဗဟိ ပတိတမံသပေသိယံ ဒုက္ကဋန္တိ အယမေတ္ထ အာပတ္တိဘေဒော။

အဇာနန္တဿ အသာဒိယန္တဿ ဥမ္မတ္တကဿ ခိတ္တစိတ္တဿ ဝေဒနာဋ္ဋဿ အာဒိကမ္မိကာနဉ္စ အနာ
ပတ္တိ။ တွေ ပန ယော နိဒ္ဒံ ဩက္ကန္တတ္တာ ပရေန ကတမ္ပိ ဥပက္ကမံ န ဇာနာတိ, သော အဇာနန္တော။ ယော ဇာနိ
တ္တတပိ န သာဒိယတိ, သော အသာဒိယန္တော။ ယော ပိတ္တဝသေန အတေကိစ္ဆံ ဥမ္မာဒံ ပတ္တော, သော ဥမ္မတ္တကော။
ယက္ခေဟိ ကတစိတ္တဝိက္ခေပေဟော ခိတ္တစိတ္တော။ ဒွိန္နမ္ပိ စ တေသံ အဂ္ဂိသုဝဏ္ဏဂူထစန္ဒနာဒီသု သမပ္ပဝတ္တိဘာ
ဝေန အဇာနနဘာတောဝ ပမာဏံ။ ယော အဓိမတ္တဝေဒနာယ အာတုရတ္တာ ကိဉ္စိ န ဇာနာတိ, သော ဝေဒနာဋ္ဋော။ ယော တ
သ္မိံ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ အာဒိဘူတော, သော အာဒိကမ္မိကော။ အယံ ပန အနာပတ္တိ။ စတူသု ဝိပတ္တိသု သီလဝိပတ္တိ။
တဿာ ဒွေဝ အင်္ဂါနိ သေဝနစိတ္တဉ္စ မဂ္ဂေန မဂ္ဂပဋိပါဒနဉ္စာတိ။ သမုဋ္ဌာနာဒိတော ဣဒံ သိက္ခာပဒံ ပဌမပါရာဇိက
သမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, လောကဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, အကုသလစိတ္တံ, ဒွိဝေဒနန္တိ, ဣမာနိ
စ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ နာမ အာပတ္တိယာ ဟောန္တိ, န သိက္ခာပဒဿ။ တေဟာရသုခတ္တံ ပန သဗ္ဗဋ္ဌကထာသု သိက္ခာပဒသီ
သေန ဒေသနာ အာဂတာ, တသ္မာ အညေသုပိ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု ဗုဒ္ဓေ အာဒရံ အကတ္တတ အဓိပ္ပေတမေဝ ဂဟေ
တဗ္ဗံ။

အတ္ထုပ္ပတ္တိ နာထော သရဏံ အတေစ။
န ဗုဒ္ဓံ လောကဟိတော မဟေသိ။

တသ္မာ အကတ္တတ ရတိမက္ခရေသု။
အတ္ထေ နိဝေသေယ္ယ မတိံ မုတီမာတိ။

၂. ဒုတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ကာမာ တ အရညာတ**တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗောပိ ကေကုဋ္ဋိကာဒိဘေဒော ပရိက္ခိတ္တော တ အပရိက္ခိတ္တော တ သမနုဿော တ အမနုဿော တ အန္တမသော အတိရေကစာတုမာသနိဝိဋ္ဌော ယော ကောစိ သတ္တောပိ "ကာမော"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဌပေတွာ ကာမဉ္စ ကာမူပစာရဉ္စ အဝသေသံ အရညံ နာမ။ တတ္ထ အသမ္မောဟတ္ထံ ဃရံ ဃရူပစာရော ကာမော ကာမူပစာရောတိ အယံ ဝိဘာဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ နိဗ္ဗကောသဿ ဟိ ဥဒကပတနဋ္ဌာနဗ္ဘန္တရံ **ဃရံ** နာမ။ ယံ ပန ဒွါရေ ဌိတော မာတုဂါမော ဘာဇနဓောဝနဥဒကံ ဆဍ္ဍေတိ, တဿ ပတနဋ္ဌာနဉ္စ မာတုဂါမေနေဝ အန္တောဂေဟေ ဌိတေန ပကတိယာ ဗဟိ ခိတ္တဿ သုပ္ပဿ တ သံမုဉ္စနိယာ တ ပတနဋ္ဌာနဉ္စ ဃရဿ ပုရတော ဒွီသု ကောဏေသု သမ္ဗန္ဓိတွာ မဇ္ဈေ ရုက္ခသူစိဒွါရံ ဌပေတွာ ကေရူဟာနံ ပဝေသနနိဝါရဏတ္ထံ ကတပရိက္ခေပေါ စ အယံ သဗ္ဗောပိ **ဃရူပစာရော** နာမ။ ယံ ပန သဗ္ဗန္တိမံ ဃရံ ဟောတိ, တဿ ဃရဿ တာဒိသေ ဃရူပစာရေ ဌိတဿ ထာမမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ ယထာ တရုဏမနုဿာ အတ္တနော ဗလံ ဒဿေန္တော ဗာဟုံ ပသာရေတွာ လေဍ္ဍုံ ခိပန္တိ, ဧဝံ ခိတ္တဿ လေဍ္ဍုဿ ပတနဋ္ဌာနဗ္ဘန္တရံ **ကာမော** နာမ။ တတော အညဿ လေဍ္ဍုပါတဿ အဗ္ဘန္တရံ **ကာမူပစာရော** နာမ။ ပတိတဿ ပန လေဍ္ဍုနော ပဝတ္တိတွာ ဂတဋ္ဌာနံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပရိက္ခိတ္တဿ ပန ကာမဿ ပရိက္ခေပေါယေဝ ကာမဿ ပရိစ္ဆေဒော, တဿ သစေ ဒွေ ဣန္ဒခီလာ ဟောန္တိ အဗ္ဘန္တရိမေ ဣန္ဒခီလေ ဌိတဿ သ လေဍ္ဍုပါတဗ္ဘန္တရံ **ကာမူပစာရော** နာမ။ ပဒဘာဇနေပိ (ပါရာ. ၉၂) ဟိ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယွာယံ အပရိက္ခိတ္တဿ ကာမဿ ဥပစာရော ဒဿိတော, တဿ ဝသေန ဝိကာလေ ကာမပ္ပဝေသနာဒီသု အာပတ္တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ။ ဣတိ ဣမံ ဌပေတွာ ကာမဉ္စ ကာမူပစာရဉ္စ အဝသေသံ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ အရညံ နာမ။ ဒေသနာမတ္တမေဝ စေတံ "ကာမာ တ အရညာတ"တိ။ ယေ ပန ဣမေသံ ပရိစ္ဆေဒဒဿနတ္ထံ ဃရဃရူပစာရကာမူပစာရာ ဝုတ္တာ, တတောပိ ပါရာဇိကဝတ္ထုံ အဝဟရန္တဿ ပါရာဇိကံ ဟောတိယေဝ။

အဒိန္နန္တိ အညဿ မနုဿဇာတိကဿ သန္တကံ။ **ထေယျသင်္ခါတ**န္တိ ဧတ္ထ **ထေနော**တိ စောရော, ထေနဿ ဘာဝေါ ထေယျံ, အဝဟရဏစိတ္တဿေတံ နာမံ။ သင်္ခါ သင်္ခါတန္တိ အတ္ထတော ဧကံ, ကောဋ္ဌာသဿေတံ နာမံ "သညာနိဒါနာ ဟိ ပပဉ္စသင်္ခါ"တိအာဒီသု (သု. နိ. ၈၈၀; မဟာနိ. ၁၀၉) ဝိယ။ ထေယျဉ္စ တံ သင်္ခါတဉ္စာတိ ထေယျသင်္ခါတံ, ထေယျစိတ္တသင်္ခါတော ဧကော စိတ္တကောဋ္ဌာသောတိ အတ္ထော။ ကရဏတ္ထေ စေတံ ပစ္စတ္တဝစနံ, တသ္မာ ထေယျသင်္ခါတေနာတိ အတ္ထတော ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယော စ ထေယျသင်္ခါတေန အာဒိယတိ, သော ယသ္မာ ထေယျစိတ္တော ဟောတိ, တသ္မာ ဗျဉ္ဇနံ အနာဒိယိတွာ အတ္ထမေဝ ဒဿေတုံ "ထေယျစိတ္တော အဝဟရဏစိတ္တော"တိ (ပါရာ. ၉၂) ဝေမဿ ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာဒိယေယျာတိ ပဉ္စဝီသတိယာ အဝဟာရာနံ အညတရဝသေန ဟရေယျ။ တေ ပန အဝဟာရာ ပဉ္စ ပဉ္စကာနိ သမောဓာနေတွာ သာဓုကံ သလ္လက္ခေတဗ္ဗာ။ ပဉ္စ ပဉ္စကာနိ နာမ နာနာဘဏ္ဍပဉ္စကံ ဧကဘဏ္ဍပဉ္စကံ သာဟတ္ထိကပဉ္စကံ ပုဗ္ဗပယောဂပဉ္စကံ ထေယျာဝဟာရပဉ္စကန္တိ။ တတ္ထ ပုရိမာနိ ဒွေ ပဉ္စကာနိ ဧတေသံဝ ပဒါနံ ပဒဘာဇနေ ဝုတ္တာနံ "အာဒိယေယျ ဟရေယျ အဝဟရေယျ ဣရိယာပထံ ဝိကောပေယျ ဌာနာ စာဝေယျာ"တိ ဣမေသံ ပဒါနံ ဝသေန လဗ္ဘန္တိ။ တတ္ထ နာနာဘဏ္ဍပဉ္စကံ သဝိညာဏကာဝိညာဏကဝသေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဣတရံ သဝိညာဏကဝသေနေဝ။ ကထံ? **အာဒိယေယျာ**တိ အာရာမံ အဘိယုဉ္ဇတိ, အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿ။ သာမိကဿ ဝိမတိံ ဥပ္ပာဒေတိ, အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ။ သာမိကော "န မယှံ ဘဝိဿတီ"တိ ဓုရံ နိက္ခိပတိ, အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ။ **ဟရေယျာ**တိ အညဿ ဘဏ္ဍံ ဟရန္တော သီသေ ဘာရံ ထေယျစိတ္တော အာမသတိ, ဒုက္ကဋံ။ ဖန္ဒာပေတိ, ထုလ္လစ္စယံ။ ခန္ဓံ ဩရောပေတိ, ပါရာဇိကံ။ **အဝဟရေယျာ**တိ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဘဏ္ဍံ "ဒေဟိ မေ ဘဏ္ဍ"န္တိ ဝုစ္စမာနော "နာဟံ ဂဏှာမီ"တိ ဘဏတိ, ဒုက္ကဋံ။ သာမိကဿ ဝိမတိံ ဥပ္ပာဒေတိ, ထုလ္လစ္စယံ။ သာမိကော "န မယှံ ဘဝိဿတီ"တိ ဓုရံ နိက္ခိပတိ, ပါရာဇိကံ။ **ဣရိယာပထံ ဝိကောပေယျာ**တိ "သဟ ဘဏ္ဍဟာရကံ နေဿာမီ"တိ ပဌမံ ပါဒံ အတိက္ကာမေတိ, ထုလ္လစ္စယံ။ ဒုတိယံ ပါဒံ အတိက္ကာမေတိ, ပါရာဇိကံ။ **ဌာနာ စာဝေယျာ**တိ ထလဋ္ဌံ ဘဏ္ဍံ ထေယျစိတ္တော အာမသတိ, ဒုက္ကဋံ။ ဖန္ဒာပေတိ, ထုလ္လစ္စယံ။ ဌာနာ စာဝေတိ, ပါရာဇိကံ။ ဧဝံ တာဝ **နာနာဘဏ္ဍပဉ္စကံ** ဝေဒိတဗ္

ဗံ။ သသာမိကသ္သ ပန အသသ္သ တ တိရစ္ဆာနဂတသ္သ တ ယထာဝုတ္တေန အဘိယောဂဒိနာ နယေန အာဒိယနဟရဏအဝဟရဏဣရိယာပထဝိကောပနဌာနာစာဝနဝသေန **ကောဘဏ္ဍပဉ္စကံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကတမံ **သာဟတ္ထိကပဉ္စကံ** ? သာဟတ္ထိကော အာဏတ္တိကော နိဿဂ္ဂိယော အတ္ထသာဓကော ဓုရနိက္ခေပေါတိ။ တတ္ထ **သာဟတ္ထိကော** နာမ ပရဿ ဘဏ္ဍံ သဟတ္ထာ အဝဟရတိ။ **အာဏတ္တိကော** နာမ "အသုကဿ ဘဏ္ဍံ အဝဟရာ"တိ အညံ အာဏာပေတိ။ **နိဿဂ္ဂိယော** နာမ သုင်္ကဃာတကပရိကပ္ပိတောကာသာနံ အန္တော ဌတ္ွာ ဗဟိ ပါတနံ။ **အတ္ထသာဓကော** နာမ "အသုကဿ ဘဏ္ဍံ ယဒါ သက္ကောတိ, တဒါ တံ အဝဟရာ"တိ အညံ အာဏာပေတိ။ တတ္ထ သစေ ပရော အနန္တရာယိကော ဟုတ္ွာ တံ အဝဟရတိ, အာဏာပကဿ အာဏတ္တိက္ခဏေယေဝ ပါရာဇိကံ။ ပရဿ ဝါ ပန တေလကုမ္ဘိယာ ပါဒဂ္ဃနကတေလံ အဝဿံ ပိဝနကာနိ ဥပါဟနာဒီနိ ပက္ခိပတိ, ဟတ္ထတော မုတ္တမတ္တေယေဝ ပါရာဇိကံ။ **ဓုရနိက္ခေပေါ** ပန အာရာမာဘိယောဂဥပနိက္ခိတ္တဘဏ္ဍဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ တာဝကာလိကဘဏ္ဍဒေယျာနိ အဒေန္တဿာပိ ဧသေဝနယောတိ ဣဒံ သာဟတ္ထိကပဉ္စကံ။

ကတမံ **ပုဗ္ဗပယောဂပဉ္စကံ**? ပုဗ္ဗပယောဂေါ သဟပယောဂေါ သံဝိဓာဝဟာရော သင်္ကေတကမ္မံ နိမိတ္တကမ္မန္တိ ။ တတ္ထ အာဏတ္တိဝသေန **ပုဗ္ဗပယောဂေါ** ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဌာနာ စာဝနဝသေန, ခိလာဒီနိ သင်္ကာမေတွာ ခေတ္တာဒိဂ္ဂဟဏဝသေန စ **သဟပယောဂေါ** ဝေဒိတဗ္ဗော။ **သံဝိဓာဝဟာရော** နာမ "အသုကံ နာမ ဘဏ္ဍံ အဝဟရိဿာမာ"တိ သံဝိဒဟိတွာ သံမန္တယိတွာ အဝဟရဏံ။ ဧဝံ သံဝိဒဟိတွာ ဂတေသု ဟိ ဧကေနာပိ တသ္မိံ ဘဏ္ဍေ ဌာနာ စာဝိတေ သဗ္ဗေသံ အဝဟာရာ ဟောန္တိ။ **သင်္ကေတကမ္မံ** နာမ သဉ္ဇာနနကမ္မံ။ သစေ ဟိ ပုရေဘတ္တာဒီသု ယံကိဉ္စိ ကာလံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ "အသုကသ္မိံ ကာလေ ဣတ္ထန္နာမံ ဘဏ္ဍံ အဝဟရာ"တိ ဝုတ္တော သင်္ကေတတော အပစ္ဆာ အပုရေ တံ အဝဟရတိ, သင်္ကေတကာရကဿ သင်္ကေတကရဏက္ခဏေယေဝ အဝဟာရော။ **နိမိတ္တကမ္မံ** နာမ သညုပ္ပါဒနတ္ထံ အက္ခိနိက္ခဏာဒိနိမိတ္တကရဏံ။ သစေ ဟိ ဧဝံ ကတနိမိတ္တတော အပစ္ဆာ အပုရေ "ယံ အဝဟရာ"တိ ဝုတ္တော, တံ အဝဟရတိ, နိမိတ္တကာရကဿ နိမိတ္တကရဏက္ခဏေယေဝ အဝဟာရောတိ ဣဒံ ပုဗ္ဗပယောဂပဉ္စကံ။

ကတမံ **ထေယျာဝဟာရပဉ္စကံ** ? ထေယျာဝဟာရော ပသယှာဝဟာရော ပရိကပ္ပာဝဟာရော ပဋိစ္ဆန္နာဝဟာရော ကုသာဝဟာရောတိ။ တတ္ထ ယော သန္ဓိစ္ဆေဒာဒီနိ ကတွာ အဒိဿမာနော အဝဟရတိ, ကူဋမာနကူဋကဟာပဏာဒီဟိ ဝါ ဝဉ္စေတွာ ဂဏှာတိ, တဿေဝံ ဂဏှတော အဝဟာရော **ထေယျာဝဟာရော** တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယော ပန ပသယှ ဗလက္ကာရေန ပရေသံ သန္တကံ ဂဏှာတိ ဂါမဃာတကာဒယော ဝိယ, အတ္တနော ပတ္တဗလိတော ဝါ ဝုတ္တနယေနေဝ အဓိကံ ဂဏှာတိ ရာဇဘဋာဒယော ဝိယ, တဿေဝံ ဂဏှတော အဝဟာရော **ပသယှာဝဟာရော**တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိကပ္ပေတွာ ဂဟဏံ ပန **ပရိကပ္ပာဝဟာရော** နာမ။ သော ဘဏ္ဍောကာသဝသေန ဒုဝိဓော။ တတ္ရာယံ **ဘဏ္ဍပရိကပ္ပော** – သာဋကတ္ထိကော အန္တောဂဗ္ဘံ ပဝိသိတွာ "သစေ သာဋကော ဘဝိဿတိ, ဂဏှိဿာမိ, သစေ သုတ္တံ, န ဂဏှိဿာမီ"တိ ပရိကပ္ပေတွာ အန္ဓကာရေ ပသိဗ္ဗကံ ဂဏှာတိ, တတြ စေ သာဋကော ဟောတိ, ဥဒ္ဓာရေယေဝ ပါရာဇိကံ။ သုတ္တံ စေ ဟောတိ, ရက္ခတိ။ ဗဟိ နီဟရိတွာ မုဉ္စိတွာ "သုတ္တ"န္တိ ဉတွာ ပုန အာဟရိတွာ ဌပေတိ, ရက္ခတိယေဝ။ "သုတ္တ"န္တိ ဉတွာပိ "ယံ လဒ္ဓံ, တံ ဂဟေတဗ္ဗ"န္တိ ဂစ္ဆတိ, ပဒဝါရေန ကာရေတဗ္ဗော။ ဘူမိယံ ဌပေတွာ ဂဏှာတိ, ဥဒ္ဓာရေ ပါရာဇိကံ။ "စောရော စောရော"တိ အနုဗန္ဓော ဆဍ္ဍေတွာ ပလာယတိ, ရက္ခတိ။ သာမိကာ ဒိသွာ ဂဏှန္တိ, ရက္ခတိ ယေဝ။ အညော စေ ကောစိ ဂဏှာတိ, ဘဏ္ဍဒေယျံ။ သာမိကေသု နိဝတ္တေသု သယံ ဒိသွာ ပံသုကူလသညာယ "ပဂေဝေတံ မယာ ဂဟိတံ, မမ ဒါနိ သန္တက"န္တိ ဂဏှန္တဿာပိ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ။ တတ္ထ ယွာယံ "သစေ သာဋကော ဘဝိဿတိ, ဂဏှိဿာမီ"တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တော ပရိကပ္ပော, အယံ ဘဏ္ဍပရိကပ္ပော နာမ။

ဩကာသပရိကပ္ပော ပန ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော – ဧကစ္စော ပန ပရပရိဝေဏာဒီနိ ပဝိဋ္ဌော ကိဉ္စိ လောဘနေယျံ ဘဏ္ဍံ ဒိသွာ ဂဗ္ဘဒွာရပမုခဟေဋ္ဌာပါသာဒဒွါရကောဋ္ဌကရုက္ခမူလာဒိဝသေန ပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ "သစေ မံ ဧတ္ထန္တရေ ပဿိဿန္တိ, ဒဋ္ဌုကာမတာယ ဂဟေတွာ ဝိစရန္တော ဝိယ ဒဿာမိ, နော စေ ပဿိဿန္တိ, ဟရိဿာမီ"တိ ပရိကပ္ပေတိ, တဿ တံ အာဒါယ ပရိကပ္ပိတပရိစ္ဆေဒံ အတိက္ကန္တမတ္တေ အဝဟာရော ဟောတိ။ ဣတိ ယွာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဝတ္တော ပရိကပ္ပော, အယံ ဩကာသပရိကပ္ပော နာမ။ ဧဝမိမေသံ ဒွိန္နမ္ပိ ပရိကပ္ပာနံ ဝသေန ပရိကပ္ပေတွာ ဂဏှတော အဝဟာရော "ပရိကပ္ပာဝဟာရော"တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဋိစ္ဆာဒေတ္ဝတ ပန အဝဟရဏံ **ပဋိစ္ဆန္နာဝဟာရော** နာမ။ သော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော – ယော ဘိက္ခု ဥယျာနာဒီသု ပရေသံ သြမုဉ္စိတွာ ဌပိတအင်္ဂုလိမုဒ္ဒိကာဒိံ ဒိသွာ ''ပစ္ဆာ ဂဏှိဿာမီ''တိ ပံသုနာ ဝာ ပဏ္ဏေန ဝာ ပဋိစ္ဆာ ဒေတိ, တဿ ဧတ္တာဝတာ ဥဒ္ဒာရော နတ္ထီတိ န တာဝ အဝဟာရော ဟောတိ ။ ယဒါ ပန သာမိကာ ဝိစိနန္တာ အပဿ ိတွာ ''သွေ ဇာနိဿာမာ''တိ သာလယာ ဝ ဂတာ ဟောန္တိ, အထဿ တံ ဥဒ္ဓရတော ဥဒ္ဒာရေ အဝဟာရော။ ပဋိစ္ ဆန္နကာလေယေဝ ''ဧတံ မမ သန္တက''န္တိ သကသညာယ ဝာ ''ဂတာ အနိ တေ, ဆဍ္ဍိတဘဏ္ဍံ ဣဒ''န္တိ ပံသုကူလ သညာယ ဝာ ဂဏှဟန္တဿ ပန ဘဏ္ဍဒေယျံ။ တေသု ဒုတိယတတိယဒိဝသေ အာဂန္တွာ ဝိစိနိတွာ အဒိသွာ ဓုရနိ က္ခေပံ ကတွာ ဂတေသုပိ ဂဟိတံ ဘဏ္ဍဒေယျမေဝ။ ပစ္ဆာ ဉတွာ စောဒိယမာနဿ အဒဒတော သာမိကာနံ ဓုရနိက္ ခေပေ အဝဟာရော ဟောတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ တဿ ပယောဂေန တေဟိ န ဒိဋ္ဌံ။ ယော ပန တထာရူပံ ဘဏ္ဍံ ယထာ ဌာနေ ဌိတံယေဝ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ထေယျစိတ္တော ပာဒေန အက္ကမိတွာ ကဒ္ဒမေ ဝာ ဝါလုကာယ ဝာ ပဝေသေ တိ, တဿ ပဝေသိတမတ္တေယေဝ အဝဟာရော။

ကုသံ သင်္ကာမေတွာ ပန အဝဟရဏံ **ကုသာဝဟာရော** နာမ။ သောပိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော – ယော ဘိက္ခု ဝိလီဝမယံ ဝာ တာလပဏ္ဏမယံ ဝာ ကတသညာဏံ ယံကိဉ္စိ ကုသံ ပာတေတွာ စီဝရေ ဘာဇီယမာနေ အတ္တနော ကောဋ္ဌာသဿ သမီ ပေ ဌိတံ အပ္ပဂ္ဃတရံ ဝာ မဟဂ္ဃတရံ ဝာ သမသမံ ဝာ အညေန ပရဿ ကောဋ္ဌာသံ ဟရိတုကာမော အတ္တနော ကော ဋ္ဌာသေ ပတိတံ ကုသံ ပရဿ ကောဋ္ဌာသေ ပာတေတုကာမတာယ ဥဒ္ဓရတိ, ရက္ခတိ တာဝ။ ပရဿ ကောဋ္ဌာသေ ပာတိတေ ရက္ခတေဝ။ ယဒါ ပန တသ္မိံ ပတိတေ ပရဿ ကောဋ္ဌာသတော ပရဿ ကုသံ ဥဒ္ဓရတိ, ဥဒ္ဓတမတ္တေ အဝဟာရော။ သစေ ပဌမတရံ ပရကောဋ္ဌာသတော ပရဿ ကုသံ ဥဒ္ဓရတိ, အတ္တနော ကောဋ္ဌာသေ ပာတေတုကာမတာ ယ ဥဒ္ဒာရေ ရက္ခတိ, ပာတနေပိ ရက္ခတိ, အတ္တနော ကောဋ္ဌာသတော ပန အတ္တနော ကုသံ ဥဒ္ဓရတော ဥဒ္ဒာရေယေဝ ရ က္ခတိ, တံ ဥဒ္ဓရိတွာ ပရကောဋ္ဌာသေ ပာတေန္တဿ ဟတ္ထတော မုတ္တမတ္တေ အဝဟာရော။ အယံ ကုသာဝဟာ ရော။ ဣတိ ယံ ဝုတ္တံ ''အာဒိယေယျာတိ ပဉ္စဝီသတိယာ အဝဟာရာနံ အညတရဝသေန ဟရေယျာ''တိ, တဿတ္ ထော ပကာသိတော ဟောတိ။

ယထာရူပေ တိ ယာဒိသေ။ **အဒိန္နာဒါနေ** တိ အဒိန္နဿ ပရသန္တကဿ ဂဟဏေ။ **ရာဇာနော**တိဣဒံ ဗိမ္ဗိသာရံ ယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, အညေ ပန တထာ ကရေယျုံ ဝာ န ကရေယျုံ ဝါတိ တေ နပ္ပမာဏံ။ **ဟနေယျုံ ဝါ**တိ ဟတ္ ထာဒီဟိ ဝါ ပောထေယျုံ, သတ္ထေန ဝါ ဆိန္ဒေယျုံ။ **ဗန္ဓေယျုံ ဝါ**တိ ရဇ္ဇုဗန္ဓနာဒီဟိ ဗန္ဓေယျုံ ဝါ။ **ပဗ္ဗာဇေယျုံ ဝါ**တိ နီဟရေယျုံ ဝါ။ **စောရောသိ ဗာလောသိ မူဠှောသိ ထေနောသီ**တိ ဣမေဟိ ဝစနေဟိ ပရိဘာသေယျုံ။ ကီဒိ သဿ ပန အဒိန္နဿ အာဒါနေ ရာဇာနော ဧဝံ ကရောန္တိ? ပါဒဿ ဝါ ပါဒါရဟဿ ဝါ။ **တထာရူပံ ဘိက္ခု အဒိန္နံ အာဒိယမာနော**တိ တာဒိသံ ဘိက္ခု ပောရာဏကဿ ကဟာပဏဿ ပါဒံ ဝါ ပါဒါရဟံ ဝါ ဘဏ္ဍံ အဒိန္နံ ဘူမိအာဒီသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဌိတံ ယံကိဉ္စိ သဇီဝနိဇ္ဇီဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ အဝဟာရာနံ ယေန ကေနစိ အဝဟာရေန အဝဟရန္တော ပါရာဇိကော ဟောတိ, ကော ပန ဝါဒော တတော အတိရေကတရသ္မိန္တိ။

ရာဇဂဟေ ဓနိယတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ရညော အရူနိ အဒိန္နံ အာဒိယနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''ဂါမာ ဝါ အရညာ ဝါ''တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဏရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, ဟရဏတ္ထာယ ဂမနာဒိကေ ပုဗ္ဗပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, အာမသနေ ဒုက္ကဋံ, ဟာရဇိကဝတ္ထုနော ဖန္ဒာပနေ ထုလ္လစ္စယံ။ အာဒိယန္တဿ မာသကေ ဝါ ဦနမာသကေ ဝါ ဒုက္ကဋံ, အတိရေကမာသကေ ဝါ ဦနပဉ္စမာသကေ ဝါ ထုလ္လစ္စယံ, ပဉ္စမာသကေ ဝါ အတိရေကပဉ္စမာသကေ ဝါ ပါ ရာဇိကံ။ သဗ္ဗတ္ထ ဂဟဏကာလဝသေန စ ဂဟဏဒေသဝသေန စ ပရိဘောဂဘာဇနပရိဝတ္တနာဒီဟိ စ ပရိဟီနာပရိဟီနဝ သေန ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သကသညိဿ, ဝိဿာသဂ္ဂါဟေ, တာဝကာလိကေ, ပေတပရိဂ္ဂဟေ, တိရစ္ဆာနဂ တပရိဂ္ဂဟေ, ပံသုကူလသညိဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သီလဝိပတ္တိ, အညဿ မနုဿဇာတိကဿ ဝ သေန ပရပရိဂ္ဂဟိတံ, ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ, ဂရုပရိက္ခာရော, ထေယျစိတ္တံ, ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ အဝဟာရာနံ ဝသေန အဝဟရဏဉ္စာတိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ အဒိန္နာဒါနသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, လောကဝ ဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, အကုသလစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ဒုတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. တတိယဟာရာဇိကဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **သဥ္စိစ္စာ** တိ သံစေတေတွ္ာ သဒ္ဓိံ စေတေတွ္ာ။ ''ပာဏော''တိသညာယ သဒ္ဓိံယေဝ ''ဝဓာမိ န''န္တိ ဝဓကစေတနာယ စေတေတွ္ာ ပကပ္ပေတွ္ာ။ **မနုဿဝိဂ္ဂဟ** န္တိ ကလလတော ပဋ္ဌာယ ဇီဝမာနကမနုဿဇာတိကသရီရံ။ **ဇီဝိတာ ဝေရောပေယျ** တိ ကလလကာလေပိ တာပနမဒ္ဒနေဟိ ဝါ ဘေသဇ္ဇသမ္ပဒာနေန ဝါ တတော ဝါ ဥဒ္ဓမ္ပိ တဒနုရူပေန ဥပက္ကမေန ဇီဝိတာ ဝိယောဇေယျ။ ဣမဿ ပနတ္ထဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ ပာဏော ဝေဒိတဗ္ဗော, ပာဏာတိပာတော ဝေဒိတဗ္ဗော, ပာဏာတိပာတီ ဝေဒိတဗ္ဗော, ပာဏာတိပာတဿ ပယောဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ **ပာဏော**တိ ဝေါဟာရတော သတ္တော, ပရမတ္ထတော ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ **ပာဏာတိပာတော**တိ ယာယ စေတနာယ ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒကပယောဂံ သမုဋ္ဌာပေတိ, သာ စေတနာ။ **ပာဏာတိပာတီ**တိ ဝုတ္တစေတနာယ သမင်္ဂီပုဂ္ဂလော။ **ပာဏာတိပာတဿ ပယောဂေါ**တိ ပာဏာတိပာတဿ ဆ ပယောဂါ သာဟတ္ထိကော နိဿဂ္ဂိယော အာဏတ္တိကော ထာဝရော ဝိဇ္ဇာမယော ဣဒ္ဓိမယောတိ ။ တတ္ထ **သာဟတ္ထိကော** တိ သယံ မာရေန္တဿ ကာယေန ဝါ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ ပဟရဏံ။ **နိဿဂ္ဂိယော** တိ ဒူရေ ဌိတံ မာရေတုကာမဿ ကာယေန ဝါ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ ဥသုသတ္တိယန္တပာသာဏာဒီနံ နိဿဇ္ဇနံ။ တတ္ထ ဧကေကော ဥဒ္ဒိဿာနုဒ္ဒိဿဘေဒတော ဒုဝိဓော။ တတ္ထ ဥဒ္ဒိဿကေ ယံ ဥဒ္ဒိဿ ပဟရတိ, တဿေဝ မရဏေန ကမ္မဗဒ္ဓော။ ''ယော ကောစိ မရတူ''တိ ဧဝံ အနုဒ္ဒိဿကေ ပဟာရပ္ပစ္စယာ ယဿ ကဿစိ မရဏေန ကမ္မဗဒ္ဓော။ ဥဘယတ္ထာပိ စ ပဟရိတမတ္တေ ဝါ မရတု, ပစ္ဆာ ဝါ တေနေဝ ရောဂေန, ပဟရိတက္ခဏေယေဝ ကမ္မဗဒ္ဓော။ **အာဏတ္တိကော** တိ ''အသုကံ နာမ မာရေဟီ''တိ အညံ အာဏာပေန္တဿ အာဏာပနံ။

တတ္ထ –

> ဝတ္ထုံ ကာလော စ ဩကာသော၊ အာဝုဓံ ဣရိယာပထော။
> ကြိယာဝိသေသောတိ ဣမေ၊ ဆ အာဏတ္တိ နိယာမကာ။

တတ္ထ **ဝတ္ထု** တိ ပုဂ္ဂလော။ ယဉှိ ပုဂ္ဂလံ ''မာရေဟီ''တိ အာဏတ္တော သစေ တမေဝ မာရေတိ, အာဏာပကဿ အာပတ္တိ။ အထ အညံ မာရေတိ, တံမညမာနော ဝါ အညံ မာရေတိ, အာဏာပကော မုစ္စတိ။ ''ဣမံ မာရေဟီ''တိ အာဏတ္တေ ပန အာဏာပကဿ ဒုက္ကဋံ။ **ကာလော**တိ ပုရေဘတ္တာဒိကာလော။ သစေ ဟိ ''ပုရေဘတ္တံ မာရေဟီ''တိ အာဏတ္တော ပုရေဘတ္တမေဝ မာရေတိ, အာဏာပကဿ အာပတ္တိ။ အထ ယံ ပုရေဘတ္တံ နိယာမိတံ, တတော ပစ္ဆာ ဝါ ပုရေ ဝါ မာရေတိ, အာဏာပကော မုစ္စတိ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ထာဝရော**တိ အသံဟာရိမေန ဥပကရဏေန မာရေတုကာမဿ ဩပါတက္ခဏနံ အပဿေနသံဝိဓာနံ အသိအာဒီနံ ဥပနိက္ခိပနံ တဠာကာဒီသု ဝိသသမ္ပယောဇနံ ရူပူပဟာရောတိဧဝမာဒိ။ ဝုတ္တနယေနေဝ စေတ္ထာပိ ဥဒ္ဒိဿာနုဒ္ဒိဿဘေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **ဝိဇ္ဇာမယော**တိ မာရဏတ္ထံ ဝိဇ္ဇာပရိဇပ္ပနံ။ **ဣဒ္ဓိမယော** တိ ကမ္မဝိပါကဇာယ ဣဒ္ဓိယာ ပယောဇနံ။

သတ္ထဟာရကံ ဝါဿ ပရိယေသေယျ တိ ဧတ္ထ ဟရတီတိ ဟာရကံ, ကိံ ဟရတိ? ဇီဝိတံ။ အထ ဝါ ဟရိတဗ္ဗန္တိ ဟာရကံ, ဥပနိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ သတ္ထဉ္စ တံ ဟာရကဉ္စာတိ သတ္ထဟာရကံ။ **အဿ** တိ မနုဿဝိဂ္ဂဟဿ။ **ပရိယေသေယျ** တိ ယထာ လဘတိ, တထာ ကရေယျ, ဥပနိက္ခိပေယျာတိ အတ္ထော။ ဧတေန ထာဝရပယောဂံ ဒဿေတိ။ ဣတရထာ ဟိ ပရိယိဋ္ဌိမတ္တေနေဝ ပါရာဇိကော ဘဝေယျ, န စေတံ ယုတ္တံ။ ပဒဘာဇနေ ပနဿ သ ဗ္ဗဥ္စနံ အနာဒိယိတွ္ာ ယံ ဧတ္ထ ထာဝရပယောဂသင်္ဂဟိတံ သတ္ထံ, တဒေဝ ဒဿေတုံ ''အသိံ ဝါ''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ **မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ** တိ ဝါစာယ ဝါ တာလပဏ္ဏာဒီသု လိခိတွ္ာ ဝါ ''ယော ဧဝံ မရတိ, သော ဓနံ ဝါ လဘတီ''တိအာဒိနာ နယေန မရဏေ ဂုဏံ ပကာသေယျ။ ဧတေန ယထာ ''အဒိန္နံ အာဒိယေယျာ''တိ ဝုတ္တတ္တာ ပရိယာယကထာယ မုစ္စတိ, နယိဓ, ဧဝံ ''သံဝဏ္ဏေယျာ''တိ ဝစနတော ပန ဣဓ ပရိယာယကထာယပိ န မုစ္စတီတိ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ** တိ ''သတ္ထံ ဝါ အာဟရ''တိအာဒိနာ (ပါရာ. ၁၇၂) နယေန မရဏတ္ထာယ ဥပာယံ ဂဟာပေယျ။ ဧတေန အာဏတ္တိကပယောဂံ ဒဿေတိ။ **အမ္ဘော ပုရိသာ** တိ အာလပနမေတံ။ **ကိံ တုယှိမိနာ**တိအာဒိ သံဝဏ္ဏနာကာရနိဒဿနံ။ **ဣတိ စိတ္တမနော** တိ ဣတိ စိတ္တော ဣတိ မနော။ ''မတံ တေ ဇီဝိတာ သေယျော''တိဧတ္ထ ဝုတ္တမရဏစိတ္တော မရဏမနောတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ''မနော''တိဣဒံ စိတ္တဿ အတ္ထဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တေနေဝဿ ပဒဘာဇနေ ''ယံ စိတ္တံ တံ မနော''တိ (ပါရာ. ၁၇၂) အာဟ။ **စိတ္တသင်္ကပ္ပ**

ဟောတိ ဝိစိတ္တသင်္ကပ္ပော။ တ္တောပိ ကုတိ-သဒ္ဒေ အာဟရိတဗ္ဗော။ ''သင်္ကပ္ပော''တိ စ သံဝိဒဟနမတ္တဿေ တံ နာမံ, န ဝိတက္ကဿေဝ။ တဥ္ စ သံဝိဒဟနံ ကမသို့ အတ္တေ သညာစေတနာဓိပ္ပာယေဟိ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ ''ကွတိ စိတ္တသင်္ကပ္ပော''တိ ''မတံ တေ ဇီဝိတာ သေယျော''တိတ္တေ ဝုတ္တမရဏသညီ မရဏစေတနော မရဏာဓိပ္ပာယောတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပဒဘာဇနေပိ ဟိ အယမေဝ နယော ဒဿိတော ။ ဧတေန မရဏစိတ္တာဒီဟိ ဝိနာ ''ကောဟံ ဇီဝိတံ သေယျော, ဝီရိယမာရဘတော ဒဋ္ဌဟ''န္တိအာဒိနာ (ဓ. ပ. ၁၁၂) နယေန ဓမ္မံ ဘာသန္တဿ သံဝဏ္ဏနာ နာမ န ဟောတီတိ ဒဿေတိ။ **အနေကပရိယာယေနာ**တိ နာနပ္ပကာရေန ဥစ္စာဝစေန ကာရဏေန။ ပုန **မရဏဝဏ္ဏ**န္တိအာဒိ နိဂမနဝစနံ။ **ပါရာဇိကော ဟောတီ**တိ တင်္ခဏူပပန္နမ္ပိ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဝုတ္တနယေန ဇီဝိတာ ဝေရောပေန္တော ပါရာဇိကော ဟောတီတိ။

ဝေသာလိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အညမညံ ဇီဝိတာ ဝေရောပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''မရဏဝဏ္ဏံ ဝဏ္ဏေ''တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, မာရဏတ္ထာယ ဩဟိတဏ္ဌာနာဒီသု ဒုက္ကဋံ, အနောဒိဿ ခတေ ဩပာတေ ယဿ ကဿစိ ပတနေပိ ဒုက္ကဋံ, ယက္ခပေတတိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟာနံ တိရစ္ဆာနဂတဿ စ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယံ ဒုက္ကဋမေဝ, မနုဿဇာတိကဿ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယံ ထုလ္လစ္စယံ, တထာ ယက္ခာဒီနံ မရဏေ, တိရစ္ဆာနဂတမရဏေ ပန ပါစိတ္တိယံ, မနုဿမရဏေ ပါရာဇိကန္တိ။ ကွမိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ ပယောဂဘေဒဝသေန အာပတ္တိဘေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အသဉ္စိစ္စ မာရေန္တဿ အဇာနန္တဿ နမရဏာဓိပ္ပာယဿ ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ တတ္ထ **အသဉ္စိစ္စာ**တိ ''ကွမိနာ ဥပက္ကမေန ကွမံ မာရေမီ''တိ အစေတေတွာ ကတေန ဥပက္ကမေန မုသလုဿာပနဝတ္ထုသ္မိံ (ပါရာ. ၁၈၀ အာဒယော) ဝိယ ပရေ မတေပိ အနာပတ္တိ။ **အဇာနန္တဿာ**တိ ''ကွမိနာ အယံ မရိဿတီ''တိ အဇာနန္တဿ ဥပက္ကမေန ဝိသဂတပိဏ္ဍပါတဝတ္ထုသ္မိံ (ပါရာ. ၁၈၁) ဝိယ ပရေ မတေပိ အနာပတ္တိ။ **နမရဏာဓိပ္ပာယဿာ**တိ မရဏံ အနိစ္ဆန္တဿ ဥပက္ကမေန ဘေသဇ္ဇဝတ္ထုသ္မိံ (ပါရာ. ၁၈၇) ဝိယ ပရေ မတေပိ အနာပတ္တိ။ ဧဝံ အသဉ္စိစ္စာတိအာဒီသု ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သီလဝိပတ္တိ, မနုဿဇာတိကပါဏော, ပါဏသညိတာ, ဝဓကစိတ္တံ, ဥပက္ကမော, တေန မရဏန္တိ ကွမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ အဒိန္နာဒာနသမဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, လောကဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, အကုသလစိတ္တံ, ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

တတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. စတုတ္ထပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **အနဘိဇာန**န္တိ သကသန္တာနေ အနုပ္ပန္နတ္တာ အတ္တနိ အတ္ထိဘာဝံ အဇာနန္တော။ **ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ**န္တိ ဥတ္တရိမနုဿာနံ ဈာယီနဉ္စေဝ အရိယာနဉ္စ ဓမ္မံ။ **အတ္တုပနာယိက**န္တိ အတ္တနိ တံ ဥပနေတိ ''မယိ အတ္ထီ''တိ သမုဒာစရန္တော, အတ္တာနံ ဝါ တတ္ထ ဥပနေတိ ''အဟံ ဧတ္ထ သန္ဒိဿာမီ''တိ သမုဒာစရန္တောတိ အတ္တုပနာယိကော, တံ အတ္တုပနာယိကံ။ ဧဝံ ကတွာ သမုဒာစရေယျာတိ သမ္ဗန္ဓော။ **အလမရိယဉာဏဒဿန**န္တိ ဧတ္ထ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရပညာ ဇာနနဋ္ဌေန ဉာဏံ, စက္ခုနာ စ ဒိဋ္ဌမိဝ ဓမ္မံ ပစ္စက္ခကရဏတော ဒဿနဋ္ဌေန ဒဿနန္တိ ဉာဏဒဿနံ, အရိယံ ဝိသုဒ္ဓံ ဥတ္တမံ ဉာဏဒဿနန္တိ အရိယဉာဏဒဿနံ, အလံ ပရိယတ္တံ ကိလေသဝိဒ္ဓံသနသမတ္ထံ အရိယဉာဏဒဿနမေတ္ထ ဈာနာဒိဘေဒေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ, အလံ ဝါ အရိယဉာဏဒဿနမဿာတိ အလမရိယဉာဏဒဿနော, တံ အလမရိယဉာဏဒဿနံ။ **သမုဒာစရေယျာ**တိ ဝုတ္တပ္ပကာရမေတံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ အတ္တုပနာယိကံ ကတွာ ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ တဒုဘယေန ဝါ ဝိညုဿ မနုဿဇာတိကဿ အာရောစေယျ။ **ကွတိ ဇာနာမိ ကွတိ ပဿာမီ**တိ သမုဒာစရဏာကာရဒဿနမေတံ, အတ္တုပနာယိကဉှိ ကတွာ ဝိနာ အညာပဒေသေန သမုဒာစရန္တော ဧဝံ သမုဒာစရတိ, တသ္မာ ယွာယံ ပဒဘာဇနေ (ပါရာ. ၂၀၇) ''ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိံ, သမာပဇ္ဇာမိ, သမာပန္နော''တိအာဒိဘေဒော ဝုတ္တော, သော သဗ္ဗော ကွမေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ''ကွတိ ဇာနာမိ ကွတိ ပဿာမီ''တိ ဟိ ဝဒန္တော န ယိဒံ ဝစနမတ္တမေဝ ဝဒတိ, အထ ခော ''ကွမိနာ စ ကွမိနာ စ ကာရဏေန အယံ ဓမ္မော မယိ အတ္ထီ''တိ ဒီပေတိ, ''သမာပဇ္ဇိ''န္တိအာဒီနိ စ ဝဒန္တေန ဟိ သမာပဇ္ဇနာဒီဟိ ကာရဏေဟိ အတ္ထိတာ ဒီပိတာ ဟောတိ, တေန ဝုတ္တံ ''ယွာယံ ပဒဘာဇနေ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိံ, သမာပဇ္ဇာမိ, သမာပန္နောတိအာဒိဘေဒော ဝုတ္တော, သော သဗ္ဗော ကွမေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတီ''တိ။ **တတော အပရေန သမယေနာ**တိ တတော အာရောစိတကာလတော

အညတရသ္မိံ ကာလေ။ ဣတိ အာပတ္တိပဋိဇာနနကာလဒဿနမေတံ, အယံ ပန အာရောစိတက္ခဏေဝ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ အာပတ္တိံ ပန အာပန္နော ယသ္မာ ပရေန စောဒိတော တ အစောဒိတော တ ပဋိဇာနာတိ, တသ္မာ “သမနုဂ္ဂာဟီယမာနော တ အသမနုဂ္ဂာဟီယမာနော တ”တိ ဝုတ္တံ။ **အာပန္နော** တိ အာရောစိတက္ခဏေယေဝ ဟာရာဇိကံ အာပန္နော။ **ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော**တိ အတ္တနော ဂိဟိဘာဝတဒိကံ ဝိသုဒ္ဓိံ အပေက္ခမာနော ဣစ္ဆမာနော။ အယဉ္ဟိ ယသ္မာ ဟာရာဇိကံ အာပန္နော, တသ္မာ ဘိက္ခုဘာဝေ ဌတွာ အဘဗ္ဗော ဈာနာဒီနိ အဓိဂန္တုံ, ဣစ္စဿ ဘိက္ခုဘာဝတော ဝိသုဒ္ဓိ နာမ န ဟောတိ။ ယသ္မာ ပန ဂိဟိ တ ဥပာသကာရာမိကသာမဏေရာနံ တ အညတရော ဟုတွာ အနာဒီဟိ သဂ္ဂမဂ္ဂံ တ ဈာနာဒီဟိ မောက္ခမဂ္ဂံ တ အာရာဓေတုံ ဘဗ္ဗော ဟောတိ, တသ္မာဿ ဂိဟိအာဒိဘာဝတော ဝိသုဒ္ဓိ နာမ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဂိဟိဘာတဒိကံ ဝိသုဒ္ဓိံ အပေက္ခမာနော”တိ။ **ဧဝံ ဝဒေယျာ** တိ ဧဝံ ဘဏေယျ, ကထံ? “အဇာနမေဝံ, အာဝုသော”တိအာဒိံ။ တတ္ထ **အဇာန**န္တိ အဇာနန္တော။ **အပဿ** န္တိ အပဿန္တော။ **တုစ္ဆံ မုသာ ဝိလပိ** န္တိ အဟံ ဝစနတ္ထဝိရဟတော တုစ္ဆံ, ဝဉ္စနာဓိပ္ပာယတော မုသာ ဝိလပိံ အဘဏိန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **အညတ္ရ အဓိမာနာ** တိ ယွတယံ တိလက္ခဏံ အာရောပေတွာ သင်္ခါရေ သမ္မသန္တဿ အာရဒ္ဓဝိပဿကဿ အပတ္တေ ပတ္တသညိတာသင်္ခါတော အဓိမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ အဓိမာနံ ဌပေတွာ ကေဝလံ ဟာပိစ္ဆတာယ ယော သမုဒာစရေယျ, အယမ္ပိ ဟာရာဇိကော ဟောတီတိ အတ္ထော။

ဝေသာလိယံ ဝဂ္ဂုမုဒာတီရိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ တေသံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာရောစနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, “အညတ္ရ အဓိမာနာ”တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, “ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ”န္တိ အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တပ္ပကာရံ အသန္တံ ဈာနာဒိဓမ္မံ အာရောစေန္တဿ သစေ ယဿ ကဿစိ အာရောစေတိ, သော မနုဿဇာတိကော ဟောတိ, အနန္တရမေဝ “အယံ ဈာနလာဘီ”တိ တ “အရိယော”တိ တ ယေန ကေနစိ အာကာရေန တမတ္ထံ ဇာနာတိ, ဟာရာဇိကံ။ သစေ န ဇာနာတိ, ထုလ္လစ္စယံ။ သစေ ပန “ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသိ, သော ဘိက္ခု ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇီ”တိအာဒိနာ (ဟာရာ. ၂၂၀) နယေန အညာပဒေသေန အာရောစေန္တဿ ဇာနာတိ, ထုလ္လစ္စယံ။ သစေ န ဇာနာတိ, ဒုက္ကဋံ။ အဓိမာနေန အာရောစေန္တဿ, အနုလ္လပနာဓိပ္ပာယဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သီလဝိပတ္တိ, ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ အတ္တနိ အသန္တတာ, ဟာပိစ္ဆတာယ တဿ အာရောစနံ, အနညာပဒေသော, ယဿ အာရောစေတိ, တဿ မနုဿဇာတိကတာ, တင်္ခဏဝိဇာနနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနေ ဝုတ္တသဒိသာနေဝါတိ။

စတုတ္ထဟာရာဇိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော အာယသ္မန္တော စတ္တာရော ဟာရာဇိကာ ဓမ္မာ တိဣဒံ ဣမေ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဟာရာဇိကပရိဒီပနမေဝ။ သမောဓာနေတွာ ပန သဗ္ဗာနေဝ စတုဝီသတိ ဟာရာဇိကာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ ။ ကတမာနိ စတုဝီသတိ? ဟာဠိယံ အာဂတာနိ တာဝ ဘိက္ခူနံ စတ္တာရိ ဘိက္ခုနီနံ အသာဓာရဏာနိ စတ္တာရီတိ အဋ္ဌ, တာနိ ဧကာဒသန္နံ ပဏ္ဍကာဒီနံ အဘဗ္ဗဘာဝသင်္ခါတေဟိ ဧကာဒသဟိ ဟာရာဇိကေဟိ သဒ္ဓိံ ဧကူနဝီသတိ, ဂိဟိဘာဝံ ပတ္ထယမာနာယ ဘိက္ခုနိယာ ဝိဗ္ဘန္တဘာဝဟာရာဇိကေန သဒ္ဓိံ ဝီသတိ, အပရာနိပိ လမ္ဗီ, မုဒုပိဋ္ဌိကော, ပရဿ အင်္ဂဇာတံ မုခေန ဂဏှာတိ, ပရဿ အင်္ဂဇာတေ အဘိနိသီဒတီတိ ဣမေသံ စတုန္နံ ဝသေန “စတ္တာရိ အနုလောမဟာရာဇိကာနီ”တိ ဝဒန္တိ, ဣတိ ဣမာနိ စ စတ္တာရိ, ပုရိမာနိ စ ဝီသတီတိ သမောဓာနေတွာ သဗ္ဗာနေဝ စတုဝီသတိ ဟာရာဇိကာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ **န လဘတိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သံဝာသ** န္တိ ဥပောသထာဒိဘေဒံ သံဝာသံ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ န လဘတိ။ **ယထာ ပုရေ, တထာ ပစ္ဆာ** တိ ယထာ ပုဗ္ဗေ ဂိဟိကာလေ အနုပသမ္ပန္နကာလေ စ, ပစ္ဆာ ဟာရာဇိကံ အာပန္နောပိ တထေဝ အသံဝာသော ဟောတိ, နတ္ထိ တဿ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ဥပောသထာဒိဘေဒေါ သံဝာသောတိ။ **တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ** တိ တေသု စတူသု ဟာရာဇိကေသု အာယသ္မန္တေ “ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ”တိ ပုစ္ဆာမိ။ **ကစ္စိတ္ထာ** တိ ကစ္စိ ဧတ္ထ, ဧတေသု စတူသု ဟာရာဇိကေသု ကစ္စိ ပရိသုဒ္ဓါတိ အတ္ထော။ အထ တ **ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ** တိ ကစ္စိ ပရိသုဒ္ဓါ အတ္ထ, ဘဝထာတိ အတ္ထော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ကင်္ခါဝိတရဏိယာ ဟာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

ဟာရာဇိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သင်္ဃာဒိသေသကဏ္ဍော

ဣမေ ခော ပနာတိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗာနံ အဘိမုခီကရဏံ။ **အာယသ္မန္တော** တိ သန္နိပတိတာနံ ပိယဝစနေန အာလပနံ။ **တေရသာ**တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒော။ **သင်္ဃာဒိသေသာ** တိ ဧဝံနာမကာ။ **ဓမ္မာ** တိ အာပတ္တိယော။ **ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တီ**တိ သရူပေန ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗတံ အာဂစ္ဆန္တိ, န နိဒါနေ ဝိယ "ယဿ သိယာ အာပတ္တီ"တိ သာဓာရဏဝစနမတ္တေန။

၁. သုက္ကဝိဿဋ္ဌိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သံဝိဇ္ဇတိ စေတနာ အဿာတိ သဉ္စေတနာ, သဉ္စေတနာဝ သဉ္စေတနိကာ, သဉ္စေတနာ ဝါ အဿ အတ္ထီတိ သဉ္စေတနိကာ။ **သုက္ကဝိဿဋ္ဌီ** တိ သုက္ကဿ ဝိဿဋ္ဌိ, ရာဂူပတ္ထမ္ဘာဒီသု ယေန ကေနစိ အင်္ဂဇာတေ ကမ္မညတံ ပတ္တေ အာရောဂျာဒီသု ယံကိဉ္စိ အပဒိသိတွာ အဇ္ဈတ္တရူပာဒီသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ မောစနဿာဒစေတနာယ နိမိတ္တေ ဥပက္ကမန္တဿ အာသယဓာတုနာနတ္တတော နီလာဒိဝသေန (ပာရာ. ၂၃၉-၂၄၀) ဒသဝိဓေသု သုက္ကေသု ယဿ ကဿစိ သုက္ကဿ ဌာနာ စာဝနာတိ အတ္ထော။ **အညတြ သုပိနန္တာ** တိ ယာ သုပိနေ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ ဟောတိ, တံ ဌပေတွာ။ **သင်္ဃာဒိသေသော** တိ ယာ အညတြ သုပိနန္တာ သဉ္စေတနိကာ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ, အယံ သင်္ဃာဒိသေသော နာမ အာပတ္တိနိကာယောတိ အတ္ထော။ ဝစနတ္ထော ပနေတ္ထ သင်္ဃော အာဒိမှိ စေဝ သေသေ စ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော အဿာတိ သင်္ဃာဒိသေသော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ဣမံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ ဝုဋ္ဌာတုကာမဿ ယံ တံ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ, တဿ အာဒိမှိ စေဝ ပရိဝါသဒါနတ္ထာယ, အာဒိတော သေသေ မဇ္ဈေ မာနတ္တဒါနတ္ထာယ မူလာယ ပဋိကဿနေန ဝါ သဟ မာနတ္တဒါနတ္ထာယ, အဝသာနေ အဗ္ဘာနတ္ထာယ စ သင်္ဃော ဣစ္ဆိတဗ္ဗော, န ဟေတ္ထ ဧကမ္ပိ ကမ္မံ ဝိနာ သင်္ဃေန သက္ကာ ကာတုံ။ ဣတိ သင်္ဃော အာဒိမှိ စေဝ သေသေ စ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော အဿာတိ သင်္ဃာဒိသေသောတိ။

သာဝတ္ထိယံ သေယျသကံ အာရဗ္ဘ ဥပက္ကမိတွာ အသုစိမောစနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, "အညတြ သုပိနန္တာ"တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ။ သစေ ပန ပရေန အတ္တနော အင်္ဂဇာတေ ဥပက္ကမံ ကာရေတွာ မောစာပေတိ, အာပဇ္ဇတိယေဝ။ စေတေတွာ အန္တမသော အာကာသေ ကဋိကမ္ပနေနပိ နိမိတ္တေ ဥပက္ကမန္တဿ သစေ န မုစ္စတိ, ထုလ္လစ္စယံ။ သစေ ပန အန္တမသော ယံ ဧကာ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာ ပိဝေယျ, တတ္တကမ္ပိ ဌာနတော မုစ္စတိ, ဒကသောတံ အနောတိဏ္ဏေပိ သင်္ဃာဒိသေသော။ ဌာနတော ပန စုတံ အဝဿမေဝ ဒကသောတံ ဩတရတိ, တသ္မာ "ဒကသောတံ ဩတိဏ္ဏမတ္တေ ဗဟိ နိက္ခန္တေ ဝါ အနိက္ခန္တေ ဝါ သင်္ဃာဒိသေသော"တိ (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၂.၂၃၇) အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ။ အနုပက္ကမန္တဿ စ, အမောစနာဓိပ္ပာယဿ စ, သုပိနံ ပဿန္တဿ စ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ မုစ္စတောပိ အနာပတ္တိ။ သီလဝိပတ္တိ, စေတနာ, ဥပက္ကမော , မုစ္စနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပာရာဇိကေ ဝုတ္တသဒိသာနေဝါတိ။

သုက္ကဝိဿဋ္ဌိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ဩတိဏ္ဏော** တိ ယက္ခာဒီဟိ ဝိယ သတ္တာ အန္တော ဥပ္ပဇ္ဇန္တေန ရာဂေန ဝါ ဩတိဏ္ဏော, ကူပါဒီနိ ဝိယ သတ္တာ အသမပေက္ခိတွာ ရဇ္ဇနီယေ ဌာနေ ရဇ္ဇန္တော သယံ ဝါ ရာဂံ ဩတိဏ္ဏော, ကာယသံသဂ္ဂရာဂသမင်္ဂိဿေတံ အဓိဝစနံ။ **ဝိပရိဏတေန စိတ္တေနာ** တိ ပရိသုဒ္ဓဘဝင်္ဂသန္တတိသင်္ခါတံ ပကတိံ ဝိဇဟိတွာ အညထာ ပဝတ္တေန, ဝိရူပံ ဝါ ပရိဏတေန ယထာ ပရိဝတ္တမာနံ ဝိရူပံ ဟောတိ, ဧဝံ ဝုတ္တရာဂဝသေန ပရိဝတ္တေတွာ ဌိတေန စိတ္တေနာတိ အတ္ထော။ **မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ** န္တိ တဒဟုဇာတာယပိ ဇီဝမာနကမနုဿိတ္ထိယာ သဒ္ဓိံ။ **ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျာ**တိ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏာဒိကာယသမ္ပယောဂံ ကာယမိဿီဘာဝံ သမာပဇ္ဇေယျ။ **ဟတ္ထဂ္ဂါဟံ ဝါ** တိအာဒိ ပနဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထဒဿနံ။ တတ္ထ **ဟတ္ထော** နာမ ကပ္ပရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အဂ္ဂနခါ။ **ဝေဏီ** နာမ ဝိနန္ဓိတွာ ဝါ အဝိနန္ဓိတွာ ဝါ သုဒ္ဓကေသေဟိ ဝါ နီလာဒိဝဏ္ဏသုတ္တကုသုမကဟာပဏမာလာသုဝဏ္ဏစီရကမုတ္တ

တာဝဋ္ဋိအာဒီသု အညတရမိသ္သေဟိ တ ကတကေသကလာပသ္သေတံ အဓိဝစနံ။ ဝေဏိဂ္ဂဟဏေန စေတ္ထ ကေသာပိ ဂ ဟိတာယေဝ သဒ္ဒိ လောမေဟိ။ ဣတိ ဝုတ္တလက္ခဏာသ္သ ဟတ္ထသ္သ ဂဟဏံ ဟတ္ထဂ္ဂဟော, ဝေဏိယာ ဂဟဏံ ဝေဏိဂ္ဂဟော။ အဝသေသသ္သ သရီရသ္သ ပရာမသနံ **အညတရသ္သ တ အညတရသ္သ တ အင်္ဂသ္သ ပရာမသနံ** နာမ။ ယော တံ ဟတ္ထဂ္ဂဟံ တ ဝေဏိဂ္ဂဟံ တ အညတရသ္သ တ အညတရသ္သ တ အင်္ဂသ္သ ပရာမသနံ သမာပဇ္ဇေယ္ယ, တသ္သ သင်္ဃာဒိသေသော နာမ အာပတ္တိနိကာယော ဟောတီတိ။

သာဝတ္ထိယံ ဥဒာယိတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ကာယသံသဂ္ဂသမာပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ , အနာဏတ္တိကံ, ဣတ္ထိယာ ဣတ္ထိသညိနော အန္တမသော လောမေန လောမံ ဖုသန္တသ္သာပိ, ဣတ္ထိယာ တ ဖုသိ ယမာနသ္သ သေဝနာဓိပ္ပာယေန တယမိတ္တတ ဖသ္သံ ပဋိဇာနန္တသ္သ သင်္ဃာဒိသေသော။ ဧကေန ပန ဟတ္ထေန ဂ ဟေတွတ ဒုတိယေန ဟတ္ထေန ဒိဝသမ္ပိ တတ္ထ တတ္ထ ဖုသန္တသ္သ ဧကာဝ အာပတ္တိ, အင်္ဂဟေတွတ ဖုသန္တော ပန သစေ သီသတော ယာဝ ဟဒါ, တာဝ ကာယတော ဟတ္ထံ အမောစေန္တောယေဝ ဖုသတိ, ဧကာဝ အာပတ္တိ, ပဉ္စန္နံ့ အင်္ဂုလီနံ ဧကတော ဂဟဏေပိ ဧကာယေဝ။ သစေ ပန နာနိတ္ထီနံ ပဉ္စင်္ဂုလိယော ဧကတော ဂဏှာတိ, ပဉ္စ အာပတ္တိ ယော။ ဣတ္ထိယာ ဝေမတိကသ္သ, ပဏ္ဍကပုရိသတိရစ္ဆာနဂတသညိသ္သ စ ထုလ္လစ္စယံ, တထာ ကာယေန ကာယပ္ ပဋိဗဒ္ဓေန, အမနုဿိတ္ထိပဏ္ဍကေဟိ စ သဒ္ဒိံ ကာယသံသဂ္ဂေပိ။ မနုဿိတ္ထိယာ ပန ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန ကာယပ္ ပဋိဗဒ္ဓါဒီသု, ပုရိသကာယဖုသနာဒီသု စ ဒုက္ကဋံ။ ဣတ္ထိယာ ဖုသိယမာနသ္သ သေဝနာဓိပ္ပာယသ္သာပိ ကာယေန အ တယမိတ္တတ ဖသ္သံ ပဋိဇာနန္တသ္သ, မောက္ခာဓိပ္ပာယေန ဣတ္ထိံ ဖုသန္တသ္သ, အသဉ္စိစ္စ, အသ္သတိယာ, အဇာန န္တသ္သ, အသာဒိယန္တသ္သ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သီလဝိပတ္တိ, မနုဿိတ္ထီ, ဣတ္ထိသညိတာ, ကာယ သံသဂ္ဂရာဂေ, တေန ရာဂေန တယာမော, ဟတ္ထဂ္ဂဟာဒိသမာပဇ္ဇနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပာရာဇိကေ ဝုတ္တသဒိသာနေဝါတိ။

ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဒုဋ္ဌုလ္လတစာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ ဩတိဏ္ဏတာ စ ဝိပရိဏတစိတ္တတာ စ ဒုဋ္ဌုလ္လတစသ္သာဒရာဂဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **မာတုကမန္တိ** ဒုဋ္ဌုလ္လာဒုဋ္ဌုလ္လသံလက္ခဏသမတ္ထံ မနုဿိတ္ထိံ။ **ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိတစာဟီ** တိ ဝစ္စမဂ္ဂပဿာဝမဂ္ဂေမေထုနဓမ္မ မပ္ပဋိသံယုတ္တာဟိ တစာဟိ။ **ဩဘာသေယ္ယာ** တိ အဝဘာသေယ္ယ, ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏယာစနအာယာစနပုစ္ဆနပဋိပုစ္ဆန အာစိက္ခဏာနုသာသနအက္ကောသနဝသေန နာနပ္ပကာရံ အသဒ္ဓမ္မဝစနံ ဝဒေယ္ယ။ **ယထာ တန္တိ** တ္ထေ န္တိ နိပါတမ တ္တံ, ယထာ ယုတ ယုဝတိန္တိ အတ္ထော။ ဧတေန ဩဘာသနေ နိရာသင်္ကဘာဝံ ဒသ္သေတိ။ **မေထုနုပသံဟိတာဟီ**တိ ဣဒံ ဒုဋ္ဌုလ္လတစာယ သိခါပတ္တလက္ခဏဒဿနံ။ **သင်္ဃာဒိသေသော** တိ ဒွိန္နံ မဂ္ဂါနံ ဝသေန ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏေဟိ တ မေထုနယာစနာဒီဟိ တ "သိခရဏီသိ, သံဘိန္နာသိ, ဥဘတောဗျဉ္ဇနကာသီ"တိ ဣမေသု တီသု အညတရေန အက္ကောသဝစနေန တ မာတုကာမံ ဩဘာသန္တသ္သ သင်္ဃာဒိသေသော နာမ အာပတ္တိနိကာယော ဟောတီတိ။

သာဝတ္ထိယံ ဥဒာယိတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ဒုဋ္ဌုလ္လတစာဟိ ဩဘာသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္ တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဣတ္ထိယာ ဣတ္ထိသညိနော အန္တမသော ဟတ္ထမုဒ္ဒာယပိ ဝုတ္တနယေန ဩဘာသန္တသ္သ သစေ သာ တမတ္ထံ တသ္မိံယေဝ ခဏေ ဇာနာတိ, သင်္ဃာဒိသေသော။ ပဏ္ဍကေ ထုလ္လစ္စယံ။ တသ္မိံယေဝ ဣတ္ထိ သညိနော ဒုက္ကဋံ။ ပုနပ္ပုနံ ဩဘာသန္တသ္သ, သမ္ဗဟုလာ စ ဣတ္ထိယော ဧကတစာယ ဩဘာသန္တသ္သ တစာဂဏ နာယ စေဝ ဣတ္ထိဂဏနာယ စ အာပတ္တိယော။ သစေ ယံ ဣတ္ထိံ ဩဘာသတိ, သာ န ဇာနာတိ, ထုလ္လစ္စယံ။ အက္ခေ ခကံ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလံ အာဒိသ္သ ဝဏ္ဏာဒိဘဏနေပိ ထုလ္လစ္စယံ။ ပဏ္ဍကေ ဒုက္ကဋံ, ဥဗ္ဘက္ခကံ အဓောဇာဏုမ ဏ္ဍလံ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓဉ္စ အာဒိသ္သ ဝဏ္ဏာဒိဘဏနေ သဗ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋံ။ အတ္ထဓမ္မအနုသာသနိပုရေက္ခာရာနံ ဥမ္ မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သီလဝိပတ္တိ, မနုဿိတ္ထီ, ဣတ္ထိသညိတာ, ဒုဋ္ဌုလ္လတစသ္သာဒရာဂေ, တေန ရာဂေ န ဩဘာသနံ, တင်္ခဏဝိဇာနနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ အဒိန္နာဒာနသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္ တကံ, လောကဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, အကုသလစိတ္တံ, ဒွိဝေဒနန္တိ။

ဒုဋ္ဌုလ္လတစာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. အတ္တကာမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ ဩတိဏ္ဏေတာ စ ဝိပရိဏတစိတ္တော စ အတ္တကာမပါရိစရိယာဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ **မာတုဂါမဿ သန္တိကေ**တိ ဒုဋ္ဌုလ္လောဘာသနေ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ ဣတ္ထိယာ သမီပေ။ **အတ္တကာမပါရိစရိယာယာ**တိ မေထုနဓမ္မ သင်္ခါတေန ကာမေန ပါရိစရိယာ ကာမပါရိစရိယာ, အတ္တနော အတ္ထာယ ကာမပါရိစရိယာ အတ္တကာမပါရိစရိယာ, အတ္တ နာ ဝါ ကာမိတာ ဣစ္ဆိတာတိ အတ္တကာမာ, သယံ မေထုနရာဂဝသေန ပတ္ထိတာတိ အတ္ထော, အတ္တကာမာ စ သာ ပါရိစ ရိယာ စာတိ အတ္တကာမပါရိစရိယာ, တဿာ အတ္တကာမပါရိစရိယာယ။ **ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျာ**တိ ဂုဏံ အာနိသံသံ ပကာ သေယျ။ **ဧတဒဂ္ဂ**န္တိအာဒိ တဿာ အတ္တကာမပါရိစရိယာယ ဝဏ္ဏဘာသနာကာရနိဒဿနံ။ တတ္ရာယံ ပဒသမ္ဗန္ဓေန သဒ္ဓိံ သင်္ခေပတ္ထော – ယာ မာဒိသံ ဟဏတိပဏတာဒီဟိ ဝိရဟိတတ္တာ **သီလဝန္တံ** မေထုနဓမ္မာ ဝိရဟိတတ္တာ **ဗြ ဟ္မစာရိံ** တဒုဘယေနာပိ **ကလျာဏဓမ္မံ ဧတေန ဓမ္မေန ပရိစရေယျ** အဘိရမေယျ, တဿာ ဧဝံ မာဒိသံ ပရိစရ န္တိယာ ယာ အယံ ပါရိစရိယာ နာမ, ဧတဒဂ္ဂံ ပါရိစရိယာနန္တိ။ **မေထုနုပသံဟိတေန သင်္ဂဏ္ဌာဒိသေသော**တိ ဧဝံ အတ္တ ကာမပါရိစရိယာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တော စ “အရဟသိ တွံ မယှံ မေထုနဓမ္မံ ဒါတု”န္တိအာဒိနာ မေထုနပ္ပဋိသံယုတ္တ ေဝစနေ ဝစနေန ယော ဘာသေယျ, တဿ သင်္ဃာဒိသေသော။

သာဝတ္ထိယံ ဥဒါယိတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ အတ္တကာမပါရိစရိယာယ ဝဏ္ဏဘာသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏ ပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဣတ္ထိယာ ဣတ္ထိသညိနော အန္တမသော ဟတ္ထမုဒ္ဒာယပိ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္တကာမ ပါရိစရိယာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တဿ သစေ သာ တမတ္ထံ တင်္ခဏေဝ ဇာနာတိ, သင်္ဃာဒိသေသော ။ နော စေ ဇာနာတိ, ထုလ္လစ္စယံ။ ပဏ္ဍကေ ပဏ္ဍကသညိနောပိ ထုလ္လစ္စယံ။ တသ္မိံယေဝ ဣတ္ထိသညိနော ဒုက္ကဋံ။ စီဝရာဒီ ဟိ ဝတ္ထုကာမေဟိ ပါရိစရိယာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တဿ ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သီလဝိပတ္တိ, မနုဿိတ္ထီ, ဣတ္ထိသညိတာ, အတ္တကာမပါရိစရိယာယ ရာဂေ, တေန ရာဂေန ဝဏ္ဏဘဏနံ, တင်္ခဏဝိဇာနနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အ င်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဒုဋ္ဌုလ္လောဘာသနေ ဝုတ္တသဒိသာနေဝါတိ။

အတ္တကာမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. သဉ္စရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **သဉ္စရိတ္တ**န္တိ ဣတ္ထိပုရိသာနံ အန္တရေ သံစရဏဘာဝံ။ **သမာပဇ္ဇေယျာ**တိ သမ္မာ ပဋိဂ္ဂဏှနဝီမံသ နပစ္စာဟရဏာနိ ကရောန္တော အာပဇ္ဇေယျ။ **ဣတ္ထိယာ ဝါ**တိအာဒိ သမာပဇ္ဇနာကာရဒဿနံ။ တတ္ထ **ဣတ္ထိ ယာ ဝါ ပုရိသမတိ**န္တိ ပုရိသေန ဝါ တဿ မာတာပိတာဒီဟိ ဝါ ပေသိတော ပုရိသဿ မတိံ အဓိပ္ပာယံ ဣတ္ထိယာ အာရောစေယျာတိ အတ္ထော။ **ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိမတိ**န္တိ ဣတ္ထိယာ ဝါ တဿာ မာတာပိတာဒီဟိ ဝါ ပေသိ တော ဣတ္ထိယာ မတိံ အဓိပ္ပာယံ ပုရိသဿ အာရောစေယျာတိ အတ္ထော။ **ဇာယတ္တနေ ဝါ ဇာရတ္တနေ ဝါ**တိ ဇာယဘာဝေ ဝါ ဇာရဘာဝေ ဝါ။ ပုရိသဿ ဟိ မတိံ ဣတ္ထိယာ အာရောစေန္တော ဇာယတ္တနေ အာရောစေတိ, ဣတ္ ထိယာ မတိံ ပုရိသဿ အာရောစေန္တော ဇာရတ္တနေ အာရောစေတိ။ အပိစ ပုရိသဿပိ မတိံ ဣတ္ထိယာ အာရော စေန္တော ဇာယတ္တနေ ဝါ အာရောစေတိ နိဗဒ္ဓဘရိယာဘာဝေ, ဇာရတ္တနေ ဝါ မိစ္ဆာစာရဘာဝေ, တေနေဝဿ ပဒဘာဇ နေ (ပါရာ. ၃၀၂) “ဇာယတ္တနေ ဝါတိ ဇာယာ ဘဝိဿသိ, ဇာရတ္တနေ ဝါတိ ဇာရီ ဘဝိဿသီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတေနေ ဝ ဥပာယေန ဣတ္ထိယာ မတိံ ပုရိသဿ အာရောစနေပိ “ပတိ ဘဝိဿသိ, ဇာရော ဘဝိဿသီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတာ ဝေ ဒိတဗ္ဗာ။ **အန္တမသော တင်္ခဏိကာယပိ** တိ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ယာ အယံ တင်္ခဏေ မုဟုတ္တမတ္တေ သံဝ သိတဗ္ဗတော “တင်္ခဏိကာ”တိ ဝုစ္စတိ, မုဟုတ္တိကာတိ အတ္ထော။ တဿာပိ “မုဟုတ္တိကာ ဘဝိဿသီ”တိ ဧဝံ ပုရိသဿ မတိံ အာရောစေန္တဿ သင်္ဃာဒိသေသော, ဧတေနေဝ ဥပာယေန “မုဟုတ္တိကော ဘဝိဿသီ”တိ ဧဝံ ပု ရိသဿ ဣတ္ထိမတိံ အာရောစေန္တောပိ သင်္ဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သာဝတ္ထိယံ ဥဒါယိတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ သဉ္စရိတ္တသမာပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, “အန္တမသော တင်္ခဏိ ကာယပီ”တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, “ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, ဝီမံသတိ, အန္တေဝါသိံ ပစ္စာဟရာ

ပေတီ”တိက္ကမိနာ (ဟရာ. ၃၃၈) နယေန သာဏတ္တိကံ, အညတ္ရ နာလံဝစနီယာယ ယာယ ကာယစိ ဣတ္ထိယာ အန္တမသော မာတုယာပိ ပုရိသမတိံ အာရောစေန္တော “ဟောဟိ ကိရ ဘရိယာ ဓနက္ကီတာ”တိ ဝတ္တုကာမော သစေပိ ဆန္ဒဝါသိနီအာဒီသု အညတရာကာရေန အာရောစေတွာ တာယ “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတေပိ အသမ္ပဋိစ္ဆိတေပိ ပုန အာဂန္တွာ ယေန ပဟိတော, တဿ တံ ပဝတ္တိံ အာရောစေတိ, သင်္ဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇတိ။ သာ ပန တဿ ဘရိယာ ဟောတု ဝါ, မာ ဝါ, အကာရဏမေတံ။ သစေပိ ယဿာ သန္တိကံ ပေသိတော, တံ အဒိသွာ အညတရဿ အဝဿာရောစနကဿ “အာရောစေဟီ”တိ ဝတွာ ပစ္စာဟရတိ, အာပဇ္ဇတိယေဝ။ “မာတုရက္ခိတံ ဗြူဟီ”တိ ပေသိတဿ ပန ဂန္တွာ အညံ ပိတုရက္ခိတာဒီသု အညတရံ ဝဒန္တဿ ဝိသင်္ကေတံ ဟောတိ, ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိယာ ဝါ ဝစနံ “သာဓူ”တိ ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ဥဘယေန ဝါ ပဋိဂ္ဂဏှိတွာ တဿာ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသဿ ဝါ အာရောစေတွာ ဝါ အာရောစာပေတွာ ဝါ ပုန ယေန ပေသိတော, တဿ တံ ပဝတ္တိံ သယံ အာရောစေန္တဿ ဝါ အညေန အာရောစာပေန္တဿ ဝါ သင်္ဃာဒိသေသော ။ ဧတ္တာဝတာ ဟိ “ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, ဝီမံသတိ, ပစ္စာဟရတီ”တိဣဒံ အင်္ဂတ္တယံ သမ္ပာဒိတမေဝ ဟောတိ, ဣတော ပန ယေဟိ ကေဟိစိ ဒွီဟိ အင်္ဂေဟိ, ပဉ္စကေ စ အင်္ဂတ္တယေနာပိ ထုလ္လစ္စယံ။ ဧကေန ဒုက္ကဋံ။ သင်္ဃဿ ဝါ စေတိယဿ ဝါ ဂိလာနဿ ဝါ ကိစ္စေန ဂစ္ဆန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။

သီလဝိပတ္တိ, ယေသု သဉ္စရိတ္တံ သမာပဇ္ဇတိ, တေသံ မနုဿဇာတိကတာ, န နာလံဝစနီယတာ,

ပဋိဂ္ဂဏှနဝီမံသနပစ္စာဟရဏာနီတိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ ဆသမုဋ္ဌာနံ, ပဏ္ဏတ္တိံ ဝါ အလံဝစနီယဘာဝံ ဝါ အဇာနန္တဿ ကာယဝိကာရေန သာသနံ ဂဟေတွာ ဝါ ဂန္တွာ ဝီမံသိတွာ ဝါ ဂန္တွာ ပစ္စာဟရန္တဿ ကာယတော သမုဋ္ဌာတိ။ “ဣတ္ထန္နာမာ အာဂမိဿတိ, တဿာ စိတ္တံ ဇာနေယျာထာ”တိ ကေနစိ ဝုတ္တေ “သာဓူ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ တံ အာဂတံ ဝတွာ ပုန တသ္မိံ ပုရိသေ အာဂတေ အာရောစေန္တဿ ကာယေန ကိဉ္စိ အကတတ္တာ ဝါစတော သမုဋ္ဌာတိ။ ဝါစာယ “သာဓူ”တိ သာသနံ ဂဟေတွာ အညေန ကရဏီယေန တဿာ ဃရံ ဂန္တွာ အညတ္ထ ဝါ ဂမနကာလေ တံ ဒိသွာ ဝစီဘေဒေန ဝီမံသိတွာ ပုနပိ အညေနေဝ ကာရဏေန ဝါ တတော အပက္ကမ္မ ကဒါစိဒေဝ တံ ပုရိသံ ဒိသွာ အာရောစေန္တဿာပိ ဝါစတော သမုဋ္ဌာတိ။ ပဏ္ဏတ္တိံ အဇာနန္တဿ ပန ခီဏာသဝဿာပိ ပိတုဝစနေန ဂန္တွာ အလံဝစနီယံ မာတရမ္ပိ “ဧဟိ မေ ပိတရံ ဥပဋ္ဌာဟီ”တိ ဝတွာ ပစ္စာဟရန္တဿ ကာယဝါစတော သမုဋ္ဌာတိ။ ဣမာနိ တီဏိ အစိတ္တကသမုဋ္ဌာနာနိ။ တဒုဘယံ ပန ဇာနိတွာ ဧတေဟေဝ တီဟိ နယေဟိ သမာပဇ္ဇန္တဿ ဝါ နေဝ တီဏိ တဒုဘယဇာနနစိတ္တေန သစိတ္တကာနိ ဟောန္တိ, ကိရိယံ, နောသညာဝိမောက္ခံ, အစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, ကုသလာဒိဝသေန စေတ္ထ တီဏိ စိတ္တာနိ, သုခာဒိဝသေန တိဿော ဝေဒနာတိ။

သဉ္စရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ကုဋိကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **သညာစိကာယ ပနာ**တိ ဧတ္ထ **သညာစိကာ** နာမ သယံ ပဝတ္တိတယာစနာ ဝုစ္စတိ, တသ္မာ သညာစိကာယာတိ အတ္တနော ယာစနာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ, သယံ ယာစိတကေဟိ ဥပကရဏေဟီတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ယံကိဉ္စိ ပရပရိဂ္ဂဟိတကံ မူလစ္ဆေဒဝသေန ယာစိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, တာဝကာလိကံ ပန ဝဋ္ဋတိ။ သဟာယတ္ထာယ ကမ္မကရဏတ္ထာယ “ပုရိသံ ဒေထာ”တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ, ပုရိသတ္တကရမ္ပိ ယာစိတုံ ဝဋ္ဋတိ, **ပုရိသတ္တကရော** နာမ ဝဍ္ဎကိအာဒိနာ ပုရိသေန ကာတဗ္ဗံ ဟတ္ထကမ္မံ။ တံ “ပုရိသတ္တကရံ ဒေဟီ”တိ ဝါ “ဟတ္ထကမ္မံ ဒေဟီ”တိ ဝါ ဝတွာ ယာစိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဟတ္ထကမ္မံ နာမ ကိဉ္စိ ဝတ္ထု န ဟောတိ, တသ္မာ “ကိံ, ဘန္တေ, အာဂတတ္ထာ”တိ ပုစ္ဆိတေ ဝါ အပုစ္ဆိတေ ဝါ ယာစိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဝိညတ္တိပစ္စယာ ဒေါသော နတ္ထိ, မိဂလုဒ္ဒကာဒယော ပန သကကမ္မံ န ယာစိတဗ္ဗာ။ **ကုဋိန္တိ** ဥလ္လိတ္တာဒီသု အညတရံ။ တတ္ထ **ဥလ္လိတ္တာ** နာမ ဌပေတွာ ထမ္ဘတုလာပိဋ္ဌသင်္ဃာဋဝါတပါနဓူမစ္ဆိဒ္ဒါဒိဘေဒံ အလေပောကာသံ အဝသေသေ လေပောကာသေ ကုဋ္ဋေဟိ သဒ္ဓိံ ဃဋ္ဋေတွာ ဆဒနဿ အန္တော သုဓာယ ဝါ မတ္တိကာယ ဝါ လိတ္တာ။ **အဝလိတ္တာ** နာမ တထေဝ ဝုတ္တနယေနေဝ ဆဒနဿ ဗဟိ လိတ္တာ။ **ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာ** နာမ တထေဝ ဆဒနဿ အန္တော စ ဗဟိ စ လိတ္တာ။ **ကာရယမာနေနာ**တိ သယံ ဝါ ကရောန္တေန, အာဏတ္တိယာ ဝါ ကာရာပေန္တေန။ **အဿာမိကန္တိ** ကာရေတာ အာယကေန ဝိရဟိတံ။ **အတ္တုဒ္ဒေသန္တိ** “မယှံ ဝါသာဂါရံ ဧသော”တိ ဧဝံ အတ္တာ ဥဒ္ဒေသော ဧတိဿ

သာတိ အတ္တုဒ္ဒေသော, တံ အတ္တုဒ္ဒေသံ။ **ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ** တိ ပမာဏယုတ္တာ ကာရေတဗ္ဗာ။ **တတြိဒံ ပမာဏန္တိ** တဿာ ကုဋိယာ ဣဒံ ပမာဏံ။ **ဒီဃသောတိ** ဒီဃတော။ **ဒွါဒသ ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ** တိ ဧတ္ထ **သုဂတဝိဒတ္ထိ** နာမ ဣဒါနိ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ တိဿော ဝိဒတ္ထိယော, ဝဍ္ဍကိဟတ္ထေန ဒိယဍ္ဎော ဟတ္ထော ဟောတိ။ မိနန္တေန ပန ကုဋိယာ ဗဟိကုဋ္ဋေ ပမာဏံ ဒိန္နံ မဟာမတ္တိကပရိယန္တံ အဂ္ဂဟေတွာ ထုသပိဏ္ဍပရိယန္တေန ဒွါဒသ ဝိဒတ္ထိယော မိနေတဗ္ဗာ, သစေ ထုသပိဏ္ဍကေန အနတ္ထိကော ဟောတိ, မဟာမတ္တိကလေပေနေဝ နိဋ္ဌာပေတိ, သွေဝ ပရိစ္ဆေဒေါ။ **တိရိယန္တိ** ဝိတ္ထာရတော။ **သတ္တန္တရာ** တိ ကုဋ္ဋဿ ဗဟိအန္တံ အဂ္ဂဟေတွာ အဗ္ဘန္တရိမေန အန္တေန သတ္တ သုဂတဝိဒတ္ထိယော ပမာဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ ဒီဃတော ဟာပေတွာ တိရိယံ, တိရိယတော ဝါ ဟာပေတွာ ဒီဃံ ဝဍ္ဎေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ကော ပန ဝါဒေါ ဥဘတော ဝဍ္ဎနေ။ ယာ ပန ဒီဃတော သဋ္ဌိဟတ္ထာပိ ဟောတိ, တိရိယတော တိဟတ္ထာ ဝါ ဩနကစတုဟတ္ထာ ဝါ, ယတ္ထ ပမာဏယုတ္တော မဉ္စော ဣတော စိတော စ န ပရိဝတ္တတိ, ပစ္ဆိမကောဋိယာ စတုဟတ္ထဝိတ္ထာရာ န ဟောတိ, အယံ ကုဋီသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ ဝဋ္ဋတိ။ **ဘိက္ခူ အဘိနေတဗ္ဗာ ဝတ္ထုဒေသနာယာ** တိ ယသ္မိံ ပဒေသေ ကုဋိံ ကာရေတုကာမော ဟောတိ, တံ သောဓေတွာ ပဒဘာဇနေ (ပါရာ. ၃၄၉) ဝုတ္တနယေန သင်္ဃံ တိက္ခတ္တုံ ယာစိတွာ သဗ္ဗေ ဝါ သင်္ဃပရိယာပန္နာ သင်္ဃေန ဝါ သမ္မတာ ဒွေ ဝါ တယော ဘိက္ခူ တတ္ထ ဝတ္ထုဒေသနတ္ထာယ နေတဗ္ဗာ။ **တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ဝတ္ထုံ ဒေသေတဗ္ဗံ အနာရမ္ဘံ သပရိက္ကမန္တိ** တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ကိပိလ္လိကာဒီနံ အာသယာဒီဟိ တေရသဟိ, ပုဗ္ဗဏ္ဏာပရဏ္ဏနိဿိတာဒီဟိ သောဠသဟိ ဥပဒ္ဒဝေဟိ ဝိရဟိတတ္တာ အနာရမ္ဘံ, ဒွီဟိ ဝါ စတူဟိ ဝါ ဗလိဗဒ္ဒေဟိ ယုတ္တေန သကဋေန ဧကံ စက္ကံ နိဗ္ဗောဒကပတနဋ္ဌာနေ ဧကံ ဗဟိ ကတွာ အာဝိဇ္ဈိတုံ သက္ကုဏေယျတာယ သပရိက္ကမန္တိ သလ္လက္ခေတွာ သစေ သင်္ဃပဟောနကာ ဟောန္တိ, တတ္ထေဝ, နော စေ, သင်္ဃမဇ္ဈံ ဂန္တွာ တေန ဘိက္ခုနာ ယာစိတေဟိ ဉတ္တိဒုတိယေန ကမ္မေန ဝတ္ထုံ ဒေသေတဗ္ဗံ။ **သာရမ္ဘေ စေ** တိအာဒိ ပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာဠဝိယံ အာဠဝိကေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ သညာစိကာယ ကုဋိကရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, “အဒေသိတဝတ္ထုကံ ပမာဏာတိက္ကန္တံ ကုဋိံ ကာရေဿာမီ”တိ ဥပကရဏတ္ထံ အရညံ ဂမနတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗပယောဂေသု ဒုက္ကဋံ, “ဣဒါနိ ဒွီဟိ ပိဏ္ဍေဟိ နိဋ္ဌာနံ ဂမိဿတီ”တိ တေသု ပဌမပိဏ္ဍဒါနေ ထုလ္လစ္စယံ, ဒုတိယဒါနေန လေပေ ဃဋိတေ သစေ အဒေသိတဝတ္ထုကာ ဝါ ပမာဏာတိက္ကန္တာ ဝါ ဟောတိ, ဧကော သင်္ဃာဒိသေသော, ဒွေ စ ဒုက္ကဋာနိ။ ဥဘယဝိပ္ပန္နာ, ဒွေ သင်္ဃာဒိသေသာ, ဒွေ စ ဒုက္ကဋာနိ။ သစေ ပန ဒွါရဗန္ဓံ ဝါ ဝါတပါနံ ဝါ အဋ္ဌပေတွာဝ မတ္တိကာယ လိမ္ပတိ, ဌပိတေ စ တသ္မိံ လေပေါ န ဃဋိယတိ, ရက္ခတိ တာဝ။ ပုန လိမ္ပန္တဿ ပန ဃဋိတမတ္တေ သင်္ဃာဒိသေသော။ သစေ တံ ဌပိယမာနံ ပဌမဒိန္နလေပေန သဒ္ဓိံ နိရန္တရမေဝ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ, ပဌမမေဝ သင်္ဃာဒိသေသော။ ကေဝလံ သာရမ္ဘတာယ ဒုက္ကဋံ, တထာ အပရိက္ကမနာယ။ ဝိပ္ပကတံ ကုဋိံ အညဿ ဒဒတော စ, ဘူမိံ သမံ ကတွာ ဘိန္ဒန္တဿ စ, လေဏဂုဟာတိဏကုဋိပဏ္ဏစ္ဆဒနဂေဟေသု အညတရံ ကာရေန္တဿ, ကုဋိမ္ပိ အညဿ တဒတ္ထာယ, ဝါသာဂါရံ ဌပေတွာ ဥပေါသထာဂါရာဒီသု အညတရတ္ထာယ ကာရေန္တဿ စ ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သီလဝိပတ္တိ, ဥလ္လိတ္တာဒီနံ အညတရတာ, ဟေဋ္ဌိမပမာဏသမ္ဘဝေါ, အဒေသိတဝတ္ထုကတာ, ပမာဏာတိက္ကန္တတာ, အတ္တုဒ္ဒေသိကတာ, ဝါသာဂါရတာ , လေပဃဋနာတိ ဣမာနေတ္ထ ဆ ဝါ သတ္တ ဝါ အင်္ဂါနိ။ ဆသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယဉ္စ, ကိရိယာကိရိယဉ္စ။ ဣဒဉှိ ဝတ္ထုံ ဒေသာပေတွာ ပမာဏာတိက္ကန္တံ ဝါ ကရောတော ကိရိယတော သမုဋ္ဌာတိ, အဒေသာပေတွာ ကရောတော ကိရိယာကိရိယတော သမုဋ္ဌာတိ။ သေသမေတ္ထ သဉ္စရိတ္တေ ဝုတ္တသဒိသမေဝါတိ။

ကုဋိကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဝိဟာရကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **မဟလ္လက** န္တိ သဿာမိကဘာဝေန သညာစိကကုဋိတော မဟန္တဘာဝေါ ဧတဿ အတ္ထီတိ မဟလ္လကော, ယသ္မာ ဝါ ဝတ္ထုံ ဒေသာပေတွာ ပမာဏာတိက္ကမေနာပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ ပမာဏမဟန္တတာယပိ မဟလ္လကော, တံ မဟလ္လကံ။ ယသ္မာ ပနဿ တံ ပမာဏမဟန္တတ္တံ သဿာမိကတ္တာဝ လဗ္ဘတိ, တသ္မာ တဒတ္ထဒဿနတ္ထံ “မဟလ္လကော နာမ ဝိဟာရော သဿာမိကော ဝုစ္စတီ”တိ ဧဝမဿ ပဒဘာဇနေ (ပါရာ. ၃၆၇) ဝုတ္တံ။ သေသံ သဗ္ဗံ ကုဋိကာရသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တသဒိသံ, သဿာမိကဘာဝမတ္တမေဝ ဟိ ဝိသေသော။

ကောသမ္ဗိယံ ဆန္နတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ စေတိယရုက္ခံ ဆေဒါပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တဘာဝတော, အကိရိယမတ္တတော သမုဋ္ဌာနဘာဝတော, ကေသဋ္ဌာဒိသေသတာ စ ဧတ္ထ ဝိသေသော။

ဝိဟာရကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဒုဋ္ဌဒောသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **ဒုဋ္ဌော ဒောသော** တိ ဒူသိတော စေဝ ဒူသကော စ။ ဥပ္ပန္နေ ဟိ ဒောသေ ပုဂ္ဂလော တေန ဒောသေန ဒူသိတော ဟောတိ, ပကတိဘာဝံ ဇဟာပိတော, တသ္မာ “ဒုဋ္ဌော”တိ ဝုစ္စတိ။ ပရဉ္စ ဒူသေတိ ဝိနာသေတိ, တသ္မာ “ဒောသော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဣတိ “ဒုဋ္ဌော ဒောသော”တိ ဧကဿေဝေတံ ပုဂ္ဂလဿ အာကာရနာနတ္တေန နိဒ္ဒေသနံ။ **အပ္ပတီတော**တိ နပ္ပတီတော, ပီတိသုခါဒီဟိ ဝိဝဇ္ဇိတော, န အဘိသဋောတိ အတ္ထော။ **အမူလကေနာ**တိ ယံ စောဒကေန စုဒိတကမှိ ပုဂ္ဂလေ အဒိဋ္ဌံ အဿုတံ အပရိသင်္ကိတံ, ဣဒံ ဧတေသံ ဒဿနသဝနပရိသင်္ကာသင်္ခါတာနံ မူလာနံ အဘာဝတော အမူလကံ နာမ။ တံ ပန သော အာပန္နော ဝါ ဟောတု, အနာပန္နော ဝါ, ဧတံ ဣဓ အပ္ပမာဏံ။ ဧတ္ထ စ **အဒိဋ္ဌံ** နာမ အတ္တနော ပသာဒစက္ခုနာ ဝါ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ဝါ အဒိဋ္ဌံ, **အဿုတံ** နာမ တထေဝ ကေနစိ ဝုစ္စမာနံ န သုတံ, **အပရိသင်္ကိတံ** နာမ အတ္တနော ဝါ ပရဿ ဝါ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝသေန စေတသာ အပရိသင်္ကိတံ, ဣတိ ဧဝရူပေန အမူလကေန။ **ပါရာဇိကေနာ**တိ ဘိက္ခုနော အနုရူပေသု ဧကူနဝီသတိယာ အညတရေန, ပဒဘာဇနေ (ပါရာ. ၃၈၆) ပန ပါရာဇိကုဒ္ဒေသေ အာဂတာနေဝ ဂဟေတွာ “စတုန္နံ အညတရေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ **အနုဒ္ဓံသေယျာ** တိ ဓံသေယျ ဝိဒ္ဓံသေယျ ပဓံသေယျ အဘိဘဝေယျ။ တံ ပန အနုဒ္ဓံသနံ ယသ္မာ အတ္တနာ စောဒေန္တောပိ ပရေန စောဒာပေန္တောပိ ကရောတိ, တသ္မာဿ ပဒဘာဇနေ “စောဒေတိ ဝါ စောဒာပေတိ ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝတ္ထုသန္ဒဿနာ အာပတ္တိသန္ဒဿနာ သံဝါသပ္ပဋိက္ခေပော သာမီစိပ္ပဋိက္ခေပောတိ သင်္ခေပတော စတဿော စောဒနာ။ တာသု **ဝတ္ထုသန္ဒဿနာ** နာမ “တွံ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝီ”တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တာ။ **အာပတ္တိသန္ဒဿနာ** နာမ “တွံ မေထုနဓမ္မာပတ္တိံ အာပန္နော”တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တာ။ **သံဝါသပ္ပဋိက္ခေပော** နာမ “နတ္ထိ တယာ သဒ္ဓိံ ဥပောသထော ဝါ ပဝါရဏာ ဝါ သင်္ဃကမ္မံ ဝါ”တိ ဧဝံ ပဝတ္တော။ ဧတ္တာဝတာ ပန သီသံ န ဧတိ, “အဿမဏောသိ”တိအာဒီဟိ ဝစနေဟိ သဒ္ဓိံ ဃဋိတေယေဝ သီသံ ဧတိ။ **သာမီစိပ္ပဋိက္ခေပော** နာမ အဘိဝါဒနပစ္စုဋ္ဌာနအဉ္ဇလိကမ္မသာမီစိကမ္မဗီဇနိကမ္မာဒီနံ အကရဏံ, တံ ပဋိပါဋိယာ ဝန္ဒနာဒီနိ ကရောတော ဧကဿ အကတွာ သေသာနံ ကရဏကာလေ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ စ စောဒနာ နာမ ဟောတိ, အာပတ္တိ ပန သီသံ န ဧတိ။ “ကသ္မာ မမ ဝန္ဒနာဒီနိ န ကရောသီ”တိ ပုစ္ဆိတေ ပန “အဿမဏောသိ”တိအာဒိဝစနေဟိ သဒ္ဓိံ ဃဋိတေယေဝ သီသံ ဧတိ, တသ္မာ ယော ဘိက္ခု ဘိက္ခုံ သမီပေ ဌတွာ “တွံ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝီ”တိ ဝါ “အဿမဏောသိ”တိ ဝါ အာဒီဟိ ဝစနေဟိ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ ဧဝ ဝါ ဧတမတ္ထံ ဒီပေန္တော သယံ ဝါ စောဒေတိ, ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေသု ဝါ အညတရေန စောဒာပေတိ, အယံ အနုဒ္ဓံသေတိ နာမ။ **အပ္ပေဝ နာမ နံ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ**န္တိ အပိ ဧဝ နာမ နံ ပုဂ္ဂလံ ဣမမှာ သေဋ္ဌစရိယာ အပနေယျံ။ “သာဓု ဝတဿ သစာဟံ ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျ”န္တိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယေန အနုဒ္ဓံသေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတေန ဧကံ စာဝနာဓိပ္ပာယံ ဂဟေတွာ အဝသေသာ အက္ကောသာဓိပ္ပာယော ကမ္မာဓိပ္ပာယော ဝုဋ္ဌာနာဓိပ္ပာယော ဥပောသထဋ္ဌပနာဓိပ္ပာယော ပဝါရဏဋ္ဌပနာဓိပ္ပာယော အနုဝိဇ္ဇနာဓိပ္ပာယော ဓမ္မကထာဓိပ္ပာယောတိ သတ္တ အဓိပ္ပာယာ ပဋိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ။ **တတော အပရေန သမယေနာ**တိ ယသ္မိံ သမယေ အနုဒ္ဓံသိတော ဟောတိ, တတော အညသ္မိံ သမယေ။ **သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ** တိ အနုဝိဇ္ဇကေန ကိံ တေ ဒိဋ္ဌန္တိအာဒိနာ နယေန အနုဝိဇ္ဇိယမာနော ဥပပရိက္ခိယမာနော။ **အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ** တိ ဒိဋ္ဌာဒီသု ကေနစိ ဝတ္ထုနာ ဝါ အနုဝိဇ္ဇကာဒီသု ယေန ကေနစိ ပုဂ္ဂလေန ဝါ အဝုစ္စမာနော။ ဣမေသံ ပန ပဒါနံ ပရတော “ဘိက္ခု စ ဒောသံ ပတိဋ္ဌာတီ”တိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော။ ဣဒဉ္ဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ဧဝံ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ ဘိက္ခု စ ဒောသံ ပတိဋ္ဌာတိ ပဋိစ္စ တိဋ္ဌတိ ပဋိဇာနာတိ, သင်္ဃာဒိသေသောတိ။ ဣဒဉ္စ အမူလကဘာဝဿ ပါကဋကာလဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အာပတ္တိံ ပန အနုဒ္ဓံသိတက္ခဏေယေဝ အာပဇ္ဇတိ။ **အမူလကဉ္စေဝ တံ အဓိကရဏံ ဟောတီ** တိ ဧတ္ထ ပန ဒိဋ္ဌမူလာဒီနံ အဘာဝေန အမူလကံ, သမထေဟိ အဓိကရဏီယဘာဝေန အဓိကရဏံ။ ယဉ္ဟိ အဓိကိစ္စ အာရဗ္ဘ ပဋိစ္စ သန္ဓာယ သမထာ ပဝတ္တန္တိ, တံ အဓိကရဏံ။ ဣဓ ပန ပါရာဇိကသင်္ခါတံ အာပတ္တာဓိကရဏမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ ယဒိ ဟိ တံ အဓိကရဏံ ဒိဋ္ဌာဒီဟိ မူလေဟိ အမူလကဉ္စေဝ ဟောတိ, အယံ စောဒေတုံ အာဂတော ဘိက္ခု စ ဒောသံ ပတိဋ္ဌာတိ ပဋိစ္စ တိဋ္ဌတိ, “တုစ္ဆကံ မယာ ဘဏိတ”န္တိ

အာဒီနိ (ပါရာ. ၃၈၆) ဝဒန္တော ပဋိဇာနာတိ, တဿ ဘိက္ခုနော အနုဒ္ဓံသိတက္ခဏေယေဝ သင်္ဃာဒိသေသောတိ, အယံ သိက္ခာပဒဿ ပဒါနုက္ကမေန အတ္ထော။

ရာဇဂဟေ မေတ္တိယဘူမဇကေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အမူလကေန ပါရာဇိကေန အနုဒ္ဓံသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, ကတူပသမ္ပဒံ သုဒ္ဓံ ဝါ အသုဒ္ဓံ ဝါ ပုဂ္ဂလံ ယေန ပါရာဇိကေန စောဒေတိ, တံ “အယံ အနဇ္ဈာပန္နော”တိ ဉတွာ စာဝနာဓိပ္ပာယေန “ကရောတု မေ အာယသ္မာ ဩကာသံ, အဟံ တံ ဝတ္တုကာမော”တိ ဧဝံ ဩကာသံ အကာရေတွာ စောဒေန္တဿ သစေ သော တင်္ခဏေယေဝ ဇာနာတိ “မံ စောဒေတီ”တိ, ဝါစာယ ဝါစာယ သင်္ဃာဒိသေသော စေဝ ဒုက္ကဋဉ္စ။ ဩကာသံ ကာရေတွာ စောဒေန္တဿ သင်္ဃာဒိသေသောယေဝ။ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ သမ္မုခါ စောဒေန္တဿာပိ ဧသေဝ နယော။ ပရမ္မုခါ စောဒေန္တဿ ပန သီသံ န ဧတိ ။ အတ္တနာ သမီပေ ဌတွာ အညံ ဘိက္ခုံ အာဏာပေတိ , သော တဿ ဝစနေန တံ စောဒေတိ, စောဒာပကဿေဝ ဝုတ္တနယေန အာပတ္တိယော။ အထ သောပိ “မယာ ဒိဋ္ဌံ သုတံ အတ္ထီ”တိ စောဒေတိ, ဒွိန္နမ္ပိ ဇာနနံ တထေဝ အာပတ္တိယော။ အက္ကောသာဓိပ္ပာယေန ပန ဩကာသံ အကာရေတွာ ဝဒန္တဿ ဝုတ္တနယေနေဝ ပါစိတ္တိယဉ္စေဝ ဒုက္ကဋဉ္စ။ ဩကာသံ ကာရေတွာ ဝဒန္တဿ ပါစိတ္တိယမေဝ။ ကမ္မာဓိပ္ပာယေန အသမ္မုခါ သတ္တဝိဓမ္ပိ ကမ္မံ ကရောန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဝုဋ္ဌာနာဓိပ္ပာယေန “တွံ ဣတ္ထန္နာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နော, တံ ပဋိကရောဟီ”တိ ဝဒန္တဿ, ဥပေါသထံ ဝါ ပဝါရဏံ ဝါ ဌပေန္တဿ စ ဩကာသကမ္မံ နတ္ထိ, ဌပနက္ခေတ္တံ ပန ဇာနိတဗ္ဗံ, အနုဝိဇ္ဇကဿာပိ ဩသဋေ ဝတ္ထုသ္မိံ “အတ္ထေတံ ဝါ”တိ အနုဝိဇ္ဇနာဓိပ္ပာယေန ဝဒန္တဿ ဩကာသကမ္မံ နတ္ထိ, ဓမ္မကထိကဿာပိ “ယော ဣဒဉ္စ ဣဒဉ္စ ကရောတိ, အယံ အဿမဏော”တိအာဒိနာ နယေန အနောဒိဿ ဓမ္မံ ကထေန္တဿ ဩကာသကမ္မံ နတ္ထိ။ သစေ ပန ဩဒိဿ နိယမေတွာ “အသုကော စ အသုကော စ အဿမဏော အနုပါသကော”တိ ကထေတိ, အာသနတော ဩရုယ္ဟ အာပတ္တိံ ဒေသေတွာ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ, သီလဝိပတ္တိ, ယံ စောဒေတိ ဝါ စောဒါပေတိ ဝါ, တဿ “ဥပသမ္ပန္နော”တိ သင်္ချုပဂမနံ, တသ္မိံ သုဒ္ဓသညိတာ, ယေန ပါရာဇိကေန စောဒေတိ, တဿ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန အမူလကတာ, စာဝနာဓိပ္ပာယေန သမ္မုခါစောဒနာ, တဿ တင်္ခဏဝိဇာနနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ။ ဝေဒနာ ပနေတ္ထ ဒုက္ခာယေဝါတိ။

ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. အညဘာဂိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **အညဘာဂိယဿာ**တိအာဒီသု အညဘာဂဿ ဣဒံ, အညဘာဂေ ဝါ ဘဝံ အညဘာဂိယံ။ **အဓိကရဏ**န္တိ အာဓာရော ဝေဒိတဗ္ဗော, ဝတ္ထု အဓိဋ္ဌာနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယော ဟိ သော အာဒိပ္ပတ္တိယံ “ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော နာမာ”တိ ဆဂလကော ဝုတ္တော။ သော ယွာယံ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗဿ မလ္လပုတ္တဿ ဘာဂေါ ကောဋ္ဌာသော ပက္ခော မနုဿဇာတိ စေဝ ဘိက္ခုဘာဝေါ စ, တတော အညဿ ဘာဂဿ ကောဋ္ဌာသဿ ပက္ခဿ ဟောတိ တိရစ္ဆာနဇာတိယာ စေဝ ဆဂလကဘာဝဿ စ, သော ဝါ အညဘာဂေ ဘဝေါ အတ္ထိ, တသ္မာ အညဘာဂိယသင်္ချံ လဘတိ။ ယသ္မာ စ တေသံ “ဣမံ မယံ ဒဗ္ဗံ မလ္လပုတ္တံ နာမ ကရောမာ”တိ ဝဒန္တာနံ တဿ နာမကရဏသညာယ အာဓာရော ဝတ္ထု အဓိဋ္ဌာနံ, တသ္မာ “အဓိကရဏ”န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တဉှိ သန္ဓာယ “သစေ ကိရ တုမှေဟ, ဘိက္ခဝေ, ဒဗ္ဗံ မလ္လပုတ္တံ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿာ”တိအာဒိ (ပါရာ. ၃၉၁) ဝုတ္တံ။ န ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒီသု အညတရံ, ကသ္မာ? အသမ္ဘဝတော။ န ဟိ မေတ္တိယဘူမဇကာ စတုန္နံ အဓိကရဏာနံ ကဿစိ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ ကိဉ္စိဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပ္ပါဒိယိံသု, န စ စတုန္နံ အဓိကရဏာနံ လေသော နာမ အတ္ထိ။ ဇာတိလေသာဒယော ဟိ ပုဂ္ဂလာနံယေဝ လေသာ ဝုတ္တာ, န ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒီနံ။ တဉ္စ “ဒဗ္ဗော မလ္လပုတ္တော”တိ နာမံ တဿ အညဘာဂိယာဓိကရဏဘာဝေ ဌိတဿ ဆဂလကဿ ကောစိ ဒေသော ဟောတိ ထေရံ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေတုံ လေသမတ္တော, ထေရေ စ ဒိဿတိ အပဒိဿတိ “အဿ အယ”န္တိ ဝေါဟရီယတီတိ **ဒေသော,** ဇာတိအာဒီသု အညတရကောဋ္ဌာသဿေတံ အဓိဝစနံ။ အညမ္ပိ ဝတ္ထုံ လိဿတိ သိလိဿတိ ဝေါဟာရမတ္တေနေဝ ဤသကံ အလ္လီယတီတိ **လေသော,** ဇာတိအာဒီနံယေဝ အညတရကောဋ္ဌာသဿေတံ အဓိဝစနံ။ ပဒဘာဇနေ (ပါရာ. ၃၉၃) ပန ယဿ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ ကိဉ္စိဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသေယျ, တံ ယသ္မာ အာဒိပ္ပတ္တိဝသေနေဝ အာဝိဘူတံ, တသ္မာ တံ အဝိဘဇိတွာ ယာနိ “အဓိကရဏ”န္

တိ ဝစနသာမညတော အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ပဝတ္တာနိ စတ္တာရိ အဓိကရဏာနိ, တေသံ အညဘာဂိယတာ စ တဗ္ဘာဂိယတာ စ ယသ္မာ အပာကဋ္ဌာ, ဇာနိတဗ္ဗာ စ ဝိနယဓရေဟိ, တသ္မာ တဒ္ဒ အဝသာနေ အာပတ္တညဘာဂိယေန စောဒနဥ္စ အာဝိကာတုံ "အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿာတိ အာပတ္တညဘာဂိယံ တ ဟောတိ အဓိကရဏညဘာဂိယံ တ"တိ အာဒိ ဝုတ္တံ, သေသာ ဝိနိစ္ဆယကထာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယံ ပန ဝိသေသော – ဣဒံ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ ကိဉ္စိဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပာဒာယ ပာရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓံသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဣဓ စ အာပတ္တညဘာဂိယစောဒနာယ တထာသညိနောပိ အနာပတ္တိ။ အဋ္ဌေသု စ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ ကိဉ္စိဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပာဒိယနတာ အဓိကာတိ။

အညဘာဂိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. သင်္ဃဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **သမဂ္ဂဿ သင်္ဃဿာ** တိ သဟိတဿ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ, စိတ္တေန စ သရီရေန စ အဝိယုတ္တဿာတိ အတ္ထော။ တေနေဝဿ ပဒဘာဇနေ (ပာရာ. ၄၁၂) "သမဂ္ဂေါ နာမ သင်္ဃော သမာနသံဝါသကော သမာနသီမာယံ ဌိတော"တိ ဝုတ္တံ။ သမာနသံဝါသကော ဟိ သမစိတ္တတာယ စိတ္တေန အဝိယုတ္တော ဟောတိ, သမာနသီမာယံ ဌိတော ကာယသာမဂ္ဂိအနတော သရီရေန အဝိယုတ္တော။ **ဘေဒာယ ပရက္ကမေယျာ** တိ "ကထံ နာမာယံ ဘိဇ္ဇေယျာ"တိ ဘေဒနတ္ထာယ တဿာမေယျ။ **ဘေဒနသံဝတ္တနိကံ တ အဓိကရဏ** န္တိ ဘေဒနဿ သင်္ဃဘေဒဿ အတ္ထာယ သံဝတ္တနိကံ ကာရဏံ။ ဣမသ္မိဥ္ဟိ ဩကာသေ "ကာမဟေတု ကာမနိဒာနံ ကာမာဓိကရဏ"န္တိ အာဒီသု (မ. နိ. ၁.၁၆၈, ၁၇၈) ဝိယ ကာရဏံ "အဓိကရဏ"န္တိ အဓိပ္ပေတံ။ တံ ဘေဒကရဝတ္ထုဝသေန အဋ္ဌာရသဝိဓံ။ **သမာဒာယာ**တိ ဂဟေတွာ။ **ပဂ္ဂယှ တိဋ္ဌေယျာ** တိ တံ သင်္ဃဘေဒဿ အတ္ထာယ သံဝတ္တနိကံ သင်္ဃဘေဒနိဗ္ဗတ္တိသမတ္ထံ ကာရဏံ ဂဟေတွာ ဒီပေယျ စေဝ နပ္ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ စ။ **ဘိက္ခူဟိ ဧဝမဿ ဝစနီယော** တိ ယေ တံ ပဂ္ဂယှ တိဋ္ဌန္တံ တံ သမ္မုခါ ပဿန္တိ, ယေ တ "အသုကသ္မိံ နာမ ဝိဟာရေ"တိ သုဏန္တိ, တေဟိ သဗ္ဗေဟိပိ ဓမ္မေန ပရိစ္ဆေဒေန အဓုယောဇနမတ္တံ ဂန္တွာပိ ယွတယံ အနန္တရေ "မာယသ္မာ"တိအာဒိဝစနက္ကမော ဝုတ္တော, ဧဝမဿ ဝစနီယော။ ဒိသွာ တ တ သုတွာ တ အဝဒန္တာနံ ဒုက္ကဋံ။ ဧတ္ထ စ မာယသ္မာတိ ပဒံ "ပရက္ကမိ"တိပဒေန "အဋ္ဌာသိ"တိပဒေန စ သဒ္ဓိံ "မာ ပရက္ကမိ, မာ အဋ္ဌာသိ"တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ **သမေတာယသ္မာ သင်္ဃေနာ** တိ အာယသ္မာ သင်္ဃေန သဒ္ဓိံ သမေတု သမာဂစ္ဆတု, ဧကလဒ္ဓိကော ဟောတူတိ အတ္ထော။ ကိံ ကာရဏာ? သမဂ္ဂေါ ဟိ သင်္ဃော။ပေ.။ ဝိဟရတီတိ။ တတ္ထ **သမ္မောဒမာနော** တိ အညမညသမ္ပတ္တိယာ သုဋ္ဌု မောဒမာနော။ **အဝိဝဒမာနော**တိ "အယံ ဓမ္မော, နာယံ ဓမ္မော"တိ ဧဝံ န ဝိဝဒမာနော။ ဧကော ဥဒ္ဒေသော အဿာတိ **ဧကုဒ္ဒေသော,** ဧကတော ပဝတ္တပာတိမောက္ခုဒ္ဒေသောတိ အတ္ထော။ **ဖာသု ဝိဟရတီ**တိ သုခံ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ဝိသုမ္ပိ သင်္ဃမဇ္ဈေပိ တိက္ခတ္တုံ ဝုစ္စမာနဿ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇတော ဒုက္ကဋံ။ **ဧဝဥ္စ သော** တိအာဒိမှိ **သမနုဘာသိတဗ္ဗော** တိ သမနုဘာသနကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ **ဣစ္စေတံ ကုသလ** န္တိ ဣတိ ဧတံ ပဋိနိဿဇ္ဇနံ ကုသလံ ခေမံ သောတ္ထိဘာဝေါ တဿ ဘိက္ခုနော။ **နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ, သင်္ဃာဒိသေသော**တိ ဧတ္ထ သမနုဘာသနကမ္မပရိယောသာနေ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇန္တဿ သင်္ဃာဒိသေသော။ သေသံ ဥတ္တာနပဒတ္ထမေဝ။

ရာဇဂဟေ ဒေဝဒတ္တံ အာရဗ္ဘ သင်္ဃဘေဒာယ ပရက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, သမနုဘာသနကမ္မေ ကရိယမာနေ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇန္တဿ ဉတ္တိပရိယောသာနေ ဒုက္ကဋံ, ဒွီဟိ ကမ္မဝါစာဟိ ဒွေ ထုလ္လစ္စယာ, "ယဿ နက္ခမတိ, သော ဘာသေယျာ"တိ ဧဝံ **ယျ**-ကာရပတ္တာယ တတိယကမ္မဝါစာယ တဥ္စ ဒုက္ကဋံ တေ စ ထုလ္လစ္စယာ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ, သင်္ဃာဒိသေသောယေဝ တိဋ္ဌတိ။ အသမနုဘာသိယမာနဿ စ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တဿ စ ဥမ္မတ္တကာဒီနဥ္စ အနာပတ္တိ။ သီလဝိပတ္တိ, ဘေဒာယ ပရက္ကမနံ, ဓမ္မကမ္မေန သမနုဘာသနံ, ကမ္မဝါစာပရိယောသာနံ, အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇနန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမနုဘာသနသမုဋ္ဌာနံ, အကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, လောကဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, အကုသလစိတ္တံ, ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

သင်္ဃဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. ဘေဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကာဒသမေ **တဿေဝ ခော ပန** တိ ယော သင်္ဃဘေဒါယ ပရက္ကမတိ, တဿေဝ။ **အနုဝတ္တကာ** တိ တဿ ဒိဋ္ဌိံ ခန္တိံ ရုစိံ ဂဟဏေန အနုပဋိပဇ္ဇနကာ။ ဝဂ္ဂံ အသာမဂ္ဂိပက္ခိယဝစနံ ဝဒန္တီတိ **ဝဂ္ဂဝါဒကာ** ။ ယသ္မာ ပန တိဏ္ဏံ ဥဒ္ဓံ ကမ္မာရဟာ န ဟောန္တိ။ န ဟိ သင်္ဃော သင်္ဃဿ ကမ္မံ ကရောတိ, တသ္မာ “ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ **ဇာနာတိ နော**တိ အမှာကံ ဆန္ဒာဒီနိ ဇာနာတိ။ **ဘာသတီ**တိ “ဧဝံ ကရောမာ”တိ အမှေဟိ သဒ္ဓိံ ဘာသတိ။ **အမှာကမ္ပေတံ ခမတီ** တိ ယံ သော ကရောတိ, ဧတံ အမှာကမ္ပိ ရုစ္စတိ။ **သမေတာယသ္မန္တာနံ သင်္ဃေနာ** တိ အာယသ္မန္တာနံ စိတ္တံ သင်္ဃေန သဒ္ဓိံ သမေတု သမာဂစ္ဆတု, ဧကီဘာဝံ ဂစ္ဆတူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေသံ ပဒတ္ထတော ဥတ္တာနမေဝ။ ဝိနိစ္ဆယကထာပေတ္ထ ဒသမေ ဝုတ္တသဒိသာယေဝ။

အယံ ပန ဝိသေသော – ဣဒံ ရာဇဂဟေ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဒေဝဒတ္တဿ သင်္ဃဘေဒါယ ပရက္ကမန္တဿ အနုဝတ္တနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အင်္ဂေသု စ ယထာ တတ္ထ ပရက္ကမနံ, ဧဝံ ဣဓ အနုဝတ္တနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။

ဘေဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒွါဒသမေ **ဒုဗ္ဗစဇာတိကော** တိ ဒုဗ္ဗစသဘာဝေါ, ဝတ္တုံ အသက္ကုဏေယျောတိ အတ္ထော။ **ဥဒ္ဒေသပရိယာပန္နေသူ**တိ ဥဒ္ဒေသေ ပရိယာပန္နေသု အန္တောဂဓေသု, “ယဿ သိယာ အာပတ္တိ, သော အာဝိကရေယျာ”တိ ဧဝံ သင်္ဂဟိတတ္တာ အန္တော ပါတိမောက္ခဿ ဝတ္တမာနေသူတိ အတ္ထော။ **သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော** တိ သဟဓမ္မိကေန ဝုစ္စမာနော, ကာရဏတ္ထေ စေတံ ဥပယောဂဝစနံ။ ပဉ္စဟိ သဟဓမ္မိကေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗတ္တာ, တေသံ ဝါ သန္တကတ္တာ “သဟဓမ္မိက”န္တိ လဒ္ဓနာမေန ဗုဒ္ဓပညတ္တေန သိက္ခာပဒေန ဝုစ္စမာနောတိ အတ္ထော။ **ဝိရမထာယသ္မန္တော မမ ဝစနာယာ**တိ ယေန ဝစနေန မံ ဝဒထ, တတော မမ ဝစနတော ဝိရမထ, မာ မံ တံ ဝစနံ ဝဒထာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဝဒတု သဟ ဓမ္မေနာ**တိ သဟဓမ္မိကေန သိက္ခာပဒေန, သဟဓမ္မေန ဝါ အညေနပိ ပါသာဒိကဘာဝသံဝတ္တနိကေန ဝစနေန ဝဒေတု။ **ယဒိဒ**န္တိ ဝုဒ္ဓိကာရဏဒဿနတ္ထေ နိပါတော, တေန ယံ ဣဒံ အညမညဿ ဟိတဝစနံ, အာပတ္တိတော စ ဝုဋ္ဌာပနံ, တေန **အညမညဝစနေန အညမညဝုဋ္ဌာပနေန။ ဧဝံ သံဝဍ္ဎာ ဟိ တဿ ဘဂဝတော ပရိသာ** တိ ဧဝံ ပရိသာယ ဝုဒ္ဓိကာရဏံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဝိနိစ္ဆယကထာပိ ဒသမေ ဝုတ္တသဒိသာယေဝ။

အယံ ပန ဝိသေသော – ဣဒံ ကောသမ္ဗိယံ ဆန္နတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ အတ္တာနံ အဝစနီယကရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အင်္ဂေသု စ ယထာ တတ္ထ ပရက္ကမနံ, ဧဝံ ဣဓ အဝစနီယကရဏတာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ။

ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃. ကုလဒူသကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တေရသမေ **ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ**တိ ဧတ္ထ နဂရမ္ပိ ဂါမေ အန္တောဂဓမေဝ။ **ဥပနိဿာယ ဝိဟရတီ** တိတတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓစီဝရာဒိပစ္စယတာယ တံ နိဿာယ ဝသတိ။ ပုပ္ဖဒါနာဒီဟိ မနုဿာနံ သဒ္ဓံ ဝိနာသေန္တော ကုလာနိ ဒူသေတီတိ **ကုလဒူသကော**။ မာလာဝစ္ဆရောပနာဒယော ပါပကာ သမာစာရာ အဿာတိ **ပါပသမာစာရော။ သော ဘိက္ခူ** တိ သော ကုလဒူသကော ဘိက္ခူ။ **အာယသ္မာ ခော ကုလဒူသကော။ပေ။ အလံ တေ ဣဓ ဝါသေနာ**တိ ဣမိနာဿ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မာရဟတံ ဒဿေတိ။ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မကတော ပနေသ ယသ္မိံ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ ကုလဒူသကကမ္မံ ကတံ, ယသ္မိဉ္စ ဝိဟာရေ ဝသတိ, နေဝ တသ္မိံ ဂါမေ ဝါ နိဂမေ ဝါ စရိတုံ လဘတိ, န ဝိဟာရေ ဝသိတုံ။ **ဧဝဉ္စ သော ဘိက္ခူ** တိဧတ္ထ **သော**တိ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မကတော အဓိပ္ပေတော။ ဆန္ဒေန ဂစ္ဆန္တီတိ **ဆန္ဒဂါမိနော,** ဧသ နယော သေသေသု။ **သော ဘိက္ခူ** တိ သော “ဆန္ဒဂါမိနော”တိအာဒီနိ ဝဒမာနော။ တဿ ဝစနဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ဧဝံ ဝစနီယော, န ကုလဒူသနနိဝါရဏတ္ထာယ။ ကုလဒူသနကမ္မေန ဟိ သော အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာ အာပတ္တိယော ပုဗ္ဗေဝ အာပန္နော, ဧဝံ ပနဿ ဝိသုမ္ပိ သင်္ဃမ

ဇွျေပိ ဝုစ္စမာနဿ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇတော အပရံ ဒုက္ကဋံ။ **ဝေဠု သော** တိအာဒိ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဉ္စ အဝုတ္တဉ္စ သဗ္ဗံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဝိနိစ္ဆယကထာပိ ဒသမေ ဝုတ္တသဒိသာယေဝ။

အယံ ပန ဝိသေသော – ဣဒံ သာဝတ္ထိယံ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒကမိတာဒီဟိ ပာပနဝတ္ထု သိမ္မံ ပညတ္တံ, အင္ဂေသု စ ယထာ တတ္ထ ပရက္ကမနံ, ဧဝံ ဣဓ ဆန္ဒာဒီဟိ ပာပနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။

ကုလဒူသကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနဝဏ္ဏနာ

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော။ပေ။ ဧဝမေတံ ဓာရယာမီတိတ္ထေ ပဌမံ အာပတ္တိ ဧတေသန္တိ **ပဌမာပတ္တိကာ,** ပဌမံ ဝီတိက္က မနက္ခဏေယေဝ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ ဣတရေ ပန ယထာ တတိယေ စ စတုတ္ထေ စ ဒိဝသေ ဟောတီတိ ဧတ္ထ "တတိယကော, စတုတ္ထကော"တိ ဝုစ္စတိ, ဧဝံ ယာဝတတိယေ သမနုဘာသနကမ္မေ ဟောန္တီတိ **ယာဝတတိယကာ**တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ယာဝတီဟန္တိ** ယတ္တကာနိ အဟာနိ။ **ဇာနံ ပဋိစ္ဆာဒေတီ** တိ ဇာနန္တော ပဋိစ္ဆာဒေတိ။ တတ္ထာယံ ပဋိစ္ဆ ဆာဒနလက္ခဏဿ မာတိကာ – အာပတ္တိ စ ဟောတိ, အာပတ္တိသညီ စ, ပကတတ္တော စ ဟောတိ, ပကတတ္တသ ညီ စ, အနန္တရာယိကော စ ဟောတိ, အနန္တရာယိကသညီ စ, ပဟု စ ဟောတိ, ပဟုသညီ စ, ဆာဒေတုကာမော စ ဟောတိ, ဆာဒေတိ စာတိ။ တတ္ထ **အာပတ္တိ စ ဟောတိ, အာပတ္တိသညီ စာ** တိ ယံ အာပတ္တိံ အာပန္နော, သာ တေရသန္နံ အ ညတရာ ဟောတိ, သောပိ စ တတ္ထ ဝတ္ထုဝသေန တ "ဣဒံ ဘိက္ခုနံ န ဝဋ္ဋတီ"တိ နာမမတ္တဝသေန တ "အယံ ဣတ္ထန္နာမာ အာပတ္တီ"တိ အာပတ္တိသညီယေဝ ဟုတွာ "န အနိ နံ ကဿစိ အာရောစေဿာမီ"တိ ဧဝံ ဆာဒေတုကာမော ဝ ဓုရံ နိက္ခိပိတွာ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတိ, ဆန္နာ ဟောတိ အာပတ္တိ။ သစေ ပနေတ္ထ အနာပတ္တိသညီ တ ဟောတိ, အညာ ပတ္တိက္ခန္ဓသညီ တ, ဝေမတိကော တ, အစ္ဆန္နာဝ ဟောတိ။ **ပကတတ္တော** တိ အနုက္ခိတ္တော သမာနသံဝာသ ကော။ သော စေ ပကတတ္တသညီ ဟုတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဆာဒေတိ, ဆန္နာ ဟောတိ။ **အနန္တရာယိကော**တိ ယဿ ဒသသု ရာဇစောရအဂ္ဂိဥဒကမနုဿအမနုဿဝါဠသရီသပဇီဝိတဗ္ရဟ္မစရိယန္တရာယေသု ဧကောပိ နတ္ထိ, သော စေ အနန္တရာယိကသညီ ဆာဒေတိ, ဆန္နာ ဟောတိ။ **ပဟူ**တိ ယော သက္ကောတိ ဘိက္ခုနော သန္တိကံ ဂန္တုဉ္စေဝ အာရောစေ တုဉ္စ, သော စေ ပဟုသညီ ဟုတွာ ဆာဒေတိ, ဆန္နာ ဟောတိ။ **ဆာဒေတုကာမော စ ဟောတိ, ဆာဒေတိ စာ**တိဣဒံ ဥတ္တာနမေဝ။ သစေပိ ဟိ သော သဘာဂံ ဒိသွာ "အယံ မေ ဥပဇ္ဈာယော တ အာစရိယော တ"တိ လဇ္ဇာယ နာရောစေတိ, ဆန္နာဝ ဟောတိ။ ဥပဇ္ဈာယာဒိဘာဝေ ဟိ ဣဓ အပ္ပမာဏံ, သဘာဂမတ္တမေဝ ပမာဏံ။ အယံ "ဇာနံ ပဋိစ္ဆာဒေတီ"တိပဒ ဿ သင်္ခေပတော အတ္ထဝိနိစ္ဆယော။

တာဝတီဟန္တိ တတ္တကာနိ အဟာနိ, ပဋိစ္ဆာဒိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အာရောစိတဒိဝသော, တာဝ ဒိဝသ ပက္ခမာသသံဝစ္ဆရဝသေန ယတ္တကော ကာလော အတိက္ကန္တော, တတ္တကံ ကာလန္တိ အတ္ထော။ **အကာမာ ပရိဝ တ္ထဗ္ဗန္တိ** န ကာမေန န ဝသေန, အထ ခော အကာမေန အဝသေန ပရိဝတ္ထံ သမာဒာယ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပဋိစ္ဆန္နပ ရိဝါသော သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော သမောဓာနပရိဝါသော စာတိ တိဝိဓော ပရိဝါသော။ တတ္ထ **ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသော** တာဝ ယထာပဋိစ္ဆန္နာယ အာပတ္တိယာ အတဗ္ဗော။ ကဿစိ ဟိ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ အာပတ္တိ ဟောတိ, ကဿစိ ဒွီ ဟာဒိပ္ပဋိစ္ဆန္နာ။ ကဿစိ ဧကာ အာပတ္တိ ဟောတိ, ကဿစိ ဒွေ ဝ တ တိဿော တ တဒုတ္တရိ တ။ တသ္မာ ပဋိစ္ဆ ဆန္နပရိဝါသံ ဒေန္တေန ပဌမမေဝ ဝုတ္တနယေန ပဋိစ္ဆန္နဘာဝံ ဥတွာ တတော ပဋိစ္ဆန္နဒိဝသေ စ အာပတ္တိယော စ သလ္လက္ခေတွာ သစေ ဧကာ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, "အဟံ, ဘန္တေ, ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ သဉ္စေတနိ ကံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္န"န္တိ ဧဝံ ပရိဝါသံ ယာစာပေတွာ ခန္ဓကေ (စူဠဝ. ၉၈) အာဂတနယေန ကမ္မ တစံ ဝတွာ ပရိဝါသော အတဗ္ဗော။ အထ ဒွီဟတီဟာဒိပ္ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ , ဒွီဟပ္ပဋိစ္ဆန္နံ တီဟပ္ပဋိစ္ဆန္နံ စတူ ဟပ္ပဋိစ္ဆန္နံ ပဉ္စာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နံ။ပေ။ စုဒ္ဒသာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နန္တိဧဝံ ယာဝ စုဒ္ဒသဒိဝသာနိ ဒိဝသဝသေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ, ပဉ္စဒသဒိဝသပ္ပဋိစ္ဆန္နာယံ "ပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္န"န္တိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ တတော ယာဝ ဧကူနတိံသတိ မော ဒိဝသော, တာဝ "အတိရေကပက္ခပ္ပဋိစ္ဆန္န"န္တိ, တတော မာသပ္ပဋိစ္ဆန္နံ အတိရေကမာသပ္ပဋိစ္ဆန္နံ ဒွေမာ သပ္ပဋိစ္ဆန္နံ အတိရေကဒွေမာသပ္ပဋိစ္ဆန္နံ တေမာသပ္ပဋိစ္ဆန္နံ။ပေ။ အတိရေကဧကာဒသမာသပ္ပဋိစ္ဆန္နန္တိ ဧဝံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ သံဝစ္ဆရေ ပုဏ္ဏေ "ဧကသံဝစ္ဆရပ္ပဋိစ္ဆန္န"န္တိ, တတော ပရံ အတိရေကသံဝစ္ဆရံ ဒွေ

ဝေသံဝဏ္ဏရုံ ဗေံ ယာဝ သဥ္ဌိသံဝဏ္ဏရအတိရေကသဥ္ဌိသံဝဏ္ဏရုပ္ပဋ္ဌိစ္ဆန္နန္တိ, တတော တ ဘိယ္ယောပိ ဝတ္တုတ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

သစေ ပန ဒွေ ဝ တိဿော တဒုတ္တရိ တ အာပတ္တိယော ဟောန္တိ, ယထာ "ဧကံ အာပတ္တိ"န္တိ ဝုတ္တံ, ဗေံ "ဒွေ ဝ အာပတ္တိယော, တိဿော အာပတ္တိယော"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတော ပရံ ပန သတံ တ ဟောတု, သဟဿံ တ, "သမ္ဗဟုလာ"တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ နာနာဝတ္ထုကာသုပိ "အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကံ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ဧကံ ကာယသံသဂ္ဂံ ဧကံ ဒုဋ္ဌုလ္လဝာစံ ဧကံ အတ္တကာမံ ဧကံ သဥ္စရိတ္တံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော"တိ ဗေံ ဂဏနဝသေန တ, "အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ နာနာဝတ္ထုကာယော ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော"တိ ဗေံ ဝတ္ထုကိတ္တနဝသေန တ, "အဟံ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ သင်္ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော"တိ ဗေံ နာမမတ္တဝသေန တ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ တတ္ထ **နာမံ** ဒုဝိဓံ သဇာတိသာဓာရဏံ သဗ္ဗသာဓာရဏဥ္စ, တတ္ထ သင်္ဃာဒိသေသောတိ **သဇာတိသာဓာရဏံ,** အာပတ္တီတိ **သဗ္ဗသာဓာရဏံ,** တသ္မာ "သမ္ဗဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ ဧကာဟပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော"တိ ဗေံ သဗ္ဗသာဓာရဏနာမဝသေနာပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣဒဥ္ဟိ ပရိဝါသာဒိဝိနယကမ္မံ ဝတ္ထုဝသေန ဂေါတ္တဝသေန နာမဝသေန အာပတ္တိဝသေန စ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ တတ္ထ သုက္ကဝိဿဋ္ဌီတိ **ဝတ္ထု** စေဝ **ဂေါတ္တ** ဥ္စ, သင်္ဃာဒိသေသောတိ **နာမဥ္စေဝ အာပတ္တိ** စ, တတ္ထ "သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ကာယသံသဂ္ဂ"န္တိအာဒိဝစနေနာပိ "နာနာဝတ္ထုကာယော"တိဝစနေနာပိ ဝတ္ထု စေဝ ဂေါတ္တဥ္စ ဂဟိတံ ဟောတိ, "သင်္ဃာဒိသေသော"တိဝစနေနာပိ "အာပတ္တိယော"တိဝစနေနာပိ နာမဥ္စေဝ အာပတ္တိ စ ဂဟိတာ ဟောတိ, တသ္မာ ဧတေသု ယဿ ကဿစိ ဝသေန ကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ စ သစေ အပ္ပဘိက္ခုကော အာဝါသော ဟောတိ, သက္ကာ ရတ္တိစ္ဆေဒံ အနာပဇ္ဇန္တေန ဝသိတုံ, တတ္ထေဝ "ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ, ဝတ္တံ သမာဒိယာမီ"တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တံ သမာဒါတဗ္ဗံ, သမာဒိယိတွာ တ တတ္ထေဝ သင်္ဃဿ အာရောစေတွာ ပုန အာဂတာဂတာနံ ဘိက္ခူနံ အာရောစေန္တေန ဝတ္တဘေဒဥ္စ ရတ္တိစ္ဆေဒဥ္စ အကတွာ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ န သက္ကာ ဟောတိ ပရိဝါသံ သောဓေတုံ, နိက္ခိတ္တဝတ္တေန ဝသိတုကာမော ဟောတိ, တတ္ထေဝ သင်္ဃမဇ္ဈေ, ဧကပုဂ္ဂလဿ တ သန္တိကေ "ပရိဝါသံ နိက္ခိပါမိ, ဝတ္တံ နိက္ခိပါမီ"တိ ပရိဝါသော နိက္ခိပိတဗ္ဗော, ဧကပဒေနာပိ စေတ္ထ နိက္ခိတ္တော ဟောတိ ပရိဝါသော, ဒွီဟိ ပန သုနိက္ခိတ္တောယေဝ, သမာဒါနေပိ ဧသေဝ နယော။ နိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ, အထာနေန ပစ္စူသသမယေ ဧကေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ ပရိက္ခိတ္တဿ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပတော, အပရိက္ခိတ္တဿ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနတော ဒွေ ဝ လေဍ္ဍုပါတေ အတိက္ကမိတွာ မဟာမဂ္ဂတော ဩက္ကမ္မ ဂုမ္ဗေန တ ဝတိယာ တ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနေ နိသီဒိတွာ အန္တောအရုဏေယေဝ ဝတ္တံ သမာဒိယိတွာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ယမ္ပိ အညံ ဘိက္ခုံ ပဿတိ, တဿာပိ အာရောစေတဗ္ဗမေဝ။ အရုဏေ ဥဋ္ဌိတေ တဿ သန္တိကေ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတွာ ဝိဟာရံ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ သော ပုရေ အရုဏေယေဝ ကေနစိ ကရဏီယေန ဂတော, ဝိဟာရံ ဂန္တွာ ယံ သဗ္ဗပဌမံ ဘိက္ခုံ ပဿတိ, တဿ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ဗေံ သလ္လက္ခေတွာ ယာဝ ရတ္တိယော ပူရေန္တိ, တာဝ ပရိဝတ္ထဗ္ဗံ, အယံ သင်္ခေပတော ပဋိစ္ဆန္နပရိဝါသဝိနိစ္ဆ ယော, ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၉၇) ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဣတရေသု ပန ဒွီသု "အာပတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတိ, ရတ္တိပရိယန္တံ န ဇာနာတီ"တိ (စူဠဝ. ၁၅၇) ဣမဿိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ခန္ဓကေ အနုညာတော **သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော** နာမ, သော ဒုဝိဓော **စူဠသုဒ္ဓန္တော မဟာသုဒ္ဓန္တော** တိ, ဒုဝိဓောပိ စေသ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒံ သကလံ တ ဧကစ္စံ တ အဇာနန္တဿ စ အဿရန္တဿ စ တတ္ထ ဝေမတိကဿ စ ဒါတဗ္ဗော။ အာပတ္တိပရိယန္တံ ပန "ဧတ္တိကာ အဟံ အာပတ္တိယော အာပန္နော"တိ ဇာနာတု တ, မာ တ, အကာရဏမေတံ။ တဿ ဒါနဝိဓိ ခန္ဓကေ အာဂတော, ဝိနိစ္ဆယကထာ ပန ဝိတ္ထာရတော သမန္တပါသာဒိကာယံ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၂) ဝုတ္တာ။ ဣတရော ပန **သမောဓာနပရိဝါသော** နာမ, သော တိဝိဓော ဟောတိ ဩဓာနသမောဓာနော အဂ္ဃသမောဓာနော မိဿကသမောဓာနောတိ။ တတ္ထ **ဩဓာနသမောဓာနော** နာမ အန္တရာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ ပဋိစ္ဆာဒေန္တဿ ပရိဝုတ္ထဒိဝသေ ဩဓုနိတွာ မက္ခေတွာ ပုရိမာယ အာပတ္တိယာ မူလဒိဝသပရိစ္ဆေဒေ ပစ္ဆာ အာပန္နံ အာပတ္တိံ သမောဒဟိတွာ ဒါတဗ္ဗပရိဝါသော ဝုစ္စတိ။ **အဂ္ဃသမောဓာနော** နာမ သမ္ဗဟုလာသု အာပတ္တီသု ယာ ဧကာ ဝါ ဒွေ ဝါ တိဿော ဝါ သမ္ဗဟုလာ ဝါ အာပတ္တိယော သဗ္ဗစိရပ္ပဋိစ္ဆန္နာယော, တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာယ တာသံ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒဝသေန အဝသေသာနံ ဦနတရပ္ပဋိစ္ဆန္နာနံ အာပတ္တီနံ ဒါတဗ္ဗပရိဝါသော ဝုစ္စတိ။ **မိဿကသမောဓာ**

နော နာမ နာနာဝတ္ထုကာယော အာပတ္တိယော ကေတော ကတ္ဝာ အတဗ္ဗပရိတသော ဝုစ္စတိ, အယံ တိဝိဓေပိ သမောဓာန ပရိတသေ သင္ဓေပကထာ, ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယံ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၂) ဝုတ္တော, ဣဒံ "ပရိဝတ္တဗ္ဗ"န္တိ ပဒဿ ဝိနိစ္ဆယကထာမုခံ။

ဥတ္တရိ ဆာရတ္တ န္တိ ပရိတသတော ဥတ္တရိ ဆ ရတ္တိယော။ **ဘိက္ခုမာနတ္တာယာ** တိ ဘိက္ခူနံ မာနဘာဝာယ, အာရာဓနတ္ထာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ** န္တိ ဝတ္တိတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုမာနတ္တဥ္စ ပနေတံ ပဋိစ္ဆန္နာပဋိစ္ဆန္နဝသေန ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ ယဿ အပ္ပဋိစ္ဆန္နာပတ္တိ ဟောတိ, တဿ ပရိတသံ အဒတွာ မာနတ္တမေဝ အတဗ္ဗံ, ဣဒံ **အပ္ပဋိစ္ဆန္နမာနတ္တံ** ။ ယဿ ပဋိစ္ဆန္နာ ဟောတိ, တဿ ပရိတသပရိယောသာနေ အတဗ္ဗံ မာနတ္တံ **ပဋိစ္ဆန္နမာနတ္တ**န္တိ ဝုစ္စတိ, ဣဒံ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ ဥဘိန္နမ္ပိ ပနေတေသံ အနဝိဓိ ဝိနိစ္ဆယကထာ စ သမန္တပါသာဒိကာယံ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၁၀၂) ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာ, အယံ ပနေတ္ထ သင္ခေပေါ။ သစေ အယံ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတွာ ပစ္စူသသမယေ သမာအတုံ ဂစ္ဆတိ, သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန စတူဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ပရိတသေ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ပဒေသံ ဂန္တွာ "မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ, ဝတ္တံ သမာဒိယာမီ"တိ သမာဒိယိတွာ နေသံ အာရောစေတွာ တတော တေသု ဂတေသု တ အဂတေသု တ ပုရိမနယေန ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ **ယတ္ထ သိယာ ဝီသတိဂဏော** တိ ဧတ္ထ ဝီသတိသင်္ဃော ဂဏော အဿာတိ ဝီသတိဂဏော။ **တတ္ထ** တိ ယတ္ထ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ဝီသတိဂဏော ဘိက္ခုသင်္ဃော အတ္ထိ, တတ္ထ။ **အဗ္ဘေတဗ္ဗော**တိ အဘိဧတဗ္ဗော, သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗော, အဗ္ဘာနကမ္မဝသေန ဩသာရေတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဝ္ဟာတဗ္ဗောတိ တ အတ္ထော။ အဗ္ဘာနကမ္မံ ပန ဟဋ္ဌဝသေန ခန္ဓကေ (စူဠဝ. ၁၀၀ အာဒယော) ဝိနိစ္ဆယဝသေန သမန္တပါသာဒိကာယံ ဝုတ္တံ။ **အနဗ္ဘိတော** တိ န အဗ္ဘိတော အသမ္ပဋိစ္ဆိတော, အကတဗ္ဘာနကမ္မောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနဝ္ဟာတောတိ တ အတ္ထော။ **တေ စ ဘိက္ခူ ဂာရယှာ** တိ ယေ ဝီနဘာဝံ ဥတွာ အဗ္ဘေန္တိ, တေ ဘိက္ခူ စ ဂရဟိတဗ္ဗာ, သာတိသာရာ သဒေသာ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇန္တီတိ အတ္ထော။ **အယံ တတ္ထ သာမီစိ** တိ အယံ တတ္ထ အနုဓမ္မတာ လောကုတ္တရဓမ္မံ အနုဂတာ ဩတအနုသာသနီ သာမီစိ ဓမ္မတာ။ သေသမေတ္ထ ဝုတ္တနယမေတတိ။

ကင္ခာဝိတရဏိယာ ပာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

သင်္ဃာဒိသေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနိယတကဏ္ဍော

၁. ပဌမာနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အနိယတုဒ္ဒေသေ **ဣမေ ခော ပနာ**တိအာဒိ ဝုတ္တနယမေဝ။ **မာတုကမေနာ**တိ တဒဟုဇာတာယပိ ဇီဝမာနကမနုဿိတ္ထိယာ။ **ဧကော ဧကာယာ**တိ ဧကော ဘိက္ခု မာတုကမသင်္ခာတာယ ဧကာယ ဣတ္ထိယာ သဒ္ဓိံ။ **ရဟော**တိ စက္ခုဿ ရဟော။ ကိဉ္စာပိ ပာဠိယံ (ပာရာ. ၄၄၅) သောတဿ ရဟော အာဂတော, စက္ခုဿေဝ ပန ရဟော ''ရဟော''တိ ဣဓ အဓိပ္ပေတော။ သစေပိ ဟိ ပိဟိတကဝါဋဿ ဂဗ္ဘဿ ဒွါရေ နိသိန္နော ဝိညူ ပုရိသော ဟောတိ, နေဝ အနာပတ္တိံ ကရောတိ။ ယတ္ထ ပန သက္ကာ ဒဋ္ဌုံ, တာဒိသေ အန္တောဒွါဒသဟတ္ထေပိ ဩကာသေ နိသိန္နော သစက္ခုကော ဝိက္ခိတ္တစိတ္တောပိ နိဒ္ဒာယန္တောပိ အနာပတ္တိံ ကရောတိ, သမီပေ ဌိတောပိ အန္ဓော န ကရောတိ, စက္ခုမာပိ နိပဇ္ဇိတွာ နိဒ္ဒာယန္တောပိ န ကရောတိ, ဣတ္ထီနံ ပန သတမ္ပိ န ကရောတိယေဝ, တေန ဝုတ္တံ ''ရဟောတိ စက္ခုဿ ရဟော''တိ။ **ပဋိစ္ဆန္နေ အာသနေ** တိ ကုဋ္ဋာဒီဟိ ပဋိစ္ဆန္နောကာသေ။ **အလံကမ္မနိယေ**တိ ကမ္မက္ခမံ ကမ္မယောဂ္ဂန္တိ ကမ္မနိယံ, အလံ ပရိယတ္တံ ကမ္မနိယဘာဝါယာတိ အလံကမ္မနိယံ, တသ္မိံ အလံကမ္မနိယေ။ ယတ္ထ အဇ္ဈာစာရံ ကရောန္တာ သက္ကောန္တိ တံ ကမ္မံ ကာတုံ, တာဒိသေတိ အတ္ထော။ **နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျာ** တိ နိသဇ္ဇံ ကရေယျ, နိသီဒေယျာတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ သယနမ္ပိ နိသဇ္ဇာယ ဧဝ သင်္ဂဟိတံ။ **သဒ္ဓေယျဝစသာ** တိ သဒ္ဓါတဗ္ဗဝစနာ, အရိယသာဝိကာတိ အတ္ထော။ **နိသဇ္ဇံ ဘိက္ခု ပဋိဇာနမာနော** တိ ကိဉ္စာပိ ဧဝရူပါ ဥပာသိကာ ဒိသွာ ဝဒတိ, အထ ခော ဘိက္ခု နိသဇ္ဇံ ပဋိဇာနမာနောဝ တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ အညတရေန ကာရေတဗ္ဗော, န အပ္ပဋိဇာနမာနောတိ အတ္ထော။ **ယေန ဝါ သာ**တိ နိသဇ္ဇာဒီသု အာကာရေသု ယေန ဝါ အာကာရေန သဒ္ဓိံ မေထုနာဒီနိ အာရောပေတွာ သာ ဥပာသိကာ ဝဒေယျ, ပဋိဇာနမာနောဝ တေန သော ဘိက္ခု ကာရေတဗ္ဗော, ဧဝရူပါယပိ ဟိ ဥပာသိကာယ ဝစနမတ္တေန အာကာရေန န ကာရေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ဒိဋ္ဌံ နာမ တထာပိ ဟောတိ, အညထာပီတိ။ **အယံ ဓမ္မော အနိယတော** တိ တိဏ္ဏံ အာပတ္တီနံ ယံ အာပတ္တိံ ဝါ ဝတ္ထုံ ဝါ ပဋိဇာနာတိ, တဿ ဝသေန ကာရေတဗ္ဗတာယ အနိယတော။

သာဝတ္ထိယံ ဥဒာယိတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ မာတုကမေန သဒ္ဓိံ ဝုတ္တပ္ပကာရေ အာသနေ နိသဇ္ဇကပ္ပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, မေထုနဓမ္မသန္နိဿိတကိလေသသင်္ခါတေန ရဟဿာဒေန မာတုကမဿ သန္တိကံ ဂန္တုကာမတာယ အက္ခိအဉ္ဇနာဒီတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗပယောဂေသု ဒုက္ကဋံ။ ဂန္တွာ တသ္မိံ တ နိသိန္နေ ဣတ္ထီ နိသီဒတု, တဿာ တ နိသိန္နာယ သော နိသီဒတု, အပစ္ဆာ အပုရိမံယေဝ ဥဘော တ နိသီဒန္တု, ဥဘိန္နံ နိသဇ္ဇာယ ပာစိတ္တိယံ။ သစေ ပန ကာယသံသဂ္ဂံ တ မေထုနံ တ သမာပဇ္ဇတိ, တေသံ ဝသေန ကာရေတဗ္ဗော။ နိပဇ္ဇနေပိ ဧသေဝ နယော။ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ပုရိသေ နိပဇ္ဇိတွာ အနိဒ္ဒာယန္တေ အနန္ဓေ ဝိညုပုရိသေ ဥပစာရဂတေ သတိ, ဌိတဿ, အရဟောပေက္ခဿ, အညဝိဟိတဿ စ နိသဇ္ဇနပစ္စယာ အနာပတ္တိ။ ဥမ္မတ္တကာဒီနံ ပန တီဟိပိ အာပတ္တီဟိ အနာပတ္တိ။ သိယာ သီလဝိပတ္တိ, သိယာ အာစာရဝိပတ္တိ။ ယံ ပန အာပတ္တိံ ပဋိဇာနာတိ, တဿာ ဝသေန အင်္ဂဘေအော ဉာတဗ္ဗော။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပာရာဇိကသဒိသာနေဝါတိ။

ပဌမာနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဒုတိယာနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ ဣတ္ထီပိ ပုရိသောပိ ယော ကောစိ ဝိညူ အနန္ဓော အဗဓိရော အန္တောဒွါဒသဟတ္ထေ ဩကာသေ ဌိတော တ နိသိန္နော တ ဝိက္ခိတ္တောပိ နိဒ္ဒာယန္တောပိ အနာပတ္တိံ ကရောတိ။ ဗဓိရော ပန စက္ခုမာပိ, အန္ဓော တ အဗဓိရောပိ န ကရောတိ။ ပာရာဇိကာပတ္တိဉ္စ ပရိဟာပေတွာ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာပတ္တိ ဝုတ္တာတိ အယံ ဝိသေသော။ သေသံ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပနေတ္ထ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနေဝါတိ။

ဒုတိယာနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော တိအာဒိ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကင္ခါဝိတရဏိယာ ပါတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

အနိယတဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဒ္ဒသဂ္ဂိယကထာ

ဣတော ပရံ ပန **ဣမေ ခေါ ပနာ**တိအာဒိ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁. စီဝရဝဂ္ဂေါ

၁. ကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နိဒ္ဒသဂ္ဂိယေသု ပန စီဝရဝဂ္ဂဿ တာဝ ပဌမသိက္ခာပဒေ **နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ** န္တိ သူစိကမ္မပရိယောသာနေန ဝါ, “နဋ္ဌံ ဝါ ဝိနဋ္ဌံ ဝါ ဒဍ္ဎံ ဝါ စီဝရာသာ ဝါ ဥပစ္ဆိန္နာ”တိ (ပာရာ. ၄၆၃) ဣမေသု ဝါ ယေန ကေနစိ အာကာရေန နိဋ္ဌိတေ စီဝရသ္မိံ, စီဝရဿ ကရဏပလိဗောဓေ ဥပစ္ဆိန္နေတိ အတ္ထော။ အတ္ထတကထိနဿ ဟိ ဘိက္ခုနော ယာဝ ဣမေဟာကာရေဟိ စီဝရပလိဗောဓော န ဆိဇ္ဇတိ, တာဝ ကထိနာနိသံသံ လဘတိ။ **ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ** တိ ယံ သင်္ဃဿ ကထိနံ အတ္ထတံ, တသ္မိဉ္စ ဥဗ္ဘတေ။ တဒေတံ သင်္ခေပတော ကထိနတ္ထာရော စ ဥဗ္ဘာရော စ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယဉှိ ကထိနတ္ထာရော နာမ ဘဂဝတာ ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌာနံ အနုညာတော, သော သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ပဉ္စန္နံ ဇနာနံ ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ ယတ္ထ စတ္တာရော ဝါ တယော ဝါ ဒွေ ဝါ ဧကော ဝါ ပုရိမဝဿံ ဥပဂတော, တတ္ထ ပစ္ဆိမဝဿူပဂတေ ဂဏပူရကေ ကတွာ အတ္ထရိတဗ္ဗံ, တေ စ ဂဏပူရကာဝ ဟောန္တိ, အာနိသံသေ န လဘန္တိ, တသ္မာ သစေ ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌာနံ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတေသု ယော ကောစိ ဓမ္မေန သမေန စီဝရံ ဒေတိ “ဣမိနာ ကထိနံ အတ္ထရထာ”တိ (မဟာဝ. ၃၀၆-၃၀၉), တံ ခန္ဓကေ ဝုတ္တာယ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာယ ကထိနတ္ထာရာရဟဿ ဘိက္ခုနော အဒါတဗ္ဗံ။ တေန တဒဟေဝ ပစ္စ ဝါ အတိရေကာနိ ဝါ ခဏ္ဍာနိ ဆိန္ဒိတွာ သင်္ဃာဋိ ဝါ ဥတ္တရာသင်္ဂေါ ဝါ အန္တရဝါသကော ဝါ ကာတဗ္ဗော, သေသဘိက္ခူဟိပိ တဿ သဟာယေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ, သစေ ကတစီဝရမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, သုန္ဒရမေဝ။ အစ္ဆိန္နာသိဗ္ဗိတံ ပန န ဝဋ္ဋတိ။ တေန ဘိက္ခုနာ သစေ သင်္ဃာဋိယာ အတ္ထရိတုကာမော ဟောတိ, ပောရာဏိကံ သင်္ဃာဋိံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ နဝံ သင်္ဃာဋိံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ “ဣမာယ သင်္ဃာဋိယာ ကထိနံ အတ္ထရာမီ”တိ အတ္ထရိတဗ္ဗံ။ ဥတ္တရာသင်္ဂအန္တရဝါသကေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတော တေန ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌေ အန္တောသီမာဂတေ ဘိက္ခူ ဥပသင်္ကမိတွာ “အတ္ထတံ, ဘန္တေ, သင်္ဃဿ ကထိနံ, ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော, အနုမောဒထာ”တိ (ပရိ. ၄၁၃) ဝတ္တဗ္ဗံ, ထေရာနဉ္စ နဝါနဉ္စ ဗဟူနဉ္စ ဧကဿ စ အနုရူပံ သလ္လက္ခေတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေဟိပိ “အတ္ထတံ, ဘန္တေ, သင်္ဃဿ ကထိနံ”န္တိ ဝါ “အတ္ထတံ, အာဝုသော, သင်္ဃဿ ကထိနံ”န္တိ ဝါ ဝတွာ “ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော, အနုမောဒာမာ”တိ ဝါ “အနုမောဒာမီ”တိ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌေသုပိ ယေ အနုမောဒန္တိ, တေသံယေဝ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ။ တေ တတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကထိနဿုဗ္ဘာရာ အနာမန္တစာရော, အသမာဒာနစာရော, ယာဝဒတ္ထစီဝရံ, ဂဏဘောဇနံ, ယော စ တတ္ထ စီဝရုပ္ပါဒော, တသ္မိံ အာဝါသေ သင်္ဃဿ ဥပ္ပန္နစီဝရဉ္စာတိ ဣမေ ပဉ္စာနိသံသေ လဘန္တိ, အယံ တာဝ ကထိနတ္ထာရော။ တံ ပနေတံ ကထိနံ “အဋ္ဌိမာ, ဘိက္ခဝေ, မာတိကာ ကထိနဿုဗ္ဘာရာယ ပက္ကမနန္တိကာ နိဋ္ဌာနန္တိကာ သန္နိဋ္ဌာနန္တိကာ နာသနန္တိကာ သဝနန္တိကာ အာသာဝစ္ဆေဒိကာ သီမာတိက္ကမနန္တိကာ သဟုဗ္ဘာရာ”တိ (မဟာဝ. ၃၁၀) ဧဝံ ဝုတ္တာသု အဋ္ဌသု မာတိကာသု အညတရဝသေန ဥဗ္ဘရီယတိ, တတ္ထ ဝိတ္ထာရဝိနိစ္ဆယော သမန္တပါသာဒိကာယံ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၃၁၀) ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ “ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ”တိဣမိနာ သေသပလိဗောဓာဘာဝံ ဒဿေတိ။

ဒသာဟပရမန္တိ ဒသ အဟာနိ ပရမော ပရိစ္ဆေဒော အဿာတိ **ဒသာဟပရမော,** တံ ဒသာဟပရမံ ကာလံ ဓာရေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အဓိဋ္ဌိတဝိကပ္ပိတေသု အပရိယာပန္နတ္တာ အတိရေကံ စီဝရန္တိ **အတိရေကစီဝရံ,** စီဝရံ နာမ ခေါမံ ကပ္ပာသိကံ ကောသေယျံ ကမ္ဗလံ သာဏံ ဘင်္ဂန္တိ ဧတေသံ ဝါ တဒနုလောမာနံ ဝါ အညတရံ အယမဿ ဇာတိ, ပမာဏတော ပန တံ ဝိကပ္ပနုပဂံ ပစ္ဆိမံ ဣဓ အဓိပ္ပေတံ။ ဝုတ္တဉှေတံ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, အာယာမတော အဋ္ဌင်္ဂုလံ သုဂတင်္ဂုလေန စတုရင်္ဂုလဝိတ္ထတံ ပစ္ဆိမံ စီဝရံ ဝိကပ္ပေတု”န္တိ (မဟာဝ. ၃၅၈)။ ယံ ပန ဝုတ္တံ “အဓိဋ္ဌိတဝိကပ္ပိတေသု အပရိယာပန္နတ္တာ”တိ, ဧတ္ထ “အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ, ဝဿိကသာဋိကံ ဝဿာနံ စတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတုံ တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတုံ, နိသီဒနံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ ပစ္စတ္ထရဏံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ, ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ ယာဝ အာဗာဓာ အဓိဋ္ဌာတုံ တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတုံ, မုခပုဉ္ဆနစောဠကံ အဓိဋ္ဌာ

တုံ န ဝိကပ္ပေတုံ, ပရိက္ခာရစောဠံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတု”န္တိ (မဟာဝ. ၃၅၈) ဣမိနာ နယေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗဝိကပ္ပေတဗ္ဗတာ ဇာနိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ **တိစီဝရံ** အဓိဋ္ဌဟန္တေန ရဇိတွာ ကပ္ပဗိန္ဒုံ ဒတွာ ပမာဏယုတ္တမေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ, တဿ ပမာဏံ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန သုဂတစီဝရတော ဦနကံ ဝဋ္ဋတိ, လာမကပရိစ္ဆေဒေန သင်္ဃာဋိယာ တာဝ ဥတ္တရာသင်္ဂဿ စ ဒီဃတော မုဋ္ဌိပဉ္စကံ, တိရိယံ မုဋ္ဌိတ္တိကံ, အန္တရဝါသကော ဒီဃတော မုဋ္ဌိပဉ္စကော, တိရိယံ ဒွိဟတ္ထောပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဝုတ္တပ္ပမာဏတော ပန အတိရေကဉ္စ ဦနကဉ္စ “ပရိက္ခာရစောဠ”န္တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယသ္မာ “ဒွေ စီဝရဿ အဓိဋ္ဌာနာနိ ကာယေန ဝါ အဓိဋ္ဌေတိ, ဝါစာယ ဝါ အဓိဋ္ဌေတီ”တိ ဝုတ္တံ, တသ္မာ ပုရာဏသင်္ဃာဋိံ “ဣမံ သင်္ဃာဋိံ ပစ္စုဒ္ဓရာမီ”တိ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ နဝံ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ “ဣမံ သင်္ဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမီ”တိ စိတ္တေန အာဘောဂံ ကတွာ ကာယဝိကာရံ ကရောန္တေန ကာယေန ဝါ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ, ဝစီဘေဒံ ကတွာ ဝါစာယ ဝါ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ တတြ ဒုဝိဓံ အဓိဋ္ဌာနံ – သစေ ဟတ္ထပါသေ ဟောတိ, “ဣမံ သင်္ဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမီ”တိ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ။ အထ အန္တောဂဗ္ဘာဒီသု သာမန္တဝိဟာရေ ဝါ ဟောတိ, ဌပိတဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေတွာ “ဧတံ သင်္ဃာဋိံ အဓိဋ္ဌာမီ”တိ ဝါစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ။ ဧသ နယော ဥတ္တရာသင်္ဂေ စ အန္တရဝါသကေ စ။ နာမမတ္တမေဝ ဟိ ဝိသေသော။ တသ္မာ သဗ္ဗာနိ သင်္ဃာဋိံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ အန္တရဝါသကန္တိ ဧဝံ အတ္တနော အတ္တနော နာမေနေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ သစေ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဌပိတဝတ္ထေဟိ သင်္ဃာဋိအာဒီနိ ကရောတိ, နိဋ္ဌိတေ ရဇနေ စ ကပ္ပေ စ “ဣမံ ပစ္စုဒ္ဓရာမီ”တိ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ ဣဒဉ္စ ပန တိစီဝရံ သုခပရိဘောဂတ္ထံ ပရိက္ခာရစောဠံ အဓိဋ္ဌာတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

ဝဿိကသာဋိကာ အနတိရိတ္တပ္ပမာဏာ နာမံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ စတ္တာရော ဝဿိကေ မာသေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ, တတော ပရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ, ဝဏ္ဏဘေဒမတ္တရတ္တာပိ စေသာ ဝဋ္ဋတိ, ဒွေ ပန န ဝဋ္ဋန္တိ။ **နိသီဒနံ** ဝုတ္တနယေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ, တဉ္စ ခေါ ပမာဏယုတ္တံ ဧကမေဝ, ဒွေ န ဝဋ္ဋန္တိ။ **ပစ္စတ္ထရဏမ္ပိ** အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ, တံ ပန မဟန္တမ္ပိ ဧကမ္ပိ ဗဟူနိပိ ဝဋ္ဋန္တိ, နီလမ္ပိ ပီတကမ္ပိ သဒသမ္ပိ ပုပ္ဖဒသမ္ပီတိ သဗ္ဗပ္ပကာရမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ **ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ** ယာဝ အာဗာဓော အတ္ထိ, တာဝ ပမာဏိကာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ, အာဗာဓေ ဝူပသန္တေ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ, သာ ဧကာဝ ဝဋ္ဋတိ။ **မုခပုဉ္ဆနစောဠံ** အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ, တံ ပန ဧကမ္ပိ ဗဟူနိပိ မဟန္တမ္ပိ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ **ပရိက္ခာရစောဠေ** ဂဏနာ နတ္ထိ, ယတ္တကံ ဣစ္ဆတိ, တတ္တကံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ။ **ထဝိကာပိ ပရိဿာဝနမ္ပိ** ဝိကပ္ပနုပဂံ ပစ္ဆိမပမာဏံ “ပရိက္ခာရစောဠ”န္တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ, ဗဟူနိပိ ဧကတော ကတွာ “ဣမာနိ စီဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဠာနိ အဓိဋ္ဌာမီ”တိအာဒိနာ နယေန အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ မဉ္စဘိသိ ပီဌဘိသိ ဗိမ္ဗောဟနံ ပါဝါရော ကောဇဝေါတိ ဧတေသု ပန သေနာသနပရိက္ခာရတ္ထာယ ဒိန္နပစ္စတ္ထရဏေ စ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိယေဝ။ သဗ္ဗဉ္စ ပနေတံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန အဓိဋ္ဌိတစီဝရံ အညဿ ဒါနေန, အစ္ဆိန္ဒိတွာ ဂဟဏေန, ဝိဿာသဂ္ဂါဟေန, ဟီနာယာဝတ္တနေန, သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန, ကာလင်္ကိရိယာယ, လိင်္ဂပရိဝတ္တနေန, ပစ္စုဒ္ဓရဏေနာတိ ဣမေဟိ အဋ္ဌဟိ ကာရဏေဟိ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ။ တိစီဝရံ ပန ကနိဋ္ဌင်္ဂုလိနခပိဋ္ဌိပ္ပမာဏေန ဆိဒ္ဒေနာပိ ဝိဇဟတိ, တဉ္စ ခေါ ဝိနိဗ္ဗေဓဆိဒ္ဒေနေဝ။ သစေ ဟိ ဆိဒ္ဒဿ အဗ္ဘန္တရေ ဧကတန္တုပိ အစ္ဆိန္နော ဟောတိ, ရက္ခတိယေဝ။ တတ္ထ သင်္ဃာဋိယာ စ ဥတ္တရာသင်္ဂဿ စ ဒီဃန္တတော ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏဿ တိရိယန္တတော အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာဏဿ ပဒေသဿ ဩရတော ဆိဒ္ဒံ အဓိဋ္ဌာနံ ဘိန္ဒတိ, အန္တရဝါသကေပိ ဒီဃန္တတော ဧတဒေဝ ပမာဏံ, တိရိယန္တေန ပန စတုရင်္ဂုလတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တိဏ္ဏန္နမ္ပိ ဝုတ္တောကာသဿ ပရတော န ဘိန္ဒတိ, တသ္မာ ဆိဒ္ဒေ ဇာတေ တိစီဝရံ အတိရေကစီဝရဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ, သူစိကမ္မံ ကတွာ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ဝဿိကသာဋိကာ ဝဿာနမာသာတိက္ကမေနာပိ, ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ အာဗာဓဝူပသမေနာပိ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ။ တသ္မာ သာ တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ။ ဝိကပ္ပနလက္ခဏံ ပန သဗ္ဗစီဝရာနံ ဝိကပ္ပနသိက္ခာပဒေယေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ ကေဝလဉ္ဟိ ဣမသ္မိံ ဩကာသေ ယံ ဧဝံ အနဓိဋ္ဌိတံ အဝိကပ္ပိတဉ္စ, တံ “အတိရေကစီဝရ”န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယန္တိ တံ ယထာဝုတ္တဇာတိပ္ပမာဏံ စီဝရံ ဒသာဟပရမံ ကာလံ အတိက္ကာမယတော ဧတ္ထန္တရေ ယထာ အတိရေကစီဝရံ န ဟောတိ, တထာ အကုဗ္ဗတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ, တဉ္စ စီဝရံ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ, ပါစိတ္တိယံ အာပတ္တိ စဿ ဟောတီတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ နိဿဇ္ဇနံ နိဿဂ္ဂိယံ, ပုဗ္ဗဘာဂေ ကတ္တဗ္ဗဿ ဝိနယကမ္မဿေတံ နာမံ, နိဿဂ္ဂိယမဿ အတ္ထီတိ နိဿဂ္ဂိယမိစ္စေဝ။ ကိံ တံ? ပါစိတ္တိယံ။ တံ အတိက္ကာမယတော သဟ နိဿဂ္ဂိယေန နိဿဂ္ဂိယဝိနယကမ္မံ ပါစိတ္တိယံ ဟောတီတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ တဉ္စ ပနေတံ စီဝရံ ယံ ဒိဝသံ ဥပ္ပန္နံ, တဿ ယော အရုဏော, သော ဥပ္ပန္နဒိဝသနိဿိတော, တသ္မာ စီဝရုပ္ပာဒဒိဝသေန သဒ္ဓိံ ဧကာဒသေ အရုဏုဂ္ဂမနေ ဒသာဟာတိက္ကမိတံ ဟောတိ, တံ ဂဟေတွာ သင်္

ယသ္မာ တ ဂဏာသ္သ တ ပုဂ္ဂလသ္သ တ နိသ္သဇ္ဇိတဗ္ဗံ, တတ္ရာယံ နယော – သင်္ဃသ္သ တာဝ ဧဝံ နိသ္သဇ္ဇိတဗ္ဗံ “ဣဒံ မေ, ဘန္တေ, စီဝရံ ဒသာဟာတိက္ကန္တံ နိသ္သဂ္ဂိယံ, ဣမာဟံ သင်္ဃသ္သ နိသ္သဇ္ဇာမီ”တိ နိသ္သဇ္ဇိတွာ “အဟံ, ဘန္တေ, ဧကံ နိသ္သဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ အာပန္နော, တံ ပဋိဒေသေမီ”တိ ဧဝံ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာ။ သစေ ဒွေ ဝေ ဟောန္တိ, “ဒွေ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, သစေ တဒုတ္တရိ, “သမ္ဗဟုလာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ နိသ္သဇ္ဇနေပိ သစေ ဒွေ တ ဗဟူနိ တ ဟောန္တိ, “ဣမာနိ မေ, ဘန္တေ, စီဝရာနိ ဒသာဟာတိက္ကန္တာနိ နိသ္သဂ္ဂိယာနိ, ဣမာနာဟံ သင်္ဃသ္သ နိသ္သဇ္ဇာမီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, ဟင္ဒိ ဝတ္တုံ အသက္ကောန္တေန အညထာပိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု အာပတ္တိံ သရတိ ဝိဝရတိ ဥတ္တာနိံ ကရောတိ ဒေသေတိ, ယဒိ သင်္ဃသ္သ ပတ္တကလ္လံ, အဟံ ဣတ္ထန္နာမသ္သ ဘိက္ခုနော အာပတ္တိံ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ”န္တိ (စူဠဝ. ၂၃၉), ဣမိနာ လက္ခဏေန အာပတ္တိံ ပဋိဂ္ဂဏှိတွာ ဝတ္တဗ္ဗော “ပဿသီ”တိ, “အာမ ပဿာမီ”တိ, “အာယတိံ သံဝရေယျာသီ”တိ, “သာဓု သုဋ္ဌု သံဝရိဿာမီ”တိ။ ဒွီသု ပန သမ္ဗဟုလာသု တ ပုရိမနယေနေဝ ဝစနဘေဒော ကာတဗ္ဗော။ ဒေသိတာယ အာပတ္တိယာ “သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ဣဒံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမသ္သ ဘိက္ခုနော နိသ္သဂ္ဂိယံ သင်္ဃသ္သ နိသ္သဋ္ဌံ, ယဒိ သင်္ဃသ္သ ပတ္တကလ္လံ , သင်္ဃော ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမသ္သ ဘိက္ခုနော ဒဒေယျာ”တိ (ဟရာ. ၄၆၄) ဧဝံ နိသ္သဋ္ဌစီဝရံ အတဗ္ဗံ, ဒွီသု ဗဟူသု တ ဝစနဘေဒော ကာတဗ္ဗော။

ဂဏာသ္သ ပန နိသ္သဇ္ဇန္တေန “ဣမာဟ”န္တိ တ “ဣမာနိ အဟ”န္တိ တ ဝတွာ “အာယသ္မန္တာနံ နိသ္သဇ္ဇာမီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, အာပတ္တိပ္ပဋိဂ္ဂဟဏေနာပိ “သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု အာပတ္တိံ သရတိ။ပေ.။ ဒေသေတိ, ယဒာယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, စီဝရဒာနေပိ “သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ, ဣဒံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမသ္သ ဘိက္ခုနော နိသ္သဂ္ဂိယံ အာယသ္မန္တာနံ နိသ္သဋ္ဌံ, ယဒာယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ, အာယသ္မန္တာ ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမသ္သ ဘိက္ခုနော ဒဒေယျု”န္တိ (ဟရာ. ၄၆၆) ဝတ္တဗ္ဗံ, သေသံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ ပုဂ္ဂလသ္သ ပန နိသ္သဇ္ဇန္တေန “ဣမာဟ”န္တိ တ “ဣမာနိ အဟ”န္တိ တ ဝတွာ “အာယသ္မတော နိသ္သဇ္ဇာမီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, နိသ္သဇ္ဇိတွာ “အဟံ, ဘန္တေ, ဧကံ နိသ္သဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ အာပန္နော, တံ ပဋိဒေသေမီ”တိ ဧဝံ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာ။ သစေ ပန နဝကတရော ဟောတိ, “အာဝုသော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, တေနာပိ “ပဿသီ”တိ တ “ပဿထာ”တိ တ ဝုတ္တေ “အာမ, ဘန္တေ”တိ တ “အာမ အာဝုသော”တိ တ ဝတွာ “ပဿာမီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, တတော “အာယတိံ သံဝရေယျာသီ”တိ တ “သံဝရေယျာထာ”တိ တ ဝုတ္တေ “သာဓု သုဋ္ဌု သံဝရိဿာမီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဒေသိတာယ အာပတ္တိယာ “ဣမံ စီဝရံ အာယသ္မတော ဒမ္မီ”တိ အတဗ္ဗံ, ဒွီသု တီသု တ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာနုသာရေနေဝ နယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒွိန္နံ ပန ယထာ ဂဏာသ္သ, ဧဝံ နိသ္သဇ္ဇိတဗ္ဗံ, တတော အာပတ္တိပ္ပဋိဂ္ဂဟဏဉ္စ နိသ္သဋ္ဌစီဝရအနုဉ္စ တေသံ အညတရေန ယထာ ဧကေန ပုဂ္ဂလေန, တထာ ကာတဗ္ဗံ, ဣဒံ ပန သဗ္ဗနိသ္သဂ္ဂိယေသု ဝိဓာနံ။ စီဝရံ ပတ္တော နိသီဒနန္တိ ဝတ္ထုမတ္တမေဝ ဟိ နာနံ, ပရမ္ပုခံ ပန ဝတ္ထု “ဧတေ”န္တိ နိသ္သဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ ဗဟူနိ ဟောန္တိ, “ဧတာနီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ နိသ္သဋ္ဌအနေပိ ဧသေဝ နယော။ နိသ္သဋ္ဌဝတ္ထုံ “ဒိန္နမိဒံ ဣမိနာ မယှ”န္တိ သညာယ န ပဋိဒေန္တသ္သ ဒုက္ကဋံ, တသ္သ သန္တကဘာဝံ ဥတွာ လေသေန အစ္ဆိန္ဒန္တော သာမိကသ္သ ဓုရနိက္ခေပေန ဘဏ္ဍံ အဃာပေတွာ ကာရေတဗ္ဗောတိ။

ဝေသာလိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အတိရေကစီဝရဓာရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, “ဒသာဟပရမ”န္တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, အနိသ္သဇ္ဇိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တသ္သ ဒုက္ကဋံ, ယထာ စ ဣဓ, ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ, တသ္မာ နံ ပရတော န ဝက္ခာမ။ ဒသာဟံ အနတိက္ကန္တေပိ အတိက္ကန္တသညိနော ဝေမတိကသ္သ စ ဒုက္ကဋံ။ အတိက္ကန္တေ အနတိက္ကန္တသညိနောပိ ဝေမတိကသ္သပိ နိသ္သဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယမေဝ, တထာ အနဓိဋ္ဌိတာဝိကပ္ပိတအဒသ္သဇ္ဇိတအနဋ္ဌာဝိနဋ္ဌအဒဍ္ဎာဝိလုတ္တေသု အဓိဋ္ဌိတာဒိသညိနော။ အန္တောဒသာဟံ အဓိဋ္ဌိတေ ဝိကပ္ပိတေ ဝိသ္သဇ္ဇိတေ နဋ္ဌေ ဝိနဋ္ဌေ ဒဍ္ဎေ အစ္ဆိန္နေ ဝိဿာသေန ဂဟိတေ ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အာစာရဝိပတ္တိ, ယထာ စ ဣဒံ, ဧဝံ ဣတော ပရာနိပိ, ဥဘတောပာတိမောက္ခေသုပိ ဟိ ဟာရာဇိကာနိ စ သင်္ဃာဒိသေသာ စ သီလဝိပတ္တိ, သေသာပတ္တိယော အာစာရဝိပတ္တိ, အာဇီဝဝိပတ္တိ တ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ တ ကာစိ အာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ။ အာဇီဝဝိပတ္တိပစ္စယာ ပန ဌပေတွာ ဒုဗ္ဘာသိတံ ဆ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ ပညတ္တာ, ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိပစ္စယာ ပါစိတ္တိယဒုက္ကဋဒွယဝသေန ဒွေ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ ပညတ္တာတိ, ဣဒမေတ္ထ လက္ခဏံ, ဣတိ ဝိပတ္တိကထာ ဣမေဝ နိဋ္ဌိတာတိ, န နံ ဣတော ပရံ ဝိစာရယိဿာမ။ ဓာတိပ္ပမာဏသမ္ပန္နသ္သ စီဝရသ္သ အတ္တနော သန္တကတာ, ဂဏနုပဂတာ, ဆိ

န္နပလိဗောဓဘာဝေ, အတိရေကစီဝရတာ, ဒသာဟာတိက္ကမောတိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ ကထိနသမုဋ္ဌာနံ, အကိရိ
ယံ, နောသညာဝိမောက္ခံ, အစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဥဒောသိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ** တိဧတ္ထ ပုရိမသိက္ခာပဒေ ဝိယ အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတွာ နိဋ္ဌိတေ စီဝရသ္မိံ
ဘိက္ခုနောတိ ဧဝံ သာမိဝသေန ကရဏဝစနဿ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကရဏဝသေန ဟိ ဘိက္ခုနာ ဣဒံ နာမ ကမ္မံ
ကာတဗ္ဗံ, တံ နတ္ထိ, သာမိဝသေန ပန ဘိက္ခုနော စီဝရသ္မိံ နိဋ္ဌိတေ ကထိနေ စ ဥဗ္ဘတေ ဧဝံ ဣမေဟိ စီဝရနိဋ္ဌာနကထိနု
ဗ္ဘာရေဟိ ဆိန္နပလိဗောဓော ဧကရတ္တမ္ပိ စေ ဘိက္ခု တိစီဝရေန ဝိပ္ပဝသေယျာတိ ဧဝံ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ တတ္ထ
တိစီဝရေနာတိ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနနယေန အဓိဋ္ဌိတေသု သင်္ဃာဋိအာဒီသု ယေန ကေနစိ။ **ဝိပ္ပဝသေယျာ** တိ ဝိယုတ္တော
ဝသေယျ, "ဂါမော ဧကူပစာရော နာနူပစာရော"တိအာဒိနာ (ပါရာ. ၄၇၇) နယေန ပါဠိယံ ဝုတ္တာနံ ဂါမနိဂမနိဝေသနဥ
ဒောသိတအဍ္ဎမာဠပါသာဒဟမ္မိယနာဝါသတ္ထခေတ္တဓညကရဏအာရာမဝိဟာရရုက္ခမူလအဇ္ဈောကာသပ္ပဘေဒါနံ ပန္န
နရသာနံ နိက္ခေပဋ္ဌာနာနံ ယတ္ထကတ္ထစိ နိက္ခိပိတွာ တေသံ ဂါမာဒီနံ ဗဟိ ဟတ္ထပါသာတိက္ကမေန အရုဏံ ဥဋ္ဌာ
ပေယျာတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ, ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယံ (ပါရာ. အဋ္ဌ. ၂.၄၇၃-၄၇၇-၈) ဝုတ္
တော။ **အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ** တိ ယံ သင်္ဃော ဂိလာနဿ ဘိက္ခုနော တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝါသသမ္မုတိံ ဒေတိ, တံ
ဌပေတွာ အလဒ္ဓသမ္မုတိကဿ ဘိက္ခုနော ဧကရတ္တမ္ပိ ဝိပ္ပဝသတော ဝုတ္တနယေနေဝ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိ
ယန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ, ကေဝလံ ဣဓ "ဣဒံ မေ, ဘန္တေ, စီဝရံ ရတ္တိဝိပ္ပဝုတ္ထံ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ နိဿဂ္ဂိ
ယ"န္တိအာဒိနာ နယေန ဝစနဘေဒေါ ဟောတိ, အယံ ပန ဝိသေသော။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ သန္တရုတ္တရေန ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ

ပညတ္တံ, "အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ"တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ,
အဝိပ္ပဝုတ္ထေ ဝိပ္ပဝုတ္ထသညိနော စေဝ ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ဝိပ္ပဝုတ္ထေ ဝိပ္ပဝုတ္ထသညိနောပိ အဝိပ္ပဝုတ္
ထသညိနောပိ ဝေမတိကဿာပိ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ, တထာ အပစ္စုဒ္ဓဋေအဝိဿဇ္ဇိတာဒီသု စ ပစ္စုဒ္ဓဋေဝိဿဇ္
ဇိတာဒိသညိနော။ အန္တောအရုဏေ ပစ္စုဒ္ဓဋေ ပန ပဉ္စမကထိနေ ဝုတ္တဝိဿဇ္ဇိတာဒိဘေဒေ စ အနာပတ္တိ, တထာ
လဒ္ဓသမ္မုတိကဿ ဝိပ္ပဝသတော။ အာဗာဓေ ပန ဝူပသန္တေ ပစ္စာဂန္တဗ္ဗံ, တတ္ထေဝ ဝါ ဌိတေန ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ,
အထာပိဿ ပုန သော ဝါ အညော ဝါ အာဗာဓော ကုပ္ပတိ, လဒ္ဓကပ္ပိယမေဝ။ အဓိဋ္ဌိတစီဝရတာ , အနတ္ထတကထိန
တာ, အလဒ္ဓသမ္မုတိကတာ, ရတ္တိဝိပ္ပဝါသောတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမကထိနေ ဝုတ္
တပ္ပကာရာနေဝ။ ကေဝလဉ္ဟိ တတ္ထ အနဓိဋ္ဌာနံ အဝိကပ္ပနဉ္စ အကိရိယာ, ဣဓ အပ္ပစ္စုဒ္ဓရဏံ, အယံ ဝိသေသော
တိ။

ဥဒောသိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အကာလစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ** တိ သာမိဝသေနေဝ ကရဏတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ **အကာလစီဝရံ** နာမ ယွာယံ
"အနတ္ထတေ ကထိနေ ဝဿာနဿ ပစ္ဆိမော မာသော, အတ္ထတေ ကထိနေ ပဉ္စမာသာ"တိ (ပါရာ. ၆၄၉) စီဝရကာ
လော ဝုတ္တော, တံ ဌပေတွာ အညဒါ ဥပ္ပန္နံ, ယဉ္စ ကာလေပိ သင်္ဃဿ ဝါ "ဣဒံ အကာလစီဝရ"န္တိ, ပုဂ္ဂလဿ
ဝါ "ဣဒံ တုယှံ ဒမ္မီ"တိအာဒိနာ နယေန ဒိန္နံ, ဧတံ အကာလစီဝရံ နာမ။ **ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ** တိ ဧဝရူပံ စီဝရံ အတ္တနော
ဘာဂပဋိလာဘဝသေန သင်္ဃတော ဝါ သုတ္တန္တိကာဒိဂဏတော ဝါ ဉာတိတော ဝါ မိတ္တတော ဝါ ပံသုကူလံ ဝါ အတ္တ
နော ဝါ ဓနေန (ပါရာ. ၅၀၀), အထ ဝါ ပန "အဋ္ဌိမာ, ဘိက္ခဝေ, မာတိကာ စီဝရဿ ဥပ္ပါဒါယ သီမာယ ဒေတိ, ကတိ
ကာယ ဒေတိ, ဘိက္ခာပညတ္တိကာယ ဒေတိ, သင်္ဃဿ ဒေတိ, ဥဘတောသင်္ဃဿ ဒေတိ, ဝဿံဝုဋ္ဌသင်္ဃဿ
ဒေတိ, အာဒိဿ ဒေတိ, ပုဂ္ဂလဿ ဒေတီ"တိ (မဟာဝ. ၃၇၉) ဣမာသံ အဋ္ဌန္နံ မာတိကာနံ အညတရတော ဥပ္ပဇ္ဇေ

ယွ္။ တွေ စ “သီမာယ ဒမ္မိ”တိ ဧဝံ သီမံ ပရာမသိတ္ဝာ ဒေန္တော **သီမာယ ဒေတိ** နာမ, သော နယော သဗ္ဗတ္ထ။ တေ့
ထ စ **သီမာ**တိ ခဏ္ဍသီမာ ဥပစာရသီမာ သမာနသံဝာသသီမာ အဝိပ္ပဝာသသီမာ လာဘသီမာ ဂါမသီမာ နိဂမသီမာ နဂရသီ
မာ အဗ္ဘန္တရသီမာ ဥဒကုက္ခေပသီမာ ဇနပဒသီမာ ရဋ္ဌသီမာ ရဇ္ဇသီမာ ဒီပသီမာ စက္ကဝါဠသီမာတိ ပန္နရသဝိဓာ။
တတ္ထ **ဥပစာရသီမာ** နာမ ပရိက္ခိတ္တဿ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပေန, အပရိက္ခိတ္တဿ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနေန
ပရိစ္ဆိန္နာ။ အပိ စ ဘိက္ခူနံ ဓုဝသန္နိပါတဋ္ဌာနတော ဝါ ပရိယန္တေ ဌိတဘောဇနသာလတော ဝါ နိဗဒ္ဓဝသနကအာဝါ
သတော ဝါ ထာမမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ ဒွိန္နံ လေဍ္ဍုပါတာနံ အန္တော “ဥပစာရသီမာ”တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သာ ပန အာ
ဝါသေ ဝဍ္ဎန္တေ ဝဍ္ဎတိ, ဟာယန္တေ ဟာယတိ , ယောဇနသတမ္ပိ ဥပစာရသီမာဝ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒိန္နလာဘော သဗ္
ဗေသံ အန္တောသီမဂတာနံ ဟောတိ, ဘိက္ခုနီနံ အာရာမပဝေသနသေနာသနာပုစ္ဆနာနိ ပရိဝါသမာနတ္တာရောစနံ ဝဿ
သစ္ဆေဒနိဿယသေနာသနဂ္ဂါဟာဒိဝိဓာနန္တိ ဣဒမ္ပိ သဗ္ဗံ ဣမိဿာဝ သီမာယ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **လာဘသီမာ**တိ
ယံ ရာဇရာဇမဟာမတ္တာဒယော ဝိဟာရံ ကာရာပေတ္ဝာ ဂါဝုတံ ဝါ အဍ္ဎယောဇနံ ဝါ ယောဇနံ ဝါ သမန္တာ ပရိစ္ဆိန္ဒိ
တ္ဝာ “အယံ အမှာကံ ဝိဟာရဿ လာဘသီမာ, ယံ ဧတ္ထန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ သဗ္ဗံ အမှာကံ ဝိဟာရဿ ဒေ
မာ”တိ ဌပေန္တိ, အယံ လာဘသီမာ နာမ။ ဂါမသီမာဒယော လာဘဒီနံ ပန ရဋ္ဌာနံ အန္တော ဗဟူ ဇနပဒါ ဟောန္တိ, တတ္ထ ဧ
ကော ဇနပဒပရိစ္ဆေဒော **ဇနပဒသီမာ,** ဂါမသီမာဒိရဋ္ဌပရိစ္ဆေဒော **ရဋ္ဌသီမာ,** ဧကဿ ရညော အာဏာပဝတ္
တိဋ္ဌာနံ **ရဇ္ဇသီမာ,** သမုဒ္ဒန္တေန ပရိစ္ဆိန္နော မဟာဒီပေ ဝါ အန္တရဒီပေ ဝါ **ဒီပသီမာ,** ဧကစက္ကဝါဠပဗ္ဗတပရိ
က္ခေပဗ္ဘန္တရံ **စက္ကဝါဠသီမာ,** သေသာ နိဒါနကထာယံ ဝုတ္တနယာ ဧဝ။ တတ္ထ “ခဏ္ဍသီမာယ ဒေမာ”တိ ဒိန္နံ ခ
ဏ္ဍသီမဋ္ဌာနံယေဝ ဟောတိ, တတော ဗဟိသီမာယ သီမန္တရိကဋ္ဌာနမ္ပိ န ဟောတိ။ “ဥပစာရသီမာယ ဒေမာ”တိ
ဒိန္နံ ပန အန္တောပရိစ္ဆေဒေ ခဏ္ဍသီမာသီမန္တရိကာသု ဌိတာနမ္ပိ ဟောတိ, သမာနသံဝာသသီမာယ ဒိန္နံ ခဏ္ဍသီ
မာသီမန္တရိကဋ္ဌာနံ န ဟောတိ, အဝိပ္ပဝာသသီမာလာဘသီမာသု ဒိန္နံ တာသံ အန္တောဂဓာနံယေဝ ဟောတိ, ဂါမ
သီမာဒီသု ဒိန္နံ တာသံ သီမာနံ အဗ္ဘန္တရေ ဗဒ္ဓသီမဋ္ဌာနမ္ပိ ဟောတိ, အဗ္ဘန္တရသီမာဥဒကုက္ခေပသီမာသု ဒိန္နံ
တတ္ထ အန္တောဂဓာနံယေဝ ဟောတိ, ဇနပဒသီမာဒီသု ဒိန္နမ္ပိ တာသံ အဗ္ဘန္တရေ ဗဒ္ဓသီမဋ္ဌာနမ္ပိ ဟောတိ,
တသ္မာ ယံ ဇမ္ဗုဒီပေ ဌတ္ဝာ “တမ္ဗပဏ္ဏိဒီပေ သင်္ဃဿ ဒေမာ”တိ ဒီယတိ, တံ တမ္ဗပဏ္ဏိဒီပတော ဧကောပိ ဂန္
တ္ဝာ သဗ္ဗေသံ သင်္ဂဏှိတုံ လဘတိ။ သစေပိ တတ္ထေဝ ဧကော သဘာဂေ ဘိက္ခု သဘာဂါနံ ဘာဂံ ဂဏှာတိ, န ဝါ
ရေတဗ္ဗော။ ယော ပန ဝိဟာရံ ပဝိသိတ္ဝာ “အသုကသီမာယာ”တိ အဝတ္ဝာဝ ကေဝလံ “သီမာယ ဒမ္မိ”တိ ဝဒတိ, သော
ပုစ္ဆိတဗ္ဗော “သီမာ နာမ ဗဟုဝိဓာ, ကတရံ သန္ဓာယ ဝဒသိ”တိ, သစေ ဝဒတိ “အဟမေတံ ဘေဒံ န ဇာနာမိ, သီမဋ္ဌက
သင်္ဃော ဂဏှာတူ”တိ, ဥပစာရသီမဋ္ဌေဟိ ဘာဇေတဗ္ဗံ။

ကတိကာယာတိ တွေ ကတိကာ နာမ သမာနလာဘကတိကာ။ သာ ပန ဧဝံ ကာတဗ္ဗာ, ဧကသ္မိံ ဝိဟာရေ သန္နိပတိ
တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ယံ ဝိဟာရံ သင်္ဂဏှိတုကာမာ သမာနလာဘံ ကာတုံ ဣစ္ဆန္တိ, တဿ နာမံ ဂဟေတ္ဝာ “အသု
ကော နာမ ဝိဟာရော ပေါရာဏကော အပ္ပလာဘော”တိ ယံ ကိဉ္စိ ကာရဏံ ဝတ္ဝာ “တံ ဝိဟာရံ ဣမိနာ ဝိဟာရေန သဒ္ဓိံ
ဧကလာဘံ ကာတုံ သင်္ဃဿ ရုစ္စတီ”တိ တိက္ခတ္တုံ သာဝေတဗ္ဗံ, ဧတ္တာဝတာ တသ္မိံ ဝိဟာရေ နိသိန္နောပိ ဣဓ နိ
သိန္နောဝ ဟောတိ, တသ္မိံ ဝိဟာရေပိ ဧဝမေဝ ကာတဗ္ဗံ, ဧတ္တာဝတာ ဣဓ နိသိန္နောပိ တသ္မိံ နိသိန္နောဝ ဟောတိ။ ဧ
ကသ္မိံ ဝိဟာရေ လာဘေ ဘာဇိယမာနေ ဣတရသ္မိံ ဌိတဿ ဘာဂံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဘိက္ခာပညတ္တိယာ တိ တွေ ဘိက္ခာပညတ္တိ နာမ အယကဿ ပရိစ္စာဂပညတ္တိဋ္ဌာနံ, တသ္မာ “ယတ္ထ
မယှံ ဓုဝကာရာ ကရီယန္တိ, တတ္ထ ဒမ္မိ”တိ ဝါ “တတ္ထ ဒေထာ”တိ ဝါ ဝုတ္တေ ယတ္ထ တဿ ပါကဝတ္တံ ဝါ
ဝတ္တတိ, ယတော ဝါ ဘိက္ခူ နိစ္စံ ဘောဇေတိ, ယတ္ထ ဝါ တေန ကိဉ္စိ သေနာသနံ ကတံ, သဗ္ဗတ္ထ ဒိန္နမေဝ ဟော
တိ။ သစေ ပန ဧကသ္မိံ ဓုဝကာရဋ္ဌာနေ ထောကတရာ ဘိက္ခူ ဟောန္တိ, ဧကမေဝ ဝါ ဝတ္ထံ ဟောတိ, မာတိကံ အာရောပေတ္ဝာ ယထာ သော ဝဒတိ, တထာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

သင်္ဃဿ ဒေတီ တိ တွေ ဝိဟာရံ ပဝိသိတ္ဝာ “သင်္ဃဿ ဒမ္မိ”တိ ဒိန္နံ ဥပစာရသီမာဂတာနဉ္စ တတော ဗဟိ
ဒ္ဓာပိ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဧကာဗဒ္ဓာနဉ္စ ဟောတိ, တသ္မာ တေသံ ကဟာဂေ သတိ အသမ္ပတ္တာနမ္ပိ ဘာဂေ အာတဗ္ဗော။
ယံ ပန ဗဟိ ဥပစာရသီမာယ ဘိက္ခူ ဒိသွာ “သင်္ဃဿာ”တိ ဒီယတိ, တံ ဧကာဗဒ္ဓပရိသာယ ဟောတိ။ ယေ ပန ဒွာ
ဒသဟိ ဟတ္ထေဟိ ပရိသံ အသမ္ပတ္တာ, တေသံ န ဟောတိ။

ဥဘတောသင်္ဃဿာ တိ ဧတ္ထ ပန ယံ ဥဘတောသင်္ဃဿ ဒိန္နံ, တတော ဥပဍ္ဎံ ဘိက္ခူနံ, ဥပဍ္ဎံ ဘိက္ခုနီနံ ဒါတဗ္ဗံ။ သစေပိ ဧကော ဘိက္ခု ဟောတိ, ဧကာ ဝါ ဘိက္ခုနီ, အန္တမသော အနုပသမ္ပန္နဿာပိ ဥပဍ္ဎမေဝ ဒါတဗ္ဗံ။ “ဥဘတောသင်္ဃဿ စ တုယှဉ္စာ”တိ ဝုတ္တေ ပန သစေ ဒသ ဘိက္ခူ စ ဒသ ဘိက္ခုနိယော စ ဟောန္တိ, ဧကဝီသတိ ပဋိဝီသေ ကတွာ ဧကော ပုဂ္ဂလဿ ဒါတဗ္ဗော, ဒသ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ, ဒသ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ စ, ယေန ပုဂ္ဂလိကော လဒ္ဓော, သော သင်္ဃတောပိ အတ္တနော ဝဿဂ္ဂေန ဂဟေတုံ လဘတိ, ကသ္မာ? ဥဘတောသင်္ဃဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ, “ဥဘတောသင်္ဃဿ စ စေတိယဿ စာ”တိ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဓ ပန စေတိယဿ သင်္ဃတော ပါပုဏနကောဋ္ဌာသော နာမ နတ္ထိ, ဧကပုဂ္ဂလဿ ပတ္တကောဋ္ဌာသသမော ဧကော ကောဋ္ဌာသော ဟောတိ။ “ဘိက္ခုသင်္ဃဿ စ ဘိက္ခုနီနဉ္စာ”တိ ဝုတ္တေ ပန န မဇ္ဈေ ဘိန္ဒိတွာ ဒါတဗ္ဗံ, ဘိက္ခူ စ ဘိက္ခုနိယော စ ဂဏေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ “ဘိက္ခုသင်္ဃဿ စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ တုယှဉ္စာ”တိ ဝုတ္တေ ပုဂ္ဂလော ဝိသုံ န လဘတိ, ပါပုဏနကောဋ္ဌာသတော ဧကမေဝ လဘတိ ။ “စေတိယဿ စာ”တိ ဝုတ္တေ ပန စေတိယဿ ဧကော ပုဂ္ဂလပဋိဝီသော လဗ္ဘတိ။ “ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနီနဉ္စာ”တိ ဝုတ္တေပိ န မဇ္ဈေ ဘိန္ဒိတွာ ဒါတဗ္ဗံ, ပုဂ္ဂလဂဏနာယ ဧဝ ဝိဘဇိတဗ္ဗံ, တေဟိ သဒ္ဓိံ ပုဂ္ဂလစေတိယပရာမသနံ အနန္တရနယသဒိသမေဝ, ယထာ စ ဘိက္ခုသင်္ဃံ အာဒိံ ကတွာ နယော နီတော, ဧဝံ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ အာဒိံ ကတွာပိ နေတဗ္ဗော။ “ဘိက္ခုသင်္ဃဿ စ တုယှဉ္စာ”တိ ဝုတ္တေပိ ပုဂ္ဂလဿ ဝိသုံ န လဗ္ဘတိ , စေတိယဿ ပန လဗ္ဘတိ။ “ဘိက္ခူနဉ္စ တုယှဉ္စာ”တိ ဝုတ္တေပိ ဝိသုံ န လဗ္ဘတိ, စေတိယဿ ပန လဗ္ဘတိယေဝ။

ဝဿံဝုဋ္ဌသင်္ဃဿာ တိ ဧတ္ထ သစေ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ “ဝဿံဝုဋ္ဌသင်္ဃဿ ဒမ္မီ”တိ ဒေတိ, ယေ တတ္ထ ဝဿစ္ဆေဒံ အကတွာ ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌာ, တေသံ ဗဟိ သီမဋ္ဌာနမ္ပိ ပါပုဏာတိ, န အညေသံ။ သစေ ပန ဗဟိဥပစာရသီမာယံ ဌိတော “ဝဿံဝုဋ္ဌသင်္ဃဿာ”တိ ဒေတိ, ယတ္ထကတ္ထစိ ဝုဋ္ဌဝဿာနံ သဗ္ဗေသံ သမ္ပတ္တာနံ ပါပုဏာတိ။ အထ “အသုကဝိဟာရေ ဝဿံဝုဋ္ဌဿာ”တိ ဒေတိ, တတ္ထ ဝဿံဝုဋ္ဌာနံယေဝ ယာဝ ကထိနဿုဗ္ဘာရာ ပါပုဏာတိ။ ဂိမှာနံ ပဌမဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ ဒေတိ, တတြ သမ္မုခီဘူတာနံ သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိ, န အညေသံ။

အာဒိဿ ဒေတီ တိ အာဒိသိတွာ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဒေတိ, ကထံ? ဘိက္ခူ အဇ္ဇတနာယ ဝါ သွာတနာယ ဝါ ယာဂုယာ နိမန္တေတွာ တေ ဃရေ ယာဂုံ ပါယေတွာ “ဣမာနိ စီဝရာနိ ယေဟိ မယှံ ယာဂု ပီတာ, တေသံ ဒမ္မီ”တိ ဒေတိ, ယေဟိ နိမန္တိတေဟိ ယာဂု ပီတာ, တေသံယေဝ ပါပုဏာတိ, ဘတ္တခဇ္ဇကာဒီဟိ နိမန္တိတေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ပုဂ္ဂလဿ ဒေတီ တိ “ဣဒံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဒမ္မီ”တိ ဧဝံ ပရမ္မုခါ ဝါ, ပါဒမူလေ ဌပေတွာ “ဣဒံ တုမှာက”န္တိ ဧဝံ သမ္မုခါ ဝါ ဒေတီတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပကထာ, ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယံ ဝုတ္တော။ ဣတိ ဣမာသံ အဋ္ဌန္နံ မာတိကာပဒါနံ ဝသေန ယံ အကာလစီဝရလက္ခဏေန ပဋိလဒ္ဓံ, တံ သန္ဓာယ “အကာလစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ ဝုတ္တံ။

အာကင်္ခမာနေနာ တိ ဣစ္ဆမာနေန။ **ခိပ္ပမေဝ ကာရေတဗ္ဗ** န္တိ သီဃံ အန္တောဒသာဟေယေဝ ကာရေတဗ္ဗံ။ **နော စဿ ပါရိပူရီ** တိ နော စေ ပါရိပူရီ ဘဝေယျ, ယတ္တကေန ကရိယမာနံ အဓိဋ္ဌာနစီဝရံ ပဟောတိ, တံ စီဝရံ တတ္တကံ န ဘဝေယျ, ဦနကံ ဘဝေယျာတိ အတ္ထော။ **သတိယာ ပစ္စာသာယာ** တိ “အသုကဒိဝသံ နာမ သင်္ဃော စီဝရာနိ လဘိဿတိ, တတော မေ စီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ”တိ ဣမိနာ နယေန သင်္ဃဂဏဉာတိမိတ္တေသု ဝါ အညတရဋ္ဌာနတော, “ပံသုကူလံ ဝါ လစ္ဆာမီ”တိ, “ဣမိနာ ဝါ ကပ္ပိယဘဏ္ဍေန စီဝရံ ဂဏှိဿာမီ”တိ ဧဝံ ဝိဇ္ဇမာနာယ စီဝရာသာယ။ **တတော စေ ဥတ္တရိ** တိ မာသပရမတော စေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ, နိဿဂ္ဂိယန္တိ အတ္ထော။ ယဒိ ပနဿ မူလစီဝရံ သဏှံ ဟောတိ, ပစ္စာသာစီဝရံ ထူလံ ဟောတိ, န သက္ကာ ယောဇေတုံ, ရတ္တိယော စ သေသာ ဟောန္တိ, န တာဝ မာသော ပူရတိ, န အကာမာ စီဝရံ ကာရေတဗ္ဗံ, အညံ ပစ္စာသာစီဝရံ လဘိတွာ ဧဝ ကာလဗ္ဘန္တရေ ကာရေတဗ္ဗံ။ သစေ န လဘတိ, ပစ္စာသာစီဝရမ္ပိ ပရိက္ခာရစောဠံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အထ မူလစီဝရံ ထူလံ ဟောတိ, ပစ္စာသာစီဝရံ သဏှံ, မူလစီဝရံ ပရိက္ခာရစောဠံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပစ္စာသာစီဝရမေဝ မူလစီဝရံ ကတွာ ဌပေတဗ္ဗံ, တံ ပုန မာသပရိဟာရံ လဘတိ, ဧတေနုပါယေန ယာဝ န လစ္ဆတိ, တာဝ အညံ မူလစီဝရံ ကတွာ ဌပေတုံ လဗ္ဘတိ။ ဣမဿ “ဣဒံ မေ, ဘန္တေ, အကာလစီဝရံ မာသာတိက္ကန္တံ နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ (ပါရာ. ၅၀၀) ဣမိနာ နယေန နိဿဇ္ဇနဝိဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အကာလစီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ မာသံ အတိက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ

ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဣတော ပရံ သဗ္ဗံ ပဌမကထိနေ ဝုတ္တသဒိသမေဝ။ ကေဝလဉှိ တတ္ထ ဒသာဟာတိက္ကမော, ဣဓ မာသာတိက္ကမောတိ အယံ ဝိသေသော။ သေသံ တာဒိသမေဝါတိ။

အကာလစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **အညာတိကာယာ**တိ န ဉာတိကာယ, မာတိတော ဝါ ပိတိတော ဝါ ယာဝ သတ္တမံ ယုဂံ, တာဝ ကေနစိ အာကာရေန အသမ္ဗန္ဓာယာတိ အတ္ထော။ **ဘိက္ခုနိယာ**တိ သာကိယာနိယော ဝိယ သုဒ္ဓဘိက္ခုသင်္ဃေ ဝါ ဥဘတောသင်္ဃေ ဝါ ဥပသမ္ပန္နာယ။ **ပုရာဏစီဝရ**န္တိ ရဇိတွာ ကပ္ပံ ကတွာ ဧကဝါရမ္ပိ နိဝတ္ထံ ဝါ ပါရုတံ ဝါ, ယံ အန္တမသော ပရိဘောဂသီသေန အံသေ ဝါ မတ္ထကေ ဝါ ကတွာ မဂ္ဂံ ဂတော ဟောတိ, ဥဿီသကံ ဝါ ကတွာ နိပန္နော, ဧတမ္ပိ ပုရာဏစီဝရမေဝ။ **ဓောဝါပေယျ ဝါ** တိ သစေ ''ဓောဝါ''တိ ဝါစာယ ဝဒတိ, ကာယဝိကာရံ ဝါ ကရောတိ, ဟတ္ထေန ဝါ ဟတ္ထေ ဒေတိ, ပါဒမူလေ ဝါ ဌပေတိ, အန္တောဒွါဒသဟတ္ထေ ဩကာသေ ဌတွာ ဥပရိ ဝါ ခိပတိ, အညဿ ဝါ ဟတ္ထေ ပေသေတိ, တာယ ဓောတံ, ဓောတပိတမေဝ ဟောတိ, ရဇာပနာကောဋ္ဋာပနေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သိက္ခမာနာယ ဝါ သာမဏေရိယာ ဝါ ဥပာသိကာယ ဝါ ဟတ္ထေ ဓောဝနတ္ထာယ ဒေတိ, သာ သစေ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ ဓောဝတိ, ဧဝမ္ပိ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ ဥပာသကဿ ဝါ သာမဏေရဿ ဝါ ဟတ္ထေ ဒိန္နံ ဟောတိ, သော စေ လိင်္ဂေ ပရိဝတ္တေ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ ဓောဝတိ, ဒဟရဿ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဒိန္နံ ဟောတိ, သောပိ လိင်္ဂေ ပရိဝတ္တေ ဓောဝတိ, နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိယေဝ, ရဇာပနာကောဋ္ဋာပနေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ''ဣဒံ မေ, ဘန္တေ, ပုရာဏစီဝရံ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဓောတပိတံ နိဿဂ္ဂိယ''န္တိ (ပါရာ. ၅၀၅) ဣမိနာ ပနေတ္ထ နယေန နိဿဇ္ဇနဝိဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သာဝတ္ထိယံ ဥဒါယိတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ပုရာဏစီဝရဓောဝါပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ ''ဓောဝါ''တိအာဒိကာယ အာဏတ္တိယာ, ဧဝံ အာဏတ္တာယ စ ဘိက္ခုနိယာ ဥဒ္ဓနသဇ္ဇနာဒီသု သဗ္ဗပယောဂေသု ဘိက္ခုနော ဒုက္ကဋံ။ ဓောဝိတွာ ဥက္ခိတ္တမတ္တံ ပန ရတ္တမတ္တံ အာကောဋိတမတ္တဉ္စ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ, ဓောဝနာဒီနိ တီဏိပိ ဒွေ ဝါ ကာရာပေန္တဿ ဧကေန ဝတ္ထုနာ နိဿဂ္ဂိယံ, ဣတရေဟိ ဒုက္ကဋံ။ သစေ ပန ''ဓောဝါ''တိ ဝုတ္တာ သဗ္ဗာနိပိ ကရောတိ, ဓောဝနပစ္စယာဝ အာပတ္တိ။ ''ဣမသ္မိံ စီဝရေ ယံ ကတ္တဗ္ဗံ, တံ ကရောဟီ''တိ ဝဒတော ပန ဧကဝါစာယ ဟာစိတ္တိယေန သဒ္ဓိံ ဒွေ ဝါ ဒုက္ကဋာနိ, ဘိက္ခုနိသင်္ဃဝသေန ဧကတောဥပသမ္ပန္နာယ ဓောဝါပေန္တဿ အနိဿဇ္ဇိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, အညဿ ဝါ သန္တကံ နိသီဒနပစ္စတ္ထရဏံ ဝါ ဓောဝါပေန္တဿ, ဉာတိကာယ အညာတိကသညိနော စေဝ, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ, အညာတိကာယ ဉာတိကသညိနောပိ ဝေမတိကဿာပိ နိဿဂ္ဂိယံ ဟာစိတ္တိယမေဝ။ ဣတော ပရံ ပန ဧဝရူပေသု ဌာနေသု ''တိကဟာစိတ္တိယ''န္တိ ဝက္ခာမ, သစေ ဉာတိကာယ သဟာယာ အညာတိကာ ''ဓောဝါ''တိ အဝုတ္တာ ဝါ ဓောဝတိ, အပရိဘုတ္တံ ဝါ အညံ ဝါ ပရိက္ခာရံ ဓောဝတိ, သိက္ခမာနသာမဏေရိယော ဝါ ဓောဝန္တိ, အနာပတ္တိ, ဥမ္မတ္တကာဒီနံ အနာပတ္တိယေဝ။ ပုရာဏစီဝရတာ, ဥပစာရေ ဌတွာ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ အာဏာပနံ, တဿာ ဓောဝနာဒီနိ စာတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သဉှ စရိတ္တသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ, နောသညာဝိမောက္ခံ, အစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. စီဝရပ္ပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **အညာတိကာယာ**တိဣဒံ ဝုတ္တနယမေဝ, တသ္မာ ဣတော ပရံ ကတ္ထစိ န ဝိစာရယိဿာမ။ **စီဝရ**န္တိ ဆန္နံ အညတရံ ဝိကပ္ပနုပဂံ, ဧသ နယော သဗ္ဗေသု စီဝရပ္ပဋိသံယုတ္တသိက္ခာပဒေသု။ ယတ္ထ ပန ဝိသေသော ဘဝိဿတိ, တတ္ထ ဝက္ခာမ။ **ပဋိဂ္ဂဏှေယျာ** တိတ္ထေ ဟတ္ထေန ဝါ ဟတ္ထေ ဒေတု, ပါဒမူလေ ဝါ ဌပေတု, ဓမ္မကထံ ကထေန္တဿ ဝတ္ထေသု ခိပိယမာနေသု ဥပစာရံ မုဉ္စိတွာပိ ဥပရိ ဝါ ခိပတု, သစေ သာဒိယတိ, ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ယဿ ကဿစိ ပန အနုပသမ္ပန္နဿ ဟတ္ထေ ပေသိတံ ဂဏှာပိတုံ ဝဋ္ဋတိ, ''ပံသုကူလံ ဂဏှိဿတီ''တိ သင်္ကာရကူဋာဒီသု ဌပိတမ္ပိ ပံသုကူလံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ **အညတြ ပါရိဝတ္တကာ** တိ ယံ ''အန္တမ

သော ဟရီဠကက္ခက္ခမ္ပိ ဒတွာ တ ဒဿာမီ''တိ အာဘောဂံ ကတွာ တ ဟရိဝတ္တကံ ဂဏှာဟိ, တံ ဌပေတွာ အညံ အန္တမသော ဝိကပ္ပနုပဂံ ပဋ္ဋပရိဿာဝနမ္ပိ ဂဏှာဟန္တဿ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ဣဒံ မေ, ဘန္တေ, စီဝရံ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဟတ္ထတော ပဋိဂ္ဂဟိတံ အညတ္ထ ဟရိဝတ္တကာ နိဿဂ္ဂိယ''န္တိ (ပာရာ. ၅၁၂) ဣမိနာ နယေန နိဿဇ္ဇနဝိဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ရာဇဂဟေ ဥဒါယိတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ စီဝရပ္ပဋိဂ္ဂဟဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''အညတ္ထ ဟရိဝတ္တကာ''တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဂဟဏတ္ထာယ ဟတ္ထပ္ပသာရဏာဒိပ္ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ, နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ဧကတောဥပသမ္ပန္နာယ ဉာတိကာယ စ အညာတိကသညိဿ ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ ဝိဿာသဂ္ဂဟေ, တာဝကာလိကေ, ပတ္တတ္ထဝိကာဒိမှိ စ အနဓိဋ္ဌာတဗ္ဗပရိက္ခာရေ, သိက္ခမာနသာမဏေရီနံ ဟတ္ထတော ဂဟဏေ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝိကပ္ပနုပဂစီဝရတာ, ဟရိဝတ္တကာဘာဝေ, အညာတိကာယ ဟတ္ထတော ဂဟဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သဉ္စရိတ္တသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယာကိရိယံ, သေသံ စတုတ္ထသဒိသမေဝာတိ။

စီဝရပ္ပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **ဂဟပတိ**န္တိ ဘိက္ခူသု အပဗ္ဗဇိတမနုဿံ။ **ဂဟပတာနိ**န္တိ ဘိက္ခုနီသု အပဗ္ဗဇိတိတ္ထိံ, သေ နယော သဗ္ဗေသု ဂဟပတိပ္ပဋိသံယုတ္တေသု သိက္ခာပဒေသု။ **ဝိညာပေယျာ** တိ ယာစေယျ တ ယာစာပေယျ တ။ **အညတ္ထ သမယာ**တိ ယော အစ္ဆိန္နစီဝရော တ ဟောတိ နဋ္ဌစီဝရော တ, တဿ တံ သမယံ ဌပေတွာ အညသ္မိံ ဝိညာပနပ္ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ တတ္ထ ''ဣဒံ မေ, ဘန္တေ, စီဝရံ အညာတကံ ဂဟပတိကံ အညတ္ထ သမယာ ဝိညာပိတံ နိဿဂ္ဂိယ''န္တိ (ပာရာ. ၅၂၄) ဣမိနာ နယေန နိဿဇ္ဇနဝိဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သာဝတ္ထိယံ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ စီဝရဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ ''အညတ္ထ သမယာ''တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ဉာတကေ အညာတကသညိနော ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ သမယေ တ ဉာတကပ္ပဝါရိတေ တ ဝိညာပေန္တဿ, အညဿ တ ဉာတကပ္ပဝါရိတေ တဿေဝတ္ထာယ ဝိညာပေန္တဿ, အတ္တနော ဓနေန ဂဏှာဟန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝိကပ္ပနုပဂစီဝရတာ, သမယာဘာဝေ, အညာတကဝိညတ္တိ, တာယ စ ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ စတုတ္ထသဒိသာနေဝါတိ။

အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. တတုတ္တရိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **တဉ္စေ** တိ တံ အစ္ဆိန္နစီဝရံ တ နဋ္ဌစီဝရံ တ။ **အဘိဟဋ္ဌုံ** န္တိ **အဘီ**တိ ဥပသဂ္ဂေါ, ဟရိတုန္တိ အတ္ထော, ဂဏှာဟိတုန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ပဝါရေယျာ** တိ ဣစ္ဆာပေယျ, ဣစ္ဆံ ရုစိံ ဥပ္ပာဒေယျ, ''ယာဝတ္တကံ ဣစ္ဆသိ, တာဝတ္တကံ ဂဏှာဟာဟီ''တိ ဧဝံ နိမန္တေယျာတိ အတ္ထော, ယထာ တ ''နေက္ခမ္မံ ဒဋ္ဌု ခေမတော''တိ (သု. နိ. ၄၂၆, ၁၁၀၄; စူဠနိ. ဇတုကဏ္ဏိမာဏဝပုစ္ဆာနိဒ္ဒေသ ၆၇) ဧတ္ထ ဒိသွာတိ အတ္ထော, ဝေမိဓာပိ ''အဘိဟဋ္ဌုံ ပဝါရေယျာ''တိ ဥပနေတွာ ပုရတော ဌပေန္တော ကာယေန တ, ''အမှာကံ ဒုဿကောဋ္ဌာဂါရတော ယတ္တကံ ဣစ္ဆထ, တတ္တကံ ဂဏှာဟထာ''တိ ဝဒန္တော တစာယ တ အဘိဟရိတွာ နိမန္တေယျာတိ အတ္ထော။ **သန္တရုတ္တရပရမ** န္တိ သအန္တရံ ဥတ္တရံ ပရမံ အဿ စီဝရဿာတိ သန္တရုတ္တရပရမံ, နိတာသနေန သဒ္ဓိံ ပာရုပနံ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒော အဿာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တတော စီဝရံ သာဒိတဗ္ဗ** န္တိ တတော အဘိဟဋစီဝရတော ဧတ္တကံ စီဝရံ ဂဟေတဗ္ဗံ, န တတော ပရံ။

တတ္ရာယံ ဝိနိစ္ဆယော – ယဿ အဓိဋ္ဌိတစီဝရဿ တိဏ္ဏိ နဋ္ဌာနိ, တေန ဒွေ သာဒိတဗ္ဗာနိ, ဧကံ နိတသေတ့ တ ဧကံ ဟာရပိတ့တ အညံ သဘာဂဋ္ဌာနတော ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ ယဿ ဒွေ နဋ္ဌာနိ, တေန ဧကံ သာဒိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ပကတိယာဝ သန္တရုတ္တရေန စရတိ, ဒွေ သာဒိတဗ္ဗာနိ, ဧဝံ ဧကံ သာဒိယန္တေနေဝ သမော ဘဝိဿတိ။ ယဿ တီသု ဧကံ နဋ္ဌံ, ကိဉ္စိ န သာဒိတဗ္ဗံ။ ယဿ ပန ဒွီသု ဧကံ နဋ္ဌံ, ဧကံ သာဒိတဗ္ဗံ။ ယဿ ဧကံယေဝ ဟောတိ, တဉ္စ နဋ္ဌံ, ဒွေ သာဒိတဗ္ဗာနိ။ ဘိက္ခုနိယာ ပန ပဉ္စသု နဋ္ဌေသု ဒွေ သာဒိတဗ္ဗာနိ, စတူသု နဋ္ဌေသု ဧကံ သာဒိတဗ္ဗံ, တီသု နဋ္ဌေသု န ကိဉ္စိ သာဒိတဗ္ဗံ, ကော ပန ဝါဒော ဒွီသု ဝါ ဧကသ္မိံ ဝါ။ ယေန ကေနစိ ဟိ သန္တရုတ္တရပရမတာယ ဌာတဗ္ဗံ, တတော ဥတ္တရိ ဝိညာပနပ္ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္စ “ကဒါ မေ, ဘန္တေ, စီဝရံ အညာတကံ ဂဟပတိကံ တတုတ္တရိ ဝိညာပိတံ နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ (ပာရာ. ၅၂၄) ကမိနာ နယေန နိဿဇ္ဇနဝိဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဗဟုစီဝရဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ဉာတကေ အညာတကသညိနော ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ဒွေ စီဝရာနိ ကတ့တ “သေသကံ အာဟရိဿာမီ”တိ ဝတ့တ ဂဏှ့ဟန္တဿ, “သေသကံ တုယှ့ဟံယေဝ ဟောတူ”တိ ဝုတ္တဿ, န အစ္ဆိန္နနဋ္ဌ ဌကာရဏာ ဒိန္နံ ဂဏှ့ဟန္တဿ, ဝုတ္တနယေန ဉာတကပ္ပဝါရိတေ ဝိညာပေန္တဿ, အတ္တနော ဓနေန ဂဏှ့ဟန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ တတုတ္တရိတာ, အစ္ဆိန္နာဒိကာရဏတာ, အညာတကဝိညတ္တိ, တာယ စ ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ စတုတ္ထသဒိသာနေဝါတိ။

တတုတ္တရိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဥပက္ခဋသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **ဘိက္ခုံ ပနေဝ ဥဒ္ဒိဿ** တိ “ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဒဿာမီ”တိ ဧဝံ အပဒိသိတ့တ။ **စီဝရစေတာပန္န** န္တိ ဟိရညာဒိကံ စီဝရမူလံ။ **ဥပက္ခဋံ ဟောတီ** တိ သဇ္ဇိတံ ဟောတိ, သံဟရိတ့တ ဌပိတံ။ **စေတာပေတ့တာ** တိ ပရိဝတ္တေတ့တ, ကာရေတ့တ စ ကိဏိတ့တ တတိ အတ္ထော။ **စီဝရေန အစ္ဆာဒေဿာမီ** တိ ဝေဟာရဝစနမေတံ, ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဒဿာမီတိ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော။ **တတြ စေ သော** တိ ယတြ သော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတာနီ ဝါ, တတြ သော ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော ဥပသင်္ကမိတ့တ စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ စေတိ အယမေတ္ထ ပဒသမ္ဗန္ဓော။ **ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျာ** တိ ဝိသိဋ္ဌကပ္ပံ အဓိကဝိဓာနံ အာပဇ္ဇေယျ။ ယထာ ပန တမာပဇ္ဇတိ, တံ ဒဿေတုံ **သာဓု ဝတာ** တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ **သာဓူ** တိ အာယာစနေ နိပါတော။ **ဝတာ** တိ ပရိဝိတက္ကေ။ **မန္တိ** အတ္တာနံ နိဒ္ဒိသတိ။ **အာယသ္မာ** တိ ပရံ အာလပတိ။ **ဝေဠုံ ဝါ ဝေဠုံ ဝါ** တိ အာယတာဒီသု အညတရံ။ **ကလျာဏကမျတံ ဥပါဒါယာ** တိ သုန္ဒရကာမတံ ဝိသိဋ္ဌကာမတံ စိတ္တေန ဂဟေတ့တ, တဿ “အာပဇ္ဇေယျ စေ”တိဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော, သစေ ပန ဝေဠုံ အာပဇ္ဇန္တဿ တဿ ဝစနေန ယော ပဉ္စမံ အဓိပ္ပေတတော မူလံ ဝဍ္ဎေတ့တ သုန္ဒရတရံ စေတာပေတိ, တဿ ပယောဂေ ဘိက္ခုနော ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္စ “ကဒါ မေ, ဘန္တေ, စီဝရံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတံ အညာတကံ ဂဟပတိကံ ဥပသင်္ကမိတ့တ ဝိကပ္ပံ အာပန္နံ နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ (ပာရာ. ၅၂၉) ကမိနာ နယေန နိဿဇ္ဇနဝိဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သာဝတ္ထိယံ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ဉာတကေ အညာတကသညိနော ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ မဟဂ္ဃံ စေတာပေတုကာမံ အပ္ပဂ္ဃံ ဝါ, ဧတေနေဝ မူလေန “အညံ ဝေဠုံ ဝါ ဒေဟီ”တိ ဝဒန္တဿ, ဝုတ္တနယေန ဉာတကပ္ပဝါရိတေ ဝိညာပေန္တဿ, အတ္တနော ဓနေန ဂဏှ့ဟန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ စီဝရေ ဘိယျောကမျတာ, အညာတကဝိညတ့ တိ, တာယ စ ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ စတုတ္ထသဒိသာနေဝါတိ။

ဥပက္ခဋသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဒုတိယဥပက္ခဋသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ ဣမိနာဝ နယေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒဉ္စဟိ ပုရိမဿ အနုပညတ္တိသဒိသံ, ကေဝလံ တတ္ထ ဧကေ ဿ ပီဌာ ကတာ, ဣမ ဒွိဝိန္နံ့, အယမေတ္ထ ဝိသေသော, သေသံ သဗ္ဗံ ပုရိမသဒိသမေဝ။ ယထာ စ ဒွိဝိန္နံ့, ဧဝံ ဗဟူနံ ပိဋ္ဌံ ကတွတ ဂဏှာတောပိ အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ နိဿဂ္ဂနိဝေနာ စ ''ဣဒံ မေ, ဘန္တေ, စီဝရံ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတေ အညာတကေ ဂဟပတိကေ ဥပသင်္ကမိတွာ ဝိကပ္ပံ အာပန္နံ နိဿဂ္ဂိယ''န္တိ (ပါရာ. ၅၃၄) ဣမိနာ နယေန ဝေဒနဘော အော ဉာတဗ္ဗော။

ဒုတိယဥပက္ခဋသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ရာဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ရာဇဘောဂ္ဂေ** တိ ရာဇတော ဘောဂ္ဂံ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ အဿ အတ္ထီတိ ရာဇဘောဂ္ဂေ, ''ရာဇဘော ဂေ''တိပိ ပါဌော, ရာဇတော ဘောဂေ အဿ အတ္ထီတိ အတ္ထော။ **စီဝရစေတာပန္န**န္တိ ဟိရညာဒိကံ အကပ္ပိယံ။ **ပဟိ ဏေယျာ**တိ ပေသေယျ။ **ဣမိနာ**တိအာဒိ အာဂမနသုဒ္ဓိံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ သစေ ဟိ ''ဣဒံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခု နော ဒေဟီ''တိ ပေသေယျ, အာဂမနဿ အသုဒ္ဓတ္တာ အကပ္ပိယဝတ္ထုံ အာရဗ္ဘ ဘိက္ခုနာ ကပ္ပိယကာရကောပိ နိဒ္ဒိ သိတဗ္ဗော န ဘဝေယျ။ **အာဘတ**န္တိ အာနီတံ။ **န ခော မယ**န္တိအာဒိ ဣဒံ ကပ္ပိယဝသေန အာဘတမ္ပိ စီဝရမူလံ ဤဒိ သေန ဒူတဝစနေန အကပ္ပိယံ ဟောတိ, တသ္မာ တံ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ သုဝဏ္ဏံ ရဇတံ ကဟာပဏော မာသကောတိ ဣမာနိ ဟိ စတ္တာရိ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထူနိ, မုတ္တာ မဏိ ဝေဠုရိယော သင်္ခော သိလာ ပဝါဠံ လောဟိတင် ကော မသာရဂလ္လံ သတ္တ ဓညာနိ အသိအာသဝေဓတ္တဝတ္ထုပုပ္ဖာရာမဖလာရာမာဒယောတိ ဣမာနိ ဒုက္ကဋဝတ္ထူနိ စ အတ္တ နော ဝါ စေတိယသင်္ဃဂဏပုဂ္ဂလာနံ ဝါ အတ္ထာယ သမ္ပဋိစ္ဆိတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ, တသ္မာ တံ သာဒိတုံ န ဝဋ္ဋတီတိ ဒဿ သနတ္ထံ ''န ခော မယ''န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

စီဝရဉ္စ ခော မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ တိ ဣဒံ ပန အတ္တာနံ ဥဒ္ဒိဿ အာဘတတ္တာ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ, တသ္မာ ဝုတ္တံ။ **ကာလေနာ**တိ ယုတ္တပတ္တကာလေန, ယဒာ နော အတ္ထော ဟောတိ, တဒါ ကပ္ပိယံ စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဏှာမာတိ အတ္ထော။ **ဝေယျာဝစ္စကရော** တိ ကပ္ပိယကာရကော။ **နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော** တိဣဒံ ''အတ္ထိ ပနာယသ္မတော ကောစိ ဝေယျာ ဝစ္စကရော''တိ ကပ္ပိယဝစနေန ဝုတ္တတ္တာ အနုညာတံ။ သစေ ပန ဒူတော ''ကော ဣမံ ဂဏှာတီ''တိ ဝါ ''ကဿ ဒေ မီ''တိ ဝါ ဝဒတိ, န နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗော။ **အာရာမိကော ဝါ ဥပါသကော ဝါ**တိဣဒံ သာရုပ္ပတာယ ဝုတ္တံ, ဌပေတွာ ပန ပဉ္စ သဟဓမ္မိကေ ယော ကောစိ ကပ္ပိယကာရကော ဝဋ္ဋတိ။ **ဧသော ခေါ, အာဝုသော**တိဣဒံ ဘိက္ခုဿ ကပ္ပိယဝစနဒဿန တ္ထံ ဝုတ္တံ, ဧဝမေဝ ဟိ ဝတ္တဗ္ဗံ, ''တဿ ဒေဟီ''တိအာဒိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ **သညတ္တော သော မယာ** တိ အာဏတ္ တော သော မယာ, ယထာ တုမှာကံ စီဝရေန အတ္ထေ သတိ စီဝရံ ဒဿတိ, ဧဝံ ဝုတ္တောတိ အတ္ထော။ ဒူတေန ဟိ ဧဝံ အာရောစိတေယေဝ တံ စောဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ, နေဝ တဿ ဟတ္ထေ ဒတွာ ဂတမတ္တကာရဏေန။ သစေ ပန ''အယံ ဝေ ယျာဝစ္စကရော''တိ သမ္မုခါ နိဒ္ဒိဋ္ဌော ဟောတိ, ဒူတော စ သမ္မုခါ ဧဝ တဿ ဟတ္ထေ စေတာပန္နံ ဒတွာ ''ထေ ရဿ စီဝရံ ကိဏိတွာ ဒေဟီ''တိ ဂစ္ဆတိ, ဧဝံ ''သညတ္တော သော မယာ''တိ အဝုတ္တေပိ စောဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ဒူတော ဂစ္ဆန္တောဝ ''အဟံ တဿ ဟတ္ထေ ဒဿာမိ, တုမှေ စီဝရံ ဂဏှေယျာထာ''တိ ဘိက္ခုနော ဝတွာ တ ဂစ္ဆတိ, အညံ ဝါ ပေသေတွာ အာရောစာပေတိ, ဧဝံ သတိ ဣတရမ္ပိ စောဒေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဒေသနာမတ္တမေဝ စေ တံ ''ဒူတေနာ''တိ။ ယောပိ အတ္တနာ အာဟရိတွာ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇတိ, တသ္မိမ္ပိ ဣဒမေဝ လက္ခဏံ။ **အတ္ထော မေ, အာဝုသော, စီဝရေနာ**တိ စောဒနာလက္ခဏနိဒဿနမေတံ။ သစေ ဟိ တဗ္ဗာယ စောဒေတိ, ဣဒံ ဝါ ဝစနံ ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ တဿ အတ္ထော ဝါ ဝတ္တဗ္ဗော, ''ဒေဟိ မေ, အာဟရ မေ''တိအာဒိနာ နယေန ပန ဝတ္တုံ န ဝဋ္ဋတိ။ **အဘိနိပ္ဖာဒေယျာ** တိ ဧဝံ ဝစီဘေဒံ ကတွာ တိက္ခတ္တုံ စောဒယမာနော ပဋိလာဘဝသေန သာဓေယျ။ **ဣစ္စေတံ ကုသလ**န္တိ ဧတံ သုန္ဒရံ။

ဆက္ခတ္တုပရမ န္တိ ဘာဝနပုံသကဝစနမေတံ။ ဆက္ခတ္တုပရမဉ္စဟိ တေန စီဝရံ ဥဒ္ဒိဿ တုဏှီဘူတေန ဌာတ ဗ္ဗံ, န နိသီဒိတဗ္ဗံ, န အာမိသံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, န ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော။ ''ကိံကာရဏာ အာဂတောသီ''တိ ဝုတ္တေ ပန ''ဇာနာဟိ, အာဝုသော''တိ တွေကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ နိသဇ္ဇာဒီနိ ကရောတိ, ဌာနံ ဘဉ္ဇတိ, အာဂတကာရဏံ ဝိနာ သေတိ, ဣဒံ ကာယေန စောဒနာယ လက္ခဏဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ထွေ စ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန တိဿန္နံ စောဒနာနံ

ဆန္နဉ္စ ဌာနာနံ အနုညာတတ္တာ စောဒနာယ ဒိဂုဏံ ဌာနံ အနုညာတံ ဟောတိ, တသ္မာ သစေ စောဒေတိယေဝ, န တိဋ္ဌတိ, ဆ စောဒနာယော လဗ္ဘန္တိ။ သစေ တိဋ္ဌတိယေဝ, န စောဒေတိ, ဒ္ဝါဒသ ဌာနာနိ လဗ္ဘန္တိ။ သစေ ဥဘယံ ကရောတိ, ဧကာယ စောဒနာယ ဒွေ ဌာနာနိ ဟာပေတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ ယော ဧကဒိဝသမေဝ ပုနပ္ပုနံ ဂန္တွာ ဆက္ခတ္တုံ စောဒေတိ, သကိံယေဝ ဝါ ဂန္တွာ "အတ္ထော မေ, အာဝုသော, စီဝရေနာ"တိ ဆက္ခတ္တုံ ဝဒတိ, တထာ ဧကဒိဝသမေဝ ပုနပ္ပုနံ ဂန္တွာ ဒ္ဝါဒသက္ခတ္တုံ တိဋ္ဌတိ, သကိံယေဝ ဝါ ဂန္တွာ တတြ တတြ ဌာနေ တိဋ္ဌတိ, သောပိ သဗ္ဗစောဒနာယော သဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ စ ဘဉ္ဇတိ, ကော ပန ဝါဒော နာနာဒိဝသေသု ဧဝံ ကရောန္တဿာတိ အယမေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော။ ယေ ပန ကပ္ပိယကာရကေ အယာစော သယမေဝ ဂန္တွာ နိသီဒတိ တေ သတက္ခတ္တုမ္ပိ စောဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယော ပန ဥဘောဟိ ပိ အနိဒ္ဒိဋ္ဌော မုခဝေဝဋိကကပ္ပိယကာရကော စ ပရမ္မုခကပ္ပိယကာရကော စ, သော န ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗော, ဧဝံ ဣမေ ဒသပိ ကပ္ပိယကာရကာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။

တတော စေ ဥတ္တရိ တိ ဝုတ္တစောဒနာဋ္ဌာနပရိမာဏတော ဥတ္တရိ။ **နိဿဂ္ဂိယ** န္တိ ဥတ္တရိ ဝါယာမမာနဿ သဗ္ဗပ္ပယောဂေသု ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ "ဣဒံ မေ, ဘန္တေ, စီဝရံ အတိရေကတိက္ခတ္တုံ စောဒနာယ အတိရေကဆက္ခတ္တုံ ဌာနေန အဘိနိပ္ဖာဒိတံ နိဿဂ္ဂိယ"န္တိ (ပါရာ. ၅၃၉) ဣမိနာ နယေန နိဿဇ္ဇနဝိဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ယတဿ စီဝရစေတာပန္နံ အာဘတ** န္တိ ယတော ရာဇတော ဝါ ရာဇဘောဂ္ဂတော ဝါ အဿ ဘိက္ခုနော စီဝရစေတာပန္နံ အာနီတံ, "ယတွဿာ"တိပိ ပါဌော, အယမေဝ အတ္ထော။ **တတ္ထ** တိ တဿ ရညော ဝါ ရာဇဘောဂ္ဂဿ ဝါ သန္တိကံ, သမီပတ္ထေ ဟိ ဣဒံ ဘုမ္မဝစနံ။ **န တံ တဿ ဘိက္ခုနော ကိဉ္စိ အတ္ထံ အနုဘောတီ** တိ တံ စေတာပန္နံ တဿ ဘိက္ခုနော အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ကမ္မံ န နိပ္ဖာဒေတိ။ **ယုဉ္ဇန္တာယသ္မန္တော သက** န္တိ အာယသ္မန္တော အတ္တနော သန္တကံ ဓနံ ပါပုဏန္တု။ **မာ ဝေါ သကံ ဝိနဿာ** တိ တုမှာကံ သန္တကံ မာ ဝိနဿတု။ **အယံ တတ္ထ သာမီစီ** တိ အယံ တတ္ထ အနုဓမ္မတာ လောကုတ္တရဓမ္မံ အနုဂတာ, ဝတ္တဓမ္မတာတိ အတ္ထော, တသ္မာ ဧဝံ အကရောန္တော ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။

သာဝတ္ထိယံ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ "အဇ္ဇဏှော, ဘန္တေ, အာဂမေဟီ"တိ (ပါရာ. ၅၃၇) ဝုစ္စမာနော နာဂမေသိ, တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ဦနကေသု စောဒနာဋ္ဌာနေသု အတိရေကသညိနော ဝေမတိကဿ ဝါ ဒုက္ကဋံ။ အစောဒနာယ လဒ္ဓေ, သာမိကေဟိ စောဒေတွာ ဒိန္နေ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ကပ္ပိယကာရကဿ ဘိက္ခုနော နိဒ္ဒိဋ္ဌဘာဝော, ဒူတေန အပ္ပိတတာ, တတုတ္တရိဝါယာမော, တေန ဝါယာမေန ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ စတုတ္ထသဒိသာနေဝါတိ။

ရာဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စီဝရဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂. ဧဠကလောမဝဂ္ဂေါ

၁. ကောသိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧဠကလောမဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **ကောသိယမိဿက** န္တိ ဧကေနာပိ ကောသိယံသုနာ အန္တမသော တဿ ကရဏဋ္ဌာနေ ဝါတဝေဂေန နိပါတိတေနာပိ မိဿီကတံ။ **သန္ထတ** န္တိ သမေ ဘူမိဘာဂေ ကောသိယံသူနိ ဥပရူပရိ သန္ထရိတွာ ကဉ္ဇိယာဒီဟိ သိဉ္စိတွာ ကတ္တဗ္ဗတာလက္ခဏံ။ **ကာရာပေယျ နိဿဂ္ဂိယ** န္တိ ကရဏကာရာပနပ္ပယောဂေသု ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ "ဣဒံ မေ, ဘန္တေ, ကောသိယမိဿကံ သန္ထတံ ကာရာပိတံ နိဿဂ္ဂိယ"န္တိ (ပါရာ. ၅၄၄) ဣမိနာ နယေန နိဿဇ္ဇနဝိဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ, ဣမဿေဝ ဝစနဿ အနုသာရေန ဣတော ပရံ သဗ္ဗသန္ထတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သက္ကာ ဟိ ဧတ္တာဝတာ ဇာနိတုန္တိ န တံ ဣတော ပရံ ဒဿယိဿာမ။

အာဠဝိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ကောသိယမိဿကံ သန္ထတံ ကာရာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အတ္တနော အတ္ထာယ ကာရာပနဝသေန သာဏတ္တိကံ, အတ္တနာ ဝိပ္ပကတပရိယောသာပနနယေန စတုက္ကပါစိတ္တိယံ, အညဿတ္ထာယ ကရဏကာရာပနေသု အညေန ကတံ ပဋိလဘိတွာ ပရိဘုဉ္ဇနေ စ ဒုက္ကဋံ။ ဝိတာနာဒိကရ

ဏော, ဥမ္မတ္တကာဒီနဥ္စ အနာပတ္တိ။ ကောသိယမိဿကဘာဝတော, အတ္တနော အတ္ထာယ သန္ထတဿ ကရဏကာရာပနံ, ပဋိလာဘော စာတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဓောတပနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ။

ကောသိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **သုဒ္ဓကာဠကာန** န္တိ သုဒ္ဓာနံ ကာဠကာနံ အညေဟိ အမိဿီကတာနံ။ ဝေသာလိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ တာဒိသံ သန္ထတံ ကရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသံ ပဌမသဒိသမေဝါတိ။

သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဒွေဘာဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ဒွေ ဘာဂါ**တိ ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ။ **အာဒါတဗ္ဗာ** တိ ဂဟေတဗ္ဗာ။ **ဂောစရိယာန**န္တိ ကပိလဝဏ္ဏာနံ။ အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော – ယတ္တကေဟိ ကတ္တုကာမော ဟောတိ, တေသု တုလယိတွာ ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ ကာဠကာနံ ဂဟေတဗ္ဗာ, ဧကော ဩဒါတာနံ, ဧကော ဂောစရိယာနံ။ ဧကဿာပိ ကာဠကလောမဿ အတိရေကဘာဝေ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ, ဦနကံ ဝဋ္ဋတိ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ တာဒိသံ သန္ထတံ ကရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ကိရိယာကိရိယံ, သေသံ ပဌမသဒိသမေဝါတိ။ ဣမာနိ ပန တီဏိ နိဿဂ္ဂိယာနိ ပဋိလဒ္ဓာနိပိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ။

ဒွေဘာဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ဩရေန စေ ဆန္နံ ဝဿာန** န္တိ ဆန္နံ ဝဿာနံ ဩရိမဘာဂေ, အန္တောတိ အတ္ထော။ **အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ**တိ ယံ သင်္ဃော ဂိလာနဿ ဘိက္ခုနော သန္ထတသမ္မုတိံ ဒေတိ, တံ ဌပေတွာ အလဒ္ဓသမ္မုတိကဿ ဆဗ္ဗဿဗ္ဘန္တရေ အညံ သန္ထတံ ကရောန္တဿ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အနုဝဿံ သန္ထတံ ကာရာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, "အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ"တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာ ယေန လဒ္ဓာ ဟောတိ, တဿ ယာဝ ရောဂေါ န ဝူပသမ္မတိ, ဝူပသန္တော ဝါ ပုန ကုပ္ပတိ, တာဝ ဂတဂတဋ္ဌာနေ အနုဝဿမ္ပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, အညဿတ္ထာယ ကာရေတုံ, ကတဥ္စ ပဋိလဘိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, သေသံ ပဌမသဒိသမေဝါတိ။

ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. နိသီဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **ပုရာဏသန္ထတံ** နာမ ယတ္ထ သကိမ္ပိ နိသိန္နော ဝါ ဟောတိ နိပန္နော ဝါ။ **သမန္တာ** တိ ဧကပဿတော ဝဋ္ဋံ ဝါ စတုရဿံ ဝါ ဆိန္ဒိတွာ ဂဟိတဋ္ဌာနံ ယထာ ဝိဒတ္ထိမတ္တံ ဟောတိ, ဧဝံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သန္ထရန္တေန ပန ဧကဒေသေ ဝါ သန္ထရိတဗ္ဗံ, ဝိဇဋေတွာ ဝါ မိဿကံ ကတွာ သန္ထရိတဗ္ဗံ, ဧဝံ ထိရတရံ ဟောတိ။ **အနာဒါ စေ**တိ သစေ ပုရာဏသန္ထတေ အဂ္ဂဟေတွာ။ အသတိ ပန အဂ္ဂဟေတွာပိ ဝဋ္ဋတိ, အညဿတ္ထာယ ကာရေတုံ, ကတဥ္စ ပဋိလဘိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ သန္ထတဝိသ္သဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသံ တတိယသဒိသမေ တတိ။

နိသီဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဧဠကလောမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **အဒ္ဓာနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿာ** တိ အဒ္ဓာနသင်္ခါတံ ဒီဃမဂ္ဂံ ပဋိပန္နဿ, သဗ္ဗဋ္ဌကထာ ဝတ္ထုမတ္တဒီပနမေဝ, ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပန ဓမ္မေန လဘိတွာ ဂဏှတော ဒေသော နတ္ထိ။ **တိယောဇနပရမန္တိ** ဂဟိတဋ္ဌာနတော တိယောဇ နပ္ပမာဏံ ဒေသံ။ **သဟတ္ထာ** တိ သဟတ္ထေန, အတ္တနာ ဟရိတဗ္ဗာနီတိ အတ္ထော။ **အသန္တေ ဟာရကေ** တိ အသန္တေ ဟာရကေ။ သစေ ပန အတ္ထိ, တံ ကဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အတ္တနာ ပန အန္တမသော တတာဗာဓပ္ပဋိ ကာရတ္ထံ သုတ္တကေန အဗန္ဓိတွာ ကဏ္ဏစ္ဆိဒ္ဒေ ပက္ခိပိတ္တာနိပိ အာဒာယ တိယောဇနံ ဧကံ ဟာဒံ အတိက္ကာမေန္တ ဿ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယပာဒာတိက္ကမေ နိဿဂ္ဂိယံ ဟစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ တိယောဇနာတိက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကဟာစိတ္တိယံ, ဦနကတိယောဇနေ အတိရေကသညိနော ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ တိယောဇနံ ဟ ရဏပစ္စာဟရဏေ, တသာဓိပ္ပာယေန ဂန္တွာ တတော ပရံ ဟရဏေ, အစ္ဆိန္နံ တ နိဿဋ္ဌံ တ ပဋိလဘိတွာ ဟရဏေ, အညံ ဟရာပနေ, အန္တမသော သုတ္တကေနပိ ဗဒ္ဓကတဘဏ္ဍဟရဏေ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဧဠ ကလောမာနံ အကတဘဏ္ဍတာ, ပဌမပ္ပဋိလာဘော, အတ္တနာ အာဒာယ တ အညဿ အဇာနန္တဿ ယာနေ ပက္ခိပိတွာ တ တ တိယောဇနာတိက္ကမနံ, အာဟရဏပစ္စာဟရဏံ, အတသာဓိပ္ပာယတာတိ ဣမာနေတ္တ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ ဧဠကလော မသမုဋ္ဌာနံ , ကိရိယံ, နောသညာဝိမောက္ခံ, အစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ဧဠကလောမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဧဠကလောမဓောတပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ သက္ကေသု ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ဧဠကလောမဓောတပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ တတ္ထ ပုရာဏစီဝရ ဓောတပနေ ဝုတ္တနယေနေဝ သဗ္ဗောပိ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဧဠကလောမဓောတပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဇာတရူပသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **ဇာတရူပရဇတန္တိ** သုဝဏ္ဏဉ္စေဝ ရူပိယဉ္စ, အပိစ ကဟာပဏော လောဟမာသကဒာရုမာသကဇတုမာ သကာဒယောပိ ယေ တေဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ, သဗ္ဗေ တေ ဣဓ ရဇတန္တေဝ ဝုတ္တာ။ **ဥဂ္ဂဏှေယျ ဝါ** တိ အတ္တနော အတ္ထာယ ဒိယျမာနံ ဝါ ယတ္ထကတ္ထစိ ဌိတံ ဝါ နိပ္ပရိဂ္ဂဟိတံ ဒိသွာ သယံ ဂဏှေယျ ဝါ။ **ဥဂ္ဂဏှာပေယျ ဝါ** တိ တဒေဝ အညေန ကဟာပေယျ ဝါ။ **ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျာ** တိ "ဣဒံ အယျဿ ဟောတူ"တိ ဧဝံ သမ္မုခါ ဝါ, "အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ မမ ဟိရညသုဝဏ္ဏံ, တံ တုယှံ ဟောတူ"တိ ဧဝံ ပရမ္မုခါ ဌိတံ ဝါ ကေဝလံ ဝါစာယ ဝါ ဟတ္ထမုဒ္ဒာယ ဝါ "တုယှဟ"န္တိ ဝတွာ ပရိစ္စတ္တံ ယော ကာယဝါစာဟိ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာ စိတ္တေန အ ဓိဝာသေယျ, အယံ "သာဒိယေယျာ"တိ ဝုစ္စတိ။ သစေ ပန စိတ္တေန သာဒိယတိ, ဂဏှိတုကာမော ဟောတိ, ကာ ယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ "နယိဒံ ကပ္ပတီ"တိ ပဋိက္ခိပတိ, ကာယဝါစာဟိ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာ သုဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ "နယိ ဒံ အမှာကံ ကပ္ပတီ"တိ န သာဒိယတိ, ဝဋ္ဋတိ။ **နိဿဂ္ဂိယ** န္တိ ဥဂ္ဂဟဏာဒီသု ယံကိဉ္စိ ကရောန္တဿ အဃနဗဒ္ဓ ဓေသု ဝတ္ထူသု ဝတ္ထုဂဏနာယ နိဿဂ္ဂိယံ ဟစိတ္တိယံ။ တံ နိဿဇ္ဇန္တေန "အဟံ, ဘန္တေ, ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂဟေသိံ, ဣဒံ မေ, ဘန္တေ, နိဿဂ္ဂိယံ, ဣမာဟံ သင်္ဃဿ နိဿဇ္ဇာမီ"တိ (ပါရာ. ၅၈၄) ဧဝံ သင်္ဃမဇ္ဈေယေဝ နိဿဇ္ဇိ တဗ္ဗံ။ သစေ တတ္ထ ကောစိ ဂဟဋ္ဌော အာဂစ္ဆတိ , "ဣဒံ ဇာနာဟီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ "ဣမိနာ ကိံ အာဟရိယျ

တူ”တိ ဘဏန္တေ ပန “ဣဒံ နာမာ”တိ အဝတွာ “သပ္ပိအာဒီနိ ဘိက္ခူနံ ကပ္ပန္တီ”တိ ဧဝံ ကပ္ပိယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ သစေ သော အာဟရတိ, ရူပိယပ္ပဋိဂ္ဂဟကံ ဌပေတွာ သဗ္ဗေဟိ ဘာဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ရူပိယပ္ပဋိဂ္ဂဟကဿ ပန ယံ တပ္ပစ္စယာ ဥပ္ပန္နံ, တံ အညေန လဘိတွာ ဒိယျမာနမ္ပိ အန္တမသော တတော နိဗ္ဗတ္တရုက္ခစ္ဆာယာပိ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန သော ကိဉ္စိ အာဟရိတုံ န ဣစ္ဆတိ, “ဣမံ ဆဍ္ဍေဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ ယတ္ထ ကတ္ထစိ နိက္ခိပတိ, ဂဟေတွာ ဝါ ဂစ္ဆတိ, န ဝါရေတဗ္ဗော။ နော စေ ဆဍ္ဍေတိ, ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတော ဘိက္ခု ရူပိယဆဍ္ဍကော သမ္မန္နိတဗ္ဗော။ တေန အနိမိတ္တံ ကတွာ ဂူထံ ဝိယ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ။ သစေ နိမိတ္တံ ကရောတိ, ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။

ရာဇဂဟေ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ရူပိယပ္ပဋိဂ္ဂဟဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အရူပိယေ ရူပိယသညိနော ဝေမတိကသ္သ ဝါ, သင်္ဃစေတိယာဒီနံ အတ္ထာယ ဂဏှန္တသ္သ, မုတ္တာမဏိအာဒိပ္ပဋိဂ္ဂဟဏေ စ ဒုက္ကဋံ။ ရတနသိက္ခာပဒနယေန နိက္ခိပန္တသ္သ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဇာတရူပရဇတဘာဝေါ, အတ္တုဒ္ဒေသိကတာ, ဂဟဏာဒီသု အညတရဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီသု သိယာ ကိရိယံ ဂဟဏေန အာပဇ္ဇနတော, သိယာ အကိရိယံ ပဋိက္ခေပသ္သ အကရဏတော, သေသံ သဉ္စရိတ္တေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ဇာတရူပသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **နာနပ္ပကာရက** န္တိ ကတာဒိဝသေန အနေကဝိဓံ။ **ရူပိယသံဝေါဟာရ**န္တိ ဇာတရူပရဇတပရိဝတ္တနံ။ ပုရိမသိက္ခာပဒေန ဟိ နိသ္သဂ္ဂိယဝတ္ထုဒုက္ကဋဝတ္ထူနံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ ဝါရိတံ, ဣမိနာ ပရိဝတ္တနံ။ တသ္မာ ဒုက္ကဋဝတ္ထုနာ ဒုက္ကဋဝတ္ထုကပ္ပိယဝတ္ထူနိ, ကပ္ပိယဝတ္ထုနာ စ ဒုက္ကဋဝတ္ထုံ ပရိဝတ္တေန္တသ္သ ဒုက္ကဋံ။ နိသ္သဂ္ဂိယဝတ္ထုနာ ပန နိသ္သဂ္ဂိယဝတ္ထုံ ဝါ ဒုက္ကဋဝတ္ထုံ ဝါ ကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဝါ, ဒုက္ကဋဝတ္ထုကပ္ပိယဝတ္ထူဟိ စ နိသ္သဂ္ဂိယဝတ္ထုံ ပရိဝတ္တေန္တသ္သ နိသ္သဂ္ဂိယံ ဟောတိ, တံ ပုရိမနယာနုသာရေနေဝ သင်္ဃမဇ္ဈေ နိသ္သဇ္ဇိတဗ္ဗံ, နိသ္သဋ္ဌဝတ္ထုသ္မိဉ္စ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ရူပိယသံဝေါဟာရဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ယံ အတ္တနော ဓနေန ပရိဝတ္တေတိ, တသ္သ ဝါ ဓနသ္သ ဝါ ရူပိယဘာဝေါ စေဝ, ပရိဝတ္တနဉ္စာတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ ကိရိယံ, သေသံ အနန္တရသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **နာနပ္ပကာရက** န္တိ စီဝရာဒီနံ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာနံ ဝသေန အနေကဝိဓံ။ **ကယဝိက္ကယ** န္တိ ကယဉ္စေဝ ဝိက္ကယဉ္စ။ “ဣမိနာ ဣမံ ဒေဟိ, ဣမံ အာဟရ, ပရိဝတ္တေဟိ, စေတာပေဟီ”တိ ဣမိနာ ဟိ နယေန ပရသ္သ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဂဏှန္တော ကယံ သမာပဇ္ဇတိ, အတ္တနော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒေန္တော ဝိက္ကယံ သမာပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ဌပေတွာ ပဉ္စ သဟဓမ္မိကေ ယံ ဧဝံ အတ္တနော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဒတွာ မာတုသန္တကမ္ပိ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဂဏှာတိ, တံ နိသ္သဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ ဝုတ္တလက္ခဏဝသေန သင်္ဃဂဏပုဂ္ဂလေသု ယသ္သ ကသ္သစိ နိသ္သဇ္ဇိတဗ္ဗံ, “ဣမံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဝါ ဂဟေတွာ ဝါ ဣဒံ နာမ အာဟရ ဝါ ကရောဟိ ဝါ”တိ ရဇနာဒီနိ အာဟရာပေတွာ ဝါ ဓမကရဏာဒိပရိက္ခာရံ ဘူမိသောဓနာဒိဉ္စ နဝကမ္မံ ကာရေတွာ ဝါ သန္တံ ဝတ္ထု နိသ္သဇ္ဇိတဗ္ဗံ, အသန္တေ ပါစိတ္တိယံ ဒေသေတဗ္ဗမေဝ။

သာဝတ္ထိယံ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ကယဝိက္ကယဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, “ဣဒံ ကိံ အဂ္ဃတီ”တိ ဧဝံ အဂ္ဃံ ပုစ္ဆန္တသ္သ, ယသ္သ ဟတ္ထတော ဘဏ္ဍံ ဂဏှိတုကာမော ဟောတိ, တံ ဌပေတွာ အညံ အန္တမသော တသ္သေဝ ပုတ္တဘာတုကမ္ပိ ကပ္ပိယကာရကံ ကတွာ “ဣမိနာ ဣဒံ နာမ ဂဟေတွာ ဒေဟီ”တိ အာစိက္ခန္တသ္သ, “ဣဒံ အမှာကံ အ

တ္တိ, အမ္ဟာကဋ္ဌ ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ အတ္ထော’’တိ ဧဝံ ဝတွာ အတ္တနော ဓနေန လဒ္ဓံ ဂဏှာဟန္တဿ, သဟဓမ္မိ ကေဟိ သဒ္ဓိံ ကယဝိက္ကယံ ကရောန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ယံ အတ္တနော ဓနေန ပရိဝတ္တေတိ, ယေန စ ပရိဝတ္တေတိ, တေသံ ကပ္ပိယဝတ္ထုတာ, အသဟဓမ္မိကတာ, ကယဝိက္ကယာပဇ္ဇနဉ္စာတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သေသံ ရူပိယသံဝောဟာရေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဌ္ဌေကလောမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃. ပတ္တဝဂ္ဂေါ

၁. ပတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပတ္တဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **အတိရေကပတ္တော** တိ အနဓိဋ္ဌိတော စ အဝိကပ္ပိတော စ, သော စ ခော ဥက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမော မကာနံ အညတရော ပမာဏယုတ္တောဝ, တဿ ပမာဏံ ‘‘အဍ္ဎာဠှကောဒနံ ဂဏှာတီ’’တိအာဒိနာ (ပာရာ ၆၀၂) န ယေန ဟဋ္ဌိယံ ဝုတ္တံ။ တတ္ရာယံ ဝိနိစ္ဆယော – အနုပဟတပုရာဏသာလိတဏ္ဍုလာနံ သုကောဋ္ဋိတပရိသုဒ္ဓါနံ ဒွေ မဂဓနာဠိယော ဂဟေတွာ တေဟိ တဏ္ဍုလေဟိ အနုတ္တဏ္ဍုလမကိလိန္နမပိဏ္ဍိကံ သုဝိသဒံ ကုန္ဒမကုဠရာသိသဒိသံ အဝဿာဝိတောဒနံ ပစိတွာ နိရဝသေသံ ပတ္တေ ပက္ခိပိတွာ တဿ ဩဒနဿ စတုတ္ထဘာဂပ္ပမာဏော နာတိဃနော နာတိတနုကော ဟတ္ထဟာရိယော သဗ္ဗသမ္ဘာရသင်္ခတော မုဂ္ဂသူပေါ ပက္ခိပိတဗ္ဗော, တတော အာလောပဿ အနုရူပံ ယာဝစရိမာလောပပ္ပဟောနကံ မစ္ဆမံသာဒိဗျဉ္ဇနံ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ, သပ္ပိတေလတက္ကရသကဉ္ဇိယာဒီနိ ပန ဂဏနူပကာနိ န ဟောန္တိ။ တာနိ ဟိ ဩဒနဂတိကာနေဝ, နေဝ ဟာပေတုံ, န ဝဍ္ဎေတုံ သက္ကောန္တိ, ဧဝမေတံ သဗ္ဗမ္ပိ ပက္ခိတ္တံ သစေ ပတ္တဿ မုခဝဋ္ဋိယာ ဟေဋ္ဌိမရာဇိသမံ တိဋ္ဌတိ, သုတ္တေန ဝါ ဟီရေန ဝါ ဆိန္ဒန္တဿ သုတ္တဿ ဝါ ဟီရဿ ဝါ ဟေဋ္ဌိမန္တံ ဖုသတိ, အယံ **ဥက္ကဋ္ဌော** နာမ ပတ္တော။ သစေ တံ ရာဇိံ အတိက္ကမ္မ ထူပီကတံ တိဋ္ဌတိ, အယံ **ဥက္ကဋ္ဌောမကော** နာမ ပတ္တော။ သစေ တံ ရာဇိံ န သမ္ပာပုဏာတိ, အန္တောဂဓမေဝ ဟောတိ, အယံ **ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌော** နာမ ပတ္တော။ ဥက္ကဋ္ဌတော ဥပဍ္ဎပ္ပမာဏော **မဇ္ဈိမော** ။ မဇ္ဈိမပတ္တတော ဥပဍ္ဎပ္ပမာဏော **ဩမကော**။ တေသမ္ပိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဘေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣစ္စေတေသု နဝသု ဥက္ကဋ္ဌုက္ကဋ္ဌော စ ဩမကောမကော စာတိ ဒွေဝ အပတ္တာ, သေသာ သတ္တ ပတ္တာ ပမာဏယုတ္တာ နာမ, အယမေတ္ထသင်္ခေပေါ, ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယံ (ပာရာ. အဋ္ဌ. ၂.၅၉၈ အာဒယော) ဝုတ္တော, တသ္မာ ဧဝံ ပမာဏယုတ္တံ သမဏသာရုပ္ပေန ပက္ကံ အယောပတ္တံ ဝါ မတ္တိကာပတ္တံ ဝါ လဘိတွာ ပုရာဏပတ္တံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ အန္တောဒသာဟေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော။ သစေ ပနဿ မူလတော ကာကဏိကမတ္တမ္ပိ အဒတ္တံ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ, အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ န ဟောတိ, အပ္ပစ္စုဒ္ဓရန္တေန ဝိကပ္ပေတဗ္ဗော။ တတ္ထ ပစ္စုဒ္ဓရဏာဓိဋ္ဌာနလက္ခဏံ စီဝရဝဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ, ဝိကပ္ပနလက္ခဏံ ပရတော ဝက္ခာမ။ သစေ ပန ကောစိ အပတ္တကော ဘိက္ခု ဒသ ပတ္တေ လဘိတွာ သဗ္ဗေ အတ္တနာဝ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမော ဟောတိ, ဧကံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာယ ပုန ဒိဝသေ တံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ အညော အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော, ဧတေနုပါယေန ဝဿသတမ္ပိ ပရိဟရိတုံ သက္ကာ။ ယော ပနဿ ပတ္တော မုခဝဋ္ဋိတော ဟေဋ္ဌာ ဒွင်္ဂုလမတ္တောကာသတော ပဋ္ဌာယ ယတ္ထကတ္ထစိ ကင်္ဂုသိတ္ထနိက္ခမနမတ္တေန ဆိဒ္ဒေန ဆိဒ္ဒေါ ဟောတိ, သော အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ န ဟောတိ။ ပုန ဆိဒ္ဒေ ပာကတိကေ ကတေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗော, သေသံ အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနံ တိစီဝရေ ဝုတ္တနယမေဝ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ အတိရေကပတ္တဓာရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, သေသဝဏ္ဏနာက္ကမော စီဝရဝဂ္ဂဿ ပဌမသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ပတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဦနပဉ္စဗန္ဓနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ ဦနာနိ ပဉ္စ ဗန္ဓနာနိ အဿာတိ **ဦနပဉ္စဗန္ဓနော,** နာဿ ပဉ္စ ဗန္ဓနာနိ ပူရေန္တီတိ အတ္ထော, တေန ဦန
ပဉ္စဗန္ဓနေန, ကုတ္ထစ္စမ္ဘုတဿ လက္ခဏေ ကရဏဝစနံ။ တတ္ထ ယဿ အဗန္ဓနဿာပိ ပဉ္စ ဗန္ဓနာနိ န ပူရေန္တိ
သဗ္ဗသော နတ္ထိတာယ, တေနဿ ပဒဘာဇနေ “ဦနပဉ္စဗန္ဓနော နာမ ပတ္တော အဗန္ဓနော ဝါ ဧကဗန္ဓနော ဝါ”တိအာဒိ
(ပါရာ. ၆၁၃) ဝုတ္တံ။ “ဦနပဉ္စဗန္ဓနေနာ”တိ စ ဝုတ္တတ္တာ ယဿ ပဉ္စဗန္ဓနော ပတ္တော ဟောတိ ပဉ္စဗန္ဓနောကာ
သော ဝါ, တဿ သော အပတ္တော, တသ္မာ အညံ ဝိညာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယသ္မိံ ပန ပတ္တေ မုခဝဋ္ဋိတော ဟေဋ္ဌာ ဘ
ဏ္ဍာ ဒ္ဝင္ဂုလပ္ပမာဏာ ဧကာပိ ရာဇိ ဟောတိ, တံ တဿာ ရာဇိယာ ဟေဋ္ဌိမပရိယန္တေ ပတ္တဝေဓကေန ဝိဇ္ဈိတ္ဝာ ပ
စိတ္ဝာ သုတ္တရဇ္ဇုကမကစိရဇ္ဇုကာဒီဟိ ဝါ တိပုသုတ္တကေန ဝါ ဗန္ဓိတ္ဝာ တံ ဗန္ဓနံ အာမိသဿ အလဂ္ဂနတ္ထံ
တိပုပဋ္ဋကေန ဝါ ကေနစိ ဗဒ္ဓသိလေသာဒိနာ ဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗံ, သော စ ပတ္တော အဓိဋ္ဌဟိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္
ဗော, သုခုမံ ဝါ ဆိဒ္ဒံ ကတ္ဝာ ဗန္ဓိတဗ္ဗော, ဖာဏိတံ ဈာပေတ္ဝာ ပါသာဏစုဏ္ဏေန ဗန္ဓိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ယဿ ပန ဒ္
ဝေ ရာဇိယော ဝါ ဧကာယေဝ ဝါ စတုရင်္ဂုလာ, တဿ ဒွေ ဗန္ဓနာနိ အတဗ္ဗာနိ။ ယဿ တိဿော ဝါ ဧကာယေဝ ဝါ
ဆဠင်္ဂုလာ, တဿ တီဏိ။ ယဿ စတဿော ဝါ ဧကာယေဝ ဝါ အဋ္ဌင်္ဂုလာ, တဿ စတ္တာရိ။ ယဿ ပဉ္စ ဝါ ဧ
ကာယေဝ ဝါ ဒသင်္ဂုလာ, သော ဗဒ္ဓောပိ အဗဒ္ဓောပိ အပတ္တောယေဝ, အညော ဝိညာပေတဗ္ဗော, ဧသ တာဝ မတ္တိ
ကာပတ္တေ ဝိနိစ္ဆယော။

အယောပတ္တေ ပန သစေပိ ပဉ္စ ဝါ အတိရေကာနိ ဝါ ဆိဒ္ဒါနိ ဟောန္တိ, တာနိ စေ အယစုဏ္ဏေန ဝါ အာဏိယာ
ဝါ လောဟမဏ္ဍလေန ဝါ ဗဒ္ဓါနိ မဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ, သ္ဝေဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော, အညော န ဝိညာပေတဗ္ဗော။ အထ ပန ဧ
ကမ္ပိ ဆိဒ္ဒံ မဟန္တံ ဟောတိ, လောဟမဏ္ဍလေန ဗဒ္ဓမ္ပိ မဋ္ဌံ န ဟောတိ, ပတ္တေ အာမိသံ လဂ္ဂတိ, အကပ္ပိယော
ဟောတိ အယံ ပတ္တော, အညော ဝိညာပေတဗ္ဗော။ ယော ပန ဧဝံ ပတ္တသင္ဂေပဂတေ ဝါ အယောပတ္တေ, ဦနပဉ္စဗန္ဓ
နေ ဝါ မတ္တိကာပတ္တေ သတိ အညံ ဝိညာပေတိ, ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယော ဟောတိ, နိဿဇ္ဇိ
တဗ္ဗော။ နိဿဇ္ဇန္တေန သင်္ဃမဇ္ဈေ ဧဝ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗော, တေန ဝုတ္တံ “ဘိက္ခုပရိသာယ နိဿဇ္ဇိတဗ္
ဗော”တိ။ **ယော စ တဿာ ဘိက္ခုပရိသာယ** တိဧတ္ထ တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ပကတိယာ ဧဝ အတ္တနော အတ္တနော အဓိဋ္ဌိတံ
ပတ္တံ ဂဟေတ္ဝာ သန္နိပတိတဗ္ဗံ, တတော သမ္မတေန ပတ္တဂ္ဂါဟာပကေန ပတ္တဿ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏံ ဝတ္ဝာ “ဘန္
တေ, ဣမံ ဂဏ္ဟထာ”တိ ထေရော ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ ထေရဿ သော ပတ္တော န ရုစ္စတိ, အပ္ပိစ္ဆတာယ ဝါ န ဂ
ဏ္ဟာတိ, ဝဋ္ဋတိ။ တသ္မိံ ပန အနုကမ္ပာယ အဂဏ္ဟန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ သစေ ပန ဂဏ္ဟာတိ, ထေရဿ ပတ္တံ ဒုတိ
ယတ္ထေရံ ဂါဟာပေတ္ဝာ ဧတေနေဝ ဥပါယေန ယာဝ သင်္ဃနဝကာ ဂါဟာပေတဗ္ဗော, တေန ပရိစ္စတ္တပတ္တော ပန
ပတ္တပရိယန္တော နာမ, **သော တဿ ဘိက္ခုနော ပဒါတဗ္ဗော**။ တေနာပိ သော ယထာ ဝိညာပေတ္ဝာ ဂဟိတပတ္
တော, ဧဝမေဝ သက္ကစ္စံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ သစေ ပန တံ ဇိဂုစ္ဆန္တော အဒေသေ ဝါ နိက္ခိပတိ, အပရိဘောဂေန ဝါ
ပရိဘုဉ္ဇတိ, ဝိဿဇ္ဇေတိ ဝါ, ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။

သင်္ခေပတော ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ဗဟူ ပတ္တေ ဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဏာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္
တိကံ , အဗန္ဓနေန အဗန္ဓနံ, ဧကဗန္ဓနံ, ဒုဗန္ဓနံ, တိဗန္ဓနံ, စတုဗ္ဗန္ဓနံ, အဗန္ဓနောကာသံ, ဧကဒ္ဝိတိစတုဗ္ဗန္ဓနောကာ
သံ စေတာပေတိ, ဧဝံ ဧကေကေန ပတ္တေန ဒသဓာ ဒသဝိဓံ ပတ္တံ။ စေတာပနဝသေန ပန ဧကံ နိဿဂ္ဂိယဟာစိတ္တိ
ယသတံ ဟောတိ။ နဋ္ဌပတ္တဿ, ဘိန္နပတ္တဿ, အတ္တနော ဉာတကပ္ပဝါရိတေ, အညဿ စ ဉာတကပ္ပဝါရိတေ,
တဿေဝတ္ထာယ ဝိညာပေန္တဿ, အတ္တနော ဓနေန ဂဏ္ဟာတော, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အဓိဋ္ဌာနုပဂပတ္
တဿ ဦနပဉ္စဗန္ဓနတာ, အတ္တုဒ္ဒေသိကတာ, အကတဝိညတ္တိ , တာယ စ ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အ
င်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဓောတပနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယာနေဝါတိ။

ဦနပဉ္စဗန္ဓနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ပဋိသာယနီယာနီ**တိ ပဋိသာယိတဗ္ဗာနိ, ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနီတိ အတ္ထော။ ဧတေန သယံ ဥဂ္ဂဟေတ္ဝာ နိ
က္ခိတ္တာနံ သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိံ ဒဿေတိ, တာနိ ဟိ ပဋိသာယိတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ။ **ဘေသဇ္ဇာနီ** တိ ဘေ
သဇ္ဇကိစ္စံ ကရောန္တု ဝါ, မာ ဝါ, ဧဝံ လဒ္ဓဝေဟာရာနိ။ **သပ္ပိ** နာမ ဂဝါဒီနံ သပ္ပိ, ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိ, တေသံ သပ္

ပိ။ တထာ **နဝနီတံ။ တေလံ** နာမ တိလသာသပမဓုကရေဏ္ဍကဝသာဒီဟိ နိဗ္ဗတ္တိတံ။ **မဓု** နာမ မက္ခိကာမဓုမေဝ။ **ဖာဏိတံ** နာမ ဥစ္ဆုရသံ ဥပာဒာယ ပန အပက္ကာ တ အဝတ္ထုကပက္ကာ တ သဗ္ဗာပိ ဥစ္ဆုဝိကတိ ''ဖာဏိတ''န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တိ တာနိ ဘေသဇ္ဇာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ, န တေသံ ဝတ္ထူနိ။ တေေန ဌပေတွာ ဝသာတေလံ ယာနေတ္ထ ယာဝကာလိကဝတ္ထုကာနိ, တေသံ ဝတ္ထူနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ကတာနိ သပ္ပိအာဒီနိ သတ္တာဟံ အတိက္ကာမယတော ပိ အနာပတ္တိံ ဒဿေတိ။ ဝသာတေလံ ပန ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ နိပက္ကံ ကာလေ သံသဋ္ဌံ တေလပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတုံ အနုညာတံ, တသ္မာ ဌပေတွာ မနုဿဝသံ အညံ ယံကိဉ္စိ ဝသံ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သာမံ ပစိတွာ တ နိဗ္ဗတ္တိတတေလမ္ပိ သတ္တာဟံ နိရာမိသပရိဘောဂေန ဝဋ္ဋတိ။ အနုပသမ္ပန္နေန ပစိတွာ ဒိန္နံ ပန တဒဟုပုရေဘတ္တံ သာမိသမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, အညေသံ ယာဝကာလိကဝတ္ထူနံ ဝတ္ထုံ ပစိတုံ န ဝဋ္ဋတိယေဝ။ နိဗ္ဗတ္တိတသပ္ပိ တ နဝနီတံ တ ပစိတုံ ဝဋ္ဋတိ, တံ ပန တဒဟုပုရေဘတ္တမ္ပိ သာမိသံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတခီရာဒိတော အနုပသမ္ပန္နေန ပစိတွာ ကတသပ္ပိအာဒီနိ ပန တဒဟုပုရေဘတ္တံ သာမိသာနိပိ ဝဋ္ဋန္တိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ အနဇ္ဈောဟရဏီယာနိ, သတ္တာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ။ **သန္နိဓိကာရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနီ** တိ သန္နိဓိံ ကတွာ နိဒဟိတွာ ပုရေဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ တဒဟုပုရေဘတ္တံ သာမိသပရိဘောဂေနာပိ ဝဋ္ဋန္တိ, ပစ္ဆာဘတ္တတော ပဋ္ဌာယ ပန တာနိ စ, ပစ္ဆာဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ စ သတ္တာဟံ နိရာမိသပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနီတိ အတ္ထော။ ''ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနီ''တိ စ ဝစနတော အဇ္ဈောသတ္တာဟေ အဗ္ဘဉ္ဇနာဒီနံ အတ္ထာယ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဌပိတေသု အနာပတ္တိ, ယာဝဇီဝိကာနိ သာသပမဓုကရေဏ္ဍကအဋ္ဌီနိ တေလကရဏတ္ထံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တဒဟေဝ ကတတေလံ သတ္တာဟကာလိကံ, ဒုတိယဒိဝသေ ကတံ ဆာဟံ ဝဋ္ဋတိ, တတိယဒိဝသေ ကတံ ပဉ္စာဟံ, စတုတ္ထပဉ္စမဆဋ္ဌသတ္တမဒိဝသေ ကတံ တဒဟေဝ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ယာဝ အရုဏာဿ ဥဂ္ဂမနာ တိဋ္ဌတိ, နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ, အဋ္ဌမဒိဝသေ ကတံ အနဇ္ဈောဟရဏီယံ, အနိဿဂ္ဂိယတ္တာ ပန ဗာဟိရပရိဘောဂေန ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ န ကရောတိ, တေလတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဟိတ သာသပာဒီနံ ပန ဟဋ္ဌိယံ အနာဂတသပ္ပိအာဒီနဉ္စ သတ္တာဟာတိက္ကမေ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ သီတုဒကေန ကတမဓုကပုပ္ဖဖာဏိတံ ပန ဖာဏိတဂတိကမေဝ, အမ္ဗဖာဏိတာဒီနိ ယာဝကာလိကာနိ။ ယံ ပနေတ္ထ သတ္တာဟကာလိကံ, တံ နိဿသဋ္ဌံ ပဋိလဘိတွာပိ အရုအာဒီနိ တ မက္ခေတုံ, အဇ္ဈောဟရိတုံ တ န ဝဋ္ဋတိ။ ပဒီပေ ကာဠဝဏ္ဏေ တ ဥပနေတဗ္ဗံ, အညဿ ဘိက္ခုနော ကာယိကပရိဘောဂံ ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန နိရပေက္ခော ပရိစ္စဇိတွာ ပုန လဘတိ, တံ အဇ္ဈောဟရိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိသုံ ဌပိတသပ္ပိအာဒီသု, ဧကဘာဇနေ တ အမိဿိတေသု ဝတ္ထုဂဏနာယ အာပတ္တိယော။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ သတ္တာဟံ အတိက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသံ စီဝရဝဂ္ဂဿ ပဌမသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **မာသော သေသော ဂိမှာနန္တိ** စတုန္နံ ဂိမှမာသာနံ ဧကော ပစ္ဆိမမာသော သေသော။ **ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ** ဂိမှာနံ ပစ္ဆိမမာသဿ ပဌမဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကတ္တိကမာသဿ ပစ္ဆိမဒိဝသော, တာဝ ''ကာလော ဝဿိကသာဋိကာယာ''တိအာဒိနာ သတုပ္ပာဒကရဏေန, သဏ္ဌိဿ ပတရိတဗ္ဗာနတော, အတ္တနော ဉာတကပ္ပဝာရိတဋ္ဌာနတော ပန ''ဒေထ မေ ဝဿိကသာဋိကစီဝရ''န္တိအာဒိကာယ ဝိညတ္တိယာပိ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ အညာတကအပ္ပဝာရိတဋ္ဌာနေ သတုပ္ပာဒံ ကရောန္တဿ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋံ, ယထာ တ တထာ တ ''ဒေထ မေ''တိအာဒိဝစနေန ဝိညာပေန္တဿ အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟာစိတ္တိယံ။ **ကတွာ နိဝာသေတဗ္ဗ** န္တိ ဂိမှာနံ ပစ္ဆိမဒ္ဓမာသဿ ပဌမဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကတ္တိကမာသဿ ပစ္ဆိမဒိဝသော, တာဝ သူစိကမ္မနိဋ္ဌာနေန သကိမ္ပိ ဝဏ္ဏဘေဒမတ္တရဇနေန ကပ္ပဗိန္ဒုကရဏေန စ ကတွာ ပရိဒဟိတဗ္ဗာ။ ဧတ္တာဝတာ ဂိမှာနံ ပစ္ဆိမော မာသော ပရိယေသနက္ခေတ္တံ , ပစ္ဆိမော အဒ္ဓမာသော ကရဏနိဝာသနက္ခေတ္တမ္ပိ, ဝဿာနဿ စတူသု မာသေသု သဗ္ဗမ္ပိ တံ ဝဋ္ဋတီတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော ဟောတိ။ ယော စာယံ ဂိမှာနံ ပစ္ဆိမော မာသော အနုညာတော, တတ္ထ ကတပရိယေသိတမ္ပိ ဝဿိကသာဋိကံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ တသ္မိံ မာသေ အတိက္ကန္တေ ဝဿံ ဥက္ကမိယတိ, ပုန မာသပရိဟာရံ လဘတိ, ဓောဝိတွာ ပန နိက္ခိပိတွာ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ သစေ သတိသမ္မောသေန တ အပ္ပဟောနကဘာဝေန တ အကတာ ဟောတိ။ တေ စ ဒွေ မာသေ ဝဿာနဿ စတုမာသန္တိ ဆ မာသေ ပရိဟာရံ

လဘတိ။ သစေ ပန ကတ္တိကမာသေ ကထိနံ အတ္ထရိယတိ, အပရေပိ စတ္တာရော မာသေ လဘတိ, ဧဝံ ဒသ မာသာ ဟောန္တိ။ တတော ပရမ္ပိ သတိယာ ပစ္စာသာယ တံ မူလစီဝရံ ကတ္ဝာ ဌပေန္တဿ ဧကမာသန္တိ ဧဝံ ဧကာဒသ မာသေ ပရိဟာရံ လဘတိ, ဣတော ပရံ ဧကာဟမ္ပိ န လဘတိ။

ဩရေန စေ မာသော သေသော ဂိမှာနန္တိ ဂိမှာနံ ပစ္ဆိမမာသဿ ဩရိမဘာဂေ ယာဝ ဟေမန္တဿ ပဌမဒိဝသော, တာတတိ အတ္ထော။ **ပရိယေသေယျာ** တိ ဧတေသု သတ္တသု ပိဋ္ဌိသမယမာသေသု အညာတကအပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနတော သတုပ္ပာဒကရဏေန ပရိယေသန္တဿ နိဿဂ္ဂိယံ ဟာစိတ္တိယံ, ဝိညာပေန္တဿ အညာတကဝိညတ္တိ သိက္ခာပဒေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟာစိတ္တိယံ, ဉာတကပ္ပဝါရိတေ ဝိညာပေန္တဿ တေန သိက္ခာပဒေန အနာပတ္တိ, သတုပ္ပာဒံ ကရောန္တဿ ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန အာပတ္တိ။ **ဩရေနဍ္ဎမာသော သေသော ဂိမှာန** န္တိ ဂိမှာနဿ ပစ္ဆိမဍ္ဎမာသတော ဩရိမဘာဂေ ဧကေသ္မိံ အဍ္ဎမာသေ။ **ကတွာ နိဝါသေယျာ** တိ ဧတ္ထန္တရေ ဓမ္မေန ဥပ္ပန္နမ္ပိ ကတွာ နိဝါသေန္တဿ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဝဿိကသာဋိကပရိယေသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ဉီနကမာသဍ္ဎမာသေသု အတိရေကသညိနော ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ, တထာ သတိယာ ဝဿိကသာဋိကာယ နဂ္ဂဿ ကာယံ ဩဝဿာပယတော။ ဟောက္ခရဏိယာဒီသု ပန နှာယန္တဿ တ အစ္ဆိန္နစီဝရဿ တ နဋ္ဌစီဝရဿ တ "အနိဝတ္ထံ စောရာ ဟရန္တီ"တိ ဧဝံ အာပဒာသု တ နိဝါသယတော ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဧတ္ထ စ ဝဿိကသာဋိကာယ အတ္တုဒ္ဒေသိကတာ, အသမယေ ပရိယေသနတာ, တာယ စ ပဋိလာဘောတိ ဣမာနိ တာဝ ပရိယေသနာပတ္တိယာ တီဏိ အင်္ဂါနိ ။ သစီဝရတာ, အာပဒာဘာဝေ, ဝဿိကသာဋိကာယ သကဘာဝေ, အသမယေ နိဝါသနန္တိ ဣမာနိ နိဝါသနာပတ္တိယာ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဆဓာပန သိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယာနေဝါတိ။

ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. စီဝရအစ္ဆိန္ဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **သာမံ စီဝရံ ဒတွာ**တိ ဝေယျာဝစ္စာဒီနိ ပစ္စာသိသမာနော သယမေဝ ဒတွာ။ **အစ္ဆိန္ဒေယျာ** တိ ဝေယျာဝစ္စာဒီနိ အကရောန္တံ ဒိသွာ သကသညာယ အစ္ဆိန္ဒန္တဿ ဝတ္ထုဂဏနာယ အာပတ္တိယော။ **အစ္ဆိန္ဒာပေယျာ**တိ ဧတ္ထ ပန "အစ္ဆိန္ဒ"တိ အာဏတ္တိယာ ဒုက္ကဋံ, အစ္ဆိန္ဒေသု ယတ္တကာနိ အာဏတ္တာနိ, တေသံ ဂဏနာယ အာပတ္တိယော။

သာဝတ္ထိယံ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ စီဝရအစ္ဆိန္ဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ။ အနုပသမ္ပန္နေ ဥပသမ္ပန္နသညိနော, ဝေမတိကဿ, အနုပသမ္ပန္နသညိနော တ, ဥပသမ္ပန္နဿာပိ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမစီဝရံ ဌပေတွာ အညံ ပရိက္ခာရံ, အနုပသမ္ပန္နဿ စ ယံကိဉ္စိ အစ္ဆိန္ဒတော တ ဒုက္ကဋံ။ တေန တုဋ္ဌေန တ ကုပိတေန တ ဒိန္နံ ပန တဿ ဝိဿာသံ တ ဂဏှန္တဿ ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမစီဝရတာ, သာမံ ဒိန္နတာ, သကသညိတာ, ဥပသမ္ပန္နတာ, ကောဓဝသေန အစ္ဆိန္ဒနံ တ အစ္ဆိန္ဒာပနံ တာတိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနိ အညတြ ဝေဒနာယ။ ဝေဒနာ ပန ဣဓ ဒုက္ခဝေဒနာယေဝါတိ။

စီဝရအစ္ဆိန္ဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. သုတ္တဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **သုတ္တ** န္တိ ဆဗ္ဗိဓံ ခောမသုတ္တာဒိံ တ တေသံ အနုလောမံ တ။ **ဝိညာပေတွာ**တိ စီဝရတ္ထာယ ယာစိတွာ။ **တယာပေယျာ** တိ "စီဝရံ မေ, အာဝုသော, တယထာ"တိ အကပ္ပိယာယ ဝိညတ္တိယာ တယာပေယျ။ **နိဿဂ္ဂိယ** န္တိ ဧဝံ တယာပေန္တဿ ယော တန္တတယော စီဝရတယနတ္ထံ တုရိဝေမသဇ္ဇနာဒိကေ ပယောဂေ ကရောတိ, တဿ သဗ္ဗပ္ပယောဂေသု ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။

ရာဇဂဟေ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ စီဝရတယာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဝိညာပိတသုတ္တံ ဝိညာပိတတန္တုတယေန တယာပေန္တဿ ဒီဃတော ဝိဒတ္ထိမတ္တေ တိရိယဉ္စ ဟတ္ထမတ္တေ ဝီတေ နိဿဂ္ဂိယံ ဟာစိတ္တိယံ။ ဣတိ ယာဝ စီဝရံ ဝဍ္ဎတိ, တာဝ ဣမိနာ ပမာဏေန အာပတ္တိယော ဝဍ္ဎန္တိ။ တေနေဝ ပန အဝိညတ္တိယာ လဒ္ဓသုတ္တံ တယာပေန္တဿ ယထာ ပုဗ္ဗေ နိဿဂ္ဂိယံ , ဧဝံ ဣမေ ဒုက္ကဋံ။ တေနေဝ ဝိညတ္တဉ္စ အဝိညတ္တဉ္စ တယာပေန္တဿ သစေ ဝုတ္တပ္ပမာဏေန ကေအာရဗဒ္ဓံ ဝိယ စီဝရံ ဟောတိ, အကပ္ပိယသုတ္တမယေ ပရိစ္ဆေဒေ ဟာစိတ္တိယံ, ဣတရသ္မိံ တထေဝ ဒုက္ကဋံ။ တတော စေ ဦနတရာ ပရိစ္ဆေဒာ, သဗ္ဗပရိစ္ဆေဒေသု ဒုက္ကဋ္ဌာနေဝ။ အထ ဧကန္တရိကေန တ သုတ္တေန ဒီဃတော တ ကပ္ပိယံ တိရိယံ အကပ္ပိယံ ကတ္တ ဝီတံ ဟောတိ, ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပမာဏဂဏနာယ ဒုက္ကဋ္ဌာနိ။ ဧတေနေဝ ဥပာယေန ကပ္ပိယတန္တုတယေန အကပ္ပိယသုတ္တေ, ကပ္ပိယာကပ္ပိယေဟိ တန္တုတယေဟိ သုတ္တေပိ ကပ္ပိယေ အကပ္ပိယေ ကပ္ပိယာကပ္ပိယေ စ အာပတ္တိဘေဒော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တိကဟာစိတ္တိယံ, အတယာပိတေ တယာပိတသညိနော ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ စီဝရသိဗ္ဗနအာယောဂကာယဗန္ဓနအံသဗဒ္ဓကပတ္တတ္ထဝိကပရိဿာဝနာနံ အတ္ထာယ သုတ္တံ ဝိညာပေန္တဿ, ဉာတကပ္ပဝါရိတေဟိ ကပ္ပိယသုတ္တံ တယာပေန္တဿ, အညဿတ္ထာယ, အတ္တနော ဓနေန, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ, စီဝရတ္ထာယ ဝိညာပိတသုတ္တံ, အတ္တုဒ္ဒေသိကတာ, အကပ္ပိယတန္တုတယေန အကပ္ပိယဝိညတ္တိယာ တယာပနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဓောတပနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယာနေဝါတိ။

သုတ္တဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. မဟာပေသကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **တတ္ရ စေ သော ဘိက္ခူ** တိ ယတ္ရ ကမေ တ နိဂမေ တ တန္တုတယာ, တတ္ရ။ **ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော** တိ စီဝရသာမိကေဟိ အပ္ပဝါရိတော ဟုတ္တ ။ **ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ** တိ ဝိသိဋ္ဌကပ္ပံ အဓိကဝိဓာနံ အာပဇ္ဇေယျ။ ဣဒါနိ ယေနာကာရေန ဝိကပ္ပံ အာပန္နော ဟောတိ, တံ ဒဿေတုံ **ဣဒံ ခော, အာဝုသော** တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **အာယတန္တိ** ဒီဃံ။ **ဝိတ္ထတ** န္တိ ပုထုလံ။ **အပ္ပိတ** န္တိ ဃနံ။ **သုဝီတ** န္တိ သုဋ္ဌု ဝီတံ, သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု သမံ ကတ္တ ဝီတံ။ **သုပ္ပတယိတ** န္တိ သုဋ္ဌု ပတယိတံ, သဗ္ဗဋ္ဌာနေသု သမံ ကတ္တ တန္တေ ပသာရိတံ။ **သုဝိလေခိတ** န္တိ လေခနိယာ သုဋ္ဌု ဝိလေခိတံ။ **သုဝိတစ္ဆိတ** န္တိ ကောစ္ဆေန သုဋ္ဌု ဝိတစ္ဆိတံ, သုဋ္ဌု နိဒ္ဓောတန္တိ အတ္ထော။ **ပိဏ္ဍပာတမတ္တမ္ပီ** တိ ဧတ္တေ စ န ဘိက္ခုနော ပိဏ္ဍပာတအနုမတ္တေန တံ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ, သစေ ပန တေ တဿ ဝစနေန စီဝရသာမိကာနံ ဟတ္ထတော သုတ္တံ ဂဟေတ္တ ဤသကမ္ပိ အာယတံ တ ဝိတ္ထတံ တ အပ္ပိတံ တ ကရောန္တိ, အထ တေသံ ပယောဂေ ဘိက္ခုနော ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။

သာဝတ္ထိယံ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ စီဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကဟာစိတ္တိယံ, ဉာတကေ အညာတကသညိနော ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ ဉာတကပ္ပဝါရိတာနံ တန္တုတယေဟိ, အညဿ တ အတ္ထာယ, အတ္တနော တ ဓနေန, မဟဂ္ဃံ တယာပေတုကာမံ အပ္ပဂ္ဃံ တယာပေန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အညာတကအပ္ပဝါရိတာနံ တန္တုတယေ ဥပသင်္ကမိတ္တ ဝိကပ္ပမာပဇ္ဇနတာ, စီဝရဿ အတ္တုဒ္ဒေသိကတာ, တဿ ဝစနေန သုတ္တဝဍ္ဎနံ, စီဝရပ္ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဓောတပနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယာနေဝါတိ။

မဟာပေသကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. အစ္စေကစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **ဒသာဟာနာဂတ** န္တိ ဒသ အဟာနိ ဒသာဟံ, တေန ဒသာဟေန အနာဂတာ ဒသာဟာနာဂတာ, ဒသာဟေန အသမ္ပတ္တာတိ အတ္ထော, တံ ဒသာဟာနာဂတံ, အစ္စန္တသံယောဂဝသေန ဘုမ္မတ္တေ ဥပယောဂဝစနံ။ **ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမ** န္တိ ပဌမကတ္တိကပုဏ္ဏမံ, ဣဓာပိ ပဌမပဒဿ အနုပယောဂတာ ပုရိမနယေနေဝ ဘုမ္မတ္တေ ဥပယောဂဝစနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ယတော ပဋ္ဌာယ ပဌမပဝါရဏာ ''ဒသာဟာနာဂတာ''တိ ဝုစ္စတိ, သစေပိ တာနိ ဒိဝသာနိ အစ္စန္တမေဝ ဘိက္ခုနော အစ္စေကစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ, ''အစ္စေကံ ဣဒ''န္တိ ဇာနမာနေန ဘိက္ခုနာ သဗ္ဗမ္ပိ ပ

ဋ္ဌိဂ္ဂဟေတဗ္ဗန္တိ။ တေန ပတရဏာမာသသ္သ ဇုဏှပက္ခပဥ္စမိတော ပဋ္ဌာယ ဥပ္ပန္နသ္သ စီဝရသ္သ နိဓာနကာလော ဒသ္သိတော ဟောတိ။ ကာမဥ္စေသ ''ဒသာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗ''န္တိကြမိနာဝ သိဒ္ဓေ, အဋ္ဌုပ္ပတ္တိဝသေန ပန အပုဗ္ဗံ ဝိယ အတ္ထံ ဒသ္သေတ္ဝာ သိက္ခာပဒံ ဌပိတံ။ **အစ္စေကစီဝရ** န္တိ ဂမိကဂိလာနဂဗ္ဘိနိအဘိနဝုပ္ပန္နသဒ္ဓာနံ ပုဂ္ဂလာနံ အညတရေန ''ဝဿာဝာသိကံ ဒဿာမီ''တိ ဧဝံ အာရောစေတ္ဝာ ဒိန္နံ။ သစေ တံ ပုရေ ပတရဏာယ ဝိဘဇိတံ, ယေန ဂဟိတံ, တေန ဝဿစ္ဆေဒော န ကာတဗ္ဗော, ကရောတိ စေ, တံ စီဝရံ သင်္ဃိကံ ဟောတိ။ **ယာဝ စီဝရကာလသမယန္တိ** အနတ္ထတေ ကထိနေ ယာဝ ဝဿာနဿ ပစ္ဆိမော မာသော, အတ္ထတေ ကထိနေ ယာဝ ပဉ္စ မာသာ, တာဝ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အစ္စေကစီဝရဿ စီဝရကာလသမယံ အတိက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသမေတ္ထ စီဝရဝဂ္ဂဿ ပဌမသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

အစ္စေကစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. သာသင်္ကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **ဥပဝဿံ ခေါ ပနာ** တိ ဧတ္ထ **ဥပဝဿ** န္တိ ဥပဝဿ, ဥပဝသိတ္ဝာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ, ဥပသမ္ပဇ္ဇန္တိ အာဒီသု (ဝိဘ. ၅၇၀) ဝိယ ဟေတ္ထ အနုနာသိကော ဒဋ္ဌဗ္ဗော, ဝဿံ ဥပဂန္တွာ ဝသိတ္ဝာ စာတိ အတ္ထော။ ကြမဿ စ ပဒဿ ''တထာရူပေသု ဘိက္ခူ သေနာသနေသု ဝိဟရန္တော''တိကြမိနာ သမ္ဗန္ဓော, ကြဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ဝဿံ ဥပဂန္တွာ ဝသိတ္ဝာ စ တတော ပရံ ပစ္ဆိမကတ္တိကပုဏ္ဏမပရိယောသာနကာလံ ယာနိ ခေါ ပန တာနိ အာရညကာနိ။ပေ.။ အန္တရဃရေ နိက္ခိပေယျာတိ။ တတ္ထ **အာရညကာနီ**တိ သဗ္ဗပစ္ဆိမာနိ အာရောပိတေန အာစရိယဓနုနာ ကမဿ ကြန္ဒခီလတော ပဋ္ဌာယ ပဉ္စဓနုသတပ္ပမာဏေ ပဒေသေ ကတသေနာသနာနိ။ သစေ ပန အပရိက္ခိတ္တော ကမော ဟောတိ, ပရိက္ခေပာရဟဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ မိနေတဗ္ဗံ။ သစေ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပေ တ အပရိက္ခိတ္တဿ ယံ ကမတော သဗ္ဗပဌမံ သေနာသနံ တ စေတိယံ တ ဗောဓိ တ ဓုဝသန္နိပါတဋ္ဌာနံ တ ယာဝ , တံ တာဝ ပကတိမဂ္ဂေန မိနေတဗ္ဗံ, အညံ မဂ္ဂံ ကာတုံ, အမဂ္ဂေန တ မိနေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ **သာသင်္ကသမ္မတာနီ** တိ စောရာဒီနံ နိဝိဋ္ဌောကာသာဒိဒဿနေန ''သာသင်္ကာနီ''တိ သမ္မတာနိ, ဧဝံ သညာတာနီတိ အတ္ထော။ သဟ ပဋိဘယေန **သပ္ပဋိဘယာနိ,** စောရေဟိ မနုဿာနံ ဟတဝိလုတ္တာကောဋိတဘာဝဒဿနတော သန္နိဟိတဗလဝဘယာနီတိ အတ္ထော။

အန္တရဃရေ နိက္ခိပေယျာ တိ အာရညကဿ သေနာသနဿ သမန္တာ သဗ္ဗဒိသာဘာဂေသု အတ္တနာ အဘိရုစိတေ ဂေါစရကမေ နိက္ခိပေယျ။ တဉ္စ ခေါ သတိယာ အင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ, တတြာယံ အင်္ဂသမ္ပတ္တိ – ပုရိမိကာယ ဥပဂန္တွာ မဟာပဝါရဏာယ ပဝါရိတော ဟောတိ, ကြဒမေကံ အင်္ဂံ။ ကတ္တိကမာသောယေဝ ဟောတိ, ကြဒံ ဒုတိယံ အင်္ဂံ။ ပဉ္စဓနုသတိကပစ္ဆိမပ္ပမာဏယုတ္တံ သေနာသနံ ဟောတိ, ကြဒံ တတိယံ အင်္ဂံ။ ဦနပ္ပမာဏေ တ ကဝုတတော အတိရေကပ္ပမာဏေ တ န လဘတိ, ယတ္ထ ဟိ ပိဏ္ဍာယ စရိတ္ဝာ ဘုတ္တဝေလာယမေဝ ပုန ဝိဟာရံ သက္ကာ အာဂန္တုံ, တဒေဝ ကြဓာဓိပ္ပေတံ။ သာသင်္ကသပ္ပဋိဘယမေဝ ဟောတိ, ကြဒံ စတုတ္ထံ အင်္ဂံ ဟောတီတိ။ **ကောစိဒေဝ ပစ္စယော** တိ ကိဉ္စိဒေဝ ကာရဏံ။ **တေန စီဝရေနာ**တိ တေန အန္တရဃရေ နိက္ခိတ္တစီဝရေန။ **ဝိပ္ပဝတ္ထဗ္ဗ** တိ ဝိယောဂဝတ္ထဗ္ဗ။ **တတော စေ ဥတ္တရိ ဝိပ္ပဝသေယျာ**တိ ဆာရတ္တတော ဥတ္တရိ တသ္မိံ သေနာသနေ သတ္တမံ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေယျာတိ အတ္ထော, တထာ အသက္ကောန္တေန ပန ကမသီမံ ဩက္ကမိတ္ဝာ သဘာယံ တ ယတ္ထ ကတ္ထစိ တ ဝသိတ္ဝာ စီဝရပ္ပဝတ္တိံ ဥတ္ဝာ ပက္ကမိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ** တိ ယံ သင်္ဃော ဂိလာနဿ ဘိက္ခုနော စီဝရေန ဝိပ္ပဝာသသမ္မုတိံ ဒေတိ, တံ ဌပေတ္ဝာ အလဒ္ဓသမ္မုတိကဿ အတိရေကဆာရတ္တံ ဝိပ္ပဝသတော နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ စီဝရဝိပ္ပဝာသဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသမေတ္ထ စီဝရဝဂ္ဂဿ ဒုတိယသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

သာသင်္ကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ပရိဏတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **သင္ဃိက**န္တိ သင္ဃဿ သန္တကံ။ သော ဟိ သင္ဃဿ ပရိဏတတ္တာ ဟတ္ထေ အနာရုဠှောပိ ဧကေန ပရိယာယေန သင္ဃသန္တကော ဟောတိ။ **လာဘ**န္တိ လဘိတဗ္ဗံ စီဝရာဒိဝတ္ထုံ။ **ပရိဏတ**န္တိ ''ဒဿာမ ကရိဿာမာ''တိ ဝစီဘေဒေန တ ဟတ္ထမုဒ္ဒာယ တ သင္ဃဿ နိန္နံ ဟုတွာ ဌိတံ။ **အတ္တနော ပရိဏာမေယျာ**တိ ''ဣဒံ မယှံ ဒေထာ''တိအာဒီနိ ဝဒန္တော အတ္တနိ နိန္နံ ကရေယျ။ သစေ ပန သင္ဃဿ ဒိန္နံ ဟောတိ, တံ ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, သင္ဃဿေဝ အာတဗ္ဗံ။ ပရိဏတံ ပန သဟဓမ္မိကာနံ တ ဂိဟီနံ တ အန္တမသော မာတုသန္တကမ္ပိ အတ္တနော ပရိဏာမေန္တဿ ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ပရိဏာမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ပရိဏတေ ဝေမတိကဿ, အပရိဏတေ ပရိဏတသညိနော စေဝ ဝေမတိကဿ စ, သင္ဃစေတိယပုဂ္ဂလေသု ယဿ ကဿစိ ပရိဏတံ အညသင္ဃာဒီနံ ပရိဏာမေန္တဿ စ ဒုက္ကဋံ။ အပရိဏတသညိနော, ''ကတ္ထ ဒေမာ''တိ ပုစ္ဆိတေ ''ယတ္ထ တုမှာကံ စိတ္တံ ပသီဒတိ, တတ္ထ ဒေထ, တုမှာကံ ဒေယျဓမ္မော ပရိဘောဂံ တ လဘေယျာ''တိအာဒီနိ ဝဒန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သင္ဃေ ပရိဏတဘာဝေ, တံ ဉတွာ အတ္တနော ပရိဏာမနံ, ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာအနသဒိသာနီတိ။

ပရိဏတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပတ္တဝဂ္ဂေါ တတိယော။

ဣတိ ကင်္ခါဝိတရဏိယာ ဟာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

နိဿဂ္ဂိယဟာစိတ္တိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါစိတ္တိယကဏ္ဍော

၁. မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါ

၁. မုသာဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပါစိတ္တိယေသု မုသာဝါဒဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ** တိ ပုဗ္ဗေပိ ဇာနိတွာ ဝစနက္ခဏေပိ ဇာနန္တဿေဝ မုသာဝါဒဘဏနေ။ ဘဏနဉ္စ နာမ ဣဓ အဘူတဿ ဝါ ဘူတတံ, ဘူတဿ ဝါ အဘူတတံ ကတွာ ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ဝိညာပနပ္ပယောဂေ, နိမိတ္တတ္ထေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ။ တသ္မာ ယော သမ္ပဇာနမုသာဝါဒံ ဝဒတိ, တဿ တံနိမိတ္တံ တံဟေတု တပ္ပစ္စယာ ပါစိတ္တိယံ ဟောတီတိ ဧဝမေတ္ထ အညေသု စ ဤဒိသေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သာဝတ္ထိယံ ဟတ္ထကံ သက္ယပုတ္တံ အာရဗ္ဘ အဝဇာနိတွာ ပဋိဇာနနာဒိဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာရောစနတ္ထံ မုသာ ဘဏန္တဿ ပါရာဇိကံ, အမူလကေန ပါရာဇိကေန အနုဒ္ဓံသနတ္ထံ သင်္ဃာဒိသေသော, သင်္ဃာဒိသေသေန အနုဒ္ဓံသနတ္ထံ ပါစိတ္တိယံ, အာစာရဝိပတ္တိယာ အနုဒ္ဓံသနတ္ထံ ဒုက္ကဋံ, “ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသီ”တိအာဒိနာ (ပါရာ. ၂၂၀) ပရိယာယေန ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာရောစနတ္ထံ ပဋိဝိဇာနန္တဿ မုသာ ဘဏိတေ ထုလ္လစ္စယံ, အပ္ပဋိဝိဇာနန္တဿ ဒုက္ကဋံ, ကေဝလံ မုသာ ဘဏန္တဿ ဣဓ ပါစိတ္တိယံ။ အနုပဓာရေတွာ သဟသာ ဘဏန္တဿ, “အညံ ဘဏိဿာမီ”တိ အညံ ဘဏန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရတာ, ဝိသံဝါဒနစိတ္တေန ယမတ္ထံ ဝတ္တုကာမော, တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝိညာပနပယောဂေ စာတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနီတိ။

မုသာဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဩမသဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ဩမသဝါဒေ**တိ ဩဝိဇ္ဈနဝစနေ, ဇာတိနာမဂေါတ္တကမ္မသိပ္ပအာဗာဓလိင်္ဂကိလေသအာပတ္တိအက္ကောသေသု ဘူတေန ဝါ အဘူတေန ဝါ ယေန ကေနစိ ပါရာဇိကံ အာပန္နံ ဝါ အနာပန္နံ ဝါ ယံကိဉ္စိ ဘိက္ခုံ ယာယ ကာယစိ ဝါစာယ ဝါ ဟတ္ထမုဒ္ဒာယ ဝါ အညာပဒေသေန အက္ကောသနဝစနေ ပါစိတ္တိယန္တိ အတ္ထော။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဩမသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တေဟိယေဝ ဒသဟိ အက္ကောသဝတ္ထူဟိ “သန္တိ ဣဓေကစ္စေ စဏ္ဍာလာ”တိအာဒိနာ (ပါစိ. ၂၆) နယေန အညာပဒေသံ ကတွာ အက္ကောသန္တဿ, “စောရောသိ ဂဏ္ဌိဘေဒကောသီ”တိအာဒီဟိ ပါဠိမုတ္တကပဒေဟိ အက္ကောသန္တဿ, ယထာ တထာ ဝါ အနုပသမ္ပန္နံ အက္ကောသန္တဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ဣဓ ဘိက္ခုနီပိ အနုပသမ္ပန္နသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ အနက္ကောသိတုကာမဿ ကေဝလံ ဒဝကမျတာယ ဝဒတော သဗ္ဗတ္ထ ဒုဗ္ဘာသိတံ။ အတ္ထဓမ္မအနုသာသနိပုရေက္ခာရာနံ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ယံ အက္ကောသတိ, တဿ ဥပသမ္ပန္နတာ, အနညာပဒေသေန ဇာတိအာဒီဟိ အက္ကောသနံ, “မံ အက္ကောသတီ”တိ ဇာနနာ, အတ္ထပုရေက္ခာရတာဒီနံ အဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ဝေဒနာ ပန ဣဓ ဒုက္ခာတိ။

ဩမသဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပေသုညသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ဘိက္ခုပေသုညေ**တိ ဘိက္ခုဿ ပေသုညေ, ဇာတိအာဒီဟိ အက္ကောသဝတ္ထူဟိ ဘိက္ခုံ အက္ကောသန္တဿ ဘိက္ခုနော သုတွာ ဝစနံ ဘိက္ခုနော ပိယကမျတာယ ဝါ ဘေဒာဓိပ္ပါယေန ဝါ ယော အက္ကုဒ္ဓော, တဿ ဘိက္ခုဿ ကာယေန ဝါ ဝါစာယ ဝါ ဥပသံဟရဏေ တသ္မိံ ပေသုညကရဏဝစနေ ပါစိတ္တိယန္တိ အတ္ထော။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ပေသုညဥပသံဟရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဝုတ္တနယေနေဝ အညာပဒေသေန အက္ကောသန္တဿ ဝစနူပသံဟာရေ စ ဟဋ္ဌိမုတ္တကအက္ကောသူပသံဟာရေ စ အနုပသမ္ပန္နဿ စ ဥပသံဟာရေ ဒုက္ကဋံ။ ဣဓာပိ ဘိက္ခုနီ အနုပသမ္ပန္နဋ္ဌာနေ ဌိတာ။ န ပိယကမျတာယ, န ဘေဒာဓိပ္ပာယေန ကေဝလံ ပာပဂရဟိတာယ ဝဒန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဇာတိအာဒီဟိ အနညာပဒေသေန အက္ကောသန္တဿ ဘိက္ခုနော သုတွာ ဝစနံ ဘိက္ခုဿ ဥပသံဟရဏံ, ပိယကမျတာဘေဒာဓိပ္ပာယေသု အညတရတာ , တဿ ဝိဇာနနာတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနေဝါတိ။

ပေသုညသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ပဒသော ဓမ္မံ ဝါစေယျာ** တိ သင်္ဂီတိတ္တယံ အနာရုဠှမ္ပိ ရာဇောဝါဒတိက္ခိန္ဒြိယစတုပရိဝဋ္ဋ တနနန္ဒောပနန္ဒကုလုမ္ဗသုတ္တမင်္ဂလထာဒိဓမ္မဉ္စ သင်္ဂီတိတ္တယမာရုဠှံ တိပိဋကဓမ္မဉ္စ ပဒံ ပဒံ ဝါစေယျ, ပ အနုပဒအန္ဝက္ခရအနုဗျဉ္ဇနေသု ဧကေကံ ကောဋ္ဌာသန္တိ အတ္ထော။ **ပာစိတ္တိယ** န္တိ ဧတေသု ပအာဒီသု ဘိက္ခုဉ္စ ဘိက္ခုနိဉ္စ ဌပေတွာ ယံကဉ္စိ ကောဋ္ဌာသံ အဝသေသပုဂ္ဂလေဟိ သဒ္ဓိံ ဧကတော ဘဏန္တဿ ပအာဒိဂဏနာယ ပာစိ ttိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ပဒသော ဓမ္မဝါစနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ။ ဥပသမ္ပန္နေ အနုပသမ္ပန္နသညိနော ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ အနုပသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိံ ဧကတော ဥဒ္ဒေသဂ္ဂဟဏေ, သဇ္ဈာယကရဏေ, တဿ သန္တိကေ ဥဒ္ဒေသဂ္ဂဟဏေ, ယေဘုယျေန ပဂုဏဂန္ထံ ဘဏန္တဿ, ဩသာရေန္တဿ စ ခလိတဋ္ဌာနေ ''ဧဝံ ဘဏာဟီ''တိ ဝစနေ စ ဧကတော ဘဏန္တဿာပိ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အနုပသမ္ပန္နတာ, ဝုတ္တလက္ခဏံ ဓမ္မံ ပဒသော ဝါစနတာ, ဧကတော ဩသာပနဉ္စာတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ ပဒသောဓမ္မသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ, နောသညာဝိမောက္ခံ, အစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ဝစီကမ္မံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ပဌမသဟသေယျသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **အနုပသမ္ပန္နေနာ** တိ ဘိက္ခုံ ဌပေတွာ အဝသေသေန။ ဟရာဝိကဝတ္ထုဘူတေန တိရစ္ဆာနဂတေနာပိ။ **ဥတ္တရိဒိရတ္တတိရတ္တ** န္တိ ဒွိရတ္တ တ တိရတ္တံ တ ရတ္တိံ ဥပရိ။ **သဟသေယျ** န္တိ သဗ္ဗစ္ဆန္နပရိစ္ဆန္နေ ယေဘုယျေန ဆန္နပရိစ္ဆန္နေ တ သေနာသနေ ပုဗ္ဗာပရိယေန တ ဧကက္ခဏေန တ ဧကတော နိပဇ္ဇနံ။ **ကပ္ပေယျာ** တိ ဝိဒဟေယျ ယ သမ္ပာဒေယျ။ တတ္ထ ဆဒနံ အနာဟစ္စ ဒိယဍ္ဍဟတ္ထုဗ္ဗေဓေန ဟဏာကာရာဒိနာ ပရိစ္ဆိန္နမ္ပိ သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နမိစ္စေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ, တသ္မာ ဣမိနာ လက္ခဏေန သမန္နာဂတော သစေပိ သတ္တဘူမိကော ပာသာဒော ဧကူပစာရော ဟောတိ, သ တကဗ္ဘံ တ စတုသာလံ, ယော တတ္ထ တ အညတ္ထ တ တာဒိသေ ဝါနေ တ အညေန တ အနုပသမ္ပန္နေန သဟ တိသ္သော ရတ္တိယော သယိတွာ စတုတ္ထဒိဝသေ အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ အနုပသမ္ပန္နေ နိပန္နေ ဂဗ္ဘဒ္ဒတရံ ပိဓာယ တ အပိဓာယ တ နိပဇ္ဇတိ, ပဌမနိပန္နော တ တသ္မိံ နိပဇ္ဇန္တေ န ဝုဋ္ဌာတိ, တဿ ဥဘိန္နံ ဥဋ္ဌဟိတွာ နိပဇ္ဇနပ္ပယောဂဂဏနာယ အနုပသမ္ပန္နဂဏနာယ စ ပာစိတ္တိယံ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ, ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယံ (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၅၁) သဗ္ဗပ္ပကာရတော ဝုတ္တော။

အာဠဝိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အနုပသမ္ပန္နေန သဟသေယျဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''ဥတ္တရိဒိရတ္တတိရတ္တ''န္တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ဥပသမ္ပန္နေ အနုပသမ္ပန္နသညိနော ဝေမတိကဿ တ ဥပဍ္ဎစ္ဆန္နပရိစ္ဆန္နာဒီသု စ ဒုက္ကဋံ။ ဦနကဒိရတ္တတိရတ္တံ ဝသန္တဿ, တတိယာယ ရတ္တိယာ ပုရာရုဏာ နိက္ခမိတွာ ပုန ဝသန္တဿ, သဗ္ဗဆန္နသဗ္ဗာပရိစ္ဆန္နာဒီသု ဝသန္တဿ, ဣတရသ္မိံ နိသိန္နေ နိပဇ္ဇန္တဿ, နိပန္နေ တ နိသီဒန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ပာစိတ္တိယဝတ္ထု

ကသေနာသနံ, တတ္ထ အနုပသမ္ပန္နေန သဟ နိပဇ္ဇနံ, စတုတ္ထဒိဝသေ သူရိယတ္ထင်္ဂမနတ္တိ ကမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနေဝါတိ။

ပဌမသဟသေယျသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **မာတုကမေနာ**တိ အန္တမသော တဒဟုဇာတာယပိ မနုဿိတ္ထိယာ။ ဒိဿမာနရူပာ ပန ယက္ခိပေတိယော ပဏ္ဍကော မေထုနဝတ္ထုဘူတာ စ တိရစ္ဆာနိတ္ထိယော ဣဓ ဒုက္ကဋဝတ္ထုကာ ဟောန္တိ။

သာဝတ္ထိယံ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ မာတုကမေန သဟသေယျဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသံ အနန္တရသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ အညတြ ရတ္တိပရိစ္ဆေဒာ, တတြ ဟိ စတုတ္ထဒိဝသေ အာပတ္တိ, ဣဓ ပန ပဌမဒိဝသေပီတိ။

ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **ဥတ္တရိဆပ္ပဉ္စဝါစာဟိ** တိဝေ့ ဧကော ကထာဟအော ဧကော တစာတိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ တစာပမာဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဓမ္မံ ဒေသေယျာ** တိ ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တလက္ခဏံ ဓမ္မံ တ အဋ္ဌကထာဓမ္မံ တ ဘာသေယျ။ **အညတြ ဝိညုနာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေနာ**တိ ဝိနာ ဝိညုနာ ပုရိသေန။ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဂဟေတွာ ဌိတေန ပန ယက္ခေန တ ပေတေန တ တိရစ္ဆာနေန တ သဒ္ဓိံ ဌိတာယပိ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ **ပါစိတ္တိယ** န္တိ ဒုတိယာနိယတေ ဝုတ္တလက္ခဏေန မနုဿေန ဝိနာ ဝိညုမနုဿိတ္ထိယာ ဆန္နံ တစာနံ ဥပရိ ပအာဒိဝသေန ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ ပအာဒိဂဏနာယ, ဗဟူနံ ဒေသယတော မာတုကမဂဏနာယ စ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဥဒာယိတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ မာတုကမဿ ဓမ္မဒေသနာဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''အညတြ ဝိညုနာ''တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အမာတုကမေ မာတုကမသညိနော ဝေမတိကဿ တ ယက္ခိပေတိပဏ္ဍကမနုဿဝိဂ္ဂဟတိရစ္ဆာနိတ္ထီနံ ဒေသေန္တဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ဆဟိ တစာဟိ, တတော တ ဩရံ ဒေသေန္တဿ, ဝုတ္တလက္ခဏေ တ ပုရိသေ သတိ, သယံ တ ဥဋ္ဌာယ, ပုန နိသီဒိတွာ တ မာတုကမဿ တ ဥဋ္ဌဟိတွာ ပုန နိသိန္နဿ, အညဿ တ မာတုကမဿ ဒေသယတော, ''ဒီဃနိကာယော နာမ ဘန္တေ ကိမတ္ထိယော''တိ ဧဝံ ပန ပုဋ္ဌေ သဗ္ဗမ္ပိ ဒီဃနိကာယံ ဒေသေန္တဿ, အညဿတ္ထာယ ဝုစ္စမာနံ မာတုကမေ သုဏန္တေ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝုတ္တလက္ခဏဿ ဓမ္မဿ ဆန္နံ တစာနံ ဥပရိ ဒေသနာ, ဝုတ္တလက္ခဏော မာတုကမော, ဣရိယာပထပရိဝတ္တာဘာဝေ, ကပ္ပိယကာရကဿာဘာဝေ, အပဉှာဝိဿဇ္ဇနာတိ ကမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဒသောဓမ္မသဒိသာနေဝ, ကေဝလံ ဣဓ ကိရိယာကိရိယံ ဟောတီတိ။

ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဘူတာရောစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ** န္တိ စတုတ္ထပာရာဇိကေ ဝုတ္တလက္ခဏံ ဥတ္တရိမနုဿာနံ ဈာယီနဉ္စေဝ အရိယာနဉ္စ ဓမ္မံ။ **ဘူတသ္မိံ ပါစိတ္တိယ** န္တိ အတ္တနိ ဈာနာဒိဓမ္မေ သတိ တံ ဘိက္ခုဉ္စ ဘိက္ခုနိဉ္စ ဌပေတွာ အညဿ အာရောစယတော ပါစိတ္တိယံ။

ဝေသာလိယံ ဝဂ္ဂုမုဒာတီရိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ တေသံ ဘူတာရောစနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, နိပ္ပရိယာယေန အတ္တနိ ဝိဇ္ဇမာနံ ဈာနာဒိဓမ္မံ အာရောစေန္တဿ သစေ ယဿ အာရောစေတိ, သော အနန္တရမေဝ ''အယံ ဈာနလာဘီ''တိ တ ''အရိယော''တိ တ ယေန ကေနစိ အာကာရေန တမတ္ထံ ဇာနာတိ, ပါစိတ္တိယံ။

နော စေ ဇာနာတိ, ဒုက္ကဋံ။ ပရိယာယေန အာရောစိတံ ပန ဇာနာတု တ, မာ တ, ဒုက္ကဋမေဝ။ တထာရူပေ ကာရဏေ သတိ ဥပသမ္ပန္နဿ အာရောစယတော, အာဒိကမ္မိကဿ စ အနာပတ္တိ။ ယသ္မာ ပန အရိယာနံ ဥမ္မတ္တကာဒိဘာဝေါ နတ္ထိ, ဈာနလာဘိနော ပန တသ္မိံ သတိ ဈာနာ ပရိဟာယန္တိ, တသ္မာ တေ ဣဓ န ဂဟိတာ။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ ဘူတတာ, အနုပသမ္ပန္နဿ အာရောစနံ, တင်္ခဏဝိဇာနနာ, အနညာပဒေသောတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ ဘူတာရောစနသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ, နောသညာဝိမောက္ခံ, အစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, ကုသလာဗျာကတစိတ္တေဟိ ဒွိစိတ္တံ, သုခမဇ္ဈတ္တဝေဒနာဟိ ဒွိဝေဒနန္တိ။

ဘူတာရောစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **ဘိက္ခုဿာ** တိ ပာရာဇိကံ အနဇ္ဈာပန္နဿ။ **ဒုဋ္ဌုလ္လ** န္တိ ကိဉ္စာပိ ဒွိန္နံ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနမေတံ အဓိဝစနံ, ဣဓ ပန သင်္ဃာဒိသေသမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ **အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ** တိ ယံ သင်္ဃော အဘိဏှာပတ္တိကဿ ဘိက္ခုနော အာယတိံ သံဝရတ္ထာယ အာပတ္တီနဉ္စ ကုလာနဉ္စ ပရိယန္တံ ကတွာ ဝါ အကတွာ ဝါ တိက္ခတ္တုံ အပလောကေတွာ ကတိကံ ကရောတိ, တံ ဌပေတွာ, အယထာကတိကာယ "အယံ အသုစိံ မောစေတွာ သင်္ဃာဒိသေသံ အာပန္နော"တိအာဒိနာ နယေန ဝတ္ထုနာ သဒ္ဓိံ အာပတ္တိံ ဃဋေတွာ အာရောစေန္တဿ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိအာရောစနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ , အဒုဋ္ဌုလ္လာယ ဒုဋ္ဌုလ္လသညိနော ဝေမတိကဿ ဝါ ဒုက္ကဋံ, အဝသေသေ အာပတ္တိက္ခန္ဓေ, အနုပသမ္ပန္နဿ ပုရိမပဉ္စသိက္ခာပဒဝီတိက္ကမသင်္ခာတံ ဒုဋ္ဌုလ္လံ ဝါ ဣတရံ အဒုဋ္ဌုလ္လံ ဝါ အဇ္ဈာစာရံ အာရောစေန္တဿာပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဝတ္ထုမတ္တံ ဝါ အာပတ္တိမတ္တံ ဝါ အာရောစေန္တဿ, ဘိက္ခုသမ္မုတိပရိစ္ဆေဒံ အနတိက္ကမိတွာ အာရောစေန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝုတ္တလက္ခဏဿ ဘိက္ခုနော ဝတ္ထုကော သင်္ဃာဒိသေသော, အနုပသမ္ပန္နဿ အာရောစနံ, ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ အဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ဝေဒနာ ပန ဣဓ ဒုက္ခာယေဝါတိ။

ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ပထဝီခဏနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ပထဝိ**န္တိ ဒွိဓာ ပထဝီ ဇာတာပထဝီ အဇာတာပထဝီတိ။ တတ္ထ **ဇာတာပထဝီ** သုဒ္ဓမိဿပုဉ္ဇဝသေန တိဝိဓာ, တတ္ထ **သုဒ္ဓပထဝီ** နာမ ပကတိယာ သုဒ္ဓပံသု ဝါ သုဒ္ဓမတ္တိကာ ဝါ။ **မိဿပထဝီ** နာမ ယတ္ထ ပံသုတော ဝါ မတ္တိကာတော ဝါ ပါသာဏသက္ခရကထလမရုမ္ဗဝါလုကာသု အညတရဿ တတိယဘာဂေါ ဟောတိ။ **ပုဉ္ဇပထဝီ** နာမ "အတိရေကစာတုမာသံ ဩဝဋ္ဌော ပံသုပုဉ္ဇော ဝါ မတ္တိကာပုဉ္ဇော ဝါ"တိ (ပါစိ. ၈၆) ဝုတ္တံ, ဝုတ္တလက္ခဏေန ပန မိဿကပုဉ္ဇောပိ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ ဌိတသုခုမရဇမ္ပိ စ ဒေဝေ ဖုသာယန္တေ သကိံ တိန္တံ စာတုမာသစ္စယေန တိန္တော ကာသော ပုဉ္ဇပထဝိသင်္ခမေဝ ဂစ္ဆတိ။ တိဝိဓာပိ စေသာ ပထဝီ ဥဒ္ဒနပတ္တပစနာဒိဝသေန ဝါ ယထာ တထာ ဝါ အဒဍ္ဍှာ 'ဇာတပထဝီ'တိ ဝုစ္စတိ, ဒဍ္ဍှာ ပန ဝုတ္တပ္ပမာဏတော အဓိကတရပါသာဏာဒိမိဿာ ဝါ **အဇာတပထဝီ** နာမ ဟောတိ, ကော ပန ဝါဒေါ သုဒ္ဓပါသာဏာဒိဘေဒါယ။ တတ္ထ ယာ 'ဇာတပထဝီ'တိ ဝုတ္တာ, အယံ အကပ္ပိယပထဝီ။ ယော ဘိက္ခု တံ ဝေရူပံ ပထဝိံ သယံ ခဏတိ, ခဏနဘေဒနဝိလေခနပစနာဒီဟိ ဝိကောပေတိ, တဿ ပယောဂဂဏနာယ ပါစိတ္တိယံ။ ယော ပန ခဏာပေတိ, ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိကောပါပေတိ, တဿ "ဣမံ ပဒေသ"န္တိ ဝါ "ဣမံ ပထဝိ"န္တိ ဝါ ဧဝံ နိယမေတွာ "ခဏ, ဘိန္ဒ"တိအာဒိနာ နယေန အာဏာပေန္တဿ အာဏတ္တိယာ ဒုက္ကဋံ, သကိံ အာဏတ္တော ဒိဝသမ္ပိ ခဏတိ အာဏာပကဿ ဧကမေဝ ပါစိတ္တိယံ, သစေ ဣတရော ပုနပ္ပုနံ အာဏာပေတိ, ဝါစာယ ဝါစာယ ပါစိတ္တိယံ။

အာဠဝိယံ အာဠဝကေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ပထဝိခဏနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, ပထဝိယာ ဝေမတိကဿ, အပထဝိယာ ပထဝိသညိနော စေဝ ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ဩကာသံ အနိယမေတွာ "ဟော

က္ခရဏိံ ခဏ, အာဝါဋံ ခဏ, ကန္ဒံ ခဏာ”တိအာဒီနိ ဘဏန္တဿ, အာတပေန သုဿိတွာ ဖလိတကဒ္ဒမံ ဝါ ကေကဏ္ဍကံ ဝါ ဟေဋ္ဌာ ပထဝိယာ အသမ္ဗဒ္ဓံ ဘိန္ဒိတွာ ပတိတနဒိတဋံ ဝါ မဟန္တမ္ပိ နင်္ဂလစ္ဆိန္နမတ္တိကာပိဏ္ဍန္တိ ဧဝမာဒီနိ သဗ္ဗတ္ထ အဇာတပထဝိံ ဝိကောပေန္တဿ, “ဣမဿ ထမ္ဘဿ အာဝါဋံ ဇာန, မတ္တိကံ ဒေဟိ, မတ္တိကံ အာဟရ, ပံသုနာ မေ အတ္ထော, မတ္တိကံ ကပ္ပိယံ ကရောဟီ”တိ ဘဏန္တဿ, အသဉ္စိစ္စ ရုက္ခာဒိပဝဋ္ဋနေန ဘိန္ဒန္တဿ, အသတိယာ ဟတ္ထင်္ဂုဋ္ဌကာဒီဟိ ဝိလေခန္တဿ, ဇာတပထဝိဘာဝံ ဝါ, “ခဏာမိ ဝါ အဟ”န္တိ အဇာနန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဇာတပထဝီ, ပထဝိသညိတာ, ခဏနခဏာပနာနံ အညတရန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ပထဝိခဏနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂. ဘူတဂါမဝဂ္ဂေါ

၁. ဘူတဂါမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဘူတဂါမဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **ဘူတဂါမပါတဗျတာယာ** တိ ဧတ္ထ ဘဝန္တိ အဟေသုဉ္စာတိ ဘူတာ, ဇာယန္တိ ဝဍ္ဎန္တိ ဇာတာ ဝဍ္ဎိတာ စာတိ အတ္ထော။ **ဂါမော**တိ ရာသိ, ဘူတာနံ ဂါမော, ဘူတာ ဧဝ ဝါ ဂါမောတိ ဘူတဂါမော, ပတိဋ္ဌိတဟရိတတိဏရုက္ခာဒီနမေတံ အဓိဝစနံ။ ပါတဗျဿ ဘာဝေါ ပါတဗျတာ, ဆေဒနဘေဒနာဒီဟိ ယထာရုစိ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတာတိ အတ္ထော, တဿံ ဘူတဂါမပါတဗျတာယ, နိမိတ္တတ္ထေ စေတံ ဘုမ္မဝစနံ, ဘူတဂါမပါတဗျတာဟေတု ဘူတဂါမဿ ဆေဒနာဒိပစ္စယာ ပါစိတ္တိယန္တိ အတ္ထော။ တသ္မာ ယော ဘိက္ခု ပထဝိဥဒကပဗ္ဗတာဒီသု ယတ္ထကတ္ထစိ ဇာတံ အသုက္ခံ အန္တမသော အတိသုခုမတိဏမ္ပိ သာသပဗီဇကသေဝါလမ္ပိ ဥဒ္ဓရဏစ္ဆေဒနဝိဇ္ဈနာဒီဟိ ဝိကောပေတိ ဝါ ပထဝိခဏနေ ဝုတ္တနယေန ဝိကောပါပေတိ ဝါ ပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ။

အာဠဝိယံ အာဠဝကေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ရုက္ခစ္ဆိန္ဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, ဘူတဂါမတော ဝိယောဇိတမူလဗီဇခန္ဓဗီဇဖလုဗီဇအဂ္ဂဗီဇဗီဇဗီဇာနံ အညတရံ ဘာဇနဂတံ ဝါ ရာသိကတံ ဝါ ဘူမိယံ ရောပိတမ္ပိ နိက္ခန္တမူလမတ္တံ ဝါ နိက္ခန္တအင်္ကုရမတ္တံ ဝါ သစေပိဿ ဝိဒတ္ထိမတ္တာ ပတ္တဝဋ္ဋိ နိဂ္ဂစ္ဆတိ, အနိက္ခန္တေ ဝါ မူလေ နိက္ခန္တေ ဝါ မူလေ ယာဝ အင်္ကုရော ဟရိတော န ဟောတိ, တာဝ တံ ဝိကောပေန္တဿ ဒုက္ကဋံ, တထာ ဘူတဂါမဗီဇကေ ဝေမတိကဿ, အဘူတဂါမဗီဇကေ ဘူတဂါမဗီဇကသညိနော စေဝ ဝေမတိကဿ စ။ ဥဘယတ္ထ ပန အတထာသညိဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ, အသဉ္စိစ္စ အသတိယာ အဇာနိတွာ ဝါ ဝိကောပေန္တဿ, ‘ဣမံ ရုက္ခ’န္တိ ဧဝံ အနိယမေတွာ “ရုက္ခံ ဆိန္ဒ, ဝလ္လိံ ဆိန္ဒာ”တိအာဒီနိ ဘဏန္တဿ, “ဣမံ ပုပ္ဖံ ဝါ ဖလံ ဝါ ဇာန, ဣမံ ဒေဟိ, ဣမံ အာဟရ, ဣမိနာ မေ အတ္ထော, ဣမံ ကပ္ပိယံ ကရောဟီ”တိ ဘဏန္တဿ စ အနာပတ္တိ။ ဧဝံ ကပ္ပိယဝစနေန ဘူတဂါမတော ဝိယောဇိတံ ပန ဗီဇဇာတံ ပုန ပိ “ကပ္ပိယံ ကရောဟီ”တိ ကာရေတွာဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဧဝဉ္ဟိဿ ဗီဇဂါမပရိမောစနမ္ပိ ကတံ ဟောတိ။

ကပ္ပိယံ ကရောန္တေန ပန အဂ္ဂိနာ ဝါ နခေန ဝါ သတ္ထေန ဝါ ကတ္တဗ္ဗံ, အဂ္ဂိနာ ကရောန္တေန စ ယေန ကေနစိ အဂ္ဂိနာ ဧကဒေသေ ဖုသန္တေန ‘ကပ္ပိယ’န္တိ ဝတွာဝ ကာတဗ္ဗံ။ သတ္ထေန ကရောန္တေန ယဿ ကဿစိ တိခိဏသတ္ထဿ အန္တမသော သူစိနခစ္ဆေဒနာဒီနမ္ပိ တုဏ္ဍေန ဝါ ဓာရာယ ဝါ ဝေဓံ ဝါ ဆေဒံ ဝါ ဒဿေန္တေန တထေဝ ကာတဗ္ဗံ။ နခေန ကရောန္တေန ဌပေတွာ ဂေါမဟိံသာဒီနံ ခုရေ ယေန ကေနစိ အပူတိနာ မနုဿာနံ ဝါ တိရစ္ဆာနာနံ ဝါ နခေန အန္တမသော ဆိန္ဒိတွာ အာဟမ္မေနာပိ သတ္ထေ ဝုတ္တနယေနေဝ ကာတဗ္ဗံ။ တတ္ထ သစေပိ ဗီဇာနံ ပဗ္ဗတမတ္တော ရာသိ, ရုက္ခသဟဿံ ဝါ ဆိန္ဒိတွာ ကောဗဒ္ဓံ, ဥစ္ဆူနံ ဝါ မဟာဘာရော ဗန္ဓိတွာ ဌပိတော ဟောတိ, ဧကသ္မိံ ဗီဇေ ဝါ ရုက္ခသာခာယ ဝါ ဥစ္ဆုမှိ ဝါ ကပ္ပိယေ ကတေ သဗ္ဗံ ကတံ ဟောတိ။ ဥစ္ဆုံ “ကပ္ပိယံ ကရိဿာမီ”တိ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဗဒ္ဓံ အရဏိံ ဝိဇ္ဈတိ, ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သစေ ပန ယာယ ဝလ္လိယာ ဘာရော ဗဒ္ဓော, တံ ဝိဇ္ဈတိ, န ဝဋ္ဋတိ။ မရိစပက္ကာဒီဟိ မိဿေတွာ ဘတ္တံ အာဟရန္တိ, “ကပ္ပိယံ ကရောဟီ”တိ ဝုတ္တေ သစေပိ ဘတ္တသိတ္ထေ ဝိဇ္ဈတိ, ဝဋ္ဋတိယေဝ, တိလတဏ္ဍုလေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယာဂုယာ ပက္ခိတ္တာနိ ပန ကောဗဒ္ဓါနိ ဟုတွာ န သန္တိဋ္ဌန္

တိ, တတ္ထ ဧကေကံ ဝိဇ္ဇိတွာတံ ကာတဗ္ဗံ။ ကပိဋ္ဌဖလာဒီနံ အန္တော မိဉ္ဇံ ကဋ္ဌာဟံ မုဥ္စိတွာ သဥ္ဆရတိ, ဘိန္ဒာပေတွာ ကပ္ပိယံ ကာရေတဗ္ဗံ။ ဧကာဗဒ္ဓာ စေ, ကဋ္ဌာဟေပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန ဖလံ တရုဏံ ဟောတိ အဗီဇံ ယဥ္ဆ နိဗ္ဗတ္တဗီဇံ ဗီဇံ အပနေတွာ ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ, တတ္ထ ကပ္ပိယကရဏကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဘူတဂါမော, ဘူတဂါမသညိတာ, ဝိကောပနံ တ ဝိကောပနံ တတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပထမပါရာဇိကသဒိသာနေဝါတိ။

ဘူတဂါမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အညဝါဒကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ ယမတ္ထံ သင်္ဃမဇ္ဈေ ဝိနယဓရော ပုစ္ဆတိ, တတော အညံ ဝဒတီတိ **အညဝါဒကော,** အညေနညံ ပဋိစရဏဿေတံ နာမံ။ ဝိဟေသတီတိ **ဝိဟေသကော,** တုဏှီဘာဝဿေတံ နာမံ, တသ္မိံ အညဝါဒကေ ဝိဟေသကေ။ **ဟာစိတ္တိယန္တိ** ဝတ္ထုဒ္ဒယေ ဟာစိတ္တိယဒ္ဒယံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယော ဘိက္ခု သာဝသေသံ အာပတ္တိံ အာပန္နော သင်္ဃမဇ္ဈေ အနုယုဥ္ဇိယမာနော တံ န ကထေတုကာမော အညေန ဝစနေန အညံ ဆာဒေန္တော တထာ တထာ ဝိက္ခိပတိ, ယော စ တုဏှီဘာဝေန ဝိဟေသေတိ, တေသံ ယံ ဘဂဝတာ အညဝါဒကကမ္မဥ္စ ဝိဟေသကကမ္မဥ္စ အနုညာတံ, တသ္မိံ သင်္ဃေန ကတေ ပုန တထာ ကရောန္တာနံ ဟာစိတ္တိယံ။

ကောသမ္ဗိယံ ဆန္နတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ အညေနညံ ပဋိစရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဓမ္မကမ္မေ တိကဟာစိတ္တိယံ, အဓမ္မကမ္မေ တိကဒုက္ကဋံ, အနာရောပိတေ ပန အညဝါဒကေ တ ဝိဟေသကေ တ တထာ ကရောန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ။ အာပတ္တိံ အာပန္နဘာဝံ တ အဇာနန္တဿ "ကိံ တုမှေ ဘဏထာ"တိ ပုစ္ဆတော, ဂေလညေန တ, "သင်္ဃဿ ဘဏ္ဍနာဒီနိ တ ဘဝိဿန္တိ, အဓမ္မေန တ ဝဂ္ဂေန တ နကမ္မာရဟဿ တ ကမ္မံ ကရိဿန္တီ"တိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယေန န ကထေန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဥ္စ အနာပတ္တိ။ ဓမ္မကမ္မေန အာရောပိတတာ, အာပတ္တိယာ တ ဝတ္ထုနာ တ အနုယုဥ္ဇိယမာနတာ, ဆာဒေတုကာမတာယ အညေနညံ ပဋိစရဏံ တ တုဏှီဘာဝေ တတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန သိယာ ကိရိယံ, သိယာ အကိရိယံ, ဒုက္ခဝေဒနဥ္စ ဟောတီတိ။

အညဝါဒကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ ယေန ဝစနေန ဥဇ္ဈာပေန္တိ "ဆန္ဒာယ ဣတ္ထန္နာမော ဣဒံ နာမ ကရောတီ"တိအာဒီနိ ဝဒန္တာ ဥပသမ္ပန္နံ သင်္ဃေန သမ္မတံ သေနာသနပညာပကာဒိဘေဒံ တဿ အယသကာမာ ဟုတွာ ဘိက္ခူဟိ အဝဇာနာပေန္တိ, အဝညာယ ဩလောကာပေန္တိ, လာမကတော တ စိန္တာပေန္တိ, တံ ဝစနံ **ဥဇ္ဈာပနကံ** ။ ယေန စ တထေဝ ဝဒန္တာ ခိယျန္တိ, သဗ္ဗတ္ထ တဿ အဝဏ္ဏံ ပကာသေန္တိ, တံ **ခိယျနကံ,** တသ္မိံ ဥဇ္ဈာပနကေ ခိယျနကေ။ **ဟာစိတ္တိယန္တိ** ဝတ္ထုဒ္ဒယေ ဟာစိတ္တိယဒ္ဒယံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယော သမ္မတဿ ဘိက္ခုနော အယသကာမတာယ ဥပသမ္ပန္နဿ ဝဒန္တော ဥဇ္ဈာပေတိ တ ခိယျတိ တ, တဿ ဟာစိတ္တိယံ ဟောတိ။

ရာဇဂဟေ မေတ္တိယဘူမဇကေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဥဇ္ဈာပနခိယျနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ယံ တဿ ဥပသမ္ပန္နဿ သမ္မုတိကမ္မံ ကတံ, တသ္မိံ ဓမ္မကမ္မေ တိကဟာစိတ္တိယံ, အဓမ္မကမ္မေ တိကဒုက္ကဋံ, အနုပသမ္ပန္နဿ ပန သန္တိကေ တထာ ဘဏန္တဿ, အသမ္မတဿ စ အဝဏ္ဏံ ယဿ ကဿစိ သန္တိကေ ဘဏန္တဿ, အနုပသမ္ပန္နဿ ပန သမ္မတဿ တ အသမ္မတဿ တ အဝဏ္ဏံ ယဿ ကဿစိဒေဝ သန္တိကေ ဘဏန္တဿ စ ဒုက္ကဋမေဝ။ ပကတိယာဝ ဆန္ဒာဒိဝသေန ကရောန္တံ ဥဇ္ဈာပေန္တဿ တ ခိယျန္တဿ တ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဥ္စ အနာပတ္တိ။ ဓမ္မကမ္မေန သမ္မတတာ, ဥပသမ္ပန္နတာ, အဂတိဂမနာဘာဝေ, တဿ အဝဏ္ဏကာမတာ, ယဿ သန္တိကေ ဝဒတိ, တဿ ဥပသမ္ပန္နတာ, ဥဇ္ဈာပနံ တ ခိယျနံ တတိ ဣမာနေတ္ထ ဆ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနမေဝါတိ။

ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ပဌမသေနာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **သင္ဃိက** န္တိ သင္ဃဿ သန္တကံ။ မဉ္စာဒီသု ယောကောစိ မဉ္စသင္ခေပေန ကတော သဗ္ဗောပိ **မဉ္စော**ယေဝ, **ပီဌေ**ပိ ဧသေဝ နယော။ ယေန ကေနစိ ပန စောဠေန တ ကပ္ပိယစမ္မေန တ ဆဝိံ ကတ္တာ ဌပေတ္တာ မနုဿ သလောမံ တာလီသပတ္တဉ္စ ယေဟိ ကေဟိစိ လောမပဏ္ဏတိဏာတကစောဠေဟိ ပူရေတွာ ကတသေနာသနံ **ဘိသီ**တိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ နိသီဒိတုမ္ပိ နိပဇ္ဇိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ပမာဏပရိစ္ဆေဒောပိ စေတ္ထ နတ္ထိ။ **ကောစ္ဆံ** ပန တာကဥသီရမုဉ္စပဗ္ဗဇာဒီနံ အညတရမယံ အန္တော သံဝေလ္လိတွာ ဗဒ္ဓံ ဟေဋ္ဌာ စ ဥပရိ စ ဝိတ္ထတံ ပဏဝသဏ္ဌာနံ မဇ္ဈေ သီဟာစမ္မာဒိ ပရိက္ခိတ္တံ ဟောတိ, အကပ္ပိယစမ္မံ နာမေတ္ထ နတ္ထိ။ သေနာသနဥဟိ သောဝဏ္ဏမယမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ **အဇ္ဈောကာသေ** တိ ဧတ္ထ ယေ အဝဿိကသင္ကေတာ ဝဿာနမာသာတိ ဧဝံ အသညိတာ အဋ္ဌ မာသာ, တေ ဌပေတွာ ဣတရေသု စတူသု မာသေသု သစေပိ ဒေဝေါ န ဝဿတိ။ တထာပိ ပကတိအဇ္ဈောကာသေ စ ဩဝဿကမဏ္ဍပေ စ သန္ထရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယတ္ထ ပန ဟေမန္တေ ဝဿတိ, တတ္ထ အပရေပိ စတ္တာရော မာသေ န ဝဋ္ဋတိ။ ဂိမှေပ ပန သဗ္ဗတ္ထ ဝိဂတဝလာဟကံ ဝိသုဒ္ဓံ နဘံ ဟောတိ, တသ္မာ တအ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဂစ္ဆတိ, ဝဋ္ဋတိ။ ကာကာဒီနံ နိဗဒ္ဓတသ ရုက္ခမူလေ ပန ကအစိပိ န ဝဋ္ဋတိ။ ဣတိ ယတ္ထ စ ယအ စ သန္ထရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ, တံ သဗ္ဗမ်ဓ အဇ္ဈောကာသသင္ခမေဝ ဂတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သန္ထရိတွာ တိ တထာရူပေ ဌာနေ အတ္တနော တ ပရဿ တ အတ္ထာယ သန္ထရိတွာ။ အညဿတ္ထာယ သန္ထတမ္ပိ ဟိ ယာဝ သော တတ္ထ န နိသီဒတိ, 'ဂစ္ဆ တွံ'န္တိ တ န ဘဏတိ, တာဝ သန္ထာရကဿေဝ ဘာရော။ **သန္ထရာပေတွာ**တိ အနုပသမ္ပန္နေန သန္ထရာပေတွာ။ တေဒေဝ ဟိ တဿ ပလိဗောဓော ဟောတိ, ဥပသမ္ပန္နေန သန္ထတံ သန္ထာရကဿေဝ ဘာရော, တဉ္စ ခေါ ယာဝ အာဏာပကော တတ္ထ န နိသီဒတိ, 'ဂစ္ဆ တွံ'န္တိ တ န ဘဏတိ။ ယသ္မိဥဟိ အတ္တနာ သန္ထရာပိတေ တ ပကတိသန္ထတေ တ ဥပသမ္ပန္နော နိသီဒတိ, သဗ္ဗံ တံ နိသိန္နဿေဝ ဘာရော, တသ္မာ သန္ထရာပိတန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ **တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ, န ဥဒ္ဓရာပေယျာ** တိ အတ္တနာ တ ဥဒ္ဓရိတွာ ပတိရူပေ ဌာနေ န ဌပေယျ, ပရေန တ တထာ န ကာရာပေယျ။ **အနာပုစ္ဆံ တ ဂစ္ဆေယျာ** တိ ယော ဘိက္ခု တ သာမဏေရော တ အာရာမိကော တ လဇ္ဇီ ဟောတိ, အတ္တနော ပလိဗောဓံ ဝိယ မညတိ, တထာရူပံ အနာပုစ္ဆိတွာ တံ သေနာသနံ တဿ အနိယျာတေတွာ နိရပေက္ခော ဂစ္ဆတိ, ထာမမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ လေဍ္ဍုပာတံ အတိက္ကမေယျ, တဿ ဧကေန ပာဒေန လေဍ္ဍုပာတာတိက္ကမေ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယပာဒာတိက္ကမေ ပာစိတ္တိယံ။ ဘောဇနသာလာယ ဌိတော ပန "အသုကဿိ နာမ ဒိတဝိဟာရဋ္ဌာနေ ပညပေတွာ ဂစ္ဆာဟိ"တိ ပေသေတွာ တ တော နိက္ခမိတွာ အညတ္ထ ဂစ္ဆန္တော ပာဒုဒ္ဓာရေန ကာရေတဗ္ဗော။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ သန္ထတံ အနုဒ္ဓရိတွာ အနာပုစ္ဆံ ပက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ပုဂ္ဂလိကေ တိကဒုက္ကဋံ, စိမိလိကံ တ ဥတ္တရတ္ထရဏံ တ ဘူမတ္ထရဏံ တ တဋ္ဋိကံ တ စမ္မက္ခဏ္ဍံ တ ပာဒပုဉ္ဆနံ တ ဖလကပီဌံ တ ယံ တ ပနညံ ကဉ္စိ အရုဘဏ္ဍံ မတ္တိကာ ဘဏ္ဍံ အန္တမသော ပတ္တာဓာရကမ္ပိ ဝုတ္တလက္ခဏေ အဇ္ဈောကာသေ ဌပေတွာ ဂစ္ဆန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ။ အာ ရညကေန ပန အသတိ အနောဝဿကေ သဗ္ဗံ ရုက္ခေ လဂ္ဂေတွာပိ ယထာ တ ဥပစိကာဟိ န ခဇ္ဇတိ, ဧဝံ ကတွာပိ ဂ န္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ အဗ္ဘောကာသိကေန ပန စီဝရကုဋိကံ ကတွာပိ ရက္ခိတဗ္ဗံ။ အတ္တနော သန္တကေ, ဝိဿာသိကပုဂ္ဂလိ ကေ, ဥဒ္ဓရဏာဒီနိ ကတွာ ဂမနေ, ဩတာပေန္တဿ, "အာဂန္တွာ ဥဒ္ဓရိဿာမိ"တိ ဂစ္ဆတော, ဝုမှတရာ ဥဋ္ဌာ ပေန္တိ, အမနုဿော တတ္ထ နိသီဒတိ, ကောစိ ဣဿရော ဂဏှာတိ, သီဟာဒယော တံ ဌာနံ အာဂန္တွာ တိဋ္ဌန္တိ, ဧဝံ သေနာသနံ ပလိဗုဒ္ဓံ ဟောတိ, တထာ ပလိဗုဒ္ဓေ တ သေနာသနေ, ဇီဝိတဗြဟ္မစရိယန္တရာယကရာသု အာပဒာသု တ ဂ စ္ဆန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ မဉ္စာဒီနံ သင္ဃိကတာ, ဝုတ္တလက္ခဏေ ဒေသေ သန္ထရဏံ တ သန္ထ ရာပနံ တ, အပလိဗုဒ္ဓတာ, အာပဒာယ အဘာဝေ, နိရပေက္ခတာ, လေဍ္ဍုပာတာတိက္ကမောတိ ဣမာနေတ္ထ ဆ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမကထိနသဒိသာနေဝ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

ပဌမသေနာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **ဝိဟာရေ**တိ ဂဗ္ဘေ တ အညတရသ္မိံ တ သဗ္ဗပရိစ္ဆန္နေ ဝုတ္တသေနာသနေ။ **သေယျံ** န္တိ သေယျာ နာမ ဘိသိ စိမိလိကာ ဥတ္တရတ္ထရဏံ ဘူမတ္ထရဏံ တဋိကာ စမ္မက္ခဏ္ဍော နိသီဒနံ ပစ္စတ္ထရဏံ တိဏသန္ထာ ရော ပဏ္ဏသန္ထာရောတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **စိမိလိကာ** နာမ ပရိကမ္မကတာယ ဘူမိယာ ဝဏ္ဏာနုရက္ခဏတ္ထံ ကတာ။ **ဥတ္တရတ္ထရဏံ** နာမ မဉ္စပီဌာဒီနံ ဥပရိ အတ္ထရိတဗ္ဗယုတ္တကံ ပစ္စတ္ထရဏံ။ **ဘူမတ္ထရဏံ** နာမ စိမိလိကာယ သတိ တဿာ ဥပရိ, အသတိ သုဒ္ဓဘူမိယံ အတ္ထရိတဗ္ဗာ ကဋသာရကာဒိ ဝိကတိ။ **တဋိကာ** နာမ တာလပဏ္ဏာဒီဟိ က တတဋိကာ။ **စမ္မက္ခဏ္ဍော** နာမ ယံကိဉ္စိ စမ္မံ, သီဟစမ္မာဒီနဉ္ဟိ ပရိဟရဏေယေဝ ပရိက္ခေပေါ, သေနာသနပရိ ဘောဂေ ပန အကပ္ပိယစမ္မံ နာမ နတ္ထိ။ **ပစ္စတ္ထရဏံ** နာမ ဟတရော ကောဇဝေတိ ဇတ္တကမေဝ, သေသံ ဟကဋ္ဌမေဝ။ ဣတိ ဣမာသု ဒသသု သေယျာသု ဧကမ္ပိ သေယျံ အတ္တနော ဝဿဂ္ဂေန ဂဟေတွာ ဝုတ္တလက္ခဏေ ဝိဟာရေ သန္ထရိတွာ တ သန္ထရာပေတွာ တ ယော ဘိက္ခု ဒိသံဂမိကော ယထာ ဌပိတံ ဥပစိကာဟိ န ခဇ္ဇတိ, တထာ ဌပနဝသေ န နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ, န ဥဒ္ဓရာပေယျ, ပုရိမသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေန အနာပုစ္ဆံ တ ဂစ္ဆေယျ, တဿ ပရိက္ခိတ္တ တဿ အာရာမဿ ပရိက္ခေပံ, အပရိက္ခိတ္တဿ ဥပစာရံ အတိက္ကမန္တဿ ပဌမပာဒေ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယပာဒေ ပာစိတ္တိယံ။ ယတ္ထ ပန ဥပစိကာသင်္ကာ နတ္ထိ, တတော အနာပုစ္ဆာပိ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ, အာပုစ္ဆနံ ပန ဝတ္တံ။

သာဝတ္ထိယံ သတ္တရသဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ သင်္ဃိကေ ဝိဟာရေ သေယျံ သန္ထရိတွာ အနုဒ္ဓရိတွာ အနာပုစ္ဆာ ပက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ပုဂ္ဂလိကေ တိကဒု က္ကဋံ, ဝုတ္တလက္ခဏဿ ပန ဝိဟာရဿ ဥပစာရေ ဗဟိ အာသန္နေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယ တ အပရိစ္ဆန္နမဏ္ဍပေ တ ပရိစ္ဆန္နေ တပိ ဗဟူနံ သန္နိပာတဘူတေ ရုက္ခမူလေ တ သန္ထရိတွာ တ သန္ထရာပေတွာ တ, မဉ္စပီဌမ္ပိ ဝိဟာရေ တ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ဝိဟာရူပစာရေ တ သန္ထရိတွာ တ သန္ထရာပေတွာ တ ဥဒ္ဓရဏာဒီနိ အကတွာ ဂစ္ဆန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ။ အတ္တနော သန္တကေ, ဝိဿာသိကပုဂ္ဂလိကေ, ဥဒ္ဓရဏာဒီနိ ကတွာ, ပုရိမနယေနေဝ ပလိဗုဒ္ဓံ ဆဍ္ဍေတွာ တ ဂမနေ, ယော စ “အဇ္ဇေဝ အာဂန္တွာ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမီ”တိ ဇဝံ သာပေက္ခော နဒီပာရံ တ ကမန္တရံ တ ဂန္တွာ ယ တ္ထဿ ဂမနစိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ, တတ္ထေဝ ဌိတော ကဉ္စိ ပေသေတွာ တ အာပုစ္ဆတိ, နဒီပူရရာဇဓောရာဒီသု တ ကေန စိ ပလိဗုဒ္ဓော န သက္ကောတိ ပစ္စာဂန္တုံ, တဿ စ, အာပဒာသု စ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝုတ္တလက္ခဏသေ ယျာ , တဿာ သင်္ဃိကတာ, ဝုတ္တလက္ခဏေ ဝိဟာရေ သန္ထရဏံ တ သန္ထရာပနံ တ, အပလိဗုဒ္ဓတာ, အာပဒာယ အဘာဝေ, အနပေက္ခဿ ဒိသာပက္ကမနံ , ဥပစာရသီမာတိက္ကမောတိ ဣမာနေတ္ထ သတ္တ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အနန္တရသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယာနေဝတိ။

ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **ဇာန**န္တိ “အနုဋ္ဌာပနီယော အယ”န္တိ ဇာနန္တော, တေနေဝဿ ပဒဘာဇနေ “ဝုဍ္ဎော’တိ ဇာနာတိ, ‘ဂိ လာနော’တိ ဇာနာတိ, ‘သင်္ဃေန ဒိန္နော’တိ ဇာနာတီ”တိ (ပာစိ. ၁၂၁) ဝုတ္တံ။ ဝုဍ္ဎော ဟိ အတ္တနော ဝုဍ္ဎတာယ အနုဋ္ဌာ ပနီယော, ဂိလာနော ဂိလာနတာယ, သင်္ဃော ပန ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ တ ဓမ္မကထိကဝိနယဓရဂဏတစကာစရိယာနံ တ ဗ ဟူပကာရတံ ဂုဏဝိသိဋ္ဌတဉ္စ သလ္လက္ခေတွာ ဓုဝဝာသတ္ထာယ ဝိဟာရံ သလ္လက္ခေတွာ သမ္မန္နိတွာ ဒေတိ, တသ္မာ ယဿ သင်္ဃေန ဒိန္နော, သောပိ အနုဋ္ဌာပနီယော။ **ပုဗ္ဗုပဂတ** န္တိ ပုဗ္ဗံ ဥပဂတံ။ **အနုပခဇ္ဇာ** တိ မဉ္စပီဌာနံ တ တဿ တ ဘိက္ခုနော ပဝိသန္တဿ တ နိက္ခမန္တဿ တ ဥပစာရံ အနုပဝိသိတွာ။ တတ္ထ မဉ္စပီဌာနံ တာဝ မဟ လ္လကေ ဝိဟာရေ သမန္တာ ဒိယဍ္ဎော ဟတ္ထော ဥပစာရော, ခုဒ္ဒကေ ယတော ပဟောတိ, တတော ဒိယဍ္ဎော ဟတ္ထော , တဿ ပန ပဝိသန္တဿ ပာဒဓောဝနပာသာဏတော ယာဝ မဉ္စပီဌံ, နိက္ခမန္တဿ မဉ္စပီဌတော ယာဝ ပဿ သာဝဋ္ဌာနံ, တာဝ ဥပစာရော။ **သေယျံ ကပ္ပေယျာ** တိ တဿ သမ္ဗာဓံ ကတ္တုကာမတာယ တသ္မိံ ဥပစာရေ ဒသသု သေယျာသု ဧကမ္ပိ သန္ထရန္တဿ တ သန္ထရာပေန္တဿ တ ဒုက္ကဋံ, တတ္ထ နိသီဒန္တဿ တ နိပဇ္ဇန္တဿ တ ပာစိတ္တိယံ, ဒွေပိ ကရောန္တဿ ဒွေ ပာစိတ္တိယာနိ, ပုနပ္ပုနံ ကရောန္တဿ ပယောဂဂဏနာယ ပာစိတ္တိ ယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အနုပခဇ္ဇ သေယျကပ္ပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ပုဂ္ဂလိကေ တိကဒုက္ကဋံ, ဝုတ္တပူပစာရတော တ ဗဟိ, ဥပဋ္ဌာနသာလာဒိကေ တ, ဝိဟာရဿ ဥပစာရေ တ, သန္တရဏသန္ထရာပနေသုပိ နိသဇ္ဇသယနေသုပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ အတ္တနော တ, ဝိဿာသိကဿ တ သန္တကေ ပန ဝိဟာရေ သန္ထရန္တဿ, ယော စ ဂိလာနော တ သီတုဏှပီဠိတော တ ပဝိသတိ, တဿ စ, အာပဒာသု စ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သင်္ဃိကဝိဟာရတာ, အနုဋ္ဌာပနီယဘာဝဇာနနံ, သမ္ဗာဓေတုကာမတာ, ဥပစာရေ နိသီဒနံ တ နိပဇ္ဇနံ တတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပာရာဇိကသဒိသာနေဝ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနမေတတိ။

အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. နိက္ကဍ္ဎနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **ကုပိတောတိ** ကုဒ္ဓေါ။ **အနတ္တမနောတိ** အတုဋ္ဌစိတ္တော။ **နိက္ကဍ္ဎေယျ ဝါ နိက္ကဍ္ဎာပေယျ ဝါ ပါစိတ္တိယန္တိ** တတ္ထ ယေ အနေကဘူမကာ ပါသာဒါ, အနေကကောဋ္ဌကာနိ ဝါ စတုဿာလာနိ, တာဒိသေသု သေနာသနေသု ဂဗ္ဘေဟိ ဝါ အန္တရာ အဋ္ဋပေဟိ ဝါ ဧကေနေဝ ပယောဂေန အတိက္ကာမေန္တဿ ဧကံ ပါစိတ္တိယံ, ဒ္ဝေ ပေဟိ ဝါ ဒွေ ပေဟိ ဝါ နာနာပယောဂေဟိ အတိက္ကာမေန္တဿ ဒွါရဂဏနာယ ပါစိတ္တိယာနိ, ဟတ္ထေန အနာမသိတွာ ‘နိက္ခမာ’တိ ဝတွာ တစာယ နိက္ကဍ္ဎန္တဿာပိ ဧသေဝ နယော။ နိက္ကဍ္ဎာပေန္တဿ ပန ‘နိက္ကဍ္ဎာ’တိ အာဏတ္တိ တမတ္တေ ဒုက္ကဋံ, သကိံ အာဏတ္တော ပန တသ္မိံ ဗဟုကေပိ ဒွါရေ နိက္ခမန္တေ ဣတရဿ ဧကမေဝ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ ပန ‘‘တ္တေကာနိ ဒွါရာနိ နိက္ကဍ္ဎာဟီ’’တိ ဝါ, ‘‘ယာဝ မဟာဒွါရံ, တာဝ နိက္ကဍ္ဎာဟီ’’တိ ဝါ ဧဝံ နိယမေတွာ အာဏတ္တော ဟောတိ, ဒွါရဂဏနာယ ပါစိတ္တိယာနိ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဘိက္ခုံ သင်္ဃိကာ ဝိဟာရာ နိက္ကဍ္ဎနဝတ္ထုသ္မိံ

ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ပုဂ္ဂလိကေ တိကဒုက္ကဋံ, တဿ ပရိက္ခာရနိက္ကဍ္ဎနေ, ဥပဋ္ဌာနသာလာဒိကာ ဝိဟာရူပစာရာ တဿ ဝါ တဿ ပရိက္ခာရဿ ဝါ နိက္ကဍ္ဎနေ, အနုပသမ္ပန္နဿ ပန အနုပသမ္ပန္နပရိက္ခာရဿ ဝါ ဝိဟာရာ ဝါ ဝိဟာရူပစာရာ ဝါ နိက္ကဍ္ဎနေ နိက္ကဍ္ဎာပနေ စ ဒုက္ကဋမေဝ။ တဥ္ စ ခေါ အသမ္ဗဒ္ဓေသု ပရိက္ခာရေသု ပရိက္ခာရဂဏနာယ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္တနော ဝါ, ဝိဿာသိကဿ ဝါ သန္တကာ ဝိဟာရာ နိက္ကဍ္ဎနေ, သကလသင်္ဃာရာမတောပိ ဘဏ္ဍနကာရကဿ ဝါ တဿ ပရိက္ခာရဿ ဝါ နိက္ကဍ္ဎနေ နိက္ကဍ္ဎာပနေ ဝါ, အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနတော အလဇ္ဇိဿ, ဥမ္မတ္တကဿ, န သမ္မာဝတ္တန္တာနံ အန္တေဝါသိကသဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ, တေသံ ပရိက္ခာရဿ ဝါ နိက္ကဍ္ဎနေ စ, သယံ ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သင်္ဃိကဝိဟာရော, ဥပသမ္ပန္နဿ ဘဏ္ဍနကာရကဘာဝါဒိဝိနိမုတ္တတာ, ကောပေန နိက္ကဍ္ဎနံ ဝါ နိက္ကဍ္ဎာပနံ ဝါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

နိက္ကဍ္ဎနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **ဥပရိဝေဟာသကုဋိယာတိ** ဥပရိ အစ္ဆန္နတလာယ ဒွိဘူမိကကုဋိယာ ဝါ တိဘူမိကကုဋိယာ ဝါ, ပဒဘာဇ နေ ပန ဣမ အဓိပ္ပေတံ ကုဋိံ ဒဿေတုံ ‘‘မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ အသီသဃဋ္ဋာ’’တိ (ပာစိ. ၁၃၁) ဝုတ္တံ။ **အာဟစ္စ ပါဒကန္တိ** အင်္ဂေ ဝိဇ္ဈိတွာ ပဝေသိတပါဒကံ။ **အဘိနိသီဒေယျာ** တိ အဘိဘဝိတွာ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ နိသီဒေယျ, ဘုမ္မတ္တေ ဝါ ဧတံ ဥပယောဂဝစနံ, မဉ္စေ ဝါ ပီဌေ ဝါ နိသီဒေယျ ဝါ နိပဇ္ဇေယျ ဝါတိ အတ္ထော။ **အဘီတိ** ဣဒံ ပန ပဒသောဘဏတ္ထေ ဥပသဂ္ဂမတ္တမေဝ, တသ္မာ ယော ဘိက္ခု ဝုတ္တလက္ခဏာယ ဝေဟာသကုဋိယာ သဗ္ဗန္တိ မေန ပရိစ္ဆေဒေန ယာဝ ပမာဏမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သဗ္ဗသော ဟေဋ္ဌိမာဟိ တုလာဟိ သီသံ န ဃဋ္ဋေတိ, တ္တေကံ ဥစ္စာယ တုလာနံ ဥပရိ ဌပိတေ အာဟစ္စပါဒကေ မဉ္စေ ဝါ ပီဌေ ဝါ နိသီဒတိ ဝါ နိပဇ္ဇတိ ဝါ, တဿ အနုပခဇ္ဇသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေန ပယောဂဂဏနာယ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ ဥပရိဝေဟာသကုဋိယာ အာဟစ္စပာဒကံ မဉ္စံ ပီဌံ သဟသာ အဘိနိသီဒန အဘိနိပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ပုဂ္ဂလိကေ တိကဒုက္ကဋံ, အတ္တနော တ, ဝိဿာသိကဿ တ သန္တကေ ဝိဟာရေ, အဝေဟာသကုဋိယာ, သီသဃဋ္ဋာယ, ယဿ တ ဟေဋ္ဌာ ဒဗ္ဗ ဗသမ္ဘာရာဒီနိ နိက္ခိတ္တတ္တာ အပရိဘောဂံ ဟောတိ, ဥပရိတလံ တ ပဒရသဉ္စိတံ သုဓာဒိပရိကမ္မကတံ တ, တတ္ထ အာ ဟစ္စပာဒကေ နိသီဒန္တဿ, ယော စေ တသ္မိံ ဝေဟာသဋ္ဌေပိ အာဟစ္စပာဒကေ ဌိတော ကိဉ္စိ ဂဏှာတိ တ လဂ္ ဂတိ တ, ယဿ စ ပဋာဏီ ဒိန္နာ ဟောတိ, ဟဒသီသာနံ ဥပရိ အာဏီ ပဝေသိတာ, တတ္ထ နိသီဒန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီန ဉ္စ အနာပတ္တိ။ သင်္ဃိကော ဝိဟာရော, အသီသဃဋ္ဋာ ဝေဟာသကုဋိ, ဟေဋ္ဌာ သပရိဘောဂံ , အပဋာဏိဒိန္နေ အာဟစ္ စပာဒကေ နိသီဒနံ တ နိပဇ္ဇနံ တတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဒွေကလောမသဒိသာနီတိ။

ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. မဟလ္လကဝိဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **မဟလ္လက** န္တိ သဿာမိကံ။ **ဝိဟာရ**န္တိ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တံ။ **ယာဝ ဒွါရကောသာ**တိဧတ္ထ ဒွါရ ကောသော နာမ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန ပိဋ္ဌသင်္ဃာဋဿ သာမန္တာ အဗ္ဘတေယျဟတ္ထော ပဒေသော။ **အဂ္ဂဠဋ္ဌပနာ ယာ**တိ သကတဋ္ဌကဿ ဒွါရဗန္ဓဿ နိစ္စလဘာဝတ္ထာယ။ ကတဋ္ဌဉ္ဟိ လဟုပရိဝတ္တကံ ဝိဝရဏကာလေ ဘိတ္တိံ အာဟနတိ, ပိဒဟနကာလေ ဒွါရဗန္ဓံ။ တေန အာဟနနေန ဘိတ္တိ ကမ္ပတိ, တတော မတ္တိကာ စလတိ, စလိတွာ သိထိ လာ တ ဟောတိ ပတတိ တ, တေနာဟ ဘဂဝါ "ယာဝ ဒွါရကောသာ အဂ္ဂဠဋ္ဌပနာယာ"တိ။ တတ္ထ ကိဉ္စာပိ "က္ကဒံ နာမ ကတ္တဗ္ဗ"န္တိ နေဝ မာတိကာယံ, န ပဒဘာဇနေ ဝုတ္တံ, အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယံ ပန "ပုနပ္ပုနံ ဆာဒာပေသိ, ပုနပ္ပုနံ လေ ပါပေသီ"တိ (ပါစိ. ၁၃၄) အဓိကာရတော ယာဝ ဒွါရကောသာ အဂ္ဂဠဋ္ဌပနာယ ပုနပ္ပုနံ လိမ္ပိတဗ္ဗော တ လေပါပေတ ဗ္ဗော တတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အာလောကသန္ဓိပရိကမ္မာယာ** တိဧတ္ထ **အာလောကသန္ဓီ** တိ တတပါနကတဋ္ဌကာ ဝုစ္စန္တိ။ တေ ဝိဝရဏကာလေ ဝိဒတ္ထိမတ္တမ္ပိ အတိရေကမ္ပိ ဘိတ္တိပ္ပဒေသံ ပဟရန္တိ, ဥပစာရော ပနေတ္ထ သဗ္ဗ ဒိသာသု လဗ္ဘတိ, တသ္မာ သဗ္ဗဒိသာသု ကတဋ္ဌဝိတ္ထာရပ္ပမာဏော ဩကာသော အာလောကသန္ဓိပရိကမ္မတ္ထာယ လိ မ္ပိတဗ္ဗော တ လေပါပေတဗ္ဗော တတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပာယော။

ဧဝံ လေပကမ္မေ ယံ ကတ္တဗ္ဗံ, တံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ဆဒနေ ကတ္တဗ္ဗံ ဒဿေတုံ **ဒွိတ္တိစ္ဆဒနဿာ** တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ **ဒွိတ္တိစ္ဆဒနဿ ပရိယာယ** န္တိ ဆဒနဿ ဒွိတ္တိပရိယာယံ, **ပရိယာယံ** ဝုစ္စတိ ပရိက္ခေ ပေ, ပရိက္ခေပဒွယံ တ ပရိက္ခေပတ္တယံ တ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ **အပ္ပဟရိတေ ဌိတေနာ**တိ အဟရိတေ ဌိ တေန။ **ဟရိတ**န္တိ စေတ္ထ သတ္တဓညာဒိဘေဒံ ပုဗ္ဗဏ္ဏံ, မုဂ္ဂမာသတိလကုလတ္ထအလာဗုကုမ္ဘဏ္ဍာဒိဘေဒဉ္စ အပရ ဏ္ဏံ အဓိပ္ပေတံ။ ယံ တသ္မိံ ခေတ္တေ ဝုတ္တံ န တာဝ သမ္ပဇ္ဇတိ, ဝဿေ ပန ပတိတေ သမ္ပဇ္ဇိဿတိ, တမ္ပိ ဟ ရိတသင်္ခမေဝ ဂစ္ဆတိ။ တသ္မာ တသ္မိံ ဌတွာ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ။ အပ္ပဟရိတေ ဌတွာ အဓိဋ္ဌဟန္ တဿာပိ အယံ ပရိစ္ဆေဒော, ပိဋ္ဌိဝံသဿ တ ကူဋာဂာရထူပိကာယ တ ပဿေ နိသိန္နော ပုရိသော ဆဒနမုခဝဋ္ဋိအန္ တေန ဩလောကေန္တော ယသ္မိံ ဘူမိဘာဂေ ဌိတံ ဘိက္ခုံ ပဿတိ, ယသ္မိဉ္စ ဌိတော တံ ဥပရိ နိသိန္နကံ တထေဝ ဥလ္ လောကေန္တော ပဿတိ, တသ္မိံ ဌာတဗ္ဗံ, တဿ အန္တော အဟရိတေပိ ဌာတုံ န လဘတိ။ **တတော စေ ဥတ္တရိ** တိ မဂ္ဂေန ဆာဒိယမာနေ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂာနံ, ပရိယာယေန ဆာဒိယမာနေ တိဏ္ဏံ ပရိယာယာနံ ဥပရိ က္ကဋ္ဌကသိလာသုဓာဟိ ဆာဒိယမာနေ က္ကဋ္ဌကသိလာသုဓာပိဏ္ဍဂဏနာယ, တိဏပဏ္ဏေဟိ ဆာဒိယမာနေ ပဏ္ဏဂဏနာယ စေဝ တိဏမုဋ္ဌိဂဏ နာယ စ ပါစိတ္တိယံ။

ကောသမ္ဗိယံ ဆန္နတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ပုနပ္ပုနံ ဆာဒာပနလေပါပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ဦနဒွိတ္တိပရိယာယေ အတိရေကသညိနော ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ သေတဝ ဏ္ဏာဒိကရဏေ, ဒွိတ္တိပရိယာယေ တ ဦနကဒွိတ္တိပရိယာယေ တ, လေဏဂုဟာတိဏကုဋိကာဒီသု, အညဿတ္ထာ ယ, အတ္တနော ဓနေန ကာရေန္တဿ, တသာကရံ ဌပေတွာ သေသာနိ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္ တိ။ မဟလ္လကဝိဟာရတာ, အတ္တနော တသာကရတာ, ဥတ္တရိ အဓိဋ္ဌာနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာ ဒီနိ သဉ္စရိတ္တေ ဝုတ္တနယာနေဝါတိ။

မဟလ္လကဝိဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. သဟဗ္ဗဏကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ဇာနံ သဟဗ္ဗဏက** န္တိ “သဟဗ္ဗဏကံ တေ”န္တိ ဒိသ္ဝာ တ သုတ္ဝာ တ ယေန ကေနစိ အာကာရေန ဇာနန္ တော။ **သိဗ္ဗေယျ တ သိဗ္ဗာပေယျ တ** တိ တေန ဥဒကေန သယံ တ သိဗ္ဗေယျ, အညံ တ အာဏာပေတ္ဝာ သိဗ္ဗာပေယျ။ တတ္ထ ဓာရံ အဝိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝာ သိဗ္ဗန္တဿ ကေသ္မိ ဃဋေ ကောဝ အာပတ္တိ, ဝိစ္ဆိန္ဒန္တဿ ပယောဂ ဂဏနာယ အာပတ္တိယော။ မာတိကံ ပမုခံ ကရောတိ, ဒိဝသမ္ပိ သန္ဒတု, ကောဝ အာပတ္တိ။ တတ္ထ တတ္ထ ဗန္ဓိတ္ဝာ အညတော နေန္တဿ ပယောဂဂဏနာယ အာပတ္တိယော။ ဗဟုကမ္ပိ တိဏပဏ္ဏသာခါဒိံ ကေပ္ပယောဂေန ဥဒကေ ပ က္ခိပန္တဿ ကောဝ အာပတ္တိ, ကေကံ ပက္ခိပန္တဿ ပယောဂဂဏနာယ အာပတ္တိယော။ ဣဓာပိ ယံ ဇဝံ ပက္ခိ ပိယမာနေ ပရိယာအနံ ဂစ္ဆတိ, အာဝိလံ တ ဟောတိ, ယထာ ဟာဏကာ မရန္တိ, တာဒိသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, န မဟာဥဒကံ။ သိဗ္ဗာပနေ အာဏတ္တိယာ ဒုက္ကဋံ, ကောဏတ္တိယာ ဗဟုကမ္ပိ သိဗ္ဗတု, အာဏာပကဿ ကေမေဝ ပာစိတ္တိယံ။

အာဋ္ဌဝိယံ အာဋ္ဌဝကေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ သိဗ္ဗနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ , အပ္ပာ ဏကေ သဟဗ္ဗဏကသညိနော, ဥဘောသု ဝေမတိကဿ ဒုက္ကဋံ။ အပ္ပာဏကသညိနော, အသဉ္စိစ္စ အဿတိယာ တ သိဗ္ဗန္တဿ, အဇာနန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥဒကဿ သဟဗ္ဗဏကတာ, “သိဗ္ဗနေန ဟာဏကာ မရိ ဿန္တီ”တိ ဇာနနံ, တဉ္စ ဥဒကံ တာဒိသမေဝ, ဝိနာ ဝဓကစေတနာယ ယေန ကေနစိ ကရဏီယေန တိဏာဒီနံ သိဗ္ဗနန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္ တိ။

သဟဗ္ဗဏကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘူတဂာမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃. ဩဝါဒဝဂ္ဂေါ

၁. ဩဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဩဝါဒဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **အသမ္မတော** တိ ယာ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတဿ ဘိက္ခုနော ဉတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန (ပာစိ. ၁၄၆) ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိ အနုညာတာ, တာယ အသမ္မတော။ **ဩဝဒေယျာ** တိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ တ သမ္ဗဟုလာ တ ဧကံ ဘိက္ခုနိံ တ “ဝဿသတူပသမ္ပန္နာယ ဘိက္ခုနိယာ တဒဟုပသမ္ပန္နဿ ဘိက္ခုနော အဘိဝါဒနံ ပ စ္စုဋ္ဌာနံ အဉ္ဇလိကမ္မံ သာမီစိကမ္မံ ကာတဗ္ဗ”န္တိ အာဒိကေ (စူဠဝ. ၄၀၃) အဋ္ဌ ဂရုဓမ္မေ ဩဝါဒဝသေန ဩသာရေန္ တော ဩဝဒေယျ။ **ပာစိတ္တိယ** န္တိ ဩဝါဒပရိယောသာနေ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဩဝဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိ ကံ, အညေန တ ဓမ္မေန ဘိက္ခုနီသု ဥပသမ္ပန္နမတ္တံ တ ဩဝဒတော ဒုက္ကဋံ။ သမ္မတဿာပိ တဋ္ဌ သမ္မုတိကမ္မံ အဓမ္မကမ္မံ ဟောတိ, တသ္မိံ အဓမ္မကမ္မေ အဓမ္မကမ္မသညိနော ဝဂ္ဂေ ဘိက္ခုနိသင်္ဃေ ဩဝဒတော တိကပာစိတ္တိယံ, တထာ ဝေမတိကဿ ဓမ္မကမ္မသညိနော စာတိ နဝ ပာစိတ္တိယာနိ, သမဂ္ဂေပိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃေ တတိ အဓမ္မကမ္မဝသေန အဋ္ဌာရသ။ သစေ ပန တံ ဓမ္မကမ္မံ ဟောတိ, “ဓမ္မကမ္မေ ဓမ္မကမ္မသညီ သမဂ္ဂံ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ သမဂ္ဂသညီ ဩဝဒတိ”တိ (ပာစိ. ၁၅၁) ဣဒံ အဝသာနပဒံ ဌပေတွာ တေနေဝ နယေန သတ္တရသ ဒုက္ကဋာနိ, “သမဂ္ဂမ္ဟာယျာ”တိ စ ဝုတ္တေ အညံ ဓမ္မံ, “ဝဂ္ဂမ္ဟာယျာ”တိ စ ဝုတ္တေ အဋ္ဌ ဂရုဓမ္မေ ဘဏန္တဿ, ဩဝါဒဉ္စ အနိယျာတေတွာ တ အညံ ဓမ္မံ ဘဏန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ။ ယော ပန ဓမ္မကမ္မေ ဓမ္မကမ္မသညီ သမဂ္ဂံ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ သမဂ္ဂသညီ ဩဝဒတိ, ဂရုဓမ္မ ဟာဋ္ဌိ ဥဒ္ဒေသံ ဒေတိ, ပရိပုစ္ဆံ ဒေတိ, “ဩသာရေဟိ အယျာ”တိ ဝုစ္စမာနော ဩသာရေတိ, ပဉှံ ပုဋ္ဌော ကထေတိ, ဘိက္ခုနီနံ သုဏမာနာနံ အညဿတ္ထာယ ဘဏတိ, သိက္ခမာနာယ တ သာမဏေရိယာ တ ဘဏတိ, တဿ, ဥမ္မတ္တကာ

ဒိန္နဉ္စ အနာပတ္တိ။ အသမ္မတတာ, ဘိက္ခုနိယာ ပရိပုဏ္ဏူပသမ္ပန္နတာ, ဩဝါဒဝသေန အဋ္ဌဂရုဓမ္မဘဏနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဒသောဓမ္မသဒိသာနေဝါတိ။

ဩဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ဩဝဒေယျာ**တိ အဋ္ဌဂရုဓမ္မေဟိ ဝါ အညေန ဝါ ဓမ္မေန ဩဝဒန္တဿ သမ္မတဿာပိ ပါစိတ္တိယမေဝ။

သာဝတ္ထိယံ အာယသ္မန္တံ စူဠပန္ထကံ အာရဗ္ဘ အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ ဩဝဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, သူရိယေ အတ္ထင်္ဂတေ အတ္ထင်္ဂတသညိနော ဝေမတိကဿ ဝါ, ဧကတောဥပသမ္ပန္နံ ဩဝဒန္တဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ပုရိမသိက္ခာပဒေ ဝိယ ဥဒ္ဒေသာဒိနယေန အနာပတ္တိ။ အတ္ထင်္ဂတသူရိယတာ, ပရိပုဏ္ဏူပသမ္ပန္နတာ, ဩဝဒနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဒသောဓမ္မသဒိသာနေဝါတိ။

အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ဘိက္ခုနုပဿယ**န္တိ ဘိက္ခုနိယာ ဧကရတ္တံ ဝသနဋ္ဌာနမ္ပိ။ **ဩဝဒေယျာ**တိ ဣဓ ဂရုဓမ္မေဟိ ဩဝဒန္တဿေဝ ပါစိတ္တိယံ။ သစေ ပန အသမ္မတော ဟောတိ, ဒွေ ပါစိတ္တိယာနိ။ သစေ ပန သူရိယေပိ အတ္ထင်္ဂတေ ဩဝဒတိ, တီဏိ ဟောန္တိ။ သမ္မတဿ ပန ရတ္တိံ ဩဝဒန္တဿပိ ဒွေ ဧဝ ဟောန္တိ။ သမ္မတတ္တာ ဟိ ဘိက္ခုဿ ဂရုဓမ္မောဝါဒမူလကံ ပါစိတ္တိယံ နတ္ထိ။ **ဂိလာနာ**တိ န သက္ကောတိ ဩဝါဒာယ ဝါ သံဝါသာယ ဝါ ဂန္တုံ။

သက္ကေသု ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဩဝဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, "အညတြ သမယာ"တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နာယ ဥပသမ္ပန္နသညိနော ဝေမတိကဿ ဝါ, ဧကတောဥပသမ္ပန္နံ ယေန ကေနစိ, ဣတရံ အညေန ဓမ္မေန ဩဝဒန္တဿ စ ဒုက္ကဋံ။ သမယေ, အနုပသမ္ပန္နာယ, ပုရိမသိက္ခာပဒေ ဝိယ ဥဒ္ဒေသာဒိနယေန စ အနာပတ္တိ။ ဥပဿယူပဂမနံ, ပရိပုဏ္ဏူပသမ္ပန္နတာ, သမယာဘာဝေါ, ဂရုဓမ္မေဟိ ဩဝဒနန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမကထိနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယံ ဟောတီတိ။

ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. အာမိသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **အာမိသဟေတူ**တိ စီဝရာဒီနံ အညတရဟေတု။ **ဘိက္ခူ**တိ သမ္မတာ ဘိက္ခူ ဣဓာဓိပ္ပေတာ။ **ပါစိတ္တိယ**န္တိ ဧဝရူပေ ဘိက္ခူ အဝဏ္ဏကာမတာယ ဧဝံ ဘဏန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ "အာမိသဟေတု ဩဝဒန္တီ"တိ ဘဏနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဓမ္မကမ္မေ တိကပါစိတ္တိယံ, အဓမ္မကမ္မေ တိကဒုက္ကဋံ, အသမ္မတံ ဥပသမ္ပန္နဉ္စ, အနုပသမ္ပန္နဉ္စ သမ္မတံ ဝါ အသမ္မတံ ဝါ ဧဝံ ဘဏန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ။ တတ္ထ ယော ဘိက္ခု ကာလေ သမ္မုတိံ လဘိတွာ သာမဏေရဘူမိယံ သဏ္ဌိတော, အယံ သမ္မတော နာမ အနုပသမ္ပန္နော။ ပကတိယာ စီဝရာဒိဟေတု ဩဝဒန္တံ ပန ဧဝံ ဘဏန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နတာ, ဓမ္မေန လဒ္ဓသမ္မုတိတာ, အနာမိသန္တရတာ, အဝဏ္ဏကာမတာယ ဧဝံ ဘဏနန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနမေဝါတိ။

အာမိသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. စီဝရအနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ စီဝရအနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသကထာမဂ္ဂေ ပနေတ္ထ စီဝရပုပ္ပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဟိ ဘိက္ခုံ ပဋိဂ္ဂဟကော, ဣဓ ဘိက္ခုနီ, အယံ ဝိသေသော, သေသံ တာဒိသမေဝာတိ။

စီဝရအနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **စီဝရန္တိ** နိတသနဟရပနုပဂံ။ **သိဗ္ဗေယျ ဝာ သိဗ္ဗာပေယျာ ဝာ** တိ ဧတ္ထ သယံ သိဗ္ဗန္တဿ သူစိံ ပဝေသေတွာ ပဝေသေတွာ နီဟရဏေ ပာစိတ္တိယံ, သတက္ခတ္တုမ္ပိ ဝိဇ္ဈိတွာ သကိံ နီဟရန္တဿ ဧကမေဝ ပာစိတ္တိယံ။ 'သိဗ္ဗာ'တိ ဝုတ္တော ပန သစေပိ သဗ္ဗံ သူစိကမ္မံ နိဋ္ဌာပေတိ, အာဏာပကဿ ဧကမေဝ ပာစိတ္တိယံ။ အထ ''ယံ ဧတ္ထ စီဝရေ ကတ္တဗ္ဗံ, သဗ္ဗံ တံ တဝ ဘာရော''တိ ဝုတ္တော နိဋ္ဌာပေတိ, တဿ အာရာပထေ အာရာပထေ ပာစိတ္တိယံ။ အာဏာပကဿ ဧကဝါစာယ သမ္ဗဟုလာနိပိ, ပုနပ္ပုနံ အာဏတ္တိယံ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

သာဝတ္ထိယံ ဥဒါယိတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ စီဝရသိဗ္ဗနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ဉာတိကာယ အညာတိကသညိနော ဝာ ဝေမတိကဿ ဝာ, ဧကတောဥပသမ္ပန္နာယ သိဗ္ဗန္တဿ စ ဒုက္ကဋံ။ အညံ ထဝိကာဒိပရိက္ခာရံ သိဗ္ဗန္တဿ, ဉာတိကာယ, သိက္ခမာနသာမဏေရီနဉ္စ စီဝရမ္ပိ သိဗ္ဗန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ သန္တကတာ, နိတသနဟရပနုပဂတာ, ဝုတ္တလက္ခဏံ သိဗ္ဗနံ ဝာ သိဗ္ဗာပနံ ဝာတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သဉ္စရိတ္တသဒိသာနေဝါတိ။

စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. သံဝိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **သံဝိဓာယာ**တိ သံဝိဒဟိတွာ, ဂမနကာလေ သင်္ကေတံ ကတွာတိ အတ္ထော။ **ဧကဒ္ဓာနမဂ္ဂ** န္တိ ဧကံ အဒ္ဓါနသင်္ခါတံ မဂ္ဂံ, ဧကတော ဝါ အဒ္ဓါနမဂ္ဂံ။ **သတ္တဂါမန္တရေ** တိ သတ္တေန သဒ္ဓိံ ဂန္တဗ္ဗော, သေသံ ဥတ္တာနပဒတ္ထမေဝ။ အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော – အကပ္ပိယဘူမိယံ သံဝိဒဟန္တဿ သံဝိဒဟနပစ္စယာ တာဝ ဒုက္ကဋံ။ တတ္ထ ဌပေတွာ ဘိက္ခုနုပဿယံ အန္တရာရာမံ အာသနသာလံ တိတ္ထိယသေယျဉ္စ သေသာ အကပ္ပိယဘူမိ, တတ္ထ ဌတွာ သံဝိဒဟန္တဿာတိ အတ္ထော။ သံဝိဒဟိတွာ ပန ''အဇ္ဇ ဝါ သွေ ဝာ''တိ နိယမိတံ ကာလံ ဝိသင်္ကေတံ အကတွာ, ဒွာရဝိသင်္ကေတံ ပန မဂ္ဂဝိသင်္ကေတံ ဝါ ကတွာပိ ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တဿ ယာဝ အာသန္နဿာပိ အညဿ ကမဿ ''အယံ ဣမဿ ဥပစာရော''တိ မနုဿေဟိ ဌပိတံ ဥပစာရံ န ဩက္ကမတိ, တာဝ အနာပတ္တိ။ တံ ဩက္ကမန္တဿ ပန ပဌမပာဒေ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယပာဒေ ပာစိတ္တိယံ, ဣတိ ကမူပစာရောက္ကမနဂဏနာယ ပာစိတ္တိယာနိ။ အဒ္ဓယောဇနာတိက္ကမေ ပန ကမေ အသတိ အဒ္ဓယောဇနဂဏနာယ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဧကဒ္ဓာနမဂ္ဂပ္ပဋိပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''အညတြ သမယာ''တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, အသံဝိဒဟိတေ သံဝိဒဟိတသညိနော ဝေမတိကဿ ဝာ, ယော စ ဘိက္ခုနိယာ အသံဝိဒဟန္တိယာ ဧကဝလံ အတ္တနာဝ သံဝိဒဟတိ, တဿ ဒုက္ကဋံ။ သမယေ သံဝိဒဟိတွာပိ ဂစ္ဆန္တဿ, အတ္တနာ အသံဝိဒဟန္တဿ, ဝိသင်္ကေတေန ဝါ, အာပဒါသု ဂစ္ဆန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဒွိန္နမ္ပိ သံဝိဒဟိတွာ မဂ္ဂပ္ပဋိပတ္တိ, အဝိသင်္ကေတတာ, သမယာဘာဝေါ, အနာပဒါ, ကမန္တရောက္ကမနံ ဝါ အဒ္ဓယောဇနာတိက္ကမော ဝါတိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ ဧကတောဥပသမ္ပန္နာ

ဒီပတိ ပန သဒ္ဒိံ မာတုကမသိက္ခာပဒေန အာပတ္တိ, အဒ္ဓာနသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ, နောသညာဝိမောက္ခံ, အစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

သံဝိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. နာတဘိရုဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **သံဝိဓာယာ**တိ ကီဠာပုရေက္ခာရော သံဝိဒဟိတွာ, အဘိရုဟနကာလေ သင္ကေတံ ကတွာတိ အတ္ထော။ **ဥဒ္ဓံကမိနိ** န္တိ ကီဠာဝသေန ဥဒ္ဓံ နဒိယာ ပဋိသောတံ ဂစ္ဆန္တိ။ **အဓောကမိနိ**န္တိ တထေဝ အဓော အနုသောတံ ဂစ္ဆန္တိ။ ယံ ပန တိတ္ထပ္ပဋိပာဒနတ္ထံ ဥဒ္ဓံ တ အဓော တ ဟရန္တိ, တွေ အနာပတ္တိ။ **အညတ္ရ တိရိယံ တရဏာယာ** တိ ဥပယောဂတ္ထေ နိဿက္ကဝစနံ, ယာ တိရိယံ တရဏာ, တံ ဌပေတွာတိ အတ္ထော။ **ဟာစိတ္တိယ** န္တိ သကမကတီရပဿေန ဂမနကာလေ ကမန္တရဂဏနာယ, အကမကတီရပဿေန တ ယောဇနဝိတ္ထတာယ နဒိယာ မဇ္ဈေန တ ဂမနကာလေ အဒ္ဓယောဇနဂဏနာယ ဟာစိတ္တိယံ, သမုဒ္ဒေ ပန ယထာသုခံ ဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ နာတဘိရုဟနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, "အညတ္ရ တိရိယံ တရဏာယာ"တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သေသံ အနန္တရသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

နာတဘိရုဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ပရိပာစိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **ဘိက္ခုနိပရိပာစိတ**န္တိ ဘိက္ခုနိယာ ပရိပာစိတံ, နေဝ တဿ နာတ္တနော ဉာတကပ္ပဝာရိတာနံ ဂိဟီနံ သန္တိကေ ဘိက္ခုဿ ဂုဏံ ပကာသေတွာ "ဒေထ အယျဿ, ကရောထ အယျဿာ"တိ ဇေံ နိပ္ဖာဒိတံ လဒ္ဓဗ္ဗံ ကတန္တိ အတ္ထော။ **ပုဗ္ဗေ ဂိဟိသမာရမ္ဘာ** တိ ဇွေ **သမာရမ္ဘော** တိ သမာရဒ္ဓံ, ပဋိယာဒိတဿေတံ နာမံ။ ဂိဟီနံ သမာရမ္ဘော ဂိဟိသမာရမ္ဘော, ဘိက္ခုနိယာ ပရိပာစနတော ပုဗ္ဗေ ပဌမတရံယေဝ ယံ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ ဂိဟီနံ ပဋိယာဒိတဘတ္တံ, ဉာတကပ္ပဝာရိတာနံ တ သန္တကံ, တံ ဌပေတွာ အညံ ဇာနံ ဘုဥ္ဇန္တဿ ဟာစိတ္တိယန္တိ အတ္ထော။ တဥ္စ ခော အဇ္ဈောဟရဏဂဏနာယ, ပဋိဂ္ဂဟဏေ ပနဿ ဒုက္ကဋံ။

ရာဇဂဟေ ဒေဝဒတ္တံ အာရဗ္ဘ ဘိက္ခုနိပရိပာစိတပိဏ္ဍပါတဘုဥ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, "အညတ္ရ ပုဗ္ဗေ ဂိဟိသမာရမ္ဘာ"တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဇောတောဥပသမ္ပန္နာယ ပရိပာစိတံ ဘုဥ္ဇန္တဿ , အပရိပာစိတေ ပရိပာစိတသညိနော, ဥဘယတ္ထ ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ဥဘယတ္ထ အပရိပာစိတသညိနော, ဂိဟိသမာရမ္ဘေ, သိက္ခမာနသာမဏေရာဒီဟိ ပရိပာစိတေ, ပဉ္စ ဘောဇနာနိ ဌပေတွာ အဝသေသေ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဘိက္ခုနိယာ ပရိပာစိတတာ, ပရိပာစိတဘာဝဇာနနံ, ဂိဟိသမာရမ္ဘာဘာဝေါ, ဩဒနာဒီနံ အညတရတာ, တဿ အဇ္ဈောဟရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပာရာဇိကသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ပရိပာစိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ သဗ္ဗောပိ ကထာမဂ္ဂေါ ဒုတိယအနိယတေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒဉှိ သိက္ခာပဒံ ဒုတိယအနိယတေန စ ဥပရိ ဥပနန္ဒဿ စတုတ္ထသိက္ခာပဒေန စ ဧကပရိစ္ဆေဒံ, အဠုပ္ပတ္တိဝသေန ပန ဝိသုံ ပညတ္တန္တိ။

ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဩဝါဒဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄. ဘောဇနဝဂ္ဂော

၁. အာဝသထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဘောဇနဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **အဂိလာနေနာ**တိ အဒ္ဓယောဇနမ္ပိ ဂန္တုံ သမတ္ထေန။ **ဧကော**တိ ဧကဒိဝသိကော။ **အာဝသထပိဏ္ဍော**တိ "ဣမေသံ တ တွေကကာနံ တ"တိ ဧကံ ဟာသတ္ထုံ တ, "တွေကမေတ"တိ ဧဝံ ဘတ္တံ တ အနောဒိသွာ သ သာလာဒီသု ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပုညကာမေဟိ ပညတ္တံ ဘောဇနံ။ **ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော** တိ ဧကကုလေန တ နာနာကုလေဟိ တ ဧကတော ဟုတွာ ဧကသ္မိံ တ ဌာနေ, နာနာဌာနေသု တ "အဇ္ဇ ဧကသ္မိံ, သွေ ဧကသ္မိ"န္တိ ဧဝံ အနိယတဌာနေ တ ပညတ္တော ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဧကဒိဝသမေဝ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ **တတော စေ ဥတ္တရိ** တိ ဒုတိယဒိဝသတော ပဌာယ တသ္မိံ တ ဌာနေ အညသ္မိံ တ ဌာနေ တေသံ သန္တကဿ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အနုဝသိတွာ အာဝသထပိဏ္ဍဘုဉ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, "အဂိလာနေနာ"တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ဂိလာနဿ အဂိလာနသညိနော ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ ဂိလာနဿ ဂိလာနသညိနော, ယော စ သကိံ ဘုဉ္ဇတိ, ဂစ္ဆန္တော တ အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကဒိဝသံ , ဂတဌာနေ ဧကဒိဝသံ, ပစ္စာဂစ္ဆန္တော ပိ အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကဒိဝသံ, အာဂတဌာနေ ဧကဒိဝသံ, ဂမိဿာမီ'တိ စ ဘုဉ္ဇိတွာ နိက္ခန္တော ကေနစိ ဥပဒ္ဒဝေန နိဝတ္တိတွာ ခေမဘာဝံ ဉတွာ ဂစ္ဆန္တော ပုန ဧကဒိဝသံ ဘုဉ္ဇတိ, ယဿ တ သာမိကာ နိမန္တေတွာ ဒေန္တိ, ယော တ ဘိက္ခူနံယေဝ ဥဒ္ဒိဿ ပညတ္တံ, န ယာဝဒတ္ထံ ပညတ္တံ, ဌပေတွာ တ ပဉ္စ ဘောဇနာနိ အညံ ဘုဉ္ဇတိ, တဿ စ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အာဝသထပိဏ္ဍတာ, အဂိလာနတာ, အနုဝသိတွာ ပရိဘောဇနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသိက္ခာပဒသဒိသာနီတိ။

အာဝသထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဂဏဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ဂဏဘောဇနေ**တိ ဂဏဿ ဘောဇနေ။ ဣဓ စ **ဂဏော**တိ စတ္တာရော တ တတုတ္တရိ တ ဘိက္ခူ , တေသံ နိမန္တနတော တ ဝိညတ္တိတော တ လဒ္ဓေ ဩဒနာဒီနံ ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ အညတရဘောဇနေတိ အတ္ထော။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော – သစေ ဟိ ကောစိ စတ္တာရော ဘိက္ခူ ဥပသင်္ကမိတွာ ယေန ကေနစိ ဝေဝစနေန တ ဘာသန္တရေန တ ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ နာမံ ဂဟေတွာ "ဩဒနေန နိမန္တေမိ, ဩဒနံ မေ ဂဏှထ"တိအာဒိနာ နယေန နိမန္တေတိ, တေ စေ ဧဝံ ဧကတော တ နာနာတော တ နိမန္တိတာ ဧကတော တ နာနာတော တ ဂန္တွာ ဧကတော ဂဏှန္တိ, ပစ္ဆာ ဧကတော တ နာနာတော တ ဘုဉ္ဇန္တိ, ဂဏဘောဇနံ ဟောတိ။ ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဟေတ္ထ ပမာဏံ။ သစေ ဩဒနာဒီနံ နာမံ ဂဟေတွာ ဧကတော တ နာနာတော တ ဝိညာပေတွာ စ ဂန္တွာ စ ဧကတော ဂဏှန္တိ, ဧဝမ္ပိ ဂဏဘောဇနမေဝ။ တဿ ဒုဝိဓဿာပိ ဧဝံ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ပါစိတ္တိယံ။ ဂိလာနသမယာဒီသု ယအာ ဟာအနမ္ပိ ဖလိတတ္တာ န သက္ကာ ပိဏ္ဍာယ စရိတုံ, အယံ **ဂိလာနသမယော**။ အတ္ထတကထိနာနံ ပဉ္စ မာသာ, ဣတရေသံ ကတ္တိကမာသောတိ အယံ **စီဝရဒါနသမယော**။ ယအာ ယော စီဝရေ ကရိယမာနေ ကိဉ္စိဒေဝ စီဝရေ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ ကရောတိ, အယံ **စီဝရကာရသမယော**။ ယအာ အဒ္ဓယောဇနမ္ပိ ဂန္တုကာမော တ ဟောတိ ဂစ္ဆတိ တ ဂတော တ, အယံ **အဒ္ဓါနဂမနသမယော။ နာဝါဘိရုဟနသမယေ** ပိ ဧသေဝ နယော။ ယအာ ကေစရကမေ စတ္တာရော ဘိက္ခူ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ န ယာပေန္တိ, အယံ **မဟာသမယော**။ ယအာ ယောကောစိ ပဗ္ဗဇိတော ဘတ္တေန နိမန္တေတိ, အယံ **သမဏဘတ္တတသမယော,** ဧတေသု သမယေသု ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ရာဇဂဟေ ဒေဝဒတ္တံ အာရဗ္ဘ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, "အညတ္ရ သမယာ"တိ အယမေတ္ထ သတ္တဝိဓာ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, နဂဏဘောဇနေ ဂဏဘောဇနသညိနော ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ နဂဏဘောဇနသညိဿ ပန, ယေ စ ဒွေဝ တယော ဧကတော ဂဏှန္တိ, ဗဟူနံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ဧကတော ဘုဉ္ဇန္တာနံ, နိစ္စဘတ္တိကာဒီသု, ပဉ္စ ဘောဇနာနိ ဌပေတွာ သဗ္ဗတ္ထ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ

အနာပတ္တိ။ ဂဏဘောဇနတာ, သမယာဘာဝေ, အဇ္ဈောဟရဏေန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဌေ ကလောမသဒိသာနေတတိ။

ဂဏဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ပရမ္ပရဘောဇနေ** တိ ဂဏဘောဇနေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဉ္စဟိ ဘောဇနေဟိ နိမန္တိတဿ ယေန ယေန ပဌမံ နိမန္တိတော, တဿ တဿ ဘောဇနတော ဥပ္ပဋိပာဋိယာ တ အဝိကပ္ပေတွာ တ ပရဿ ပရဿ ဘောဇနေ။ တသ္မာ ယော ဘိက္ခု ပဉ္စသု သဟဓမ္မိကေသု အညတရဿ ''မယှံ ဘတ္တပစ္စာသံ တုယှံ ဒမ္မီ''တိ တ ''ဝိကပ္ပေမီ''တိ တ ဧဝံ သမ္မုခာ တ ''ဣတ္ထန္နာမဿ ဒမ္မီ''တိ (ဟာစိ. ၂၂၆) တ ''ဝိကပ္ပေမီ''တိ တ ဧဝံ ပရမ္မုခာတ ပဌမနိမန္တနံ အဝိကပ္ပေတွာ ပစ္ဆာ နိမန္တိတကုလေ လဒ္ဓဘိက္ခတော ဧကသိတ္ထမ္ပိ အဇ္ဈောဟရတိ, ဟာစိတ္တိယံ။ သမယာ ဝုတ္တနယာ ဧဝ။

ဝေသာလိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အညတ္ထ နိမန္တိတဘောဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''အညတ္ထ သမယာ''တိ အယမေတ္ထ တိဝိဓာ အနုပညတ္တိ, ပရိတရေ ပန ဝိကပ္ပနမ္ပိ ဂဟေတွာတ ''စတဿော အနုပညတ္တိယော''တိ (ပရိ. ၈၆) ဝုတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, နပရမ္ပရဘောဇနေ ပရမ္ပရဘောဇနသညိနော ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ နပရမ္ပရဘောဇနသညိဿ ပန, ယော စ သမယေ တ ဝိကပ္ပေတွာ တ ဧကေသံသဋ္ဌာနိ တ ဒွေဝ တီဏိ နိမန္တနာနိ ဧကတော တ ကတွာ ဘုဉ္စတိ, နိမန္တနပဋိပာဋိယာ ဘုဉ္စတိ, သကလေန ကမေန တ ပူဂေန တ နိမန္တိတော တေသု ယတ္ထကတ္ထစိ ဘုဉ္စတိ, နိမန္တိယမာနော တ ''ဘိက္ခံ ဂဟေဿာမီ''တိ ဝ ဒတိ, တဿ, နိစ္စဘတ္တိကာဒီသု, ပဉ္စ ဘောဇနာနိ ဌပေတွာ သဗ္ဗတ္ထ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ပရမ္ပရဘောဇ နတာ, သမယာဘာဝေ, အဇ္ဈောဟရဏေန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမကထိနသဒိသာနေဝ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ကာဏမာတာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ပူဝေဟီ**တိ ပဟေဏကတ္ထာယ ပဋိယတ္တေဟိ အတိရသကမောဒကသက္ခလိကာဒီဟိ ယေဟိ ကေဟိစိ ခဇ္ဇကေဟိ။ **မန္ထေဟီ** တိ ဟာထေယျတ္ထာယ ပဋိယတ္တေဟိ ယေဟိ ကေဟိစိ သတ္တုတိလတဏ္ဍုလာဒီဟိ။ **ဒွတ္တိပတ္တပူရာ**တိ မုခဝဋ္ဋိယာ ဟေဋ္ဌိမလေခံ အနတိက္ကန္တာ ဒွေဝ တ တယော တ ပတ္တပူရာ။ **တတော စေ ဥတ္တရိ** တိ သစေပိ တတိယံ ပတ္တံ ထူပီကတံ ဂဏှာတိ, မုခဝဋ္ဋိယာ ဟေဋ္ဌိမလေခတော ဥပရိဋ္ဌိတပူဝဂဏနာယ ဟာစိတ္တိယံ။ **ဒွတ္တိပတ္တပူရေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ**တိ ဧတ္ထ ယေန ဒွေဝ ဂဟိတာ ဟောန္တိ, တေန ဗဟိ ဘိက္ခုံ ဒိသွာ ''ဧတ္ထ မယာ ဒွေဝ ပတ္တပူရာ ဂဟိတာ, တွံ ဧကံ ဂဏှေယျာသီ''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, တေနာပိ အညံ ပဿိတွာ ''ပဌမံ အာဂတေန ဒွေ ပ တ္တပူရာ ဂဟိတာ, မယာ ဧကော ဂဟိတော, တွံ မာ ဂဏှီ''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယေန ပဌမံ ဧကော ဂဟိတော , တဿာပိ ပ ရမ္ပရာရောစနေ ဧသေဝ နယော။ ယေန ပန သယမေဝ တယော ဂဟိတာ, တေန အညံ ဒိသွာ ''မာ ခေါ တွံ ဧတ္ထ ပဋိဂ္ဂ ဏှီ''တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, အဝဒန္တဿ ဒုက္ကဋံ, တံ သုတွာ ဂဏှန္တဿာပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ **တတော နီဟရိတွာ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သံဝိဘဇိတဗ္ဗန္တိ** လဒ္ဓဋ္ဌာနတော သဗ္ဗာသန္နံ အာသနသာလံ တ ဝိဟာရံ တ ယတ္ထ တ ပန နိဗဒ္ဓံ ပဋိက္က မတိ, တတ္ထ ဂန္တွာ ဧကံ ပတ္တပူရံ အတ္တနော ဌပေတွာ သေသံ ဘိက္ခုသင်္ဃဿ အာတဗ္ဗံ။ ယထာမိတ္တံ ပန အတုံ န လဗ္ဘတိ။ ယေန ဧကော ဂဟိတော, န တေန ကိဉ္စိ အကာမာ အာတဗ္ဗံ, ယထာရုစိ ကာတဗ္ဗံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ န မတ္တံ ဇာနိတွာ ပဋိဂ္ဂဟဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပည တ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ဦနကဒွတ္တိပတ္တပူရေ အတိရေကသညိဿ ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ ဦနကသညိဿ ပန, န ပဟေဏကတ္ထာယ န ဟာထေယျတ္ထာယ တ ပဋိယတ္တံ, တဒတ္ထာယ ပဋိယတ္တသေသကံ တ, ဂမနေ တ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေ, ဉာတကပ္ပဝါရိတာနံ တ ဒေန္တာနံ, အတ္တနော ဓနေန ဂဏှန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ

အနာပတ္တိ။ ဝုတ္တလက္ခဏပုဝမန္တတာ, အသေသကတာ, အပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဂမနတာ, အနညာတကာဒိတာ, အတိရေက ပ္ပဋိဂ္ဂဟဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ, သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သဉ္စရိတ္တသဒိသာနေတတိ။

ကာဏမာတာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ပဌမပတရဏာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **ဘုတ္တာဝီ** တိ ဘုတ္တတ, ယေန ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ သာသပမတ္တမ္ပိ အဇ္ဈောဟရိတံ, သော ဧဝံ ဝုစ္စတိ။ **ပတရိတောတိ** "အသနံ ပညာယတိ, ဘောဇနံ ပညာယတိ, ဟတ္ထပာသေ ဌိတော အဘိဟရတိ, ပဋိက္ခေပော ပညာယ တီ"တိ (ပာစိ. ၂၃၉) ဧဝံ ဟဋ္ဌိယံ ဝုတ္တပဉ္စင်္ဂဝသေန ကတပ္ပတရဏော, ကတပ္ပဋိက္ခေပောတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ယသ္မာ "အသနံ ပညာယတီ"တိ ဣမိနာ ဝိပ္ပကတဘောဇနော 'ပတရိတော'တိ ဝုတ္တော။ ယော စ ဝိပ္ပကတဘောဇနော, တေန ကိဉ္စိ ဘုတ္တံ, ကိဉ္စိ အဘုတ္တံ, ယဉ္စ ဘုတ္တံ, တံ သန္ဓာယ 'ဘုတ္တာဝီ'တိပိ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ တသ္မာ 'ဘုတ္ တာဝီ'တိဝစနေန ဝိသုံ ကိဉ္စိ အတ္ထသိဒ္ဓိ န ပဿာမ, "ဒိရတ္တတိရတ္တ"န္တိအာဒီသု (ပာစိ. ၅၂) ပန ဒိရတ္တာဒိဝစနံ ဝိယ ပတရိတပဒဿ ပရိတရဘာဝေန ဗျဉ္ဇနသိလိဋ္ဌတာယ စေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပတရဏင်္ဂေသု ပန **အသနံ ပညာယတီ**တိ ဝိပ္ပကတဘောဇနံ ဒိဿတိ, တံ ဘုဉ္ဇမာနော စေသ ပုဂ္ဂလော ဟောတီ တိ အတ္ထော။ **ဘောဇနံ ပညာယတီ**တိ ပတရဏပ္ပဟောနကံ ဘောဇနံ ဒိဿတိ, ဩဒနာဒီနံ စေ အညတရံ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ ဘောဇနံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ **ဟတ္ထပာသေ ဌိတော** တိ ပတရဏပ္ပဟောနကံ စေ ဘောဇနံ ဂဏှိတွာ ဒါယကော အမုတေယ္ယဟတ္ထပ္ပမာဏေ ဩကာသေ ဌိတော ဟောတီတိ အတ္ထော ။ **အဘိဟရတီ**တိ သော စေ အယကော တသ္ သ တံ ဘောဇနံ ကာယေန အဘိသံဟရတီတိ အတ္ထော။ **ပဋိက္ခေပော ပညာယတီ** တိ ပဋိက္ခေပော ဒိဿတိ, တံ စေ အဘိဟဋံ သော ဘိက္ခု ကာယေန တ တစာယ တ ပဋိက္ခိပတီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ ပဉ္စန္နံ အင်္ဂါနံ ဝသေန ပတရိတော ဟောတိ။

တတ္ရာယံ ဝိနိစ္ဆယော – 'အသန'န္တိအာဒီသု တာဝ ယဉ္စ အသ္နာတိ, ယဉ္စ ဘောဇနံ ဟတ္ထပာသေ ဌိတေန အဘိဟဋံ ပဋိက္ခိပတိ, တံ ဩဒနော ကုမ္မာသော သတ္တု မစ္ဆော မံသန္တိ ဣမေသံ အညတရမေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ **ဩဒနော** နာမ သာလိ ဝီဟိ ယဝေ ဂောဓုမေ ကင်္ဂု ဝရကော ကုဒြူသကောတိ ဣမေသံ သတ္တန္နံ ဓညာနံ တဏ္ဍုလေ ဂ ဟေတွ္တ "ဘတ္တံ ပစာမာ"တိ တ "ယာဂုံ ပစာမာ"တိ တ ယံကိဉ္စိ သန္ဓာယ ပစန္တု, သစေ ဥဏှံ တ သီတလံ တ ဘုဉ္ ဇန္တာနံ ဘောဇနကာလေ ဂဟိတဂဟိတဋ္ဌာနေ ဩဓိ ပညာယတိ, ဩဒနော ဟောတိ, ပတရဏံ ဇနေတိ။ ယော ပန ပာယာ သော တ အမ္ဗိလယာဂု တ ဥဒ္ဓနတော ဩတာရိတမတ္တာ အဗ္ဘုဏှာ သက္ကာ ဟောတိ အာဝိဇ္ဈိတွ္တ ပိဝိတုံ, သာ ယဿ ဟတ္ထေန ဂဟိတောကာသေပိ ဩဓိ န ပညာယတိ, ပတရဏံ န ဇနေတိ။ သစေ ပန ဥသုမာယ ဝိဂတာယ ဃနဘာဝံ ဂစ္ဆတိ, ဩဓိ ဒဿေတိ, ပုန ပတရဏံ ဇနေတိ, ပုဗ္ဗေ တနုကဘာဝေ န ရက္ခတိ။ သစေပိ ဗဟူ ပဏ္ဏဖလကဠီရေ ပက္ ခိပိတွ္တ မုဋ္ဌိမတ္တာပိ တဏ္ဍုလာ ပက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ, ဘောဇနကာလေ စေ ဩဓိ ပညာယတိ, ပတရဏံ ဇနေတိ။ အယာဂုကေ နိမန္တနေ "ယာဂုံ ဒဿာမာ"တိ ဘတ္တေ ဥဒကကဉ္ဇိကခီရာဒီနိ အာကိရိတွ္တ "ယာဂုံ ဂဏှထာ"တိ ဒေ န္တိ, ကိဉ္စာပိ တနုကာ ဟောတိ, ပတရဏံ ဇနေတိယေဝ။ သစေ ပန ပက္ကုထိတေသု ဥဒကာဒီသု ပက္ခိပိတွ္တ ပစိတွ္တ ဒေန္တိ, ယာဂုသင်္ဂဟမေဝ ဂစ္ဆတိ။ သစေ ယာဂုယာပိ သာသပမတ္တမ္ပိ မစ္ဆမံသက္ခဏ္ဍံ တ နှာရု တ ပက္ခိတ္တံ ဟောတိ, ပတရဏံ ဇနေတိ။ ဌပေတွ္တ သာနုလောမာနံ ဝုတ္တဓညာနံ တဏ္ဍုလေ အညေဟိ ဝေဠုတဏ္ဍုလာဒီဟိ တ ကန္ဒ မူလဖလေဟိ တ ယေဟိ ကေဟိစိ ကတဘတ္တံ ပတရဏံ န ဇနေတိ။ **ကုမ္မာသော** နာမ ယဝေဟိ ကတော။ အညေဟိ ပန မု ဂ္ဂါဒီဟိ ကတကုမ္မာသော ပတရဏံ န ဇနေတိ။ **သတ္တု** နာမ သတ္တ ဓညာနိ ဘဇ္ဇိတွ္တ ကတော။ အန္တမသော ခရပာကဘ ဇ္ဇိတာနံ ဝီဟီနံ တဏ္ဍုလေ ကောဋ္ဋေတွ္တ ကတစုဏ္ဏမ္ပိ ကုဏ္ဍကမ္ပိ သတ္တုသင်္ဂဟမေဝ ဂစ္ဆတိ။ သမပာကဘဇ္ဇိ တာနံ ပန အာတပသုက္ခာနံ ကုဏ္ဍကံ တ, ယေ ကေစိ တဏ္ဍုလာ တ လာဇာ တ, လာဇေဟိ ကတဘတ္တသတ္တုအာဒီနိ တ န ပတရေန္တိ။ **မစ္ဆမံသေသု** သစေ ယာဂုံ ပိဝန္တဿ ယာဂုသိတ္ထမတ္တာနေဝ ဒွေ ဝ မစ္ဆက္ခဏ္ဍာနိ တ မံသက္ခဏ္ ဍာနိ တ ဧကဘာဇနေ တ နာနာဘာဇနေ တ ဒေန္တိ, တာနိ စေ အခါဒန္တော အညံ ပတရဏပ္ပဟောနကံ ယံကိဉ္စိ ပဋိက္ခိ ပတိ, န ပတရေတိ။ တတော ဧကံ ခါဒိတံ, ဧကံ ဟတ္ထေ တ ပတ္တေ တ ဟောတိ, သစေ အညံ ပဋိက္ခိပတိ ပတရေတိ။ ဒွ ဝေပိ ခါဒိတာနိ ဟောန္တိ, မုခေ သာသပမတ္တမ္ပိ အဝသိဋ္ဌံ နတ္ထိ, သစေပိ အညံ ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတိ။ ယော ပန အ

ကပ္ပိယမံသံ ကုလဒူသနဝေဇ္ဇကမ္မဉတ္တရိမနုဿဓမ္မာရောစနသာဒိတရူပိယာဒီဟိ နိဗ္ဗတ္တံ အကပ္ပိယဘောဇနဥ္စ အညံ ကပ္ပိယံ တ အကပ္ပိယံ တ ဓာဒန္တော ပဋိက္ခိပတိ, န ပတရေတိ။

ဧဝံ ယဥ္စ အသ္မာတိ, ယဥ္စ ဘောဇနံ ဟတ္ထပာသေ ဌိတေန အဘိဟဋံ ပဋိက္ခိပန္တော ပတရဏံ ဇနေတိ, တံ ဥတ္တ တ ဣာအနိ ယထာ အာပဇ္ဇတိ, တဿ ဇာနနတ္တံ အယံ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော – "အသနံ ဘောဇန"န္တိ ဧတ္ထ တာဝ ယေန ဧကေသိတ္ထမ္ပိ အဇ္ဈောဟဋံ ဟောတိ, သော သစေ ပတ္တမုခဟတ္ထေသု ယတ္ထကတ္ထစိ ဘောဇနေ သတိ သာပေက္ခော၀ အညံ ဝုတ္တလက္ခဏံ ဘောဇနံ ပဋိက္ခိပတိ, ပတရေတိ။ သစေ ပန နိရပေက္ခော ဟောတိ, ယံ ပတ္တာဒီသု အဝသိဋ္ဌံ, တံ န စ အဇ္ဈောဟရိတုကာမော, အညဿ တ အတုကာမော, အညတ္ထ တ ဂန္တုတ ဘုဥ္ဇိတုကာ မော, သော ပဋိက္ခိပန္တောပိ န ပတရေတိ။ "ဟတ္ထပာသေ ဌိတော"တိ ဧတ္ထ ပန သစေ ဘိက္ခု နိသိန္နော ဟောတိ, အာ နိသဒဿ ပစ္ဆိမန္တတော ပဋ္ဌာယ, သစေ ဌိတော, ပဏှိအန္တတော ပဋ္ဌာယ, သစေ နိပန္နော, ယေန ပဿေန နိ ပန္နော, တဿ ပာရိမန္တတော ပဋ္ဌာယ အယကဿ နိသိန္နဿ တ ဌိတဿ တ နိပန္နဿ တ ဌပေတွာ ပသာရိ တဟတ္ထံ ယံ အာသန္နတရံ အင်္ဂံ, တဿ ဩရိမန္တေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္တတ အမုတေယျပဟတ္ထော 'ဟတ္ထပ သော'တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တသ္မိံ ဌတ္တတ အဘိဟဋံ ပဋိက္ခိပန္တဿေ၀ ပတရဏာ ဟောတိ, န တတော ပရံ။ 'အဘိဟ ရတီ'တိ ဟတ္ထပာသဗ္ဘန္တရေ ဌိတော ဂဟဏတ္ထံ ဥပနာမေတိ။ သစေ ပန အနန္တရနိသိန္နောပိ ဘိက္ခု ဟတ္ထေ တ အာ ဓာရကေ တ ဌိတံ ပတ္တံ အနဘိဟရိတ္တတ၀ "ဘတ္တံ ဂဏှထာ"တိ ဝဒတိ, တံ ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ နတ္ထိ။ ဘတ္တ ပစ္ဆိံ အာနေတွတ ပုရတော ဘူမိယံ ဌပေတွတ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။ ဤသကံ ပန ဥဒ္ဓရိတ္တတ အပနာမေတွ တ တ 'ဂဏှထာ'တိ ဝုတ္တေ တံ ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ ဟောတိ။ ဘတ္တပစ္ဆိံ ဂဟေတွတ ပရိဝိသန္တဿ အ ညော "အဟံ ဓာရေဿာမီ"တိ ဂဟိတမတ္တမေဝ ကရောတိ, ပရိဝေသကောယေ၀ ပန တံ ဓာရေတိ, တသ္မာ သာ အဘိဟ ဋ္ဌာ၀ ဟောတိ, တတော အတုကာမတာယ ဂဏှန္တံ ပဋိက္ခိပန္တဿ ပတရဏာ ဟောတိ။ သစေ ပန ပရိဝေသကေန ဖုဋ္ဌ ဌမတ္တာ၀ ဟောတိ, ဣတရော၀ နံ ဓာရေတိ, တတော အတုကာမတာယ ဂဏှန္တံ ပဋိက္ခိပန္တဿ ပတရဏာ န ဟော တိ။ ကဋစ္ဆုနာ ဥဒ္ဓဋေ ပန ဟောတိ, ဒွိန္နံ သမဘာရေပိ ပဋိက္ခိပန္တော ပတရေတိယေ၀။ အနန္တရဿ ဒိယျမာနေ ဣ တရော ပတ္တံ ပိဒဟတိ, အညဿ အဘိဟဋံ နာမ ပဋိက္ခိတ္တံ ဟောတိ, တသ္မာ ပတရဏာ နတ္ထိ။ 'ပဋိက္ခေပေါ'တိ ဧ တ္ထ တစာယ အဘိဟဋေ ပဋိက္ခေပေါ န ရုဟတိ, ကာယေန အဘိဟဋံ ပန အင်္ဂုလိစလနာဒိနာ ကာယဝိကာရေန တ "အလံ, မာ ဒေဟီ"တိအာဒိနာ ဝစီဝိကာရေန တ ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ ဟောတိ။

ဧကော သမံသကံ ရသံ အဘိဟရတိ, "ရသံ ပဋိဂ္ဂဏှထာ"တိ ဝဒတိ, တံ သုတွတ ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ နတ္ထိ။ 'မံသရသ'န္တိ ဝုတ္တေ ပန ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ ဟောတိ။ "ဣမံ ဂဏှထာ"တိ ဝုတ္တေပိ ဟောတိယေ၀။ မံသံ ဝိသုံ ကတွတ 'မံသရသ'န္တိ ဝုတ္တေပိ သစေ သာသပမတ္တမ္ပိ ခဏ္ဍံ အတ္ထိ, ပဋိက္ခိပတော ပတရဏာ ဟောတိ။ သစေ နတ္ထိ, ဝဋ္ဋတိ။ ကဠီရပနသာဒီဟိ မိဿေတွတ မစ္ဆမံသံ ပစန္တိ, တံ ဂဟေတွတ "ကဠီရသူပံ ဂဏှထ, ပနသဗျဉ္ဇနံ ဂဏှထာ"တိ ဝဒတိ, ဧဝမ္ပိ န ပတရေတိ။ ကသ္မာ? အပတရဏာရဟဿ နာမေန ဝုတ္တတ္တာ။ "မစ္ဆမံသံ ဗျဉ္ဇ န"န္တိ တ "ဣမံ ဂဏှထာ"တိ တ ဝုတ္တေ ပန ပတရေတိ, အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ, ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပာသာ ဒိကာယံ ဝုတ္တော။ ဂမနာဒီသု ပန ယသ္မိံ ဣရိယာပထေ ပတရေတိ, တံ အဝိကောပေန္တေနေ၀ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗံ။

အနတိရိတ္တန္တိ န အတိရိတ္တံ, န အဓိကန္တိ အတ္ထော။ တံ ပန ကပ္ပိယကတာဒီဟိ သတ္တဟိ ဝိနယကမ္မာကာရေ ဟိ အကတံ တ ဂိလာနဿ အနဓိကံ တ ဟောတိ။ တသ္မာ ပဒဘာဇနေ (ပာစိ. ၂၃၉) 'အကပ္ပိယကတ'န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ, တတ္ထ ယံ ဖလံ တ ကန္ဒမူလာဒိ တ ပဉ္စဟိ သမဏကပ္ပေဟိ ကပ္ပိယံ အကတံ, ယဥ္စ အကပ္ပိယမံသံ တ အကပ္ပိယဘောဇ နံ တ, ဧတံ အကပ္ပိယံ နာမ, တံ အကပ္ပိယံ "အလမေတံ သဗ္ဗ"န္တိ ဧဝံ အတိရိတ္တံ ကတံ **အကပ္ပိယကတ**န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကတ**န္တိ ဘိက္ခုနာ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံယေ၀ ပုရိမနယေန အတိရိတ္တံ ကတံ။ **အနုစ္စာရိတကတ**န္တိ ကပ္ပိယံ ကာရေတုံ အာဂတေန ဘိက္ခုနာ ဤသကမ္ပိ အနုက္ခိတ္တံ တ အနပနာမိတံ တ ကတံ။ **အဟတ္ထပာသေ ကတ**န္တိ ကပ္ပိယံ ကာရေတုံ အာဂတဿ ဟတ္ထပာသတော ဗဟိ ဌိတေန ကတံ။ **အဘုတ္တာဝိနာ ကတ**န္တိ ယော အတိရိတ္တံ ကရောတိ, တေန ပတရဏပ္ပဟောနကံ ဘောဇနံ အဘုတ္တေန ကတံ။ **ဘုတ္တာဝိနာ ပတရိတေန အာသနာ ဝုဋ္ဌိတေန ကတ**န္တိ ဣဒံ ဥတ္တာနမေဝ။ **"အလမေတံ သဗ္ဗ"န္တိ အဝုတ္တ**န္တိ ဝစီဘေဒံ ကတွတ ဧဝံ အဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣတိ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ဝိနယကမ္မာကာရေဟိ ယံ အတိရိတ္တံ ကပ္ပိယံ အကတံ, ယဥ္စ ပန န ဂိလာနာတိရိတ္တံ, တဒုဘယမ္ပိ အနတိရိတ္တံ။ အတိရိတ္တံ ပန တဿေ၀ ပဋိပက္ခနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပိစေတ္ထ **ဘုတ္တာဝိနာ ကတံ ဟောတီ**တိ (ပါစိ. ၂၃၉) အန္တမသော အနန္တရနိသိန္နဿ ပတ္တတော ကေမ္ပိ သိတ္ထံ ဝါ မံသဟီရံ ဝါ ခါဒိတဗ္ဗတ ကတမ္ပိ ဘုတ္တာဝိနာ ကတံ ဟောတိ, ယော ပဟတော ဧဝံ ဘုတ္တာဝီ ပဝါရိတော နိသီဒတိယေဝ, သော ဥပကဋ္ဌေပိ ကာလေ အဘိဟဋံ့ ပိဏ္ဍံ ဘိက္ခုနာ ဥပနီတံ ကပ္ပိယံ ကာတုံ လဘတိ။ သစေ ပန တသ္မိံ ကပ္ပိယေ ကတေ ဘုဉ္ဇန္တဿ အညံ အာမိသံ အာကိရန္တိ, တံ သော ပုန ကာတုံ န လဘတိ။ ယဉ္ဟိ အကတံ, တံ ကာတဗ္ဗံ။ ယေန စ အကတံ, တေန စ ကာတဗ္ဗန္တိ (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၂၃၈-၉) ဝုတ္တံ, တသ္မာ တသ္မိံ ဘာဇနေ ကရိယမာနေ ပဌမ ကတေန သဒ္ဓိံ ကတံ ဟောတီတိ တံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ အညသ္မိံ ပန ဘာဇနေ တေန ဝါ အညေန ဝါ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ကတံ ပဌမကတေန မိဿေတွာပိ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, န ကေဝလဉ္စ တဿ ယေန ပန ကတံ, တံ ဌပေတွာ အညေသံ ပဝါရိတာနမ္ပိ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယထာ ပန အကတေန မိဿံ န ဟောတိ, ဧဝံ မုခဉ္စ ဟတ္ထဉ္စ သုဒ္ဓံ ကတွာ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ **ဂိလာနာတိရိတ္တံ** ပန န ကေဝလံ ဂိလာနဿ ဘုတ္တာဝသေသမေဝ, အထ ခော ယံကိဉ္စိ ဂိလာနံ ဥဒ္ဒိဿ "အဇ္ဇ ဝါ သွေ ဝါ ယဒါ ဝါ ဣစ္ဆတိ, တဒါ ခါဒိဿတီ"တိ အာဟဋံ, တံ သဗ္ဗံ 'ဂိလာနာတိရိတ္တ'န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ**တိ ယံကိဉ္စိ ယာဝကာလိကံ။ **ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ ပါစိတ္တိယ**န္တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယေန ပဝါရိတဿ အနတိရိတ္တံ ယံကိဉ္စိ အာမိသံ အဇ္ဈောဟရဏတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဏှတော ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အညတြ ဘုဉ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, "အနတိရိတ္တ"န္တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ယာမကာလိကာဒီနိ အာဟာရတ္ထာယ ဂဏှတော, နိရာမိသာနိ အဇ္ဈောဟရတော စ ဒုက္ကဋံ, တထာ အတိရိတ္တေ အနတိရိတ္တသညိနော စေဝ ဝေမတိကဿ စ။ အတိရိတ္တသညိနော ပန, "အတိရိတ္တံ ကာရာပေတွာ ဘုဉ္ဇိဿာမီ"တိ ဂဏှန္တဿ, အညဿတ္ထာယ ဂဏှန္တဿ, ယာမကာလိကာဒီနိ တေသံ အနုညာတပရိဘောဂဝသေန နိရာမိသာနိ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ပဝါရိတဘာဝေါ, အာမိသဿ အနတိရိတ္တတာ, ကာလေန အဇ္ဈောဟရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမကထိနသဒိသာနေဝ, ကြိယံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

ပဌမပဝါရဏာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဒုတိယပဝါရဏာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **အဘိဟဋ္ဌုံ ပဝါရေယျာ**တိ အဘိဟရိတွာ "ဟန္ဒ, ဘိက္ခု ခါဒ ဝါ ဘုဉ္ဇ ဝါ"တိ ဧဝံ ပဝါရေယျ။ **ဇာနန္တိ** သုတွာ ဝါ ဒိသွာ ဝါ ယဿ ပဝါရိတဘာဝံ ဇာနန္တော။ **အာသာဒနာပေက္ခော**တိ အာသာဒနံ စောဒနံ မင်္ကုကရဏ ဘာဝံ အပေက္ခမာနော။ **ဘုတ္တသ္မိံ ပါစိတ္တိယ**န္တိ ဧတ္ထ အဘိဟာရေ တာဝ ဒုက္ကဋံ, သစေ သော တံ ဂဏှာတိ, ပုန အဘိဟာရကဿ ဒုက္ကဋံ, တသ္မိံ ပန ဘုဉ္ဇန္တေ အဘိဟာရကဿ ဝါ တဿ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ဒုက္ကဋံ, ဘောဇနပရိယောသာနေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ အနတိရိတ္တေန ဘောဇနေန အဘိဟဋ္ဌုံ ပဝါရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ပဝါရိတေ ပဝါရိတသညိနော ပါစိတ္တိယံ။ ဝေမတိကဿ, ယာမကာလိကာဒီနိ အာဟာရတ္ထာယ အဘိဟရန္တဿ, တေသဉ္စ ပဋိဂ္ဂဟဏအဇ္ဈောဟာရေသု, အပ္ပဝါရိတေ စ ပဝါရိတသညိနော, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ အပ္ပဝါရိတသညိဿ ပန, ယော စ အတိရိတ္တံ ကာရာပေတွာ ဒေတိ, "ကာရာပေတွာ ဝါ ဘုဉ္ဇာဟီ"တိ ဒေတိ, ယော ဝါ "အညဿတ္ထာယ ဟရန္တော ဂဏှာဟီ"တိ ဒေတိ, ယော စ ယာမကာလိကာဒီနိ "သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇာဟီ"တိ ဒေတိ, တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ပဝါရိတတာ, ပဝါရိတသညိတာ, အာသာဒနာပေက္ခတာ, အနတိရိတ္တေန အဘိဟဋ္ဌုံ ပဝါရဏတာ, ဘောဇနပရိယောသာနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ကြိယံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ဒုတိယပဝါရဏာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **ဝိကာလေ**တိ ဝိဂတေ ကာလေ, မဇ္ဈန္ဟိကာတိက္ကမနတော ယာဝ အရုဏုဂ္ဂမနာတိ အဓိပ္ပာယော။ တသ္မာ ယော ဘိက္ခု တေသ္ဝိ အန္တရေ ယံကိဉ္စိ ဝနမူလဖလံ ဥပဟအာဓ အာမံ တ ပက္ကံ တ အာမိသသင္ခေပကတံ ခါဒနီယံ တ ဘောဇနီယံ တ အဇ္ဈောဟရဏတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, တဿ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ပာစိတ္တိယံ။

ရာဇဂဟေ သတ္တရသဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဝိကာလေ ဘောဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ယာမကာလိကာဒီနိ အာဟာရတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဟဏအဇ္ဈောဟာရေသု, ကာလေ ဝိကာလသညိဿ, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ, ကာလေ ကာလသညိဿ ယာမကာလိကာဒီနိ သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ "အနုဇာနာမိ, ဘိက္ခဝေ, ရောမန္ထကဿ ရောမန္ထံ, န စ ဘိက္ခဝေ ဗဟိမုခဒွါရာ နီဟရိတွာ အဇ္ဈောဟရိတဗ္ဗ"န္တိ (စူဠဝ. ၂၇၃) အနုညာတနယေန ရောမန္ထကဿာပိ အနာပတ္တိ။ ဝိကာလတာ, ယာဝကာလိကတာ, အဇ္ဈောဟရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. သန္နိဓိကာရကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **သန္နိဓိကာရက**န္တိ ကာရော ကရဏံ ကိရိယာတိ အတ္ထတော ဧကံ, သန္နိဓိ ကာရော အဿာတိ သန္နိဓိကာရံ , သန္နိဓိကာရမေဝ သန္နိဓိကာရကံ, ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဧကရတ္တံ ဝီတိနာမိတဿေတံ နာမံ။ တသ္မာ ဧဝံ သန္နိဓိကတံ ယံကိဉ္စိ ယာဝကာလိကံ တ ယာမကာလိကံ တ 'အဇ္ဈောဟရိဿာမီ'တိ ဂဏှန္တဿ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ပာစိတ္တိယံ။ သစေပိ ပတ္တော ဒုဒ္ဓောတော ဟောတိ, ယံ အင်္ဂုလိယာ ဃံသန္တဿ လေခာ ပညာယတိ, ဂဏ္ဌိကပတ္တဿ တ ဂဏ္ဌိကန္တရေ သ္နေဟော ပဝိဋ္ဌော ဟောတိ, ယော ဥဏှေ ပဟ သြတာပေန္တဿ ပဂ္ဃရတိ, ဥဏှယာဂုယာ တ ဂဟိတာယ သန္ဒိဿတိ, တာဒိသေ ပတ္တေပိ ပုနဒိဝသေ ဘုဉ္ဇန္တဿ ပာစိတ္တိယံ။ ယံ ပန ဘိက္ခု နိရပေက္ခော သာမဏေရာနံ ပရိစ္စဇိတွာ တေဟိ နိဟိတံ လဘိတွာ ဘုဉ္ဇတိ, တံ ဝဋ္ဋတိ ။ သယံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အပရိစ္စတ္တမေဝ ဟိ ဒုတိယဒိဝသေ ကပ္ပိယဘောဇနံ ဘုဉ္ဇန္တဿ ပာစိတ္တိယံ။ အကပ္ပိယေသု ပန မနုဿမံသေ ထုလ္လစ္စယေန သဒ္ဓိံ ပာစိတ္တိယံ, သေသေသု ပန ဒုက္ကဋေန သဒ္ဓိံ။ ယာမကာလိကံ သတိ ပစ္စယေ အဇ္ဈောဟရတော ပာစိတ္တိယံ, အာဟာရတ္ထာယ အဇ္ဈောဟရတော ဒုက္ကဋေန သဒ္ဓိံ။ ယော ပန ပတရိတော ဟုတွာ အနတိရိတ္တကတံ အဇ္ဈောဟရတိ, တဿ သဗ္ဗဝိကပ္ပေသု အပရမ္ပိ ပာစိတ္တိယံ ဝဍ္ဎတိ။ သစေ ဝိကာလေ အဇ္ဈောဟရတိ, အနတိရိတ္တပစ္စယာ သဗ္ဗဝိကပ္ပေသု အနာပတ္တိ, သတိ ပစ္စယေ ဝိကာလပစ္စယာ ယာမကာလိကာဒီသု စ အနာပတ္တိ။ အဝသေသေသု ဝိကာလပစ္စယာ ပာစိတ္တိယံ ဝဍ္ဎတိယေဝ။ ဘိက္ခုဿ ပန သန္နိဓိ ဘိက္ခုနိယာ ဝဋ္ဋတိ, ဘိက္ခုနိယာ စ သန္နိဓိ ဘိက္ခုဿ ဝဋ္ဋတိ, ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓကေ (စူဠဝ. ၄၂၁-၄၂၂) အနုညာတတ္တာ ဝဋ္ဋတီတိ။

သာဝတ္ထိယံ အာယသ္မန္တံ ဗေလဋ္ဌသီသံ အာရဗ္ဘ သန္နိဓိကာရကဘောဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ , သတ္တာဟကာလိက ယာဝဇီဝိကာနံ ပန အာဟာရတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဟဏေ အဇ္ဈောဟာရေ စ ဒုက္ကဋံ။ ယထာ စေတာနိ အာဟာရတ္ထာယ န ကပ္ပန္တိ, ဧဝံ ယာဝကာလိကာဒီဟိ သံသဋ္ဌာနိပိ, ဝုတ္တဉှေတံ "ယာဝကာလိကေန, ဘိက္ခဝေ, ယာမကာလိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ ကပ္ပတိ, ဝိကာလေ န ကပ္ပတီ"တိအာဒိ (မဟာဝ. ၃၀၅)။ တသ္မာ သစေပိ တံ တံ တေန တေန သဒ္ဓိံ သံသဋ္ဌံ လဘတိ, သစေ အသမ္ဘိန္နရသံ တ ဟောတိ သုဓောတံ တ, ယထာ ဣတရေန သံသဂ္ဂေါ န ပညာယတိ, အတ္တနော ကာလာနုရူပေန ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

သစေ ပန သမ္ဘိန္နရသံ တ ဟောတိ ဒုဒ္ဓောတံ တ, န ဝဋ္ဋတိ။ ယာဝကာလိကဉှိ အတ္တနာ သဒ္ဓိံ သမ္ဘိန္နရသာနိ တီဏိပိ ယာမကာလိကာဒီနိ အတ္တနော သဘာဝံ ဥပနေတိ, ယာမကာလိကံ ဒွေပိ သတ္တာဟကာလိကာဒီနိ အတ္တနော သဘာဝံ ဥပနေတိ, သတ္တာဟကာလိကံ ယာဝဇီဝိကမေဝ အတ္တနော သဘာဝံ ဥပနေတိ။ တသ္မာ တေန တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတေန သဒ္ဓိံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ တ ပုရေ ပဋိဂ္ဂဟိတံ တ ယာဝဇီဝိကံ သတ္တာဟံ ကပ္ပတိ, ဒွီဟပဋိဂ္ဂဟိတေန ဆာဟံ, တီဟပဋိဂ္ဂဟိတေန ပဉ္စာဟံ။ပေ။ သတ္တာဟပဋိဂ္ဂဟိတေန တဒဟေဝ ကပ္ပတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာယေဝ ဟိ "သတ္တာဟကာလိကေန, ဘိက္ခဝေ , ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတ"န္တိ အဝတွာ "ပဋိဂ္ဂဟိတံ သတ္တာဟံ ကပ္ပတီ"တိ ဝုတ္တံ

တံ။ ကာလယာမသတ္တာဟာတိက္ကမေသု စေတ္ထ ဝိကာလဘောဇနေ သန္နိဓိဘောဇနသိက္ခာပဒအနံ ဝသေန အာပတ္တိ ယော ဝေဒိတဗ္ဗာ, ဣမေသု ပန စတူသု ကာလိကေသု ယာဝကာလိကံ ယာမကာလိကန္တိ ဣမမေဝ ဒွယံ အန္တောဝုဋ္ဌဉ္စေဝ သန္နိဓိကာရကဉ္စ, သတ္တာဟကာလိကံ ယာဝဇီဝိကဉ္စ အကပ္ပိယကုဋိယံ နိက္ခိပိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, သန္နိဓိမ္ပိ န ဇနေ တိ။ အကပ္ပိယကုဋိယံ အန္တောဝုဋ္ဌေန ပန တေန သဒ္ဓိံ ဣတရဒွယံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ, မုခသန္နိဓိ နာမ ဟောတိ, မဟာပစ္စရိယံ ပန အန္တောဝုဋ္ဌံ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နာမမတ္တမေဝ နာနာကရဏံ, အာပတ္တိ ပန ဒုက္က ဋမေဝ။ တတ္ထ **အကပ္ပိယကုဋိ** နာမ သင်္ဃဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ သန္တကံ ဝသနတ္ထာယ ကတဂေဟံ, တတ္ထ သဟသေယျပ္ပဟောနကေ ပဒေသေ ဝုတ္ထံ ယာဝကာလိကဉ္စ ယာမကာလိကဉ္စ သင်္ဃိကံ ဝါ ပုဂ္ဂလိကံ ဝါ ဥပသမ္ပန္နပုဂ္ဂ လဿ ဝါ သန္တကံ **အန္တောဝုဋ္ဌံ** နာမ ဟောတိ, တတ္ထ ပက္ကံ **အန္တောပက္ကံ** နာမ, ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပန သယံ ပက္ကံ **သာမံ ပက္ကံ** နာမ, တံ သဗ္ဗံ အနဇ္ဈောဟရဏီယံ။ တေန တေန သဒ္ဓိံ သံသဋ္ဌမ္ပိ တံဂတိကမေဝ, သဗ္ဗံ အဇ္ဈောဟရန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ တသ္မာ အန္တောဝုဋ္ဌအန္တောပက္ကမောစနတ္ထံ ဘဂဝတာ စတဿော ကပ္ပိယဘူမိ ယော (မဟာဝ. ၂၉၅) အနုညာတာ, တာသံ ဝိနိစ္ဆယော သမန္တပါသာဒိကာယံ (မဟာဝ. အဋ္ဌ. ၂၉၅) ဝုတ္တော။ ယတ္ထ ပနေတာ န သန္တိ, တတ္ထ အနုပသမ္ပန္နဿ သန္တကံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သာမံ ပာကမ္ပိ ပုနပာကံ ဝဋ္ဋတိ, အသန္နိဓိကာရကေ သန္နိဓိကာရကသညိနော, ဝေမတိကဿ ဝါ ဒုက္ကဋံ။ အသန္နိဓိကာရကသညိနော, ယာဝကာလိကာ ဒီနိ တီဏိ နိဒဟိတွာ သကံ သကံ ကာလံ အနတိက္ကမိတွာ, ယာဝဇီဝိကံ သအာပိ သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အာမိသံ, သန္နိဓိဘာဝေ, တဿ အဇ္ဈောဟရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနေဝါတိ။

သန္နိဓိကာရကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **ပဏီတဘောဇနာနီ**တိ ပဏီတသံသဋ္ဌာနိ သတ္တဓညနိဗ္ဗတ္တာနိ ဘောဇနာနိ။ ယထာ ဟိ အာဇညယုတ္တော ရထော 'အာဇညရထော'တိ ဝုစ္စတိ, ဧဝမိဓာပိ ပဏီတသံသဋ္ဌာနိ ဘောဇနာနိ ပဏီတဘောဇနာနီတိ။ ယေဟိ ပန ပဏီတေဟိ သံသဋ္ဌာနိ, တာနိ 'ပဏီတဘောဇနာနီ'တိ ဝုစ္စန္တိ, တေသံ ပဘေဒဒဿနတ္ထံ **သေယျထိဒံ သပ္ပိ နဝနီတ** န္တိအာဒိ မာဟ, တတ္ထ **သပ္ပိ** အာဒီနိ ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒေ (ကင်္ခာ. အဋ္ဌ. ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ) ဝုတ္တလက္ခဏာနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ မစ္ဆာဒီသု ပန သဗ္ဗောပိ 'ဩဒကော'တိ (ပာစိ. ၂၆၀) ဝုတ္တလက္ခဏော မစ္ဆော **မစ္ဆော** ယေဝ။ ယေသံ ပန မံသံ ကပ္ပတိ, တေသံ **မံသဉ္စ ခီရဒဓီနိ** စ ဣဓာဓိပ္ပေတာနိ။ **ဧဝရူပါနိ ပဏီတဘောဇနာနီ**တိ ယာနိ ဧတေဟိ သပ္ပိအာ ဒီဟိ သံသဋ္ဌတ္တာ 'ပဏီတဘောဇနာနီ'တိ ဝုစ္စန္တိ, တထာရူပါနိ ပဏီတဘောဇနာနိ။ **အဂိလာနော**တိ ယဿ တေဟိ ဝိနာပိ ဖာသု ဟောတိ။ **အတ္တနော အတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ** တိ ဧတ္ထ ပန ယော အဂိလာနော သုဒ္ဓါနိ သပ္ပိအာဒီနိ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ ဝိညာပေတိ, သော မဟာနာမသိက္ခာပဒေန (ပာစိ. ၃၀၃) ကာရေတဗ္ဗော, မစ္ဆာဒီနိ စတ္တာရိ ဝိညာပေန္တော သူပေါဒနဝိညတ္တိယာ (ပါစိ. ၆၁၂-၆၁၃) ကာရေတဗ္ဗော, သပ္ပိအာဒီဟိ သံသဋ္ဌဘောဇနာနိ ဝိညာပေန္တော ဣမိနာ ကာရေတဗ္ဗော။ တတ္ရာယံ ဝိနိစ္ဆယော – ''သပ္ပိနာ ဘတ္တံ ဒေဟိ, သပ္ပိံ အာကိရိတွာ ဒေဟိ, သပ္ပိမိဿကံ က တွာ ဒေဟိ, သဟ သပ္ပိနာ ဒေဟိ, သပ္ပိဉ္စ ဘတ္တဉ္စ ဒေဟီ''တိ ဧဝံ ဝိညာပေန္တဿ တာဝ ဝိညတ္တိယာ ဒုက္ကဋံ, ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟရဏေ အဇ္ဈောဟရဏေ ပာစိတ္တိယံ။ ''သပ္ပိဘတ္တံ ဒေဟီ''တိ ဝုတ္တေ ပန ယသ္မာ သာလိဘတ္တံ ဝိယ သပ္ပိဘတ္တံ နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ သူပေါဒနဝိညတ္တိယာ ဒုက္ကဋမေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန ''သပ္ပိနာ ဘတ္တံ ဒေဟီ''တိ ဝုတ္တေ ဘတ္တံ ဒတွာ ''သပ္ပိံ ကတွာ ဘုဉ္ဇာဟီ''တိ နဝနီတခီရာဒီနိ တ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ တ ဒေ တိ ''ဣမိနာ သပ္ပိံ ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇာဟီ''တိ, ယထာဝတ္ထုကမေဝ။ ''ဂေါသပ္ပိနာ ဘတ္တံ ဒေဟီ''တိ ဝုတ္တေ ပန ဂေါသ ပ္ပိံ တ ဒေတု, တသ္မိံ အသတိ ပုရိမနယေန နဝနီတာဒီနိ တ, ကဟာပဏံ တ ဒေတု ''ဣတော သပ္ပိနာ ဘုဉ္ဇာဟီ''တိ, ယထာ ဝတ္ထုကမေဝ။ သစေ ပန ''ဂေါသပ္ပိနာ ဒေဟီ''တိ ယာစိတော အဇိကာသပ္ပိအာဒီဟိ ဒေတိ, ဝိသင်္ကေတံ။ ဧဝဉ္စဟိ သတိ အညံ ယာစိတေန အညံ ဒိန္နံ နာမ ဟောတိ, တသ္မာ အနာပတ္တိ, ဧသ နယော ''အဇိကာသပ္ပိနာ ဒေဟီ''တိအာဒီသုပိ။ ''ကပ္ပိယသပ္ပိနာ ဒေဟီ''တိ ဝုတ္တေ အကပ္ပိယသပ္ပိနာ ဒေတိ, ဝိသင်္ကေတမေဝ။ ''အကပ္ပိယသပ္ပိနာ ဒေဟီ''တိ ဝုတ္တေ အကပ္ပိယသပ္ပိနာဝ ဒေတိ, ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ ပရိဘောဂေပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု ဝိနိစ္ဆယော ဝေ ဒိတဗ္ဗော။ သစေ ပန သဗ္ဗေဟိပိ သပ္ပိအာဒီဟိ ဧကဋ္ဌာနေ တ နာနာဋ္ဌာနေ တ ဝိညာပေတွာ ပဋိလဒ္ဓံ ဧကတော သမ္ဘိန္နရသံ ကတွာ တတော ကုသဂ္ဂေန ဧကဗိန္ဒုမ္ပိ အဇ္ဈောဟရတိ, နဝ ပာစိတ္တိယာနိ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ပဏီတဘောဇနဝိညတ္တိဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, “အဂိလာနော”တိ အ
ယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ဂိလာနသ္သ အဂိလာနသညိနော,
ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ဂိလာနသညိဿ, ဂိလာနကာလေ ဝိညာပေတွာ အဂိလာနဿ ဘုဉ္ဇတော, ဂိလာနဿ
သေသကေ, ဉာတကပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနတော, အညဿတ္ထာယ ဝိညတ္တေ, အတ္တနော ဓနေန ဂဟိတေ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ
အနာပတ္တိ။ ပဏီတဘောဇနတာ, အဂိလာနတာ, ကတဝိညတ္တိယာ ပဋိလာဘော, အဇ္ဈောဟရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ စ
တ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ အဒ္ဓာနသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ , နောသညာဝိမောက္ခံ, အစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီက
မ္မံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဒန္တပေါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **အဒိန္န** န္တိ ကာယေန ဝါ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ ဂဏှန္တဿ ဟတ္ထပါသေ ဌတွာ ကာယကာယပဋိ
ဗဒ္ဓါနိဿဂ္ဂိယာနံ အညတရေန န ဒိန္နံ, အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကဿေတံ နာမံ။ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကဉ္ဟိ ဘိက္ခုနော အတ္တနော သန္
တကမ္ပိ အဇ္ဈောဟရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ အန္တမသော ဝိဿာသိကသန္တကမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, တဿ လက္ခဏံ ဝု
တ္တဝိပလ္လာသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သစေ ဟိ ယော ကောစိ အနုပသမ္ပန္နော အန္တမသော တိရစ္ဆာနောပိ ဘိက္ခုဿ တ
ဘိက္ခုနိယာ ဝါ ဟတ္ထပါသေ ဌိတော ကာယာဒီနံ အညတရေန ဒေတိ, တဉ္စေ ဘိက္ခုနာ ယေန ကေနစိ သရီရာဝယဝေန ဝါ,
တပ္ပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ, သံဟာရိမေန စ အန္တမသော မဉ္စေနာပိ, ဓာရေတုံ သမတ္ထေန စ အန္တမသော အတတ္ထဇာတက
ရုက္ခပဏ္ဏေနာပိ, သူစိယာ ပရာမဋ္ဌမတ္တေနာပိ ပဋိဂ္ဂဟိတံ, ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ပဋိဗဒ္ဓပ္ပဋိဗဒ္ဓံ နာမ ဣဓ
နတ္ထိ, ယမ္ပိ နတ္ထုကရဏိယာ ဒိယျမာနံ နာသိကာယ, အကလ္လကော ဝါ မုခေန ပဋိဂ္ဂဏှာတိ, သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ, အာ
ဘောဂမတ္တမေဝ ဟေတ္ထ ပမာဏံ။ ပုဗ္ဗာဘောဂေ စ သတိ ပစ္ဆာ နိဒ္ဒာယန္တဿ ပတ္တေ ဒိန္နမ္ပိ ဟတ္ထပါသေ
သတိ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ယမ္ပိ “ပတ္တေန ပဋိဂ္ဂဏှိဿာမီ”တိ နိသိန္နဿေဝ ဟတ္ထေ ပတတိ, တံ ဝဋ္ဋ
တိယေဝ။ အဘိဟဋ္ဌုဘာဇနတော ပတိတရဇမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, တတ္ထ ဌိတနိသိန္နနိပန္နာနံ ပတရဏာသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေ
နေဝ ဟတ္ထပါသော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သစေ ပန အယကပ္ပဋိဂ္ဂဟကေသု ကောစိ အာကာသေ ဟောတိ, ကောစိ ဘူမိယံ, ဘူမဋ္ဌဿ သီသေန အာကာသ
ဋ္ဌဿ စ ဌပေတွာ ဟတ္ထံ ဝါ ဂဟေတုံ ဝါ ပသာရိတဟတ္ထံ ယံ အာသန္နတရံ အင်္ဂံ, တဿ ဩရိမန္တေန ဟတ္ထပါ
သပ္ပမာဏံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ။ သစေပိ ကောစိ ကူပေ ဟောတိ, ကောစိ ကူပတဋေ, ကောစိ ဝါ ရုက္ခေ, ကောစိ ပထဝိယံ, ဝု
တ္တနယေနေဝ ဟတ္ထပါသပ္ပမာဏံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မိံ ဌတွာ သစေပိ ဒွေဝ တယော ဝါ သာမဏေရာ ယံ မဇ္ဈိ
မော ပုရိသော ဥက္ခိပိတုံ သက္ကောတိ, ဧဝရူပံ ဘာရံ ပဝဋ္ဋေန္တာ ဘိက္ခုနော ဘူမိယံ ဌပိတဟတ္ထံ အာရောပေန္တိ, ဥက္
ခိပိတွာ ဝါ ဘိက္ခုနော ပသာရိတဟတ္ထေ ဓေဒေသေနာပိ ဌပေန္တိ, တံ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ယံ ပန ပိဏ္ဍာယ စရ
န္တဿ ပတ္တေ ရဇံ ပတတိ, တံ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ, တသ္မာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာဝ ဘိက္ခာ ဂဏှိတဗ္ဗာ။ အပ္ပဋိ
ဂ္ဂဟေတွာ ဂဏှန္တဿ ဝိနယဒုက္ကဋံ, တံ ပန ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇန္တဿ အနာပတ္တိ။ သစေ “ပဋိဂ္ဂ
ဟေတွာ ဒေထာ”တိ ဝုတ္တေ ဝစနံ အသုတွာ ဝါ အနာဒိယိတွာ ဝါ ဘိက္ခံ ဒေန္တိယေဝ, ဝိနယဒုက္ကဋာ မုစ္စတိ,
ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အညာ ဘိက္ခာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ သစေ မဟာဝါတော တတော တတော ရဇံ ဟာတေတိ, န သက္ကာ
ဟောတိ ဘိက္ခံ ဂဟေတုံ, “အနုပသမ္ပန္နဿ ဒဿာမီ”တိ သုဒ္ဓစိတ္တေန အာဘောဂံ ကတွာ ဂဏှိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တံ
အနုပသမ္ပန္နဿ ဒတွာ ပုန တေန ဒိန္နံ ဝါ တဿ ဝိဿာသေန ဝါ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အဿုခေဠဋ္ဌ
သိင်္ဃာဏိကာဒီသု ယံ ဌာနတော စဝိတွာ ဟတ္ထေ ဝါ ပတ္တေ ဝါ ပတတိ, တံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ, အင်္ဂလဂ္ဂံ ပဋိဂ္ဂဟိ
တမေဝ။ ပတန္တမ္ပိ တေစိန္နဉ္စေ အန္တရာ န ဂဟေတဗ္ဗံ, ဥဂ္ဂဟိတကံ နာမ ဟောတိ, တံ ပစ္ဆာ ပဋိဂ္ဂဟိတမ္ပိ န ဝ
ဋ္ဋတိ။ ယံ ပန ဘေသဇ္ဇံ ဝါ မူလဖလံ ဝါ မာတာဒီနံ အတ္ထာယ ဂဟေတွာ ဆာယတ္ထာယ ဝါ ဖလိနိသာခံ ဥက္ခိပိတွာ
ဂစ္ဆတိ, တတော ယံ ကိဉ္စိ, တံ ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယော ပန တတ္ထ ဇာတကဖလိနိသာခာယ
ဝါ ဝလ္လိယာ ဝါ ဂဟေတွာ စာလေတိ။ တဿ တတော လဒ္ဓံ ဖလံ န ဝဋ္ဋတိ, ဒုရုပစိဏ္ဏဒုက္ကဋဉ္စ အာပဇ္ဇတိ, အ
ညဿ တံ ဝဋ္ဋတိ, ဖလိရုက္ခံ ပန အပဿယိတုံ ဝါ အာလမ္ဗိတုံ ဝါ ဝဋ္ဋတိ, ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဌပိတေ ယံ အညံ အင်္ဂု
ရာဒိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ တံ။ ယာဝ ဟိ ဟတ္ထတော မုတ္တေ နိရပေက္ခော န ဟောတိ, နိရပေက္ခတာယ ဝါ ဟ

တ္ထတော န မုစ္စတိ, တာဝ န ပဋိဂ္ဂဟဏံ ဝိဇဟတိ, အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ, ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပာသာဒိကာယံ ဝုတ္တော။

မုခဒွါရန္တိ ဂလနာဠိံ။ မုခေန တ ဟိ ပဝိဋ္ဌံ ဟောတု, နာသိကာယ တ, ဂလေန အဇ္ဈောဟရဏီယတာယ သဗ္ဗမ္ပိ တံ မုခဒွါရံ ပဝေသိတမေဝ ဟောတိ။ **အာဟာရန္တိ** ယံကိဉ္စိ ယာဝကာလိကံ တ ယာမကာလိကံ တ သတ္တာဟကာလိကံ တ ယာဝဇီဝိကံ တ။ သဗ္ဗဥ္ဟိ တံ အဇ္ဈောဟရဏီယတ္တာ 'အာဟာရော'တိ ဝုစ္စတိ, တတ္ထ သဗ္ဗမ္ပိ ခေဒ္ဓံ တ ခ ဉာနုလောမံ တ တာလနာဠိကေရပနသလဗုဇအလာဗုကုမ္ဘဏ္ဍပုဿဖလတိပုသဖလဧဠာလုကသင်္ခါတံ နဝဝိခံ မဟာဖ လဉ္စေဝ အပရဏ္ဏဉ္စ, ယဉ္စညံ ဝနမူလပတ္တပုပ္ဖဖလာဒိ အာဟာရတ္ထံ ဖရတိ, တံ သဗ္ဗံ ယာဝ မဇ္ဈနှိကကာလော, တာဝ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော **ယာဝကာလိကံ** နာမ။ အမ္ဗပာနံ ဇမ္ဗုပာနံ စောစပာနံ မောစပာနံ မဓုကပာနံ မုဒ္ဒိကပာနံ သာလူ ကပာနံ ဖာရုသကပာနန္တိ ဣမာနိ အဋ္ဌ ပာနာနိ, ယာနိ စ တေသံ အနုလောမာနိ ဝေတ္တတိန္တိဏိကမာတုလုင်္ဂကပိဋ္ဌ ကောသမ္ဗကရမန္ဒာဒိခုဒ္ဒကဖလပာနာနိ, တောနိ သဗ္ဗာနိ အနုပသမ္ပန္နေဟိ သီတောဒကေန မဒ္ဒိတ္ွာ ကတာနိ အာဒိစ္စ ပာကာနိ တ ယာဝ ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမယာမံ နိဒဟိတ္ွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗတော **ယာမကာလိကာနိ** နာမ။ အဝသေသေသု အနုညာတဖလပတ္တပုပ္ဖရသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သပ္ပိအာဒီနိ ပဉ္စ ဘေသဇ္ဇာနိ သတ္တာဟံ နိဒဟိတ္ွာ ပရိဘုဉ္ဇိတ ဗ္ဗတော **သတ္တာဟကာလိကာနိ** နာမ။ ဌ္ကဒံ ပန ယာဝကာလိကာဒိတ္တယံ ကာလဝိမုတ္တဉ္စ ဥဒကံ ဌပေတ္ွာ အဝသေသ မူလဖလာဖလာဒိ ယံ နေဝ ခာဒနီယတ္ထံ န ဘောဇနီယတ္ထံ ဖရတိ , တံ ယာဝဇီဝံ နိဒဟိတ္ွာ သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ ဗတော **ယာဝဇီဝိကံ** နာမ။ **အာဟရေယျာ** တိ ပဝေသေယျ။ **အညတြ ဥဒကဒန္တပေါနာ** တိ ဌ္ကဒံ အနာဟာရေပိ ဥဒကေ အာဟာရသညာယ, ဒန္တပေါနေ စ ''မုခဒွါရံ အာဟဋံ ဣဒ''န္တိ သညာယ ကုက္ကုစ္စာယန္တာနံ ကုက္ကုစ္စဝိနောဒနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဥဒကဉှိ ယထာသုခံ ပာတုံ, ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ ဒန္တပေါနပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဌပေတ္ွာ ပန ဣဒံ ဒွ ယံ အဝသေသံ အဇ္ဈောဟရဏတ္ထာယ ဂဏှတော ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ပာစိတ္တိယံ, သစေပိ ဒန္တကဋ္ဌရသော အဇာနန္တဿ အန္တော ပဝိသတိ, ပာစိတ္တိယမေဝ။

ဝေသာလိယံ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ အဒိန္နံ အာဟာရံ အာဟရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''အညတြ ဥဒကဒန္ တပေါနာ''တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ , အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ပဋိဂ္ဂဟိတကေ အပ္ပ ဋိဂ္ဂဟိတသညိနော, ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ ပဋိဂ္ဂဟိတသညိဿ, ဥဒကဒန္တပေါနေ, စတ္တာရိ မဟာဝိကဋာနိ သတိ ပစ္စယေ အသတိ ကပ္ပိယကာရကေ သာမံ ဂဟေတ္ွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဧတ္ထ ဒု ဗ္ဗစောပိ အသမတ္ထောပိ ကပ္ပိယကာရကော အသန္တပက္ခေယေဝ တိဋ္ဌတိ, ဆာရိကာယ အသတိ သုက္ခအန္တံ ဈာပေတ္ွာ တ, တသ္မိဉ္စ အသတိ အလ္လအနံ ရုက္ခတော ဆိန္ဒိတ္ွာပိ ကာတုံ, မတ္တိကတ္ထာယ စ ပထဝိံ ခဏိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ဣဒံ ပန စတုဗ္ဗိဓမ္ပိ မဟာဝိကဋံ ကာလောဒိဿံ နာမ သပ္ပဒဋ္ဌက္ခဏေယေဝ သာမံ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ, အညအာ ပဋိဂ္ဂဟာ ပေတ္ွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကတာ, အနနုညာတတာ, ဓူမာဒိအဗ္ဗောဟာရိကာဘာဝေ, အဇ္ဈောဟရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

ဒန္တပေါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘောဇနဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅. အစေလကဝဂ္ဂေါ

၁. အစေလကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အစေလကဝဂ္ဂဿ ပဌမေ တေသံ အစေလကာဒီနံ အညတိတ္ထိယာနံ ယံကိဉ္စိ အာမိသံ ဧကပယောဂေန ဒေန္တဿ ဧကံ ပာစိတ္တိယံ, အဝစ္ဆိန္ဒိတ္ွာ အဝစ္ဆိန္ဒိတ္ွာ ဒေန္တဿ ပယောဂေ ပယောဂေ ပာစိတ္တိယံ။

ဝေသာလိယံ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဒွေ ပူဝေ အနုဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏ ပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ဥဒကဒန္တပေါနံ ဒေန္တဿ, အတိတ္ထိယေ တိတ္ထိယသညိဿ, ဝေမတိ ကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ အတိတ္ထိယေ အတိတ္ထိယသညိဿ, အနုပသမ္ပန္နေန အာပေန္တဿ, တေသံ သန္တိကေ ဘာဇနံ နိ

က္ခိပိတ္တ “ကၠဒံ ဂဏ္ဟထာ”တိ ဘဏန္တႆ, တေသံ တ နိက္ခိတ္တဘာဇနေ ဒေန္တႆ, ဗာဟိရလေပံ ဒေန္တႆ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အညတိတ္ထိယတာ, အနနုညာတတာ, အဇ္ဈောဟရဏီယံ အဇ္ဈောဟရဏတ္ထာယ သဟတ္ထာ အနိက္ခိတ္တဘာဇနေ အနန္တိ ကြမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

အစေလကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဥယျောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **အပေတ္တ တ အအာပေတ္တ တ**တိ ယံကိဉ္စိ အာမိသံ အာပေတ္တ တ န အပေတ္တ တ။ **ဥယျောဇေယျ ယာ**တိ မာတုကမေန သဒ္ဓိံ ဟသနကီဠနရဟောနိသဇ္ဇာဒီနိ ကတ္တုကာမော ‘ဂစ္ဆာ’တိအာဒီနိ ဝတွာ ဥယျောဇေယျ။ **တေဒေတ**တိ တေံ အနာစာရမေဝ ပစ္စယံ ကရိတ္တ, န အညံ ပတိရူပံ ကာရဏံ။ **ဟာစိတ္တိယ** န္တိ ဥယျောဇနမတ္တေ တာဝ ဒုက္ကဋံ, ယအ ပနဿ သော ဒဿနူပစာရံ တ သဝနူပစာရံ တ ဧကေန ဟာဒေန ဝိဇဟတိ, အပရံ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယေ န ဝိဇဟိတေ ဟာစိတ္တိယံ။ တ္တေ စ ဒဿနူပစာရဿ အဇ္ဈောကာသေ ဌတ္တ ဒွတဒသဟတ္ထပ္ပမာဏံ, တထာ သဝနူပစာရဿ။ သစေ ပန အန္တရာ ကုဋ္ဋဒွာရပာကာရာဒယော ဟောန္တိ, တေဟိ အန္တရိတဘာဝေယေဝ ဥပစာရာတိက္ကမော။

သာဝတ္ထိယံ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဥယျောဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, ဥယျောဇနာဏတ္တိ ကာယ သာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ, ဥဘိန္နမ္ပိ ကလိသာသနာရောပနေ ဒုက္ကဋမေဝ, “ဥဘော ဧကတော န ယာပေဿာမာ”တိ ဝေမာဒီဟိ ပတိရူပကာရဏေဟိ ဥယျောဇေန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အနာစာရံ အာစရိတုကာမတာ, တဒတ္ထမေဝ ဥပသမ္ပန္နဿ ဥယျောဇနံ, ဧဝံ ဥယျောဇိတဿ ဥပစာရာတိက္ကမောတိ ကြမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနီတိ။

ဥယျောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. သဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ သဟ ဥဘောဟိ ဇနေဟီတိ **သဘောဇနံ,** တသ္မိံ သဘောဇနေ။ အထ တ **သဘောဇနေ**တိ သဘောဂေ, ရာဂပရိယုဋ္ဌိတပုရိသဿ ဟိ ကြတ္ထီ ဘောဂေ, ကြတ္ထိယာ စ ပုရိသော, တေနေဝဿ ပဒဘာဇနေ “ကြတ္ထီ စေဝ ဟောတိ, ပုရိသော စာ”တိအာဒိ (ဟာစိ. ၂၈၁) ဝုတ္တံ။ **အနုပခဇ္ဇ နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျာ** တိ အနုပဝိသိတ္တ နိသီဒေယျ, ယံ တသ္မိံ ကုလေ သယနိဃရံ, တဿ မဟာစတုဿာလာဒီသု ကတဿ မဟလ္လကဿ ပိဋ္ဌသင်္ဃာဋဿတော ဟတ္ထဟသံ ဝိဇဟိတ္တ အန္တောသယနဿ အာသန္နေ ဌာနေ, ခုဒ္ဒကဿ တ ဝေမဇ္ဈံ အတိက္ကမိတ္တ နိသီဒေယျာတိ အတ္ထော, ဧဝံ နိသိန္နဿ ဟာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အနုပခဇ္ဇ နိသဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, အသယနိဃရေ သယနိဃရသညိနော, ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ နသယနိဃရသညိဿ, ဝုတ္တလက္ခဏံ ပဒေသံ အနတိက္ကမိတ္တ နိသိန္နဿ, ဘိက္ခုသ္မိံ ဒုတိယကေ သတိ, ဥဘောသု နိက္ခန္တေသု တ, ဝီတရာဂေသု တ နိသီဒန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အဝီတရာဂဇာယမ္ပတိကာနံ သန္နိဟိတတာ, သယနိဃရတာ, ဒုတိယဿ ဘိက္ခုနော အဘာတေ, အနုပခဇ္ဇ နိသီဒနန္တိ ကြမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပာရာဇိကသဒိသာနီတိ။

သဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-၅. ရဟောပဋိစ္ဆန္န-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထပဉ္စမာနိ သာဝတ္ထိယံ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ပဋိစ္ဆန္နာသနေ စ, ရဟော စ နိသဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တာနိ, သာဏရဏပညတ္တိယော, ဧတေသမ္ပိ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပါရာဇိကသဒိသာနေဝ။ သေသော ကထာနယော အနိယတဒွယေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ရဟောပဋိစ္ဆန္န-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. စာရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **နိမန္တိတော** တိ ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ အညတရေန နိမန္တိတော။ **သဘတ္တော သမာနော** တိ တေနေဝ နိမန္တနဘတ္တေန သဘတ္တော သမာနော။ **သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ** တိ အန္တောဥပစာရသီမာယ ဒဿနူပစာရေ ဘိက္ခုံ ဒိသွာ ယံ သက္ကာ ဟောတိ ပကတိဝစနေန အာပုစ္ဆိတုံ, တာဒိသံ "အဟံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဃရံ ဂစ္ဆာမီ"တိ ဝါ "စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇာမီ"တိ ဝါ ဤဒိသေန ဝစနေန အနာပုစ္ဆိတွာ။ **ပုရေဘတ္တံ ဝါ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝါ** တိ ယေန ဘတ္တေန နိမန္တိတော, တသ္မိံ ဘုတ္တေ ဝါ အဘုတ္တေ ဝါ။ **ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျာ** တိ ယသ္မိံ ကုလေ နိမန္တိတော, တတော အညာနိ ကုလာနိ ပဝိသေယျ။ **အညတြ သမယာ ပါစိတ္တိယ** န္တိ သစေ သော ဘိက္ခု ဝုတ္တလက္ခဏံ ဒုဝိဓမ္ပိ သမယံ ဌပေတွာ အဝီတိဝတ္တေ မဇ္ဈန္ဟိကေ အညံ ကုလံ ပဝိသတိ, အထဿ ဃရူပစာရောက္ကမနေ ဒုက္ကဋံ, ပဌမပါဒေန ဥမ္မာရံ အတိက္ကမန္တဿ အပရမ္ပိ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယပါဒေန အတိက္ကမေ ပါစိတ္တိယံ။

ရာဇဂဟေ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ စာရိတ္တာပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, "သန္တံ ဘိက္ခုံ, အနာပုစ္ဆာ, ပုရေဘတ္တံ ပစ္ဆာဘတ္တံ, အညတြ သမယာ"တိ အယမေတ္ထ စတုဗ္ဗိဓာ အနုပညတ္တိ, သာဏရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အနိမန္တိတေ နိမန္တိတသညိဿ, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ တသ္မိံ အနိမန္တိတသညိဿ, သမယေ သန္တံ ဘိက္ခုံ အာပုစ္ဆိတွာ, အသန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆိတွာ ပဝိသတော, အညဿ ဃရေန စ ဃရူပစာရေန စ မဂ္ဂေ ဟောတိ, တေန ဂစ္ဆတော, အန္တရာရာမဘိက္ခုနုပဿယတိတ္ထိယသေယျပဋိက္ကမနဘတ္တိယဃရာနိ ဂစ္ဆတော, အာပဒါသု, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ အညတရေန နိမန္တနသာဒိယနံ, သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆနာ, ဘတ္တိယဃရတော အညဃရပ္ပဝိသနံ, မဇ္ဈန္ဟိကာနတိက္ကမော, သမယဿ ဝါ အာပဒါနံ ဝါ အဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမကထိနသဒိသာနေဝ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

စာရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. မဟာနာမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **စတုမာသပ္ပစ္စယပဝါရဏာ** တိ စတ္တာရော မာသေ ဂိလာနပ္ပစ္စယပဝါရဏာ, သဗ္ဗဉ္စေတံ ဝတ္ထုဝသေန ဝုတ္တံ။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော – စတုမာသပဝါရဏာ ဝါ ဟောတု, ပုနပဝါရဏာ ဝါ, နိစ္စပဝါရဏာ ဝါ, သဗ္ဗာပိ သာဒိတဗ္ဗာ, "ဣဒါနိ မမ ရောဂေါ နတ္ထီ"တိ န ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ, "ရောဂေ ပန သတိ ဝိညာပေဿာမီ"တိ အဓိဝါသေတဗ္ဗာတိ။ **တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒိယေယျာ** တိ ဧတ္ထ သစေ တတ္ထ ရတ္တီဟိ ဝါ ဘေသဇ္ဇေဟိ ဝါ ပရိစ္ဆေဒေါ ကတော ဟောတိ "ဧတ္တကာယေဝ ရတ္တိယော, ဧတ္တကာနိ ဝါ ဘေသဇ္ဇာနိ ဝိညာပေတဗ္ဗာနီ"တိ, အထ တတော ရတ္တိပရိယန္တတော ဝါ ဘေသဇ္ဇပရိယန္တတော ဝါ ဥတ္တရိ, န ဘေသဇ္ဇကရဏီယေန ဝါ ဘေသဇ္ဇံ, အညဘေသဇ္ဇကရဏီယေန ဝါ အညံ ဘေသဇ္ဇံ ဝိညာပေန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။

သက္ကေသု ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ဘေသဇ္ဇဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဏရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, နတတုတ္တရိ တတုတ္တရိသညိနော, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ နတတုတ္တရိ နတတုတ္တရိသညိဿ, ယေဟိ ဘေသဇ္ဇေဟိ ပဝါရိတော, တတော အညေဟိ ဝါ အဓိကတရေဟိ ဝါ အတ္ထေ သတိ, ယာသု ဝါ ရတ္တီသု ပဝါရိတော, တာ အတိက္ကမိတွာပိ အတ္ထေ သတိ ယထာဘူတံ အာစိက္ခိတွာ ဝိညာပေန္တဿ, ယေ ဝါ ဉာတကေ ဝါ ပုဂ္ဂလိကပ္ပဝါရဏာယ ပဝါရိတေ ဝါ အပရိယန္တပဝါရဏာယ ဝါ ပဝါရိတေ, အညဿ ဝါ အတ္ထာယ, အတ္တနော ဓနေန ဝိညာပေန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သင်္ဃပဝါရဏတာ, တတော ဘေသဇ္ဇဝိညတ္တိ, အဂိလာနတာ, ပရိယန္တာတိက္ကမောတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သဉ္စရိတ္တသဒိသာနီတိ။

မဟာနာမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **ဥယျုတ္တ**န္တိ ကတဥယျောဂံ, ကမတော နိက္ခန္တန္တိ အတ္ထော။ **သေန**န္တိ စတုရင်္ဂိနိံ။ **အညတ္ရ တထာရူပပ္ပစ္စယာ**တိ တထာရူပေ ကာရဏေ အသတိ ကေဝလံ သေနံ ဒဿနတ္ထာယ ဂစ္ဆတော ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋံ, ဒဿနူပစာရေ ဌတွာ ပဿတော ပာစိတ္တိယံ။ **ဒဿနူပစာရော** နာမ ယတ္ထ ဌိတော ပဿတိ, တံ ပန ဝိဇဟိတွာ ပုနပ္ပုနံ ပဿတော ပယောဂေ ပယောဂေ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ သေနာဒဿနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''အညတ္ရ တထာရူပပ္ပစ္စယာ''တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ဟတ္ထိအာဒီသု ဧကမေကံ ဒဿနာယ ဂမနေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒုက္കဋံ, တထာ အနုယျုတ္တေ ဥယျုတ္တသညိနော, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ အနုယျုတ္တသညိနော ပန, အာရာမေ ဌတွာ အတ္တနော ဌိတောကာသံ အာဂတံ, ပဋိပထံ အာဂစ္ဆန္တဉ္စ ပဿတော, တထာရူပပ္ပစ္စယေ, အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥယျုတ္တသေနံ ဒဿနတ္ထာယ ဂမနံ, အနုညာတော ကာသတော အညတ္ရ ဒဿနံ, တထာရူပပ္ပစ္စယဿ အာပဒာယ တ အဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန လောကဝဇ္ဇံ, အကုသလစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. သေနာဝါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **တတော စေ ဥတ္တရိ**တိ တိရတ္တတော ဥတ္တရိ စတုတ္ထဒိဝသေ အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ သေနာယ တိဋ္ဌတု ဝါ နိသီဒတု ဝါ သယတု ဝါ, သစေပိ အာကာသေ ဣဒ္ဓိယာ ကဉ္စိ ဣရိယာပထံ ကပ္ပေတိ, ပာစိတ္တိယမေဝ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ အတိရေကတိရတ္တံ သေနာယ ဝသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ဦနကတိရတ္တေ အတိရေကသညိနော, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ဦနကသညိဿ, တတိယာယ ရတ္တိယာ ပုရာရုဏာ နိက္ခမိတွာ ပုန ဝသတော, ဂိလာနဿ စ ဂိလာနကရဏီယေန စ ဝသတော, ပဋိသေနာရုဒ္ဓာယ သေနာယ, ကေနစိ ပလိဗုဒ္ဓဿ, အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ တိရတ္တာတိက္ကမော, သေနာယ သူရိယဿ အတ္ထင်္ဂမော, ဂိလာနတာဒီနံ အဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနေဝါတိ။

သေနာဝါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဥယျောဓိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ ဥဂ္ဂန္တွာ ဥဂ္ဂန္တွာ ဧတ္ထ ယုဇ္ဈန္တီတိ **ဥယျောဓိကံ,** သမ္ပဟာရဋ္ဌာနဿေတံ နာမံ။ ဗလဿ အဂ္ဂံ ဇာနန္တိ ဧတ္ထာတိ **ဗလဂ္ဂံ,** ဗလဂဏနဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ သေနာယ ဝိယူဟံ **သေနာဗျူဟံ,** သေနာနိဝေသဿေတံ နာမံ။ အနီကဿ ဒဿနံ **အနီကဒဿနံ။ အနီကံ** နာမ ''ဒွါဒသပုရိသော ဟတ္ထိ, တိပုရိသော အဿော, စတုပ္ပုရိသော ရထော''တိဧဝမိဒ္ဓံ (ပာစိ. ၃၁၄) လက္ခဏေန တယော ဟတ္ထီ ပစ္ဆိမကံ ဟတ္ထာနီကံ, အဿာနီကရထာနီကေသုပိ ဧသေဝ နယော။ စတ္တာရော ပန အာဝုဓဟတ္ထာ ပုရိသာ ပစ္ဆိမကံ ပတ္တာနီကံ။ ဧတေသု ယံကိဉ္စိ ဒဿနာယ ဂစ္ဆတော ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋံ, ဒဿနူပစာရေ ဌတွာ ပဿတော ပာစိတ္တိယံ, ဥပစာရံ ပန ဝိဇဟိတွာ ပုနပ္ပုနံ ပဿတော ပယောဂေ ပယောဂေ ပာစိတ္တိယံ။ သေသံ ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ, အာပတ္တိဘေဒော ပနေတ္ထ နတ္ထေဝါတိ။

ဥယျောဓိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. သုရာပါနဝဂ္ဂေါ

၁. သုရာပါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သုရာပါနဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **သုရာမေရယပါနေ**တိ ဧတ္ထ ပိဋ္ဌာဒီဟိ ကတံ မဇ္ဇံ သုရာ, ပုပ္ဖာဒီဟိ ကတော အာသဝေါ မေရယံ, တဒုဘယမ္ပိ ဗီဇတော ပဋ္ဌာယ ကုသဂ္ဂေနာပိ ပိဝတော ပယောဂေ ပယောဂေ ပါစိတ္တိယံ။

ကောသမ္ဗိယံ သာဂတတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ မဇ္ဇပိဝနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အမဇ္ဇေ မဇ္ဇသညိဿ, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ အမဇ္ဇသညိဿ, အမဇ္ဇံ မဇ္ဇဝဏ္ဏဂန္ဓရသံ လောဏသောဝီရကံ စ သုတ္တံ စ ပိဝတော, စသင္ကပါကပုတ္တံ ဤသကံ မဇ္ဇံ ပက္ခိပိတွာ သူပါဒီနိ ပစန္တိ, တေသု သူပသမ္ပါကာဒီသု , အာမလကရသာဒီဟိ အမဇ္ဇံ မဇ္ဇသဒိသံ အရိဋ္ဌံ ကရောန္တိ, တံ ပိဝတော, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ မဇ္ဇဘာဝေါ, တဿ ပါနဉ္စာတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန လောကဝဇ္ဇံ, အကုသလစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

သုရာပါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **အင်္ဂုလိပတောဒကေ** တိ အင်္ဂုလီဟိ ဥပကစ္ဆကာဒိဃဋ္ဋနံ ဝုစ္စတိ, အပိစ ယေန ကေနစိ သရီရာဝယဝေန ဟာသာဓိပ္ပာယဿ ဥပသမ္ပန္နံ ဖုသတော ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ အင်္ဂုလိပတောဒကေန ဟာသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ, ဣဓ ပန ဘိက္ခုနီပိ ဘိက္ခုဿ, ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနိယာ အနုပသမ္ပန္နော ဧဝ, ကာယပဋိဗဒ္ဓါဒီသု သဗ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋမေဝ။ န ဟာသနာဓိပ္ပာယဿ, သတိ ကရဏီယေ အာမသတော, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဟာသာဓိပ္ပာယတာ, ဥပသမ္ပန္နဿ ကာယေန ကာယာမသနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပါရာဇိကသဒိသာနေဝါတိ။

အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဟသဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ဥဒကေ ဟသဓမ္မေ** တိ ဥဒကကီဠာ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ ယော ဘိက္ခု ဥပရိဂေါပ္ဖကေ ဥဒကေ ဟာသာဓိပ္ပာယော နိမုဇ္ဇတိ ဝါ ဥမ္မုဇ္ဇတိ ဝါ, တဿ နိမုဇ္ဇနာဒီနံ အတ္ထာယ ဩတရန္တဿ ပါဒုဒ္ဓါရေ ပါဒုဒ္ဓါရေ ဒုက္ကဋံ, နိမုဇ္ဇနုမ္မုဇ္ဇနေသု ပယောဂေ ပယောဂေ ပါစိတ္တိယံ, နိမုဇ္ဇိတွာ အန္တောဥဒကေယေဝ ဂစ္ဆန္တဿ ဟတ္ထပါဒပယောဂေသု, တရန္တဿ စ ယေန ယေန အင်္ဂေန တရတိ, တဿ တဿ ပယောဂေ ပယောဂေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သတ္တရသဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဥဒကေ ကီဠနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ဥဒကေ အဟသဓမ္မေ ဟသဓမ္မသညိနော, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ, တထာ နာဝါယ ကီဠတော ဟတ္ထေန ဝါ ပါဒေန ဝါ ကဋ္ဌေန ဝါ ကထလာယ ဝါ ဥဒကံ ပဟရတော, ဘာဇနဂတံ ဥဒကံ ဝါ ကဉ္ဇိကာဒီနိ ဝါ ခိက္ခလ္လံ ဝါ ခိပနကီဠာယ ကီဠတော ဒုက္ကဋံ။ အတ္ထဇောတကံ ပန အက္ခရံ ဆိန္ဒိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ န ဟာသာဓိပ္ပာယဿ, သတိ ကရဏီယေ ဩတရိတွာ နိမုဇ္ဇနာဒီနိ ကရောန္တဿ, ပါရံ ဂစ္ဆတော, အာပဒါသု, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပရိဂေါပ္ဖကတာ, ဟာသာဓိပ္ပာယေန ကီဠနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပါရာဇိကသဒိသာနီတိ။

ဟာသဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. အနာဒရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **အနာဒရိယေ**တိ ပုဂ္ဂလဿ တ ဓမ္မဿ တ အနာဒရကရဏေ။ တသ္မာ ယော ဘိက္ခု ဥပသမ္ပန္နေန ပ ညတ္တေန ဝုစ္စမာနော တဿ တ ဝစနံ အကတ္တုကာမတာယ, တံ တ ဓမ္မံ အသိက္ခိတုကာမတာယ အနာဒရိယံ ကရော တိ, တဿ တသ္မိံ အနာဒရိယေ ပာစိတ္တိယံ။

ကောသမ္ဗိယံ ဆန္နတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ အနာဒရိယကရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိ ကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ, ဥပသမ္ပန္နေန တ အနုပသမ္ပန္နေန တ ''ဣဒံ န သလ္လေခာယ သံဝတ္တတီ''တိအာဒိနာ နယေန အပညတ္တေန ဝုစ္စမာနဿ အနာဒရိယေပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ ပဝေဏိအာဂတံ ပန ဥဂ္ဂဟံ ဂဟေတ္ဝာ ''ဧဝံ အမှာကံ အာစရိယာနံ ဥဂ္ဂဟော ပရိပုစ္ဆာ''တိ (ပာစိ. ၃၄၄) ဘဏန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နဿ ပညတ္တေန ဝစနံ, အနာဒရိယကရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာန သဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

အနာဒရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဘိံသာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **ဘိံသာပေယျာ** တိ ဘိံသာပနတ္ထံ ရူပာဒီနိ ဥပသံဟရေယျ, ဘယာနကကထံ တ ကထေယျ။ သော ပန ဘာယတု တ, မာ တ, ဣတရဿ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဘိံသာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိ ကံ, တိကပာစိတ္တိယံ။ အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ, န ဘိံသာပေတုကာမဿ တထာ ကရောတော, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နတာ, တဿ ဒဿနသဝနဝိသယေ ဘိံသာပေတုကာမတာယ တယာမနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အနန္တရသိက္ခာပဒသဒိသာနေဝါတိ။

ဘိံသာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဇောတိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော** တိ တပ္ပိတုကာမော။ **သမာဒဟေယျာ** တိ ဇာလေယျ, **အညတြ တထာရူပပ္ပစ္စယာ** တိ ပဒီပုဇ္ဇာလနံ တ ပတ္တပစနာဒီသု ဇောတိကရဏံ တတိ ဝေရူပံ ပစ္စယံ ဝိနာ။ တတ္ထာယံ ဝိနိစ္ဆယော – သယံ သမာဒ ဟန္တဿ အရဏိသဏ္ဍာပနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဇာလာ န ဥဋ္ဌဟတိ, တာဝ သဗ္ဗပ္ပယောဂေသု ဒုက္ကဋံ, ဇာလုဋ္ဌာနေ ပာစိတ္တိယံ။ သမာဒဟာပေန္တဿ အာဏတ္တိယာ ဒုက္ကဋံ, သကိံ အာဏတ္တော ဗဟုမ္ပိ သမာဒဟိတေ ဧကမေဝ ပာစိတ္တိယံ။

ဘဂ္ဂေသု သုံသုမာရဂိရေ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဇောတိံ သမာဒဟိတ္ဝာ ဝိသိဗ္ဗနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''အဂိလာနော, အညတြ တထာရူပပ္ပစ္စယာ''တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အနုပညတ္တိယော, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, တိကပာစိ တ္တိယံ, ဂိလာနဿ အဂိလာနသညိနော, ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ, တထာ ပဋိလာတံ ဥက္ခိပန္တဿ, တဉ္စ အဝိဇ္ဈ တွာတံ ဥက္ခိပိတ္ဝာ ယထာဌာနေ ဌပေန္တဿ။ ဝိဇ္ဈာတံ ပန ဇာလယတော ပာစိတ္တိယမေဝ။ ဂိလာနဿ ဂိလာနသညိ ဿ , အညေန ကတံ တ ဝိတစ္စိတင်္ဂါရံ တ ဝိသိဗ္ဗေန္တဿ, ပဒီပဇောတိကဇန္တာဃရာဒိကေ တထာရူပပ္ပစ္စယေ, အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အဂိလာနတာ, အနုညာတကာရဏာဘာဝေါ, ဝိသိဗ္ဗေတုကာမတာ, သမာဒဟန န္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သဉ္စရိတ္တေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ။

ဇောတိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. နဟာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **နဟာယေယျာ** တိ ယော ဘိက္ခု မဇ္ဈိမဒေသေ နဟာနဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ အဒ္ဓမာသေ အပုဏ္ဏေ အညတြ သမယာ “နဟာယိဿာမီ”တိ စုဏ္ဏံ ဝါ မတ္တိကံ ဝါ အဘိသင်္ခရောတိ, တဿ တတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗပယောဂေသု ဒုက္ကဋံ, နဟာနပရိယောသာနေ ပာစိတ္တိယံ။ သမယေသု ပရိဠာဟသမယဇ္ဈနမတ္တမ္ပိ **ကမ္မသမယော,** အဒ္ဓယောဇနံ ဂန္တုကာမဿ, ဂစ္ဆတော, ဂတဿ ဝါ **အဒ္ဓာနဂမနသမယော,** သရဇေန ဝါတေန ဩကိဏ္ဏဿ ဒွိသု ဝါ တီသု ဝါ ဥဒကဖုသိတေသု ကာယေ ပတိတေသု **ဝါတဝုဋ္ဌိသမယော** တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

ရာဇဂဟေ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ န မတ္တံ ဇာနိတွာ နဟာယနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, “အညတြ သမယာ”တိ အယမေတ္ထ ဆဗ္ဗိဓာ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အတိရေကဒ္ဓမာသေ ဦနကသညိနော, ဝေမတိကဿ ဝါ ဒုက္ကဋံ။ အတိရေကသညိဿ, သမယေ ဝါ နဟာယန္တဿ, ယော ဝါ နဒီပာရံ ဂစ္ဆန္တော တလုကံ ဥက္ကိရိတွာ ကတအာဝါဋေသုပိ နဟာယတိ, တဿ, ပစ္စန္တိမေ ဇနပဒေ သဗ္ဗေသံ, အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ မဇ္ဈိမဒေသော, ဦနကဒ္ဓမာသေ နဟာနံ, သမယာနံ ဝါ နဒီပာရဂမနဿ ဝါ အာပဒာနံ ဝါ အဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနေဝါတိ။

နဟာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ အလဘီတိ လဘော, လဘော ဧဝ လာဘော, ကိံ အလဘိ? စီဝရံ, ကီဒိသံ? နဝံ, ဣတိ “နဝစီဝရလာဘေနာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ အနုနာသိကလောပံ အကတွာ **နဝံစီဝရလာဘေနာ**တိ ဝုတ္တံ, ပဋိလဒ္ဓနဝစီဝရေနာတိ အတ္ထော။ မဇ္ဈေ ဌိ တပဒဒွယေ **ပနာ**တိ နိပါတမတ္တံ။ **ဘိက္ခုနာ**တိ ယေန လဒ္ဓံ, တဿ နိဒ္ဒေသနံ, သေသံ ပဒတ္ထတော ဥတ္တာနမေဝ။ အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော – နိဝါသနပါရုပနုပဂံ စီဝရံ လဘိတွာ တဿ နိဋ္ဌိတရဇနဿ ယသ္မိံ ဝါ တသ္မိံ ဝါ ပဒေသေ ကံသနီလေန ဝါ ပတ္တနီလေန ဝါ ကဒ္ဒမေန ဝါ ယေန ကေနစိ ကာဠကေန ဝါ မောရက္ခိမဏ္ဍလမင်္ဂုလပိဋ္ဌိနံ အညတရပ္ပမာဏံ ကပ္ပဗိန္ဒုံ အာဒိယိတွာ တံ စီဝရံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ, အနာဒိယိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အတ္တနော စီဝရအဇာနနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အာဒိန္နေ အနာဒိန္နသညိနော, ဝေမတိကဿ ဝါ ဒုက္ကဋံ။ အာဒိန္နသညိဿ , ကပ္ပေ နဋ္ဌေ, ကပ္ပကတောကာသေ ဇိဏ္ဏေ, ကပ္ပကတေန အကပ္ပကတေ သံသိဗ္ဗိတေ, ပစ္ဆာ အာရောပိတေသု အဂ္ဂဠအနုဝါတပရိဘဏ္ဍေသု တံ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝုတ္တပ္ပကာရဿ စီဝရဿ အကတကပ္ပတာ, န နဋ္ဌစီဝရာဒိတာ, နိဝါသနံ ဝါ ပါရုပနံ ဝါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဝိကပ္ပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **ဝိကပ္ပေတွာ** တိ ဧတ္ထ ဒွေ ဝိကပ္ပနာ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာ စ။ ကထံ **သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ** ဟောတိ? စီဝရာနံ ဧကဗဟုဘာဝံ သန္နိဟိတာသန္နိဟိတဘာဝဉ္စ ဉတွာ ‘ဣမံ စီဝရံ’န္တိ ဝါ ‘ဣမာနိ စီဝရာနီ’တိ ဝါ ‘ဧတံ စီဝရံ’န္တိ ဝါ ‘ဧတာနိ စီဝရာနီ’တိ ဝါ ဝတွာ ‘တုယှံ ဝိကပ္ပေမီ’တိ ဝတ္တဗ္ဗံ, အယမေကာ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ ဧတ္တာဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပန ဝိဿဇ္ဇေတုံ ဝါ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝါ န ဝဋ္ဋတိ။ “မယှံ သန္တကံ, မယှံ သန္တကာနိ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ကရောဟီ”တိ (ပါစိ. ၃၇၄) ဧဝံ ပန ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ, တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂာဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ။ အပရော နယော, တထေဝ စီဝရာနံ ဧကဗဟုဘာဝံ သန္နိဟိတာသန္နိဟိတဘာဝဉ္စ ဉတွာ တဿေဝ ဘိက္ခုနော သန္တိကေ ‘ဣမံ စီဝရံ’န္တိ ဝါ ‘ဣမာနိ စီဝရာနီ’တိ ဝါ ‘ဧတံ စီဝရံ’န္တိ ဝါ ‘ဧတာနိ စီဝရာနီ’တိ ဝါ ဝတွာ ပဉ္စသု သဟဓမ္မိကေသု အညတရဿ အတ္တနာ အဘိရုစိတဿ ယဿ ကဿစိ နာမံ ဂဟေ

တွာ “တိဿဿ ဘိက္ခုနော ဝိကပ္ပေမီ”တိ တ “တိဿာယ ဘိက္ခုနိယာ, သိက္ခမာနာယ, သာမဏေရဿ, တိဿာယ သာမဏေရိယာ ဝိကပ္ပေမီ”တိ တ ဝတ္တဗ္ဗံ, အယံ အပရာပိ သမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ ဧတ္တာဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပရိဘောဂါဒီသု ကေမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ တေန ပန ဘိက္ခုနာ “တိဿဿ ဘိက္ခုနော သန္တကံ။ပေ။ တိဿာယ သာမဏေရိယာ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ တ ဝိဿဇ္ဇေဟိ တ ယထာပစ္စယံ ကရောဟီ”တိ ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ, တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂါဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တိ။

ကထံ **ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာ** ဟောတိ? စီဝရာနံ တထေဝ ဧကဗဟုဘာဝံ သန္နိဟိတာသန္နိဟိတဘာဝဉ္စ ဉတွာ ‘ဣမံ စီဝရ’န္တိ တ ‘ဣမာနိ စီဝရာနီ’တိ တ ‘ဧတံ စီဝရ’န္တိ တ ‘ဧတာနိ စီဝရာနီ’တိ တ ဝတွာ “တုယှံ ဝိကပ္ပနတ္ထာယ ဒမ္မီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေန ဝတ္တဗ္ဗော “ကော တေ မိတ္တော တ သန္ဒိဋ္ဌော တ”တိ။ တတော ဣတရေန ပုရိမနယေနေဝ ‘တိဿော ဘိက္ခူ’တိ တ။ပေ။ ‘တိဿာ သာမဏေရီ’တိ တ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပုန တေန ဘိက္ခုနာ “အဟံ တိဿဿ ဘိက္ခုနော ဒမ္မီ”တိ တ။ပေ။ “တိဿာယ သာမဏေရိယာ ဒမ္မီ”တိ တ ဝတ္တဗ္ဗံ , အယံ ပရမ္မုခါဝိကပ္ပနာ။ ဧတ္တာဝတာ နိဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပရိဘောဂါဒီသု ကေမ္ပိ န ဝဋ္ဋတိ။ တေန ပန ဘိက္ခုနာ ဒုတိယသမ္မုခါဝိကပ္ပနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ “ဣတ္ထန္နာမဿ သန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ တ ဝိဿဇ္ဇေဟိ တ ယထာပစ္စယံ ကရောဟီ”တိ ဝုတ္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရော နာမ ဟောတိ, တတော ပဘုတိ ပရိဘောဂါဒယောပိ ဝဋ္ဋန္တီတိ။ ပတ္တဝိကပ္ပနာယမ္ပိ ဧသေဝ နယော။ ဣတိ ဣမာသု ဒွီသု ဝိကပ္ပနာသု ယာယ ကာယစိ ဝိကပ္ပနာယ ပဉ္စသု သဟဓမ္မိကေသု ယဿ ကဿစိ စီဝရံ ဝိကပ္ပေတွာ ဝုတ္တနယေန အကတပစ္စုဒ္ဓါရံ တ ယေန ဝိနယကမ္မံ ကတံ, တဿ တ ဝိဿာသေန အဂ္ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အပစ္စုဒ္ဓါရဏံ ပရိဘုဉ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, တံ ပန အဓိဋ္ဌဟန္တဿ တ ဝိဿဇ္ဇေန္တဿ တ ဒုက္ကဋံ, တထာ ပစ္စုဒ္ဓါရဏေ အပစ္စုဒ္ဓါရဏသညိဿ ဝေမတိကဿ တ။ ပစ္စုဒ္ဓါရဏသညိဿ ပန ဝိဿာသေန ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သာမံ ဝိကပ္ပိတဿ အပစ္စုဒ္ဓါရော, ဝိကပ္ပနုပဂစီဝရတာ, ပရိဘောဂေါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမကထိနသဒိသာနေဝ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

ဝိကပ္ပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. အပနိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ပတ္တ**န္တိ အဓိဋ္ဌာနုပဂံ။ **စီဝရ**န္တိ ဝိကပ္ပနုပဂံ။ **နိသီဒနံ** နာမ သဒသံ ဝုစ္စတိ။ **သူစိဃရံ** နာမ သသူစိကံ တ အသူစိကံ တ။ **ကာယဗန္ဓနံ** နာမ ပဋ္ဋိကာ တ သူကရန္တကံ တ။ **အပနိဓေယျ** တိ အပနေတွာ နိဒဟေယျ။ **ဟသာပေက္ခော**တိ ဟသာဓိပ္ပာယော။ **ပါစိတ္တိယ**န္တိ သယံ အပနိဓေန္တဿ ပါစိတ္တိယံ, အညံ အာဏာပေန္တဿ အာဏတ္တိယာ ဒုက္ကဋံ, တေန အပနိဟိတေ ဣတရဿ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ အပနိဓာနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ, ဝုတ္တပ္ပကာရာနိ ပန ပတ္တာဒီနိ ဌပေတွာ အညံ ပရိက္ခာရံ ဥပသမ္ပန္နဿ တ အနုပသမ္ပန္နဿ တ သန္တကံ အပနိဓေန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဒုန္နိက္ခိတ္တံ ပဋိသာမေန္တဿ, “ဓမ္မကထံ ကတွာ ဒဿာမီ”တိ ပဋိသာမေန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နဿ သန္တကာနံ ပတ္တာဒီနံ အပနိဓာနံ, ဝိဟေသေတုကာမတာ တ ဟသာဓိပ္ပာယတာ တတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေဝ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနီတိ။

အပနိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သုရာပါနဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇. သပ္ပာဏကဝဂ္ဂေါ

၁. သဉ္စိစ္စသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သပ္ပါဏကဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **ပါဏော**တိ တိရစ္ဆာနဂတပါဏော အဓိပ္ပေတော။ တံ ခုဒ္ဒကမ္ပိ မဟန္တမ္ပိ မာရေန္တဿ ပါစိတ္တိယမေဝ, မဟန္တေ ပန ဥပက္ကမမဟန္တတာယ အကုသလံ မဟန္တံ ဟောတိ။

သာဝတ္ထိယံ ဥဒါယိတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, ပါဏေ ဝေမတိကဿ, အပါဏေ ပါဏသညိနော, ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ ။ အပါဏသညိဿ, အသဉ္စိစ္စ, အဇာနန္တဿ, နမရဏာဓိပ္ပါယဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သေသံ မနုဿဝိဂ္ဂဟေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

သဉ္စိစ္စသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **သပ္ပါဏက**န္တိ ယေ ပါဏကာ ပရိဘောဂေန မရန္တိ, တေပိ သပ္ပါဏကံ, တာဒိသဉ္စ ဇာနံ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ပယောဂေ ပယောဂေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ဇာနံ သပ္ပါဏကံ ဥဒကံ ပရိဘုဉ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသမေတ္ထ သိဉ္စနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဥက္ကောဋနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ယထာဓမ္မ**န္တိ ယော ယဿ အဓိကရဏဿ ဝူပသမာယ ဓမ္မော ဝုတ္တော, တေနေဝ ဓမ္မေန။ **နိဟတာဓိကရဏ**န္တိ နိဟတံ အဓိကရဏံ, သမထက္ခန္ဓကေ (စူဠဝ. ၁၈၅ အာဒယော) သတ္ထာရာ ဝုတ္တဓမ္မေနေဝ ဝူပသမိတန္တိ အတ္ထော, ဝူပသမနနယံ ပနဿ အဓိကရဏသမထေသု ဒဿယိဿာမ။ **ပုနကမ္မာယ ဥက္ကောဋေယျာ**တိ တဿ တဿ ဘိက္ခုနော သန္တိကံ ဂန္တွာ "အကတံ ကမ္မ"န္တိအာဒီနိ (ပါစိ. ၃၉၄) ဝဒန္တော ပုနကရဏတ္ထာယ ဥစ္စာလေယျ။ ယထာပတိဋ္ဌိတဘာဝေန ပတိဋ္ဌာတုံ န ဒဒေယျ, တဿေဝံ ကရောန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။ ယံ ပန ဓမ္မေန အဓိကရဏံ နိဟတံ, တံ သုနိဟတမေဝ။ သစေ ဝိပ္ပကတေ ကမ္မေ ပဋိက္ကောသတိ, တံ သညာပေတွာ ကာတဗ္ဗံ။ ဣတရထာ ကမ္မဉ္စ ကုပ္ပတိ, ကာရကာနဉ္စ အာပတ္တိ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဥက္ကောဋနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဓမ္မကမ္မေ ဝေမတိကဿ, အဓမ္မကမ္မေ ဓမ္မကမ္မသညိနော, ဝေမတိကဿ တ ဒုက္ကဋံ။ ဥဘယေသု အဓမ္မကမ္မသညိဿ, "အဓမ္မေန တ ဝဂ္ဂေန တ အကမ္မာရဟဿ တ ကမ္မံ ကတ"န္တိ ဇာနန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ယထာဓမ္မံ နိဟတဘာဝေါ, ဇာနနာ, ဥက္ကောဋနာတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ဥက္ကောဋနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ဒုဋ္ဌုလ္လ**န္တိ သင်္ဃာဒိသေသံ အဓိပ္ပေတံ, တံ ယေန ကေနစိ ဥပါယေန ဉတွာ ပဋိစ္ဆာဒေန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။ သစေပိ "န အညဿ ကဿစိ ဘိက္ခုနော အာရောစေဿာမီ"တိ ဓုရံ နိက္ခိပိတွာ ပစ္ဆာ အာရောစေတိ, ပါစိတ္တိယံ, အာပဇ္ဇိတွာဝ အာရောစေဿတိ။ သစေ ပန ဓုရံ နိက္ခိပိတွာ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထမေဝ အညဿ အာရောစေတိ, သောပိ အညဿာတိ ဧတေနုပါယေန သမဏသတမ္ပိ အာပဇ္ဇတိယေဝ တာဝ, ယာဝ ကောဋိ န ဆိဇ္ဇတိ။ ကထံ

ပန ကောဋ္ဌိ ဆိဇ္ဇတိ? သစေ ဟိ အာပန္နော ကေသ္သ အာရောစေတိ, သောပိ အညသ္သ အာရောစေတိ, သော နိဝတ္တိတ္ဝာ တ ယေနသ္သ အာရောစိတံ, တသ္သေဝ အာရောစေတိ, ဧဝံ တတိယေန ပုဂ္ဂလေန ဒုတိယသ္သ အာရောစိတေ ကောဋ္ဌိ ဆိန္နာ ဟောတိ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိပဋိစ္ဆာဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဒုဋ္ဌုလ္လာယ အာပတ္တိယာ အာဒိပဒေ ဟာစိတ္တိယံ, ဣတရေသု ဒွီသု ဒုက္ကဋံ, အဒုဋ္ဌုလ္လာယ တိကဒုက္ကဋံ, အနုပသမ္ပန္နသ္သ ဒုဋ္ဌုလ္လေ တ အဒုဋ္ဌုလ္လေ တ အဇ္ဈာစာရေ ဒုက္ကဋမေဝ။ ''သင်္ဃသ္သ ဘဏ္ဍနာဒီနိ ဘဝိသ္သန္တီ''တိ (ပာစိ. ၄၀၁) တ ''အယံ ကက္ခဠော ဖရုသော ဇီဝိတန္တရာယံ တ ဗ္ရဟ္မစရိယန္တရာယံ တ ကရိသ္သတီ''တိ တ အနာရောစေန္တသ္သ, ပတိရူပံ ဘိက္ခုံ အပသ္သတော , န ဆာဒေတုကာမသ္သ, ''ပညာယိဿတိ သကေန ကမ္မေနာ''တိ အနာရောစေန္တသ္သ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နသ္သ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိဇာနနံ, ''ပဋိစ္ဆာဒေတုကာမတာယ နာရောစေသ္သာမီ''တိ ဓုရနိက္ခေပေါတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သမနုဘာသန သအသာနေတတိ။

ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဦနဝီသတိဝသ္သသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **ဦနဝီသတိဝသ္သ** န္တိ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏတော ပဋ္ဌာယ အပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝသ္သံ။ **ဥပသမ္ပာဒေယျာ** တိ ဥပဇ္ဈာယော ဟုတ္ဝာ ဥပသမ္ပာဒေယျ။ **သော စ ပုဂ္ဂလော အနုပသမ္ပန္နော** တိ ဇာနန္တေနာပိ အဇာနန္တေနာပိ ဥပသမ္ပာဒိတော အနုပသမ္ပန္နော။ သစေ ပန သော ဒသဝဿစ္စယေန အညံ ဥပသမ္ပာဒေတိ, တဉ္စေ မုဉ္စိတ္ဝာ ဂဏော ပူရတိ, သူပသမ္ပန္နော။ သောပိ ယာဝ န ဇာနာတိ, တာဝ တသ္သ နေဝ သဂ္ဂန္တရာယော န မောက္ခန္တရာယော, ဉတ္ဝာ ပန ပုန ဥပသမ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ **တေ စ ဘိက္ခူ ဂါရယှာ** တိ ဌပေတ္ဝာ ဥပဇ္ဈာယံ အဝသေသာ ဂါရယှာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေ ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇန္တိ။ **ဣဒံ တသ္မိံ ပာစိတ္တိယ** န္တိ ယော ပန ဥပဇ္ဈာယော ဟုတ္ဝာ ဥပသမ္ပာဒေတိ, တသ္မိံယေဝ ပုဂ္ဂလေ ဣဒံ ပာစိတ္တိယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ယော ''ဧဝံ ဥပသမ္ပာဒေသ္သာမီ''တိ ဂဏံ တ အာစရိယံ တ ပတ္တံ တ စီဝရံ တ ပရိယေသတိ, သီမံ တ သမ္မန္နတိ (ပာစိ. ၄၀၄), ဥဒကုက္ခေပံ တ ပရိစ္ဆိန္ဒတိ, သော ဧတေသု သဗ္ဗကိစ္စေသု ဉတ္တိယာ, ဒွီသု စ ကမ္မဝါစာသု ဒုက္ကဋာနိ အာပဇ္ဇိတ္ဝာ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ ပာစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ။

ရာဇဂဟေ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဦနဝီသတိဝသ္သံ ဥပသမ္ပာဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဦနဝီသတိဝသ္သေ ဝေမတိကသ္သ, ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝသ္သေ ဦနကသညိနော, ဝေမတိကသ္သ စ ဒုက္ကဋံ။ ဥဘယတ္ထ ပရိပုဏ္ဏသညိသ္သ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဦနဝီသတိဝသ္သတာ, ဦနကသညိတာ, ဥပသမ္ပာဒနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ဦနဝီသတိဝသ္သသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ထေယျသတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ ယေ ရာဇာနံ တ ဝဉ္စေတ္ဝာ သုင်္ကံ တ ပရိဟရိတုကာမာ စောရာ ကတကမ္မာ စေဝ အကတကမ္မာ စ မဂ္ဂံ ပဋိပန္နာ, တေသု ဣဓ **ထေယျသတ္ထ** သညိနော တသ္သ ထေယျသတ္ထဘာဝံ ဉတ္ဝာ တေန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဂစ္ဆန္တသ္သ သံဝိဓာနေ စ ဂမနေ စ ဒွိတဒဝဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေန အာပတ္တိဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ ထေယျသတ္ထေန သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယ ဧကဒ္ဓာနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, မနုဿေသု အသံဝိဒဟန္တေသု သယမေဝ သံဝိဒဟိတ္ဝာ ဂစ္ဆန္တသ္သ, ထေယျသတ္ထေ ဝေမတိကသ္သ, အထေယျသတ္ထေ ထေယျသတ္ထသညိနော, ဝေမတိကသ္သ စ ဒုက္ကဋံ။ အထေယျသတ္ထသညိသ္သ, အသံဝိဒဟိတ္ဝာ တ ကာလဝိသင်္ကေတေန တ, အာပဒာသု တ, ဂစ္ဆန္တသ္သ, ဥမ္

မတ္တကာဒီနဥ္ဌ အနာပတ္တိ။ ထေယျသတ္တဘာဝေ, ဇာနနံ, သံဝိဓာနံ, အဝိသင်္ကေတေန ဂမနန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ ထေယျသတ္တသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ထေယျသတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. သံဝိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဧကဒ္ဓာနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသမေတ္ထ ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ သံဝိဓာနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

သံဝိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ သဂ္ဂမောက္ခာနံ အန္တရာယံ ကရောန္တီတိ **အန္တရာယိကာ,** တေ ကမ္မကိလေသဝိပာကဥပဝါဒပညတ္တိဝီတိက္ကမနဝသေန ပဉ္စဝိဓာ။ တေသု မုဒုကာနံ အတ္ထရဏာဒီနံ ဖဿော ဝိယ ဣတ္ထိသမ္ဖဿောပိ ဝဋ္ဋတီတိ မေထုနဝီတိက္ကမနေ အဒေါသံ အဒိသွာ ပညတ္တိဝီတိက္ကမန္တရာယိကေ သန္ဓာယ ''ယေမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, တေ ပဋိသေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာ''တိ ဝုတ္တံ။ **အနေကပရိယာယေနာ**တိ ''အဋ္ဌိကင်္ကလူပမာ ကာမာ''တိအာဒီဟိ (မ. နိ. ၂.၄၂; ပာစိ. ၄၁၇; စူဠနိ. ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ္တနိဒ္ဒေသ ၁၄၇) နေကေဟိ ကာရဏေဟိ။ **သော ဘိက္ခု ဘိက္ခူဟီ**တိ ယေ ပဿန္တိ ယေ သုဏန္တိ တ, တေဟိ တိက္ခတ္တုံ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗော ''မာ အာယသ္မာ ဧဝံ အဝစ။ပေ.။ အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တရာယာယာ''တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တော အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇန္တဿ ဒုက္ကဋံ, သုတွာ အဝဒန္တာနမ္ပိ ဒုက္ကဋံ။ ပုန သင်္ဃမဇ္ဈမ္ပိ အာကမိတွာ တထေဝ ဝတ္တဗ္ဗော, တတြာပိ တဿ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇနေ, ဉတ္တိယာ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဧဝမ္ပိ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇန္တော ပုန ဉတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗော, အထဿ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇတော ပုန ဉတ္တိယာ စ ဒွီဟိ စ ကမ္မဝါစာဟိ ဒုက္ကဋံ, ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အရိဋ္ဌံ အာရဗ္ဘ ပာပိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, အဓမ္မကမ္မေ တိကဒုက္ကဋံ။ အသမနုဘာသိယမာနဿ , ပဋိနိဿဇ္ဇန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဥ္ဌ အနာပတ္တိ။ ဓမ္မကမ္မတာ, သမနုဘာသနာ, အပ္ပဋိနိဿဇ္ဇနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သမနုဘာသနသဒိသာနေဝါတိ။

အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **တထာဝါဒိနာ**တိ ''တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မ''န္တိအာဒိဝါဒိနာ။ **အကတာနုဓမ္မေနာ** တိ အနုဓမ္မော ဝုစ္စတိ အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဝါ အပ္ပဋိကမ္မေ ဝါ ပာပိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ အပ္ပဋိနိဿဂ္ဂေ ဝါ ဓမ္မေန ဝိနယေန ဥက္ခိတ္တကဿ အနုလောမဝတ္တံ ဒိသွာ ကတဩသာရဏာ, သော ဩသာရဏာသင်္ခါတော အနုဓမ္မော ယဿ န ကတော, အယံ အကတာနုဓမ္မော နာမ, တာဒိသေန သဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။ **သမ္ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ** တိ အာမိသသမ္ဘောဂံ ဝါ ဓမ္မသမ္ဘောဂံ ဝါ ကရေယျ။ **သံဝသေယျ ဝါ** တိ ဥပေါသထာဒိကံ သင်္ဃကမ္မံ ကရေယျ ။ **သဟ ဝါ သေယျံ ကပ္ပေယျာ** တိ နာနူပစာရေပိ ဧကစ္ဆန္နေ နိပဇ္ဇေယျ။ တတ္ထ အာမိသပရိဘောဂေ ဧကပ္ပယောဂေန ဗဟူပိ ဒဒတော ဝါ ဂဏှတော ဝါ ဧကံ ပာစိတ္တိယံ, ဝိစ္ဆိန္ဒိတွာ ဒေန္တဿ ပယောဂေ ပယောဂေ ပာစိတ္တိယံ။ ဓမ္မသမ္ဘောဂေ ပဒာဒီဟိ ဥဒ္ဒိသန္တဿ ဝါ ဥဒ္ဒိသာပေန္တဿ ဝါ ပဒသောဓမ္မေ ဝုတ္တနယေန, သံဝါသေ ကမ္မပရိယောသာနဝသေန, သဟသေယျာယ ဧကေသ္မိံ နိပန္နေ ဣတရဿ နိပဇ္ဇနပ္ပယောဂဂဏနဝသေန အာပတ္တိပရိစ္ဆေဒေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ အရိဋ္ဌေန ဘိက္ခုနာ သဒ္ဓိံ သမ္ဗုဋ္ဌနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဥက္ခိတ္တကေ ဝေမတိကဿ, အနုက္ခိတ္တကေ ဥက္ခိတ္တကသညိနော စေဝ ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ဥဘောသု အနုက္ခိတ္တကသညိဿ, ''ဩသာရိတော''တိ တ ''တံ ဒိဋ္ဌိံ ပဋိနိဿဋ္ဌော''တိ တ ဇာနန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အကတာနုဓမ္မတာ, ဇာနနာ, သမ္ဘောဂါဒိကရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ကဏ္ဋကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **သမဏုဒ္ဒေသော** တိ သာမဏေရော။ **စရာ**တိ ဂစ္ဆ။ **ပိရေ**တိ ပရ အမာမက။ **ဝိနဿာ** တိ နဿ , ယတ္ထ တံ န ပဿာမ, တတ္ထ ဂစ္ဆာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **တထာနာသိတ**န္တိ ဧတ္ထ သံဝါသနာသနာ လိင်္ဂနာသနာ ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာတိ တိဿော နာသနာ။ တတ္ထ အာပတ္တိယာ အဒဿနာဒီသု ဥက္ခေပနာ **သံဝါသနာသနာ** နာမ။ ဒူသကော နာသေတဗ္ဗော (ပါရာ. ၆၆), မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနိံ နာသေထာတိ (စူဠဝ. ၁၉၃; ပါရာ. ၃၈၄) အယံ **လိင်္ဂနာသနာ** နာမ။ ''အဇ္ဇတဂ္ဂေ တေ, အာဝုသော သမဏုဒ္ဒေသ, န စေဝ သော ဘဂဝါ သတ္ထာ အပဒိသိတဗ္ဗော''တိ (ပါစိ. ၄၂၉) အယံ **ဒဏ္ဍကမ္မနာသနာ** နာမ, အယံ ဣဓာဓိပ္ပေတာ။ တေန ဝုတ္တံ ''တထာနာသိတ''န္တိ။ **ဥပလာပေယျ** တိ ''ပတ္တံ ဝါ စီဝရံ ဝါ ဥဒ္ဒေသံ ဝါ ပရိပုစ္ဆံ ဝါ ဒဿာမီ''တိ သင်္ဂဏှေယျ။ **ဥပဋ္ဌာပေယျ** တိ စုဏ္ဏမတ္တိကာဒီနိ သာဒိယန္တော တေန အတ္တနော ဥပဋ္ဌာနံ ကာရာပေယျ။ သမ္ဘောဂသဟသေယျာ အနန္တရသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယာ ဧဝ, တသ္မာ အာပတ္တိပရိစ္ဆေဒေပေတ္ထ တသ္မိံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ကဏ္ဋကသမဏုဒ္ဒေသဥပလာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသံ အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တသဒိသမေဝါတိ။

ကဏ္ဋကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သပ္ပာဏကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

၈. သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ

၁. သဟဓမ္မိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော** တိ ဣမဿတ္ထော ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တော။ **ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ**တိ ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ ယံ ဝုတ္တံ, တံ န တာဝ သိက္ခိဿာမီတိ အတ္ထော။ **ပါစိတ္တိယ** န္တိ ဧတ္ထ ပန အနာဒရိယဘယာ လေသေန ဧဝံ ဝဒန္တဿ တစာယ တစာယ ပါစိတ္တိယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **သိက္ခမာနေန** တိ ဩတဒံ သိရသာ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ သိက္ခိတုကာမေနေဝ ဟုတွာ။ **အညာတဗ္ဗ** န္တိ အာဇာနိတဗ္ဗံ။ **ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗ** န္တိ ''ဣမဿ ကော အတ္ထော''တိ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ **ပရိပဉှိတဗ္ဗ** န္တိ စိန္တေတဗ္ဗံ တုလယိတဗ္ဗံ။

ကောသမ္ဗိယံ ဆန္နတ္ထေရံ အာရဗ္ဘ ဧဝံ ဘဏနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ , တိကပါစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ, ဥဘောဟိပိ ''ဣဒံ န သလ္လေခာယ''တိအာဒိနာ (ပါစိ. ၄၃၆) နယေန ဝုစ္စမာနဿာပိ ဧဝံ ဝဒတော ဒုက္ကဋမေဝ။ ''ဇာနိဿာမိ သိက္ခိဿာမီ''တိ ဘဏန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နဿ ပညတ္တေန ဝစနံ, အသိက္ခိတုကာမတာယ ဧဝံ ဝစနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

သဟဓမ္မိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဝိလေခနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ဥဒ္ဒိဿမာနေ** တိ အာစရိယေန အန္တေဝါသိကဿ ဝုစ္စမာနေ ဝါ သဇ္ဈာယဝသေန ပရိဝတ္တိယမာနေ ဝါ။ **ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကေဟီ** တိ ခုဒ္ဒကေဟိ စ အနုခုဒ္ဒကေဟိ စ။ **ယာဝဒေဝ**တိ တေသံ သံဝတ္တနမရိယာဒပရိစ္ဆေဒဝစနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ – ဧတာနိ ဟိ ယေ ဥဒ္ဒိသန္တိ ဝါ ဥဒ္ဒိသာပေန္တိ ဝါ သဇ္ဈာယန္တိ ဝါ, တေသံ တာဝ သံဝတ္တန္တိ, ယာဝ “ကပ္ပတိ နု ခော, န ကပ္ပတိ နု ခော”တိ ကုက္ကုစ္စဝိပ္ပဋိသာရော, ဝိဟေသာ, ဝိစိကိစ္ဆာ မနောဝိလေခါ စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ယေဝ။ အထ ဝါ **ယာဝဒေဝ**တိ အတိသယဝဝတ္ထာပနံ။ တဿ ‘သံဝတ္တန္တီ’တိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော, ကုက္ကုစ္စာယ ဝိဟေသာယ ဝိလေခါယ အတိဝိယ သံဝတ္တန္တိယေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **သိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏကေ**တိ ဧဝံ သိက္ခာပဒာနံ ဝိဝဏ္ဏကေ ဂရဟဏေ ပါစိတ္တိယံ ဟောတီတိ အတ္ထော။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ဝိနယဝိဝဏ္ဏနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နဿ ဝိဝဏ္ဏနေ တိကဒုက္ကဋံ, ဥဘိန္နမ္ပိ အညဓမ္မဝိဝဏ္ဏနေ ဒုက္ကဋမေဝ။ န ဝိဝဏ္ဏေတုကာမဿ, “ဣင္ဃ တာဝ သုတ္တန္တေ ဝါ ဂါထာယော ဝါ အဘိဓမ္မံ ဝါ ပရိယာပုဏဿု, ပစ္ဆာပိ ဝိနယံ ပရိယာပုဏိဿသီ”တိ ဘဏတော, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဂရဟိတုကာမတာ စ, ဥပသမ္ပန္နဿ သန္တိကေ သိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏနဉ္စာတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ဝိလေခနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. မောဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **အနွဒ္ဓမာသ** န္တိ အနုပဋိပါဋိယာ အဒ္ဓမာသေ အဒ္ဓမာသေ။ **ဥဒ္ဒိဿမာနေ** တိ ဥပေါသထဝသေန ဥဒ္ဒိသိယမာနေ။ **ယဉ္စ တတ္ထ အာပတ္တိံ အာပန္နော** တိ ယံ သော အနာစာရံ အာစရိတွာ အညာဏကေန အာပန္နဘာဝံ ဇာနာပေတုကာမော ဧဝမာဟ, တသ္မိံ အနာစာရေ ယံ အာပတ္တိံ အာပန္နော။ **တဉ္စ ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော** တိ အညာဏကေန အာပန္နတ္တာ မောက္ခော နတ္ထိ, ယထာ ပန ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဌိတော, တထာ တံ အာပတ္တိံ ကာရေတဗ္ဗော, ဒေသနာဂါမိနိယာ ဒေသာပေတဗ္ဗော, ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိယာ ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ **ဥတ္တရိ စဿ မောဟော အာရောပေတဗ္ဗော**တိ ယထာဓမ္မကရဏတော စ ဥတ္တရိ “တဿ တေ, အာဝုသော”တိအာဒိဝစနေဟိ နိန္ဒိတွာ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မေန မောဟော အာရောပေတဗ္ဗော။ **ဣဒံ တသ္မိံ မောဟနကေ ပါစိတ္တိယ** န္တိ ယော ဧဝံ အာရောပိတေ မောဟေ ပုန မောဟေတိ, တသ္မိံ မောဟနကေ ပုဂ္ဂလေ ဣဒံ ပါစိတ္တိယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ, န အနာရောပိတေ မောဟေတိ အတ္ထော။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ မောဟနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အဓမ္မကမ္မေ တိကဒုက္ကဋံ, အနာရောပိတေ မောဟေ ဒုက္ကဋမေဝ။ ယေန န ဝိတ္ထာရေန သုတံ, ဦနကဒွတ္တိက္ခတ္တုံ ဝါ ဝိတ္ထာရေန သုတံ, ယေ စ န မောဟေတုကာမာ တေသံ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ မောဟာရောပနံ, မောဟေတုကာမတာ, ဝုတ္တနယေန သုတဘာဝေါ, မောဟနဉ္စာတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

မောဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ပဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ပဟာရံ ဒဒေယျာ** တိ ဧတ္ထ ပဟရိတုကာမတာယ ပဟာရေ ဒိန္နေ သစေပိ မရတိ, ပါစိတ္တိယမေဝ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ပဟာရဒာနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ, ဝိရူပကရဏာဓိပ္ပာယေန ပန ဥပသမ္ပန္နဿပိ ကဏ္ဏာဒိစ္ဆေဒနေ ဒုက္ကဋမေဝ။ ကေနစိ ဝိဟေဌိယမာနဿ ပန မောက္ခာဓိပ္ပာယဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ကုပိတတာ, န မောက္ခာဓိပ္ပာယတာ, ဥပသမ္ပန္နဿ ပဟာရဒာနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပါရာဇိကသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ပဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. တလသတ္တိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **တလသတ္တိကံ ဥဂ္ဂိရေယျာ**တိ ပဟာရဒာနာကာရံ ဒဿေန္တော ကာယံ တ ကာယပဋိဗဒ္ဓံ တ ဥစ္စာရေယ့
ယ။ တွေ့ ဧ ဥဂ္ဂိရဏပစ္စယာ ဟာစိတ္တိယံ။ သစေ ပန ဥဂ္ဂိရိတွာ ဝိရဒ္ဓော ပဟာရံ ဒေတိ, န ပဟရိတုကာမတာယ ဒိန္န
တ္တာ ဒုက္ကဋမေဝ, တေန ပဟာရေန ဟတ္ထာဒီသု ယံကိဉ္စိ ဘိဇ္ဇတိ, ဒုက္ကဋမေဝ။ သေသမေတ္ထ သဗ္ဗံ ပုရိမသိက္ခာ
ပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

တလသတ္တိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. အမူလကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **အမူလကေနာ**တိ ဒိဋ္ဌာဒိမူလဝိရဟိတေန။ **အနုဒ္ဓံသေယျာ**တိ စောဒေယျ တ စောဒာပေယျ တ။ **ဟာစိတ္
တိယ**န္တိ သစေ စုဒိတကော တင်္ခဏညေဝ "စောဒေတိ မ"န္တိ ဇာနာတိ, စောဒကဿ ဟာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ အမူလကေန သင်္ဃာဒိသေသေန အနုဒ္ဓံသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရ
ဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, တိကဟာစိတ္တိယံ, အာစာရဝိပတ္တိယာ တ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိယာ တ အနုဒ္ဓံသနေ ဒုက္ကဋံ,
အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ။ တထာသညိဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နတာ, သင်္ဃာဒိသေသဿ
အမူလကတာ, အနုဒ္ဓံသနာ, တင်္ခဏဝိဇာနနာတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနိ,
ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

အမူလကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. သဉ္စိစ္စသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **ကုက္ကုစ္စံ ဥပဒဟေယျာ**တိ "ဦနဝီသတိဝဿော တွံ မညေ"တိအာဒီနိ (ဟာစိ. ၄၆၆) ဘဏန္တော ဥပ္
ဟာဒေယျ။ ဧဝံ အညဿ္မိံ ဥပ္ပာဒနပစ္စယေ အသတိ သဉ္စိစ္စ ဥပ္ပာဒေန္တဿ တစာယ တစာယ ဟာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ကုက္ကုစ္စဥပ္ပာဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိ
ကံ, တိကဟာစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ။ နဥပ္ပာဒေတုကာမဿ, ကေဝလံ ဟိတေသိတာယ တထာ ဝဒန္တ
ဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နတာ, အဖာသုကာမတာ , ကုက္ကုစ္စုပ္ပာဒနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အ
င်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အနန္တရသဒိသာနေဝါတိ။

သဉ္စိစ္စသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဥပဿုတိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **ဝိတအာပန္နာန**န္တိ ဘဏ္ဍနကလဟေဟိ ဝိဝမိုတံ ဝိတအဓိကရဏံ အာပန္နာနံ။ **ဥပဿုတိ**န္တိ သုတိသမီ
ပံ, ယတ္ထ ဌတွာ သက္ကာ ဟောတိ တေသံ ဝစနံ သောတုံ, တတ္ထ တိဋ္ဌေယျာတိ အတ္ထော။ "တတ္ထ သောသ့
သာမီ"တိ စောဒေတုကာမတာယ ဂစ္ဆတော ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋံ, တုရိတဂမနေပိ ဩဟီယမာနေပိ ဧသေဝ နယော။ ယတ့
ထ ပန ဌိတော သုဏာတိ, တတ္ထ ဌိတဿ ဟာစိတ္တိယံ, အတ္တနော ဌိတောကာသံ အာဂန္တွာ တေသု မန္တယမာနေသုပိ
ဥက္ကာသိတွာ, "အဟံ တွော"တိ တ ဝတွာ ဇာနာပေတဗ္ဗံ, ဧဝံ အကရောန္တဿာပိ သဝနေ ဟာစိတ္တိယမေဝ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ဥပဿုတိဋ္ဌာနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိ
ကံ, တိကဟာစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ, "ဣမေသံ သုတွာ ဩရမိဿာမိ ဝိရမိဿာမိ ဝူပသမိဿာမိ

အတ္တာနံ ပရိမောစေဿာမီ''တိ (ပာစိ. ၄၇၃) ဂစ္ဆတော, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နတာ, စောဒနာဓိပ္ပာယော, သဝနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ ထေယျသတ္ထသမုဋ္ဌာနံ ဣဒံ ပန သိယာ ကိရိယံ, သိယာ အကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, လောကဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, အကုသလစိတ္တံ, ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ဥပဿုတိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ကမ္မပ္ပဋိဗာဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာန** န္တိ ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနေန ကတာနံ အပလောကနကမ္မံ ဉတ္တိကမ္မံ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မန္တိ ဣမေသံ စတုန္နံ ကမ္မာနံ။ တတ္ရာယံ သင်္ခေပတော ကမ္မဝိနိစ္ဆယော – တတ္ထ **အပလောကနကမ္မံ** နာမ သမဂ္ဂဿ သင်္ဃဿ အနုမတိယာ တံ တံ ဝတ္ထုံ ကိတ္တေတွာ ''ရုစ္စတိ သင်္ဃဿာ''တိ တိက္ခတ္တုံ သာဝေတွာ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ ဝုစ္စတိ။ သမဂ္ဂဿေဝ ပန သင်္ဃဿ အနုမတိယာ ဧကာယ ဉတ္တိယာ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ **ဉတ္တိကမ္မံ** နာမ။ ဧကာယ ဉတ္တိယာ ဧကေန အနုဿာဝနာယ စ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ **ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ** နာမ။ ဧကာယ ပန ဉတ္တိယာ တီဟိ စ အနုဿာဝနာဟိ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ **ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ** နာမ။

တေသု အပလောကနကမ္မံ (ပရိ. ၄၉၆; ပရိ. အဋ္ဌ. ၄၉၅-၄၉၆) ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ ဘဏ္ဍုကမ္မံ ဗြဟ္မဒဏ္ဍံ ကမ္မလက္ခဏဉ္ဉေဝ ပဉ္စမန္တိ။ တတ္ထ ကဏ္ဋကသာမဏေရဿ နာသနာ ဝိယ **နိဿာရဏာ,** တာဒိသံယေဝ သမ္မာဝတ္တန္တံ ဒိသွာ ပဝေသနာ **'ဩသာရဏာ'**တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခဿ ကေသစ္ဆေဒနာပုစ္ဆနံ **ဘဏ္ဍုကမ္မံ** (မဟာဝ. ၉၈) နာမ။ မုခရဿ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခူ ဒုရုတ္တဝစနေဟိ ဃဋ္ဋေန္တဿ ''ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု မုခရော ဘိက္ခူ ဒုရုတ္တဝစနေဟိ ဃဋ္ဋေန္တော ဝိဟရတိ, သော ဘိက္ခု ယံ ဣစ္ဆေယျ, တံ ဝဒေယျ, ဘိက္ခူဟိ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု နေဝ ဝတ္တဗ္ဗော, န ဩဝဒိတဗ္ဗော, န အနုသာသိတဗ္ဗော''တိ ''သင်္ဃံ, ဘန္တေ, ပုစ္ဆာမိ 'ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဗြဟ္မဒဏ္ဍဿ ဒါနံ ရုစ္စတိ သင်္ဃဿာ'တိ, ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ, တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ 'ဣတ္ထန္နာမဿ, ဘန္တေ, ဘိက္ခုနော ဗြဟ္မဒဏ္ဍဿ ဒါနံ ရုစ္စတိ သင်္ဃဿာ'''တိ ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္မံ **ဗြဟ္မဒဏ္ဍော** (စူဠဝ. ၄၄၅) နာမ။ ယံ ပန ဘဂဝတာ ဘိက္ခုနီနံ ဥဇုံ ဝိဝရိတွာ ဒဿနာဒိဝတ္ထုသု ''အဝန္ဒိယော သော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိသင်္ဃေန ကာတဗ္ဗော''တိ (စူဠဝ. ၄၁၁) ဧဝံ အဝန္ဒိယကမ္မံ အနုညာတံ, ယံ ဘိက္ခုနီဟိ ''အယျော, အသုကော နာမ အယျော ဘိက္ခုနီနံ အပ္ပသာဒနီယံ ဒဿေတိ, ဧတဿ အယျဿ အဝန္ဒိယကရဏံ 'ရုစ္စတိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿာ'''တိ ဧဝံ ဥပဿယေ နိသိန္နာဟေဝ ဘိက္ခုနီဟိ ကတ္တဗ္ဗံ, ဧဝရူပံ ကမ္မံ ယသ္မာ တဿ ကမ္မဿေဝ လက္ခဏံ န ဩသာရဏာဒီနိ, တသ္မာ **ကမ္မလက္ခဏ** န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဒဉ္စ ကမ္မလက္ခဏံ နာမ ဘိက္ခုနိမူလကံ ပညတ္တံ, အပိစ ဘိက္ခူနမ္ပိ လဗ္ဘတိ, တသ္မာ ဘိက္ခူဟိပိ အဇ္ဈိန္နစီဝရကာဒီနံ စီဝရာဒီနိ တ ဒေန္တေဟိ, ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ အပနေတဗ္ဗာနိပိ ဝတ္ထူနိ ပရိဘုဉ္ဇန္တေဟိ တ, အပနေန္တေဟိ တ, တထာရူပံ တ ဓမ္မိကံ ကတိကံ ကရောန္တေဟိ တိက္ခတ္တုံ သာဝေတွာ အပလောကနကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ, သဗ္ဗဥ္စေဟတံ ကမ္မလက္ခဏမေဝ ပဝိသတိ, ဣတိ အပလောကနကမ္မံ ပဉ္စ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

ဉတ္တိကမ္မံ ပန နဝ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ ဥပောသထံ ပဝါရဏံ သမ္မုတိံ အနံ ပဋိဂ္ဂဟံ ပစ္စုက္ကဍ္ဎနံ ကမ္မလက္ခဏန္တိ။ တတ္ထ ''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ဣတ္ထန္နာမော ဣတ္ထန္နာမဿ အာယသ္မတော ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော, အနုသိဋ္ဌော သော မယာ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, ဣတ္ထန္နာမော အာဂစ္ဆေယျ , 'အာဂစ္ဆာဟီ'တိ ဝတ္တဗ္ဗော''တိ (မဟာဝ. ၁၂၆) ဧဝံ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခဿ ဩသာရဏာ **ဩသာရဏာ** နာမ။ ''သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု ဓမ္မကထိကော, ဣမဿ နေဝ သုတ္တံ အာဂစ္ဆတိ, နော သုတ္တဝိဘင်္ဂေါ, သော အတ္ထံ အသလ္လက္ခေတွာ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာယ အတ္ထံ ပဋိဗာဟတိ, ယဒာယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ, ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခုံ ဝုဋ္ဌာပေတွာ အဝသေသာ ဣမံ အဓိကရဏံ ဝူပသမေယျာမာ''တိ ဧဝံ ဥဗ္ဗာဟိကဝိနိစ္ဆယေ (စူဠဝ. ၂၃၃) ဓမ္မကထိကဿ ဘိက္ခုနော နိဿာရဏာ **နိဿာရဏာ** နာမ။ ''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အဇ္ဇုပောသထော။ပေ။ ဥပောသထံ ကရေယျာ''တိ ဧဝံ ဥပောသထကမ္မဝသေန ဌပိတာ ဉတ္တိ **ဥပောသထော** နာမ။ ''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အဇ္ဇ ပဝါရဏာ ပန္နရသီ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ပဝါရေယျာ''တိ (မဟာဝ. ၂၁၀) ဧဝံ ပဝါရဏာကမ္မဝသေန ဌပိတာ ဉတ္တိ **ပဝါရဏာ** နာမ။ ''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော

ယော, ဣတ္ထန္နာမော ဣတ္ထန္နာမဿ ဥပသမ္ပဒာပေက္ခော, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, အဟံ ဣတ္ထန္နာမံ အနုသာသေယျ''န္တိ, ''ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, ဣတ္ထန္နာမော ဣတ္ထန္နာမံ အနုသာသေယျာ''တိ (မဟာဝ. ၁၂၆) ဧဝံ အတ္တာနံ ဝါ ပရံ ဝါ သမ္မန္နိတုံ ဋပိတာ ဉတ္တိ **သမ္မုတိ** နာမ။ ''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော နိဿဂ္ဂိယံ သင်္ဃဿ နိဿဋ္ဌံ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော ဒဒေယျာ''တိ (ပာရာ. ၄၆၄) ဧဝံ နိဿဋ္ဌစီဝရပတ္တာဒီနံ အနံ **အနံ** နာမ။ ''သုဏာတု မေ, ဘန္တေ, သင်္ဃော, အယံ ဣတ္ထန္နာမော ဘိက္ခု အာပတ္တိံ သရတိ ဝိဝရတိ ဥတ္တာနိံ ကရောတိ ဒေသေတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, အဟံ ဣတ္ထန္နာမဿ ဘိက္ခုနော အာပတ္တိံ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ''န္တိ, တေန ဝတ္တဗ္ဗော 'ပဿသီ'တိ, 'အာမ, ပဿာမီ'တိ, ''အာယတိံ သံဝရေယျာသီ''တိ (စူဠဝ. ၂၃၉) ဧဝံ အာပတ္တိပဋိဂ္ဂဟော **ပဋိဂ္ဂဟော** နာမ။ ''သုဏန္တု မေ အာယသ္မန္တာ အာဝါသိကာ, ယဒာယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ, ဣဒာနိ ဥပေါသထံ ကရေယျာမ, ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒိသေယျာမ, အာဂမေ ကာလေ ပဝါရေယျာမာ''တိ (မဟာဝ. ၂၄၀) ဧဝံ ကတပဝါရဏာပစ္စုက္ကဍ္ဎနာ **ပစ္စုက္ကဍ္ဎနာ** နာမ။ တိဏဝတ္ထာရကသမထေ (စူဠဝ. ၂၁၂) သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဉတ္တိ, ဧကေကသ္မိံ ပက္ခေ ဧကေကာ ဉတ္တိ စာတိ တိဿောပိ ဉတ္တိယော **ကမ္မလက္ခဏံ** နာမ။ ဣတိ ဉတ္တိကမ္မံ နဝ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ သမ္မုတိံ အနံ ဥဒ္ဓာရံ ဒေသနံ ကမ္မလက္ခဏန္တိ။ တတ္ထ ဘိက္ခုနံ အလာဘာယ ပရိသက္ကနာဒိကေဟိ အဋ္ဌဟိ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတဿ ဥပါသကဿ သင်္ဃေန အသမ္ဘောဂကရဏတ္ထံ ပတ္တနိက္ကုဇ္ဇနဝသေန နိဿာရဏာ **နိဿာရဏာ** နာမ။ တဿေဝ သမ္မာဝတ္တန္တဿ ပတ္တုက္ကုဇ္ဇနဝသေန **ဩသာရဏာ** စ ဝေဒိတဗ္ဗာ, သာ ခုဒ္ဒကက္ခန္ဓကေ ဝဍ္ဎလိစ္ဆဝိဝတ္ထုသ္မိံ (စူဠဝ. ၂၆၅-၂၆၆) ဝုတ္တာ။ သီမာသမ္မုတိ တိစီဝရေန အဝိပ္ပဝာသသမ္မုတိသန္ထတသမ္မုတိဘတ္တုဒ္ဒေသကသေနာသနဂ္ဂါဟာပကဘဏ္ဍာဂါရိကစီဝရပဋိဂ္ဂါဟကယာဂုဘာဇကဖလဘာဇကခဇ္ဇဘာဇကအပ္ပမတ္တကဝိဿဇ္ဇကသာဋိယဂ္ဂါဟပကပတ္တဂ္ဂါဟာပကအာရာမိကပေသကသာမဏေရပေသကသမ္မုတီတိ ဧတာသံ သမ္မုတီနံ ဝသေန **သမ္မုတိ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကထိနစီဝရမတကစီဝရအနဝသေန **အနံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကထိနုဒ္ဓာရဝသေန **ဥဒ္ဓာရော** ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကုဋိဝတ္ထုဝိဟာရဝတ္ထုဒေသနာဝသေန **ဒေသနာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယာ ပန တိဏဝတ္ထာရကသမထေ (စူဠဝ. ၂၁၂ အာဒယော) ဧကသ္မိံ ပက္ခေ ဧကာ, ဧကသ္မိံ ပက္ခေ ဧကာတိ ဒွေ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာ ဝုတ္တာ, ယာ စ မောဟာရောပနာဒီသု ကမ္မဝါစာ (ပါစိ. ၄၄၆) ဝုတ္တာ, တာသံ ဝသေန **ကမ္မလက္ခဏံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ, ဣတိ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မမ္ပိ သတ္တေဝ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ ဩသာရဏံ နိဿာရဏံ သမ္မုတိံ အနံ နိဂ္ဂဟံ သမနုဘာသနံ ကမ္မလက္ခဏန္တိ။ တတ္ထ တဇ္ဇနီယကမ္မာဒီနံ (စူဠဝ. ၁ အာဒယော) သတ္တန္နံ ကမ္မာနံ ဝသေန **နိဿာရဏာ,** တေသံယေဝ ကမ္မာနံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘနဝသေန **ဩသာရဏာ** စ ဝေဒိတဗ္ဗာ, ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္မုတိဝသေန (ပါစိ. ၁၄၆-၁၄၇) **သမ္မုတိ,** ပရိဝါသအနံ(စူဠဝ. ၁၀၂) မာနတ္တအနဝသေန (စူဠဝ. ၁၀၅) **အနံ,** မူလာယပဋိကဿနဝသေန (စူဠဝ. ၁၁၀) **နိဂ္ဂဟော,** ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ , အဋ္ဌ ယာဝတတိယကာ, အရိဋ္ဌော (ပါစိ. ၄၁၇), စဏ္ဍကာဠီ (ပါစိ. ၇၀၉) စာတိ ဣမေ ဧဝ ယာဝတတိယကာတိ ဣမာသံ ဧကာဒသန္နံ သမနုဘာသနာနံ ဝသေန **သမနုဘာသနာ,** ဥပသမ္ပဒာကမ္မအဗ္ဘာနကမ္မဝသေန **ကမ္မလက္ခဏံ** ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မံ သတ္တ ဌာနာနိ ဂစ္ဆတိ။

ဣမေသု ပန စတူသု ကမ္မေသု အပလောကနကမ္မံ အပလောကနေနေဝ ကာတဗ္ဗံ, ဉတ္တိကမ္မာဒိဝသေန န ကာတဗ္ဗံ။ ဉတ္တိကမ္မမ္ပိ ဧကံ ဉတ္တိံ ဌပေတွာဝ ကာတဗ္ဗံ, အပလောကနကမ္မာဒိဝသေန န ကာတဗ္ဗံ။ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မံ ပန အပလောကနေတွာ ကာတဗ္ဗမ္ပိ အတ္ထိ အကာတဗ္ဗမ္ပိ, တတ္ထ သီမာသမ္မုတိ သီမာသမူဟနနံ (မဟာဝ. ၁၃၉-၁၄၀, ၁၄၄ အာဒယော) ကထိနစီဝရအနံ ကထိနုဒ္ဓာရော ကုဋိဝတ္ထုဒေသနာ ဝိဟာရဝတ္ထုဒေသနာတိ ဣမာနိ ဆ ကမ္မာနိ ဂရုကာနိ အပလောကေတွာ ကာတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ, ဉတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစံ သာဝေတွာဝ ကာတဗ္ဗာနိ။ အဝသေသာ တေရသ သမ္မုတိယော သေနာသနဂ္ဂါဟာပကမတကစီဝရအနသမ္မုတိယော စာတိ ဧတာနိ လဟုကကမ္မာနိ အပလောကေတွာပိ ကာတုံ ဝဋ္ဋန္တိ, ဉတ္တိကမ္မာဒိဝသေန ပန န ကာတဗ္ဗာနေဝ။ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မမ္ပိ သကလက္ခဏေနေဝ ကာတဗ္ဗံ, န သေသကမ္မဝသေန။ ဧဝံ အတ္တနော အတ္တနော လက္ခဏေနေဝ ဝတ္ထုဉတ္တိအနုဿာဝနာသီမာပရိသာသမ္ပတ္တိယာ ကတာနိ ဧတာနိ ကမ္မာနိ ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနေန ကတတ္တာ ဓမ္မော ဧတေသု အတ္ထီတိ **ဓမ္မိကာနိ** နာမ

ဟောန္တိ, ဣတိ ဧတေသံ ဓမ္မိကာနံ **ကမ္မာနံ ဆန္ဒံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ခီယနဓမ္မံ** အာပဇ္ဇန္တဿ တစာယ တစာယ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ခီယနဓမ္မာပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဓမ္မကမ္မေ ဝေမတိကဿ, အဓမ္မကမ္မေ ဓမ္မကမ္မသညိနော, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ အဓမ္မကမ္မသညိဿ , "အဓမ္မေန တ ဝဂ္ဂေန တ နကမ္မာရဟဿ တ ကမ္မံ ကရောန္တီ"တိ ဉတွာ ခီယန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဓမ္မကမ္မတာ, ဓမ္မကမ္မသညိတာ, ဆန္ဒံ ဒတွာ ခီယနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနေဝ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ကမ္မပဋိဗာဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဆန္ဒံအဒတွာဂမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ဝိနိစ္ဆယကထာယာ** တိ ယာဝ အာရောစိတံ ဝတ္ထု အဝိနိစ္ဆိတံ, ဉတ္တိံ တ ဌပေတွာ ကမ္မဝါစာ အနိဋ္ဌာပိတာ, တာဝ ဝိနိစ္ဆယကထာ **ဝတ္တမာနာ** နာမ ဟောတိ။ ယော ဘိက္ခု ဧတသ္မိံ အန္တရေ ကမ္မံ ကောပေတုကာမတာယ ပရိသာယ ဟတ္ထပာသံ ဝိဇဟတိ, တဿ ဝိဇဟနေ ဒုက္ကဋံ, ဝိဇဟိတေ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ ဆန္ဒံ အဒတွာ ပက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဓမ္မကမ္မေ ဝေမတိကဿ, အဓမ္မကမ္မေ ဓမ္မကမ္မသညိနော, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ အဓမ္မကမ္မသညိဿ ပန, ယော စ "သင်္ဃဿ ဘဏ္ဍနာဒီနိ တ ဘဝိဿန္တိ, အဓမ္မေန တ ဝဂ္ဂေန တ နကမ္မာရဟဿ တ ကမ္မံ ကရိဿန္တီ"တိ (ပာစိ. ၄၈၃) ဉတွာ, ဂိလာနော တ ဟုတွာ, ဂိလာနဿ တ ကရဏီယေန, ဥစ္စာရာဒီဟိ တ ပီဠိတော, န စ ကမ္မံ ကောပေတုကာမော "ပုန ပစ္စာဂမိဿာမီ"တိ ဂစ္ဆတိ, တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝိနိစ္ဆယကထာယ ဝတ္တမာနတာ, ဓမ္မကမ္မတာ, ဓမ္မကမ္မသညိတာ, သမာနသီမာယံ ဌိတတာ, သမာနသံဝါသကတာ, ကောပေတုကာမတာယ ဟတ္ထပာသဝိဇဟနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဆ အင်္ဂါနိ။ သမနုဘာသနသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယာကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, လောကဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, အကုသလစိတ္တံ, ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ဆန္ဒံအဒတွာဂမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကာဒသမေ **သမဂ္ဂေန သင်္ဃေနာ** တိ သမာနသံဝါသကေန သမာနသီမာယံ ဌိတေန သင်္ဃေန သဒ္ဓိံ စီဝရံ ဒတွာ။ **ယထာသန္ထုတ** န္တိ ယော ယော မိတ္တသန္ဒိဋ္ဌသမ္ဘတ္တဝသေန သန္ထုတော, တဿ တဿာတိ အတ္ထော။ **ပာစိတ္တိယန္တိ** ဧဝံ သင်္ဃေန သဒ္ဓိံ သယမေဝ သေနာသနပညာပနာဒိဝသေန သမ္မတဿ ဘိက္ခုနော စီဝရံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ခီယန္တဿ တစာယ တစာယ ပာစိတ္တိယံ။

ရာဇဂဟေ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ စီဝရံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ခီယနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ဓမ္မကမ္မေ တိကပာစိတ္တိယံ, စီဝရံ ဌပေတွာ အညံ ဝိဿဇ္ဇနီယဝေဘင်္ဂိယံ ပရိက္ခာရံ ဒတွာ ပစ္ဆာခီယန္တဿ ဒုက္ကဋံ, **ဝိဿဇ္ဇနီယဝေဘင်္ဂိယော** နာမ ဌပေတွာ ပဉ္စ ဂရုဘဏ္ဍာနိ အဝသေသော။ ရာသိဝသေန ဟိ ပဉ္စ ဂရုဘဏ္ဍာနိ ဝုတ္တာနိ, တတ္ထ အာရာမော အာရာမဝတ္ထူတိ ဧကံ, ဝိဟာရော ဝိဟာရဝတ္ထူတိ ဒုတိယံ, မဉ္စော ပီဌံ ဘိသိ ဗိမ္ဗောဟနန္တိ တတိယံ, လောဟကုမ္ဘီ လောဟဘာဏကံ လောဟဝါရကော လောဟကဋာဟံ တသိ ပရသု ကုဌာရီ ကုဒါလော နိခါဒနန္တိ စတုတ္ထံ, ဝလ္လိ ဝေဠု မုဉ္ဇံ ပဗ္ဗဇံ တိဏံ မတ္တိကာ အရုဘဏ္ဍံ မတ္တိကာဘဏ္ဍန္တိ ပဉ္စမံ။ တာနိ ဟိ ပဉ္စ သင်္ဃသန္တကာနိ နေဝ သင်္ဃဿ, န ဂဏပုဂ္ဂလာနံ ဝိဿဇ္ဇေတုံ တ ဝိဘဇိတုံ တ ဝဋ္ဋန္တိ, ဝိဿဇ္ဇိတဝိဘတ္တာနိပိ သင်္ဃိကာနေဝ ဟောန္တိ။ ထာဝရေန ပန ထာဝရံ, ဂရုဘဏ္ဍေန စ အကပ္ပိယေန မဟဂ္ဃကပ္ပိယေန တ ဂရုဘဏ္ဍံ သင်္ဃဿ ဥပကာရံ သလ္လက္ခေတွာ ကပ္ပိယပရိဝတ္တနေန ပရိဝတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဝရသေနာသနာဒီနံ သံရက္ခဏတ္ထံ လာမကာနိ ဝိဿဇ္ဇေတုံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုဉ္စ ဝဋ္ဋတိ။ တတ္ထ စ ပုရိမေသု တီသု ရာသီသု အဂရုဘဏ္ဍံ နာမ ကိ

ဥ္စိ နတ္ထိ, စတုတ္ထေ လောဟကုမ္ဘိ အရဥ္စရသဏ္ဌာနံ လောဟဘာဏကံ လောဟကဋ္ဌာဟန္တိ ဣမာနိ တီဏိ အန္တမသော ပသတမတ္တဥဒကဂ္ဂဏှဟနကာနိပိ ဂရုဘဏ္ဍာနိ။ လောဟတရကော ပန ကာဋ္ဌလောဟတမ္ဗလောဟကံသလောဟဝဋ္ဋ လောဟာနံ ယေန ကေနစိ ကတော သီဟဋ္ဌဒီပေ ဟဒဂ္ဂဏှဟနကော ဘာဇေတဗ္ဗော, **ဟအေ** စ နာမ မဂဓနာဠိယာ ပဥ္စနာဠိမတ္တံ ဂဏှဟာတိ, တတော အတိရေကံ ဂရုဘဏ္ဍံ, ဣမာနိ တာဝ ဟဋ္ဌိယံ အာဂတာနိ လောဟဘာဇနာနိ။

ဟဋ္ဌိယံ ပန အနာဂတာနိပိ ဘိင်္ဂာရပဋိဂ္ဂဟဥဋ္ဋုင်္ကဒဗ္ဗိကဋစ္ဆုပာတိ တဋ္ဋကသရကသမုဂ္ဂအင်္ဂာရကပလ္လဓူမကဋစ္ဆုအာဒီနိ ခုဒ္ဒကာနိပိ ဂရုဘဏ္ဍာနေဝ, အယပတ္တော အယထာလကံ တမ္ဗလောဟထာလကန္တိ ဣမာနိ ပန ဘာဇနီယာနိ, ကံသလောဟဝဋ္ဋလောဟဘာဇနဝိကတိ သင်္ဃိကပရိဘောဂေန တ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာ တ ဝဋ္ဋတိ, ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန န ဝဋ္ဋတိ။ ဌပေတွာ ပန တံ ဘာဇနဝိကတိံ အညသ္မိမ္ပိ ကပ္ပိယလောဟဘဏ္ဍေ အဥ္စနီ အဥ္စနိသလာကာ နတ္ထုဒာနံ ကဏ္ဏမလဟရဏီ သူစိ ခုဒ္ဒကော ပိပ္ဖလိကော ခုဒ္ဒကံ အာရကဏ္ဍကံ ကုဥ္စိကာ တာဠံ ကတ္တရယဋ္ဌိ ဝေဓကော ဘိန္ဒိတလကော ယထာတထာဃနကတလောဟံဝိပ္ပကတလောဟဘဏ္ဍဥ္စ သဗ္ဗံ ဘာဇနီယံ။ ဓူမနေတ္တဖာလဒီပရုက္ခဒီပကပလ္လိကဩလမ္ဗကဒီပက္ကတ္ထိပုရိသတိရစ္ဆာနရူပကာနိ ပန အညာနိ တ ဘိတ္တိစ္ဆဒနကတဋ္ဌာဒီသု ဥပနေတဗ္ဗာနိ, အန္တမသော လောဟခိလကံ ဥပာဒာယ သဗ္ဗာနိပိ လောဟဘဏ္ဍာနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ, အတ္တနာ လဒ္ဓာနိ ပရိဟရိတွာတပိ ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေန န ပရိဘုဥ္စိတဗ္ဗာနိ, သင်္ဃိကပရိဘောဂေန တ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိ တ ဝဋ္ဋန္တိ, တိပုဘဏ္ဍေပိ ဧသေဝ နယော။ ခီရပာသာဏမယာနိ တဋ္ဋကသရကာဒီနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိယေဝ။

ဃဋ္ဋကော ပန တေလဘာဇနံ တ ဟဒဂ္ဂဏှဟနကတော အတိရေကမေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ, သုဝဏ္ဏရဇတအာရကူဋဇာတိဖလိကဘာဇနာနိ ဂိဟိဝိကဋ္ဌာနိပိ န ဝဋ္ဋန္တိ။ သေနာသနပရိဘောဂေ ပန အာမာသမ္ပိ အနာမာသမ္ပိ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။

တသိယာဒီသု ပန ယာဃ တသိယာ ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနဥစ္ဆုတစ္ဆနမတ္တတော အညံ မဟာကမ္မံ ကာတုံ န သက္ကာ, အယံ ဘာဇနီယာ။ သေသာ ယေန ကေနစိ အာကာရေန ကတာ ဂရုဘဏ္ဍံ, ပရသု ပန အန္တမသော ဝေဇ္ဇာနံ သိရာဝေဓကောပိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ, တထာ ကုဌာရီ။ ယာ ပန အာဝုဓသင်္ခေပေန ကတာ, အယံ အနာမာသာ, ကုအာလော ဒဏ္ဍဗန္ဓနိခာဒနံ တ အဂရုဘဏ္ဍံ နာမ နတ္ထိ။ သမ္မုဥ္စနိဒဏ္ဍခဏနကံ ပန အဒဏ္ဍကံ ဖလမတ္တကမေဝ, ယံ သက္ကာ သိပာဋိကာယ ပက္ခိပိတွာ ပရိဟရိတုံ, တံ ဘာဇနီယံ။ သိခရမ္ပိ နိခာဒနေနေဝ သင်္ဂဟိတံ, ယေဟိ မနုဿေဟိ ဝိဟာရေ တသိအာဒီနိ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ, တေ စေ ဃရေ ဒမေ့ တ ဝိလုတ္တေ တ “ဒေထ နော, ဘန္တေ, ဥပကရဏေ, ပုန အာဟရိဿာမာ”တိ ဝဒန္တိ, အတဗ္ဗာ။ သစေ ဟရန္တိ, န တရေတဗ္ဗာ, အနာဟရန္တာပိ န စောဒေတဗ္ဗာ။

ကမ္မာရတဋ္ဋကာရစုန္ဒကာရနဠကာရမဏိကာရပတ္တဗန္ဓကာနံ အဓိကရဏိမုဋ္ဌိသဏ္ဍာသတုလာဒီနိ သဗ္ဗာနိ လောဟမယာနိ ဥပကရဏာနိ သင်္ဃေ ဒိန္နကာလတော ပဌာယ ဂရုဘဏ္ဍာနိ။ တိပုကောဋ္ဋကသုဝဏ္ဏကာရစမ္မကာရဥပကရဏေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပန ဝိသေသော, တိပုကောဋ္ဋကဥပကရဏေသု တိပုစ္ဆေဒနကသတ္တကံ, သုဝဏ္ဏကာရဥပကရဏေသု သုဝဏ္ဏစ္ဆေဒနကသတ္တကံ, စမ္မကာရဥပကရဏေသု ကတပရိကမ္မစမ္မစ္ဆေဒနခုဒ္ဒကသတ္တကန္တိ ဣမာနိ ဘာဇနီယာနိ။ နှာပိတတုန္နကာရဥပကရဏေသုပိ ဌပေတွာ မဟာကတ္တရိံ မဟာသဏ္ဍာသံ မဟာပိပ္ဖလိကဥ္စ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ, ဣတရာနိ ဂရုဘဏ္ဍာနိ။

ဝလ္လိအာဒီသု ဝေတ္တဝလ္လိအာဒိကာ ယာ ကာစိ အမုဗာဟုပ္ပမာဏာ ဝလ္လိ သင်္ဃဿ ဒိန္နာ တ တတ္ထဇာတကာ တ ရက္ခိတဂောပိတာဝ ဂရုဘဏ္ဍံ, သာ သင်္ဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ ကတေ သစေ အတိရေကာ ဟောတိ, ပုဂ္ဂလိကကမ္မေပိ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ, သုတ္တမကစိတကနာဠိကေရဟီရစမ္မမယာ ရဇ္ဇုကာ တ ယောတ္တာနိ တ တကေ စ နာဠိကေရဟီရေ စ ဝဋ္ဋေတွာ ကတာ ဧကဝဋ္ဋာ တ ဒွိဝဋ္ဋာ တ သင်္ဃဿ သန္တကာ ဂရုဘဏ္ဍံ။ သုတ္တံ ပန အဝဋ္ဋေတွာ ဒိန္နံ မကစိတကနာဠိကေရဟီရာ စ ဘာဇနီယာ ။ ယေဟိ ပနေတာနိ ရဇ္ဇုကာဒီနိ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ, တေ အတ္တနော ကရဏီယေန ဟရန္တာ န တရေတဗ္ဗာ။

ယော ကောစိ အဋ္ဌင်္ဂုလသူစိဒဏ္ဍကမတ္တောပိ ဝေဠု သင်္ဃဿ ဒိန္နော တ တတ္ထဇာတကော တ ရက္ခိတဂေ ပိတော ဂရုဘဏ္ဍံ, သောပိ သင်္ဃဿ ကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ ကတေ အတိရေကော ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ အတုံ ဝဋ္ဋ

တိ။ ဟာဒဂ္ဂဏ္ဍဟာနကတေလနာဋ္ဌ ပန ကတ္တရယဋ္ဌ ဥပဟာနဒဏ္ဍကော ဆတ္တဒဏ္ဍော ဆတ္တသလာကာတိ ဣဒမေတ္ထ ဘာဇနီယဘဏ္ဍံ, ဒမုဂေဟမနုဿာ ဂဏ္ဍဟိတ္တတ ဂစ္ဆန္တာ န တရေတဗ္ဗာ။

မုဋ္ဌဥ ပဗ္ဗဇဥ အဝသေသဥ ဆဒနတိဏံ မုဋ္ဌပ္ပမာဏမ္ပိ ဆဒနတိဏာသင္ဃေပဂတေသု တာလပဏ္ဏာဒီသု ယံကိဉ္စိ ကေပဏ္ဏမ္ပိ သဋ္ဌဿ ဒိန္နံ တ တတ္ထဇာတကံ တ ဗဟိအာရာမေ သင္ဃိကေ တိဏာဝတ္ထုသ္မိံ ဇာတကံ တ ရက္ခိတကေပိတံ ဂရုဘဏ္ဍံ, တမ္ပိ သင္ဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ ကတေ အတိရေကံ ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ အတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဒဍ္ဍုပဂေဟမနုဿာ ဂဟေတ္တတ ဂစ္ဆန္တာ န တရေတဗ္ဗာ, အင္ဃဂ္ဃလပ္ပမာဏောပိ ရိတ္တကဟေတ္ထကော ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။

မတ္တိကာ ပကတိမတ္တိကာ တ ဟောတု ပဉ္စဝဏ္ဏာ တ သုဓာ တ သဇ္ဇုရသကင္ဂုဋ္ဌသိလေသာဒီသု တ ယံကိဉ္စိ ဒုလ္လဘဋ္ဌာနေ အာနေတ္တတ တ ဒိန္နံ တတ္ထဇာတကံ တ ရက္ခိတကေပိတံ တာလပက္ကမတ္တံ ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ, တမ္ပိ သင္ဃကမ္မေ စ စေတိယကမ္မေ စ ကတေ အတိရေကံ ပုဂ္ဂလိကကမ္မေ အတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဟိင္ဂုဟိင္ဂုလကဟရိတာလမနောသိလဥ္စနာဒိနိ ပန ဘာဇနီယာနိ။

အရုဘဏ္ဍေ ယော ကောစိ ဝေဠုမ္ပဟိ ဝုတ္တပ္ပမာဏော အရုဘဏ္ဍကော သဋ္ဌဿ ဒိန္နော တ တတ္ထဇာတကော တ ရက္ခိတကေပိတော ဂရုဘဏ္ဍံ, အပိ စ သဗ္ဗာပိ အရုဝေဠုစမ္မဟာသာဏာဒိဝိကတိ အရုဘဏ္ဍေန သင္ဂဟိတာ, တတ္ထ မဥ္စပိဌေဟိ အသင္ဂဟိတာနိ အာသန္ဒိကာဒီနိ အန္တမသော စောဋ္ဌေန တ ပလာလေဟိ တ ပဏ္ဏေဟိ တ ကတပိဌံ ဥပဟာအယ သဗ္ဗာနိ အာသနာနိ။

ဝင္ကဖလကံ ဒီဃဖလကံ စီဝရခောဝနဖလကံ ဃဋ္ဋနဖလကံ ဃဋ္ဋနမုဂ္ဂရော ဒန္တကဋ္ဌစ္ဆေဒနဂဏ္ဍိကာ ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရော နာတ အမ္ဗဏံ ရဇနအောဏိ ဥဒကပဋိစ္ဆကော အရုမယော တ ဒန္တမယော တ ဝေဠုမယော တ သဟာဒကောပိ အဟာဒကောပိ သမုဂ္ဂေ မဥ္ဇူသာ ဟာဒဂ္ဂဏ္ဍဟာနကတော အတိရေကပ္ပမာဏော ကရဏ္ဍော ဥဒကအောဏိ ဥဒကကဋ္ဌာဟံ ဥဠုင္ကကော ကဋ္ဌစ္ဆုဟာနီယသရာဝံ ဟာနီယသင္ခောတိ ဧတေသု ယံကိဉ္စိ သင္ဃေ ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ။ သင္ခထာလကံ ပန ဘာဇနီယံ, တထာ အရုမယော ဥဒကတုမ္ဗော။

ဟာဒကထလိကမဏ္ဍလံ အရုမယံ တ ဟောတု စောဋ္ဌပဏ္ဏာဒိမယံ တ သဗ္ဗံ ဂရုဘဏ္ဍံ။ အာဓာရကော ပတ္တပိဓာနံ တာလဝဏ္ဋံ ဗီဇနီ စင်္ကောဋ္ဌကံ ပစ္ဆိ ယဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနီ မုဋ္ဌိသမ္မုဉ္ဇနီတိ ဧတေသုပိ ယံကိဉ္စိ ခုဒ္ဒကံ တ မဟန္တံ တ အရုဝေဠုပဏ္ဏစမ္မာဒီသု ယေန ကေနစိ ကတံ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။

ထမ္ဘတုလာသောပာနဖလကာဒီသု ယံကိဉ္စိ အရုမယံ တ ဟာသာဏမယံ တ ဂေဟသမ္ဘာရရူပဂံ ယော ကောစိ ကဋ္ဌသာရကော ယံကိဉ္စိ ဘူမတ္ထရဏံ ယံကိဉ္စိ အကပ္ပိယစမ္မံ, သဗ္ဗံ သင္ဃိကံ ဂရုဘဏ္ဍံ, ဘူမတ္ထရဏံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဠကစမ္မံ ပန ပစ္စတ္ထရဏဂတိကံ ဟောတိ, တမ္ပိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ, ကပ္ပိယစမ္မာနိ ဘာဇနီယာနိ, **ကုရုန္ဒိယံ** ပန သဗ္ဗံ မဉ္စပ္ပမာဏံ စမ္မံ ဂရုဘဏ္ဍန္တိ ဝုတ္တံ။

ဥဒုက္ခလံ မုသလံ သုပ္ပံ နိသဒံ နိသဒဟောတော ဟာသာဏအောဏိ ဟာသာဏကဋ္ဌာဟံ သဗ္ဗံ ကသိဘဏ္ဍမ္ပိ ဂရုဘဏ္ဍံ, သဗ္ဗံ စက္ကယုတ္တယာနံ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ။ မဉ္စပိဋ္ဌာနံ ဟာအ စ အဋ္ဌနိယော စ တသိပရသုအာဒီနံ ဒဏ္ဍာ စာတိ ဧတေသု ယံကိဉ္စိ အနိဋ္ဌိတံ ဘာဇနီယံ, တစ္ဆိတမဋ္ဌံ ပန ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ, အနုညာတတတသိယာ ဒဏ္ဍော ဆတ္တံ မုဋ္ဌိပဏ္ဏံ ကတ္တရယဋ္ဌ ဥပဟာနာ အရဏိသဟိတံ ဓမ္မကရဏော ဟာဒဂ္ဂဏ္ဍဟာနကတော အနတိရိတ္တံ အာမလကတုမ္ဗံ အာမလကဃဋ္ဌော လာဗုကတုမ္ဗံ လာဗုကဃဋ္ဌော ဝိသာဏတုမ္ဗန္တိ သဗ္ဗမေတံ ဘာဇနီယံ, တတော ပရံ ဂရုဘဏ္ဍံ။

ဟတ္ထိဒန္တော တ ယံကိဉ္စိ ဝိသာဏံ တ အတစ္ဆိတံ ယထာဂတမေဝ ဘာဇနီယံ, တေဟိ ကတမဉ္စပိဋ္ဌဟာအဒီသု ပုရိမသဒိသော ဝိနိစ္ဆယော။ တစ္ဆိတနိဋ္ဌိတောပိ ဟိင္ဂုကရဏ္ဍကော အဉ္ဇနိကရဏ္ဍကော ဂဏ္ဍိကာ ဝိဓော အဉ္ဇနီ အဉ္ဇနိသလာကာ ဥဒကပုဉ္ဆနီတိ ဣဒံ သဗ္ဗံ ဘာဇနီယမေဝ။

မတ္တိကာဘဏ္ဍေ သဗ္ဗံ မနုဿာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ ဃဋပိဋရာဒိကုလာလဘာဇနံ, ပတ္တကဋာဟံ အင်္ဂါရကဋာဟံ ဓူမဒာနကံ ဒီပရုက္ခကော ဒီပကပလ္လိကာ စယနိဋ္ဌကာ ဆဒနိဋ္ဌကာ ထုပိကာတိ သဗ္ဗံ ဂရုဘဏ္ဍံ, ဧတေသု ပန ဝုတ္တနယေသု ဂရုဘဏ္ဍေသု ယံကိဉ္စိ ဝေဠုအာဒိံ အတ္တနော အတ္ထာယ ဂဏှန္တေန သမကံ တ အတိရေကံ တ ဖာတိကမ္မံ ကတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပါဒဂ္ဃနကတော အနတိရိတ္တပ္ပမာဏော ပန ဃဋကော ပတ္တော ထာလကံ ကဉ္စနကော ကုဏ္ဍိကာတိ ဣဒမေတ္ထ ဘာဇနီယံ, ယထာ စ မတ္တိကာဘဏ္ဍေ ဧဝံ လောဟဘဏ္ဍေပိ ကုဏ္ဍိကာ ဘာဇနီယကောဋ္ဌာသမေဝ ဘဇတိ။ ဣတိ ယံ ဘာဇနီယံ ဝိဿဇ္ဇနီယမ္ပိ တံ ဧဝံ ဝိဿဇ္ဇိယဝေဘင်္ဂိယသင်္ခါတံ အညံ ပရိက္ခာရံ ဒတွာ ခိယန္တဿ ဒုက္ကဋံ, ဣတရံ ပန ဒါတုမေဝ န ဝဋ္ဋတိ။ ဣဿရဝတာယ ဒေန္တော ထုလ္လစ္စယံ အာပဇ္ဇတိ, ထေယျစိတ္တေန ဂဏှန္တော ဘဏ္ဍံ အဂ္ဃာပေတွာ ကာရေတဗ္ဗော။ ယထာ စ အညံ ပရိက္ခာရံ ဒတွာ ခိယန္တဿ ဒုက္ကဋံ, တထာ သင်္ဃေန အသမ္မတဿ စီဝရံ တ အညံ တ ပရိက္ခာရံ ဒတွာ ခိယန္တဿ ဒုက္ကဋမေဝ, အနုပသမ္ပန္နေ သဗ္ဗတ္ထ တိကဒုက္ကဋံ။ ပကတိယာ ပန ဆန္ဒာဒိဝသေန (ပါစိ. ၄၈၈) ကရောန္တံ ဒိသွာ "ကော အတ္ထော တဿ ဒိန္နေန, လဒ္ဓာပိ ဝိနိပါတေဿတိ, န သမ္မာ ဥပနေဿတီ"တိ ခိယန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နတာ, ဓမ္မေန လဒ္ဓသမ္မုတိတာ, သင်္ဃေန သဒ္ဓိံ ဝိကပ္ပနုပဂစီဝရဒါနံ, ပစ္ဆာ ခိယိတုကာမတာယ ခိယနာတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. ပရိဏာမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒွါဒသမေ သဗ္ဗံ တိံသကကဏ္ဍေ ပရိဏာမနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယမေဝ။ အယမေဝ ဟိ ဝိသေသော, တတ္ထ အတ္တနော ပရိဏာမိတတ္တာ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ, ဣဓ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာမိတတ္တာ သုဒ္ဓိကပါစိတ္တိယန္တိ။

ပရိဏာမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

၉. ရတနဝဂ္ဂေါ

၁. အန္တေပုရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ရတနဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **ခတ္တိယဿာ**တိ ခတ္တိယဇာတိကဿ, **မုဒ္ဓာဘိသိတ္တဿာ**တိ ခတ္တိယာဘိသေကေန မုဒ္ဓနိ အဘိသိတ္တဿ။ အနိက္ခန္တော ရာဇာ ဣတောတိ အနိက္ခန္တရာဇကံ, တသ္မိံ **အနိက္ခန္တရာဇကေ,** သယနိဃရေတိ အတ္ထော။ **ရတနံ** ဝုစ္စတိ မဟေသီ, **နိဂ္ဂတ**န္တိ နိက္ခန္တံ, အနိဂ္ဂတံ ရတနံ ဣတောတိ အနိဂ္ဂတရတနကံ, တသ္မိံ **အနိဂ္ဂတရတနကေ,** သယနိဃရေတိ အတ္ထော။ **ဣန္ဒခီလံ အတိက္ကမေယျာ**တိ ဧတ္ထ အတ္တနော အာဂတဘာဝံ အဇာနာပေတွာ သယနိဃရဿ ဥမ္မာရံ ပဌမံ ပါဒံ အတိက္ကာမေန္တဿ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယံ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ရညော အန္တေပုရပ္ပဝိသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ပဋိသံဝိဒိတေ အပ္ပဋိသံဝိဒိတသညိနော, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ပဋိသံဝိဒိတသညိဿ, န ခတ္တိယဿ တ, န ခတ္တိယာဘိသေကေန အဘိသိတ္တဿ တ, ဥဘောသု တ, ဥဘိန္နံ တ အညတရသ္မိံ နိက္ခန္တေ သယနိဃရံ ပဝိသန္တဿ, အသယနိဃရေ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ခတ္တိယတာ, အဘိသိတ္တတာ, ဥဘိန္နမ္ပိ သယနိဃရတော အနိက္ခန္တတာ, အပ္ပဋိသံဝိဒိတတာ, ဣန္ဒခီလာတိက္ကမောတိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမကထိနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

အန္တေပုရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ရတနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ရတနန္တိ** မုတ္တာဒိသဝိဓံ။ **ရတနသမ္မတန္တိ** ယံကိဉ္စိ မနုဿာနံ ဥပဘောဂပရိဘောဂံ။ **အဇ္ဈာရာမေ တ** တိ ပရိက္ခိတ္တဿ အန္တောပဋိက္ခေပေ အပရိက္ခိတ္တဿ ဒွိန္နံ လေဍ္ဍုပါတာနံ အန္တော။ **အဇ္ဈာဝသထေ** တိ ပ ရိက္ခိတ္တဿ အန္တောပဋိက္ခေပေ, အပရိက္ခိတ္တဿ မုသလပါတဗ္ဘန္တရေ။ အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော – ဇာတရူပရဇတံ အတ္တနော အတ္ထာယ ဥဂ္ဂဏှန္တဿ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာပေန္တဿ ဝါ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ သ င်္ဃဂဏပုဂ္ဂလစေတိယနဝကမ္မာနံ အတ္ထာယ ဒုက္ကဋံ, အဝသေသေ မုတ္တာဒိရတနေ သဗ္ဗေသမ္ပိ အတ္ထာယ ဒုက္က ကဋမေဝ။ ကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဝါ အကပ္ပိယဝတ္ထုံ ဝါ အန္တမသော မာတုသန္တကမ္ပိ ဘဏ္ဍာဂါရိကသီသေန ပဋိသာမေန္တ ဿ ပါစိတ္တိယံ, တာဒိသံ ပန အတ္တနော သန္တကံ ကတွာ ပဋိသာမေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ''က္ကာဒံ ပဋိသာမေထာ''တိ ဝုတ္တေ ပန ''န ဝဋ္ဋတီ''တိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ သစေ ကုပိတာ ဟုတေတွာ ဂစ္ဆန္တိ, ပလိဗောဓော နာမ ဟောတိ, ပဋိသာမေတဗ္ဗံ။ ဝိဟာရေ ကမ္မံ ကရောန္တာ ဝဍ္ဍကီအာဒယော ဝါ ရာဇဝလ္လဘာ ဝါ ''ယံကိဉ္စိ ဥပကရဏံ ဝါ သယနဘဏ္ဍံ ဝါ ပဋိသာ မေတွာ ဒေထာ''တိ ဝဒန္တိ, ဆန္ဒေနပိ ဘယေနပိ န ကာတဗ္ဗမေဝ, ဂုတ္တဋ္ဌာနံ ပန ဒဿေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

အဇ္ဈာရာမအဇ္ဈာဝသထေသုပိ ယာဒိသေ ဌာနေ ''ဘိက္ခူဟိ ဝါ သာမဏေရေဟိ ဝါ ဂဟိတံ ဘဝိဿတီ''တိ အာသ င်္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တာဒိသေယေဝ ဌာနေ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝါ ဥဂ္ဂဟာပေတွာ ဝါ သညာဏံ ကတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, ''ယဿ ဘဏ္ဍံ နဋ္ဌံ, သော အာဂစ္ဆတူ''တိ စ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ အထ ယော အာဂစ္ဆတိ, သော ''ကီဒိသံ တေ ဘဏ္ဍံ နဋ္ဌ''န္တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော, သစေ သညာဏေန သမ္ပာဒေတိ, ဒါတဗ္ဗံ။ နော စေ, 'ဝိစိနာဟီ'တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ တမှာ အာဝါသာ ပ က္ကမန္တေန ပတိရူပါနံ ဘိက္ခူနံ ဟတ္ထေ, တေသု အသတိ ပတိရူပါနံ ဂဟပတိကာနံ ဟတ္ထေ နိက္ခိပိတွာ ပက္ကမိ တဗ္ဗံ။ ယော ပန နေဝ ပက္ကမတိ, န သာမိကံ ပဿတိ, တေန ထာဝရံ သေနာသနံ ဝါ စေတိယံ ဝါ ပေါက္ခရဏီ ဝါ ကာ ရေတဗ္ဗော။ သစေ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေန သာမိကော အာဂစ္ဆတိ, တံ ဒဿေတွာ 'အနုမောဒာဟီ'တိ ဝတ္တ ဗ္ဗော။ သစေ နာနုမောဒတိ, ''ဒေဟိ မေ ဓန''န္တိ စောဒေတိ, သမာဒပေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ ရတနဥဂ္ဂဏှာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''အညတြ အဇ္ဈာရာမာ ဝါ, အ ဇ္ဈာဝသထာ ဝါ''တိ အယမေတ္ထ ဒုဝိဓာ အနုပညတ္တိ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာဏတ္တိကံ, အနုညာတဋ္ဌာနေ အနာဒ ရိယေန ဥဂ္ဂဟေတွာ အနိက္ခိပန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ အနုညာတဋ္ဌာနေ ဂဟေတွာ နိက္ခိပန္တဿ, ယံ ဟောတိ အာမာ သံ ရတနသမ္မတံ, တံ ဝိဿာသံ ဝါ တာဝကာလိကံ ဝါ ဥဂ္ဂဏှန္တဿ, ပံသုကူလသညာယ ဂဏှတော, ဥမ္မတ္တ ကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အနနုညာတကရဏံ, ပရသန္တကတာ, ဝိဿာသဂ္ဂါဟပံသုကူလသညာနံ အဘာဝေါ, ဥဂ္ဂဟဏံ ဝါ ဥဂ္ဂဟာပနံ ဝါတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သဉ္စရိတ္တသဒိသာနီတိ။

ရတနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဝိကာလကမပ္ပဝေသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ** တိ က္ကာဒံ စာရိတ္တေ ဝုတ္တနယမေဝ။ **ဝိကာလေ**တိ မဇ္ဈန္ဟိကာတိက္ကမတော ပဋ္ဌာယ အန္တောအရုဏေ, တေသ္မိံ အန္တရေ ''ဝိကာလေ ကမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆာမီ''တိ ဝါ, ''ကမံ ပဝိသိဿာမီ''တိ ဝါ အနာပုစ္ဆိတွာ အသတိ ဝါ တထာရူပေ အစ္စာယိကေ ကရဏီယေ ပရိက္ခိတ္တဿ ကမဿ ပရိက္ခေပံ အတိက္ကမ န္တဿ, အပရိက္ခိတ္တဿ ဥပစာရံ ဩက္ကမန္တဿ ပဌမပါဒေ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယပါဒေ ပါစိတ္တိယံ။ သစေပိ သမ္ ဗဟုလာ ဧကနစိ ကမ္မေန ကမံ ပဝိသန္တိ, သဗ္ဗေဟိ အညမညံ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ''တသ္မိံ ကမေ တံ ကမ္မံ န သမ္ပဇ္ဇ တီ''တိ အညံ ကမံ ဂစ္ဆန္တာနံ ပုန အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ။ သစေ ပန ဥဿာဟံ ပဋိပ္ပဿမ္ဘေတွာ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္ တာ အန္တရာ အညံ ကမံ ပဝိသိတုကာမာ ဟောန္တိ, အာပုစ္ဆိတဗ္ဗမေဝ။ ကုလဃရေ ဝါ အာသနသာလာယံ ဝါ ဘတ္တ ကိစ္စံ ကတွာ တေလဘိက္ခာယ ဝါ သပ္ပိဘိက္ခာယ ဝါ စရိတုကာမေန သစေ ပဿေ ဘိက္ခု အတ္ထိ, အာပုစ္ဆိတဗ္ ဗော, အသန္တေ 'နတ္ထီ'တိ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဝီထိံ ဩတရိတွာ ပန ဘိက္ခုံ ဒိသွာပိ အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ။ ယော ပန ကမမဇ္ဈေ ဓမ္မေန မဂ္ဂေ ဟောတိ, သစေ တေန ဂစ္ဆန္တဿ ''တေလာဒီနံ အတ္ထာယ စရိဿာမီ''တိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ပဿ သေ ဘိက္ခုံ ဒိသွာ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ မဂ္ဂါ အနောက္ကမ္မ စရန္တဿ ပန အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ, ဩက္ကမန္တဿ ဝု တ္တနယေနေဝ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ဝိကာလေ ကမပ္ပဝေသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''သန္တံ ဘိက္ခု''န္တိ စ ''အနာပုစ္ဆာ''တိ စ ''အညတြ တထာရူပါ အစ္စာယိကာ ကရဏီယာ''တိ စ ဣမာ ပနေတ္ထ တိဿော အနုပညတ္တိယော, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ကာလေ ဝိကာလသညိနော, ဝေမတိကဿ စ ဒုက္ကဋံ။ ကာလသညိနော ပန, ယော စ အစ္စာယိကေ တ ကရဏီယေ, သန္တံ တ အာပုစ္ဆိတွာ, အသန္တံ တ အနာပုစ္ဆိတွာ ပဝိသတိ, အန္တရာရာမဘိက္ခုနုပဿယတိတ္ထိယသေယ္ယပဋိက္ကမနေသု တ အညတရံ ဂစ္ဆတိ, တဿ, ကမေန မဂ္ဂေ ဟောတိ, တေန ဂစ္ဆတော, အာပဒါသု, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆိတာ, အနုညာတ ကာရဏာဘာဝေ, ဝိကာလေ ကမပ္ပဝိသနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ကထိနသဒိသာနေဝ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

ဝိကာလကမပ္ပဝေသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. သူစိဃရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ ဘေဒနမေဝ ဘေဒနကံ, တံ အဿ အတ္ထီတိ **ဘေဒနကံ**။ တဿ ဝေရူပေ သူစိဃရေ ကရဏကာရာပ နေသု ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန ပန တံ ဘိန္ဒိတွာ ပာစိတ္တိယံ ဒေသေတဗ္ဗံ။

သက္ကေသု သမ္မဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ဗဟုသူစိဃရဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သာ ဏတ္တိကံ, အတ္တနာ ဝိပ္ပကတံ အတ္တနာ တ, ပရေဟိ တ, ပရေဟိ ဝိပ္ပကတမ္ပိ အတ္တနာ တ, ပရေဟိ တ ပရိယောသာပေတွာ တ လာဘန္တဿ စတုက္ကပာစိတ္တိယံ။ အညဿတ္ထာယ ကရဏကာရာပနေသု, အညေန ကတံ ပဋိလဘိတွာ ပရိဘု ဉ္ဇနေ ဒုက္ကဋံ။ ဂဏ္ဌိကေ အရဏိကေ ဝိဓေ အဉ္ဇနိယာ အဉ္ဇနိသလာကာယ တသိဖေဒ္မေ ဥဒကပုဉ္ဆနိယာတိ ဧတေသု ယံ ကိဉ္စိ အင်္ဂိအာဒီဟိ ကရောန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သူစိဃရတာ, အဋ္ဌိမယာဒိတာ, အတ္တနော အတ္ထာ ယ ကရဏံ တ ကာရာပေတွာ တ ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သဉ္စရိတ္တသဒိသာနီတိ။

သူစိဃရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. မဉ္စပီဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **မဉ္စ** န္တိ မသာရကာဒီသု အညတရံ။ **ပီဌ**မ္ပိ တာဒိသမေဝ, တံ ပန မဉ္စော ဝိယ အတိဒီဃံ, အာသန္ဒိကော ဝိယ စ သမံ စတုရဿံ န ဟောတိ။ **ဆေဒနကံ** ဘေဒနကသဒိသမေဝ။

သာဝတ္ထိယံ ဥပနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဥစ္စေ မဉ္စေ သယနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ပမာဏိကံ ကရောန္တဿ, ပမာဏာတိ က္ကန္တံ လဘိတွာ ဆိန္ဒိတွာ ယထာ ပမာဏမေဝ ဥပရိ ဒိဿတိ, ဧဝံ နိခဏိတွာ တ, ဥတ္တာနံ တ ကတွာ, အင်္ဂကံ တ ဗန္ဓိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ပမာဏာတိက္ကန္တမဉ္စပီဌတာ, အတ္တနော အတ္ထာယ ကရဏံ တ ကာရာပေတွာ တ ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ ဝ အင်္ဂါနိ။ သေသံ သဗ္ဗံ သူစိဃရသိက္ခာပဒသဒိသမေဝာတိ။

မဉ္စပီဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ တူလံ ဩနဒ္ဓမေတ္ထာတိ **တူလောနဒ္ဓံ,** စိမိလိကံ ပတ္ထရိတွာ တူလံ ပက္ခိပိတွာ ဥပရိ စိမိလိကာယ ဩန ဒ္ဓန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ **ဥဒ္ဒာလနကံ** ဘေဒနကသဒိသမေဝ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ တူလောနဒ္ဓကာရာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အာယောဂေ ကာယဗန္ဓနေ အံ သဗဒ္ဓကေ ပတ္တတ္ထဝိကာယ ပရိဿာဝနေ ဗိမ္ဗောဟနေ, အညေန ကတံ တူလောနဒ္ဓံ ပဋိလဘိတွာ ဥဒ္ဒာလေတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ **ဗိမ္ဗောဟန** န္တေတ္ထ သီသပ္ပမာဏမေဝ ဝဋ္ဋတိ, သီသပ္ပမာဏံ နာမ

ယသ္မာ ဝိတ္ထာရတော တီသု ကောဋ္ဌာသေသု ဒ္ဝိန္နံ အန္တရံ ဝိဒတ္ထိစတုရင်္ဂုလံ ဟောတိ, မဇ္ဈေ မုဋ္ဌိရတနံ, ဒီဃတော ဒိယဍ္ဎရတနံ ဝါ ဒ္ဝိရတနံ ဝါ။ တူလောနဒ္ဓမဉ္စပီဌတာ, အတ္တနော အတ္ထာယ ကရဏံ ဝါ ကာရာပေတ္ဝာ ဝါ ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ ဒ္ဝေ အင်္ဂါနိ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. နိသီဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **နိသီဒန**န္တိ သန္ထတသဒိသံ သန္ထရိတ္ဝာ ကောဋ္ဋိမံ အန္တေ သုဂတဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏံ ဒ္ဝီသု ဌာနေသု ဖာလေတ္ဝာ ကတာဟိ တီဟိ ဒသာဟိ ယုတ္တဿ ပရိက္ခာရဿေတံ နာမံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ အပ္ပမာဏိကာနိ နိသီဒနာနိ ဓာရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, "ဒသာ ဝိဒတ္ထီ"တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, ပမာဏိကံ ဝါ ဦနကံ ဝါ ကရောန္တဿ, အညေန ကတံ ပမာဏာ တိက္ကန္တံ ပဋိလဘိတ္ဝာ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, ဝိတာနာဒီသု ယံကိဉ္စိ ကရောန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ နိသီဒနဿ ပမာဏာတိက္ကန္တတာ, အတ္တနော အတ္ထာယ ကရဏံ ဝါ ကာရာပေတ္ဝာ ဝါ ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ ဒ္ဝေ အင်္ဂါနိ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

နိသီဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိ** န္တိ အဓောနာဘိဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလံ ကဏ္ဍုပီဠကအဿာဝထုလ္လကစ္ဆာဗာဓာနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ အနုညာတံ စီဝရံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ အပ္ပမာဏိကာယော ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာယော ဓာရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သေသံ နိသီဒနေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ကဏ္ဍုပ္ပဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ အပ္ပမာဏိကာယော ဝဿိကသာဋိကာယော ဓာရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသမေတ္ထ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ, တံ နိသီဒနေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. နန္ဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ သာဝတ္ထိယံ အာယသ္မန္တံ နန္ဒံ အာရဗ္ဘ သုဂတစီဝရပ္ပမာဏံ စီဝရံ ဓာရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဓာရဏပညတ္တိ, သေသံ နိသီဒနေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

နန္ဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရတနဝဂ္ဂေါ နဝမော။

ကင်္ခါဝိတရဏိယာ ပာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

သုဒ္ဓဟာစိတ္တိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဟတ္ထိဒေသနီယကထော

၁. ပဌမဟတ္ထိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဟတ္ထိဒေသနီယေသု ပဌမေ **အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌာယာ** တိ ဝစနတော သစေ တသ္သာ အန္တရာရာမာဒီသု ဌတ္វာပိ ဒဒမာနာယ ဟတ္ထတော သယံ ရထိယာဗျူဟသိင်္ဃာဋကဃရာနံ အညတရသ္မိံ ဌိတောပိ ဂဏှာတိ, အာပတ္တိ နတ္ထိ။ တသ္သာ ပန ရထိယာဒီသု ဌတွာ ဒဒမာနာယ, ရထိယာဒီသု တ, အန္တရာရာမာဒီသု တ ဌတ္វာပိ ယံကိဉ္စိ အာမိသံ အဇ္ဈောဟာရဏတ္ထာယ ဂဏှတော ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ဟတ္ထိဒေသနီယံ။ တသ္သ ဒေသေတဗ္ဗာကာရော **ကရဏီယံ အာဝုသော**တိအာဒိနာ နယေန သိက္ခာပဒေ ဒဿိတောယေဝ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ အန္တရဃရံ ပဝိဋ္ဌာယ ဟတ္ထတော အာမိသံ ပဋိဂ္ဂဟဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အသာဓာရဏပညတ္တိ, အနာဏတ္တိကံ, ယထာ စေတံ, တထာ သေသာနိပိ, တိကဟတ္ထိဒေသနီယံ, ယာမကာလိကာဒီသု ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ အဇ္ဈောဟာရဏေပိ ဒုက္ကဋံ, ဧကတောဥပသမ္ပန္နာယ ယာဝကာလိကေပိ တထေဝ, ဉာတိကာယ အညာတိကသညိဝေမတိကာနမ္ပိ ဧသေဝ နယော။ ဉာတိကသညိနော ပန, ဉာတိကာယ တ အာပေန္တိယာ, ဥပနိက္ခိပိတ္វာ တ ဒဒမာနာယ, ယာ စ အန္တရာရာမဘိက္ခုနုပဿယတိတ္ထိယသေယ္ယပဋိက္ကမနေသု ဌတ္វာ တ ကမတော ဗဟိ နီဟရိတ္វာ, ယာမကာလိကာဒီနိ တ ''သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇ''တိ ဒေတိ, တဿ, သိက္ခမာနသာမဏေရီနဉ္စ ဟတ္ထတော ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ပရိပုဏ္ဏူပသမ္ပန္နတာ, အညာတိကတာ, အန္တရဃရေ ဌိတာယ ဟတ္ထတော သဟတ္ထာ ပဋိဂ္ဂဟဏံ, ယာဝကာလိကတာ, အဇ္ဈောဟာရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

ပဌမဟတ္ထိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဒုတိယဟတ္ထိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ဣဓ သူပန္တိ**အာဒိ ဝေသာသနာကာရဒဿနံ။ **အပသက္က တာဝ ဘဂိနီ** တိအာဒိ အပသာဒေတဗ္ဗာကာရဒဿနံ။ တတ္ထာယံ ဝိနိစ္ဆယော – ဧကေနာပိ ဘိက္ခုနာ အနပသာဒိတေ အဇ္ဈောဟာရဏတ္ထာယ အာမိသံ ဂဏှန္တာနံ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ဟတ္ထိဒေသနီယန္တိ။

ရာဇဂဟေ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ဘိက္ခုနိယာ ဝေသာသန္တိယာ နနိဝတ္တနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကဟတ္ထိဒေသနီယံ, ဧကတောဥပသမ္ပန္နာယ ဝေသာသန္တိယာ နနိဝတ္တေန္တဿ ဒုက္ကဋံ, တထာ အနုပသမ္ပန္နာယ ဥပသမ္ပန္နသညိနော ဝေမတိကဿ စ။ အနုပသမ္ပန္နသညိနော, ပန ယော စ အတ္တနော တ ဘတ္တံ အပေန္တိယာ, အညေသံ တ ဘတ္တံ ဒေန္တိယာ, ယံ တ န ဒိန္နံ, တံ အပေန္တိယာ, ယတ္ထ တ န ဒိန္နံ, တတ္ထ, သဗ္ဗေသံ တ သမကံ အပေန္တိယာ, သိက္ခမာနာယ တ သာမဏေရိယာ တ ဝေသာသန္တိယာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇတိ, တဿ, ပဉ္စ ဘောဇနာနိ ဌပေတွာ သဗ္ဗတ္ထ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ပရိပုဏ္ဏူပသမ္ပန္နတာ, ပဉ္စဘောဇနတာ, အန္တရဃရေ အနုညာတပကာရတော အညထာ ဝေသာသနာ, အနိဝတ္တနာ, အဇ္ဈောဟာရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ကထိနသဒိသာနီတိ။

ဒုတိယဟတ္ထိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. တတိယဟတ္ထိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **သေက္ခသမ္မတာနီ** တိ လဒ္ဓသေက္ခသမ္မုတိကာနိ။ **ပုဗ္ဗေ အနိမန္တိတော** တိ ဃရူပစာရောက္ကမနတော ပဌမတရံ ဥပစာရံ အနောက္ကမန္တေယေဝ ပုဗ္ဗေ အနိမန္တိတော။ **အဂိလာနော** နာမ ယော သက္ကောတိ ပိဏ္ဍာယ စရိတုံ။ **ဟတ္ထိဒေသနီယ**န္တိ ဃရူပစာရံ ဩက္ကမိတွာ အာမိသံ ဂဏှန္တဿ ပဋိဂ္ဂဟဏေ တာဝ ဒုက္ကဋံ, တံ ဂဟေတွာ ယတ္ထကတ္ထစိ ဘုဉ္ဇန္တဿ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ဟတ္ထိဒေသနီယန္တိ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ န မတ္တံ ဇာနိတ္ဝာ ပဋိဂ္ဂဟဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''ပုဗ္ဗေ အနိမန္တိတော, အဂိလာနော''တိ ဣမာ ပနေတ္ထ ဒွေဝ အနုပညတ္တိယော, တိကပာဋိဒေသနီယံ, ယာမကာလိကာဒီသု ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ အဇ္ဈောဟာရေပိ ဒုက္ကဋံ, တထာ အသေက္ခသမ္မတေ သေက္ခသမ္မတသညိနော ဝေမတိကဿ စ။ အသေက္ခသမ္မတသညိနော, ပန ယော စ ပုဗ္ဗေ နိမန္တိတော တ ဂိလာနော တ အညဿ တ တေသံ ဃရေ ပညတ္တံ ဘိက္ခံ ဂဏှာတိ, ယဿ စ ဃရတော နီဟရိတ္ဝာ, အာသနသာလာဒီသု တ ဘိက္ခံ အဒိသ္ဝာ ပဌမံယေဝ နီဟရိတ္ဝာ, ဒ္ဝာရမူလေ တ ဌပိတံ ဒေန္တိ, တဿ တံ ဘုဉ္ဇန္တဿ, နိစ္စဘတ္တကေ, သလာကဘတ္တေ, ပက္ခိကေ , ဥပေါသထိကေ, ပာဋိပဒိကေ, ယာမကာလိကာဒိံ ''သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇာ''တိ ဒိန္နံ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သေက္ခသမ္မတတာ, ပုဗ္ဗေ အနိမန္တိတတာ, အဂိလာနတာ, ဃရူပစာရောက္ကမနံ, ဌပေတ္ဝာ နိစ္စဘတ္တကာဒီနိ အညံ အာမိသံ ဂဟေတ္ဝာ ဘုဉ္ဇနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

တတိယပာဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. စတုတ္ထပာဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ယာနိ ခော ပန တာနိ အာရညကာနီ**တိအာဒိ စီဝရဝိပ္ပဝါသသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိသံဝိဒိတ**န္တိ ဧတ္ထ ယံ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသေန ဝါ ဂဟဋ္ဌေန ဝါ ပဗ္ဗဇိတေန ဝါ အာရာမံ ဝါ အာရာမူပစာရံ ဝါ ပဝိသိတ္ဝာ ''ဣတ္ထန္နာမဿ, ဘန္တေ, ကုလဿ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ အာဟရိယိဿတီ''တိ (ပာစိ. ၅၇၃) အာရောစိတံ, တံ ပဋ္ဌာ ယထာအာရောစိတမေဝ ဝါ အာဟရိယတု, တဿ ပရိဝါရံ ကတ္ဝာ အညံ ဝါ တေန သဒ္ဓိံ ဗဟုကမ္ပိ, ''ဣတ္ထန္နာမံ ကုလံ ပဋိသံဝိဒိတံ ကတ္ဝာ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ဂဟေတ္ဝာ ဂစ္ဆတီ''တိ သုတ္ဝာ အညာနိ ဝါ ကုလာနိ တေဟိ သဒ္ဓိံ အာဟရန္တု, တံ သဗ္ဗံ **ပဋိသံဝိဒိတံ** နာမ။ ယံ ပန ဧဝံ အနာရောစိတံ အနာဟဋံ၊ တံ **အပ္ပဋိသံဝိဒိတံ** နာမ။ **အဂိလာနော** နာမ ယော သက္ကောတိ ပိဏ္ဍာယ ဂန္တုံ။ **ပာဋိဒေသနီယ**န္တိ ဧဝရူပံ အနန္တမသော အာရာမမဇ္ဈေန ဂစ္ဆန္တေဟိ အဒိန္နကေဟိ ဒိန္နမ္ပိ အာရာမေ ဝါ အာရာမူပစာရေ ဝါ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ အဇ္ဈောဟရန္တဿ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ပာဋိဒေသနီယန္တိ။

သက္ကေသု သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ အာရာမေ စောရေ ပဋိဝသန္တေ အနာရောစနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''အဂိလာနော''တိ အယမေတ္ထ ဧကာ အနုပညတ္တိ, တိကပာဋိဒေသနီယံ , ယာမကာလိကာဒီသု အာဟာရတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဟဏေပိ အဇ္ဈောဟာရေပိ ဒုက္ကဋမေဝ, တထာ ပဋိသံဝိဒိတေ အပ္ပဋိသံဝိဒိတသညိနော ဝေမတိကဿ စ, ပဋိသံဝိဒိတသညိနော, ပန ဂိလာနဿ, ယော စ ပဋိသံဝိဒိတံ ကတ္ဝာ အာဟဋံ ဝါ ဂိလာနာဝသေသကံ ဝါ ဗဟာရာမေ ဝါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ, တတ္ထဇာတကမေဝ ဝါ မူလဖလာဒိံ, ယာမကာလိကာဒီသု ဝါ ယံကိဉ္စိ ''သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇာ''တိ လဒ္ဓံ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ယထာဝုတ္တအာရညကသေနာသနတာ, ယာဝကာလိကဿ အတတ္ထဇာတကတာ, အဂိလာနတာ, အဂိလာနာဝသေသကတာ, အပ္ပဋိသံဝိဒိတတာ, အဇ္ဈာရာမေ ပဋိဂ္ဂဟဏံ, အဇ္ဈောဟရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ သတ္တ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ကထိနသဒိသာနေဝ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

စတုတ္ထပာဋိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကင်္ခာဝိတရဏိယာ ပာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

ပာဋိဒေသနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သေခိယကဏ္ဍော

၁. ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သေခိယေသု ပဌမေ **ပရိမဏ္ဍလ**န္တိ သမန္တတော မဏ္ဍလံ။ **သိက္ခာ ကရဏီယာ**တိ “ဧဝံ နိဝါသေဿာမီ”တိ အာရာမေပိ အန္တရဃရေပိ သဗ္ဗတ္ထ သိက္ခာ ကာတဗ္ဗာ, ဧတ္ထ စ ယသ္မာ ဝတ္တက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တဝတ္တာနိပိ သိက္ခိတဗ္ဗတ္တာ သေခိယာနေဝ ဟောန္တိ, တသ္မာ ပါရာဇိကာဒီသု ဝိယ ပရိစ္ဆေဒော န ကတော။ စာရိတ္တဝိနယဒဿနတ္ထဉ္စ “ယော ပန ဘိက္ခု ဩလမ္ဗေန္တော နိဝါသေယျ, ဒုက္ကဋ”န္တိ ဧဝံ အာပတ္တိနာမေန အဝတွာ “သိက္ခာ ကရဏီယာ”တိ ဧဝံ သဗ္ဗသိက္ခာပဒေသု ပါဠိ အာရောပိတာ, ပဒဘာဇနေ (ပါစိ. ၅၇၆) ပန “အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ သဗ္ဗတ္ထ အနာဒရိယကရဏေ ဒုက္ကဋံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ **ပရိမဏ္ဍလ**န္တိ ဧတ္ထ နာဘိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တေန ဇာဏုမဏ္ဍလဿ ဟေဋ္ဌာ ဇင်္ဃဋ္ဌိကတော ပဋ္ဌာယ အဋ္ဌင်္ဂုလမတ္တံ နိဝါသနံ ဩတာရေတွာ နိဝတ္ထံ ပရိမဏ္ဍလံ နိဝတ္ထံ နာမ ဟောတိ, ဧဝံ အနိဝါသေတွာ အနာဒရိယေန ပုရတော ဝါ ပစ္ဆတော ဝါ ဩလမ္ဗေတွာ နိဝါသေန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ န ကေဝလဉ္စ ဧတံ, ယေ စညေ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဂိဟိနိဝတ္ထံ နိဝါသေန္တိ, ဟတ္ထိသောဏ္ဍကံ မစ္ဆဝါလကံ စတုက္ကဏ္ဏကံ တာလဝဏ္ဋကံ သတဝလိကံ နိဝါသေန္တိ, သံဝေလ္လိယံ နိဝါသေန္တီ”တိ ခန္ဓကေ (စူဠဝ. ၂၈၀) နိဝါသနဒေါသာ ဝုတ္တာ, တထာ နိဝါသေန္တဿာပိ ဒုက္ကဋမေဝ။

တတ္ထ **ဟတ္ထိသောဏ္ဍကံ** နာမ နာဘိမူလတော ဟတ္ထိသောဏ္ဍသဏ္ဌာနံ ဩလမ္ဗကံ ကတွာ နိဝတ္ထံ စောဠိကဣတ္ထီနံ နိဝါသနံ ဝိယ။ **မစ္ဆဝါလကံ** နာမ ဧကတော ဒသန္တံ ဧကတော ပါသန္တံ ဩလမ္ဗေတွာ နိဝတ္ထံ။ **စတုက္ကဏ္ဏကံ** နာမ ဥပရိ ဒွေ, ဟေဋ္ဌတော ဒွေတိ ဧဝံ စတ္တာရော ကဏ္ဏေ ဒဿေတွာ နိဝတ္ထံ။ **တာလဝဏ္ဋကံ** နာမ တာလဝဏ္ဋာကာရေန သာဋကံ ဩလမ္ဗေတွာ နိဝတ္ထံ။ **သတဝလိကံ** နာမ ဒီဃသာဋကံ အနေကက္ခတ္တုံ ဩဘုဉ္ဇိတွာ ဩဝဋ္ဋိကံ ကရောန္တေန နိဝတ္ထံ, ဝါမဒက္ခိဏပဿေသု ဝါ နိရန္တရံ ဝလိယော ဒဿေတွာ နိဝတ္ထံ။ သစေ ပန ဇာဏုတော ပဋ္ဌာယ ဧကော ဝါ ဒွေ ဝါ ဝလိယော ပညာယန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ **သံဝေလ္လိယ**န္တိ မလ္လကမ္မကာရာဒယော ဝိယ ကစ္ဆံ ဗန္ဓိတွာ နိဝတ္ထံ။ ဧဝံ နိဝါသေတုံ ဂိလာနဿာပိ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿာပိ န ဝဋ္ဋတိ။ ယမ္ပိ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တာ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ကဏ္ဏေ ဥက္ခိပိတွာ အန္တရဝါသကဿ ဥပရိ လဂ္ဂေန္တိ, အန္တော ဝါ ဧကံ ကာသာဝံ တထာ နိဝါသေတွာ ဗဟိ အပရံ နိဝါသေန္တိ, သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိ။

ဂိလာနော ပန အန္တောကာသာဝဿ ဩဝဋ္ဋိကံ ဒဿေတွာ အပရံ ဥပရိ နိဝါသေတုံ လဘတိ, အဂိလာနေန ဒွေ နိဝါသေန္တေန သဂုဏံ ကတွာ နိဝါသေတဗ္ဗာနိ။ ဣတိ ဣမံ ခန္ဓကေ ပဋိက္ခိတ္တဉ္စ ဩလမ္ဗကဉ္စ သဗ္ဗံ ဝိဝဇ္ဇေတွာ ဝုတ္တလက္ခဏသမ္ပန္နံ နိဗ္ဗိကာရံ ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေတဗ္ဗံ, တထာ အနိဝါသေန္တဿ ယံကိဉ္စိ ဝိကာရံ ကရောန္တဿ ဒုက္ကဋံ။

“နိဒါနံ ပုဂ္ဂလံ ဝတ္ထု”န္တိအာဒိကေ (ကင်္ခါ. အဋ္ဌ. ပဌမပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ) ပန ဝိနိစ္ဆယေ သုရုသုရုကာရကံ ကောသမ္ဗိယံ ပညတ္တံ, သာမိသေန ဟတ္ထေန ပါနီယထာလကသိတ္ထကပတ္တဓောဝနပဋိသံယုတ္တဒွယံ ဘဂ္ဂေသု သမ္ဗဟုလေ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ, သေသာနိ သဗ္ဗာနိ သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေ အာရဗ္ဘ ဩလမ္ဗေတွာ နိဝါသနာဒိဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တာနိ။ သူပေါဒနဝိညတ္တိယံ ဓမ္မဒေသနာဒီသု စ ဂိလာနဝသေန ဧကာ အနုပညတ္တိ, သဗ္ဗာနိ သာဓာရဏပညတ္တိယော, အနာဏတ္တိကာနိ, သဗ္ဗေသု ဒုက္ကဋမေဝ, အညော အာပတ္တိဘေဒော နတ္ထိ, ဝိပတ္တိဝိစာရဏာ ဝုတ္တာယေဝ, သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သဗ္ဗေသံ အဝသာနေ ဒဿယိဿာမ။ အနာပတ္တိမတ္တံ ပန အင်္ဂဉ္စ သဗ္ဗတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ, တယိဒံ ဝုစ္စတိ။ ဣမသ္မိံ တာဝ သိက္ခာပဒေ အသဉ္စိစ္စ, အဿတိယာ, အဇာနန္တဿ, ဂိလာနဿ, အာပဒါသု, ဥမ္မတ္တကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။

တတ္ထ **အသဉ္စိစ္စာ**တိ “အပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေဿာမီ”တိ ဧဝံ အသဉ္စိစ္စ, အထ ခေါ “ပရိမဏ္ဍလံယေဝ နိဝါသေဿာမီ”တိ ဝိရဇ္ဈိတွာ အပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေန္တဿ အနာပတ္တိ။ **အဿတိယာ**တိ အညာဝိဟိတဿာပိ

တထာ နိတသေန္တဿ အနာပတ္တိ။ **အဇာနန္တဿာ** တိ ပရိမဏ္ဍလံ နိတသေတုံ အဇာနန္တဿ အနာပတ္တိ, အပိစ နိတာသနဝတ္တံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယော ပန သုက္ခဇင္ဃော တ ဟောတိ မဟာပိဏ္ဍိကမံသော တ, တဿ သာရုပ္ပတ္ထာ ယ အဋ္ဌင်္ဂုလာဓိကမ္ပိ ဩတာရေတ္ဝာ နိတသေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **ဂိလာနဿာ** တိ ယဿ ဇင္ဃာယ တ ပာဒေ တ ဝဏော ဟောတိ, တဿ ဥက္ခိပိတ္ဝာ တ ဩတာရေတ္ဝာ တ နိတသေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ **အာပဒာသူ**တိ တင္ဒာ တ စောရာ တ အနုဗန္ဓန္တိ, ဧဝရူပာသု အာပဒာသု အနာပတ္တိ ။ **ဥမ္မတ္တကာ** ဒယော ဝုတ္တနယာ ဧဝ။ အနာဒရိယံ, အနာပတ္တိကာရဏာဘာဝေ, အပရိမဏ္ဍလနိတသနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ ယထာ စေတ္ထ, ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ ပုရိမာနိ ဒွေဝ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တပ္ပဋိပက္ခကရဏဉ္စာတိ တီဏိယေဝ ဟောန္တိ, တသ္မာ ဣတော ပရံ တာနိပိ အဝတွာ အနာပတ္တိမတ္တမေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမာတိ။

၂. ဒုတိယပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ ''န, ဘိက္ခဝေ, ဂိဟိပာရုတံ ပာရုပိတဗ္ဗ''န္တိ (စူဠဝ. ၂၈၀) ဧဝံ ပဋိက္ခိတ္တံ ဂိဟိပာရုတံ အပာရုပိတွာ ဥဘော ကဏ္ဏေ သမံ ကတွာ ပာရုပနံ **ပရိမဏ္ဍလပာရုပနံ** နာမ, တတ္ထ ယံကိဉ္စိ သေတပဋပာရုတံ ပရိဗ္ဗာဇကပာရုတံ ဧကသာဋကပာရုတံ သုရာသောဏ္ဍပာရုတံ အန္တေပုရိကပာရုတံ မဟာဇေဋ္ဌပာရုတံ ကုဋိပ္ပဝေသကပာရုတံ ဗြာဟ္မဏပာရုတံ ပာဠိကာရကပာရုတန္တိ ဧဝမာဒိ ပရိမဏ္ဍလလက္ခဏတော အညထာ ပာရုတံ, သဗ္ဗမေတံ **ဂိဟိပာရုတံ** နာမ။ တသ္မာ ယထာ သေတပဋာ အဍ္ဎပာလကနိဂဏ္ဌာ ပာရုပန္တိ, ယထာ စ ဧကစ္စေ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဥရံ ဝိဝရိတွာ ဒွီသု အံသကူဋေသု ပာဝုရဏံ ဌပေန္တိ, ယထာ စ ဧကသာဋကာ မနုဿာ နိဝတ္ထသာဋကဿ ဧကေန အန္တေန ပိဋ္ဌိံ ပာရုပိတွာ ဥဘော ကဏ္ဏေ ဥဘောသု အံသကူဋေသု ဌပေန္တိ, ယထာ စ သုရာသောဏ္ဍာဒယော သာဋကေန ဂီဝံ ပရိက္ခိပိတွာ ဥဘော အန္တေ ဥရေ တ ဩလမ္ဗေန္တိ, ပိဋ္ဌိယံ တ ခိပန္တိ, ယထာ စ အန္တေပုရိကာယော အက္ခိတာရကမတ္တံ ဒဿေတွာ ဩဂုဏ္ဌိတံ ပာရုပန္တိ, ယထာ စ မဟာဇေဋ္ဌာ ဒီဃသာဋကံ နိတသေတွာ တဿေဝ ဧကေနန္တေန သကလ သရီရံ ပာရုပန္တိ, ယထာ စ ကဿကာ ခေတ္တကုဋိံ ပဝိသန္တာ သာဋကံ ပလိဝေဌေတွာ ဥပကစ္ဆကေ ပက္ခိပိတွာ တသ္မေဝ ဧကေနန္တေန သရီရံ ပာရုပန္တိ, ယထာ စ ဗြာဟ္မဏာ ဥဘိန္နံ ဥပကစ္ဆကာနံ အန္တရေ သာဋကံ ပဝေသေတွာ အံသကူဋေသု ပက္ခိပန္တိ, ယထာ စ ပာဠိကာရကော ဘိက္ခု ဧကံသပာရုပနေန ပာရုတံ တမဗာဟုံ ဝိဝရိတွာ စီဝရံ အံသကူဋေ အာရောပေတိ, ဧဝံ အပာရုပိတွာ သဗ္ဗေပိ ဧတေ, အညေ စ ဧဝရူပေ ပာရုပနဒောသေ ဝဇ္ဇေတွာ နိဗ္ဗိကာရံ ပရိမဏ္ဍလံ ပာရုပိတဗ္ဗံ။ တထာ အပာရုပိတွာ အာရာမေ တ အန္တရဃရေ တ အနာဒရေန ယံကိဉ္စိ ဝိကာရံ ကရောန္တဿ ဒုက္ကဋံ, အနာပတ္တိ ပုရိမသဒိသာယေဝ, ယထာ စေတ္ထ, ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ။ ယတ္ထ ပန ဝိသေသော ဘဝိဿတိ, တတ္ထ ဝက္ခာမာတိ။

၃-၄. သုပ္ပဋိစ္ဆန္နသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **သုပ္ပဋိစ္ဆန္နော** တိ သုဋ္ဌု ပဋိစ္ဆန္နော, ဂဏ္ဌိကံ ပဋိမုဉ္စိတွာ အနုဝာတန္တေန ဂီဝံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဥဘော ကဏ္ဏေ သမံ ကတွာ ပဋိသင်္ဃရိတွာ ယာဝ မဏိဗန္ဓံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အန္တရဃရေ ဂမိဿာမီတိ အတ္ထော, တထာ အကတွာ ပန ဇာဏုံ တ ဥရံ တ ဝိဝရိတွာ ဂစ္ဆန္တဿ ဒုက္ကဋံ။

စတုတ္ထေ ဂလဝာဋကတော ပဋ္ဌာယ သီသံ, မဏိဗန္ဓတော ပဋ္ဌာယ ဟတ္ထေ, ပိဏ္ဍိကမံသတော ပဋ္ဌာယ ပာဒေ ဝိဝရိတွာ သေသံ ဆာဒေတွာ နိသိန္နော **သုပ္ပဋိစ္ဆန္နော** နာမ ဟောတိ, ဓွေ ပန တသ္မုပဂတဿ အနာပတ္တိ။

၅-၆. သုသံဝုတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **သုသံဝုတော**တိ ဟတ္ထံ တ ပာဒံ တ အကီဠာပေန္တော သုဝိနီတောတိ အတ္ထော။ ဆဋ္ဌေပိ ဧသေဝ နယော။

၇-၈. ဩက္ခိတ္တစက္ခုသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **ဩက္ခိတ္တစက္ခု** တိ ဟေဋ္ဌာ ခိတ္တစက္ခု ဟုတွာ ပုရတော ယုဂမတ္တံ ဘူမိဘာဂံ ပေက္ခမာနော, ဧကေ သိံ ပန ဌာနေ ဌတွာ ဟတ္ထိအဿာဒိပရိဿယာဘာဝံ ဩလောကေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အဋ္ဌမေပိ ဧသေဝ နယော။

၉-၁၀. ဥက္ခိတ္တကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **ဥက္ခိတ္တကာယာ** တိ ဥက္ခေပေန, ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏေ ကရဏဝစနံ, ကေတော တ ဥဘတော တ ဥက္ခိတ္တစီဝရော ဟုတွာတိ အတ္ထော, အန္တော ဣန္ဒခီလတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ န ဂန္တဗ္ဗံ။

ဒသမေ နိသိန္နကာလေ ဓမကရဏံ နီဟရန္တေနာပိ စီဝရံ အနုက္ခိပိတွာဝ နီဟရိတဗ္ဗံ, တသ္မုပဂတသ္သ ပန အနာပတ္တိ။

၁၁-၁၂. ဥဇ္ဇဂ္ဃိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကာဒသမေ **ဥဇ္ဇဂ္ဃိကာယာ** တိ မဟာဟသိတံ ဟသန္တောတိ အတ္ထော။ ဣဓာပိ ဟိ ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏေ ယေဝ ကရဏဝစနံ။

ဒွာဒသမေပိ ဧသေဝ နယော။ ဥဘယတ္ထ ဟသနီယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ မိဟိတမတ္တံ ကရောန္တသ္သ အနာပတ္တိ။

၁၃-၁၄. ဥစ္စသဒ္ဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တေရသမေ **အပ္ပသဒ္ဒော** တိ န ဥစ္စာသဒ္ဒမဟာသဒ္ဒော ဟုတွာ။ စုဒ္ဒသမေပိ ဧသေဝ နယော။ အယံ ပနေတ္ထ အပ္ပသဒ္ဒတာပရိစ္ဆေဒော – သစေ ဒွါဒသဟတ္ထေ ဂေဟေ အာဒိမှိ သင်္ဃတ္ထေရော, မဇ္ဈေ ဒုတိယတ္ထေရော , အန္တေ တတိယတ္ထေရောတိ ဧဝံ နိသိန္နေသု ယံ သင်္ဃတ္ထေရော ဒုတိယတ္ထေရေန သဒ္ဓိံ မန္တေတိ, ဒုတိယတ္ထေရော စ တသ္သ သဒ္ဒံ သုဏာတိ, ကထဉ္စ ဝဝတ္ထပေတိ။ တတိယတ္ထေရော ပန သဒ္ဒမေဝ သုဏာတိ, ကထံ န ဝဝတ္ထပေတိ, ဧတ္တာဝတာ **အပ္ပသဒ္ဒော** ဟောတိ။ သစေ ပန တတိယတ္ထေရော ကထဉ္စ ဝဝတ္ထပေတိ, **မဟာသဒ္ဒော** နာမ ဟောတိ။

၁၅။ပေ။၂၀. ကာယပ္ပစာလကာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဣတော ပရေသု ဆသု **ကာယပ္ပစာလက** န္တိ ကာယံ စာလေတွာ စာလေတွာ, ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ တသ္မာ ကာယာဒီနိ ပဂ္ဂဟေတွာ နိစ္စလာနိ ဥဇုကာနိ ဌပေတွာ ဂန္တဗ္ဗဉ္စေဝ နိသီဒိတဗ္ဗဉ္စ, နိသီဒနပ္ပဋိသံယုတ္တေသု တီသု တသ္မုပဂတသ္သ အနာပတ္တိ။

၂၁-၂၂. ခမ္ဘကတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကဝီသတိမဝီသေသု **ခမ္ဘကတော** တိ ကဋိယံ ဟတ္ထံ ဌပေတွာ ကတခမ္ဘော။

၂၃-၂၄. ဩဂုဏ္ဌိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တေဝီသစတုဝီသေသု **ဩဂုဏ္ဌိတော** တိ သသီသံ ပာရုတော။

၂၅. ဥက္ကုဋိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စဝီသေ **ဥက္ကုဋိကာ** ဝုစ္စတိ ပဏှိယော ဥက္ခိပိတွာ အဂ္ဂပာဒေဟေဝ, အဂ္ဂပာဒေ တ ဥက္ခိပိတွာ ပဏှီဟိယေဝ ဘူမိယံ ဖုသန္တသ္သ ဂမနံ, ကရဏဝစနံ ပနေတ္ထ ဝုတ္တလက္ခဏမေဝ။

၂၆. ပလ္လတ္ထိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဗ္ဗီသေ **န ပလ္လတ္ထိကာယာ** တိ ဟတ္ထပလ္လတ္ထိကာယ တ ဒုဿပလ္လတ္ထိကာယ တ န နိသီဒိတဗ္ဗံ။ အနာဒရေန နိသီဒန္တသ္သ ဒုက္ကဋံ, တသ္မုပဂတသ္သ ပန ဣဓာပိ ပုရိမေသု စ ဒွာဝီသစတုဝီသေသု အနာပတ္တိ။

ဆဗ္ဗိသတိသာရုပ္ပသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၇. သက္ကစ္စပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဘောဇနပ္ပဋိဂ္ဂဟဏသံယုတ္တေသု ပဌမေ **သက္ကစ္စ**န္တိ သတိံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ။

၂၈. ပတ္တသညီပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ ပတ္တေ သညာ ပတ္တသညာ, သာ အဿ အတ္ထီတိ **ပတ္တသညီ,** အတ္တနော ဘာဇနေ ဥပနိဗဒ္ဓသညီ ဟုတွာတိ အတ္ထော။

၂၉. သမသူပကပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **သမသူပကော** နာမ ယတ္ထ မုဂ္ဂမာသေဟိ တ ကုလတ္ထာဒီဟိ တ ကတော ဟတ္ထဟာရိယော သူပေ ဘတ္တဿ စတုတ္ထဘာဂပ္ပမာဏော ဟောတိ, တတော ဟိ အဓိကံ ဂဏှန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ ဌပေတွာ ပန သူပံ အဝ သေသာ သဗ္ဗာပိ သူပေယျဗျဉ္ဇနဝိကတိ **ရသရသော** နာမ ဟောတိ, တသ္မိံ ရသရသေ, ဉာတကာနံ တ ပဝာရိတာနံ တ အညဿတ္ထာယ တ အတ္တနော ဓနေန တ ဂ္ဂဏှ အနာပတ္တိ။

၃၀။ပေ။၃၂. သမတိတ္တိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **သမတိတ္တိက**န္တိ သမပုဏ္ဏံ သမဘရိတံ အဓိဋ္ဌာနုပဂပတ္တဿ အန္တောမုခဝဋ္ဋိလေခံ အနတိက္ကမိတွာ ရစိတံ။ **ပိဏ္ဍပာတ**န္တိ ယံကိဉ္စိ ယာဝကာလိကံ။ အနဓိဋ္ဌာနုပဂေ ပန ယာဝကာလိကံ ယာမကာလိကာဒီနိ စ ယ တ္ထကတ္ထစိ ထူပီကတာနိပိ ဝဋ္ဋန္တိ, ယံ ပန ဒွီသု ပတ္တေသု ဂဟေတွာ ဧကံ ပူရေတွာ ဝိဟာရံ ဟရတိ, ယံ တ ပက္ခိပိယမာနံ ပူဝဉ္စုဏ္ဏကဏ္ဍဖလာဖလာဒိ ဟေဋ္ဌာ ဩရောဟတိ , တက္ကောလဝဋံသကာဒယော တ ဥပရိ ဌပေတွာ ဒိယျ ယန္တိ, ယဉ္စ ပဏ္ဏေ တ ထာလကေ တ ပက္ခိပိတွာ ပတ္တမတ္ထကေ ဌပိတံ ဟောတိ, န တံ ထူပီကတံ နာမ, တသ္မာ တံ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။ ဂ္ဂဏှ ပန ဂိလာနဿာပိ အနာပတ္တိ နတ္ထိ, တသ္မာ တေနပိ သမတိတ္တိကောဝယေဝ ဂဟေတဗ္ဗော။ သ ဗ္ဗတ္ထ ပန ပဋိဂ္ဂဟေတုမေဝ န ဝဋ္ဋတိ, ပဋိဂ္ဂဟိတံ ပန သုပ္ပဋိဂ္ဂဟိတံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပဉ္စမဆဋ္ဌာနိ ဝုတ္တန ယာနေဝ။

၃၃-၃၄. သပဒာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **သပဒာန**န္တိ တတ္ထ တတ္ထ ဩဓိံ အကတွာ အနုပဋိပာဋိယာ။ ယော ပန အညေသံ တ ဒေန္တော, အည ဘာဇနေ တ အာကိရန္တော တတော တတော ဩမသတိ, တဿ, ဥတ္တရိဘင်္ဂဉ္စ ဥပ္ပဋိပာဋိယာ ဂဏှန္တဿာပိ ဂ္ဂဏှ အနာပတ္တိ။ အဋ္ဌမံ ဝုတ္တနယမေဝ။

၃၅. ထူပကတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **ထူပကတော**တိ မတ္ထကတော ဝေမဇ္ဈတောတိ အတ္ထော။ ယော ပန ပရိတ္တကေ သေသေ ဧကတော သင်္ကမိတွာ ဩမဒ္ဒိတွာ ဘုဉ္ဇတိ, တဿာပိ အနာပတ္တိ။

၃၆. ဩဒနပ္ပဋိစ္ဆာဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ ယဿ ဘတ္တသာမိကာ မာဃာတသမယာဒီသု ဗျဉ္ဇနံ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဒေန္တိ, ယော စ န ဘိယျော ကမျတာယ ပဋိစ္ဆာဒေတိ, တေသံ အနာပတ္တိ, ဂိလာနဿ ပန အနာဂတတ္တာ အာပတ္တိယေဝ။

၃၇. သူပေါဒနဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ကောဒသမေ ဉာတကာနံ တ ပတရိတာနံ တ အညသ္သတ္ထာယ အတ္တနော ခနေနာတိ ဣဒံ အနာပတ္တိယံ အဓိကံ။

၃၈. ဥဇ္ဈာနသညီသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒွတ္တိံသမေ ဥဇ္ဈာနေ သညာ ဥဇ္ဈာနသညာ, သာ အသ္သ အတ္ထီတိ **ဥဇ္ဈာနသညီ** ။ ဣဓာပိ ဂိလာနော န မုစ္စတိ, ''ဒသ္သာမိ''တိ တ, ''အပေသ္သာမိ''တိ တ ဩလောကေန္တသ္သ ပန, န ဥဇ္ဈာနသညိသ္သ စ အနာပတ္တိ။

၃၉. ကဗဠသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တေရသမေ **နာတိမဟန္တ** န္တိ မယူရဏ္ဍံ အတိမဟန္တံ, ကုက္ကုဋဏ္ဍံ အတိခုဒ္ဒကံ, တေသံ ဝေမဇ္ဈပ္ပမာဏံ။ မူလခာဒနီယာဒိဘေဒေ ပန သဗ္ဗခဇ္ဇကေ ဖလာဖလေ စ အနာပတ္တိ။

၄၀. အာလောပသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စုဒ္ဒသမေ **ပရိမဏ္ဍလ** န္တိ အဒီဃံ။ ဣဓ ပန ခဇ္ဇကဖလာဖလေဟိ သဒ္ဓိံ ဥတ္တရိဘင်္ဂေပိ အနာပတ္တိ။

၄၁-၄၂. အနာဟဋသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပန္နရသမေ **အနာဟဋေ**တိ အနာဟရိတေ, မုခဒ္ဒွါရံ အသမ္ပတ္တေတိ အတ္ထော။ သောဠသမေ **သဗ္ဗဟတ္ထ** န္တိ သကလံ ဟတ္ထံ။

၄၃. သကဗဠသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တရသမေ **သကဗဠေနာ**တိ ဧတ္ထ ယတ္တကေန ဝစနံ အပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ, တတ္တကေ သတိ ကထေန္တသ္သ အာပတ္တိ။ ယော ပန ဓမ္မံ ကထေန္တော ဟရီတကာဒိနိ မုခေ ပက္ခိပိတွာ ကထေတိ, ယတ္တကေန ဝစနံ အပရိပုဏ္ဏံ န ဟောတိ, တတ္တကေ မုခမှိ သတိ ဝဋ္ဋတိ။

၄၄. ပိဏ္ဍုက္ခေပကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌာရသမေ **ပိဏ္ဍုက္ခေပက** န္တိ ပိဏ္ဍံ ဥက္ခိပိတွာ ဥက္ခိပိတွာ, ဣဓာပိ ခဇ္ဇကဖလာဖလေသု အနာပတ္တိ။

၄၅. ကဗဠာဝစ္ဆေဒကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကူနဝီသတိမေ **ကဗဠာဝစ္ဆေဒက** န္တိ ကဗဠံ အဝစ္ဆိန္ဒိတွာ အဝစ္ဆိန္ဒိတွာ, ဣဓ ခဇ္ဇကဖလာဖလေဟိ သဒ္ဓိံ ဥတ္တရိဘင်္ဂေပိ အနာပတ္တိ။

၄၆. အဝဂဏ္ဍကာရကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဝီသတိမေ **အဝဂဏ္ဍကာရက** န္တိ မက္ကဋော ဝိယ ဂဏ္ဍေ ကတွာ ကတွာ, ဣဓ ဖလာဖလမတ္တကေ အနာပတ္တိ။

၄၇. ဟတ္ထနိဒ္ဓုနကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကဝီသတိမေ **ဟတ္ထနိဒ္ဓုနက** န္တိ ဟတ္ထံ နိဒ္ဓုနိတွာ နိဒ္ဓုနိတွာ, အနာပတ္တိယံ ပနေတ္ထ ''ကစဝရံ ဆဍ္ဍေန္တော ဟတ္ထံ နိဒ္ဓုနာတီ''တိ (ပာစိ. ၆၂၃) ဣဒံ အဓိကံ။

၄၈. သိတ္ထာဝကာရကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယသိက္ခာပဒေ **သိတ္ထာဝကာရက**န္တိ သိတ္ထာနိ အဝကိရိတွာ အဝကိရိတွာ, ဣတာပိ ''ကစဝရံ ဆဍ္ဍေန္တော သိတ္ထံ ဆဍ္ဍယတီ''တိ (ပာစိ. ၆၂၃) ဣဒံ အနာပတ္တိယံ အဓိကံ။

၄၉. ဇိဝှာနိစ္ဆာရကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယသိက္ခာပဒေ **ဇိဝှာနိစ္ဆာရက**န္တိ ဇိဝှံ နိစ္ဆာရေတွာ နိစ္ဆာရေတွာ။

၅၀-၅၁. စပုစပုကာရကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ **စပုစပုကာရက**န္တိ စပု စပူတိ ဧဝံ သဒ္ဒံ ကတွာ ကတွာ။ ပဉ္စမသိက္ခာပဒေပိ ဧသေဝ နယော။

၅၂။ပေ။၅၄. ဟတ္ထနိလ္လေဟကာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒေ **ဟတ္ထနိလ္လေဟက**န္တိ ဟတ္ထံ နိလ္လေဟိတွာ နိလ္လေဟိတွာ။ ဘုဉ္ဇန္တေန ဟိ အင်္ဂုလိမတ္တမ္ပိ နိလ္လေဟိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဃနယာဂုဖာဏိတပါယာသာဒိကေ ပန အင်္ဂုလီဟိ ဂဟေတွာ အင်္ဂုလိယော မုခေ ပဝေသေတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ, သတ္တမသိက္ခာပဒအဋ္ဌမသိက္ခာပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။ တသ္မာ ဧကင်္ဂုလိယာပိ ပတ္တော န နိလ္လေဟိတဗ္ဗော, ဧကဩဋ္ဌောပိ စ ဇိဝှာယ န နိလ္လေဟိတဗ္ဗော, ဩဋ္ဌမံသေဟိ ဧဝ ပန ဂဟေတွာ အန္တော ပဝေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၅၅. သာမိသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကူနတိံသတိမေ **န သာမိသေန**ာတိ ဧတံ ပဋိကူလဝသေန ပဋိက္ခိတ္တံ, တသ္မာ သင်္ဃိကမ္ပိ ပုဂ္ဂလိကမ္ပိ ဂိဟိသန္တကမ္ပိ အတ္တနော သန္တကမ္ပိ သင်္ခမ္ပိ သရာဝကမ္ပိ ထာလကမ္ပိ န ဂဟေတဗ္ဗမေဝ, ဂဏှန္တဿ ဒုက္ကဋံ။ သစေ ပန ဟတ္ထဿ ဧကဒေသော အာမိသမက္ခိတော န ဟောတိ, တေန ပဒေသေန ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဣဓ ''ဓောဝိဿာမီတိ ဝါ, ဓောဝါပေဿာမီတိ ဝါ ပဋိဂ္ဂဏှာတီ''တိ (ပာစိ. ၆၃၁) ဣဒံ အနာပတ္တိယံ အဓိကံ။

၅၆. သသိတ္ထကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တိံသတိမေ ''ဥဒ္ဓရိတွာ ဝါ ဘိန္ဒိတွာ ဝါ ပဋိဂ္ဂဟေ ဝါ နီဟရိတွာ ဝါ ဆဍ္ဍေတီ''တိ ဣဒံ အနာပတ္တိယံ အဓိကံ။ တတ္ထ **ဥဒ္ဓရိတွာ ဝါ**တိ သိတ္ထာနိ ဥဒကတော ဥဒ္ဓရိတွာ, ဧကသ္မိံ ဌာနေ ရာသိံ ကတွာ ဥဒကံ ဆဍ္ဍေတိ။ **ဘိန္ဒိတွာ ဝါ**တိ သိတ္ထာနိ ဘိန္ဒိတွာ ဥဒကဂတိကာနိ ကတွာ ဆဍ္ဍေတိ။ **ပဋိဂ္ဂဟေ ဝါ**တိ ပဋိဂ္ဂဟေန ပဋိစ္ဆန္တော နံ ပဋိဂ္ဂဟေ ဆဍ္ဍေတိ။ **နီဟရိတွာ**တိ ဗဟိ နီဟရိတွာ ဆဍ္ဍေတိ, ဧဝံ ဆဍ္ဍေန္တဿ အနာပတ္တိ။

တိံသဘောဇနပဋိသံယုတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၇. ဆတ္တပါဏိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဓမ္မဒေသနာပဋိသံယုတ္တေသု ပဌမေ ယံကိဉ္စိ ဆတ္တံ ပါဏိမှိ အဿာတိ **ဆတ္တပါဏိ**။ သော တံ ဆတ္တံ ဓာရယမာနော ဝါ အံသေ ဝါ ကတွာ ဦရုမှိ ဝါ ဌပေတွာ ယာဝ ဟတ္ထတော န မုစ္စတိ, တာဝဿ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပနဿ အညော ဆတ္တံ ဓာရေတိ, ပဿေ ဝါ ဌိတံ ဟောတိ, ဟတ္ထတော အပဂတမတ္တေ ဆတ္တပါဏိ နာမ န ဟောတိ, တဿ ဒေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါ ပနေတ္ထ ပဒသောဓမ္မေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၅၈-၅၉. ဒဏ္ဍပါဏိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ဒဏ္ဍော** နာမ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ စတုဟတ္ထပ္ပမာဏော, ဒဏ္ဍပါဏိဘာဝတော ပနဿ ဆတ္တပါဏိမှိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတိယေပိ ဧသေဝ နယော။ အသိံ သန္နဟိတွာ ဌိတောပိ ဟိ သတ္ထပါဏိသင်္ချံ

ယံ န ဂစ္ဆတိ။

၆၀. အာဝုဓပေဟာဏိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ သဗ္ဗာပိ ဓနုဝိကတိ သဒ္ဓိံ သရဝိကတိယာ **အာဝုဓန္တိ** ဝေဒိတဗ္ဗာ, တသ္မာ သဒ္ဓိံ ဝာ သရေန ဓနုံ ဂဟေတွာ, သုဒ္ဓဓနုံ ဝာ သုဒ္ဓသရံ ဝာ သဇိယဓနုံ ဝာ နိဇ္ဇိယဓနုံ ဝာ ဂဟေတွာ ဌိတဿ ဝာ နိသိန္နဿ ဝာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပနဿ ဓနု ခန္ဓေပိ ပဋိမုက္ကံ ဟောတိ, ယာဝ န ဂဏှာတိ, တာဝ ဝဋ္ဋတိ။

၆၁-၆၂. ဟာဒုကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **ဟာဒုကာရုဠ္ဟဿာ** တိ ဆတ္တဒဏ္ဍကေ အင်္ဂုလန္တရိကံ အပ္ပဝေသေတွာ ကေဝလံ အက္ကန္တဿ ဝာ, ပဝေသေတွာ ဌာနဝသေန ပဋိမုက္ကဿ ဝာ။ ဆဋ္ဌေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဓ ပန ယွာတယံ ပဏှိကဗန္ဓံ ဩမုဉ္စိတွာ ဌာနဝသေန "ဩမုက္ကော"တိ ဝုစ္စတိ, တဿာပိ န ဝဋ္ဋတိ။

၆၃. ယာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ သစေပိ ဒွီဟိ ဇနေဟိ ဟတ္ထသင်္ဃာဋ္ဋေန ဂဟိတော, သာဋကေ ဝာ ဌပေတွာ ဝံသေန ဝယှတိ, အယုတ္တေ ဝာ ဝယှာဒိကေ ယာနေ ဝိသင်္ခရိတွာ ဝာ ဌပိတေ စက္ကမတ္တေပိ နိသိန္နော ဟောတိ, **ယာနဂတော**တွေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ သစေ ပန ဒွေပိ ဧကယာနေ နိသိန္နာ ဟောန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။ ဝိသုံ နိသိန္နေသုပိ ဥစ္စေ ယာနေ နိသိန္နေန နီစေ နိသိန္နဿ ဒေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ, သမပ္ပမာဏေပိ ဝဋ္ဋတိ, တထာ ပုရိမေ နိသိန္နေန ပစ္ဆိမေ နိသိန္နဿ။ ပစ္ဆိမေ ပန ဥစ္စတရေပိ နိသိန္နေန ဒေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

၆၄. သယနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **သယနဂတဿာ** တိ အန္တမသော ကဋသာရကေပိ ပကတိဘူမိယမ္ပိ နိပန္နဿ ဥစ္စေပိ မဉ္စေ ဝာ ပီဌေ ဝာ ဘူမိပ္ပဒေသေ ဝာ ဌိတေန နိသိန္နေန ဝာ ဒေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သယနဂတေန ပန သယနဂတဿ ဥစ္စတရေ ဝာ သမပ္ပမာဏေ ဝာ နိပန္နေန ဒေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ နိပန္နေန ပန ဌိတဿ ဝာ နိသိန္နဿ ဝာ နိပန္နဿ ဝာ, နိသိန္နေန စ ဌိတဿ ဝာ နိသိန္နဿ ဝာ, ဌိတေန ဌိတဿေဝ ဝဋ္ဋတိ။

၆၅. ပလ္လတ္ထိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ ဟတ္ထပလ္လတ္ထိကာဒီသု ယာယ ကာယစိ နိသိန္နဿ ဒေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

၆၆. ဝေဌိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ဝေဌိတသီသဿာ** တိ ဒုဿဝေဌနေန ဝာ မောဠိအာဒီဟိ ဝာ ယထာ ကေသန္တော န ဒိဿတိ, ဧဝံ ဝေဌိတသီသဿ, တေနေဝဿ အနာပတ္တိယံ "ကေသန္တံ ဝိဝရာပေတွာ ဒေသေတီ"တိ (ပါစိ. ၆၄၃) ဝုတ္တံ။

၆၇. ဩဂုဏ္ဌိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကာဒသမေ **ဩဂုဏ္ဌိတသီသဿာ** တိ သသီသံ ပါရုတဿ, အနာပတ္တိယံ ပနေတ္ထ "သီသံ ဝိဝရာပေတွာ ဒေသေတီ"တိ (ပါစိ. ၆၄၄) အဓိကံ။

၆၈. ဆမာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယသိက္ခာပဒေ **ဆမာယံ နိသီဒိတဗ္ဗ**န္တိ ဘူမိယံ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ **အာသနေ**တိ အန္တမသော ဝတ္ထမ္ပိ တိဏာနိပိ သန္ထရိတွာ နိသိန္နဿ။

၆၉. နီစာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တေရသမေ **ဥစ္စေ အာသနေ** တိ အန္တမသော ဘူမိပ္ပဒေသေပိ ဥန္နတပ္ပဒေသေ နိသိန္နဿ။

၇၀. ဌိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စုဒ္ဒသမေ **န ဌိတော နိသိန္နဿ** တိ သစေ ထေရဿ ဥပဇ္ဈာယံ ဂန္တွာ ဌိတံ ဒဟရံ အာသနေ နိသိန္နော မဟာထေရော ပဉှံ ပုစ္ဆတိ, န ကထေတဗ္ဗံ။ ကရဝေန ပန ထေရံ ''ဥဋ္ဌဟိတွာ ပုစ္ဆာ''တိ ဝတ္တုံ န သက္ကာ, တသ္မာ ''ပဿေ ဌိတဿ ဘိက္ခုနော ကထေဿာမိ''တိ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၇၁. ပစ္ဆတောဂမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပန္နရသမေ သစေ ပုရတော ဂစ္ဆန္တော ပဉှံ ပုစ္ဆတိ, တဿ တံ အကထေတွာ ''ပစ္ဆိမဿ ဘိက္ခုနော ကထေဿာမိ''တိ ကထေတဗ္ဗံ။ သဒ္ဓိံ ဥဂ္ဂဟိတဓမ္မံ ပန သဇ္ဈာယိတုံ, သမဓုရေန တ ဂစ္ဆန္တဿ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၇၂. ဥပ္ပထေနဂမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သောဠသမေ **န ဥပ္ပထေန** တိ ဧတ္ထ သစေ ဒွေပိ သကဋမဂ္ဂသ္မိံ ဧကေကစက္ကပထေန တ ဥပ္ပထေန တ သမဓုရံ ဂစ္ဆန္တိ, ဝဋ္ဋတိ။

၇၃. ဌိတောဥစ္စာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တရသမေ ''အသဉ္စိစ္စ''တိ အနာပတ္တိယံ သစေ ပဋိစ္ဆန္နဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တဿ သဟသာ ဥစ္စာရော တ ပဿာဝော တ နိက္ခမတိ, အသဉ္စိစ္စ ကတော နာမ ဟောတိ။

၇၄. ဟရိတေဥစ္စာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌာရသမေ ယမ္ပိ ဇီဝမာနရုက္ခဿ မူလံ ပထဝိယံ ဒိဿမာနံ ဂစ္ဆတိ, သာခာ တ ဘူမိလဂ္ဂာ ဂစ္ဆတိ, သဗ္ဗံ ဟရိတသင်္ခါတမေဝ။ ခန္ဓေ နိသီဒိတွာ ပန အပ္ပဟရိတဋ္ဌာနေ ပါတေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အပ္ပဟရိတဋ္ဌာနံ ဩလောကေန္တဿေဝ သဟသာ နိက္ခမတိ, ဂိလာနဋ္ဌာနေ ဌိတော ဟောတိ, ''အပ္ပဟရိတေ ကတော ဟရိတံ ဩတ္ထရတိ''တိ (ပါစိ. ၆၅၂) ဣဒမေတ္ထ အနာပတ္တိယံ အဓိကံ။ တတ္ထ သစေပိ အပ္ပဟရိတံ အလဘန္တေန တိဏဏ္ဍုပကံ တ ပလာလဏ္ဍုပကံ တ ဌပေတွာ ကတော ပစ္ဆာ ဟရိတံ ဩတ္ထရတိ, ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ခေဠေန စေတ္ထ သိင်္ဃာဏိကာပိ သင်္ဂဟိတာ။

၇၅. ဥဒကေဥစ္စာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကူနဝီသတိမေ **န ဥဒကေ**တိ ဧတံ ပရိဘောဂဥဒကမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ, ဝစ္စကုဋိသမုဒ္ဒါဒိဥဒကေသု ပန အပရိဘောဂေသု အနာပတ္တိ။ ဒေဝေ ဝဿန္တေ သမန္တတော ဥဒကောဃေ ဇာတေ အနုဒကဋ္ဌာနံ အလဘန္တေန ဥဒကေ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဣဓာပိ ''ထလေ ကတော ဥဒကံ ဩတ္ထရတိ''တိ (ပါစိ. ၆၅၄) ဣဒံ အနာပတ္တိယံ အဓိကံ, သေသံ သဗ္ဗသိက္ခာပဒေသု ဥတ္တာနမေဝ။

သမုဋ္ဌာနာဒိဒီပနတ္ထာယ ပနေတ္ထ ဣဒံ ပကိဏ္ဏကံ – ဥဇ္ဇဂ္ဃိကဥစ္စာသဒ္ဒပဋိသံယုတ္တာနိ စတ္တာရိ, သကဗဠေန မုခေန ဗျာဟရဏံ ဧကံ, ဆမာနီစာသနနိသိန္နဌိတပစ္ဆတောဂမနဥပ္ပထဂမနပဋိသံယုတ္တာနိ ပဉ္စာတိ ဣမာနိ ဒသ သိက္ခာပဒာနိ သမနုဘာသနသမုဋ္ဌာနာနိ, ဧကေကမေတ္ထ ကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, လောကဝဇ္ဇံ,

ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, အကုသလစိတ္တံ, ဒုက္ခဝေဒနံ။ သူဟေဒနဝိညတ္တိသိက္ခာပဒံ ထေယျသတ္တသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, လောကဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, အကုသလစိတ္တံ, ဒုက္ခဝေဒနံ။ ဆတ္တပာဏိဒဏ္ဍပာဏိသတ္ထပာဏိအာဝုဓပာဏိပာဒုကာဥပာဟနယာနသယနပလ္လတ္ထိကဝေဌိတသြဂုဏ္ဌိတနာမကာနိ ကောဒသ ဓမ္မဒေသနာသမုဋ္ဌာနာနိ, ကိရိယာကိရိယာနိ, သညာဝိမောက္ခာနိ, သစိတ္တကာနိ, လောကဝဇ္ဇာနိ, ဝစီကမ္မာနိ, အကုသလစိတ္တာနိ, ဒုက္ခဝေဒနာနိ။ သေသာနိ တေပဏ္ဏာသ ပဌမပာရာဇိကသမဉ္ဌာနာဒိဘေဒအနိတိ။

ဧကူနဝီသတိဓမ္မဒေသနာပဋိသံယုတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကင္ခါဝိတရဏိယာ ပာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

သေခိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဓိကရဏသမထဝဏ္ဏနာ

အဓိကရဏသမထေသု **သတ္တာ** တိ တေသံ ဂဏနပရိစ္ဆေဒော။ အဓိကရဏာနိ သမေန္တိ ဝူပသမေန္တီတိ **အဓိကရဏသမထာ။ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တီ**တိ အာပတ္တာဓိကရဏသင်္ခာတာသု စ အဝသေသာဓိကရဏတ္တယပစ္စယာသု စ အာပတ္တီသု ပရိသုဒ္ဓဘာဝံ ပုစ္ဆနတ္ထံ ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗတံ အာဂစ္ဆန္တိ။ **ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာန** န္တိ ဥပ္ပန္နာနံ ဥပ္ပန္နာနံ။ **အဓိကရဏာန**န္တိ ဝိဝါဒာဓိကရဏံ အနုဝါဒာဓိကရဏံ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကိစ္စာဓိကရဏန္တိ ဣမေသံ စတုန္နံ။ **သမထာယ ဝူပသမာယာ**တိ သမနတ္ထဉ္စေဝ ဝူပသမနတ္ထဉ္စ သမ္မုခါဝိနယော အာတဗ္ဗော။ပေ.။ တိဏဝတ္ထာရကောတိ ဣမေ သတ္တ သမထာ အာတဗ္ဗာ။ တတြာယံ ဝိနိစ္ဆယော – အဓိကရဏေသု တာဝ ''ဓမ္မော''တိ တ, ''အဓမ္မော''တိ တ အဋ္ဌာရသဟိ ဝတ္ထူဟိ ဝိဝဒန္တာနံ ဘိက္ခူနံ ယော ဝိဝါဒေ, ဣဒံ **ဝိဝါဒာဓိကရဏံ** နာမ။ သီလဝိပတ္တိယာ တ အာစာရဒိဋ္ဌိအာဇီဝဝိပတ္တိယာ တ အနုဝဒန္တာနံ ယော အနုဝါဒော ဥပဝဒနာ စေဝ စောဒနာ စ, ဣဒံ **အနုဝါဒာဓိကရဏံ** နာမ။ မာတိကာယ အာဂတာ ပဉ္စ, ဝိဘင်္ဂေ ဒွေဝတိ သတ္တပိ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ **အာပတ္တာဓိကရဏံ** , နာမ။ ယံ သင်္ဃဿ အပလောကနာဒီနံ စတုန္နံ ကမ္မာနံ ကရဏံ, ဣဒံ **ကိစ္စာဓိကရဏံ** နာမ။

တတ္ထ **ဝိဝါဒာဓိကရဏံ** (စူဠဝ. ၂၂၈) ဒွီဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေန စ ယေဘုယျသိကာယ စ, သမ္မုခါဝိနယေနေဝ သမ္မမာနံ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ဥပ္ပန္နံ, တသ္မိံယေဝ တ, အညတ္ထ ဝူပသမေတုံ ဂစ္ဆန္တာနံ အန္တရာမဂ္ဂေ တ, ယတ္ထ ဂန္တွာ သင်္ဃဿ နိယျာတိတံ, တတ္ထ သင်္ဃေန တ ဝူပသမေတုံ အသက္ကောန္တေ တတ္ထေဝ ဥဗ္ဗာဟိကာယ သမ္မတပုဂ္ဂလေဟိ တ ဝိနိစ္ဆိတံ သမ္မတိ, ဧဝံ သမ္မမာနေ စ ပန တသ္မိံ ယာ သင်္ဃသမ္မုခတာ ဓမ္မသမ္မုခတာ ဝိနယသမ္မုခတာ ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာ အယံ **သမ္မုခါဝိနယော** နာမ။ တတ္ထ စ ကာရကသင်္ဃဿ သင်္ဃသာမဂ္ဂိဝသေန သမ္မုခီဘာဝေ **သင်္ဃသမ္မုခတာ,** သမေတဗ္ဗဿ ဝတ္ထုနော ဘူတတာ **ဓမ္မသမ္မုခတာ,** ယထာ တံ သမေတဗ္ဗံ, တထေဝဿ သမနံ **ဝိနယသမ္မုခတာ,** ယော စ ဝိဝဒတိ, ယေန စ ဝိဝဒတိ, တေသံ ဥဘိန္နံ အတ္ထပစ္စတ္ထိကာနံ သမ္မုခီဘာဝေ **ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာ** ။ ဥဗ္ဗာဟိကာယ ဝူပသမနေ ပနေတ္ထ သင်္ဃသမ္မုခတာ ပရိဟာယတိ, ဧဝံ တာဝ သမ္မုခါဝိနယေနေဝ သမ္မတိ။

သစေ ပနေဝမ္ပိ န သမ္မတိ, အထ နံ ဥဗ္ဗာဟိကာယ သမ္မတာ ဘိက္ခူ ''န မယံ သက္ကောမ ဝူပသမေတု''န္တိ သင်္ဃဿေဝ နိယျာတေန္တိ, တတော သင်္ဃော ပဉ္စင်္ဂသမန္နာဂတံ ဘိက္ခုံ သလာကဂ္ဂါဟာပကံ သမ္မန္နိတွာ တေန ဂုဠှကဝိဝဋကသကဏ္ဏဇပ္ပကေသု တီသု သလာကဂ္ဂါဟေသု အညတရဝသေန သလာကံ ဂါဟေတွာ သန္နိပတိတ ပရိသာယ ဓမ္မဝါဒီနံ ယေဘုယျတာယ ယထာ တေ ဓမ္မဝါဒိနော ဝဒန္တိ, ဧဝံ ဝူပသန္တံ အဓိကရဏံ သမ္မုခါဝိနယေန စ ယေဘုယျသိကာယ စ ဝူပသန္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ သမ္မုခါဝိနယော ဝုတ္တနယော ဧဝ, ယံ ပန ယေဘုယျသိကကမ္မဿ ကရဏံ။ အယံ **ယေဘုယျသိကာ** နာမ, ဧဝံ ဝိဝါဒာဓိကရဏံ ဒွီဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ။

အနုဝါဒာဓိကရဏံ (စူဠဝ. ၂၃၆) စတူဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေန စ သတိဝိနယေန စ အမူဠှဝိနယေန စ တဿပာပိယသိကာယ စ။ သမ္မုခါဝိနယေနေဝ သမ္မမာနံ ယော စ အနုဝဒတိ, ယဉ္စ အနုဝဒတိ, တေသံ ဝစနံ သုတွာ သစေ ကာစိ အာပတ္တိ နတ္ထိ, ဥဘော ခမာပေတွာ, သစေ အတ္ထိ, ''အယံ နာမေတ္ထ အာပတ္တိ''တိ ဧဝံ ဝိနိစ္ဆိတံ ဝူပ

သမ္မတိ, တတ္ထ သမ္မုခါဝိနယလက္ခဏံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ယဒာ ပန ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခုနော အမူလိကာယ သီလဝိပ တ္တိယာ အနုဒ္ဓံသိတဿ သတိဝိနယံ ယာစမာနဿ သင်္ဃော ဉတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန သတိဝိနယံ ဒေတိ, တဒာ သမ္မုခါဝိနယေန စ သတိဝိနယေန စ ဝူပသန္တံ ဟောတိ, ဒိန္နေ ပန သတိဝိနယေ ပုန တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ကဿစိ အနုတ အော န ရုဟတိ။ ယဒာ ဥမ္မတ္တကော ဘိက္ခု ဥမ္မာဒဝသေန ဂတေ အဿာမဏကေ အဇ္ဈာစာရေ ''သရတာယသ္မာ ဧဝရူပိံ အာပတ္တိ''န္တိ ဘိက္ခူဟိ စောဒိယမာနော ''ဥမ္မတ္တကေန မေ, အာဝုသော, ဧတံ ကတံ, နာဟံ တံ သရာမီ''တိ ဘဏန္တော ပိ ဘိက္ခူဟိ စောဒိယမာနော ပုန အစောဒနတ္ထာယ အမူဠှဝိနယံ ယာစတိ, သင်္ဃော စဿ ဉတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန အမူဠှဝိနယံ ဒေတိ။ တဒါ သမ္မုခါဝိနယေန စ အမူဠှဝိနယေန စ ဝူပသန္တံ ဟောတိ, ဒိန္နေ ပန အမူဠှဝိနယေ ပုန တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ ကဿစိ တပ္ပစ္စယာ အနုတအော န ရုဟတိ။

ယဒါ ပန ဟာရာဇိကေန ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တေန ဝါ စောဒိယမာနဿ အညေနညံ ပဋိစရတော ပါပုဿန္နတာယ ပါပိယဿ ပုဂ္ဂလဿ ''သစာယံ အစ္ဆိန္နမူလော ဘဝိဿတိ, သမ္မာ ဝတ္တိတွာ ဩသာရဏံ လဘိဿတိ, သစေ ဆိန္နမူလော, သယမေဝဿ နာသနာ ဘဝိဿတီ''တိ မညမာနော သင်္ဃော ဉတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန တဿပါပိ ယသိကံ ကမ္မံ ကရောတိ, တဒါ သမ္မုခါဝိနယေန စ တဿပါပိယသိကာယ စ ဝူပသန္တံ ဟောတိ, ဧဝံ အနုဝါဒါဓိကရ ဏံ စတူဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ။

အာပတ္တာဓိကရဏံ (စူဠဝ. ၂၃၉) တီဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေန စ ပဋိညာတကရဏေန စ တိဏဝတ္ထာရကေန စ။ တဿ သမ္မုခါဝိနယေနေဝ ဝူပသမော နတ္ထိ, ယဒါ ပန ဧကဿ ဝါ ဘိက္ခုနော, နိဿဂ္ဂိယဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေန သင်္ဃဂဏမဇ္ဈေသု ဝါ ဘိက္ခု လဟုကံ အာပတ္တိံ ဒေသေတိ, တဒါ အာပတ္တာဓိကရဏံ သမ္မုခါဝိနယေန စ ပဋိညာတကရဏေန စ ဝူပသမ္မတိ။ တတ္ထ သမ္မုခါဝိနယေ တာဝ ယော စ ဒေသေတိ, ယဿ စ ဒေသေတိ, တေသံ သမ္မုခီဘာဝေါ ပုဂ္ဂလသမ္မုခတာ, သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ပုဂ္ဂလဿ စ ဂဏဿ စ ဒေသနာကာလေ သင်္ဃသမ္မုခ တာ ပရိဟာယတိ။

ယာ ပနေတ္ထ ''အဟံ, ဘန္တေ, ဣတ္ထန္နာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နော''တိ စ, ''ပဿသီ''တိ, ''အာမ ပဿ သာမီ''တိ စ ပဋိညာ, တာယ ''အာယတိံ သံဝရေယျာသီ''တိ ကရဏံ ပဋိညာတကရဏံ နာမ။ သင်္ဃာဒိသေသေ ပရိဝါသာ ဒိယာစနာ ပဋိညာ, ပရိဝါသာဒီနံ ဒါနံ ပဋိညာတကရဏံ နာမ။ ဒွေဓာပက္ခဇာတာ ပန ဘဏ္ဍနကာရကာ ဘိက္ခူ ဗဟုံ အဿာမ ဏကံ အဇ္ဈာစာရံ စရိတွာ ပုန လဇ္ဇိဓမ္မေ ဥပ္ပန္နေ ''သစေ မယံ ဣမာဟိ အာပတ္တီဟိ အညမညံ ကာရေဿာမ, သိယာ ပိ တံ အဓိကရဏံ ကက္ခဠတ္တာယ ဝါဠတ္တာယ သံဝတ္တေယျာ''တိ အညမညံ အာပတ္တိယာ ကာရာပနေ ဒောသံ ဒိ သွာ ယဒါ တိဏဝတ္ထာရကကမ္မံ ကရောန္တိ, တဒါ အာပတ္တာဓိကရဏံ သမ္မုခါဝိနယေန စ တိဏဝတ္ထာရကေန စ သမ္မတိ။ တတြ ဟိ ယတ္တကာ ဟတ္ထပါသူပဂတာ ''န မေတံ ခမတီ''တိ ဧဝံ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မံ အကတွာ နိဒ္ဒံပိ ဩက္က ကမန္တာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေသံ ဌပေတွာ ထုလ္လဝဇ္ဇဉ္စ ဂိဟိပ္ပဋိသံယုတ္တဉ္စ သဗ္ဗာပတ္တိယော ဝုဋ္ဌဟန္တိ, ဧဝံ အာပတ္တာဓိကရဏံ တီဟိ သမထေဟိ သမ္မတိ။

ကိစ္စာဓိကရဏံ (စူဠဝ. ၂၄၂) ဧကေန သမထေန သမ္မတိ သမ္မုခါဝိနယေနေဝ။ ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ အဓိကရဏာ နိ ယထာနုရူပံ ဣမေဟိ သတ္တဟိ သမထေဟိ သမ္မန္တိ, တေန ဝုတ္တံ ''ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အဓိကရဏာနံ သမထာယ ဝူပသ မာယ သမ္မုခါဝိနယော အာတဗ္ဗော။ပေ။ တိဏဝတ္ထာရကော''တိ။ အယမေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယနယော, ဝိတ္ထာရော ပန သမ ထက္ခန္ဓကေ အာဂတောယေဝ, ဝိနိစ္ဆယောပိဿ သမန္တပါသာဒိကာယံ ဝုတ္တော။

တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ, ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓာ တိ တေသု သတ္တသု အဓိကရဏသမထေသု ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ, နတ္ထိ တေ ကိဉ္စိ သမထေဟိ ဝူပသမေတဗ္ဗန္တိ ပုစ္ဆာမိ, ဧတေန သဗ္ဗာပတ္တီဟိ ပရိသုဒ္ဓဘာဝေ ပုစ္ဆိတော ဟော တိ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌံ ခေါ အာယသ္မန္တော နိဒါန န္တိအာဒိ နိဂမနဝစနံ။ တတ္ထ **တွေက** န္တိ တွေကံ သိက္ခာပဒံ။ **သုတ္တာ ဂတ** န္တိ သုတ္တေ ပာတိမောက္ခေ အာဂတံ။ **သုတ္တပရိယာပန္န** န္တိ တတ္ထေဝ အန္တောဂဓံ။ **အန္ဝဍ္ဎမာသံ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆတီ** တိ အဍ္ဍမာသေ အဍ္ဍမာသေ ဥပေါသထဝသေန ဥဒ္ဒိသိတဗ္ဗတံ အာဂစ္ဆတိ။ **သမဂ္ဂေဟိ** တိ ကာယသာမဂ္ဂ

ဂိဝသေန သမင္ဂေဟိ။ **သမ္မောဒမာနေဟီ** တိ စိတ္တသာမဂ္ဂိဝသေန ဧကဇ္ဈာသယတာယ သုဋ္ဌု မောဒမာနေဟိ။ **အဝိဝဒမာနေဟီ**တိ အဍ္ဍာရသသု ဝိဝါဒဝတ္ထူသု အညတရဝသေနာပိ အဝိဝဒမာနေဟိ။ **သိက္ခိတဗ္ဗ** န္တိ တံ တံ သိက္ခာပဒံ အဝီတိက္ကမန္တေဟိ အဓိသီလသိက္ခာ သမ္ပာဒေတဗ္ဗာ။ အန္တရန္တရာ ပန ယံ န ဝုတ္တံ, တံ သဗ္ဗံ ပုရိမေ ပုရိမေ သိက္ခာပဒေ ဝုတ္တတ္တာ စေဝ ဥတ္တာနတ္ထတ္တာ စာတိ။

အဓိကရဏသမထဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကင္ခာဝိတရဏိယာ ပာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

ဘိက္ခုပာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဘိက္ခုနီပာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာ

ဟာရာဇိကကဏ္ဍော

ဘိက္ခုနီနံ ဟိတတ္ထာယ၊ ဟာတိမောက္ခံ ပကာသယိ။
ယံ နာထော၊ တဿ အနေသော၊ သမ္ပတ္တော ဝဏ္ဏနာက္ကမော။

သာဓာရဏဟာရာဇိကံ

၁။ပေ။၄. မေထုနဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတ္ထ **သုဏာတု မေ**တိအာဒီနံ ဘိက္ခုပာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကေဝလ ဥဟိ, ဘန္တေ, အယ္ယေတိအာဒိဝသေန တသ္မိံဥ ကမ္မ စ အဘိလာပမတ္တမေဝ လိင်္ဂဘေဒမတ္တဥ ဝိသေသော ။ ယသ္မာ စ ဘိက္ခုနိယာ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ နာမ နတ္ထိ, တသ္မာ ဘိက္ခုနီနံ "သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နာ သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလ္လံ အနာဝိကတွာ"တိ အဝတွာ **ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဆန္ဒသော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ** တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ **ဆန္ဒသော**တိ မေထုနရာဂပ္ပဋိသံယုတ္တေန ဆန္ဒေန စေဝ ရုစိယာ စ။ ဆန္ဒေ ပန အသတိ ဗလက္ကာရေန ပဓံသိတာယ အနာပတ္တိ, တသ္မာ ယာ ပရိပုဏ္ဏုပသမ္ပဒာ ဘိက္ခုနီ မနုဿာမနုဿတိရစ္ဆာနဇာတီသု ပုရိသဥဘတောဗျဉ္ဇနကပဏ္ဍကာနံ ယဿ ကဿစိ သဇီဝဿ တ နိဇ္ဇီဝဿ တ သန္ထတဿ တ အသန္ထတဿ တ အက္ခာယိတဿ တ ယေဘုယျေန အက္ခာယိတဿ တ အင်္ဂဇာတဿ အတ္တနော ဝစ္စမဂ္ဂပဿာဝမဂ္ဂမုခေသု တီသု ယတ္ထကတ္ထစိ သန္ထတေ တ အသန္ထတေ တ ပကတိတတေန အသံဖုဋ္ဌေ အလ္လောကာသေ အန္တမသော တိလဖလမတ္တမ္ပိ ပဒေသံ ဆန္ဒသော ပဝေသေတိ, ပရေန တ ပဝေသိယမာနာ ပဝေသနပဝိဋ္ဌဋ္ဌိတဥဒ္ဓရဏေသု ယံကိဉ္စိ သာဒိယတိ, အယံ ဟာရာဇိကာ ဟောတိ။ သေသမေတ္ထ ဣတော ပရေသု စ သာဓာရဏသိက္ခာပဒေသု ဝုတ္တနယာနုသာရေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အသာဓာရဏဟာရာဇိကံ

၅. ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အသာဓာရဏေသု ပန စတုန္နံ တာဝ ဟာရာဇိကာနံ ပဌမေ **အဝဿုတာ** တိ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန တိန္တာ, ကိလိန္နာတိ အတ္ထော။ ဒုတိယပဒေပိ ဧသေဝ နယော။ **ပုရိသပုဂ္ဂလဿာ** တိ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇိတုံ ဝိညုဿ မနုဿဇာတိကဿ ပုရိသသင်္ခာတဿ ပုဂ္ဂလဿ။ **အဓက္ခက** န္တိ အတ္တနော အက္ခကာနံ အဓော။ **ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလ** န္တိ ဇာဏုမဏ္ဍလာနံ ဥပရိ, ဧတ္ထ စ ဥဗ္ဘကပ္ပရမ္ပိ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလေနေဝ သင်္ဂဟိတံ။ **အာမသန**န္တိ အာမဋ္ဌနံ ဖုဋ္ဌောကာသံ အနတိက္ကမိတွာ တတ္ထေဝ သင်္ဃဋ္ဋနံ။ **ပရာမသန**န္တိ ဣတော စိတော စ သဉ္စရဏံ။ **ဂဟဏ**န္တိ ဂဟိတမတ္တံ။ **ဆုပန**န္တိ အသင်္ဃဋ္ဋေတွာ ဖုဋ္ဌမတ္တံ။ **ပဋိပီဠန**န္တိ အင်္ဂေ ဂဟေတွာ နိပ္ပီဠနံ။ **သာဒိယေယျာ** တိ ယာ ဘိက္ခုနီ အတ္တနော ယထာပရိစ္ဆိန္နေ ကာယေ ပုရိသဿ ဧတံ အာမသနာဒိံ သာဒိယတိ, သယံ တ ပန တေန ကာယေန ပုရိသဿ ယံကိဉ္စိ ကာယပ္ပဒေသံ သာဒယမာနာ ဆုပတိ, အယံ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာ နာမ ဟာရာဇိကာတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။

"နိအနံ ပုဂ္ဂလံ ဝတ္တု"န္တိအာဒိကေ (ကင်္ခာ. အဋ္ဌ. ပဌမဟာရာဇိကဝဏ္ဏနာ) တေန ဝိတ္ထာရဝိနိစ္ဆယေ ယသ္မာ သဗ္ဗာနေဝ အသာဓာရဏပညတ္တိယော ဟောန္တိ, တသ္မာ ဣတော ပဋ္ဌာယ သန္တိ အနုပညတ္တိ ဝတွာ သာဓာရဏပညတ္တိတိ တ အသာဓာရဏပညတ္တိတိ တ န ဝက္ခာမ, အာဏတ္တိယံ ယတ္ထ အာဏတ္တိ နတ္ထိ, တတ္ထ ကိဉ္စိ အဝတွာ ယတ္ထ အတ္ထိ, တတ္ထေဝ ဝက္ခာမ, ဝိပတ္တိဝိစာရဏာ ဝုတ္တာယေဝ။

အဝသေသံ ပန သဗ္ဗတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ, တယိဒံ ဝုစ္စတိ, ဣဒံ တာဝ သိက္ခာပဒံ သာဝတ္ထိယံ သုန္ဒရိနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဧကတောအဝဿုတေ ယထာပရိစ္ဆိန္နေန ကာယေန ပုရိသဿ ကာယံ, ဥဘတောအဝဿုတေပိ ကာယေန ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ, ယထာပရိစ္ဆိန္နကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန တ အဝသေသကာယေန တ တဿ ကာယံ အာမသန္တိယာ ထုလ္လစ္စယံ, ယက္ခပေတပဏ္ဍကတိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟာနံ ဥဘတောအဝဿု

သုတေ ယထာပရိစ္ဆိန္နေန ကာယေန ကာယံ အာမသန္တိယာပိ ထုလ္လစ္စယံ, သစေ ပန ပုရိသသ္သ ကာယသံသဂ္ဂရာ ဂေ နတ္ထိ, ဟရာဇိကက္ခေတ္တေပိ ထုလ္လစ္စယမေဝ။ အဝသေသေ ပန ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေန ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓာဒိဘေဒေ, မေထုနရာဂဂေဟသိတပေမေသု စ သဗ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋံ။ အသဥ္စိစ္စ, အသ္သတိယာ, အဇာနန္တိယာ, အသာဒိယန္တိယာ , ဥမ္မတ္တိကာဒီနဥ္စ အနာပတ္တိ။ အင်္ဂါနိ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ စ ဘိက္ခုပာတိမောက္ခေ ကာယသံသဂ္ဂေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ။

ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလိကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ဂဏသ္သာ** တိ အညာသံ ဘိက္ခုနီနံ။ **ဋ္ဌိတာ**တိ သလိင်္ဂေ ဋ္ဌိတာ။ **စုတာ**တိ ကာလင်္ကတာ။ **နာသိတာ**တိ လိင်္ဂ နာသနာယ သယံ တ နဋ္ဌာ, အညေဟိ တ နာသိတာ။ **အဝသ္သဋ္ဌာ** တိ တိတ္ထာယတနံ သင်္ကန္တာ။ **ပုဗ္ဗေဝာဟံ အယျေ အညာသိ**န္တိ က္ကဒံ တသ္သာ ဝစနကာလဒသ္သနံ, သလိင်္ဂေ ဋ္ဌိတာယ ပန ဟရာဇိကဘာဝံ ဉတွာ "န အနိ နံ ကသ္သစိ အာ ရောစေသ္သာမီ"တိ ဓုရေ နိက္ခိတ္တမတ္တေယေဝ အယံ ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ နာမ ဟရာဇိကာ ဟောတီတိ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ နေဝအတ္တနာပဋိစောဒနာ နဂဏသ္သ အာရောစနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသ မေတ္ထ သဟုဏကဝဂ္ဂမ္ပဟိ ဒုဋ္ဌုလ္လာပတ္တိပ္ပဋိစ္ဆာဒနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ရ ဟိ ပာစိ တ္တိယံ, က္ကဓ ဟရာဇိကန္တိ အယမေဝ ဝိသေသော, သေသံ တာဒိသမေဝာတိ။

ဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ဥက္ခိတ္တ** န္တိ အာပတ္တိယာ အဒဿနာဒီသု ဥက္ခိတ္တံ။ **ဓမ္မေနာ** တိ ဘူတေန ဝတ္ထုနာ။ **ဝိနယေနာ**တိ စောဒေတွာ သာရေတွာ။ **သတ္ထုသာသနေနာ** တိ ဉတ္တိသမ္ပဒါယ အနုဿာဝနသမ္ပဒါယ ဉတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန။ **အနာဒရ**န္တိ ယေန သင်္ဃေန ဥက္ခေပနိယကမ္မံ ကတံ, တသ္မိံ တ, တတ္ထ ပရိယာပန္နဂဏေ တ ဂဏပုဂ္ဂလေ တ တသ္မိံ တ ကမ္မေ အာဒရဝိရဟိတံ, သမ္မာဝတ္တနာယ အဝတ္တမာနန္တိ အတ္ထော။ **အပ္ပဋိကာရ**န္တိ ပဋိကာရရဟိတံ, အနောသာရိတန္တိ အတ္ထော။ **အကတသဟာယ**န္တိ ဧကကမ္မာဒိကေ သံတသေ သဟ အယနဘာဝေန သမာနသံတသကာ ဘိက္ခု သဟာယာ နာမ, ယသ္သ ပန သော သံတသော တေဟိ သဒ္ဓိံ နတ္ထိ န တေန တေ သဟာယာ ကတာ ဟောန္တိ , က္ကတိ သော အကတသဟာယော နာမ, တံ အကတသဟာယံ, သမာနသံတသကဘာဝံ အနုပဂတန္တိ အတ္ထော။ **တမနုဝတ္တေယျာ**တိ တံ ဥက္ခိတ္တကံ ဥက္ခိတ္တကဘာဝေယေဝ ဋ္ဌိတံ ဘိက္ခုံ ယာ ဘိက္ခုနီ ယံဒိဋ္ဌိကော သော ဟောတိ, တာယ ဒိဋ္ဌိ ယာ ဂဟဏဘာဝေန အနုဝတ္တေယျ။ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ သင်္ဃဘေဒသိက္ခာပအာဒီသု ဝုတ္တနယေန ဝိသုံ သင်္ဃမဇ္ဈေ စ ဝုစ္စမာနာ တံ ဝတ္ထုံ အပ္ပဋိနိသ္သဇ္ဇန္တီ သမနုဘာသနကမ္မပရိယောသာနေ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ နာမ ဟရာဇိ ကာ ဟောတီတိ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဉတ္တိယာ ဒုက္ကဋံ, ဒွီဟိ ကမ္မ တစာဟိ ဒွေ ထုလ္လစ္စယာ, "ယသ္သာ နက္ခမတိ, သာ ဘာသေယျာ"တိ ဧဝံ **ယျ**-ကာရပ္ပတ္တာယ တတိယကမ္မတစာ ယ ဟရာဇိကံ, အဓမ္မကမ္မေ တိကဒုက္ကဋံ, သေသံ သင်္ဃဘေဒသိက္ခာပအာဒီသု ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. အဋ္ဌဝတ္ထုကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **အဝသ္သုတာ** တိ လောကသ္သာဒမိတ္တသန္ထဝဝသေန ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန တိန္တာ။ အယမေဝ ဟိ အတ္ထော သီဟဠမာတိကာဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တော, သမန္တပာသာဒိကာယံ (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၆၇၅) ပနသ္သ ဝိစာရဏာ

ကတာ, ဒုတိယပဒေပိ ဧသေဝ နယော။ **ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံ တ** တိအာဒီသု ပန ယံ ပုရိသပုဂ္ဂလေန ဟတ္ထေ ဂဟဏံ ကတံ, တံ ''ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏ''န္တိ ဝုတ္တံ, ဧသေဝ နယော သင်္ဃာဋိကဏ္ဏဂ္ဂဟဏေပိ။ **ဟတ္ထဂ္ဂဟဏ** န္တိ စေတ္ထ စ ယဿ ကဿစိ အဟရာဓိကင်္ဂေတ္တဘူတဿ အင်္ဂဿ ဂဟဏံ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံ, ယဿ ကဿစိ နိဝတ္ထဿ ဝါ ပါရုတဿ ဝါ ဂဟဏံ **သင်္ဃာဋိကဏ္ဏဂ္ဂဟဏံ။ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ** တိအာဒီသု ကာယသံသဂ္ဂသင်္ခါတဿ အသဒ္ဓမ္မဿ ပဋိသေဝနတ္ထာယ ပုရိသဿ ဟတ္ထပာသေ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ, တတ္ထ ဌိတာ သလ္လပေယျ ဝါ, ပုရိသေန ဝါ ''ဣတ္ထန္နာမံ ဌာနံ အာဂစ္ဆာ''တိ ဝုတ္တာ တံ သင်္ကေတံ ဂစ္ဆေယျ, တဿ ဝါ ပုရိသဿ အဗ္ဘာဂမနံ သာဒိယေယျ, ယေန ကေနစိ ဝါ ပဋိစ္ဆန္နံ ဩကာသံ ပဝိသေယျ, ပုရိသဿ ဟတ္ထပာသေ ဌတွာ ကာယံ ဥပသံဟရေယျာတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ** တိ ယထာ ပုရိမာယော, ဧဝံ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ တေဿ ကာယသံသဂ္ဂသင်္ခါတဿ အသဒ္ဓမ္မဿ ပဋိသေဝနတ္ထာယ တာနိ အဋ္ဌ ဝတ္ထူနိ ပဋိပါဋိယာ ဝါ ဥပ္ပဋိပါဋိယာ ဝါ ပူရေတွာ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ နာမ ပါရာဇိကာ ဟောတီတိ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ အဋ္ဌမံ ဝတ္ထုံ ပရိပူရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သင်္ကေတဂမနေ ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋံ, ပုရိသဿ ဟတ္ထပာသံ ဩက္ကန္တမတ္တေ ထုလ္လစ္စယံ, ပုရိသဿ အဗ္ဘာဂမနသာဒယမာနေပိ ဒုက္ကဋံ။ ဟတ္ထပာသောက္ကမနေ ထုလ္လစ္စယံ, သေသေသု ဧကေကသ္မိံ ထုလ္လစ္စယမေဝ, အဋ္ဌမေ ပရိပုဏ္ဏေ ပါရာဇိကံ။ ဧကေကသ္မိံ ပန ဝတ္ထုသ္မိံ သတက္ခတ္တုမ္ပိ ဝီတိက္ကန္တေ တာ အာပတ္တိယော ဒေသေတွာ မုစ္စတိ, အပိစေတ္ထ **ဂဏနူပိကာ** အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ, ''ဣအနိ နာပဇ္ဇိဿာမီ''တိ ဟိ ဓုရနိက္ခေပံ ကတွာ ဒေသိတာ ဂဏနူပိကာ, ဒေသိတဂဏနံ ဥပေတိ, ပါရာဇိကဿ အင်္ဂံ န ဟောတိ။ တသ္မာ ယာ ဧကံ အာပန္နာ ဓုရနိက္ခေပံ ကတွာ ဒေသေတွာ ပုန ကိလေသဝသေန အာပဇ္ဇတိ, ပုနပိ ဒေသေတိ, ဧဝံ အဋ္ဌမံ ပရိပူရေန္တီပိ ပါရာဇိကာ န ဟောတိ။ ယာ ပန အာပဇ္ဇိတွာ ''ပုနပိ အညံ ဝတ္ထုံ အာပဇ္ဇိဿာမီ''တိ သဥဿာဟာဝ ဒေသေတိ, တဿာ သာ အာပတ္တိ အဂဏနူပိကာ, ဒေသိတာပိ အဒေသိတာ ဟောတိ, ပါရာဇိကဿ အင်္ဂံ ဟောတိ။ အသဥ္စိစ္စ, အဿတိယာ, အဇာနန္တိယာ အသာဒိယန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေ, သဥဿာဟတာ, အဋ္ဌမဿ ဝတ္ထုဿ ပူရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမနုဘာသနသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယာကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, လောကဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, အကုသလစိတ္တံ, ဒွိဝေဒနန္တိ။

အဋ္ဌဝတ္ထုကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော အယျာယော အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ တိ ဘိက္ခု အာရဗ္ဘ ပညတ္တာ သာဓာရဏာ စတ္တာရော, ဣမေ စတ္တာရောတိ ဧဝံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဒေသမဂ္ဂေန အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော, သေသံ ဘိက္ခုပါတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

ကင်္ခါဝိတရဏိယာ ပါတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

ဘိက္ခုနိပါတိမောက္ခေ

ပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သဥ္ဇာဒိသေသကဏ္ဍော

၁. ဥသ္သယတဒိကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သဥ္ဇာဒိသေသေသု ပဌမေ **ဥဿယတဒိကာ** တိ မာနုဿယဝသေန ကောဓုဿယဝသေန အဥ္ဇကရဏတ္ထာယ ဝိနိစ္ဆယမဟာမတ္တာနံ သန္တိကေ ဝိဝဒမာနာ။ **ဂဟပတိနာ တ**တိအာဒီဟိ ဌပေတ္ဝာ ပဥ္စ သဟဓမ္မိကေ အဝသေသာ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာ သင်္ဂဟိတာ။ **အယံ ဘိက္ခုနီ ပဌမာပတ္တိက** န္တိ အာဒိမ္ဟိ ပဌမံ အာပတ္တိ ဧတဿာတိ ပဌမာပတ္တိ ကော, ဝီတိက္ကမက္ခဏေယေဝ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော, တံ ပဌမာပတ္တိကံ။ **အာပန္နာ** တိ အဥ္ဇုပရိယောသာနေ အာပန္နာ။ ဘိက္ခုနိံ သင်္ဃတော နိဿာရေတီတိ **နိဿာရဏီယော,** တံ နိဿာရဏီယံ။ **သဥ္ဇာဒိသေသ** န္တိ ဧဝံနာမကံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဥဿယတဒိကဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဏတ္တိကံ, "အဥ္ဇံ ကရိဿာမီ"တိ ယံကိဥ္စိ ဒုတိယိကံ တ သက္ခိံ တ သဟာယံ တ ပရိယေသန္တိယာ ပရိယေသနေ ဒုက္ကဋံ, ယတ္ထ ဌိတာယ "အဥ္ဇံ ကာတုံ ဂစ္ဆာမီ"တိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တတော ပဋ္ဌာယ ဂစ္ဆန္တိယာ ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋံ, ယတ္ထကတ္ထစိ အန္တမသော ဘိက္ခုနုပဿယံ အာဂတေပိ တေဟာရိကေ ဒိသ္ဝာ အတ္တနော ကထံ အာရောစေန္တိယာ ဒုက္ကဋံ။ ဣတရေန အတ္တနော ကထာယ အာရောစိတာယ ဘိက္ခုနိယာ ထုလ္လစ္စယံ, ပဌမံ ဣတရေန ပစ္ဆာ ဘိက္ခုနိယာ အာရောစနေပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန ဘိက္ခုနီ တံ ဝဒတိ "မမ စ တဝ စ ကထံ တ္ဝံယေဝ အာရောစေဟီ"တိ, သော အတ္တနော တ ကထံ ပဌမံ အာရောစေတု, တဿာ တ, ပဌမာရောစနေ ဘိက္ခုနိယာ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယေ ထုလ္လစ္စယံ, တေန ဧဝံ ဝုတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ အာရောစနေပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန ဘိက္ခုနီ အညေန ကထာပေတိ, တတ္ရာပိ ဧသေဝ နယော။ ယထာ တ တထာ တ ဟိ အာရောစိယမာနေ ပဌမာရောစနေ ဘိက္ခုနိယာ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယေ ထုလ္လစ္စယံ။ ဥဘိန္နံ ပန ကထံ သုတ္ဝာ တေဟာရိကေဟိ ဝိနိစ္ဆယေ ကတေ အဥ္ဇုပရိယောသာနံ နာမ ဟောတိ, တသ္မိံ အဥ္ဇုပရိယောသာနေ ဘိက္ခုနိယာ ဇယေပိ ပရာဇယေပိ သဥ္ဇာဒိသေသော။

ယာ ပန ပစ္စတ္ထိကမနုဿေဟိ ဒူတံ တ ပဟိဏိတ္ဝာ, သယံ တ အာဂန္တွာ "ဖေဟိ, အယျေ"တိ အာကမိုယမာနာ ဂစ္ဆတိ, ယာ တ ဥပဿယေ အညေဟိ ကတံ အနာစာရံ အနောဒိဿ အာစိက္ခန္တီ ရက္ခံ ယာစတိ, ယာယ စ ကိဥ္စိ အ ဝုတ္တာ တေဟာရိကာ အညတော သုတ္ဝာ သယမေဝ အဥ္ဇံ ပရိယောသာပေန္တိ, တဿာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဥ္စ အနာပတ္တိ။ အညေဟိ အနာကမိုတာယ အဥ္ဇကရဏံ, အဥ္ဇုပရိယောသာနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒ္ဝေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမကထိနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယမေဝတတိ။

ဥဿယတဒိကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. စောရိဝုဋ္ဌာပိကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ ယာယ ပဥ္စမာသဂ္ဃနကတော ပဋ္ဌာယ ယံကိဥ္စိ ပရသန္တကံ အဝဟရိတံ, အယံ **စောရီ** နာမ, တံ စောရိံ။ **ဝဇ္ဈံ ဝိဒိတ** န္တိ တေန ကမ္မေန "ဝဓာရဟာ အယ"န္တိ ဧဝံ ဝိဒိတံ။ **အနပလောကေတွာ**တိ အနာပုစ္ဆာ။ **ဂဏ** န္တိ မလ္လဂဏဘဋိပုတ္တဂဏာဒိကံ။ **ပူဂ** န္တိ ဓမ္မဂဏံ။ **သေဏိ** န္တိ ဂန္ဓိကသေဏိဒုဿိကသေဏိအာဒိကံ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဟိ ရာဇာ နော ဂဏာဒီနံ ကမနိဂမေ နိယ္ယာတေန္တိ "တုမ္ဟေဝ ဧတ္ထ အနုသာသထာ"တိ, တတ္ထ တတ္ထ တေယေဝ ဣဿရာ ဟောန္တိ, တသ္မာ တေ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ ရာဇာနံ တ ဂဏာဒိကေ တ အပလောကေတွာပိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃော အပလောကေတဗ္ဗောဝ။ **အညတြ ကပ္ပာ** တိ တိတ္ထိယေသု တ အညဘိက္ခုနီသု တ ပဗ္ဗဇိတပုဗ္ဗာ ကပ္ပာ နာမ, တံ ဌပေတ္ဝာ အညံ ဥပသမ္ပာဒေန္တိယာ ဂဏအာစရိနီ ပတ္တစီဝရပရိယေသနေသု သီမာသမ္မုတိယာ ဉတ္တိယာ စ ဒုက္ကဋံ, ဒ္ဝီဟိ ကမ္မဝါစာဟိ ထုလ္လစ္စယံ, ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ သဥ္ဇာဒိသေသော။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ စောရိံ ဝုဋ္ဌာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, စောရိယာ ဝေမတိကာယ ဒုက္ကဋံ, တထာ အစောရိယာ စောရိသညာယ စေဝ ဝေမတိကာယ စ။ အစောရိသညာယ, အဇာနန္တိယာ, အပလောကေတွာ ဝုဋ္ဌာ

ပေန္တိယာ, ကပ္ပံ ဝုဋ္ဌာပေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ စောရိတာ, စောရိသညိတာ, အညတြ အနုညာတ ကာရဏာ ဝုဋ္ဌာပနန္တိ, ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ စောရိဝုဋ္ဌာပနသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယာကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

စောရိဝုဋ္ဌာပိကာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဧကဂါမန္တရဂမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ဂါမန္တရေ** န္တိအာဒီသု သကဂါမတော တာဝ နိက္ခမန္တိယာ အနာပတ္တိ, နိက္ခမိတွာ ပန အညံ ဂါမံ ဂစ္ဆန္တိယာ ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋံ, ဧကေန ပဒေန ဣတရဿ ဂါမဿ ပရိက္ခေပေ ဝါ ဥပစာရေ ဝါ အတိက္ကန္တေ ထုလ္လစ္စယံ, ဒုတိယေန အတိက္ကန္တမတ္တေ သင်္ဃာဒိသေသော, တတော နိက္ခမိတွာ ပုန သကဂါမံ ပဝိသန္တိယာပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန ခဏ္ဍပာကာရေန ဝါ ဝတိစ္ဆိဒ္ဒေန ဝါ ဘိက္ခုနိဝိဟာရဘူမိံယေဝ သက္ကာ ဟောတိ ပဝိသိတုံ, ဧဝံ ပဝိသမာနာယ ကပ္ပိယဘူမိယာ ပဝိဋ္ဌာ နာမ ဟောတိ, တသ္မာ ဝဋ္ဋတိ။ ဗဟိဂါမေ ဌတွာ ယံကိဉ္စိ သကဂါမံ ဝါ ပရဂါမံ ဝါ အကပ္ပိယဘူမိ ပဒသာ ပဝိသန္တိယာ အာပတ္တီတိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေါ။

နဒီပါရဂမနေ ဝုတ္တလက္ခဏာယ နဒိယာ ဒုတိယိကံ ဝိနာ ပရတီရံ ဂစ္ဆန္တိယာ ဝါ အန္တရာနဒိယံ ဒုတိယိကာယ သဒ္ဓိံ ဘဏ္ဍိတွာ ပုန ဩရိမတီရမေဝ ပစ္စုတ္တရန္တိယာ ဝါ ပဌမပါဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ တီရေ ဌပိတမတ္တေ ထုလ္လစ္စယံ, ဒုတိယပါဒုဒ္ဓါရေ သင်္ဃာဒိသေသော။ ဣဒ္ဓိသေတုယာနနာဝါဒီဟိ ပန ပရတီရံ ဩတရိတုံ, နဟာနာဒိကာရဏေန စ ဩတိဏ္ဏာယ ဩရိမတီရံ ပဒသာပိ ပစ္စုတ္တရိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ရတ္တိဝိပ္ပဝါသေ ''ပုရေအရုဏေယေဝ ဒုတိယိကာယ ဟတ္ထပါသံ ဩက္ကမိဿာမီ''တိ အာဘောဂံ ဝိနာ ဧကဂဗ္ဘေပိ ဒုတိယိကာယ ဟတ္ထပါသာတိက္ကမေ ဌတွာ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေန္တိယာ အာပတ္တိ။

ဧကာ ဝါ ဂဏမှာတိ ဧတ္ထ ပန ဧကာ ဘိက္ခုနီပိ ဂဏောယေဝ။ **ဩဟီယေယျ**တိ အဝဟီယေယျ, ဒဿနူပစာရံ ဝါ သဝနူပစာရံ ဝါ ဝိဇဟေယျာတိ အတ္ထော။ တသ္မာ ဣန္ဒခီလာတိက္ကမတော ပဋ္ဌာယ ဗဟိဂါမေ ရုက္ခထမ္ဘသာဏိပာကာရာဒိအန္တရိတဘာဝေနာပိ ဒုတိယိကာယ ဒဿနူပစာရေ ဝိဇဟိတေ သစေပိ သဝနူပစာရော အတ္ထိ, အာပတ္တိယေဝ။ အဇ္ဈောကာသေ ပန ဒူရေပိ ဒဿနူပစာရော ဟောတိ, တတ္ထ မဂ္ဂမူဠှသဒ္ဒေန ဝိယ ဓမ္မဿဝနာရောစနသဒ္ဒေန ဝိယ စ 'အယျေ'တိ သဒ္ဒာယန္တိယာ သဒ္ဒဿဝနာတိက္ကမေ အာပတ္တိယေဝ။ သစေ ပန မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တီ ဩဟီယိတွာ ''ဣဒါနိ ဟာပုဏိဿာမီ''တိ သဉ္ဇဿာဟာ အနုဗန္ဓတိ, ဝဋ္ဋတိ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ ဂါမန္တရဂမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''ဧကာ ဝါ နဒီပါရ''န္တိအာဒိကာ ဧတ္ထ တိဝိဓာ အနုပညတ္တိ, ပုရေ အရုဏေ သကဂါမတော နိက္ခမိတွာ အရုဏုဂ္ဂမနကာလေ ဂါမန္တရပရိယာပန္နံ နဒီဟာရံ ဩက္ကမန္တိယာ ပန စတဿောပိ အာပတ္တိယော ဧကက္ခဏေယေဝ ဟောန္တိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ –

''သိက္ခာပဒာ ဗုဒ္ဓဝရေန ဝဏ္ဏိတာ။
သင်္ဃာဒိသေသာ စတုရော ဘဝေယျုံ။
အာပဇ္ဇေယျ ဧကပယောဂေန သဗ္ဗာ။
ပဉှာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ''တိ။ (ပရိ. ၄၇၉)။

ဧတေနုပါယေန တိဏ္ဏံ, ဒွိန္နဉ္စ ဧကတောဘာဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဒုတိယိကာယ ပန ပက္ကန္တာယ ဝါ ဝိဗ္ဘန္တာယ ဝါ ကာလင်္ကတာယ ဝါ ပက္ခသင်္ကန္တာယ ဝါ အာပဒာသု ဝါ ဂါမန္တရဂမနာဒီနိ ကရောန္တိယာ ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အန္တရာယေန ဧကတောဘာဝေ, ဂါမန္တရဂမနာဒီသု အညတရတာပဇ္ဇနံ, အာပဒာယ အဘာဝေတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပါရာဇိကသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ကေကမန္တရဂမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဥက္ခိတ္တကဩသာရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ဥက္ခိတ္တ**န္တိ အာပတ္တိယာ အဒဿနာဒီသု ဥက္ခိတ္တံ။ **အနညာယ ဂဏဿ ဆန္ဒ**န္တိ တဿေဝ ကာရကသင်္ဃဿ ဆန္ဒံ အဇာနိတွာ။ **ဩသာရေယျာ**တိ ဩသာရဏကမ္မံ ကရေယျ။ တဿာ ဧဝံ ကရောန္တိယာ, ဂဏပရိယေသနေ သီမာသမ္မုတိယာ ဉတ္တိယာ စ ဒုက္ကဋံ, ဒွီဟိ ကမ္မဝါစာဟိ ထုလ္လစ္စယံ, ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ သင်္ဃာဒိသေသော။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဩသာရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကသင်္ဃာဒိသေသံ, အဓမ္မကမ္မေ တိကဒုက္ကဋံ, ကာရကသင်္ဃံ အနာပုစ္ဆိတွာ, ဂဏဿ ဆန္ဒံ အဇာနိတွာ, ဝတ္တေ ဝတ္တန္တိံ, အသန္တေ ကာရကသင်္ဃေ ဩသာရေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဓမ္မကမ္မေန ဥက္ခိတ္တတာ, အညတြ အနုညာတကာရဏာ ဩသာရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သင်္ဃဘေဒသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယာနေဝ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

ဥက္ခိတ္တကဩသာရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **အဝဿုတာ**တိ ဆန္ဒရာဂေန တိန္တာ။ **အဝဿုတဿာ**တိ တာဒိသဿေဝ။ **ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ**တိ ဧတ္ထ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ထုလ္လစ္စယံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ သင်္ဃာဒိသေသော။

သာဝတ္ထိယံ သုန္ဒရီနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အဝဿုတာယ အဝဿုတဿ ဟတ္ထတော အာမိသပဋိဂ္ဂဟဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဧကတောအဝဿုတေ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ထုလ္လစ္စယံ, ယက္ခပေတပဏ္ဍကတိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟာနံ ဟတ္ထတော ဥဘတောအဝဿုတေပိ သတိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ ပန ဧကတောအဝဿုတေ သတိ ဒုက္ကဋံ, သဗ္ဗတ္ထ ဥဒကဒန္တပေါနဂ္ဂဟဏေပိ ပရိဘောဂေပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဥဘောသု အနဝဿုတေသု, "အနဝဿုတော"တိ ဝါ ဉတွာ ဂဏှန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥဒကဒန္တပေါနတော အညံ အဇ္ဈောဟရဏီယံ, ဥဘတောအဝဿုတတာ, သဟတ္ထာ ဂဟဏံ, အဇ္ဈောဟရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပါရာဇိကသဒိသာနီတိ။

ဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဘောဇနပဋိဂ္ဂဟဏဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **ယတော တွံ**န္တိ ယသ္မာ တွံ။ **ဣင်္ဃာ**တိ ဥယျောဇနတ္ထေ နိပါတော။ **အယမ္ပိ**တိ ယာ ဧဝံ ဥယျောဇေတိ, သာ ဧဝံ ဥယျောဇနေန စ တေန ဝစနေန ကတရိဿာ ပဋိဂ္ဂဟဏေန စ ဒုက္ကဋာနိ, အဇ္ဈောဟာရဂဏနာယ ထုလ္လစ္စယာနိ စ အာပဇ္ဇိတွာ ဘောဇနပရိယောသာနေ သင်္ဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇတိ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ ဥယျောဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဏတ္တိကမေဝ, ပုရိသဿ ဝါ ယက္ခာဒီနံ ဝါ ဟတ္ထတော ဥဒကဒန္တပေါနပဋိဂ္ဂဟဏုယျောဇနေ စ တေသံ ပရိဘောဂေ စ ဒုက္ကဋံ, ဧသေဝ နယော ယက္ခာဒီနံ ဟတ္ထတော အဝသေသဂ္ဂဟဏတ္ထံ ဥယျောဇနေ, တေသံ ဂဟဏေ, အဇ္ဈောဟာရေ စ။ ဘောဇနပရိယောသာနေ ပန ထုလ္လစ္စယံ။ "အနဝဿုတော"တိ ဉတွာ ဝါ, "ကုပိတာ န ပဋိဂ္ဂဏှာတီ"တိ ဝါ, "ကုလာနုဒ္ဒယတာယ န ပဋိဂ္ဂဏှာတီ"တိ ဝါ ဥယျောဇေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ မနုဿပုရိသတာ, အညတြ အနုညာတကာရဏာ, "ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇာ"တိ ဥယျောဇနာ, တေန ဝစနေန ဂဟေတွာ ကတရိဿာ ဘောဇနပရိယောသာနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနီတိ။

ဘောဇနပဥ္စင်္ဂဟဏဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-၈-၉. သဥ္ဇရိတ္တာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမအဋ္ဌမနဝမသိက္ခာပဒာနံ သဥ္ဇရိတ္တာဒိတ္တယေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

သဥ္ဇရိတ္တာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. သိက္ခံပစ္စာစိက္ခဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ကိံနုမာဝ သမဏိယောတိ** ကိံနု ဣမာ ဧဝ သမဏိယော။ **တာသာဟန္တိ** တာသံ အဟံ။ **ယာဝတတိယကပဒတ္ထော** ဘိက္ခုပါတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယံ (ကင်္ခာ. အဋ္ဌ. နိဂမနဝဏ္ဏနာ), အဝသေသဝိနိစ္ဆယော စ တတ္ထေဝ သင်္ဃဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော, ဣဓံ ပန သာဝတ္ထိယံ စဏ္ဍကာဠိံဘိက္ခုနိံ (ပာစိ. ၇၀၉) အာရဗ္ဘ “ဗုဒ္ဓံ ပစ္စာစိက္ခာမီ”တိအာဒိဝစနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဧဝံ ဝဒနမေဝ စေတ္ထ စတုတ္ထံ အင်္ဂန္တိ အယံ ဝိသေသော, သေသံ တာဒိသမေဝါတိ။

သိက္ခံပစ္စာစိက္ခဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. အဓိကရဏကုပိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကာဒသမေ **ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ အဓိကရဏေ** တိ စတုန္နံ အညတရသ္မိံ။ **ပစ္စာကတာ** တိ ပရာဇိတာ။ ဣဒမ္ပိ သာဝတ္ထိယံ စဏ္ဍကာဠိံ အာရဗ္ဘ “ဆန္ဒဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော”တိအာဒိဝစနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသံ ဒသမေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

အဓိကရဏကုပိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. ပါပသမာစာရပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒွါဒသမေ **သံသဋ္ဌာ** တိ ပဗ္ဗဇိတာနံ အနနုလောမေန ဂိဟီနံ ကောဋ္ဋနပစနသာသနဟရဏာဒိနာ ကာယိကဝါစသိကေန မိဿီဘူတာ။ ပါပေ ကာယိကဝါစသိကော အာစာရော ဧတာသန္တိ **ပါပါစာရာ**။ ပါပေ ကိတ္တိသဒ္ဒေ ဧတာသန္တိ **ပါပသဒ္ဒါ** ။ ပါပေ အာဇီဝသင်္ခာတေ သိလောကေ ဧတာသန္တိ **ပါပသိလောကာ** ။ **ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ ဝိဟေသိကာ**တိ အညမညိဿာ ကမ္မေ ကရိယမာနေ ပဋိက္ကောသနေန ဝိဟေသိကာ။ **ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ** တိ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကဿ ဝဇ္ဇဿ ပဋိစ္ဆာဒိကာ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ သံသဋ္ဌဝိဟာရဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသမေတ္ထာပိ ဒသမေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ, သမနုဘာသနကမ္မကာလေ ပန ဒွေဝတိဿော ဧကတော သမနုဘာသိတဗ္ဗာတိ။

ပါပသမာစာရပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃. ပါပသမာစာရဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တေရသမေ **ဧဝံ ဝဒေယျ** တိ တာ သမနုဘဋ္ဌာ ဘိက္ခုနိယော ဧဝံ ဝဒေယျ။ **ဧဝါစာရာ**တိ ဧဝံအာစာရာ, ယာဒိသော တုမှာကံ အာစာရော, တာဒိသော အာစာရောတိ အတ္ထော, ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ **ဥညာယာ**တိ အဝညာယ နီစံ ကတွာ ဇာနနာယ။ **ပရိဘဝေနာ**တိ “ကိံ ဣမာ ကရိဿန္တီ”တိ ဧဝံ ပရိဘဝိတွာ ဇာနနေန။ **အက္ခန္တိယာ** တိ အသဟနတာယ, ကောပေနာတိ အတ္ထော။ **ဝေဘဿိယာ** တိ ဗလဝဘဿေန ဘာသေန, အတ္တနော ဗလပ္ပကာသနေန သမုတ္တရာသေနာ

တိ အတ္ထော။ **ဒုဗ္ဗလ္လာ** တိ တုမှ္ဟာကံ ဒုဗ္ဗလဘာဝေန, သဗ္ဗတ္ထ ဥညာယ စ ပရိဘဝေန စာတိ ဧဝံ သမုစ္စယတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ **ဝိဝိစ္စထာ** တိ နာနာ ဟောထ, အနနုလောမိကံ ကာယိကတစသိကသံသဂ္ဂံ ပဇဟထာတိ အတ္ထော။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ "သံသဋ္ဌာဝ, အယျေ, တုမှေ ဟ ဝိဟရထ, မာ တုမှေ ဟ နာနာ ဝိဟရိတ္ထာ"တိ ဥယျောဇနေဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသမေတ္ထာပိ ဒသမေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ဟပသမာစာရဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄. သင်္ဃဘေဒကာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သင်္ဃဘေဒအာဒီသု စတူသု ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကေဝလဉှိ ဘိက္ခုနီ သင်္ဃံ န ဘိန္ဒတိ, ဘေဒာယ ပန ပရက္ကမတိ စေဝ အနုဝတ္တတိ စ။ **ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော အယျာယော သတ္တရသ သင်္ဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ** တိ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ပညတ္တာ သာဓာရဏာ သတ္တ, အသာဓာရဏာ ဒသာတိ ဧဝံ သတ္တရသ။ **ဥဘတောသင်္ဃေ ပက္ခမာနတ္တံ စရိတဗ္ဗန္တိ** ဘိက္ခုနိယာ ဟိ အာပတ္တိံ ဆာဒေန္တိယာပိ ပရိဝါသော နာမ နတ္ထိ, ဆာဒနပစ္စယာပိ န ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိ, တသ္မာ ဆာဒေတုတပိ အဆာဒေတုတပိ ဧကံ ပက္ခမာနတ္တမေဝ စရိတဗ္ဗံ။ တံ ဘိက္ခုနီဟိ အတ္တနော သီမံ သောဓေတွာ ဝိဟာရသီမာယ တ, သောဓေတုံ အသက္ကောန္တီဟိ ခဏ္ဍသီမာယ တ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန စတုဝဂ္ဂံ ဂဏံ သန္နိ ဟာတာပေတွာ အတဗ္ဗံ။ သစေ ဧကာ အာပတ္တိံ ဟောတိ, ဧကိဿာ ဝသေန, သစေ ဒွေ ဝါ တိဿော ဝါ သမ္ဗဟု လာ ဝါ ဧကဝတ္ထုကာ ဝါ နာနာဝတ္ထုကာ ဝါ, တာသံ တာသံ ဝသေန ဘိက္ခုဟတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တဝတ္ထုကေတ္တ နာမအာပတ္တိဘေဒေသု ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ, တံ တံ အာအာယ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

တတိ္ရဒံ ပဌမာပတ္တိဝသေန မုခမတ္တနိဒဿနံ – တာယ အာပန္နာယ ဘိက္ခုနိယာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧ ကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ဝုမှာနံ ဘိက္ခုနီနံ ပာဒေ ဝန္ဒိတွာ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမ ဿဝစနီယော "အဟံ, အယျေ, ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ ဥဿယတနံ, သာဟံ, အယျေ, သင်္ဃံ ဧကိဿာ အာပ တ္တိယာ ဥဿယတနအာယ ပက္ခမာနတ္တံ ယာစာမီ"တိ, ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ယာစာပေတွာ ဗျတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ ပဋိ ဗလာယ သင်္ဃော ဉာပေတဗ္ဗော –

"သုဏာတု မေ, အယျေ, သင်္ဃော, အယံ ကတ္တန္နာမာ ဘိက္ခုနီ ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိ ဥဿယတနံ, သာ သ င်္ဃံ ဧကိဿာ အာပတ္တိယာ ဥဿယတနအာယ ပက္ခမာနတ္တံ ယာစတိ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော က တ္တန္နာမာယ ဘိက္ခုနိယာ ဧကိဿာ အာပတ္တိယာ ဥဿယတနအာယ ပက္ခမာနတ္တံ ဒဒေယျ, ဧသာ ဉတ္တိ။

"သုဏာတု မေ, အယျေ, သင်္ဃော, အယံ ကတ္တန္နာမာ ဘိက္ခုနီ။ပေ။ ဒုတိယမ္ပိ။ပေ။ တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝ ဒါမိ, သုဏာတု မေ, အယျေ, သင်္ဃော။ပေ။ သာ ဘာသေယျ။ ဒိန္နံ သင်္ဃေန ကတ္တန္နာမာယ ဘိက္ခုနိယာ ဧကိဿ သာ အာပတ္တိယာ ဥဿယတနအာယ ပက္ခမာနတ္တံ။ ခမတိ သင်္ဃဿ, တသ္မာ တုဏှီ, ဧဝမေတံ ဓာရယာမီ"တိ။

ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ "ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ, မာနတ္တံ သမာဒိယာမီ"တိ သမာဒိယိတွာ သင်္ဃဿ အာရောစေတွာ နိက္ခိတ္တဝတ္တေန တာဝ ဝသိတုကာမာယ တတ္ထေဝ သင်္ဃမဇ္ဈေ ဝါ ပက္ကန္တာသု ဘိက္ခုနီသု ဧကဘိက္ခုနိ ယာ ဝါ ဒုတိယိကာယ ဝါ သန္တိကေ "ဝတ္တံ နိက္ခိပာမိ, မာနတ္တံ နိက္ခိပာမီ"တိ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ အညိဿာ ပန အာဂန္တုကာယ သန္တိကေ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ, နိက္ခိတ္တကာလတော ပဋ္ဌာယ ပကတတ္တဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ, တတော ပုရေအရုဏေယေဝ စတူဟိ ဘိက္ခုနီဟိ တံ ဘိက္ခုနိံ ဂဟေတွာ ကမ္မပစာရတော စ ဘိက္ခူနံ ဝိဟာရူပစာရတော စ ဒွေ ဝါ လေဍ္ဍုပာတေ အတိက္ကမိတွာ မဟာမဂ္ဂ ဩက္ကမ္မ ဂုမ္ဗဝတိအာဒီဟိ ပဋိစ္ဆန္နေ ဩကာသေ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ စတူ ဟိ ဘိက္ခူဟိပိ တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ, ဂန္တွာ ဘိက္ခုနီနံ အဝိဒူရေ ဝိသုံ နိသီဒိတဗ္ဗံ။ အထ တာယ ဘိက္ခုနိယာ ဝုတ္တနယေနေ ဝ ဝတ္တံ သမာဒိယိတွာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ တာဝ ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ –

"အဟံ, အယျေ, ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ ဥဿယတနံ, သာဟံ သင်္ဃံ ဧကိဿာ အာပတ္တိယာ ဥဿယတ အာယ ပက္ခမာနတ္တံ ယာစိံ, တဿာ မေ သင်္ဃော ဧကိဿာ အာပတ္တိယာ ဥဿယတနအာယ ပက္ခမာနတ္တံ အဒာသိ,

သာဟံ မာနတ္တံ စရာမိ, ဝေဒယာမဟံ, အယျေ, ‘ဝေဒယတီ’တိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ”တိ။

တတော ဘိက္ခုသင်္ဃဿ သန္တိကံ ဂန္တွာ ဧဝံ အာရောစေတဗ္ဗံ “အဟံ, အယျာ, ဧကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိံ။ ပေ.။ ဝေဒယာမဟံ, အယျာ, ‘ဝေဒယတီ’တိ မံ သင်္ဃော ဓာရေတူ”တိ။ အာရောစေတွာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿေဝ သန္တိကေ နိသီဒိတဗ္ဗံ, တတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခူသု ဝါ, ဒုတိယိကံ ဥပေတွာ ဘိက္ခုနီသု ဝါ ပက္ကန္တာသုပိ ဥဘတောသင်္ဃေ မာနတ္တံ စိဏ္ဏမေဝ ဟောတိ။ ယာဝ အရုဏံ န ဥဋ္ဌဟတိ, တာဝ ယံ ပဌမံ ပဿတိ ဘိက္ခုံ ဝါ ဘိက္ခုနိံ ဝါ, တဿာ အာရောစေတဗ္ဗံ။ ဥဋ္ဌိတေ အရုဏေ ဝတ္တံ နိက္ခိပိတွာ ဥပဿယံ ဂန္တဗ္ဗံ, ဧဝံ ပဉ္စဒသ အရုဏာ ဂဟေတဗ္ဗာ။

အနိက္ခိတ္တဝတ္တာယ ပန အာဂန္တုကေသု အသတိ စတုန္နံ ဘိက္ခူနဉ္စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ ဒေဝသိကံ အာရောစေတွာ, အာဂန္တုကေသု သတိ သဗ္ဗေသမ္ပိ အာဂန္တုကာနံ အာရောစေန္တိယာ ပဉ္စဒသ ဒိဝသာနိ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကေ (စူဠဝ. ၇၅ အာဒယော) ဝုတ္တနယေနေဝ သမ္မာ ဝတ္တိတဗ္ဗန္တိ အယမေတ္ထ သင်္ခေပော, ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပာသာဒိကာယံ (စူဠဝ. အဋ္ဌ. ၇၅ အာဒယော) ဝုတ္တော, **စိဏ္ဏမာနတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ** တိ ယဒာ ဧဝံ စိဏ္ဏမာနတ္တာ ဘိက္ခုနီ ဟောတိ, အထဿာ **ယတ္ထ သိယာ ဝီသတိဂဏော ဘိက္ခုနိသင်္ဃော** တိ ဝုတ္တနယေနေဝ အဗ္ဘာနကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ, သေသံ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ကင်္ခါဝိတရဏိယာ ပါတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

ဘိက္ခုနိပါတိမောက္ခေ

သင်္ဃာဒိသေသဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဿဂ္ဂိယကဏ္ဍော

၁. ပတ္တသန္နိစယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နိဿဂ္ဂိယေသု အာဒိဝဂ္ဂဿ တာဝ ပဌမေ **ပတ္တသန္နိစယံ ကရေယျာ**တိ ပတ္တသန္နိဓိံ ကရေယျ, ဧကာဟံ အနဓိဋ္ဌဟိတွာ ဝါ အဝိကပ္ပေတွာ ဝါ အဓိဋ္ဌာနုပဂံ ပတ္တံ ဌပေယျာတိ အတ္ထော။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ပတ္တသန္နိစယဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသကထာမဂ္ဂေ ဘိက္ခုပါတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော, တတြ ဟိ ဒသာဟာတိက္ကမေ အာပတ္တိ, ဣဓ ဧကာဟာတိက္ကမေတိ ဧတ္တကမေဝ တဿ စ ဣမဿ စ နာနာကရဏံ, သေသံ တာဒိသမေဝါတိ။

ပတ္တသန္နိစယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အကာလစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **အကာလစီဝရန္တိ** အတ္ထတေ ကထိနေ ကထိနမာသေဟိ, အနတ္ထတေ စီဝရမာသတော အညသ္မိံ ကာလေ ဥပ္ပန္နံ, ယံ ဝါ ပန ကာလေပိ အာဒိဿ ဒိန္နံ။ **အာဒိဿ ဒိန္နံ** နာမ ''သမ္ပတ္တာ ဘာဇေန္တူ''တိ ဝတွာ ဝါ, ''ဣဒံ ဂဏဿ, ဣဒံ တုမှာကံ ဒမ္မီ''တိ ဝတွာ ဝါ, အတုကာမတာယ ဟာဒမူလေ ဌပေတွာ ဝါ ဒိန္နံ။ ဣစ္စေတံ အကာလစီဝရံ ''ကာလစီဝရ''န္တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဘာဇာပေန္တိယာ ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, ယံ အတ္တနာ လဒ္ဓံ, တံ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ နိဿဋ္ဌံ ပဋိလဘိတွာပိ ယထာဒါနေယေဝ ဥပနေတဗ္ဗံ, အညသ္မိမ္ပိ ဧဝရူပေ သိက္ခာပဒေ ဧသေဝ နယော။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အကာလစီဝရံ ''ကာလစီဝရ''န္တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဘာဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အကာလစီဝရေ ဝေမတိကာယ, ကာလစီဝရေ အကာလစီဝရသညာယ စေဝ ဝေမတိကာယ စ ဒုက္ကဋံ။ ဥဘောသု ကာလစီဝရသညာယ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အကာလစီဝရတာ, တထာသညိတာ, ''ကာလစီဝရ''န္တိ အဓိဋ္ဌာယ လေသေန ဘာဇာပနံ, ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနီတိ။

အကာလစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. စီဝရပရိဝတ္တနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ဟန္ဒာ**တိ ဂဏှ။ **အစ္ဆိန္ဒေယျာ**တိ သယံ အစ္ဆိန္ဒန္တိယာ ဗန္ဓိတွာ ဌပိတေသု ဗဟူသုပိ ဧကာပတ္တိ, ဣတရေသု ဝတ္ထုဂဏနာယ အာပတ္တိယော။ အစ္ဆိန္ဒာပနေ ပန ဧကာယ အာဏတ္တိယာ ဗဟူသု အစ္ဆိန္နေသုပိ ဧကာဝါပတ္တိ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ စီဝရံ ပရိဝတ္တေတွာ အစ္ဆိန္နဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဏတ္တိကံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အညသ္မိံ ပရိက္ခာရေ တိကဒုက္ကဋံ, အနုပသမ္ပန္နာယ စီဝရေပိ တိကဒုက္ကဋမေဝ။ ယာ ပန တာယ ဝါ ဒိယျမာနံ, တဿာ ဝါ ဝိဿာသံ ဂဏှာတိ, တဿာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နတာ, ပရိဝတ္တိတစီဝရဿ ဝိကပ္ပနုပဂတာ, သကသညာယ အစ္ဆိန္နံ ဝါ အစ္ဆိန္ဒာပနံ ဝါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

စီဝရပရိဝတ္တနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. အညဝိညာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ဝိညာဏေတ္ထ**တိ ဇာနာပေတ္ထာ, ‘‘ကထံ နာမ အာဟာရာ’’တိ ယာစိတ္ထာ တ။ **အညံ ဝိညာဏေယျာ** တိ ယံ ပုဗ္ဗေ ‘‘ကိဋ္ဌေ, အယေ, အဖာသု, ကိံ အာဟာရိယတူ’’တိ ဝုတ္တာယ ဝိညာပိတံ, တံ ပဋိက္ခိပိတ္ထာ တဒ္ဓေ အညဉ္စ ဂဟေတုကာမာ တတော အညံ ဝိညာပေယျ, တဿာ ဝိညတ္တိယာ ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အညံ ဝိညာပေတ္ထာ အညံ ဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပာစိတ္တိယံ, အနညေ ဒွိကဒုက္ကဋံ။ အနညေ အနညသညာယ ပန, တညေဝ အပ္ပဟောန္တေ ပုန တညေဝ, အညေနပိ အတ္ထေ သတိ တေန သဒ္ဓိံ အညဉ္စ, ယဉ္စ ဝိညတ္တံ, တတော စေ အညံ သမဂ္ဃတရံ ဟောတိ, ကထံ အာနိသံသံ ဒဿေတ္ထာ သုဒ္ဓံ အညမေဝ စ ဝိညာပေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ လေသေန ဂဟေတုကာမတာ, အညဿ ဝိညာပနံ, ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သဉ္စရိတ္တသဒိသာနီတိ။

အညဝိညာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. အညစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **အညံ စေတာပေတ္ထာ**တိ အတ္တနော ကပ္ပိယဘဏ္ဍေန ‘‘ကထံ နာမ အာဟာရာ’’တိ အညံ ပရိဝတ္တာပေတ္ထာ။ **အညံ စေတာပေယျာ** တိ ‘‘ဇဝံ မေ ကထံ ဒတ္ထာ အညမ္ပိ အာဟာရိဿတီ’’တိ မညမာနာ ‘‘န မေ ဣမိနာ အတ္ထော, ကထံ နာမ မေ အာဟာရာ’’တိ တတော အညံ စေတာပေယျ။ တဿာ စေတာပနပ္ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန တေန တ အညေန တ မူလေန အာဟဋံ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ, သေသံ စတုတ္ထသဒိသမေဝါတိ။

အညစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ပဌမသင်္ဃိကစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **အညဒတ္ထိကေန**ာ တိ အညဿတ္ထာယ ဒိန္နေန။ **အညုဒ္ဒိသိကေန**ာ တိ အညံ ဥဒ္ဒိသိတ္ထာ ဒိန္နေန။ **သင်္ဃိကေန**ာတိ သင်္ဃဿ ပရိစ္စတ္တေန။ **ပရိက္ခာရေန**ာတိ ကပ္ပိယဘဏ္ဍေန။ **အညံ စေတာပေယျာ** တိ ‘‘ကထံ နာမ ပရိဘုဉ္ဇေယျာထာ’’တိ ယံ ဥဒ္ဒိသိတ္ထာ နိယမေတ္ထာ ယော ပရိက္ခာရော ဒိန္နော, တတော အညံ ပရိဝတ္တာပေယျ, တဿ ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ တာဒိသေန ပရိက္ခာရေန အညံ စေတာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပာစိတ္တိယံ, အနညဒတ္ထိကေ ဒွိကဒုက္ကဋံ။ တညေဝ ပန အနညဒတ္ထိကသညာယ, သေသကံ ဥပနေန္တိယာ, ‘‘တုမှေဟိ ဧတဒတ္ထာယ ဒိန္နော, အမှာကဉ္စ ဣမိနာ နာမ အတ္ထော’’တိ သာမိကေ အပလောကေတ္ထာ ဥပနေန္တိယာ, ယဒာ ဘိက္ခုနိယော ဝိဟာရမ္ပိ ဆဍ္ဍေတ္ထာ ပက္ကမန္တိ, ဓေရူပဟာသု အာပဒာသု ဥပနေန္တီနံ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သေသံ စတုတ္ထသဒိသမေဝါတိ။

ပဌမသင်္ဃိကစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဒုတိယသင်္ဃိကစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **သညာစိကေန**ာတိ သယံ ယာစိတကေနာပိ။ ဧတဒေဝေတ္ထ နာနာကရဏံ, သေသံ ဆဋ္ဌသဒိသမေဝါတိ။

ဒုတိယသင်္ဃိကစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ပဌမဂဏိကစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **မဟာဇနိကေန**ာတိ ဂဏဿ ပရိစ္စတ္တေန, ဣဒမေတ္ထ ဆဋ္ဌတော နာနာကရဏံ။

ပဌမဂဏိကစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဒုတိယဂဏိကစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **သညာစိကေနာ**တိ ဣဒံ အဌမတော အတိရိတ္တံ, သေသံ ဒုတိယသုပိ ဆဌသိက္ခာပဒသဒိသမေဝာတိ။

ဒုတိယဂဏိကစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ပုဂ္ဂလိကစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ပုဂ္ဂလိကေနာ** တိ ဧကဘိက္ခုနိယာ ပရိစ္စတ္တေန။ **သညာစိကေနာ**တိ သယံ ယာစိတကေန စ။ **အညံ စေတာပေယျာ**တိ ယံ ဥဒ္ဒိသိတ္တ ဒိန္နံ, တတော အညံ စေတာပေန္တိယာ ပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ တာဒိသေန ပရိက္ခာရေန အညံ စေတာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသံ ဆဌသဒိသမေဝာတိ။

ပုဂ္ဂလိကစေတာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပတ္တဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၁၁. ဂရုပာဝုရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယဿ ပဌမေ **ဂရုပာဝုရဏ**န္တိ သီတကာလေ ပာဝုရဏံ။ **စတုက္ကံသပရမ** န္တိ **ကံသော** နာမ စတုက္ကဟာပဏိကော ဟောတိ, တသ္မာ သောဠသကဟာပဏဂ္ဃနကံ။ **စေတာပေတဗ္ဗ**န္တိ ဌပေတ္ဝာ သဟဓမ္မိကေ စ ဉာတကပဝါရိတေ စ အညေန ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ဂုဏေ ပရိတုဋ္ဌေန "ဝဒေယျာထ, ယေနတ္ထော"တိ ဝုတ္တာယ ဝိညာပေတဗ္ဗံ။ **တတော စေ ဥတ္တရိ**န္တိ တတုတ္တရိ ဝိညာပေန္တိယာ ဒုက္ကဋံ, ပဋိလာဘေ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ရာဇာနံ ကမ္ဗလံ ဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ဦနကစတုက္ကံသေ ဒွိကဒုက္ကဋံ။ တသ္မိံ ပန ဦနကသညာယ, စတုက္ကံသပရမံ စေတာပေန္တိယာ, ဉာတကပဝါရိတေ တ, အညဿ တ အတ္ထာယ, အတ္တနော တ ဓနေန, မဟဂ္ဃံ စေတာပေန္တိ အပ္ပဂ္ဃံ စေတာပေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဂရုပာဝုရဏတာ, အတိရေကစတုက္ကံသတာ, အနနုညာတဌာနေ ဝိညတ္တိ, ပဋိလာဘောတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သဉ္စရိတ္တသဒိသာနီတိ။

ဂရုပာဝုရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. လဟုပာဝုရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **လဟုပာဝုရဏ**န္တိ ဥဏှကာလေ ပာဝုရဏံ။ **အဍ္ဍတေယျကံသပရမ** န္တိ ဒသကဟာပဏဂ္ဃနကံ, သေသံ ပဌမသဒိသမေဝာတိ။

လဟုပာဝုရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣတော ပရာနိ ဣမသ္မိံ ဝဂ္ဂေ အဋ္ဌ, တတိယဝဂ္ဂေ ဒသာတိ ဣမာနိ အဋ္ဌာရသ သိက္ခာပဒါနိ ဘိက္ခုပာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ။

ဇာတရူပဝဂ္ဂေါ တတိယော။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော အယ္ယာယော တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ တိ ဘိက္ခူ အာရဗ္ဘ ပညတ္တာ သာဓာရဏာ အဋ္ဌာရသ, အသာဓာရဏာ ဒွါဒသာတိ ဧဝံ တိံသ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ကင္ခါဝိတရဏိယာ ပါတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ ဘိက္ခုနိပါတိမောက္ခေ

နိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဟာစိတ္တိယကဏ္ဍော

၁. လသုဏဝဂ္ဂေါ

၁. လသုဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဟာစိတ္တိယေသု လသုဏဝဂ္ဂဿ တာဝ ပဌမေ **လသုဏ**န္တိ မဂဓရဋ္ဌေ ဇာတံ အာမကံ ဘဏ္ဍိကလသုဏမေဝ, န ကေဒွိတိမိဉ္ဇကံ။ တဉှိ “ခါဒိဿာမီ”တိ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိယာ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ဟာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ လသုဏံ ဟရာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကဟာစိတ္တိယံ, အလသုဏေ ဒွိက ဒုက္ကဋံ။ တသ္မိံ ပန အလသုဏသညာယ, ပလဏ္ဍုကေ, ဘဉ္ဇနကေ, ဟရိတကေ, စာပလသုဏေ, သူပသမ္ပာကေ, မံသ သမ္ပာကေ, တေလသမ္ပာကေ, သာဠဝေ, ဥတ္တရိဘင်္ဂေ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အာမကလသုဏဉ္စေဝ, အဇ္ဈောဟရဏဉ္စာတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

လသုဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. သမ္ဗာဓလောမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **သမ္ဗာဓေ** တိ ပဋိစ္ဆန္နောကာသေ, ဥပကစ္ဆကေသု စ မုတ္တကရဏေ စာတိ အတ္ထော။ **သံဟရာပေယျာ** တိ ဧတ္ထ ခုရသဏ္ဍာသကတ္တရိအာဒီသု ယေန ကေနစိ သံဟရာပေန္တိယာ ပယောဂဂဏနာယ ဟာစိတ္တိယံ, န လောမဂ ဏနာယ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ သမ္ဗာဓေ လောမံ သံဟရာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အတ္တနော အတ္ထာယ အညံ အာဏာပေန္တိယာ သာဏတ္တိကံ, အာပတ္တိဘေဒေါနတ္ထိ။ အာဗာဓပစ္စယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာ ပတ္တိ။ အာဗာဓာဘာဝေ, သမ္ဗာဓေ လောမသံဟရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဘိက္ခုနိယာ သဒ္ဓိံ ဧကဒ္ဓာနမဂ္ဂဂမနသိက္ခာပဒသဒိသာနီတိ။

သမ္ဗာဓလောမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. တလဃာတကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **တလဃာတကေ**တိ အန္တမသော ဥပ္ပလပတ္တေနာပိ မုတ္တကရဏသ္မိံ တလဃာတနေ မုတ္တကရဏမ္ပိ ပဟာရဂ္ဂေန ဟာစိတ္တိယန္တိ အတ္ထော။

သာဝတ္ထိယံ ဒွေ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ တလဃာတကရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ပုရိမနယေနေဝ သာဏတ္တိကံ, အာပတ္တိဘေဒေါ နတ္ထိ။ ဣတော ပရံ ပန ယတ္ထ နတ္ထိ, တတ္ထ အဝတွာဝ ဂမိဿာမ။ အာဗာဓပစ္စယာ ဂဏ္ဍံ ဝါ ဝဏံ ဝါ ပဟရန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အာဗာဓာဘာဝေ, မုတ္တကရဏေ ပဟာရဒါနံ, ဖဿသာဒိယနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပာရာဇိကသဒိသာနီတိ။

တလဃာတကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဇတုမဋ္ဌကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ဇတုမဋ္ဌကေ**တိ ဇတုနာ ကတေ မဋ္ဌဒဏ္ဍကေ။ ဝတ္ထုဝသေနေတံ ဝုတ္တံ, ကာမရာဂေန ပန ဥပ္ပလကေ သရမ္ပိ ပဝေသေန္တိယာ အာပတ္တိ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ ဇတုမဋ္ဌကသာဒိယနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသံ တတိယသဒိသမေဝါတိ။

ဇတုမဋ္ဌကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဥဒကသုဒ္ဓိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **ဥဒကသုဒ္ဓိက**န္တိ မုတ္တကရဏဿ ဓောဝနံ။ **အာဒိယမာနာယာ**တိ ကရောန္တိယာ။ **ဒွင်္ဂုလပဗ္ဗပရမံ အာအာတဗ္ဗ**န္တိ ဒွီသု အင်္ဂုလီသု ဧကေကံ ကတွာ ဒွင်္ဂုလပဗ္ဗပရမံ အာအာတဗ္ဗံ။ **တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ**တိ သစေ ဓောဝနကာလေ ရာဂဝသေန ဝိတ္ထာရတော တတိယာယ အင်္ဂုလိယာ အဂ္ဂပဗ္ဗံ, ဂမ္ဘီရတော ဧကိဿာဝ အင်္ဂုလိယာ တတိယပဗ္ဗံ ပဝေသေတိ ပါစိတ္တိယံ။

သက္ကေသု အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ အတိဂမ္ဘီရံ ဥဒကသုဒ္ဓိကံ အာဒိယနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ဦနကဒွင်္ဂုလပဗ္ဗေ ဒွိကဒုက္ကဋံ။ တသ္မိံ ပန ဦနကသညာယ, ဒွင်္ဂုလပဗ္ဗပရမံ အာဒိယန္တိယာ, အာဗာဓပစ္စယာ အတိရေကမ္ပိ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ, သေသံ တတိယသဒိသမေဝါတိ။

ဥဒကသုဒ္ဓိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဥပတိဋ္ဌနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **ဘုဉ္ဇန္တဿာ**တိ ပဉ္စန္နံ ဘောဇနာနံ အညတရံ ဘုဉ္ဇတော။ **ပါနီယေနာ**တိ သုဒ္ဓေန ဝါ ဥဒကေန, တက္ကာဒီသု ဝါ အညတရေန။ **ဝိဓူပနေနာ**တိ ယာယ ကာယစိ ဗီဇနိယာ။ **ဥပတိဋ္ဌေယျာ**တိ ယာ ဧတေသု ဒွီသု အညတရံ ဂဟေတွာ ဟတ္ထပါသေ တိဋ္ဌတိ, တဿာ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ ဘုဉ္ဇန္တဿ ဧဝံ ဥပတိဋ္ဌနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ဟတ္ထပါသံ ဝိဇဟိတွာ ခါဒနီယံ ခါဒန္တဿ ဥပတိဋ္ဌန္တိယာ ဒုက္ကဋံ, အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ။ "ဣမံ ပိဝထ, ဣမိနာ ဗီဇထာ"တိ ဧဝံ ဒေန္တိယာ ဝါ, အာပေန္တိယာ ဝါ, အနုပသမ္ပန္နံ ဝါ ဥပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ အာဏာပေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဘုဉ္ဇန္တဿ ဘိက္ခုနော ဟတ္ထပါသေ ဌာနံ, ပါနီယဿ ဝါ ဝိဓူပနဿ ဝါ ဂဟဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

ဥပတိဋ္ဌနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. အာမကဓညသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **ဝိညတွာ**တိ အန္တမသော မာတရမ္ပိ ယာစိတွာ။ **ဘုဉ္ဇေယျာ**တိ အဇ္ဈောဟရေယျ။ ဧတ္ထ စ ဝိညတ္တိ စေဝ ဘောဇနဉ္စ ပမာဏံ, တသ္မာ သယံ ဝိညတွာ အညာယ ဘဇ္ဇနာဒီနိ ကာရာပေတွာ ဝါ , အညာယ ဝိညာပေတွာ ဝါ သယံ ဘဇ္ဇနာဒီနိ ကတွာ ဝါ ပဋိဂ္ဂဟဏတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဒန္တေဟိ သံခါဒနံ, တာဝ ပုဗ္ဗပယောဂေသု ဒုက္ကဋာနိ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ အာမကဓညံ ဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သယံ ဝါ အညာယ ဝါ အဝိညတ္တိယာ လဒ္ဓံ ဘဇ္ဇနာဒီနိ ကတွာ ဝါ ကာရေတွာ ဝါ ဘုဉ္ဇန္တိယာ ဒုက္ကဋံ, အညာယ ဝိညတ္တိယာ လဒ္ဓံ ပန သယံ ဘဇ္ဇနာဒီနိ ကတွာပိ ကာရေတွာပိ ဘုဉ္ဇန္တိယာ ဒုက္ကဋမေဝ။ အာဗာဓေ သတိ သေဒကမ္မာဒီနံ အတ္ထာယ ဝိညာပေန္တိယာ, အဝိညတ္တိယာ လဗ္ဘမာနံ နဝကမ္မတ္ထာယ သမ္ပဋိစ္ဆန္တိယာ, ဉာတကပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနေ မုဂ္ဂမာ

သာဒိအပရဏ္ဏံ ဝိညာပေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သတ္တန္နံ့ ဓညာနံ အညတရသ္သ ဝိညာပနံ တ ဝိညာပနံ တ, ပဋိလာဘော, ဘဇ္ဇနာဒီနိ ကတွာ တ ကာရေတွာ တ အဇ္ဈောဟရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒ္ဓါနမဂ္ဂသိက္ခာပဒသဒိသာနီတိ။

အာမကဓညသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ပဌမဥစ္စာရဆဍ္ဍနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **သင်္ကာရ** န္တိ ကစဝရံ။ **ဝိဃာသ**န္တိ ယံကိဉ္စိ ပရိဘုတ္တာဝသေသံ ဥစ္ဆိဋ္ဌောဒကမ္ပိ ဒန္တကဋ္ဌမ္ပိ, အင်္ဂိကစလကေသု ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ **တိရောကုဋ္ဋေ တ တိရောပာကာရေ တ** တိ ယသ္သကဿစိ ကုဋ္ဋဿ တ ပာကာရဿ တ ပရတော။ **ဆဍ္ဍေယျ တ ဆဍ္ဍာပေယျ တ** တိ သဗ္ဗာနိပေတာနိ ဧကေတော ဆဍ္ဍေန္တိယာ ဧကပယောဂေ ဧကာပတ္တိ, သဂ်ိ အာဏတ္တိယာ ဗဟုကေပိ ဆဍ္ဍိတေ ဧကာဝ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ ဥစ္စာရံ တိရောကုဋ္ဋေ ဆဍ္ဍနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဏတ္တိကံ, ဘိက္ခုဿ ဒုက္ကဋံ, ဩလောကေတွာ တ အဝလဉ္ဇေ တ ဆဍ္ဍေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥစ္စာရာဒိဘာဝေ, အနောလောကနံ, ဝလဉ္ဇနဋ္ဌာနံ, တိရောကုဋ္ဋတိရောပာကာရတာ, ဆဍ္ဍနံ တ ဆဍ္ဍာပနံ တတိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သဉ္စရိတ္တသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

ပဌမဥစ္စာရဆဍ္ဍနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဒုတိယဥစ္စာရဆဍ္ဍနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **ဟရိတေ**တိ ခေတ္တေ တ နာဠိကေရာဒိအာရာမေ တ ယတ္ထကတ္ထစိ ရောပိမဟရိတဋ္ဌာနေ။ တာနိ ဝတ္ထူနိ ဆဍ္ဍေန္တိယာ တ ဆဍ္ဍာပေန္တိယာ တ ပုရိမနယေနေဝ အာပတ္တိ, တာဒိသေ ဌာနေ နိသီဒိတွာ အန္တမသော ဥဒကံ ပိဝိတွာ မတ္ထကစ္ဆိန္နံ နာဠိကေရမ္ပိ ဆဍ္ဍေန္တိယာ အာပတ္တိယေဝ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဥစ္စာရာဒီနိ ဟရိတေ ဆဍ္ဍနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သာဏတ္တိကံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ဘိက္ခုနော ဒုက္ကဋံ, ဘိက္ခုနိယာပိ နိက္ခိတ္တဗီဇေ ခေတ္တေ ယာဝ အင်္ကုရော န ဥဋ္ဌဟတိ, တာဝ ဒုက္ကဋံ, အဟရိတေ ဒွိကဒုက္ကဋံ။ တသ္မိံ ပန အဟရိတသညာယ ဆဍ္ဍိတခေတ္တေ တ, သာမိကေ အပလောကေတွာ တ ဆဍ္ဍေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သေသံ အဋ္ဌမသဒိသမေဝါတိ။

ဒုတိယဥစ္စာရဆဍ္ဍနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. နစ္စဂီတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **နစ္စ** န္တိ အန္တမသော မောရနစ္စမ္ပိ။ **ဂီတ**န္တိ အန္တမသော ဓမ္မဘာဏကဂီတမ္ပိ။ **တဒိတ**န္တိ အန္တမသော ဥဒကဘေရိတဒိတမ္ပိ။ **ဒဿနာယ** တိ ဧတေသု ယံကိဉ္စိ ဒဿနာယ ဂစ္ဆန္တိယာ ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋံ, ယတ္ထ ဌိတာ ပဿတိ တ သုဏာတိ တ, ဧကပယောဂေ ဧကာပတ္တိ, တံ တံ ဒိသံ ဩလောကေန္တိယာ ပယောဂေ ပယောဂေ အာပတ္တိ။

ရာဇဂဟေ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ နစ္စာဒီနိ ဒဿနာယ ဂမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သယံ တာနိ ဝတွာ ထူနိ ကရောန္တိယာ, အညံ တ အာဏာပေန္တိယာ, ''စေတိယဿ ဥပဟာရံ ဒေထာ''တိ ဤဒိသေန ပရိယာယေန တ ဘဏန္တိယာ, ''စေတိယဿ ဥပဟာရံ ကရောမာ''တိ တ ဝုတ္တေ ''သာဓူ''တိ သမ္ပဋိစ္ဆန္တိယာ စ ပာစိတ္တိယမေဝါတိ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု (ပာစိ. အဋ္ဌ. ၈၃၅-၈၃၇) ဝုတ္တံ, ဘိက္ခုနော သဗ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋံ။ ''တုမှာကံ စေတိယဿ ဥပဋ္ဌာနံ ကရောမာ''တိ ဝုတ္တေ ပန ''ဥပဋ္ဌာနကရဏံ နာမ သုန္ဒရ''န္တိ ဤဒိသံ ပရိယာယံ ဘဏန္တိယာ, အာရာမေ ဌတွာ ပဿန္တိယာ တ သုဏန္တိယာ တ, တထာ အတ္တနော ဌိတောကာသံ အာဂန္တွာ ပယောဇိတံ ပဋိပထံ ဂစ္ဆန္တိယာ သမ္မုခီ

ဘူတံ သလာကဘတ္တာဒိကေ သတိ ကရဏီယေ ဂန္တ္ဝာ, အာပဒာသု တ သမဇ္ဇာနံ ပဝိသိတ္ဝာပိ ပဿန္တိယာ တ သုဏန္တိယာ တ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ နစ္စာဒီနံ အညတရတာ, အညတ္ရ အနုညာတကာရဏာ ဂမနံ, ဒဿနံ တ သဝနံ တတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန လောကဝဇ္ဇံ, အကုသလစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

နစ္စဂီတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

လသုဏဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂. ရတ္တန္ဓကာရဝဂ္ဂေါ

၁. ရတ္တန္ဓကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အန္ဓကာရဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **ရတ္တန္ဓကာရေ** တိ ရတ္တိအန္ဓကာရေ။ **အပ္ပဒီပေ**တိ ပဇ္ဇောတစန္ဒသူရိယအဂ္ဂီသု ဧကေကေနာပိ အနောဘာသိတေ။ **ပုရိသေနာ**တိ သန္တိဋ္ဌိတုံ သလ္လပိတုဉ္စ ဝိညုနာ မနုဿပုရိသေန သဒ္ဓိံ။ **သန္တိဋ္ဌေယျ တ**တိ ဟတ္ထပါသေ ဌိတမတ္တာယ ပါစိတ္တိယံ။ **သလ္လပေယျ ဝါ** တိ တတ္ထ ဌတ္ဝာ ဂေဟသိတကထံ ကထေန္တိယာပိ ပါစိတ္တိယမေဝ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ ဧဝံ သန္တိဋ္ဌနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ပုရိသဿ ဟတ္ထပါသံ ဝိဇဟိတ္ဝာ, ယက္ခာဒီနံ ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟိတ္ဝာပိ သန္တိဋ္ဌန္တိယာ, သလ္လပေန္တိယာ တ ဒုက္ကဋံ, ယံကိဉ္စိ ဝိညုံ ဒုတိယံ ဂဟေတ္ဝာ ဧဝံ ကရောန္တိယာ, အရဟောပေက္ခာယ, အညဝိဟိတာယ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ရတ္တန္ဓကာရတာ, ပုရိသဿ ဟတ္ထပါသေ ဌာနံ တ သလ္လပနံ တ, သဟာယာဘာဝေ, ရဟောပေက္ခာတာတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ ထေယျသတ္ထသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, လောကဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, အကုသလစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ရတ္တန္ဓကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ပဋိစ္ဆန္နောကာသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ပဋိစ္ဆန္နေ ဩကာသေ** တိ ကုဋ္ဋာဒီသု ယေန ကေနစိ ပဋိစ္ဆန္နေ, ဣဒမေဝေတ္ထ နာနတ္တံ။

ပဋိစ္ဆန္နောကာသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အဇ္ဈောကာသသလ္လပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **အဇ္ဈောကာသေ** တိ နာနံ, သေသံ ဥဘယတ္ထာပိ ပဌမသဒိသမေဝါတိ။

အဇ္ဈောကာသသလ္လပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဒုတိယိကဥယျောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ရထိကာယာ**တိ ရစ္ဆာယံ။ **ဗျူဟေ** တိ အနိဗ္ဗိဒ္ဓရစ္ဆာယံ ။ **သိင်္ဃာဋကေ** တိ စစ္စရေ။ **နိကဏ္ဏိကံ ဝါ ဇပ္ပေယျာ**တိ ကဏ္ဏမူလေ ကိဉ္စိ ဇပ္ပေယျ။ **ဥယျောဇေယျာ** တိ အနာစာရံ စရိတုကာမတာယ "ဂစ္ဆ တွံ"န္တိ ဒုတိယိကံ ဥယျောဇေယျ။ **ပါစိတ္တိယ** န္တိ ပုရိမနယေနေဝ တာဝ သန္တိဋ္ဌနာဒီသု တီဏိ ပါစိတ္တိယာနိ, ဥယျောဇေန္တိယာ ပန ဥယျောဇနေ စ ဟတ္ထပါသဝိဇဟနေ စ ဒုက္ကဋံ, ဝိဇဟိတေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဧဝံ သန္တိဋ္ဌနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသံ ပုရိမတ္တယသဒိသမေဝ။ အနာပတ္တိယံ ပန “န အနာစာရံ အာစရိတုကာမာ, သတိ ကရဏီယေ ဒုတိယိကံ ဘိက္ခုနိံ ဥယျောဇေတီ”တိ (ဟာစိ. ၈၅၂) ဧတ္တကံ အဓိကန္တိ။

ဒုတိယိကဥယျောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. အနာပုစ္ဆာပက္ကမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **ပုရေဘတ္တ**န္တိ အရုဏုဂ္ဂမနံ ဥပာဒါယ ယာဝ မဇ္ဈန္ဟိကံ။ **အာသနေ**တိ ပလ္လင္ကဿောကာသဘူတေ။ **သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ**တိ တသ္မိံ ကုလေ ယံကိဉ္စိ ဝိညုံ မနုဿံ အနာပုစ္ဆာ။ **ပက္ကမေယျာ**တိ ဧတ္ထ ဆန္နဿ အန္တော နိသီဒိတွာ အနောဝဿကံ အဇ္ဈောကာသေ ဥပစာရံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ပဌမပါဒေ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ အနာပုစ္ဆာ ပက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပါစိတ္တိယံ, ပလ္လင္ကဿ အနောကာသေ ဒုက္ကဋံ, တထာ အာပုစ္ဆိတေ အနာပုစ္ဆိတသညာယ စေဝ ဝေမတိကာယ စ။ အာပုစ္ဆိတသညာယ ပန, အသံဟာရိမေ, ဂိလာနာယ, အာပဒါသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ပုရေဘတ္တတာ, အန္တရဃရေ နိသဇ္ဇာ, အာသနဿ ပလ္လင္ကောကာသတာ, အညတြ အနုညာတကာရဏာ အနာပုစ္ဆနံ, ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒာတိက္ကမောတိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ကထိနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

အနာပုစ္ဆာပက္ကမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. အနာပုစ္ဆာအဘိနိသီဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **ပစ္ဆာဘတ္တ**န္တိ မဇ္ဈန္ဟိကေ ဝီတိဝတ္တေ ယာဝ သူရိယဿ အတ္ထင်္ဂမာ။ **အဘိနိသီဒေယျ ဝာ**တိ အာဒိမ္ဟိ နိသီဒိတွာ ဂစ္ဆန္တိယာ ဧကော အာပတ္တိ, အနိသီဒိတွာ နိပဇ္ဇိတွာ ဝ ဂစ္ဆန္တိယာပိ ဧကော, နိသီဒိတွာ နိပဇ္ဇန္တိယာ ဒွေဝ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အာသနေ အဘိနိသီဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသံ ပဉ္စမသဒိသမေဝ။ ယထာ ပန တတ္ထ အသံဟာရိမေ, ဧဝမိဓ ဓုဝပညတ္တေ အနာပတ္တီတိ။

အနာပုစ္ဆာအဘိနိသီဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. အနာပုစ္ဆာသန္ထရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **ဝိကာလေ**တိ အတ္ထင်္ဂတေ သူရိယေ။ **သေယျ**န္တိ အန္တမသော ပဏ္ဏသန္ထာရမ္ပိ, သေသံ ဆဋ္ဌသဒိသမေဝ။

ဣဒံ ပန သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဝိကာလေ ကုလာနိ ဥပသင်္ကမိတွာ သာမိကေ အနာပုစ္ဆိတွာ သေယျံ သန္ထရိတွာ အဘိနိသီဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အနာပတ္တိယဉ္စေတ္ထ ဓုဝပညတ္တံ နာမ နတ္ထီတိ။

အနာပုစ္ဆာသန္ထရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ပရဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဌမေ **ဒုဂ္ဂဟိတေန ဒူပဓာရိတေနာ** တိ ယံ ဝုတ္တံ, တတော အညထာ ဂဟိတေန စ ဥပဓာရိတေန စ။ **ပရန္တိ** ''အဟံ ကိရယ္ယေ အယ္ယံ န သက္ကစ္စံ ဥပဋ္ဌဟာမီ''တိအာဒိနာ (ပာစိ. ၈၆၉) နယေန ဥပသမ္ပန္နံ ဥဇ္ဈာပေန္တိယာ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ ဇာတံ ပရံ ဥဇ္ဈာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပာစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နာယ တိကဒုက္ကဋံ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနံယေဝ အနာပတ္တိ။ ဒုဂ္ဂဟိတတာ, ဥဇ္ဈာပနံ, ယံ ဥဇ္ဈာပေတိ, တဿာ ဥပသမ္ပန္နတာတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ပရဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ပရအဘိသပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **အဘိသပေယ္ယာ** တိ သပထံ ကရေယ္ယ။ တတ္ထ ''နိရယေ ဥပပဇ္ဇာမိ, နိရယေ ဥပပဇ္ဇတူ''တိဝေမာဒီနိ ဝဒမာနာ **နိရယေန အဘိသပတိ** နာမ, အက္ကောသတီတိ အတ္ထော။ ''ဂိဟိနီ ဟောမိ, ဂိဟိနီ ဟောတူ''တိဝေမာဒီနိ ဝဒမာနာ **ဗြဟ္မစရိယေန**။ တဿာ တစာယ တစာယ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ စဏ္ဍကာဠိံ အာရဗ္ဘ ဇာတံ အဘိသပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပာစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နာယ တိကဒုက္ကဋံ, တိရစ္ဆာနယောနိယာ တ ပေတ္တိဝိသယေန တ မနုဿဒောဘဂ္ဂေန တ အဘိသပနေ ဒုက္ကဋံ။ အတ္ထဓမ္မာနုသာသနိပုရေက္ခာရာနံ ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ နိရယေန တ ဗြဟ္မစရိယေန တ အဘိသပနံ , ဥပသမ္ပန္နတာ, အတ္ထဓမ္မပုရေက္ခာရာဒီနံ အဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဋ္ဌမသဒိသာနေဝါတိ။

ပရအဘိသပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ရောဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ဝဓိတွာတ**တိ ဟတ္ထာဒီဟိ ပဟရိတွာ, ဥဘယံ ကရောန္တိယာဝ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ စဏ္ဍကာဠိံ အာရဗ္ဘ အတ္တာနံ ဝဓိတွာ ရောဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ကေဝလံ ဝဓန္တိယာ တ ရောဒန္တိယာ တ ဒုက္ကဋမေဝ။ ဉာတိရောဂဘောဂဗျသနေဟိ ဖုဋ္ဌာယ ကေဝလံ ရောဒန္တိယာ ဇဝ န ဝဓန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အတ္တာနံ ဝဓနဉ္စေဝ, ရောဒနဉ္စာတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေဝ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သမနုဘာသန သဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယမေဝါတိ။

ရောဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရတ္တန္ဓကာရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃. နဂ္ဂဝဂ္ဂေါ

၁. နဂ္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဂ္ဂဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **နဂ္ဂါ** တိ အနိဝတ္ထာ တ အပာရုတာ တ။ ဝေဌဟိ နဟာယန္တိယာ သဗ္ဗပယောဂေသု ဒုက္ကဋံ, နဟာနပရိယောသာနေ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဇာတံ နဟာနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဥဒကသာဋိကစီဝရေ အစ္ဆိန္နေ တ နဋ္ဌေ တ, ''မဟဂ္ဃံ ဣဒံ ဒိသွာ စောရာပိ ဟရေယျု''န္တိ ဝေရူပာသု အာပဒါသု တ နဟာယန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိ

ကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ နဂ္ဂတာ, အနညာတကာရဏာဘာတေ, နဟာနပရိယောသာနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဋ္ဌေကလောမသဒိသာနီတိ။

နဂ္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဥဒကသာဋိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ အပ္ပမာဏိကာယော ဥဒကသာဋိကာယော ဓာရဏဝတ္ထု သ္မိံ ပညတ္တံ, သေသမေတ္ထ သဗ္ဗံ ရတနဝဂ္ဂေ နိသီဒနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ဥဒကသာဋိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ဝိသိဗ္ဗေတွာ** တိ ဒုဿိဗ္ဗိတံ ပုနသိဗ္ဗနတ္ထာယ ဝိသိဗ္ဗေတွာ။ **အနန္တရာယိကိနီ**တိ ဒသသု အန္တရာ ယေသု ဧကေနာပိ အသတိ။ **အညတြ စတူဟပဉ္စဟာ** တိ ဝိသိဗ္ဗိတဒိဝသတော ပဉ္စ ဒိဝသေ အတိက္ကာမေတွာ ''နေဝ သိဗ္ဗိဿာမိ , န သိဗ္ဗာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရိဿာမီ''တိ ဓုရံ နိက္ခိတ္တမတ္တေ ဟာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ စီဝရံ ဝိသိဗ္ဗေတွာ န သိဗ္ဗနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပာစိတ္တိယံ, အနုပ သမ္ပန္နာယ တိကဒုက္ကဋံ, တထာ ဥဘိန္နမ္ပိ အညသ္မိံ ပရိက္ခာရေ။ ယာ ပန အန္တရာယိကိနီ တ ဟောတိ, ပရိယေသိတွ တ တ ကိဉ္စိ န လဘတိ, ကရောန္တီ တ ပဉ္စာဟံ အတိက္ကာမေတိ, တဿာ စ, ဂိလာနာယ စ, အာပဒာသု စ, ဥမ္မတ္တိ ကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ နိတသနဟာရုပနုပဂစီဝရတာ, ဥပသမ္ပန္နာယ သန္တကတာ, သိဗ္ဗနတ္ထာယ ဝိသိဗ္ဗနံ တ ဝိသိဗ္ ဗာပနံ တ, အညတြ အနညာတကာရဏာ ပဉ္စာဟာတိက္ကမော, ဓုရနိက္ခေပောတိ ဣမာနေတ္ထ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာ နာဒီနိ သမနုဘာသနသဒိသာနီတိ။

စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. သင်္ဃာဋိစာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ ပဉ္စ အဟာနိ ပဉ္စာဟံ, ပဉ္စာဟမေဝ **ပဉ္စာဟိကံ** ။ သင်္ဃာဋီနံ စာရော **သင်္ဃာဋိစာရော,** ပရိဘောဂဝသေ န တ ဩတာပနဝသေန တ သင်္ဃာဋိတဋ္ဌေန 'သင်္ဃာဋီ'တိ လဒ္ဓနာမံ တိစီဝရံ, ဥဒကသာဋိကာ, သံကစ္စိကာတိ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ စီဝရာနံ ပရိဝတ္တနန္တိ အတ္ထော။ **အတိက္ကာမေယျ ဟာစိတ္တိယ** န္တိ ဆဋ္ဌေ အရုဏုဂ္ဂမနေ ဧကသ္မိံ စီဝ ရေ ဝုတ္တနယေန အပရိဝတ္တိတေ ဧကာ အာပတ္တိ, ပဉ္စသု ပဉ္စ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ သန္တရုတ္တရေန ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကမနဝ တ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပာစိတ္တိယံ, ပဉ္စာဟာနတိက္ကန္တေ ဒွိကဒုက္ကဋံ။ တသ္မိံ ပန အနတိက္ကန္တသညာယ, ပဉ္စမံ ဒိဝသံ ပဉ္စ စီဝရာနိ နိတသေန္တိယာ တ ဟာရုပန္တိယာ တ ဩတာပေန္တိယာ တ, ဂိလာနာယ, ''ကြဒံ မေ စီဝရံ မဟဂ္ဃံ ဤဒိသေ စောရဘယေ န သက္ကာ ဓာရေတု''န္တိ ဝေရူပာသု အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ပဉ္စန္နံ စီဝရာ နံ အညတရတာ, ပဉ္စာဟာတိက္ကမော, အနညာတကာရဏာဘာတေ, အပရိဝတ္တနန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါ နိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ကထိနသဒိသာနီတိ။

သင်္ဃာဋိစာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. စီဝရသင်္ကမနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **စီဝရသင်္ကမနီယ**န္တိ သင်္ကမေတဗ္ဗံ စီဝရံ, အညိဿာ သန္တကံ အနာပုစ္ဆာ ဂဟိတံ ပုန ပဋိဒါတဗ္ဗံ ပဉ္စန္နံ အညတရံ စီဝရန္တိ အတ္ထော။ **ဓာရေယျာ**တိ သစေ တံ နိဝါသေတိ ဝါ ပါရုပတိ ဝါ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ ဘိက္ခုနိယာ စီဝရံ အာဒါယ အနာပုစ္ဆာ ပါရုပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နာယ တိကဒုက္ကဋံ။ ယာ ပန တာယ ဝါ ဒိန္နံ, တံ ဝါ အာပုစ္ဆာ, အစ္ဆိန္နနဋ္ဌစီဝရိကာ ဝါ ဟုတွာ, ‘‘ဣဒံ မေ စီဝရံ မဟဂ္ဃံ ဤဒိသေ စောရဘယေ န သက္ကာ ဓာရေတုံ’’န္တိ ဧဝရူပါသု အာပဒါသု ဝါ ဓာရေတိ, တဿာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ စီဝရသင်္ကမနီယတာ, ဥပသမ္ပန္နာယ သန္တကတာ, အနုညာတကာရဏာဘာဝေါ, ဓာရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမကထိနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

စီဝရသင်္ကမနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဂဏစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **ဂဏဿာ**တိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ။ **စီဝရလာဘ**န္တိ ဝိကပ္ပနုပဂမ္ပိ ပစ္ဆိမံ လဘိတဗ္ဗံ စီဝရံ။ **အန္တရာယံ ကရေယျာ**တိ ယထာ တေ ဒါတုကာမာ န ဒေန္တိ, ဧဝံ ပရက္ကမေယျ။ **ပါစိတ္တိယ**န္တိ သစေ တဿာ ဝစနေန တေ န ဒေန္တိ, ဘိက္ခုနိယာ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဂဏဿ စီဝရလာဘန္တရာယကရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အညသ္မိံ ပရိက္ခာရေ ဒုက္ကဋံ, သမ္ဗဟုလာနံ ပန ဧကဘိက္ခုနိယာ ဝါ စီဝရလာဘေပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ ‘‘သမဂ္ဃကာလေ ဒဿထာ’’တိ ဧဝံ အာနိသံသံ ဒဿေတွာ နိဝါရေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမတာ, သင်္ဃဿ ပရိဏတဘာဝေါ, ဝိနာ အာနိသံသဒဿနေန အန္တရာယကရဏန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနီတိ။

ဂဏစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ပဋိဗာဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **ဓမ္မိကံ စီဝရဝိဘင်္ဂ**န္တိ သမဂ္ဂေန သင်္ဃေန သန္နိပတိတွာ ကရီယမာနံ စီဝရဝိဘင်္ဂံ။ **ပဋိဗာဟေယျာ**တိ ပဋိသေဓေယျ, ဧဝံ ပဋိသေဓေန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဓမ္မိကံ စီဝရဝိဘင်္ဂံ ပဋိဗာဟနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဓမ္မိကေ ဝေမတိကာယ, အဓမ္မိကေ ဓမ္မိကသညာယ စေဝ ဝေမတိကာယ စ ဒုက္ကဋံ။ ဥဘယတ္ထ အဓမ္မိကသညာယ, အာနိသံသံ ဒဿေတွာ ပဋိဗာဟန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ စီဝရဝိဘင်္ဂဿ ဓမ္မိကတာ, ဓမ္မိကသညိတာ, ဝိနာ အာနိသံသေန ပဋိဗာဟနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနေဝါတိ။

ပဋိဗာဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. စီဝရဒါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **သမဏစီဝရ**န္တိ ကပ္ပကတံ နိဝါသနပါရုပနုပဂံ, ဧဝရူပံ ဌပေတွာ ပဉ္စ သဟဓမ္မိကေ မာတာပိတရော စ ယဿ ကဿစိ ဂဟဋ္ဌဿ ဝါ ပဗ္ဗဇိတဿ ဝါ ပရိစ္စဇိတွာ ဒေန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အဂါရိကဿ သမဏစီဝရဒါနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဘိက္ခုနော ဒုက္ကဋံ။ မာတာပိတူနံ ပရိစ္စဇိတွာပိ, အညေသံ တာဝကာလိကမေဝ ဒေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သမဏစီဝရတာ, ဌပေတွာ သဟဓမ္မိကေ စ မာတာပိတရော စ အညေသံ ဒါနံ, အတာဝကာလိကတာတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သဉ္စရိတ္တသဒိသာနီတိ။

စီဝရအနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ကာလအတိက္ကမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **ဒုဗ္ဗလစီဝရပစ္စာသာယာ** တိ ဒုဗ္ဗလာယ စီဝရပစ္စာသာယ, ''သစေ သက္ကောမ ဒဿာမာ''တိ ဧတ္တကမတ္တံ သုတွာ ဥပ္ပာဒိတာယ အာသာယာတိ အတ္ထော ။ **စီဝရကာလသမယံ အတိက္ကာမေယျာ** တိ ဝဿံဝုဋ္ဌဘိက္ခုနီဟိ ကာလစီဝရေ ဘာဇိယမာနေ ''အာဂမေယျာထ, အယျေ, အတ္ထိ သင်္ဃဿ စီဝရပစ္စာသာ''တိ ဝတွာ တံ စီဝရဝိဘင်္ဂံ စီဝရကာလံ အတိက္ကာမေယျ, တဿာ အနတ္ထတေ ကထိနေ ဝဿာနဿ ပစ္ဆိမမာသံ, အတ္ထတေ ကထိနေ ကထိနုဗ္ဘာရဒိဝသံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဒုဗ္ဗလစီဝရပစ္စာသာယ စီဝရကာလသမယံ အတိက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဒုဗ္ဗလစီဝရေ ဝေမတိကာယ, အဒုဗ္ဗလစီဝရေ ဒုဗ္ဗလစီဝရသညာယ စေဝ ဝေမတိကာယ စ ဒုက္ကဋံ။ ဥဘယတ္ထ အဒုဗ္ဗလစီဝရသညာယ, ကိဉ္စာပိ 'န သက္ကောမာ'တိ ဝဒန္တိ, ''ဣဒာနိ ပန တေသံ ကပ္ပာသော တ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, သဒ္ဓော တ ပုရိသော အာဂမိဿတိ, တသ္မိံ အာဂတေ အဒ္ဓာ ဒဿန္တီ''တိ ဧဝံ အာနိသံသံ ဒဿေတွာ နိဝာရေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဒုဗ္ဗလစီဝရတာ, ဒုဗ္ဗလသညိတာ, ဝိနာ အာနိသံသေန နိဝာရဏန္တိ ကုမာရေနတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနီတိ။

ကာလအတိက္ကမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ကထိနုဒ္ဓာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ဓမ္မိကံ ကထိနုဒ္ဓာရ** န္တိ သဗ္ဗာသံ ဘိက္ခုနီနံ အကာလစီဝရံ အတုကာမေန ဥပာသကေန ယတ္တကော အတ္ထာရမူလိကော အာနိသံသော, တတော အဓိကံ တ သမကံ တ ဒတွာ ယာစိတေန သမဂ္ဂေန ဘိက္ခုနိသင်္ဃေန ယံ ကထိနံ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မေန အန္တရာ ဥဒ္ဓရီယတိ, တဿ သော ဥဒ္ဓာရော 'ဓမ္မိကော'တိ ဝုစ္စတိ, ဧဝရူပံ ကထိနုဒ္ဓာရန္တိ အတ္ထော။ **ပဋိဗာဟေယျာ** တိ နိဝာရေယျ, တဿ ဧဝရူပံ ကထိနုဒ္ဓာရံ နိဝာရေန္တိယာ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ကထိနုဒ္ဓာရံ ပဋိဗာဟနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသံ သတ္တမေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ကထိနုဒ္ဓာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဂ္ဂဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄. တုဝဋ္ဋဝဂ္ဂေါ

၁. ဧကမဉ္စတုဝဋ္ဋနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တုဝဋ္ဋဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **တုဝဋ္ဋေယျုံ** န္တိ နိပဇ္ဇေယျုံ။ တာသု ပန ဧကာယ တ နိပန္နာယ အပရာ နိပဇ္ဇတု, ဒွေ ဝါ တ သဟေဝ နိပဇ္ဇန္တု, ဒွိန္နမ္ပိ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဒွိန္နံ ဧကမဉ္စေ တုဝဋ္ဋနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သစေ ပန ဧကာယ နိပန္နာယ ဧကာ နိသီဒတိ, ဥဘော တ နိသီဒန္တိ, တာသံ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဧကမဉ္စတာ, ဒွိန္နံ တုဝဋ္ဋနန္တိ ကုမာရေနတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

ဧကမဉ္စတုဝဋ္ဋနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဧကတ္ထရဏတုဝဋ္ဋနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ ဧကံ အတ္ထရဏဉ္စေဝ ပါဝုရဏဉ္စ ဧတာသန္တိ **ဧကတ္ထရဏပါဝုရဏာ,** သံဟာရိမာနံ ပါဝါရတ္ထရဏကဋ္ဋသာရကာဒီနံ ဧကံ အန္တံ အတ္ထရိတွာ ဧကံ ပါရုပိတွာ တုဝဋ္ဋေန္တီနမေတံ အဓိဝစနံ။ **ပါစိတ္တိယ** န္တိ တံယေဝ အတ္ထရိတွာ တံ ပါရုပိတွာ နိပဇ္ဇန္တီနံ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဧဝံ တုဝဋ္ဋနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အတ္ထရဏေ ဝါ ပါဝုရဏေ ဝါ ဧကသ္မိံ ဒုက္ကဋံ, နာနတ္ထရဏပါဝုရဏေ ဒွိကဒုက္ကဋံ။ တသ္မိံ ပန နာနတ္ထရဏပါဝုရဏသညာယ, ဝဝတ္ထာနံ ဒသ္သေတွာ နိပဇ္ဇန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သေသံ ပဌမသဒိသမေဝါတိ။

ဧကတ္ထရဏတုဝဋ္ဋနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. အဖာသုကရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **အဖာသုန္တိ** "ဣမိနာ ဣမိဿာ အဖာသု ဘဝိဿတီ"တိ အနာပုစ္ဆာ ပုရတော စင်္ကမနဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာဒယော ဝါ ဥဒ္ဒိသဥဒ္ဒိသာပနပရိပုစ္ဆနသဇ္ဈာယံ ဝါ ကရောန္တိယာ စင်္ကမနေ နိဝတ္တနဂဏနာယ, ဌာနာဒီသု ပယောဂဂဏနာယ, ဥဒ္ဒေသာဒီသု ပဒဂဏနာယ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ သဉ္စိစ္စ အဖာသုကရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နာယ တိကဒုက္ကဋံ, န အဖာသုကာမတာယ, အာပုစ္ဆာ ပုရတော စင်္ကမနာဒီနိ ကရောန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နတာ, အဖာသုကာမတာ, အဖာသုကရဏံ, အနာပုစ္ဆနန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယံ, ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

အဖာသုကရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. နဥပဋ္ဌာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ဒုက္ခိတန္တိ** ဂိလာနံ။ **သဟဇီဝိနိန္တိ** သဒ္ဓိဝိဟာရိနိံ။ **နေဝ ဥပဋ္ဌဟေယျာ** တိ တဿာ ဥပဋ္ဌာနံ သယံ ဝါ အကရောန္တိယာ, ပရေဟိ ဝါ အကာရေန္တိယာ ဓုရံ နိက္ခိတ္တမတ္တေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဒုက္ခိတံ သဟဇီဝိနိံ အနုပဋ္ဌာနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အန္တေဝါသိနိယာ ဝါ အနုပသမ္ပန္နာယ ဝါ ဒုက္ကဋံ, ဒသသု အညတရန္တရာယေ သတိ ပရိယေသိတွာ အလဘန္တိယာ, ဂိလာနာယ, အာပဒါသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဂိလာနတာ, သဒ္ဓိဝိဟာရိတာ, အနညာတကာရဏာဘာဝေါ, ဥပဋ္ဌာနေ ဓုရနိက္ခေပေါတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သမနုဘာသနသဒိသာနီတိ။

နဥပဋ္ဌာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. နိက္ကဍ္ဎနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **ဥပဿယံ ဒတွာ** တိ သကဝါဋဗဒ္ဓံ အတ္တနော ပုဂ္ဂလိကဝိဟာရံ ဒတွာ။ **နိက္ကဍ္ဎေယျာ** တိ ဗဟူနိပိ ဒွါရာနိ ဧကပ္ပယောဂေန နိက္ကဍ္ဎေန္တိယာ ဧကာ အာပတ္တိ, နာနာပယောဂေဟိ ပယောဂဂဏနာယ အာပတ္တိယော, အာဏတ္တိယမ္ပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပန "ဣမဉ္စိမဉ္စ ဒွါရံ အတိက္ကာမေဟီ"တိ အာဏာပေတိ, ဧကာယ အာဏတ္တိယာ ဧဝ ဒွါရဂဏနာယ အာပတ္တိယော။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဧတာဒိသေ ဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အကဝါဋဗဒ္ဓတော ဒုက္ကဋံ, အနုပသမ္ပန္နာယ တိကဒုက္ကဋံ, သကဝါဋဗဒ္ဓတော ဝါ အကဝါဋဗဒ္ဓတော ဝါ ဥဘိန္နမ္ပိ ပရိက္ခာရနိက္ကဍ္ဎနေ

ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ, သေသံ သင်္ဃိကဝိဟာရနိက္ကဍ္ဍနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။

နိက္ကဍ္ဍနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. သံသဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ ဥတ္တာနပဒတ္ထမေဝ။ သာဝတ္ထိယံ စဏ္ဍကာဠိံ အာရဗ္ဘ သံသဋ္ဌဝိဟာရဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသမေတ္ထ ပဌမအရိဋ္ဌသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တဝိနိစ္ဆယသဒိသမေဝါတိ။

သံသဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. အန္တောရဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **အန္တောရဋ္ဌေ** တိ ယဿ ဝိဇိတေ ဝိဟရတိ, တဿ ရဋ္ဌေ။ **အသတ္ထိကာ စာရိက** န္တိ ဝိနာ သတ္ထေန ဂစ္ဆန္တိယာ, ကမန္တရဂဏနာယ, အကမကေ အရညေ အဒ္ဓယောဇနဂဏနာယ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒေသစာရိကံ ပက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ သတ္ထေန သဟ ဂစ္ဆန္တိယာ, ခေမေ အပ္ပဋိဘယေ, အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အန္တောရဋ္ဌတာ, အခေမတာ, အနုညာတကာရဏာဘာဝေ, စာရိကံ ပက္ကမနန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

အန္တောရဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. တိရောရဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **တိရောရဋ္ဌေ** တိ ယဿ ဝိဇိတေ ဝိဟရတိ, တံ ဌပေတွာ အညဿ ရဋ္ဌေ။ သေသံ သတ္တမေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ, နဂရံ ပနေတ္ထ ရာဇဂဟန္တိ။

တိရောရဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. အန္တောဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **အန္တောဝဿ** န္တိ ပုရိမံ ဝါ တေမာသံ, ပစ္ဆိမံ ဝါ တေမာသံ အဝသိတွာ တဿ ဝဿဿ အန္တောယေဝ။ ဣဓ သတ္တာဟကရဏီယေန ဝါ ကေနစိ ဥဗ္ဗာဠှာယ ဝါ အာပဒာသု ဝါ ဂစ္ဆန္တိယာ ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သေသံ အဋ္ဌမသဒိသမေဝါတိ။

အန္တောဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. စာရိကနပက္ကမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ဝဿံဝုဋ္ဌာ** တိ ပုရိမံ ဝါ တေမာသံ, ပစ္ဆိမံ ဝါ တေမာသံ ဝုဋ္ဌာ။ **ဆပ္ပဉ္စယောဇနာနိ** တိ ဧတ္ထ ပဝါရေတွာ ပဉ္စ ယောဇနာနိ ဂန္တုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ, ဆသု ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ သစေ ပန တီဏိ ဂန္တွာ တေနေဝ မဂ္ဂေန ပစ္စာဂစ္ဆတိ, န ဝဋ္ဋတိ, အညေန အာဂန္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ "ဝုတ္တပ္ပမာဏံ အဒ္ဓာနံ န ဂစ္ဆိဿာမီ"တိ ဓုရေ နိက္ခိတ္တမတ္တေ ပာစိတ္တိယံ။

ရာဇဂဟေ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဝဿံ ဝသိတွာ စာရိကံ အပက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ အန္တရာယေ သတိ, ပရိယေသိတွာ ဒုတိယိကံ ဘိက္ခုနိံ အလဘန္တိယာ, ဂိလာနာယ, အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ

တိ။ ဝသ္သံဝုဋ္ဌတာ, အနုညာတကာရဏာဘာဝေ, ပဉ္စယောဇနာနတိက္ကမောတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပာရာဇိကသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန အကိရိယံ, ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

စာရိကနပက္ကမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တုဝဋ္ဋဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅. စိတ္တာဂါရဝဂ္ဂေါ

၁. ရာဇာဂါရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စိတ္တာဂါရဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **ရာဇာဂါရ**န္တိ ရညော ကီဠနဃရံ။ **စိတ္တာဂါရ**န္တိ ကီဠနစိတ္တသာလံ။ **အာရာမ**န္တိ ကီဠနဥပဝနံ။ **ဥယျာန**န္တိ ကီဠနုယျာနံ။ **ပေါက္ခရဏီ**န္တိ ကီဠနပေါက္ခရဏိံ။ **ဒဿနာယာ**တိ "ဧတေသု ယံကိဉ္စိ ပဿိဿာမီ"တိ ဂစ္ဆန္တိယာ ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋံ, ယတ္ထ ဌတွာ ပဿတိ, တတ္ထ ပဒံ အနုဒ္ဓရိတွာ ပဉ္စပိ ပဿန္တိယာ ဧကာဝ အာပတ္တိ။ သစေ ပန တံ တံ ဝိလောကေတွာ ပဿတိ, ဂီဝံ ပရိဝတ္တနပ္ပယောဂဂဏနာယ အာပတ္တိယော, န ဥမ္မီလနဂဏနာယ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ စိတ္တာဂါရံ ဒဿနာယ ဂမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဘိက္ခုဿ သဗ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋံ, အဝသေသော ဝိနိစ္ဆယော နစ္စဒဿနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

ရာဇာဂါရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. အာသန္ဒိပရိဘုဉ္ဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **အာသန္ဒီ** နာမ အတိက္ကန္တပ္ပမာဏာ ဝုစ္စတိ။ **ပလ္လင်္ကော** နာမ သံဟာရိမေဟိ ဝါဠေဟိ ကတောတိ ဝုတ္တော။ **ပရိဘုဉ္ဇေယျာ**တိ ဧတ္ထ ပန နိသီဒနနိပဇ္ဇနပ္ပယောဂဂဏနာယ ပါစိတ္တိယံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ အာသန္ဒိပလ္လင်္ကပရိဘောဂဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အာသန္ဒိယာ ပါဒေ ဆိန္ဒိတွာ, ပလ္လင်္ကဿ ဝါဠေ ဘိန္ဒိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အာသန္ဒိပလ္လင်္ကတာ, နိသီဒနံ နိပဇ္ဇနံ ဝါတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

အာသန္ဒိပရိဘုဉ္ဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. သုတ္တကန္တနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **သုတ္တ**န္တိ ဆန္နံ အညတရံ။ **ကန္တေယျာ**တိ ဧတ္ထ ယတ္တကံ ဟတ္ထေန အဉ္ဆိတံ ဟောတိ, တဿ မိဉ္ဇ တက္ကမ္ဟိ ဝေဌိတေ ဧကာ အာပတ္တိ။ ဣဒဉ္ဟိ သန္ဓာယ ပဒဘာဇနီယေ (ပါစိ. ၉၈၈) "ဥဇ္ဇဝုဇ္ဇဝေ"တိ ဝုတ္တံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ သုတ္တံ ကန္တနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ကန္တနတော ပုဗ္ဗေ ကပ္ပာသဝိစိနနံ အာဒိံ ကတွာ သဗ္ဗပ္ပယောဂေသု ဟတ္ထဝါရဂဏနာယ ဒုက္ကဋံ။ ကန္တိတသုတ္တံ ကန္တန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အကန္တိတတာ, ကန္တနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

သုတ္တကန္တနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဂိဟိဝေယျာဝစ္စသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ဂိဟိဝေယျာဝစ္စ** န္တိ ဂိဟီနံ ဝေယျာဝစ္စံ။ သစေပိ ဟိ မာတာပိတရော အတ္တနော ကိစ္စံ ကမ္မံ အကာရာပေတွာ တေသံ ယာဂုပစနာဒီနိ ကရောန္တိ, ပဗ္ဗဇ္ဇာပယောဂေသု ပယောဂဂဏနာယ ဒုက္ကဋာနိ အာပဇ္ဇိတွာ ယာဂုအာဒီသု ဘာဇနဂဏနာယ, ခါဒနီယာဒီသု ပူဝဂဏနာယ ဟာစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဂိဟီနံ ဝေယျာဝစ္စကရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, မနုဿေဟိ သင္ခ္ဆသ္သ ယာဂုဟနေ တ ဘတ္တေ တ စေတိယပူဇာယ တ ကရီယမာနာယ တေသံ သဟာယဘာဝေန ယာဂုပစနာဒီနိ, အတ္တနော ဝေယျာဝစ္စကရဿ စ တာနိယေဝ ကရောန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စက ရဏံ, အနုညာတကာရဏာဘာဝေတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနေဝါတိ။

ဂိဟိဝေယျာဝစ္စသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. အဓိကရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **အဓိကရဏ**န္တိ စတုန္နံ အညတရံ။ **ဟာစိတ္တိယ** န္တိ ဣမံ စီဝရသိဗ္ဗနေ ဝိယ ဓုရံ နိက္ခိတ္တမတ္တေ ဟာစိတ္တိယံ, ကောဟမ္ပိ ပရိဟာရော နတ္ထိ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အဓိကရဏံ နဝူပသမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသမေတ္ထ စီဝရသိဗ္ဗန သိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

အဓိကရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဘောဇနအနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **သဟတ္ထာ** တိ ကာယေန တ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန တ နိဿဂ္ဂိယေန တ ဌပေတွာ ပဉ္စသဟဓမ္မိကေ အဝ သေသာနံ အညတရ ဥဒကဒန္တပေါနာ ယံကိဉ္စိ အဇ္ဈောဟရဏီယံ ဒဒန္တိယာ ဟာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အကရိကဿ ခါဒနီယဘောဇနီယအနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဥဒကဒန္တပေါ နေ ဒုက္ကဋံ။ ယာ ပန အပေတိ န ဒေတိ, ဥပနိက္ခိပိတွာ ဒေတိ, ဗာဟိရလေပံ ဒေတိ, တဿာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အညတရ ဥဒကဒန္တပေါနာ အဇ္ဈောဟရဏီယံ, ဌပေတွာ ပဉ္စ သဟဓမ္မိကေ အညဿ သဟတ္ထာ အနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

ဘောဇနအနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. အာဝသထစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **အာဝသထစီဝရ**န္တိ ''ဥတုနိယော ဘိက္ခုနိယော ပရိဘုဉ္ဇန္တူ''တိ ဒိန္နစီဝရံ။ **အနိဿဇ္ဇိတွာ** တိ စတုတ္ထေ ဒိဝသေ ဓောဝိတွာ အညိဿာ အန္တမသော သာမဏေရိယာပိ ဥတုနိယာ အဒတွာ။ **ဟာစိတ္တိယ** န္တိ ဇဝံ အနိဿဇ္ဇိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိယာ ဟာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အာဝသထစီဝရံ အနိဿဇ္ဇိတွာ ပရိဘုဉ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကဟာစိတ္တိယံ, နိဿဇ္ဇိတေ ဒွိကဒုက္ကဋံ။ တသ္မိံ ပန နိဿဇ္ဇိတသညာယ, ပုန ပရိယာယေန တ, အညာသံ ဥတုနီနံ အဘာဝေန တ, အစ္ဆိန္နနဋ္ဌစီဝရိကာယ တ, အာပဒာသု တ ပရိဘုဉ္ဇန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အာဝသထစီဝရတာ, စတုတ္ထဒိဝသတာ, ဓောဝိတွာ အနိဿဇ္ဇနံ, အနုညာတကာရဏာဘာဝေတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ကထိနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

အာဝသထစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. အာဝသထဝိဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **အာဝသထ**န္တိ ကတဋ္ဌဗဒ္ဓဝိဟာရံ။ **အနိဒ္ဒဿိဗ္ဗတ္တတ** တိ ရက္ခဏတ္တာယ အဒတ္တတ, ''ဣဒံ ဇဂ္ဂေယ္ယာသီ''တိ ဝေ အနာပုစ္ဆိတ္ဝာတိ အတ္ထော။ **စာရိကံ ပက္ကမေယ္ယ ပာစိတ္တိယ** န္တိ ဧတ္ထ သကကမတော အညံ ကမံ ဧကေရတ္တိတသတ္တာယပိ ပက္ကမန္တိယာ ပရိက္ခိတ္တဿ အာဝသထဿ ပရိက္ခေပံ, အပရိက္ခိတ္တဿ ဥပစာရံ ပဌမပာဒေန အတိက္ကန္တမတ္တေ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယေန ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အာဝသထံ အနိဒ္ဒဿိဗ္ဗတ္တတ စာရိကံ ပက္ကမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိက ပာစိတ္တိယံ, အကတဋ္ဌဗဒ္ဓေ ဒုက္ကဋံ, နိဒ္ဒဿိဗ္ဗတေ ဒ္ဝိကဒုက္ကဋံ။ တသ္မိံ ပန နိဒ္ဒဿိဗ္ဗတသညာယ, သတိ အန္တရာယေ, ပဋိဇဂ္ဂိကံ ပရိယေသိတ္ဝာ အလဘန္တိယာ, ဂိလာနာယ, အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သကတဋ္ဌဗဒ္ဓတာ, ဝုတ္တနယေန ပက္ကမနံ, အနုညာတကာရဏာဘာဝေတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ကထိနသဒိသာနီတိ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

အာဝသထဝိဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇ** န္တိ ယံကိဉ္စိ ဗာဟိရကံ အနတ္ထသံဟိတံ ဟတ္ထိအဿရထဓနုထရုသိပ္ပအာထဗ္ဗဏခိလ နဝသီကရဏသောသာပနမန္တာဂဒပ္ပယောဂာဒိဘေဒံ ပရူပဃာတကရံ ဝိဇ္ဇံ။ **ပရိယာပုဏေယ္ယာ** တိ ဧတ္ထ ယဿ ကဿစိ သန္တိကေ တံ ပဒာဒိဝသေန ပရိယာပုဏန္တိယာ ပဒဂဏနာယ စေဝ အက္ခရဂဏနာယ စ ပာစိတ္တိယန္တိ။

တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာပရိယာပုဏနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာတစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **တစေယ္ယာ** တိ ပဒံ ဝိသေသော။ ဥဘယမ္ပိ သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ စေဝ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော စ အာရဗ္ဘ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇံ ပရိယာပုဏနတစနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ လေခေ, ဓာရဏာယ စ, ဂုတ္တတ္တာယ စ ယက္ခပရိတ္တနာဂမဏ္ဍလာဒိကေ သဗ္ဗပရိတ္တေ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇတာ, ပရိယာပုဏနတစနာ, အနုညာတကာရဏာဘာဝေတိ ဣမာနေတ္ထ ဒ္ဝီသုပိ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဒသောဓမ္မသဒိသာနီတိ။

တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာတစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စိတ္တာဂာရဝဂ္ဂေ ပဉ္စမော။

၆. အာရာမဝဂ္ဂေ

၁. အာရာမပဝိသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အာရာမဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **သဘိက္ခုကံ အာရာမ** န္တိ ယတ္ထ ဘိက္ခူ ရုက္ခမူလေပိ ဝသန္တိ, တံ ပဒေသံ။ **အနာပုစ္ဆာ** တိ ဧတ္ထ ဘိက္ခုသာမဏေရအာရာမိကေသု ယံကိဉ္စိ အနာပုစ္ဆာ, ပရိက္ခိတ္တဿ အာရာမဿ ပရိက္ခေပံ အတိက္ကမန္တိယာ, အပရိက္ခိတ္တဿ ဥပစာရံ ဩက္ကမန္တိယာ ပဌမပာဒေ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယပာဒေ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ အနာပုစ္ဆာ အာရာမံ ပဝိသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ''သန္တံ ဘိက္ခုံ အနာပုစ္ဆာ''တိ စ ''ဇာနံ သဘိက္ခုက''န္တိ စ ဣမာနေတ္ထ ဒ္ဝေ အနုပညတ္တိယော, သဘိက္ခုကေ ဝေမတိကာယ, အဘိက္ခုကေ သဘိက္ခုကသညာယ စေဝ ဝေမတိကာယ စ ဒုက္ကဋံ။ တသ္မိံ ပန ဒုဝိဓေပိ အဘိက္ခုကသညာယ, သန္တံ ဘိက္ခုံ အာပုစ္ဆာ ပဝိသန္တိယာ, ပဌမပ္ပဝိဋ္ဌာနံ တ ဘိက္ခုနီနံ သီသံနုလောကိကာယ, ယတ္ထ တ ဘိက္ခုနိယော သန္နိပတိတာ, တတ္ထ

“တာသံ သန္တိကံ ဂစ္ဆာမီ”တိ သညာယ, အာရာမေန ဝါ မဂ္ဂေ ဟောတိ, တေန ဂစ္ဆန္တိယာ, အာပဒါသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သဘိက္ခုကာရာမတာ , သဘိက္ခုကသညိတာ, ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒါတိက္ကမော, အနုညာတကာရဏာဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမနုဘာသနသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယာကိရိယံ, သညာဝိမောက္ခံ, သစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

အာရာမပဝိသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဘိက္ခုအက္ကောသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **အက္ကောသေယျ ဝါ** တိ ဒသန္နံ အက္ကောသဝတ္ထူနံ အညတရေန သမ္မုခါ ဝါ ပရမ္မုခါ ဝါ အက္ကောသေယျ ဝါ။ **ပရိဘာသေယျ ဝါ** တိ ဘယမဿ ဥပဒံသေယျ ဝါ။ **ပါစိတ္တိယ** န္တိ တဿာ ဧဝံ ကရောန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ။

ဝေသာလိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ အာယသ္မန္တံ ဥပါလိံ အက္ကောသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပါစိတ္တိယံ, အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကဋံ, အတ္ထဓမ္မအနုသာသနိပုရေက္ခာရာယ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥပသမ္ပန္နတာ, အက္ကောသနပရိဘာသနံ, အတ္ထပုရေက္ခာရတာဒီနံ အဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ဘိက္ခုအက္ကောသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဂဏပရိဘာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **စဏ္ဍီကတာ** တိ ကုဒ္ဓါ။ **ဂဏ** န္တိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ။ **ပရိဘာသေယျ ဝါ** တိ ဧတ္ထ “ဗာလာ ဧတာ အဗျတ္တာ ဧတာ, နေတာ ဇာနန္တိ ကမ္မံ ဝါ ကမ္မဒေါသံ ဝါ ကမ္မသမ္ပတ္တိံ ဝါ ကမ္မဝိပတ္တိံ ဝါ”တိ ဧဝံ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပရိဘာသန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဂဏံ ပရိဘာသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သမ္ဗဟုလာ ဝါ ဧကံ ဝါ အနုပသမ္ပန္နံ ဝါ ပရိဘာသန္တိယာ ဒုက္ကဋံ။ သေသံ ဒုတိယသဒိသမေဝါတိ။

ဂဏပရိဘာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ပဝါရိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ ဂဏဘောဇနေ ဝုတ္တနယေန **နိမန္တိတာ,** ပဝါရဏာသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေန **ပဝါရိတာ** ဝေဒိတဗ္ဗာ။ **ပါစိတ္တိယ** န္တိ တဿာ ပုရေဘတ္တံ ဌပေတွာ ယာဂုဉ္စေဝ သေသာနိ စ တီဏိ ကာလိကာနိ အညံ ယံကိဉ္စိ အာမိသံ အဇ္ဈောဟရဏတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိယာ ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ အညတြ ဘုဉ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တီဏိ ကာလိကာနိ အာဟာရတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိယာပိ အဇ္ဈောဟရန္တိယာပိ ဒုက္ကဋံ။ ယာဂု ပန နိမန္တိတာ အပ္ပဝါရိတာ ယာဂုံ ပိဝတိ, သာမိကေ အပလောကေတွာ ဘုဉ္ဇတိ, တီဏိ ကာလိကာနိ သတိ ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇတိ, တဿာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ နိမန္တိတာ ဝါ ပဝါရိတာ ဝါ တံ ဥဘယံ ဝါ, ပုရေဘတ္တံ ဝုတ္တလက္ခဏဿ အာမိသဿ အဇ္ဈောဟာရော, သာမိကာနံ အနာပုစ္ဆနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ အဒ္ဓါနသမုဋ္ဌာနံ, နိမန္တိတာယ အနာပုစ္ဆာ ဘုဉ္ဇန္တိယာ အာပတ္တိသမ္ဘဝတော သိယာ ကိရိယာကိရိယံ, ပဝါရိတာယ ကပ္ပိယံ ကာရေတွာပိ အကာရေတွာပိ ပရိဘုဉ္ဇန္တိယာ အာပတ္တိသမ္ဘဝတော သိယာ ကိရိယံ, နောသညာဝိမောက္ခံ, အစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ပတရိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ကုလမစ္ဆရိနီသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ ကုလေ မစ္ဆရော ကုလမစ္ဆရော, ကုလမစ္ဆရော ဧတိဿာ အတ္ထိ, ကုလံ ဝါ မစ္ဆရာယတီတိ **ကုလမစ္ဆရိနီ။ အဿာ**တိ ယာ ဤဒိသီ ဘဝေယျ။ **ပာစိတ္တိယ**န္တိ တဿာ "ယံ ကုလံ ဘိက္ခုနီနံ ပစ္စယေ အတုကာမံ, ကထံ နာမ တတ္ထ ဘိက္ခုနိယော န ဂစ္ဆေယျု"န္တိ ဘိက္ခုနီနံ ဝါ သန္တိကေ ကုလဿ, "ကထံ နာမ ဣမေ တာသံ ကိဉ္စိ န ဒဒေယျု"န္တိ ကုလဿ ဝါ သန္တိကေ ဘိက္ခုနီနံ အဝဏ္ဏံ ဘာသန္တိယာ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ ကုလမစ္ဆရာယနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ အမစ္ဆရာယိတွာ သန္တံယေဝ ဝ အာဒီနဝံ အာစိက္ခန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဘိက္ခုနီနံ အလာဘကာမတာ, ကုလဿ ဝါ သန္တိကေ ဘိက္ခုနီနံ ဘိက္ခုနီနံ ဝါ သန္တိကေ ကုလဿ အဝဏ္ဏဘာဏနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာန သဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ကုလမစ္ဆရိနီသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. အဘိက္ခုကာဝါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ သစေ ဘိက္ခုနုပဿယတော အဍ္ဎယောဇနဗ္ဗန္တရေ ဩဝါဒဒါယကာ ဘိက္ခူ န ဝသန္တိ, မဂ္ဂေ ဝါ အခေမော ဟောတိ န သက္ကာ အနန္တရာယေန ဂန္တုံ, အယံ **အဘိက္ခုကော** နာမ **အာဝါသော**။ တတ္ထ "ဝဿံ ဝသိဿာမီ"တိ သေနာသနပညာပနပာနီယဥပဋ္ဌာပနာဒီနိ ကရောန္တိယာ ဒုက္ကဋံ, သဟ အရုဏုဂ္ဂမနာ ပာစိတ္တိယံ။ အယမေတ္ထ သင်္ခေပေ, ဝိတ္ထာရော ပန သမန္တပါသာဒိကာယံ (ပါစိ. အဋ္ဌ. ၁၄၄ အာဒယော) ဝုတ္တော။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ အဘိက္ခုကေ အာဝါသေ ဝဿံ ဝသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ယတ္ထ ပန ဝဿူပဂတာ ဘိက္ခူ ပက္ကန္တာ ဝါ ဟောန္တိ ဝိဗ္ဘန္တာ ဝါ ကာလင်္ကတာ ဝါ ပက္ခသင်္ကန္တာ ဝါ တတ္ထ ဝသန္တိယာ, အာပဒါသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အဘိက္ခုကာဝါသတာ, ဝဿူပဂမနံ, အရုဏုဂ္ဂမနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနေဝါတိ။

အဘိက္ခုကာဝါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. အပဝါရဏာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **ဝဿံဝုဋ္ဌာ**တိ ပုရိမံ ဝါ ပစ္ဆိမံ ဝါ တေမာသံ ဝုဋ္ဌာ။ **ဥဘတောသင်္ဃေ**တိ ဘိက္ခုနိသင်္ဃေ စေဝ ဘိက္ခုသင်္ဃေ စ။ အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယကထာ – ဘိက္ခုနီဟိ စာတုဒ္ဒသေယေဝ သန္နိပတိတွာ "သုဏာတု မေ, အယျေ, သင်္ဃော, အဇ္ဇ ပဝါရဏာ စာတုဒ္ဒသီ, ယဒိ သင်္ဃဿ ပတ္တကလ္လံ, သင်္ဃော ပဝါရေယျာ"တိ ဧဝံ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကာဉတ္တိံ ဝါ, "တေဝါစိကံ ပဝါရေယျာ"တိ ဧဝံ တေဝါစိကဉတ္တိံ ဝါ, သတိ အန္တရာယေ "ဒွေဝါစိကံ, ဧကဝါစိကံ, သမာနဝဿိကံ ပဝါရေယျာ"တိ ဧဝံ ဒွေဝါစိကာဒိဉတ္တိံ ဝါ ဌပေတွာ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဉတ္တိ စေ ဌပိတာ, "သင်္ဃံ, အယျေ, ပဝါရေမိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ, ဝဒန္တု မံ အယျာယော အနုကမ္ပံ ဥပာဒါယ, ပဿန္တီ ပဋိကရိဿာမီ"တိ (စူဠဝ. ၄၂၇) ဧဝံ သကိံ ဝါ, "ဒုတိယမ္ပိ, အယျေ, သင်္ဃံ။ပေ.။ တတိယမ္ပိ, အယျေ, သင်္ဃံ။ ပေ.။ ပဋိကရိဿာမီ"တိ ဧဝံ ဒ္ဝတ္တိက္ခတ္တုံ ဝါ ဝတွာ ပဋိပာဋိယာ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ တေဝါစိကာယ ဉတ္တိယာ ဝစနံ န ဟာပေတဗ္ဗံ, ဒွေဝါစိကာဒီသု ဝဓေတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဟာပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ဘိက္ခုနိသင်္ဃေ ပဝါရေတွာ တတ္ထေဝ ဧကော ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနိက္ခန္ဓကေ (စူဠဝ. ၄၂၇) ဝုတ္တေန ဉတ္တိဒုတိယကမ္မေန ဘိက္ခုနိသင်္ဃဿ ဘိက္ခုသင်္ဃံ ပဝါရေတုံ သမ္မန္နိတဗ္ဗာ။ တာယ သမ္မတာယ ဘိက္ခုနိယာ ပန္နရသေ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ အာဒါယ ဘိက္ခုသင်္ဃံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော "ဘိက္ခုနိသင်္ဃော အယျာ ဘိက္ခုသင်္ဃံ ပဝါရေတိ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ, ဝဒတာယျာ ဘိက္ခုသင်္ဃော ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ အနုကမ္ပံ

ဉပဟာအယ, ပသ္သန္တော ပဋိကရိဿတိ, ဒုတိယမ္ပိ အယျ။ပေ။ တတိယမ္ပိ အယျ။ပေ။ ပဿန္တော ပဋိကရိဿတီ''တိ ဧဝံ ပတရေတဗ္ဗံ။

သစေ ပဌမံဝဂ္ဂေ ဘိက္ခုနိသင်္ဃော န ပူရတိ, စတူဟိ တ တီဟိ တ ဂဏာဥတ္တိံ ဌပေတွာတ, ဒွီဟိ ဝိနာ ဥတ္တိံယာ အညမညံ ပတာရေတဗ္ဗံ။ ဧကာယ ''အဇ္ဇ မေ ပတာရဏာ''တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။

ဝိဟာရံ ပန ဂန္တွာ ''ဘိက္ခုနိယော, အယျ, ဘိက္ခုသင်္ဃံ ပတာရေန္တိ ဒိဋ္ဌေန တ သုတေန တ ပရိသင်္ကာယ တ, ဝဒတာယျ ဘိက္ခုသင်္ဃော ဘိက္ခုနိယော အနုကမ္ပံ ဉပဟာအယ, ပဿန္တိယော ပဋိကရိဿန္တီ''တိ စ, ''အဟံ, အယျ, ဘိက္ခုသင်္ဃံ ပတာရေမိ ဒိဋ္ဌေန တ သုတေန တ ပရိသင်္ကာယ တ, ဝဒတု မံ, အယျ, ဘိက္ခုသင်္ဃော အနုကမ္ပံ ဉပဟာအယ, ပဿန္တီ ပဋိကရိဿာမီ''တိ စ ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။

သစေ ဘိက္ခုသင်္ဃော န ပူရတိ, ''ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, အယျ, အယျေ ပတာရေတိ ဒိဋ္ဌေန တ သုတေန တ ပရိသင်္ကာယ တ, ဝဒန္တု အယျာ ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ အနုကမ္ပံ ဉပဟာအယ, ပဿန္တော ပဋိကရိဿတီ''တိ စ, ''ဘိက္ခုနိသင်္ဃော, အယျ, အယျံ ပတာရေတိ ဒိဋ္ဌေန တ သုတေန တ ပရိသင်္ကာယ တ, ဝဒတာယျော ဘိက္ခုနိသင်္ဃံ အနုကမ္ပံ ဉပဟာအယ, ပဿန္တော ပဋိကရိဿတီ''တိ စ ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဉဘိန္နံ အပရိပူရိယာ ''ဘိက္ခုနိယော, အယျာ, အယျေ ပတာရေန္တိ ဒိဋ္ဌေန တ သုတေန တ ပရိသင်္ကာယ တ, ဝဒန္တာယျာ ဘိက္ခုနိယော အနုကမ္ပံ ဉပဟာအယ, ပဿန္တိယော ပဋိကရိဿန္တီ''တိ စ, ''ဘိက္ခုနိယော, အယျ, အယျံ ပတာရေန္တိ ဒိဋ္ဌေန တ သုတေန တ ပရိသင်္ကာယ တ, ဝဒတာယျော ဘိက္ခုနိယော အနုကမ္ပံ ဉပဟာအယ, ပဿန္တိယော ပဋိကရိဿန္တီ''တိ စ, ''အဟံ, အယျာ, အယျေ ပတာရေမိ ဒိဋ္ဌေန တ သုတေန တ။ပေ။ ဝဒန္တု မံ, အယျာ, အနုကမ္ပံ ဉပဟာအယ, ပဿန္တီ ပဋိကရိဿာမီ''တိ စ, ''အဟံ, အယျ, အယျံ ပတာရေမိ ဒိဋ္ဌေန တ သုတေန တ။ပေ။ ဝဒတု မံ, အယျော, အနုကမ္ပံ ဉပဟာအယ, ပဿန္တီ ပဋိကရိဿာမီ''တိ စ ဧဝံ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သဗ္ဗာ ဟောဝ ဟိ ကမ္မိနာ နယေန ဉဘတောသင်္ဃေ ပတရိတာ ဟောတိ, ယာ ပန ဝသ္သံဝုဋ္ဌာ ''ဉဘတောသင်္ဃေ ဧဝံ န ပတရေဿာမီ''တိ ဓုရံ နိက္ခိပတိ, တဿာ သဟ ဓုရနိက္ခေပေန ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဝဿံ ဝသိတွာတ န ပတာရဏာဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ အန္တရာယေ ပန သတိ, ပရိယေသိတွာတ ဘိက္ခူ အလဘန္တိယာ, ဂိလာနာယ, အာပဒာသု, ဉမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝဿံဝုဋ္ဌာ, န ဉဘတောသင်္ဃေ ပတရဏာ, အနညာတကာရဏာဘာတေတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သမနုဘာသနသဒိသာနီတိ။

အပတရဏာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ဩဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **ဩဝါဒာယာ**တိ ဂရုဓမ္မဿဝနတ္ထာယ။ **သံဝါသာယာ**တိ ဉပေါသထပုစ္ဆနတ္ထာယ စေဝ ပတရဏတ္ထာယ စ။ **ပာစိတ္တိယ**န္တိ ''ဧတေသံ အတ္ထာယ န ဂစ္ဆာမီ''တိ ဓုရံ နိက္ခိတ္တမတ္တေ ပာစိတ္တိယံ။

သက္ကေသု ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဩဝါဒာယ အဂမနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ အန္တရာယေ ပန သတိ, ပရိယေသိတွာတ ဒုတိယိကံ အလဘန္တိယာ, ဂိလာနာယ, အာပဒာသု, ဉမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဩဝါဒသံဝါသာနံ အတ္ထာယ အဂမနံ, အနညာတကာရဏာဘာတေတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပါရာဇိကသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန အကိရိယံ, ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ဩဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ဩဝါဒူပသင်္ကမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **အန္တဝဒ္ဓမာသ** န္တိ အဒ္ဓမာသေ အဒ္ဓမာသေ။ **ဥပေါသထပုစ္ဆက** န္တိ ဥပေါသထပုစ္ဆနံ။ **ဩဝါဒူပသင်္က မနန္တိ** ဩဝါဒတ္ထာယ ဥပသင်္ကမနံ။ **တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ** တိ ဧတ္တ ဘိက္ခုနီဟိ တေရသေ တ စာတုဒ္ဒသေ တ အာရာမံ ဂန္တွာ "အယံ ဥပေါသထော စာတုဒ္ဒသော ပန္နရသော"တိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, ဥပေါသထဒိဝသေ နိအနဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေန ဩဝါဒူပသင်္ကမနံ ယာစိတဗ္ဗံ။ ယာ ဘိက္ခုနီ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ကာလေ တဒုဘယံ န ကရောတိ, သာ တံ အတိက္ကာမေတိ နာမ, တဿာ "ဥပေါသထမ္ပိ န ပုစ္ဆိဿာမိ, ဩဝါဒမ္ပိ န ယာစိဿာမီ"တိ ဓုရံ နိက္ခိတ္တမတ္တေ ဟ စိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဥပေါသထဩဝါဒာနံ အပုစ္ဆနအယာစနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အနာပတ္တိ အဌမသဒိသာယေဝ။ ဥပေါသထောဝါဒာနံ အပုစ္ဆနအယာစနာယံ ဓုရနိက္ခေပေ, အနညာတကာရဏာဘာ တေတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သမနုဘာသနသဒိသာနီတိ။

ဩဝါဒူပသင်္ကမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ပသာခေဇာတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **ပသာခေ**တိ နာဘိယာ ဟေဋ္ဌာ ဇာဏုမဏ္ဍလာနံ ဥပရိပဒေသေ။ တတော ဟိ ယသ္မာ ရုက္ခဿ သာခာ ဝိယ ဥဘော ဦရူ ပဘိဇ္ဇိတွာ ဂတာ, တသ္မာ သော "ပသာခော"တိ ဝုစ္စတိ, တသ္မိံ ပသာခေ။ **ဂဏ္ဍာ** န္တိ ယံကိဉ္စိ ဂဏ္ဍံ။ **ရုဓိတ** န္တိ ဝဏံ။ **ဘေဒအပေဟိ တ** တိအာဒီသု သစေ "ဘိန္ဒ ဖာလေဟီ"တိ သဗ္ဗာနိ အာဏာပေတိ, သော စ တထေဝ ကရောတိ, ဆ ဒုက္ကဋာနိ ဆ စ ပာစိတ္တိယာနိ။ အထာပိ "ယံကိဉ္စိ ဧတ္တ ကတ္တဗ္ဗံ, တံ သဗ္ဗံ ကရောဟီ"တိ ဧဝံ အာဏာပေတိ, သော စ သဗ္ဗာနိပိ ဘေဒနာဒီနိ ကရောတိ, ဧကတစာယ ဆ ဒုက္ကဋာနိ ဆ စ ပာစိတ္တိယာနိ။ သစေ ပန ဘေ ဒနာဒီသု ဧကံယေဝ "ဣဒံ နာမ ကရောဟီ"တိ အာဏာပေတိ, သော စ သဗ္ဗာနိ ကရောတိ။ ယံ အာဏတ္တံ, တဿေဝ က ရဏေ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ ပသာခေ ဇာတံ ဂဏ္ဍံ ပုရိသေန ဘေဒာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အပ လောကေတွာ တ ဝိညုံ တ ယံကဉ္စိ ဒုတိယိကံ ဂဟေတွာ ဧဝံ ကရောန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ပသာ ခေ ဇာတတာ, အနပလောကနံ, ဒုတိယိကာဘာဝေ, ပုရိသေန ဘေဒာဒီနံ ကာရာပနန္တိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ကထိနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

ပသာခေဇာတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာရာမဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇. ဂဗ္ဘိနီဝဂ္ဂေါ

၁. ဂဗ္ဘိနီသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဂဗ္ဘိနိဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **"ဂဗ္ဘိနီ"** တိ ဇာနိတွာ ဥပဇ္ဈာယာယ ဝုဋ္ဌာပေန္တိယာ ဂဏပရိယေသနာဒီသု စ ဉတ္တိက မ္မဝါစာဒွယေ စ ဒုက္ကဋံ, ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဂဗ္ဘိနိံ ဝုဋ္ဌာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဂဗ္ဘိနိယာ ဝေမတိ ကာယ အဂဗ္ဘိနိယာ ဂဗ္ဘိနိသညာယ စေဝ ဝေမတိကာယ စ ဒုက္ကဋံ။ ဥဘောသု အဂဗ္ဘိနိသညာယ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဂဗ္ဘိနိတာ, 'ဂဗ္ဘိနီ'တိ ဇာနနံ, ဝုဋ္ဌာပနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒာနသ ဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

ဂဗ္ဘိနီသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ဟယန္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ဟယန္တိ** န္တိ ထညံ ဟယမာနံ, ယံ ဟယေတိ, တသ္သ မာတာ တ, ဓာတိ တ။ ဣ္ကဒံ ဝတ္ထုမတ္တမေဝေတ္တ ဝိ သေသော, သေသံ ပဌမသိက္ခာပဒသဒိသမေတတိ။

ဟယန္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပဌမသိက္ခမာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **ဒွေဝ ဝသ္သာနိ** တိ ပတရဏ္ဏာဝသေန ဒွေဝ သံဝစ္ဆရာနိ။ **ဆသု ဓမ္မေသု** တိ ဟဏ္ဏာတိဟတာဝေရမဏိအာဒီ သု ဝိကာလဘောဇနာဝေရမဏိပရိယောသာနေသု ဆသု သိက္ခာပဒေသု။ **အသိက္ခိတသိက္ခ** န္တိ ပဒဘာဇနေ (ဟစိ. ၁၀၇၇) ဝုတ္တနယေနေဝ အဒိန္နသိက္ခံ တ ကုပိတသိက္ခံ တ။ **သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပေယျာ** တိ တေသု ဆသု ဓမ္မေသု သိက္ခန တော, တေ တ သိက္ခာသင္ခာတေ ဓမ္မေ မာနနတော ဇဝံလဒ္ဓနာမံ အနုပသမ္ပန္နံ ဥပသမ္ပာဒေယျ။ **ဟစိတ္တိယ** န္တိ ပဌမသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝ ကမ္မတစာပရိယောသာနေ ဟစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဝေရူပံ သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဓမ္မကမ္မေ တိ ကဟစိတ္တိယံ, အဓမ္မကမ္မေ တိကဒုက္ကဋံ။ ဒွေဝ ဝသ္သာနိ ဆသု ဓမ္မေသု သိက္ခိတသိက္ခံ သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပေန္တိ ယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝုတ္တနယေန အသိက္ခိတသိက္ခတာ, ဓမ္မကမ္မတာ, ကမ္မတစာပရိယောသာနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမေ ဝုတ္တနယာနေတတိ။

ပဌမသိက္ခမာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဒုတိယသိက္ခမာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **သင်္ဃေန အသမ္မတ** န္တိ ယသ္သာ သင်္ဃေန အနုမတေ ဥပသမ္ပဒာမာဋ္ဌကေပိ ပဒဘာဇနေ (ဟစိ. ၁၀၈၆) ဝုတ္တာ ဥပသမ္ပဒာသမ္မုတိ န ဒိန္နာ ဟောတိ, တံ ဣ္ကမာ ဒွေဝပိ **မဟာသိက္ခမာနာ** နာမ။ ဣ္ကဓ သင်္ဃေန သမ္မတံ ဝုဋ္ဌာပေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သေသံ တတိယေ ဝုတ္တသဒိသမေဝ, ဣ္ကဒံ ပန ကိရိယာကိရိယံ ဟော တီတိ။

ဒုတိယသိက္ခမာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ပဌမဂိဟိဂတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **ဂိဟိဂတ**န္တိ ပုရိသန္တရဂတံ, ဣ္ကဓာပိ ဣ္ကဒံ ဝတ္ထုမတ္တမေဝ ဝိသေသော။ ဦနဒွာဒသဝဿဉ္စ ပရိပုဏ္ဏ သညာယ ဝုဋ္ဌာပေန္တိယာ ကိဉ္စာပိ အနာပတ္တိ, သာ ပန အနုပသမ္ပန္နာဝ ဟောတိ။ သေသံ ပဌမသိက္ခာပဒသဒိသမေတ တိ။

ပဌမဂိဟိဂတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-၇. ဒုတိယတတိယဂိဟိဂတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ သဗ္ဗံ တတိယေ ဝုတ္တနယေန။ သတ္တမေပိ သဗ္ဗံ စတုတ္ထေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ဒုတိယတတိယဂိဟိဂတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ပဌမသဟဇီဝိနိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမေ **သဟဇီဝိနိန္တိ** သဒ္ဓိဝိဟာရိနိံ။ **နေဝ အနုဂ္ဂဏှေယျာ**တိ သယံ ဥဒ္ဒေသာဒီဟိ နာနုဂ္ဂဏှေယျ။ **န အနုဂ္ဂဏှာပေယျာ**တိ “ဣမိဿာ, အယျေ, ဥဒ္ဒေသာဒီနိ ဒေဟီ”တိ ဧဝံ န အညာယ အနုဂ္ဂဏှာပေယျ။ **ပါစိတ္တိယ**န္တိ ဓုရေ နိက္ခိတ္တမတ္တေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဧဝရူပေ ဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, သေသမေတ္ထ တုဝဋ္ဋဝဂ္ဂေ ဒုက္ခိတသဟဇီဝိနိသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တသဒိသမေဝါတိ။

ပဌမသဟဇီဝိနိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. နာနုဗန္ဓနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **ဝုဋ္ဌာပိတံ ပဝတ္တိနိ**န္တိ ဝုဋ္ဌာပိတံ ပဝတ္တိနိံ ယာယ ဥပသမ္ပာဒိတာ, တံ ဥပဇ္ဈာယိနိန္တိ အတ္ထော။ **နာနုဗန္ဓေယျာ**တိ စုဏ္ဏေန မတ္တိကာယ ဒန္တကဋ္ဌေန မုခေါဒကေနာတိ ဧဝံ တေန တေန ကရဏီယေန န ဥပဋ္ဌဟေယျ။ **ပါစိတ္တိယ**န္တိ နာနုဗန္ဓိဿန္တိ ဓုရေ နိက္ခိတ္တမတ္တေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ နာနုဗန္ဓနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ ဗာလံ ပန အလဇ္ဇိနိံ ဝါ အနနုဗန္ဓန္တိယာ, ဂိလာနာယ, အာပဒါသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝုဋ္ဌာပိတပဝတ္တိနိတာ, ဒွေ ဝဿာနိ အနနုဗန္ဓနေ ဓုရနိက္ခေပေါ, အနညာတကာရဏာဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဌမပါရာဇိကသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန အကိရိယံ, ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

နာနုဗန္ဓနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ဒုတိယသဟဇီဝိနိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **နေဝ ဝူပကာသေယျာ**တိ န ဂဟေတွာ ဂစ္ဆေယျ။ **န ဝူပကာသာပေယျာ**တိ “ဣမံ, အယျေ, ဂဟေတွာ ဂစ္ဆာဟီ”တိ အညံ န အာဏာပေယျ။ **ပါစိတ္တိယ**န္တိ ဓုရေ နိက္ခိတ္တမတ္တေ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ သဟဇီဝိနိယာ အဝူပကာသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ သတိ ပန အန္တရာယေ, ပရိယေသိတွာ ဒုတိယိကံ အလဘန္တိယာ, ဂိလာနာယ , အာပဒါသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သဟဇီဝိနိတာ, ဝူပကာသဝူပကာသာပနေ ဓုရနိက္ခေပေါ, အနညာတကာရဏာဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သမနုဘာသနသဒိသာနီတိ။

ဒုတိယသဟဇီဝိနိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂဗ္ဘိနီဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

၈. ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂေါ

၁-၂-၃. ပဌမကုမာရိဘူတာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂဿ ပဌမဒုတိယတတိယာနိ တီဟိ ဂိဟိဂတသိက္ခာပဒေဟိ သဒိသာနေဝ။ ယာ ပန တာ သဗ္ဗပဌမာ ဒွေ မဟာသိက္ခမာနာ, တာ အတိက္ကန္တဝီသတိဝဿာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တာ ဟိ ဂိဟိဂတာ ဝါ ဟောန္တု, အဂိဟိဂတာ ဝါ, သမ္မုတိကမ္မာဒီသု “သိက္ခမာနာ”ဣစ္စေဝ ဝတ္တဗ္ဗာ, “ဂိဟိဂတာ”တိ ဝါ “ကုမာရိဘူတာ”တိ ဝါ န ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဂိဟိဂတာယ ဒသဝဿကာလေ သိက္ခာသမ္မုတိံ ဒတွာ ဒွါဒသဝဿကာလေ ဥပသမ္ပဒါ ကာတဗ္ဗာ, ဧကာဒသဝဿကာလေ ဒတွာ တေရသဝဿကာလေ ကာတဗ္ဗာ, ဒွါဒသတေရသစုဒ္ဒသပန္နရသသောဠသသတ္တရသအဋ္ဌာရသဝဿကာလေ သိက္ခာသမ္မုတိံ ဒတွာ ဝီသတိဝဿကာလေ ဥပသမ္ပဒါ ကာတဗ္ဗာ။ အဋ္ဌာရသဝဿကာလတော ပဋ္ဌာ

ယ စ ပနာယံ ''ဂိဟိဂတာ''တိပိ ''ကုမာရိဘူတာ''တိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယာ ပနာယံ ''ကုမာရိဘူတာ''တိ ဝုတ္တာ သာမဏေရီ, သာ ''ဂိဟိဂတာ''တိ န ဝတ္တဗ္ဗာ, ''ကုမာရိဘူတာ''ဣစ္စေဝ ဝတ္တဗ္ဗာ။ သိက္ခာသမ္မုတိအနဝသေန ပန သဗ္ဗာပိ ''သိက္ခမာနာ''တိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတီတိ။

ပဌမကုမာရိဘူတာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဦနဒွါဒသဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ဦနဒွါဒသဝဿာ** တိ ဥပသမ္ပဒါဝသေန အပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဝဿာ။ **ဟာစိတ္တိယ** န္တိ ဥပဇ္ဈာယာ ဟုတွာ ဝုဋ္ဌာပေန္တိယာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒုက္ကဋာနိ အန္တရာ, ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ ဟာစိတ္တိယန္တိ။

ဦနဒွါဒသဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **သင်္ဃေန အသမ္မတာ** တိ ယဿာ သင်္ဃေန ပဒဘာဇနေ (ပာစိ. ၁၁၃၂) ဝုတ္တာ ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတိ န ဒိန္နာ။ သေသံ ဥဘယတ္ထာပိ မဟာသိက္ခမာနာသိက္ခာပဒဒွယသဒိသမေဝါတိ။

ပရိပုဏ္ဏဒွါဒသဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ခီယနဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **အလံ တာဝ တေ အယျေ ဝုဋ္ဌာပိတေနာတိ ဝုစ္စမာနာ** တိ ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတိယာ ယာစိတာယ သင်္ဃေန ဥပပရိက္ခိတွာ ''ယသ္မာ ဗာလာ အဗျတ္တာ စ အလဇ္ဇိနီ စ ဟောတိ, တသ္မာ အလံ တာဝ တုယှံ ဥပသမ္ပာဒိတေနာ''တိ ဧဝံ နိဝါရိယမာနာ။ **ပစ္ဆာ ခီယနဓမ္မ** န္တိ ပစ္ဆာ အညာသံ ဗျတ္တာနံ လဇ္ဇိနီနံ ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတိံ ဒိယျမာနံ ဒိသွာ ''အဟမေဝ နူန ဗာလာ''တိအာဒီနိ ဘဏမာနာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ခီယေယျ။ **ဟာစိတ္တိယ** န္တိ ဧဝံ ခီယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇန္တိယာ ဟာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ စဏ္ဍကာဠိံ အာရဗ္ဘ ဧဝံ ခီယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ပကတိယာ ဆန္ဒာဒီနံ ဝသေန ကရောန္တီနံ ခီယန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဝုဋ္ဌာပနသမ္မုတိယာ ယာစနံ, ဥပပရိက္ခိတွာ န ဆန္ဒာဒိဝသေန ပဋိက္ခိတ္တာယ ''သာဓူ''တိ ပဋိဿုတေ, ပစ္ဆာခီယနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒိန္နာဒါနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ဒုက္ခဝေဒနန္တိ။

ခီယနဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-၈. သိက္ခမာနနဝုဋ္ဌာပနပဌမဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **သာ ပစ္ဆာ** တိ သိက္ခမာနာယ ဥပသမ္ပဒါယ ယာစိယမာနာယ သာ ဘိက္ခုနီ ဧဝံ ဝတွာ လဒ္ဓေ စီဝရေ ပစ္ဆာ အသတိ အန္တရာယေ ''နေဝ ဝုဋ္ဌာပေဿာမိ, န ဝုဋ္ဌာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရိဿာမီ''တိ ဓုရံ နိက္ခိပေယျ, တဿာ သဟ ဓုရနိက္ခေပေန ဟာစိတ္တိယန္တိ။ အဋ္ဌမေပိ ဧသေဝ နယော။

ဥဘယမ္ပိ သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဧတေသု ဝတ္ထူသု ပညတ္တံ, ဒွိသုပိ သတိ အန္တရာယေ, ပရိယေသိတွာ အလဘန္တိယာ, ဂိလာနာယ, အာပဒါသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဥဘယတ္ထ ''ဧတေဟိ တံ ဝုဋ္ဌာပေဿာမီ''တိ ပဋိညာ, အာကင်္ခိတနိပ္ဖတ္တိ, ပစ္ဆာ ဓုရနိက္ခေပော, အနုညာတကာရဏာဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ သမနုဘာသနသဒိသာနီတိ။

သိက္ခမာနနဝုဋ္ဌာပနပဌမဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. သောကာဝာသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

နဝမေ **သောကာဝာသ**န္တိ သင်္ကေတံ ကတွာ အာဂစ္ဆမာနာ ပုရိသာနံ အန္တောသောကံ ပဝေသေတီတိ သောကာ ဝါသာ, တံ သောကာဝါသံ။ အထ ဝါ ဃရံ ဝိယ ဃရသာမိကာ အယမ္ပိ ပုရိသသမာဂမံ အလဘမာနာ သောကံ အာဝိသတိ, က္လတိ ယံ အာဝိသတိ, သွာယံ သော ဝါသောဟောတီတိ သောကာဝါသာ။ တေနေဝသ္သ ပဒဘာဇနေ (ပာစိ. ၁၁၆၀) ''သောကာဝါသာ နာမ ပရေသံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပာဒေတိ, သောကံ အာဝိသတီ''တိ ဒွိဓာ အတ္ထော ဝုတ္တော။ **ပာစိတ္တိယ** န္တိ ဧဝရူပံ ဝုဋ္ဌာပေန္တိယာ ဝုတ္တနယေနေဝ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ ဥပဇ္ဈာယာယ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဧဝရူပံ သိက္ခမာနံ ဝုဋ္ဌာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ အဇာနန္တိယာ , ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သောကာဝါသတာ, ဇာနနံ, ဝုဋ္ဌာပနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဂဗ္ဘိနိဝုဋ္ဌာပနသဒိသာနေဝါတိ။

သောကာဝါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. အနနုညာတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒသမေ **မာတာပိတူဟီ**တိ ဝိဇာတမာတရာ စ ဇနကပိတရာ စ။ **သာမိကေနာ**တိ ယေန ပရိဂ္ဂဟိတာ, တေန။ **အနနုညာတ**န္တိ ဥပသမ္ပဒတ္ထာယ အနနုညာတံ။ ဒွိက္ခတ္တုဉ္စ ဘိက္ခုနီဟိ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, ပဗ္ဗဇ္ဇာကာလေ စ ဥပသမ္ပဒါကာလေ စ, ဘိက္ခူနံ ပန သကိံ အာပုစ္ဆိတေပိ ဝဋ္ဋတိ ။ တသ္မာ ယာ ဥပသမ္ပဒါကာလေ အနာပုစ္ဆာ ဥပသမ္ပာဒေတိ, တဿာ ဝုတ္တနယေနေဝ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ အနနုညာတဝုဋ္ဌာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ အပလောကေတွာ ဝုဋ္ဌာပေန္တိယာ, တေသံ အတ္ထိဘာဝံ အဇာနန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အနပလောကနံ, အတ္ထိဘာဝဇာနနံ, ဝုဋ္ဌာပနန္တိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ အနနုညာတသမုဋ္ဌာနံ, ကိရိယာကိရိယံ, နောသညာဝိမောက္ခံ, အစိတ္တကံ, ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ, ကာယကမ္မံ, ဝစီကမ္မံ, တိစိတ္တံ, တိဝေဒနန္တိ။

အနနုညာတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. ပါရိဝါသိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကာဒသမေ **ပါရိဝါသိကဆန္ဒဒါနေနာ** တိ ပါရိဝါသိယေန ဆန္ဒဒါနေန။ တတ္ထ စတုဗ္ဗိဓံ ပါရိဝါသိယံ ပရိသပါရိဝါသိယံ ရတ္တိပါရိဝါသိယံ ဆန္ဒပါရိဝါသိယံ အဇ္ဈာသယပါရိဝါသိယန္တိ။

တတ္ထ ပရိသပါရိဝါသိယံ နာမ ဘိက္ခူ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန သန္နိပတိတာ ဟောန္တိ, အထ မေဃော ဝါ ဥဋ္ဌဟတိ, ဥဿာရဏာ ဝါ ကရီယတိ, မနုဿာ ဝါ အဇ္ဈောတ္ထရန္တာ အာဂစ္ဆန္တိ, ဘိက္ခူ ''အနောကာသာ မယံ, အညတ္ထ ဂစ္ဆာမာ''တိ ဆန္ဒံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ ဥဋ္ဌဟန္တိ, ဣဒံ **ပရိသပါရိဝါသိယံ** နာမ, ကိဉ္စာပိ ပရိသပါရိဝါသိယံ, ဆန္ဒဿ ပန အဝိဿဋ္ဌတ္တာ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ပုန ဘိက္ခူ ''ဥပေါသထာဒီနိ ကရိဿာမာ''တိ ရတ္တိံ သန္နိပတိတွာ ''ယာဝ သဗ္ဗေ သန္နိပတန္တိ, တာဝ ဓမ္မံ သုဏိဿာမာ''တိ ဧကံ အဇ္ဈေသန္တိ, တသ္မိံ ဓမ္မကထံ ကထေန္တေယေဝ အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ။ သစေ ''စာတုဒ္ဒသိကံ ဥပေါသထံ ကရိဿာမာ''တိ နိသိန္နာ, ''ပန္နရသော''တိ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန္နရသိကံ ကာတုံ နိသိန္နာ, ပာဋိပဒေ အနုပေါသထေ ဥပေါသထံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ အညံ ပန သင်္ဃကိစ္စံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, ဣဒံ **ရတ္တိပါရိဝါသိယံ** နာမ။

ပုန ဘိက္ခု “ကိဥ္စိဒေဝ အဗ္ဘာနာဒိသင်္ဃကမ္မံ ကရိဿာမာ”တိ သန္နိသိန္နာ ဟောန္တိ, တတ္ထေကော နက္ခတ္
တပာဌကော ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒတိ “အဇ္ဇ နက္ခတ္တံ အရုဏံ, မာ ဣဒံ ကမ္မံ ကရောထာ”တိ။ တေ တဿ ဝစနေန ဆန္ဒံ ဝိ
ဿဇ္ဇေတွာ တတ္ထေဝ နိသိန္နာ ဟောန္တိ, အထညော အာဂန္တွာ “နက္ခတ္တံ ပတိမာနေန္တံ, အတ္ထော ဗာလံ ဥပ
ဇ္ဈက (ဇာ. ၁.၁.၄၉), ကိံ နက္ခတ္တေန ကရောထာ”တိ ဝဒတိ, ဣဒံ **ဆန္ဒဟရိတာသိယ** ဥစ္စေဝ **အဇ္ဈာသယဟရိတာသိယ** ဥ
စ။ တေသမ္ပိ ဟရိတာသိယေ ပုန ဆန္ဒဟရိယသုဒ္ဓိ အနာဟရိတ္တ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဟရိတာသိ
ကဆန္ဒအနေနာ”တိ။ **ဟာစိတ္တိယ** န္တိ ဧဝံ ဝုဋ္ဌာပေန္တိယာ ဝုတ္တနယေနေဝ ကမ္မတာစာပရိယောသာနေ ဟာစိတ္တိယံ။

ရာဇဂဟေ ထုလ္လနန္ဒံ အာရဗ္ဘ ဧဝံ ဝုဋ္ဌာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ ဆန္ဒံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ အဝုဋ္ဌိတာယ ပရိ
သာယ ဝုဋ္ဌာပေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဟရိတာသိကဆန္ဒအနတာ, ဝုဋ္ဌာပနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေဝ
အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဂမ္ဘိနိသိက္ခာပဒသဒိသာနေဝါတိ။

ဟရိတာသိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. အနုဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒွာဒသမေ **အနုဝဿ** န္တိ အနုသံဝစ္ဆရံ။ ဧဝံ ဝုဋ္ဌာပေန္တိယာပိ ဝုတ္တနယေနေဝ ဟာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ အနုဝဿံ ဝုဋ္ဌာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ ဧကန္တရိကံ ဝုဋ္ဌာပေန္
တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အနုဝဿတာ, ဝုဋ္ဌာပနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေဝ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧ
ကာဒသမေ ဝုတ္တနယာနေဝါတိ။

အနုဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃. ဧကဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တေရသမေ ဧကန္တရိကံ ဧကံ ဝုဋ္ဌာပေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သေသံ ဒွာဒသမေန သဒိသမေဝါ
တိ။

ဧကဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

၉. ဆတ္တုပါဟနဝဂ္ဂေါ

၁. ဆတ္တုပါဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆတ္တဝဂ္ဂဿ ပဌမေ **ဆတ္တုပါဟန** န္တိ ပဒဘာဇနေ (ပါစိ. ၁၁၇၈-၁၁၈၂) ဝုတ္တလက္ခဏံ ဆတ္တဉ္စ ဥပါဟ
နာယော စ။ **ဓာရေယျာ** တိ ပရိဘောဂဝသေန မဂ္ဂဂမနေ ဧကပယောဂေနေဝ ဒိဝသမ္ပိ ဓာရေန္တိယာ ဧကာ အာပတ္တိ။
သစေ ပန တာဒိသံ ဌာနံ ပတွာ ဆတ္တမ္ပိ အပနာမေတွာ ဥပါဟနာပိ ဩမုဉ္စိတွာ ပုနပ္ပုနံ ဓာရေတိ, ပယောဂဂဏနာယ
ဟာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဆတ္တုပါဟနဓာရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, “အဂိလာနာ”တိ အ
ယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ , ဆတ္တေသွေဝ ဥပါဟနာနံယေဝ တ ဓာရဏေ ဒုက္ကဋံ, အဂိလာနာယ တိကပါစိတ္တိယံ, ဂိ
လာနာယ ဒွိကဒုက္ကဋံ။ ဂိလာနသညာယ ပန, အာရာမေ အာရာမူပစာရေ ဓာရေန္တိယာ, အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ
အနာပတ္တိ။ ဥဘိန္နံ ဓာရဏံ, အနုညာတကာရဏာဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ ဒွေဝ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသ
ဒိသာနီတိ။

ဆတ္တုပါဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. ယာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယေ **ယာနေနာ**တိ ဝယ္ဟာဒိနာ။ တေသုပိ ဩရောဟိတွာ ပုနပ္ပုနံ အဘိရုဟန္တိယာ ပယောဂဂဏနာယ ပါစိတ္တိယံ။ အနာပတ္တိယံ “အာရာမေ အာရာမူပစာရေ”တိ နတ္ထိ, သေသံ ပဌမေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။

ယာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. သင္ဃာဏိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တတိယေ **သင္ဃာဏိ**န္တိ ယံကိဉ္စိ ကဋူပဂံ။ **ဓာရေယျာ**တိ ကဋိယံ ပဋိမုဉ္စေယျ။ တေသုပိ ဩမုဉ္စိတွာ ဩမုဉ္စိတွာ ဓာရေန္တိယာ ပယောဂဂဏနာယ ပါစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ သင္ဃာဏိံ ဓာရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ အာဗာဓပစ္စယာ ကဋိသုတ္တံ ဓာရေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ, ဣဒံ ပန အကုသလစိတ္တန္တိ။

သင္ဃာဏိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ဣတ္ထာလင်္ကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

စတုတ္ထေ **ဣတ္ထာလင်္ကာရ**န္တိ သီသူပဂာဒီသု အညတရံ ယံကိဉ္စိ ပိဠန္ဓနံ။ ဣဓ တသ္သ တသ္သ ဝသေန ဝတ္ထုဂဏနာယ အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဣတ္ထာလင်္ကာရံ ဓာရဏဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, အာဗာဓပစ္စယာ ကိဉ္စိဒေဝ ဓာရေန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သေသံ ဝုတ္တသဒိသမေဝါတိ။

ဣတ္ထာလင်္ကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဂန္ဓဝဏ္ဏကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စမေ **ဂန္ဓဝဏ္ဏကေနာ**တိ ယေနကေနစိ ဂန္ဓေန စ ဝဏ္ဏကေန စ။ ဣဓ ဂန္ဓာဒိယောဇနတော ပဋ္ဌာယ ပုဗ္ဗပယောဂေ ဒုက္ကဋံ, နဟာနပရိယောသာနေ ပါစိတ္တိယံ။ အာဗာဓပစ္စယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ သေသံ စတုတ္ထသဒိသမေဝါတိ။

ဂန္ဓဝဏ္ဏကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဝါသိတကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဆဋ္ဌေ **ဝါသိတကေနာ**တိ ဂန္ဓဝါသိတကေန။ **ပိညာကေနာ**တိ တိလပိဋ္ဌေန။ သေသံ ပဉ္စမသဒိသမေဝါတိ။

ဝါသိတကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ဘိက္ခုနိဥမ္မဒ္ဒာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

သတ္တမေ **ဥမ္မဒ္ဒာပေယျာ**တိ ဥဗ္ဗဋ္ဋာပေယျ။ **ပရိမဒ္ဒာပေယျာ**တိ သမ္ဗာဟာပေယျ။ တေသု စ ဟတ္ထံ အမုဉ္စိတွာ ဥဗ္ဗဋ္ဋနေ ဧကာဝ အာပတ္တိ, မောစေတွာ မောစေတွာ ဥဗ္ဗဋ္ဋနေ ပယောဂဂဏနာယ အာပတ္တိယော။ သမ္

ဗာဟာနေပိ ဧသေဝ နယော။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ ဘိက္ခုနိယာ ဥမ္မဒ္ဒာပနပရိမဒ္ဒာပနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, ဂိလာနာယ, အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဣဓ မဂ္ဂမနုပရိသ္သမောပိ ဂဝေလညံ, စောရဘယာဒီဟိ သရီရကမ္ပနာဒယောပိ အာပဒာ။ သေသံ စတုတ္ထေ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဘိက္ခုနိဥမ္မဒ္ဒာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-၉-၁၀. သိက္ခမာနဥမ္မဒ္ဒာပနာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အဋ္ဌမနဝမဒသမေသုပိ သိက္ခမာနာယ သာမဏေရိယာ ဂိဟိနိယာတိ ဧတ္တကမေဝ နာနံ။ သေသံ သတ္တမသဒိသမေတ တိ။

သိက္ခမာနဥမ္မဒ္ဒာပနာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁. အနာပုစ္ဆာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဧကာဒသမေ **ဘိက္ခုဿ ပုရတော** တိ န အဘိမုခမေတတိ အတ္ထော, ဣဒံ ပန ဥပစာရံ သန္ဓာယ ကထိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဘိက္ခုဿ ဥပစာရေ အန္တမသော ဆမာယပိ “နိသီဒာမိ, အယျာ”တိ အနာပုစ္ဆိတ္ဝာ နိသီဒန္တိယာ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ အနာပုစ္ဆာ နိသီဒနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, တိကပာစိတ္တိယံ, အာပုစ္ဆိတေ ဒ္ဝိကဒုက္ကဋံ။ တသ္မိံ အာပုစ္ဆိတသညာယ, ဂိလာနာယ, အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဘိက္ခုဿ အနာပုစ္ဆာ, ဥပစာရေ နိသဇ္ဇာ, အနုညာတကာရဏာဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ကထိနသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

အနာပုစ္ဆာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂. ပဉှာပုစ္ဆနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒ္ဝါဒသမေ **အနောကာသကတန္တိ** “အသုကသ္မိံ နာမ ဌာနေ ပုစ္ဆာမီ”တိ ဧဝံ အကတဩကာသံ, တသ္မာ သုတ္တန္တေ ဩကာသံ ကာရာပေတ္ဝာ ဝိနယံ ဝါ အဘိဓမ္မံ ဝါ ပုစ္ဆန္တိယာ ပာစိတ္တိယံ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော, သဗ္ဗသော အကာရိတေ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။

သာဝတ္ထိယံ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ အနောကာသကတံ ဘိက္ခုံ ပဉှံ ပုစ္ဆနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ တတ္ထ တတ္ထ ဩကာသံ ကာရာပေတ္ဝာ ပုစ္ဆန္တိယာ, အနောဒိဿ ဩကာသံ ကာရာပေတ္ဝာ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ပုစ္ဆန္တိယာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ ဘိက္ခုဿ အနောကာသကာရာပနံ, ပဉှံ ပုစ္ဆနန္တိ ဣမာနေတ္ထ ဒ္ဝေ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ပဒသောဓမ္မသဒိသာနိ, ဣဒံ ပန ကိရိယာကိရိယန္တိ။

ပဉှာပုစ္ဆနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃. အသံကစ္စိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

တေရသမေ **အသံကစ္စိကာ** တိ အဓက္ခကဥဗ္ဘနာဘိမဏ္ဍလသင်္ခာတဿ သရီရဿ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ အနုညာတသံကစ္စိကဝိရဟိတာ။ **ကာမံ ပဝိသေယျာ** တိ ဧတ္ထ ပရိက္ခိတ္တဿ ကာမဿ ပရိက္ခေပံ, အပရိက္ခိတ္တဿ ဥပစာရံ အတိက္ကမန္တိယာ တ ဩက္ကမန္တိယာ တ ပဌမပာဒေ ဒုက္ကဋံ, ဒုတိယေ ပာစိတ္တိယံ။

သာဝတ္ထိယံ အညတရံ ဘိက္ခုနိံ အာရဗ္ဘ အသံကစ္စိကာယ ကမံ ပဝိသနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ။ ယသ္သာ ပန သံကစ္စိကစီဝရံ အစ္ဆိန္နံ တ နဋ္ဌံ တ, တဿာ, ဂိလာနာယ, အာပဒာသု, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဉ္စ အနာပတ္တိ။ အသံကစ္စိကတာ, ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒအတိက္ကမော, အနုညာတကာရဏာဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ တီဏိ အင်္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ ဧဠကလောမသဒိသာနီတိ။

အသံကစ္စိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆတ္တုပါဟနဝဂ္ဂေါ နဝမော။

၁၀။ပေ။၁၆. မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါ

မုသာဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဣတော ပရေသု မုသာဝါဒဝဂ္ဂါဒီသု သတ္တသု ဝဂ္ဂေသု ဘိက္ခုပါတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ။

သောဠသမဝဂ္ဂေါ။

ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ ခော အယျာယော ဆသဋ္ဌိသတာ ပါစိတ္တိယာ ဓမ္မာ တိ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ ပညတ္တာ သာဓာရဏာ သတ္တတိ, အသာဓာရဏာ ဆန္နဝုတီတိ ဧဝံ ဆသဋ္ဌိသတာ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေဝါတိ။

ကင်္ခါဝိတရဏိယာ ပါတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

ဘိက္ခုနိပါတိမောက္ခေ

သုဒ္ဓပါစိတ္တိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တတ္ထာယံ သင်္ခေပတော အသာဓာရဏသိက္ခာပဒေသု သမုဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယော – ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇာ စိတ္တာကရသိက္ခာပဒံ သင်္ဃာဏိ ဣတ္ထာလင်္ကာရော ဂန္ဓဝဏ္ဏကော တသိတကပိညာကော ဘိက္ခုနိအာဒီဟိ ဥမ္မဒ္ဒနပရိမဒ္ဒနာတိ ဣမာနိ ဒသ သိက္ခာပဒါနိ အစိတ္တကာနိ လောကဝဇ္ဇာနိ အကုသလစိတ္တာနိ။ အယံ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပာယော, ဝိနာပိ စိတ္တေန အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ အစိတ္တကာနိ, စိတ္တေ ပန သတိ အကုသလေနေဝ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ လောကဝဇ္ဇာနိ စေဝ အကုသလစိတ္တာနိ စာတိ။ အဝသေသာနိ သစိတ္တကာနိ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာနေဝ။ စောရိဝုဋ္ဌာပနံ ကမန္တရံ အာရာမသိက္ခာပဒံ ဂဗ္ဘိနိဝဂ္ဂေ အာဒိတော ပဉ္စာယ သတ္တ, ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂေ အာဒိတော ပဉ္စာယ ပဉ္စ ပုရိသသံသဋ္ဌံ ဟရိတသိကဆန္ဒအနံ အနုဝဿဝုဋ္ဌာပနံ ဧကန္တရိကဝုဋ္ဌာပနန္တိ ဣမာနိ ဧကူနဝီသတိ သိက္ခာပဒါနိ သစိတ္တကာနိ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာနိ။ အဝသေသာနိ သစိတ္တကာနိ လောကဝဇ္ဇာနေဝါတိ။

ဟဋ္ဌိဒေသနီယကဏ္ဍော

၁. သပ္ပိဝိညာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဟဋ္ဌိဒေသနီယေသု ပဌမေ **သပ္ပိ** န္တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဝိနိစ္ဆယံ ဟဋ္ဌိအာဂတံ (ဟစိ. ၁၂၃၀) ကေသပ္ပိအာဒိမေဝ။ **ဝိညာ ပေတွတ ဘုဥ္ဇေယျာ**တိ တ္တေ "ဝိညတ္တိယာ ပဋ္ဌိလဒ္ဓံ ဘုဥ္ဇိဿာမီ"တိ ဂဟဏေ ဒုက္ကဋံ, ဂဟိတဿ အဇ္ဈော ဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ ဟဋ္ဌိဒေသနီယံ။

သာဝတ္ထိယံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခုနိယော အာရဗ္ဘ သပ္ပိံ ဝိညာပေတွတ ဘုဥ္ဇနဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တံ, "အဂိလာ နာ"တိ အယမေတ္ထ အနုပညတ္တိ, တိကဟဋ္ဌိဒေသနီယံ, ဂိလာနာယ ဒွိကဒုက္ကဋံ။ ယာ ပန ဂိလာနာ ဂိလာနသညာ, ဂိလာနကာလေ တ ဝိညာပေတွတ ပစ္ဆာ အဂိလာနာ ဟုတွတ ဘုဥ္ဇတိ, ဂိလာနာယ တ သေသကံ, ဉာတကပ္ပဝါရိတဋ္ဌာန တော တ ဝိညတ္တံ, အညဿ တ အတ္ထာယ, အတ္တနော တ ဓနေန ဂဟိတံ ဘုဥ္ဇတိ, တဿာ, ဥမ္မတ္တိကာဒီနဥ္စ အနာပတ္တိ။ ဝုတ္တလက္ခဏသပ္ပိတာ, အနုညာတကာရဏာဘာဝေ, ဝိညတ္တိ, အဇ္ဈောဟာရောတိ က္လမာနေတ္ထ စတွ တာရိ အင္ဂါနိ။ သမုဋ္ဌာနာဒီနိ အဒ္ဓာနသဒိသာနီတိ။

သပ္ပိဝိညာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. တေလဝိညာပနာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

ဒုတိယာဒီသုပိ **တေလာ**ဒီနိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဝိနိစ္ဆယာနိ ဟဋ္ဌိယံ (ဟစိ. ၁၂၃၆) အာဂတာနေဝ, ဟဋ္ဌိယံ အနာဂတေသု ပန အဋ္ဌသုပိ ဒုက္ကဋမေဝ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ပဌမေ ဝုတ္တသဒိသမေတတိ။

တေလဝိညာပနာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကင္ခာဝိတရဏိယာ ဟတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

ဘိက္ခုနိဟတိမောက္ခေ

ဟဋ္ဌိဒေသနီယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁. ပရိမဏ္ဍလာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

က္လတော ပရံ ပန သေခိယာနိ စေဝ အဓိကရဏသမထာ စ သဗ္ဗပကာရတော ဘိက္ခုဟတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တန ယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

ကင္ခာဝိတရဏိယာ ဟတိမောက္ခဝဏ္ဏနာယ

ဘိက္ခုနိဟတိမောက္ခဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနကထာ

တ္တောဝတာ စ –

ဝဏ္ဏနံ ဟတိမောက္ခဿ၊ **သောဏတ္ထေရေန** ယာစိတော။
ဝိနယေ ဇာတကင္ခါနံ၊ ကင္ခာဝိတရဏတ္ထိကော။

အာရဘိံ ယမဟံ သဗ္ဗံ၊ သီဟဠဋ္ဌကထာနယံ။
မဟာဝိဟာရတသီနံ၊ တစနာမဂ္ဂနိဿိတံ။

နိဿာယ သာ အယံ နိဋ္ဌံ၊ ဂတာ အာအာယ သဗ္ဗသော။
သဗ္ဗံ အဋ္ဌကထာသာရံ၊ ဟဋ္ဌိယတ္ထညွ ကေဝလံ။

န ဟေတ္ထ တံ ပဒံ အတ္ထိ၊ ယံ ဝိရုဇ္ဈေယ္ယ ဟဋ္ဌိယာ။
မဟာဝိဟာရတသီနံ၊ ဟေရာဏဋ္ဌကထာဟိ တ။

ယသ္မာ တသ္မာ အကတ္ဝာတဝ၊ တ္တေ ကင္ခံ ဟိတေသိနာ။
သိက္ခိတဗ္ဗာဝ သက္ကစ္စံ၊ **ကင္ခာဝိတရဏီ** အယံ။

ယထာ စ နိဋ္ဌံ သမ္ပတ္တာ၊ ကင္ခာဝိတရဏီ အယံ။
္ဒတဝီသတိ ဘာဏတရပအမာဏာယ ဟဋ္ဌိယာ။

ဇဝံ အနန္တရာယေန၊ နိဋ္ဌံ ကလ္လာဏနိဿိတာ။
အစိရံ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ယန္တု သဗ္ဗေ မနောရထာတိ။

ပရမဝိသုဒ္ဓသဒ္ဓာဗုဒ္ဓိဝီရိယပဋိမဏ္ဍိတေန သီလာစာရဇ္ဇဝမဒ္ဒတဒိဂုဏသမုဒယသမုဒိတေန သကသမယသမယန္တရဂဟနဇ္ဈောကဟဏသမတ္ထေန ပညာဝေယျတ္တိယသမန္နာဂတေန တိပိဋကပရိယတ္တိပ္ပဘေဒေ သာဋ္ဌကထေ သတ္ထုသာသနေ အပ္ပဋိဟတဉာဏပ္ပဘာဝေန မဟာဝေယျာကရဏေန ကရဏသမ္ပတ္တိဇနိတသုဝိနိဂ္ဂတမဓုရောဒာရဝစနလာဝဏ္ဏယုတ္တေန ယုတ္တမုတ္တတဒိနာ တဒီဝရေန မဟာကဝိနာ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒာပရိဝါရေ ဆဠဘိညာဒိပ္ပဘေဒဂုဏပဋိမဏ္ဍိတေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဗုဒ္ဓိနံ ထေရဝံသပ္ပဒီပါနံ ထေရာနံ မဟာဝိဟာရတသီနံ ဝံသာလင်္ကာရဘူတေန ဝိပုလဝိသုဒ္ဓဗုဒ္ဓိနာ **ဗုဒ္ဓဃောသော**တိ ဂရူဟိ ဂဟိတနာမဓေယ္ယေန ထေရေန ကတာ အယံ **ကင္ခာဝိတရဏီ** နာမ ဟာတိမောက္ခဝဏ္ဏနာ –

တာဝ တိဋ္ဌတု လောကသ္မိံ၊ လောကနိတ္ထရဏေသိနံ။
ဒဿေန္တီ ကုလပုတ္တာနံ၊ နယံ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ။

ယာဝ “ဗုဒ္ဓော”တိ နာမမ္ပိ၊ သုဒ္ဓစိတ္တဿ တာဒိနော။
လောကမှိ လောကဇေဋ္ဌဿ၊ ပဝတ္တတိ မဟေသိနောတိ။

ကင္ခာဝိတရဏီ-အဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။